

༐། གྲུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་

གསུང་འབུམ།

སྒྲེགས་བམ་བཅུ་གསུམ་པ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་བྱངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Paldan Drepung Gomang Library

2015

༡༡། །བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་བསྟན་
མངོས་རྒྱན་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་
སྐལ་བཟང་དགའ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

སྟེགས་བམ་བཅུ་གསུམ་པ།
དབལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀྲ་ཤིས་སྟོམས་དབེ་མངོན་ཁང་།

Drepung Gomang Library

2015

Copyright © 2015 by Drepung Gomang Library

First Print. 1,000 Copies

Typesetting: Computer Section-Drepung Gomang Library

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

These books (*Kunkhyen Sungbum*) are dedicated to the memory of the Venerable Geshe Kalsang Monlam, Benjamin Cohen and Gerald Esner.

Ama-Sandra Esner, Geshe Ngawang Samten and His Eminence Drepung
Tripa Khensur Rinpoche Geshe Lobsang Tenpa.

Published by:-Drepung Gomang Library Computer Section,

L.C # 2 P.O.Tibetan Colony, Mundgod-581411

Dist: North Kanara, Karnataka, INDIA

Tel: 0091-8301-245687

Email: gomanglibrary@yahoo.com

དཀར་ཆག

བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ།

མཚན་བརྗོད།	1
ལུས་རྟེན།	3
སེམས་རྟེན།	31
ཞེ་ལྷག་གི་རོ་མོ་ལ་དབྱེད་པ།	39
གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་དགོས་མི་དགོས་དབྱེད་པ།	61
ཞེ་ལྷག་གི་གོ་རིམ་ལ་དབྱེད་པ།	65
ཞེ་ལྷག་གཉིས་སོ་སོའི་བསྐྱབ་ཚུལ།	79
ཞེ་ལྷག་གི་པན་ཡོན།	89
ཞེ་ལྷག་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཆན།	93
ཞེ་ལྷག་གི་གོ་རིམ།	95
ཞེ་གནས་བཤལ་དཔ།	101
ལྷག་མཐོང་བཤལ་དཔ།	145
ཞེ་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་དང་ཚོད་སྒོར།	155
གཞན་ལུགས་དགག་པ།	167

བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ།	203
ལྷག་མ་འབྲ་བར་བསྟན་པ།	221
སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ལས་ཅོད་པ་སྒོར་བ།	227
འཛོལ་བྱའི་ངོ་བོ།	247
བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ།	285
འཇུག་ལྡང་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར།	309
ཡན་ལག་དང་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱད་པར།	331
ཏྲགས་དང་ཐོབ་འབྲས།	371
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས།	373

བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་ཅི་རྩུ་མ་ཉི།

མཆོད་བརྗོད།	379
མདོ་ལས་འཕྲོས་ཚུལ།	381
བསམ་གཏན་དང་པོ།	383
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་འཆད་པ།	409
བསམ་གཏན་གསུམ་པ་འཆད་པ།	415

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ།

མཚོད་བརྗོད།	417
གཞན་ལུགས་དགག་བ།	419
རང་ལུགས་བཞག་བ།	431

བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་སྒོ་གསལ་མགིན་རྒྱ།

བྲང་ངེས་སྒོ་གསལ་མགིན་རྒྱ།	441
བར་བྲང་སྒོན་ཆོག་.....	499

དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

རི་སྐད་དུ། སྟོན་པའི་དམ་ཚུལ་ལྟེན་ཏེ། །ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་
བ་སྦྱ་བྱེད་དང་། །སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁའི་མཐུས་གཏུགས་པའི་
གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་མཐའ་དག་རིམ་ཞེན་གཟེགས་ཤིང་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་
པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་སྒྲུབ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་
པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་འདུལ། ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་འཛིག་
ཉེན་དུ་གནས་པ་ནི་བཤད་པ་དང་སྦྱབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བ་ཁོ་ན་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཏེ་ས་
བ་ལགས་པས། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྦྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་
གནས་ཀྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་རིམ་པར་བྱོན་པ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་
མཐའ་གྲས་པ་ཡིག་འཛོག་མཛད་ཅིང་། བཤད་སྦྱབ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་
དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐུ་རིན་ཅི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་
པར་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་ཡང་བཀའ་རིན་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ལྷན་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་
མཛད་དུ་བྱུང་བ་དག་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་འཕགས་པོད་ལོ་པཎ་དག་གིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐུག་
ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ལེགས་སྦྱར་ལྟ་སྐད་ལས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཁུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་
པའི་ཉེར་ལེན་ལས། རྗོངས་པའི་སྒྲག་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཁྲབ་པའི་བྱང་སྟོགས་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་འད་
ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཆེས་ཆེར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པས། གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་པན་བདེའི་
ལེགས་ཆོགས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་ཙ་བ་རབ་ཏུ་བརྟན་ཅིང་། ཤེས་བཙོན་དད་པའི་ཁོ་ལག་རབ་ཏུ་རྒྱས་
ཤིང་གཏན་བདེའི་འབྲས་བཟང་གཤམ་དུ་ཟ་བའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་མཁའ་ཡི་རྒྱ་སྐར་དང་། ས་ཡི་ཅི་ཤིང་ལྟ་བུར་བཟང་གིས་མི་ལང་བ་རིམ་པར་བྱོན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སོགས་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་
གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་སྒྲ་ན་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བས་ལུང་དང་རྟོགས་
པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བར་སྤེལ་བ་ལགས་ལ།

དེ་དག་ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་པོ་བྱི་བ་བྱི་ལོ་༡༩༧༤ལོར་མཆོན་དཔེ་མེ་རྟོག་གངས་
ཅན་སྤྱ་ལའི་སྟན་ལྗོངས་སུ་བཞད་ཅིང་། སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་། སྤྱ་ཆད་སྟེ་བ་སྟོར་སྟན་དང་གསུམ་མཛོན་བརྗོད་
ལ་སོགས་པའི་སྟན་མོང་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་འཆད་ཚུད་ཚུམ་བར་
འགྲན་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་འཕགས་ཡུལ་པའི་ཆེན་དག་གི་རྒྱ་བོར་གྱུར་པ་ཡུལ་གངས་ཅན་པའི་
གནས་ལྷ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལེགས་
བར་སྤྱག་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དུ་མས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཟབ་ལམ་རྟོ་རྟེན་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱུང་
པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་འཛམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོ་རྟེན་སྤྱགས་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་གཞན་པན་དབང་པོའི་སྟེ་ཞེས་གྲགས་སྟན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་
གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་
གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཞིང་འདིར་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྟན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བྱོན་
ཏེ་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། ལྟག་པར་འཛམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལུང་
རིགས་དེ་མ་མེད་པས་དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་
བཞེད་སྟོལ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ། ལྟ་སྟོད་གཅིག་གོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་ཞིང་དབྱུང་འཛོག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
སྒོམ་ཚུལ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ། ཐོས་བསམ་སྤྱགས་རེར་མ་སོང་ཞིང་སྒོམ་སྤྱབ་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་ཆད་མར་
སོན་པ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྤྱས་ཀྱི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྟོལ། སྟོབ་དཔོན་བླ་
སྤྱ་ལི་ཏ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་སྤྱགས་ཀྱི་བཅུད། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་
འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཛོག་ཚུལ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་སོགས་བྱུང་བར་འཕགས་ཆོས་
འབྱུང་གྱིས་སྤྱག་པ། རྒྱལ་པའི་བཀའ་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་
རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་འགལ་བ་མེད་པར་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་སྤྱགས་བཟང་།
རྗེ་བཙུན་འཛམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་། ལོ་གསུམ་སྤྱགས་གསུམ་ཅན་ལའང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་

བདེ་ཐླག་ཏུ་སྒྲེར་བའི་སྤྱར་ལམ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དག་ལྡན་པའི་མདོ་སྤགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཤམ་
རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་ཡང་ལྷན་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་འཆད་ཚིང་ཚིམ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བར་མཛད་པ་འདི་ག་ལགས་
ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
དོན། །རི་བཞིན་འདོམས་བ་ཆེས་དཀོན་ཡང་། །འཁྲལ་བྲལ་ཁྱོད་གསུང་སྤྲེགས་བམ་རྣམས། །གདུང་སེལ་
དབྱགས་དབྱང་མཆོག་སྤྱན་འབྱེད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་གྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་ཐུན་མོང་གི་བགོ་སྐལ་
དུ་གནང་བའི་ཚིམ་བཤེགས་བཤད་ཀྱི་སྤྲེལ་བཟང་པོ་འདི་དག་ནི་སྤྱི་དབྱའི་མོངས་བ་སེལ་བའི་ས་གསུམ་
ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ལ། སྤྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
འཕགས་ལུལ་བཤུབ་དག་གི་དགོངས་འབྲེལ་ཆད་མར་གྱུར་བ་དག་གི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་དཀའ་གནས་
མཐའ་དག་བདེ་ཐླག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཕྱེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་བཤེགས་བསྟན་པ་
མེད་དུ་བྱུང་ལ། བོ་དྲི་ལའི་མཐའ་དཔྱོད་ལྟ་བུར་མཆོན་ནའང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་པལ་མོ་ཆེའི་བྱི་
ཚིམ་ཡིན་གཤིས། སྤྱོད་བྱོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཐའ་དག་གི་བཅུད་འདུས་ཤིང་། ཆོག་གི་འབྲི་བ་
སྤྲོ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་བདར་ཤོ་ཆོད་ཅིང་། མདོ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཐུབ་བོད་སྐད་དུ་
འགྱུར་རོ་ཅོག་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་གནད་ལ་འདིལ་བའི་དབྱང་བ་མཐིལ་བྱིན་མཛད་པ་ཤིས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
སྤྱོད་མེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་དཀྱུས་ལུང་ཅམ་
གཡོས་པས་ཀྱང་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །

སྤྱོད་ཆུ་ཡོས་དུས་འཁྲལ་གྱི་སྐབས་སུ་པར་བྱིན་སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འཛོར་གྱུར་
དུ་སོང་སྟེ་བསྐྱབས་བ་ལྟ་བུས་མཆོན་བཀའ་ཚིམ་རྣམས་ལས་རྒྱུན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བོར་བསྐྱབས་
སུ་སོང་བའང་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། དབྱ་མའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད། འདུལ་བའི་དུས་ཆོགས་ལོ་
ཆེན་སྒོ་བཟང་འོད་ཟེར་བས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ། ཅན་བྱ་བའི་རྒྱ་ཀ་ཚིམ་འཕྲོ། བསྟན་ཅིས་ཆོགས་བཅད།
སྤྱོད་ཆོགས་ལུལ་གྱི་བུམ་ཆོག་གཉོར་མའི་བཤད་པ། འཁྲལ་འཁོར་དང་ལྷགས་མཁར་སྐྱོར་གྱི་དོགས་
གཅོད་ཡིག་ཆུང་མང་པོ། ཁྱོ་བཅུའི་ཆོག་མི་འདྲ་བ། ཉག་པོ་མདའ་འགོངས་ཀྱི་སྐྱོར་ལེ་ཆོན་མང་པོ། རྣམ་
འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཀ་སོགས་དང་། གཞན་མཆོན་མ་ཐོས་པའང་དུ་མ་ཡོད་པར་སྤང་ཞིང་། དེང་དུས་མ་ཉམས་
པར་བཞུགས་བ་རྣམས་ལས་སྤྱོད་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་ཤིང་དཔར་མ་སྤྲེགས་བམ་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་བ་

འདི་ཉིད་ཆ་ཆོད་ཤོས་སུ་སྤང་ལ། ད་ལམ་གསུང་འབྲུམ་དེ་བ་ཐོང་བ་ཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་པར་དུ་
བཞེངས་ཆེད། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དེ་ལྟར་གསོལ་འདེབས་རེ་སྐྱེལ་ཞུས་པ་བཞིན། མཁས་བཙུན་
བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་པ། འབྲུམ་སྤངས་ཁྲི་པ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྩེ་བཙུན་ལྟོ་བཟང་བསྟན་
པ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། ཨ་རིར་བཞུགས་པ་རང་གྲུ་ཅུ་བཟང་དགེ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་
རྣམ་པ་གཉིས་ནས་སྤྲུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ཨ་རི་པ་ལྷག་བསམ་དང་གཏོང་མོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཨ་
མ་(Ama- Sandra Esner) སེན་ལི་རྩ་ལགས་ལ་གཞིན་བསྐྱེལ་དང་། ལམ་སྟོན་མཚམས་སྦྱོར་
གནང་བས་རྒྱུན་བྱས། ཨ་མ་རང་ཡང་གསུང་རབ་པར་སྦྱོན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ལ་ཉ་ཅང་དགའ་ཆོར་ཆེན་
པོས་དང་ལེན་གྱིས། ཁོ་མོར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་དགེ་བཤེས་སྐྱེལ་བཟང་སྟོན་
ལམ་མཆོག་གི་སྤྲུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཀའ་དྲིན་རྩེས་དྲན། ཆེ་ལས་འདས་པ་
བུ་རྩེན་རྩ་མིན་ཁྲོ་ཉེན་(Benjamin Cohen)དང་། བཟའ་ལྷ་རྩེ་རྩལ་ལི་ཨི་སུའུ་ནར་(Gerald
Esner) གཉིས་ཀྱི་དགེ་ཅུར་དམིགས་ཏེ། ད་ལམ་ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབྲུམ་པོ་ཉི་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆར་གྲངས་
ཆེག་སྟོང་ཐམ་པ་རེ་པར་དུ་བཞེངས་རྒྱུ་འཛིན་མོན་ཆ་ཆོད་གི་སྦྱོན་བདག་མཛད་རྒྱུ་འཛིན་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པའི་
དྲིན་ལས། གསུང་འབྲུམ་དཔེ་རིང་མར་པོ་ཉི་བཙེ་ལྷ་བཞུགས་པ་ལས་ད་རེས་གསུང་འབྲུམ་། སྟོན་པར་
སྟོད་སྤང་གཉིས་སུ་བྲེ་སྟེ་པོ་ཉི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་པར་ཅ་སྤར་སྟོན་གྲུང་དུ་བཞུགས་པ་
རྣམས་ལ་ཞུས་དག་བསྐྱར་མ་ཐེངས་གསུམ་ཅམ་དང་། སྤར་མེད་གསར་དུ་བཅུག་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་
ལན་གྲངས་བདུན་ཅམ་རེ་འགོ་ཞུལ་བཀྱིས་གྱང་། མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་དཔེའི་ཆེག་ཟེན་མི་མཐུན་པ་དཔེར་ན་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ་ལྷ་བྱ་ལ། མིན་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་། ཡིན་གྱང་ལྷ་བྱ་ལ། ཡིན་ཡང་དང་། འགེལ་པ་ལྷ་བྱ་
ལ། འགེལ་བ་དང་། སྟོང་ག་ལྷ་བྱ་ལ། སྟོང་ཁ་སོགས་མིང་མཐའ་དང་ཆེག་ཟུང་དེ་སྟེད་ཅིག་བརྗོད་བདེ་དང་
རྟགས་མཚུངས་འདྲིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་ལས་ཅུང་མི་མཐུན་པ་འདུག་གྱང་གཞུང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་པར་ཆེར་མི་
གཞོད་པས་དེ་རིགས་ལ་མཚན་རྟགས་བཀོད་མེད་ལ། མ་དཔེ་༡༩༧༤ལོར་ལྷོ་ཕི་གསར་བར་པར་དུ་བཏབ་
པའི་བྱི་དཔེ་བཀུགས་དང་ནང་དཔེ་རིང་ཤོག་ངོས་ཉིན་སྟེན་ལྷ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་མདོ་སྤང་བཀའ་ཤེས་འབྲིལ་གྱི་
པར་རྟེན་གི་བསྐྱར་པར་ཡིན་འདུག་པས་ཁྱེད་ས་བཙན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་དབུས་པར་གང་
བཞུགས་དང་སྤྲུག་སའི་དོ་པར་མ་གང་བཞུགས། ཚུད་སྟོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལུས་མཆོན་པའི་སྤར་ཡོད་དེ་བ་

གཟུགས་པར་མ་སོགས་བསྐྱར་དཔེ་དུ་བཟུང་སྟེ་ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་མཆན་རྟགས་སུ་(དབུས་པར་)(སྤག་ས་)
(པར་ཐེངས་གཉིས་པ་)ཞེས་བཀོད་ཅིང་། རྟོགས་གནས་ཅན་རེ་བྱང་དབྱང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གྲུག་རྟགས་སུ་
བཞག་ཅིང་གཤམ་མཆན་དུ་(ཡིན་ནས་སྟུང་)ཞེས་སོགས་བཀོད་ཡོད། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྤྲིག་གི་ལས་
གཞི་འདི་འདས་པའི་ལོ་ངོ་གཉིས་ལྷག་གི་རིང་རེད་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་གསར་ཉིད་མང་པོ་ཞིག་ནས་འབད་
འབྱུངས་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ངོམ་རེ་བ་ཞིག་ཏུ་རྫོམ་མོད། འོན་ཀྱང་རེད་དཔེ་མཛོད་པ་
རྣམས་ལ་ཞུས་དག་གི་ཉམས་སྟོང་དང་། གཞུང་བརྒྱའི་ནམ་འཕང་གཅོད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་འདབ་གཤོག་
དམན་པས། རྟོར་འཕྱགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གཤོག་མི་ཟ་བ་ལགས་ན། མཁས་པའི་སྤྱན་སྲར་
བཅོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །

མདོར་ན་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་
པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲེས་བྱ་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་དུ་རྒྱལ་
བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡུལ་སྤྱོད་སྟེ་རྣམ་འདེན་ཡསྟུབས་མགོན་ཡུལ་པའི་དབང་པོ་
མཆོག་གི་སྤྱོད་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱུ་བརྟན་ཅིང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མ་ལུས་གཤམ་མེད་སྟུན་གྱིས་འབྲུབ་པ་
དང་། རྣམ་དཀར་གྱི་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་སྤྱི་དང་བྱང་པར་ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་ཨ་མ་སེན་ལི་
ར་དང་། དགེ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཡིད་བསམ་ལྟར་འབྲུབ་
པ། གསུང་རབ་འདི་ལ་འཆད་ཉན་གནང་བའི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་བཞུགས་སྟོ་མང་གྲ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
མཆོན་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་རྣམས་སྤྲུགས་མཐུན་ཁྱིམས་གཅོད་པའི་ངོས་ནས། ལམ་བསྐབ་
པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལུང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན། བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་
རྣམས་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དཔལ་ལ་འབྲན་པའི་སྟོན་འདུན་བཅས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༧༥༥རབ་བྱུང་
༡༧རབ་གནས་ཤིང་ལུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༧༥(ཆུ་ཆེས་༡༧) ཡུལ་སྤྱོད་སྟེ་རྣམ་འདེན་ཡསྟུབས་མགོན་རྒྱལ་
པའི་དབང་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་དགྲུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུར་ཐེབས་པའི་སྤྱིའི་བྱ་སྟོན་ཉིན་སྟེལ་བ་དགེ་ལེགས་
སུ་གྱུར་ཅིག་གྱ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་བཀའ་ཤིས་སྟོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།

སྤང་མཐའི་སྤྱུ་འབྲུལ་པ་ཉ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་དཔལ་
གྱི་གསུང་ལས། དག་གི་དབང་ཕྱག་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཡི། །མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྤེལ་བ་ལ། །
བཙུན་འབྲུས་ལྟོད་པ་མེད་པའི་སྤྲིང་སྟོབས་ཅན། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
བསྤྲུགས་པ་སྤིང་གསུམ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་མ་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོག་རྟེན་དབང་བཙུན་འབྲུས་དཔལ་བཟང་པོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་གྱི་སྤྱི་
ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ཉེས་ལྷ་དང་པོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ཨ་མདོ་བསང་གི་རྟོག་ཞེས་པ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པ་
ཞན་གྱི་རྟེན་རིང་ལྷས་ཁ་ཉིང་ཞེས་པར་ལྟོད་ལུལ་ཆེན་བཙུན་གྱི་ནང་ཆོན་དཔལ་ལྷུ་གྱི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་
ཡབ་དཔལ་འབྲུས་ཟེར་བ་དང་ཡུམ་ཐར་མོ་བྱམས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱོད་མཆོར་པའི་ལྷས་དུ་མ་དང་
བཅས་སྤྱོ་བལྟམས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཞེས་པའི་ཆེ་ལྷུང་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་མོ་རྒྱ་ཐེབས་སྐབས་མཚོ་སྤོན་
པོའི་ཁར་མཇལ་ཉེ་ཆོས་འབྲེལ་དང་ཕྱག་དབང་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་བདུན་པའི་ཆེ་ལྷ་པོ་བསོད་ནམས་སྤྱན་ལུབ་
ལས་ཡེ་གོ་འབྲི་ལྷོག་རི་མོ་འབྲི་བ། སྤྱབ་ཐབས། སྤོན་དབྱང། ཟ་ཡིག་ས་དབྱང། སྤྲུགས་འབྲུལ། མཁྱེན་
དབྱང་སོགས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ཐུགས་སྤྱུ་ཆུད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་ལས་འཛིན་གྱི་ཉེས་གནང་གསན་ནས་སྤྱབ་ཐབས་
ཆག་མེད་དང་སྤྱུ་མཚམས་མཛད་དེ་ཡ་མ་ར་ཇ་གྱེ་ཆེན་སོང་སྐབས་མཆོན་ལམ་དུ་རྩ་ལོ་རྟོག་གསུམ་ཆེན་
པོ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་དུས་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤྱུ་ཆེད་ས་
བཀོལ་ནས་མི་གཟིམ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉིད་གཅིག་པར་ཡབ་ཡུམ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཉེ་དབྲུས་སྤྱེལ་བས་ཁར་སྤྱོ་བསྟན་པར་
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་ནས་འཇམ་དཔལ་ནག་པོའི་རྟོག་ཞེས་གནང་ཞུས་པས་ཉམས་
གྱིབ་ཐམས་ཅད་རང་སར་དེངས་པར་གྱུར། དགྲུང་ལོ་ཉིད་གཅིག་པར་དབྲུས་གཙང་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་མཛད་

པར་སྤྱིན་ནས་ཕྱི་ཉིན་གང་དུ་འབྱོན་པའི་རི་ཐང་སོགས་འཆར་བ་དང་། གཞི་བདག་ནམས་ཀྱིས་བསུ་
སྤྱེལ་བསྟེན་བཀྱར་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ལྷང་ལར་ཕེབས་མཚམས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་ཞལ་
གཟིགས་པ་སོགས་ཡ་མཚན་པའི་ལྷས་མང་པོ་བྱུང་། ལྷ་སར་མཆོད་མཇལ་སྐབས་རྩོམ་པོ་ཤྱུ་མུན་ཉི་དང་།
འཇམ་དབྱངས་ཀྱང་ཐེམ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཇལ་དར་ཕྱག་གིས་བཞེས་ཏེ་ཞལ་འཇུག་པ་མཛད་ཅིང་གསུང་
ཁྱོན་པའི་གཟིགས་སྤང་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་མཇལ་བར་ཕེབས་སྒོ་དང་དབྱེས་བཅི་
ཆད་མེད་མཛད། འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་པར་འབྲས་སྤངས་ཆོགས་དུང་བཏང་བ་དང་། དན་འབག་སྤྲོན་ས་
དགོན་པ་མཇལ་བ་དུས་མཚུངས་བྱུང་། འབྲས་སྤངས་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ལྷ་ཀྱལ་དབང་གོང་མའི་ལྷེར་སྐྱ་
ཞིག་བཞུགས་པ་སྐྱ་དངོས་སུ་གྱུར་ཏེ་གསུང་མང་པོ་བྲོན། ལྷ་ཀྱལ་དབང་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོས་བཞེངས་
པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐྱ་བརྟན་ཡང་རྗེ་དངོས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ་ཕྱང་བསྟན་གནང་། ལོ་དེའི་ཉོར་ཁྲ་དགུ་པའི་
ཆོས་ཉེར་ལྷའི་ཉིན་མོ་གསལ་བྱེ་བའི་བསྟེན་གནས་དཔལ་ལྷན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། སྒོ་མང་
མཁན་ཆེན་ལྷ་འབྲུམ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མཆོད་བྱེད་ནས་བཅི་བཞག་གསན། ཆོས་ཐུན་གཉིས་གསུམ་ནས་ཅོད་ལྷ་
རྟེན་ཅིང་སྟོན་ཆོས་གསུམ་པ་ཚུགས་དུས་བཟོ་སྦྱང་ཤར་ཤར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་།

དགུང་ལོ་ཉིར་གཉིས་པ་ལ་གཞུང་གསར་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསམ་སྒོ་ལྷང་སྐྱུང་ག་དབང་ཆོས་ལྷན་དགོ་
ཀན་དུ་བསྟེན་ནས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་བར་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས། ལུགས་
ཁྱིའི་ལོ་དགུང་ལོ་ཉིར་གསུམ་པའི་དུས་འཛིན་ལྷ་སྐབས་དང་པོར་ཕེབས། ཟུར་བཀོལ་བཞི་དང་། རྣམ་བཤད་
སྐབས་དང་པོ་པལ་ཆེར་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བཟུང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་སོགས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་
ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པས་ཐུགས་སྦྱེད་ཆེ་བར་བྱུང་། བཅི་བཞག་སྦྱོར་ལམ་དུ་སྦྱེབས་དུས་འཇམ་དབྱངས་
མའི་པོངས་ཆོད་ཙམ་པ་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་གཟིགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱན་གྱི་
དོན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དེ་ནས་བཟུང་མདོ་རྒྱུད་གང་ལ་གཟིགས་ཀྱང་ཆུ་དྲངས་རྟེན་ལྷར་
ཐུགས་ལ་འཆར་བ་བྱུང་། ཆོས་གྲུང་འབྱོན་པའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱ་ཆས་བཟེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྤན་མ་རྩར་
སྤངས་ནས་བཞེས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་མཛད། དགུང་ལོ་ཉིར་བཞི་བར་འཛིན་ལྷ་པར་ཕྱིན་ཏུ་ཕེབས། རྣམ་
བཤད་གསེར་སྤེང་གི་དཀའ་གནད་དང་། འབྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་
བཅས་བཟུང་། ལོ་དེར་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྟོན་ཆ་པལ་ཆེར་ཐུགས་འཛིན་མཛད་ཅིང་།

ཞར་ལ་ཐེ་བཙུན་པ་དང་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་འདུལ་མཛོད་ལ་སྤྱངས་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྒོར་བརྗོད་ལ།
དེ་གཉིད་ཞར་ལ་ལམ་རིམ་སྤྲུགས་རིམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་གཞུང་དང་མན་ངག་དུ་མ་ལ་
སྤྱངས་ཤིང་། སྤྱངས་སྟན་ངག་ལ་ཡང་སྐྱབས་སྐྱབས་སུ་གཟིགས་རྟོག་མཛོད་པས་ལེགས་པར་དགོངས།
པར་ཕྱིན་སྟོན་མོའི་དམ་བཅའ་དཔེ་མེད་མཛོད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་ལྷ་ཆུ་བྱི་ལ་འཛིན་གྲ་དབུ་མར་པེབས། རྣམ་
བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཟུང་ཞིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་རྗེའི་དབུ་མའི་གཞུང་
ལ། རྟོར་ཐུན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་ལྷ་བའི་གནད་ལ་དབྱེད་པ་རྫོགས་པར་མཛོད། དགྲུང་ལོ་
ཉིར་དུག་པར་གསང་ཕྱེ་འཁྱེད་དུ་དཀའ་བཅུའི་གྲ་སྒྲོར་མཛོད། བསེ་ཁབ་པ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟན་
གྲགས་ས་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་གསུངས།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་བདུན་པ་ཤིང་སྟག་ལོར་མོ་བྱང་མོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ལས་བསྟེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མཐོས། དགྲུང་ལོ་ཉིར་དགྲུ་བར་རྒྱད་སྟངས་པེབས། རྗེ་རྗེ་འཆང་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བསྟེན་
ནས་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་བདག་གིར་བཞེས། ལོ་དེར་རྟེན་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་སྒྲོར་དཔོན་མཛོད། རྒྱ་མིག་
ལུང་དུ་ཁྱིའང་བཅི་བཞག་དུ་གྲགས་པ་རིམ་ལྗེའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བྲག་ལེན་མཛོད་པས་ཉམས་སྦྱང་ཁྲུང་པར་
ཅན་སྟེས།

དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ནས་འབྲས་སྤྱངས་རྒྱལ་རི་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་དུ་སྐྱབ་པ་མཛོད། ཁྱི་སྐྱོན་
པ་རྒྱ་མཚོ། སྟོན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་
མན་ངག་མང་དུ་གསལ། དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པར་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་དུ་བྲང་རེས་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་
བཅུམས། དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ལ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་བཅུམས། གཞན་ཡང་གནས་
དེ་ཉིད་དུ་དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས་སྐུལ་ལོར་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་བཅུམས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་གྲུབ་མཐའ་
ཆེན་མོ་རྩོམ་པའི་དབུ་བཙུགས། དགྲུང་ལོ་དགཉིས་པ་ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྫོགས་པར་
བཅུམས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་པག་ལོར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་ལུང་རིགས་གཏར་མཛོད་
བཅུམས། ལྷེ་སྟོད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱུས་ཆོན་དུ་ཡོད་དེས་པའི་ལན་དུ་བསྐྱུས་གྲུའི་རྩ་ཆོག་བཅུམས་
པར་བཤད། གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་མཆན་འགྲེལ་གསེར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བ་ཡང་
ལོ་དེར་མཛོད། དགྲུང་ལོ་དགསུམ་པར་ལྷེ་སྟོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཁོར་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་རྩོམ་འཁོར་ལུས་

བ་དེ་མཛད། འར་སྐལ་ལྷན་རྒྱུ་མཆོའི་སྐལ་སྤུའི་དོར་མ་ཏི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་སྐབ་ཐབས་མཛད། དེ་
ལྟར་དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་བར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྐབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཅིང་སྒྲ་
དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཏི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒོར་བརྗོད། ཞར་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་
ལྷ་བརྩར་ཉེ་བ་དང་། དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་།

སྒོ་མང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་། ལྒྱལ་བ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱུ་མཆོའི་བཀའ་བསྐྱོག་མ་
རྒྱས་པར་དགྲུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༠ ཉེར་རྒྱ་བརྩ་པའི་ཆེས་ལྷ་ལ་དཔལ་ལྷན་བཀ་
ཤེས་སྒོ་མང་གི་མི་འཛིགས་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད། བཀའ་རམས་འཛིན་གྲུ་ཐུགས་ཁུར་
བཞེས་ཏི་ཁང་ཆོན་སོ་སོའི་དགེ་ཀན་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་གྲུར་མཇུག་རྟེན་གསུམ་འབྲལ་ཆོན་བཅས་ཕུལ་ཏི་
གྲ་ཆང་གི་བཅི་བཞག་ལ་གཏོར་རྒྱུའི་ཆེད་འདུལ་མཛོད་པར་ཕྱིན་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྩོམ་བསྐུལ་རྒྱས་པ་
ལྟར་བཅུམས། གཞན་ཡང་བྲག་གཡལ་སྐུལ་སྐུས་རྒྱས་དོར་འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་བཅུམས་པ་སོགས་
གསུང་རྩོམ་མང་དུ་མཛད། དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་པག་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༧ལོར་གྲ་ཆང་གི་སྒྲ་མར་ཉེ་ཐང་བ་སྒོ་
བཟང་ཤེས་རབ་བསྐྱོས་ཏི་རང་ཉིད་སེ་ཆེན་ཞབས་བྱུང་གི་ཁང་པར་སྒོས་ནས་ཟུར་བཞུགས་མཛད། དེ་ལྟར་
དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་ནས་སོ་གཉིས་བར་དབྱས་གཅོང་དུ་མདོ་སྐགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་
སྒྲོང་མཐའ་ཆོད་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་བར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྐབ་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་བསྐྱེད་པའི་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཐབ་ཆོས་ཀྱིས་སྐལ་ལྷན་མཐའ་ཡས་པའི་རེ་བ་བསྐྱེད་པ།
དགྲུང་གྲངས་ང་གསུམ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ནས་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་པག་བར་སྒོ་མང་སྒྲ་མ་མཛད་ནས་ཆོས་སྲིད་
གཉིས་ཀྱིས་གྲ་ཆང་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ། རེ་གཅིག་ནས་རེ་གཉིས་བར་པ་བོང་ཁའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་
ཆོས་ཀྱི་ཆར་པབ་པ་སོགས་དབྱས་གཅོང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་མདོ་སྐད་དུ་རྒྱལ་
པའི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ཕྱག་འདེབས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་། དཔོན་རྒྱ་
ནང་ཡལ་སྐས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱམས་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་དང་།
རབ་འབྱམས་པ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུག་ ཐུགས་སྐས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་མང་
པོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏི་མདོ་སྐད་དུ་ཕྱགས་བཏེགས།

རབ་བྱུང་བརྩ་གཉིས་པའི་ས་སྐང་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༩ལོར་སྒྲ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ཕྱག་བཏབ། དགྲུང་

ལོ་དོན་གཅིག་པར་གཏེར་ལུང་དུ་གཏེར་བྱས་བཞེས། ཐུགས་སྤྲོས་གཙོ་བོ་ནི། ཁྱི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་
ཆོག་ས། ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྡན། ཐུགས་སྤྲོས་དག་དབང་བཟུལ་གྱིས། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་
རྩེ། སྤེལ་བྱེད་བཟང་དོན་གྲུབ། ཐང་སག་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་སོགས་ཤིན་
ཏུ་མང། དེ་ལྟར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྩོགས་པ་ན་དགྲུང་ལོ་དོན་
བཞེ་བ་ལྷགས་མོ་སྤང་གི་ལོ་ཕྱི་ལོ་༡༧༥༡ཉོར་ཆེ་གཉིས་པའི་ཆེས་ལྷ་ཉིན་གཟུགས་སྐྱེའི་བཀོད་པ་ཉེ་བར་
བསྐྱས་སོ། །ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་ཚུལ་ལོད་བཙེ་ལྷ་བཞུགས། འདིར་མདོར་བསྐྱས་ཅམ་
བཀོད་པ་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་
དང་། ཐུགས་སྤྲོས་དག་དབང་བཟུལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་གཟིགས་འཆའ།

འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༣ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལྷ་ ༦ ཆེས་ ༡༡ ལ།
མན་ལོ།

༡༡། །བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་ནམས་ཀྱི་
ནམ་པར་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱབ་བསྟན་
མཛེས་རྒྱན་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
སྐལ་བཟང་དགའ་བྱེད་ཅེས་བྲ་བ་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལ། མཛད་བྱང་མཛེས་སྟུག་ལང་ཚོ་པན་ཚུན་འགྲན་པའི་མཚན་དཔེ་
རབ་སྐྱས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པའི་སྒྲ། །ཟབ་ལྡན་ཡན་ལག་རེ་རེའང་མཐའ་ཡས་སྐད་དུ་སྒྲིག་
པའི་དྲུག་ཅུའི་ཚངས་དབྱངས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གསུང་། །མཁུན་པའི་ཆ་ཤས་རེ་ལའང་མ་ལུས་ཆོས་
ཀྱན་སྦྱིབ་ཐོགས་བྲལ་འཆར་ཉི་མ་འབྱུང་ལས་གསལ་བའི་སྟུགས། །གདོང་བཞི་སྦྱོན་ཞོན་བདེ་
འབྱུང་ལོར་གྱི་ལྷ་སོགས་དེགས་ལྡན་ཀྱན་གྱིས་བྲག་བྲས་ཉི་མའི་གཉེན་ལ་འདུད། །སྒོ་གྲོས་མེས་
པོ་ལས་རྒྱན་རྒྱལ་ཀྱན་ཡབ་གཅིག་མཛད་ཀྱང་རྒྱལ་སྐྱས་གཞོན་བྱའི་ཚུལ། །ཆགས་སོགས་དམན་
སོགས་དེ་ཀྱན་བཅོམ་ཀྱང་མཛེས་སྒྲིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འཕྲང་འཕྱལ། །གསང་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་པ་
རོལ་ཕྱིན་ཀྱང་སྒྲིགས་བམ་མོངས་གཅོད་རལ་གྱིས་བྲག་མཛེས་པའི། །མཁུན་པའི་གཉེར་གྱི་བདག་
སྟོང་བསྐྱར་བྱོན་ལ་ནམ་དཔྱོད་སྒྲ་མེད་མཚོག་བྲལ་མཛོད། །

གང་འདུལ་སྒྲ་ཆོགས་སྟུལ་པའི་གང་གྱིས་སྟེམས། །སྒྲ་ཆོགས་བཟོད་ཀྱན་སྟན་ཆོག་རྒྱད་དུ་

འགྲུག་ །དོ་ཆེ་རང་ལས་རྟེན་མིན་ཆངས་སྤྲས་ཀྱི། །མགྲིན་མཆོར་བྱོན་ལ་གསར་བཤད་དབྱངས་
དེ་ལོངས། །འཛིགས་རུང་གཡང་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་བསྟན། །ལོག་བཤད་ཅི་མས་སྤགས་
མིན་བདུད་ཅིའི་ཆོགས། །འགྲེད་མཁས་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གྱུར་བརྒྱད་བཅས་ལ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱང་ད་དུང་འདུད་པ་སྟམ། །དུས་མཐར་སྟིགས་མའི་ཐུན་སྟུག་མ་ལུས་བཅོམ་སྤྲད་ཞལ་རས་
བཞད་ལྡན་རྒྱལ་རྣམས་གསང་གསུམ་མཐའ་གྲས་གཅིག་བྱས་གང་། །སློ་གཏེར་རྩི་ལྷན་སྟོང་
ཕག་བརྒྱ་འབྲེལ་མཁས་བཙུན་བཟང་སོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་རྣམས་ལས་ཕྱི་སྤྱི་རྒྱའི་མགོན་དུ་
སྤྱུལ། །ཐུབ་བསྟན་རྫོགས་ལྡན་གསར་བར་རབ་བསྐྱུན་གྲགས་དཀར་གདུགས་མཛེས་འོག་མིན་
བར་བསྐྱེངས་པན་བདེའི་གིབ་བསིལ་ཕྱོགས་ཀུན་འཁོར། །མཆོན་ཅམ་བྱན་ཀྱང་མངོན་མཐོངས་
ལེགས་མ་ལུས་སྟོལ་མཛད་མཉམ་མེད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཅོང་ཁ་བ་ལ་འདུད། །ཐུབ་བསྟན་
གསེར་རིའི་དབུས་ན་ཆེས་མཐོ་བའི། །ཁྱོད་བསྟན་ལྷན་པོ་ལེགས་བཤད་རུས་སྤལ་གྱི། །ཁུར་དུ་
འདེགས་མཁས་སྤྲས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་སོགས། །པཎ་ལྷས་གཙུག་ཏྲར་མཛེས་རྣམས་འཛམ་གླིང་
རྒྱན། །སློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུགས་བཟང་ཁིར། །ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱིང་
མཁས་པའི། །དབེན་ས་མཆོག་གི་སྤྱལ་བའི་སློས་གར་ཁྱོད། །དཔལ་ལྡན་ཀྲ་ལ་ཅ་གྲ་ལས་གཞན་
གང་། །མང་མང་ཕྱོགས་ཀུན་ཉལ་ཏེ་དཔལ་ལྡན་མགོན་ཁྱོད་མཁྱེན་བཅེ་མཐུ་སྟོབས་ལ་འོས་
དཔེ། །ཅིག་ཅིག་འཕྲོད་བྱེད་སྟོང་ལྡན་དབང་པོས་བཅལ་ཀྱང་རྟེན་མིན་ངག་གི་དབང་། །མཛེས་
མཛེས་བྱག་ན་བུར་རི་ཀ་ལེགས་བསྐྱམས་སློ་བཟང་བསྟན་པའི་གཉིན་གཅིག་ལ། །མང་མང་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོ་སྟོ་མཛད་དོ་རྩེ་འཆང་ཞབས་སྟིང་དབུས་རྟག་བཞུགས་གསོལ། །ཆོགས་
གཉིས་གསེར་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་རིམ་བརྒྱད་ས་གསུམ་མཁས་མང་གི། །ཅོད་པཎ་གྱིས་མཆོད་ལུང་
རྟོགས་གདོང་ལུས་མཐོར་འདེགས་འཛམ་བུའི་ཁིར། །བཀོད་པའི་ཞབས་སེན་ལྷ་མའི་བྲེགས་ལྡན་
ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་མཛེས། །འཛམ་དཔལ་རུར་སྟིག་གར་མཛད་ཀུན་མཁྱེན་སློ་བྱོས་རྒྱ་མཆོར་སྟིང་

ནས་འདུད། །འཆད་ཚད་ཚུལ་ལ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲིགས་རལ་ཅན། །བསྟན་ལ་དབང་བསྐྱར་ཤིང་རྟ་
 ཆེ་ནམས་ཟླ། །སྤྱི་ཁྱའི་སྟན་མཆོག་ཟླ་མེད་བྱང་ཚུབ་ལམ། །སྟོལ་མཛད་འཇམ་དབྱངས་ཟླ་མ་ནམ་
 གསུམ་རྒྱལ། །སྟོགས་རེས་སྟོས་མིན་ཐུབ་གསུང་དཀའ་གནས་མདུད། །ལུང་རིགས་རལ་གྱིས་
 སོམ་ཉིད་བྲ་བ་དང་། །ལྟན་ཅིག་གཅོད་མཛད་དོན་ཤེས་ནམ་གཉིས་སོགས། །བདག་གི་ཡོངས་
 འཛིན་དེ་ནམས་ཀུན་མཁྱེན་དངོས། །ལྷེས་ལྷེས་མགྱོན་མཆོར་བསྐྱོར་སྟོན་མའི། །འཇུ་མ་འཇུ་མ་
 དམར་བའི་མཆུ་སྟོས་བཞད་པའི་ཆབ། །དམ་དམ་ལུང་རིགས་མིན་རྒྱ་ཁར་སྟོས་ཆེ། །མཛེས་
 མཛེས་ཉིང་འཛིན་སྟོ་བརྒྱའི་རི་མོ་བཀ། །སོ་སོར་རང་གི་རིག་བྱ་རྣལ་འབྱོར་ཆོས། །མཁས་
 མཁས་ཤིང་རྟ་ཆེ་མིན་དབག་དཀའ་ནམས། །འགྲིགས་འགྲིགས་ལུང་དང་རིགས་བ་མཐའ་ཡས་
 གྱི། །སྟོད་སྟོད་མགྱོན་པའི་ལམ་ནས་དབྱུང་བར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་གྲེ་བ་གཤེགས་
 པའི་ལམ། །རང་ཡིད་གོམས་སྤྲད་སྟོ་བས་བསྐྱུན་བ་ལ། །གང་ཟག་ལ་མིན་ཆོས་ལ་ཡིད་རྟོན་
 པའི། །དབྱེད་ལྟན་དེ་དག་སྟན་དབང་གསན་པས་རིགས། །

དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ཉིང་འཛིན་ཆེན་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་གཞི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་ནམ་བཞག་ཅུང་ཟད་
 འཆད་བ་ལ། རོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ། བསམ་གཟུགས་སྟོམས་
 འཇུག་གི་ནམ་བཞག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་བདག་གིས་
 ཤེགས་པར་བཤད་ཟིན་པ་འདིར་བཀོད་ན་མངས་ཀྱི་དོགས་ནས་ཟུར་དུ་བྱས་ཡོད་པས་དེར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཟུགས་སྟོམས་འཇུག་གི་ནམ་བཞག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་ལ། སྟོམ་
 པའི་རྟོན་དང་། བསྟོམ་བྱ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དེ་ལ་བརྟན་པའི་སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ནམ་གངས་བཤད་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ལུས་ཉིན་དང་། སེམས་

རྟེན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤར་ལྟར་དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས།
 ངན་སོང་གསུམ་དང་སྤྲེལ་སྟེན་པའི་ལུས་རྟེན་ལའང་། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་
 དང་ལྡན་པ་གང་རུང་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་དག་གི་ལུས་རྟེན་ལ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་
 འཇུག་གསར་ཐོབ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ལུས་རྟེན་ལ་དེ་སྤར་མེད་གསར་ཐོབ་ཀྱང་མེད། ཐོབ་ཟེན་ལྡན་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱལ་བ་འདིག་པའི་ཆེ་ངན་སོང་གི་ལས་སྤྱི་བ་ཆེ་བ་ཟད་པའི་ངན་སོང་བ་རྣམས་སྤིང་
 གསུམ་གང་རུང་དང་སྤྲེལ་སྟེན་པ་རྣམས་འདོད་ལྟར་སྤྱེས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་སྟེ་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གོང་མར་
 སྤྱེ་བར་མཛོན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟེན་དེ་དག་ལ་སྤྱེ་
 བ་དེ་འདྲའི་རྣམ་བཞག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤིང་གསུམ་ཀྱི་མི་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་སྤྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ལ་
 སྤྱེས་ཐོབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་འང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་དག་དང་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་སྤྱེ་ཁ་མ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་རགས་པ་མཛོན་ཏུ་
 གྱུར་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བར་དོར་ཆགས་སྤང་གང་རུང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྤྱོར་ཁ་
 མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྱེ་སྲིད་ལའང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་
 ལས། སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། །སྤྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་དང་། རྫོ་མི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གྱུར་པས། །རྟེན་གསུངས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་དང་། གདགས་པ་ལས། དེའི་ཆེ་བྱི་བ་
 ལ་སེམས་གཉིས་ལས། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའམ་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་མཛོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡི་

དུགས་སོགས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་སྤྱོད་ལེན་ཁ་མའི་ལྷ་ཡོད་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་
 སྤྱོད་ལེན་ཁ་མ་ཡིན་ན་ལྷ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཉིས་པར་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་
 སྤྱག་བསྐལ་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལྷ་འཆི་ཁ་མ་དེ་དང་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བར་དོ་བརྒྱད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ངན་འགྲོ་བའི་བར་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཡི་
 དུགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བར་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་
 གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ངན་
 འགྲོ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ་བ་དེ་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱབ་དགོས་
 ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོར་བ་དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ངན་འགྲོ་བ་ཡིན་ཆད་བསྐྱལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ་བ་དེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་སྟོམས་འཇུག་
 གསར་དུ་འཐོབ་དགོས་ཡིན་པར་ཐལ། ངན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ངན་འགྲོ་བ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྲུར་ངེས་ཀྱང་ཡོད།
 དེའི་སྟོན་དུ་ལས་སྐྱབ་ཟད་འགྲོ་མཁན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངན་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་དེའི་བར་དུ་ངན་
 འགྲོར་སྤྱོད་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་སྤྲོ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ངན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 ལས་སྐྱབ་ཤིང་ཆེ་བ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མི་ལྟན་པའི་
 ངན་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་སྐྱབ་ཤིང་ཆེ་བ་ཟད་ནས་སྐྱེ་བ་རྟེན་མ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་
 མི་ལུས་ཐོབ་པར་ངེས་ཤིང་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་ངན་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་
 ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འཐོབ་ངེས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་ངན་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོད་
 འཇུག་ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ནས། །བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས། །ཤི་ནས་ངན་
 སོང་སྤྱག་བསྐལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྷུང་། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཇི་
 སྤྱོད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྤྱོད་སྟོག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ལུང་དོན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱལ་བ་འདིག་དུས་ཀྱི་འདིག་རྟེན་འདིའི་ངན་
འགྲོ་བ་ལ་བསམ་ཟེར་ན་འང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྐྱལ་བ་འདིག་དུས་ཀྱི་འདིག་རྟེན་འདིའི་དཔྱལ་
བ་བ་དཔྱལ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེན་ཕྱོད་དགོས་ངེས་དག་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དཔྱལ་
བར་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་ཟེན་གནས་པའང་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་གཉིས་
པར་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་འཆི་ཁ་མའི་ཁམས་གོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འདུག་ལས་ཉམས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྲིད་
སོགས་རགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག་། འདོད་ཉོན་དང་དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འདུག་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་རྣམས་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་
གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲའི་ཆར་གཅིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་རྫོགས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། ཉེ་བར་སྦྱོད་ཕྱིར་སྦྱད་པའི་
ཕྱིར། སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་མངོན་དུའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེའི་འབྲེལ་བར། སྦྱོར་
བའི་ཕྱིར་ནི་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སུའོ། མངོན་དུའི་ཕྱིར་ནི་ལས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་འབྱིན་པར་མངོན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་མ་ཉམས་
བར་དུ་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་དུ་ལྷང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དག་ལས། འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་
པ། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། འདོད་པ་དག་⁽¹⁾ཅེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོའི་འདོད་པ་འོ། འདོད་པ་དག་

1 དེ་བ་གཟུགས། ལས་དབེན་ཞེས་བྱ་བ།

ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དག་ལས་དབེན་པ་དང་།
 དམིགས་པ་ལས་དབེན་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རན་སོང་
 གསུམ་གྱི་ལུས་རྟེན་ལ་དེ་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ལུས་རྟེན་ལ་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་
 གསར་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུས་རྟེན་ལ་བྱམས་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེའི་ལུས་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གསར་
 སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུས་རྟེན་ལ་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མདོ་ལས་མང་
 དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཁྲུས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ལྷ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱལ་བ་མདོན་པར་དགའ་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྲི་མེད་སྟོང་པོར་སངས་
 རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པར་ལུང་བསྟན་པར་བཤད་པ་དང་། ཟ་མ་ཏྲིག་བཀོད་པར་འཛིག་རྟེན་
 དབང་བྱུག་གིས་ཡི་དྲགས་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གསལ་ཤིང་ལྷ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དྲགས་དུ་མ་བདེན་
 པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་ཅིང་། ལུལ་འཁོར་མོ་འཛིག་ཏུ་བཤད་གཅི་ལ་གནས་པའི་སྲིན་བྱའི་རིགས་
 མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། ལྷ་དང་སྐུ་ལ་
 སོགས་པ་ལུས་དང་བསམ་པའི་སྟོན་སྟོན་སེམས་སྐྱེ་བར་རུང་བ་ཐམས་ཅད་འདིའི་ཡང་རྟེན་དུ་
 རུང་ལ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་བློང་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཁྲུས་པ་ལས། ལྷ་ཉི་
 ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ་ཐར་རྟེན་དུ་དང་མི་ཁོམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དགོས་པ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། ལྷ་
 ལ་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་དང་། གསེར་བློང་ལས། མི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་མི་
 དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྟོན་གྱི་དུས་
 གཅིག་ན་དཔུལ་པའི་ཤིང་རྟ་འབྲེན་པར་འཁྲུངས་ཆེ་དེའི་ལུས་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྲིན་ལན་
 བསབས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཟ་མ་ཏྲིག་བཀོད་པ་ལས་འཕགས་པ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་

གྱིས་ཡི་དྲགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པའི་དོན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་
གྲགས་པ་ལྟར་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རིང་མོ་ཞིག་ན་ངན་
སོང་དུ། །འགོ་ཞིང་སྦྱར་དུ་ཐར་བར་བྱེད། །སྟོ་བཅས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ནའང་སྦྱག་
བསྐྱེད་ཆུང་དུ་སྦྱོང་། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་ན་དེ་མ་ཐག་
ཏུ་ཆེ་འཕོས་ནས་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་རེས་ལྟ་བུའི་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ལྡན་བསགས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་
དུས་ལྟན་རིང་པོའི་བར་དུ་དཔྱལ་བར་མི་སྦྱེ་ཞིང་སྦྱེ་ནས་ཀྱང་སྦྱག་བསྐྱེད་བྱས་པོ་མི་སྦྱོང་བར་ཆུང་
དུ་ཅམ་སྦྱོང་ནས་སྦྱར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འོང་བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཐུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུས་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསར་སྦྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
ལུས་རྟེན་ལ་ཆད་མེད་བཞི་གསར་སྦྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། བསྐྱེད་བརྟུས་ལས།
དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མེད་པ་རྣམས་མདོན་པར་སྦྱབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ན་ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་དངོས་གཞིས་བྱུབ་ལ། མཛོད་ལྟར་ནའང་དགའ་བ་ཆད་མེད་བསམ་
གཏན་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཆད་མེད་གཞན་གསུམ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་དང་བསམ་
གཏན་དང་པོ་བྱང་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་དུག་ན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་སྟེ།
དེ་གཉིས་གང་གི་ལུགས་བྱས་ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་ལ་དེ་དག་གསར་སྦྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་
རྟགས་བྱུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དགའ་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གཞན་ནི་དུག་ན་ཁ་ཅིག་
ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལྟ་ཞེས་པ་ཉེར་བསྟོགས་དོར་ནས་ལྟག་མ་ལྟ་ན་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་ལུགས་ཤིག་བཀོད་པའོ། །ཡང་ཆོས་མདོན་པར་མ་སྦྱངས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་སའི་
རྟེན་ལ་རང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། འོག་སའི་རྟེན་ལ་གོང་སའི་
སྟོམས་འདུག་སྟོམ་པ་ཡོད་ཅིང་། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འདུག་སྟོམ་པ་མེད་པ་དེ།
མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །ཅེས་

བས་སྦྱིར་བཏང་བྱས་ནས་བསྟན། དེའི་དམིགས་བསལ་ལ། མཛོད་ལས། སྲིད་ཅེར་འཕགས་བས་
 ཅེ་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་བ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་ཟེར་ན། འོ་ན། བསམས་གཏན་
 གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་དགོས་མེད་ཅེས་སྦྱར་ནས་སྦྱིར་བཏང་དུ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ།
 །འོག་དགོས་མེད་ཅེས་པའི་རིགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལ་འང་སྦྱར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སའི་རྟེན་
 ལ་དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་མི་སྟོམ་བ་ལ་བསྟེགས་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱིར་
 བཏང་བསྟན་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །ཞེས་བས་
 རང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་སྟོམ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་བ་སྦྱིར་
 བཏང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུང་དེས་རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འདུག་མངོན་དུ་བྱེད་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་བསྟོམས་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དལ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུང་དེས་བསམ་གཟུགས་རྣམས་རང་རང་གི་སའི་རྟེན་
 ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་བ་ཡོད་པར་སྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་སྟན་པའི་གཞུང་དང་།
 །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་རང་རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་བ་
 ཡོད་པར་སྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་གང་ལ་
 མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་བརྒྱད་རང་རང་གི་ས་དང་ས་འོག་མ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་
 བ་ཡོད་ཅེས་སྟན་བ་ལ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་
 ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྟེན་གང་གིས་བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་པ་དུ་ཞིག་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་
 རྟེན་ཅན། སྲིད་པའི་རྩ་མོ་ནི་སྲིད་པའི་རྩ་མོར་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ལ་འོག་མ་འདོད་པའི་ཁམས་
 གྱི་བར་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ས་དང་ས་འོག་

མར་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔེ་ཙམ་ཡང་མ་བཟུས་པར་ཡོད་མེད་
 ལྟོན་པའི་གཞུང་དགུགས་པའི་པོ་ཆོད་མི་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་བཀག་པ་
 ལེགས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་དོན་དང་གཞུང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དེ་སྤྱི་ཇི་བཞེན་
 པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དམིགས་བསལ་སྤྱི་ཇི་བཞེན་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབས་པ་ལ་ཡང་འདི་སྐད་སྤྱི་
 ལྟོ། འོ་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་དགོས་མེད་ཅེས་བས་རང་སའི་ཉེན་ལ་
 རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྱིར་བཏང་དང་སྤྱི་ཇི་
 བཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རང་སའི་ཉེན་ལ་དེ་སྟོམ་
 མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཙམ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཡང་
 གཏན་ནས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་ཅེ་འགྲེལ་གང་
 བཤད་དེ་འབྲེལ་དམིགས་བསལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འབྲེལ་དམིགས་བསལ་གང་དུའང་ལྟོན་
 དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཁོར་གསུམ་དང་། ལེགས་
 བཤད་གསར་པའི་རྩ་ལོ་བསྐྱབས་ནས་མཆོད་པར་འབུལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མངོན་ལས།
 བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད། ཞེས་པ་ནས། ཐག་པ་ཐད་ཅེས་པའི་བར་ལ་གཏན་ནས་སྤྱིར་བཏང་
 དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་ཉགས་མ་གྲུབ་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་ལ་སྤྱིར་བཏང་
 དང་དམིགས་བསལ་ཞིག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་
 དང་ནི། །འོག་སའི་ཉེན་ཙམ་ཞེས་བས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་རང་རང་གི་ས་དང་འོག་ས་ན་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ན། འོ་ན། བོང་སའི་ཉེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བཏང་
 བཤད་པ་ལ་འོག་དགོས་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འཕགས་
 པ་སྤྱིད་ཅེ་བ་དེས་རང་གི་འོག་ས་ཅེ་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་

ཞིག་ཡོད་ཅེས་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་ལ། སྲིད་ཅེར་འཕགས་བས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་
 བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མངོན་འགྲེལ་ལས། ཅི་བྱིར་གོང་དུ་
 སྦྱེས་པ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་འོག་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེན། འདི་ལྟར་དེ་ལ། འོག་དགོས་མེད།
 དེ་ལ་ནི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་འོག་མའི་རྩས་ཀྱིས་རུང་ཟད་ཀྱང་དགོས་པ་མི་བྱེད་དེ་དམན་པའི་
 བྱིར་རོ་ཞེས་སྦྱིར་བསྟན་པ་བྱས་ནས་དམིགས་ཀྱིས་སྦྱོན་པར་བྱེད་དེ། སྲིད་ཅེར་འཕགས་བས་
 ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྦྱིར་བསྟན་
 པ་བྱས་ནས་དམིགས་ཀྱིས་སྦྱོན་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། གསེར་
 འཕྲེང་ལས། གཞུང་དེ་ལ་སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་སྦྱོན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་པའི་
 བྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་འཕགས་པ་སྲིད་ཅེ་བས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་
 གསར་དུ་མི་སྦྱེད་ཀྱང་། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མངོན་དུ་བྱེད་ཟེར་བ་དང་།
 དེའི་རྒྱད་ལ་སྦྱོམས་འཇུག་ཡོད་ན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ནང་འགལ་
 ཏེ། འོ་ན། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱན་རེ་རེ་བཞོན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་བྱིར་མི་འོང་དེ། སྲིད་ཅེ་དང་ཅི་ཡང་མེད་
 པའི་སེམས་གཉིས་ཀ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་འགག་ནས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མེད་
 པ་གང་ཞིག །སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྲིད་ཅེའི་
 སེམས་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་རྒྱུད་ལ་
 གསར་དུ་སྦྱེད་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཅི་ཡང་མེད་སྲར་མེད་གསར་དུ་
 སྦྱེད་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེའི་སྦྱོམས་འཇུག་གང་
 རུང་བ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་དགོས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཟག་བཅས་ཟག་

མེད་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་སྤྱེད་གོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟ་རང་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་དེ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ཟག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྤོང་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་ལས། སྲིད་ཅེར་འཕགས་པས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན་དངོས་སུ་འགལ། ཡང་ན་འཕགས་པ་དེ་སྲིད་ཅེར་སྤྱེས་ཀྱང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་མ་ཐོབ་ཟེར་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་འདི་སྤྱིར་བཏང་དང་སྲིད་ཅེར་སོགས་དམིགས་བསལ་བྱས་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡང་དག་ཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་སྤྱི་མ་དེ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩས་སྤྱི་བཅད་ནས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་ཉིད་མངོན་⁽¹⁾སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་རང་ས་དང་འོག་ས་གང་རུང་གི་རྟེན་ཡིན་པས་བྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རང་ས་འོག་ས་གང་གི་ཡང་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་གོང་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཐོད་ཀྣམ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟོམས་འཇུག་སོགས་དང་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདི་ལ་མངོན་རྩ་འགལ་དང་བཅས་པ་དང་ཇི་སོགས་གྱིས་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་བཤད་ཀྱང་ད་དུང་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཁྱོད་སྤྱོས་པའོ། །སྤྱོས་པས་ཆོག །

གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བསམ་གཟུགས་པ་དང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བ་དག་གིས་ཙམ་རྒྱུག་བྱེད་པ་དག་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིར་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །ཅེས་

1 དེ་བ་གཟུགས། མངོན་དུ་བྱེད།

འོག་ལན་གཉིས་འོང་བའི་དོན་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་པའི་དོགས་པ་ཅམ་སྦྱེས་དགོས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སྟན་འབྲུལ་ཞུའོ། །གཞན་ཡང་། སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་གཞུང་
(1)དངོས་གཙོ་བོ་ཅམ་འདྲེན་ན། མཛོད་ལས། འོག་དགོས་མེད། །སྤིང་ཅེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་
མེད། །མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་པ་འདི་ཉིད་ཅམ་ལ་སྦྱབས་འདིར་ངོས་འཛིན་རིགས་
པར་ཐལ། འདི་ལ་སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད། སྤར་གྱི་གཞུང་ལྟག་མ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་
དེ་ལས་མ་བཤད་པའི་སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་བྱེད་རྒྱ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུབ་
སྟེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པས་བསམ་གཟུགས་གྱི་
སྟོམས་འདུག་བརྒྱད་རང་རང་གི་ས་དང་འོག་ས་ལའང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡོད་པར་བཤད་པ་
ན། འོ་ན། འདིར་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འདུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དམ་དེ་མི་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རང་སའི་སྟོམས་འདུག་མཐོན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་འོག་སའི་སྟོམས་འདུག་
དམན་པ་སྦྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་སྦྱིར་བཏང་ནས་འཆད་པ་ལ། མཛོད་ལས། འོག་དགོས་མེད་
ཅེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་། དེའི་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་ལ་སྤིང་ཅེར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་གོང་དུ་སྦྱེས་པ་སྟོམས་པར་འདུག་
པ་འོག་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅི་ན། འདི་ལྟར་དེ་ལ་འོག་དགོས་མེད། དེ་ལ་ནི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་
འོག་སའི་རྣམས་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དགོས་པ་མི་བྱེད་དེ་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྦྱིར་བསྟན་པ་བྱས་
ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྦྱིར་བཏང་ལ་གོང་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་འོག་སའི་
སྟོམས་འདུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། སྤིང་ཅེའི་སེམས་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བས་
ཐེག་དམན་གྱི་སྤིང་པ་གཙོད་བྱེད་གྱི་འདས་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན། འོག་ས་ཞིག་ལ་
བརྟེན་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ཁམས་དང་དམིགས་པ་ཁད་ཉི་བའི་ཕྱིར་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དངོས་གཞིའི་

སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དམིགས་བསམ་ལ་བཞད་པར་སྲིད་ཅེར་འཕགས་པས་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་འགྲེལ་ལས། སྦྱིར་བསྟན་པ་བྱས་ནས་དམིགས་གྱིས་སྟོན་
པར་བྱེད་དེ། སྲིད་ཅེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །འཕགས་
པ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་སྦྱིས་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱི་མཆེད་མངོན་དུ་བྱས་ནས་
ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ན་དེར་སྦྱིས་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅི་ན། རང་གི་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་
ལ་དམིགས་བསམ་ལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་སྦྱིར་བཏང་གི་དོན་མེད་པ་གང་
ཞིག་ །དེ་དམིགས་བསམ་ལ་དུ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྲ། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་
ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འཁོར་འཕགས་
པའི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ལ་སྦྱིར་བཏང་ནས་གསུངས་པ་ན། ཀུན་དགའ་པོ་དག་བཅོམ་དང་ཟག་ཟད་
ཀྱང་མ་ཡིན་པས་དེ་དམིགས་གྱིས་བསམ་ལ་ནས། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་བསམ་ལ་འདི་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་འོག་མའི་གོང་
འོག་གི་རྟེན་བཞད་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དེ་བཟང་བར་
ཐལ། སྲིད་ཅེའི་འཕགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། རྟགས་བྱུབ་སྟེ།
དེའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་མ་མི་གསལ་བས་ཐེག་དམན་གྱིས་དེ་འདས་ལམ་ཟག་
མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེད་མི་བྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་ཅེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡུལ་གྱི་སྦྱར་སྤྱོད་
འབྱེད་པ་མི་གསལ་བས་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་རྟེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཡུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་སོགས་མི་རྟག་
པའི་དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་གསུམ་བརྒྱད་སོགས་སྦྱག་བསྐྱེད་པའི་དང་། ཡུང་པོ་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་

བའི་རང་དབང་བའི་བདག་གིས་སྟོང་བའི་དང་། རང་སྐྱེ་བྱུང་བའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་ཚུལ་གྱི་
 འདུ་ཤེས་སོགས་ཐེག་དམན་གྱིས་རྟེན་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མངོན་གྱུར་
 ལྡང་བ་མེད་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མངོན་གྱུར་མེད་པ་ལ་
 ཐེག་དམན་གྱིས་ཀུན་ཤེས་བའི་དབང་པོ་རྟེན་དུ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོ་ལས། རི་ཅམ་དུ་
 འདུ་ཤེས་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཀུན་ཤེས་པ་རྟོགས་སོ་ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་དར་
 རྟེན་ལས། འདུ་ཤེས་གསལ་བོས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཀུན་ཤེས་པ་དང་འདས་ལམ་ཟག་མེད་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
 མིན་སྟེ་མཆེད་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་
 དང་། དེའི་དར་རྟེན་ལས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཟག་མེད་
 སྟེ་ཆེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་དེ། སྟེ་ཆེར་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་སྟེ་ཆེའི་དེ་མཐོ་བ་དང་བཟང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་སྟེ་ཆེ་སྟོན་ཉུང་ལ་དག་པའི་ཕྱིར། མངོད་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་ལ། །སྟེ་
 ཆེའི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། །ཞེས་དང་། མངོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འོག་
 མའི་རྒྱས་ཀྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དགོས་པ་མི་བྱེད་དེ་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 སྟེ། དམན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། འོ་ན། སྟེ་ཆེའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ནའང་འདས་ལམ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཀུན་བརྟུས་ལས། འདུ་
 ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། འཛིག་
 རྟེན་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཟག་མེད་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་ཟག་བཅས་འཛིག་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟག་བཅས་འཛིག་རྟེན་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་སྟེ་ཆེ་བའི་རྒྱད་

ལ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲོ་ཆེ་ལྷོ་མས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། ཉགས་བྱལ་
ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་
རྒྱུད་ལ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲོ་མས་འཇུག་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག་གིས། སྤྲོ་ཆེ་ལྷོ་མས་འཇུག་ཡིན་ན་བདེན་མེད་དང་བདེན་བཞིའི་བྱུང་ཆོས་སོགས་གང་
རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན། སྤྲོ་ཆེ་ལྷོ་མས་འཇུག་གིས་
སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
ཐབས་མཁས་པས་དེ་ལ་འདུག་པའི་ཐེག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲོམ་
ལམ་འདོད་སེམས་དང་། སྤྲོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ཀྱང་དེས་མཐོང་ལམ་མཆོན་མི་རུས་སམ་
སྒྲུལ་མོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱུད་སྤྲོད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤྲོ་ཆེ་ན། བྱང་
རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། བྱལ་སྟེ། དེའི་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
སྤྲོ་ཆེ་དང་འདོད་པའི་སེམས་རེ་རེ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་ས་བརྒྱུད་དང་འདོད་སེམས་སྟེལ་པའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྤྲོ་མས་འཇུག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་འདྲའི་འདོད་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་གི་རྟགས་བྱལ་སྟེ། རྩ་བར་
མཉམ་བཞག་མིན་པས་མཆོམས་བཟུང་སྟེ། ཐོད་ཀླུ་དུ་ནི་སྤྲོ་མས་འཇུག་པ། ཁ་ཅིག་དང་གཉིས་
གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། འབྲུག་དང་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་ཐབས་
དམན་པས་རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། སྤྲོ་མས་འཇུག་དང་། རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་
རིང་བའི་ཕྱིར། སྤྲོ་ཆེ་ལྷོ་མས་དེ་མ་ཐག་འདོད་སེམས་མཐོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱད་ཅེ་ལས་ལངས་ཏེ། འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་སྤང་
བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། གསེར་འབྲང་ལས། སྤྱད་ཅེ་ལ་དམིགས་ཏེ་འཇུག་གོ་དེ་
ལས་ལངས་ཏེ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་སྟེ་ས་དེར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སོང་འོང་གཉིས་ཀྱི་མཆམས་
ཀྱི་རོ་བོ་བཞག་ནས་སྟོན་ལྡན་མཛོན་དུ་བྱས་ཀྱང་དེའི་སྟོན་ཀྱིས་མི་རྗེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱད་ཅེ་འི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་
བས་བྱུང་ཐེང་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
བྱིར། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉགས་བྱུང་ཅིང་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡོ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ⁽¹⁾ ཅ་བར། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་བཤད་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤོང་
དང་མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་ལ་མ་སྦྱང་བའི་བར་དུ་རྟེན་དེ་ལ་སྟོམས་འཇུག་
གསར་སྐྱེ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག །ལས་སྐྱེ་བ་དེས་
འཕགས་ལམ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དད་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྐྱེ་བ་པའི་བྱིར།
དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ། འཕགས་ལམ་སོགས་དགེ་ཅ་ལ་སྐྱེ་བ་པས་ན་ལས་
སྐྱེ་བ་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མཆམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་
དང་། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། མཆམས་མེད་པའི་ལས་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། མ་གསོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་
ལས། འདི་དག་གང་ལ་སྐྱེ་བ་ཅེ་ན། འཕགས་པའི་ལམ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་

1 དེ་བ་གཟུགས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ།

བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཚན་གཉིས་
 བ་སོགས་ཟ་མ་མཁིང་གི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་སྦྱེ་མེད་དེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ཤས་ཆེན་
 པོ་དང་ལྷན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་རྟེན་དེ་ལ་དེ་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མངོན་ལས།
 ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཤས་ཆེ་བ་ནི་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བ་གང་
 ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཤས་ཆེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟ་མ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་གཉིས་ཀའི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་
 ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཤས་
 ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་དར་རྒྱུ་ལས། མཁིང་པ་ལ་ཆེར་སྦྱེས་པ་དང་
 བྱད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
 སེམས་རྒྱུད་རྒྱུན་དུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པས་བཟུང་བ་ལ་དགེ་རྩ་སྟོབས་ཅན་མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཆགས་ལུལ་རྒྱུད་དུ་ལའང་འབྲིང་དང་དེ་འབྲིང་ལའང་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་ཉོན་མོངས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར།
 རང་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་ནི་ཤུགས་དྲག་ཀྱང་གཞོམ་པར་རུས་ཀྱི།
 རྒྱན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རེས་པར་གཞོམ་པའི་
 ཕྱིར་རྩོལ་བའི་དུས་མི་རྙེད་དོ། །དེ་ནི་རྒྱུད་དུ་ལའང་བརྟེན་ནས་འབྲིང་སྟེའོ་འབྲིང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆེན་པོ་སྦྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ངན་སོང་གསུམ་དང་འདྲ་ཤེས་མེད་
 པའི་སེམས་ཅན་དང་སྦྱ་མི་སྟན་གྱི་ལུས་རྟེན་རྣམས་ལ་དེ་གསར་སྦྱེ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྤྲིན་
 ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་དེ་གསར་སྦྱེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་
 སྟེ། མངོན་ལས། ངན་འགོ་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྦྱ་མི་སྟན་སྦྱིབ། ཅས་
 དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ངན་འགོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བདེ་འགྲོའི་ཕྱོགས་བྱང་གི་སྦྱ་མི་སྟན་པ་

ནམས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ནི་ནམས་པར་སྒྲིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་གང་ལ་སྒྲིབ་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རན་འགོ་བ་ནམས་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བྲག་པ་དང་། སྒྲ་མི་སྒྲན་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དག་བརྟག་པ་དང་དབྱེད་པ་མང་དུ་བྱེད་མི་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲ་མི་སྒྲན་བ་ནམས་ལ་དེ་གསར་སྐྱེ་དང་སྐྱེས་ཟིན་ལྡན་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ནམས་ལ་སོ་ཐར་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་མིན་གང་ཡང་མི་ལྡན་པ་གང་ཞིག །བསམ་བཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་⁽¹⁾ཡན་ཆད་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཏགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ནམས་ལ་གཞན་ནས་ཆོ་གས་ལེན་པ་མེད་པས་སོ་ཐར་ཡང་མེད། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་མཁན་མེད་པས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་འང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་པ་དེ་གཉིས་དང་སྒྲོམ་མིན་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྒྲན་བ་ནམས་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱིག་པ་བྱུ་བའི་བསམ་པ་མེད་པའི་བྱིར། སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་མིན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཏགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་གཏོན་མི་ཐ་བར་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་ནོ། །འདིར་ནི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དུ་བརྗོད་ནས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །ཟ་མ་མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པ་རན་སོང་གསུམ་ནམས་ཀྱི་ལུས་ཉེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡན་ཆད་གསར་སྐྱེ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་དེའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དཔོན་པ་གང་ཞིག །དེ་ནམས་ཀྱི་ལུས་ཉེན་ལ་བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་མིན་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར། དང་པོ་བསྐྱུབས་ཟིན། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱི་ལུས་

1 དེབ་གཟུགས། ཟག་བཅས་ཡན་ཆད།

རྟེན་དེ་དཔེར་ན་འབྲས་བུ་དང་རྩ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཞིང་ས་ཚུ་སྐྱོ་ཅན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཛོད་འབྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དང་རན་སོང་བ་དེ་དག་གི་
ལུས་ཉིད་གང་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྒྲོམ་པ་མིན་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཞིང་ཚུ་སྐྱོ་ཅན་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་མཚན་འདི་ནི་རན་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་སྒྲོར་ལམ་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བས་ཡི་དྲགས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཞོད་པའི་
དོན་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལའང་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ལྷ་མིན་རྣམས་གྱི་ལུས་རྟེན་
ལའང་དེ་གསར་སྐྱེ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། དེ་སྤྲུག་དོག་གི་སྐྱིབ་བའམ་འགྲོ་བའི་སྐྱིབ་པ་ཤས་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་ལ་ལྟ་དང་མི་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་མཛོད་འདིར་ལྷ་མིན་ལྟར་
མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ལྷ་མི་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་
ཡི། །དབལ་ལ་སྤང་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཆེ། །དེ་དག་སྒོ་དང་ལྡན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱིབ་བས་
བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་
ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲོམ་པ་ནི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
སྤྲིང་གསུམ་གྱི་མིའི་ལུས་རྟེན་ལ་དེ་གསར་སྐྱེ་ཡོད་དེ། དེའི་ལུས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་
དང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཐག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་གྱི་
སྒྲོམ་ས་འབྲུག་དང་དེའི་སྒྲོམ་པ་རྟེན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྒྲོམ་པའང་
དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་ལའང་མི་རྣམས་ལ་གསུམ་མོ། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། མི་རྣམས་ལ་ནི་སོ་
སོར་ཐར་བའི་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་ལྡན་ས། །ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་ལུས་རྟེན་ལ་དེ་གསར་སྐྱེ་ཡོད་དེ། དེའི་འགྲོ་
བའི་ལུས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསར་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འདོད་དང་

གཟུགས་སྦྱོར་སྒྲུབ་པ་ལ། བསམ་གཏན་སྦྱོར་ཡོད། ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱི་གོང་ན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བསམ་གཟུགས་གྱི་སྦྱོར་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་ཏང་ལ་བསམ་གཟུགས་གྱི་སྦྱོར་སྒྲུབ་འབྱུང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་སྦྱོར་བའི་རྟེན་ལ་རང་ས་དང་འོག་ས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། རྟེན་གང་གིས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དུ་ཞིག་མཛོན་སུ་བྱེད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། འོག་སའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དམིགས་བསམ་ལ་རང་ས་དང་འོག་ས་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། གོང་སའི་རྟེན་ལ་རང་འོག་སའི་དེ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། སྤྱི་ཅེར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་འཕགས་རྒྱུ་གྱི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་རྟེན་ཅན་བྱང་འཕགས་རྒྱུ་གྱི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྦྱོར་སྒྲུབ་འབྱུང་ཡོད་པ་སོགས་གྱི་བྱིར་རོ། །བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་རང་ས་དང་འོག་སའི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཅེར་སྦྱོར་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་རང་ས་སྤྱི་ཅེ་ནས་འོག་ས་འདོད་པའི་བར་བརྒྱུད་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་སྒྲུབ་འབྱུང་རང་ས་ཅི་ཡང་མེད་ནས་འོག་ས་འདོད་པའི་བར་བརྒྱུད་དང་དེའི་རིགས་པ་བསྐྱེས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་རང་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་འོག་ས་འདོད་པའི་རྟེན་གཉིས་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་པའི་ཅེ་མོ་ནི་སྤྱི་པའི་ཅེ་མོར་ཡང་མཛོན་སུ་བྱེད་ལ། འོག་མ་འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་བར་དུ་ཡང་མཛོན་སུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ས་དང་ས་འོག་མར་མཛོན་སུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྦྱོར་སྒྲུབ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། རང་ས་དང་

འོག་ས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བ་དང་། ཐོབ་
 བ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བ་སོགས་སྒྲོམ་བཞི་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ན་ཐོབ་
 བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བ་ཡང་ཡོད། བརྟེན་པའི་སྒྲོམ་བ་ཡང་ཡོད། བསམ་བའི་སྒྲོམ་བ་ཡང་ཡོད། གཉེན་
 བོ་སྒྲོམ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་དག་ན་རང་རང་གིས་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཐོབ་
 བའི་ཕྱིར་རམ་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་བ་ཐོབ་
 བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གུན་བརྟུས་ལས། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བ་གང་ཞེ་
 བ། དགོ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་
 མཆོམས་ལ་རྟགས་བྱུབ་སྟེ། སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་རང་སའི་སྟོམས་འཕྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱིབ་
 བའི་རིགས་ཅི་རིགས་པ་སྤོང་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་
 འཕྲུག་མི་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དང་རང་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་བ་སྒྲོམ་མཁན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་བ་དེ་བརྟེན་པའི་སྒྲོམ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རང་སའི་སྟོམས་འཕྲུག་སྒྲོམ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གུན་བརྟུས་ལས། བརྟེན་པའི་
 སྒྲོམ་བ་གང་ཞེ་ན། དགོ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་བ་དང་། མི་ཉམས་བ་དང་། ཕྱིར་ཞིང་
 འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་བ་དང་ཡངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བའོ། །ཞེས་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྒྲོམ་པར་འབྱུར་བ་ནི་བརྟེན་པའི་བསྒྲོམ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་བ་བྱུབ་སྟེ། རང་སའི་སྐྱིབ་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱི་རང་སའི་སྟོམས་འཕྲུག་སྒྲོམ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་བ་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གུན་བརྟུས་ལས། བསམ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་གང་སྒྲོམ་བའོ། །ཞེས་དང་། རང་གི་སྐྱིབ་པ་སྤོང་བ་དེ་ནི་བསམ་བའི་སྒྲོམ་བའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་
 རྣམས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སོགས་ལ་
 གོ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གུན་བརྟམ་ལས། གཉེན་པོ་བསྟོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་
 མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གང་བསྟོམ་པའོ། །ཞེས་དང་། གཉེན་པོ་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་མཁན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 སྟོམ་མཁན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དེ་གསར་དུ་ཐོབ་དགོས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དེ་གསར་དུ་ཐོབ་དགོས་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་
 རོལ་བ་དེ་སྔ་མ་ཐོབ་དགོས་ཡིན་ཡང་ཕྱི་མ་ཐོབ་དགོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོབ་ཟིན་རྒྱུད་ལྗན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ་འོན་སྟོམ་ཡིན་ན། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་གྱི་སྟོམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 ཐོབ་ཟིན་སྐྱར་སྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ལམ་དེ་བསྟོམས་ནས་ཐོབ་ཟིན་ན་
 སྐྱར་སྟོམ་མི་དགོས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྟོམ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་
 ཡོད་པར་གུན་བརྟམ་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་ངོས་འཛིན་གྱང་སོ་སོར་མཛད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་། ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་སྟོམ་པ་མེད་པར་ཐལ།
 ཚོགས་ལམ་ནས་དེ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་
 བར་དུ་མཐའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བརྟན་ཅུ་སྟོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་དེ་རྣམས་ཉམས་སུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། གོ་སྐྱབ་འཇུག་སྐྱབ་སོགས་ཉམས་སུ་མེད་པར་བྱེད་པ་མཐའ་དག་གིས་སྒྱུན་རེ་

ནས་འཕེན། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ནས་དེའི་བར་ལ་སྒྲོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་རྗེ་ཐོག་མ་ནས་དེའི་བར་དུ་སྒྲོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་རེ་རེ་
ནས་འཕེན། དེས་ན་དེ་སྒྲོམ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཐོབ་དགོས་པ་གཉིས་རིགས་འདྲ་བུ་དེ་ལ་ལྟ་
པའི་རིགས་འགྲེལ། །སྒྲོམ་ཚུལ་མང་དུ་བཤད་པ་ལ་མི་ལྟ་བུར་བསྒྲོམས་ན་སྒྲོམ་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་
ནས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ཉན་ས་བྱང་ས་བྱམས་ཆོས་སོགས་བསྟན་བཅས་དང་།
ཡུམ་གསུམ་དང་སྒྲོ་བྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ས་བཏུ་པའི་མདོ་སོགས་མཐའ་དག་དང་འགལ་བའི་
བདུད་ཀྱི་ཆོ་ངེལ། །དེ་དག་དུ་སྒྲོས་དང་ཤེས་ཀྱི་འདིར་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བཏང་ངམ་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་
དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་སྒྲོམ་པ་དང་གསར་སྤྱེ་མེད་དེ། གོང་ན་རང་སའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཁྲི་མ་དག་
པ་དང་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་འོག་སའི་སྒྲོམས་འཇུག་སྒྲོམ་པ་དང་
གསར་སྤྱུབ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། འོག་དགོས་མེད། ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་
ལས། དེ་ལ་ནི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་འོག་མའི་རྩས་ཀྱིས་རྩེ་བུ་ཀྱང་དགོས་པ་མི་བྱེད་དེ་དེ་དམན་
པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བཏང་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཁྲབ་
མཐའ་མ་ངེས་ཏེ། སྤྱིད་རྩེའི་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤྱིད་པའི་བྱིར་དུ་ཅི་ཡང་མེད་
ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་མདོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་སེམས་རྟེན་བྱས་ཏེ་སྒྲོམ་ལམ་
རྩོམ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱིས་ཟག་ཟད་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།
མཛོད་ལས། སྤྱིད་རྩེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མདོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་པ་རྩ་
འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་
གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་

ཞེས་པས་རྟེན་ལ་སྦྱར་བཏང་། འོག་དགོས་མེད་ཅེས་པས་བརྟེན་པ་སྟོམས་འཇུག་ལ་སྦྱར་བཏང་
 བས། སྤྱི་ཅེར་འཕགས་པས་ཞེས་པས་རྟེན་ལ་དམིགས་བསལ་དང་ཅི་ཡང་མེད་མཛོན་དུ་བྱས་
 བས། ཞེས་པས་བརྟེན་པ་སྟོམས་འཇུག་ལ་དམིགས་བསལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་
 ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། ལམ་མ་ཁྲགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་
 ཐོབ་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཅེའི་བར་དུ་འགྲོ་མ་སྤྱོད་བའི་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བསྐྱབས་འོས་བསྐྱབས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་བྱོགས་པའི། སྦྱོ་བོ་གཉི་ལྷག་གིས་
 སྤྱོད་ས་པ། སྤྱི་ཅེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡང་འབྱུང་སྤྱི་བ་སྐྱུག། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་
 ཁྲགས་དང་ཕྱིར་འོང་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་མ་ཐོབ་པས་བྱབ་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་
 གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་ཐོབ་པས་བྱབ་པས་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་རྣམས་དེ་དང་དེའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལས། དེའི་འོག་
 ཏུ་དངོས་གཞི་བསམ་གཏན་⁽¹⁾དང་པོར་གྱུར་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་།
 ཉན་ས་ལས། དེའི་མཇུག་ཐོག་ཁོ་ནར་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱེན་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྦྱིས་པ་དེ་
 བྱི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས་ཀྱང་། སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
 པའོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་དར་རྟེན་ལས། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་རྩེ་དུ་གསུམ་སྤྱོད་བའི་ཡིད་བྱེད་
 དང་། རང་རང་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་ལུང་འདིས་
 སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་

1 དེབ་གཟུགས། དང་པོ་འབྱུང་བ་ནི།

ལས་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ས་མཆོམས་ཡོད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་པལ་ཆེར་ཆོགས་ལམ་ན་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་སྦྱོར་
 ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་སུ་ངེས་པར་འཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཞི་རགས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་ཐོབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་ལྟར་སྦྱེ་ཁ་མའི་མི་མེད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟར་སྦྱེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་སུ་
 སྦྱེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་ཅིང་། ཏྲགས་བྱབ་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྦྱེ་
 བ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟར་སྦྱེས་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན་
 གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་སྲིད་པ་ཆོས་
 ཅན། དེའི་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཏྲགས་བྱབ་
 སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། བར་དོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྒྲ། བྱབ་སྟེ། བར་དོ་བ་ཡིན་ན་འགོ་བ་རིགས་དུག་པོ་
 གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱེ་གནས་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་
 འགོ་བ་རིགས་ལྷའམ་དུག་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། མདོ་
 ལས་ཀྱང་སྲིད་པ་བར་མ་འགོ་བ་རྣམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མཛོད་དོ། །མདོ་གང་ལས་ཞེ་ན། སྲིད་
 པ་ནི་བདུན་ཏེ། དཔྱལ་བའི་སྲིད་པ་དང་། དུང་འགོའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། ལྷའི་
 སྲིད་པ་དང་། མའི་སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་
 ཏེ། ཞེས་དང་། གདགས་པ་ལས་ཀྱང་། སྦྱེ་གནས་བཞི་པོ་འགོ་བ་ལྷ་བསྐྱས་ཀྱི་འགོ་བ་ལྷས་ནི་སྦྱེ་

གནས་བཞི་མ་བསྐྱས་ཏེ། གང་ཞིག་མ་བསྐྱས་ཞེན་སྲིད་པ་བར་མཛོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷར་སྐྱེ་ཁ་མའི་མི་མེད་པར་ཐལ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཉིས་པར་གཟུགས་
 མེད་དུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་འཆི་སྲིད་ལ་གནས་པའི་མི་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྟེན་དེའི་འཆི་སྲིད་རྫོགས་ཆར་
 བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལྷར་སྐྱེས་པའི་
 མིའི་འཆི་སྲིད་མིའི་རྟེན་དེ་ལ་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆར་གཅིག་པའི་སྐྱེ་སྲིད་ནས་འཆི་སྲིད་ཀྱི་བར་རྟེན་
 གཅིག་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 ལྷ་དེ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངན་སོང་གསུམ་ཀྱི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་ཁ་མའི་
 མི་མེད་དོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངན་འགྲོ་སྐྱེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པར་ཐལ། ངན་འགྲོའི་བར་སྲིད་བྱུབ་
 ཁ་མའི་མི་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེའི་བར་དོ་བ་ངན་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་
 པ་བྱུབ་སྟེ། བདེ་འགྲོའི་དེ་བདེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་སྟེ། དེ་འགྲོ་བ་མིན་པར་མཛོད་ཅ་འགྲེལ། དེའི་འགྲེལ་བ་ཤད་རྣམས་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་མིན། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་
 ལས། འགྲོ་བ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་དག་ཅིག་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཁམས་རྣམས་ནི་
 དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། སྣོད་དང་སྲིད་པ་བར་མའི་རང་བཞིན་དག་ཀྱང་ཡིན་གྱི། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ཅ་འགྲེལ་ལྷར་སྐྱུབ་ན། བར་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ལ་འགྲོ་བའི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བའི་དོན་སྐྱེ་སྲིད་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལས་བསྐྱོད་
 པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེར་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། དེར་འགྲོ་བས་ན་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འཆི་འཕོ་བའི་ཡུལ་དེ་ནས་བྱུང་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འཆི་འཕོ་
བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་མེད་པ་
ཡང་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆི་འཕོ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྐྱེ་སྲིད་དུ་སོང་
བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བར་དོ་བ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲོ་བའི་བར་མ་དོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པ་བར་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བར་མ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
འགྲོ་བའི་བར་མ་དོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བའི་བར་མ་
དོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ཡིན་
ན་འགྲོ་བའི་བར་མ་དོ་ཡིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སློང་གི་བར་མ་དོ་དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་མ་དོའི་གོ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་
ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་
རྒྱལ་སྤྲུལ་ལས། མིང་དང་དོན་མཐུན་པར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བར་མ་ནི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚྲིད་ཚུལ་མང་དུ་སྤང་ཡང་མ་སློམ་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཛོད་ལས།
བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བ་སྦྱིར་བཏང་གི་གཞུང་གཙོ་བོ་
མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་ཕྱིང་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བ་ནས་འོག་དགོས་
མེད་ཅེས་པའི་བར་དྲངས་ནས་སྦྱིར་བཏང་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་འབྲེན་སླ་
བའི་བྱང་བྱས་ནས་སྦྱིར་བཏང་ཅམ་ལ་དྲངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདོད་སེམས་
དང་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྲིད་ཅེ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མ་བྱུང་། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་

བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། ཉམས་གྲུབ་སྟེ། འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཁོ་རང་ལ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉམས་གྲུབ་སྟེ། རེག་བྱའམ་སྟེ་དགོས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ཅུས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་སེམས་དང་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་
 མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་གནས་དགུ་བ་དང་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྟོབ་དཔོན་སང་བཟང་གིས་བཤད་ཅིང་དེའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་གི་
 སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འབྲེལ་ཆེན་དུ་སྟོམ་ལམ་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་ཅེ་ལ་
 བཏེན་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བཏང་ལ་འདོད་སེམས་ལ་སྟོམ་བྱུང་དང་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་མི་འོང་གྲང་དམིགས་བསལ་དུ་ས་མཐོན་པོར་འོང་ཚུལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་
 གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྤྲུལ་པ།

མཁུན་རབ་སྒྲེགས་རལ་ལྗོ་ལྷན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

དབྱངས་ཅན་ལ་དགྲེས་སྙིང་བད་ལ་བཞུགས་པའི། །

སྤྱད་བྱངས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་གདོང་ལྗེ་རྒྱད། །

མགྲིན་པར་སྦངས་སོ་རྒྱད་གཞན་བག་ཡོད་མཛོད། །

རབ་འབྲུམས་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་སྒྲང་བས་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱལ། །ཟབ་བརྒྱུང་རོ་བདའི་
ལེགས་བཤད་བརྒྱ་མགོ་ཕྱོག་ལྗེ། །རྒྱལ་རྣམས་དགྲེས་པའི་བསྐྱེད་སྤྱིན་སྤྱད་ར་དེར་
སྒྲོགས། །གཙུག་ཕྱད་ཅན་རྣམས་དགའ་བའི་གར་བྲེལ་འདི་རྣམས་སྤྱ། །ཡང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྷ་
བྱའི་རྣམ་དཔྱོད་ལས། །གསལ་གསལ་ཉི་མ་སྟོང་ལས་ཆེས་འབར་བའི། །འགྲིག་འགྲིག་ཆད་བྱང་
རིགས་པའི་ཆོགས་མང་ངོ། །སྟོད་སྟོད་ད་དུང་ཤོད་དང་མཁས་དབང་གྱེ། །ཞེས་བ་འདི་ནི་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་བཤད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
 ཤེས་པ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེ་དང་རིགས་འདྲ་ཞིང་ཤེས་པ་དེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་
 ཡིན་པ་དང་ངོ་མོ་འདྲ་ཞིང་ཉེར་ལེན་བྱེད་པས་བྱུང་བ་ལ། འོ་ན། ཤེས་པ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན།
 དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དཀོན་མཆོག་རྒྱ་ལ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་བྱུང་ཅིང་། །རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་
 དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲོལ་མེད་ལ་དད་བྱུང་ནས། །སྤྱི་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད། །ཞེས་
 པའི་ཡུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་།
 རྒྱལ་བའི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བདག་པས་གཞན་
 གཅེས་པ་སོགས་ཕྱིན་བྱུག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་དད་པ་སོགས་བསྟོམས་པས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་
 ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་པ་དེ་དག་གིས་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དད་པ་དེ་དག་གིས་སེམས་
 རྟེན་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་སམ་སེམས་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། སེམས་དང་དེའི་
 ཁམས་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་
 ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གསལ་བྱེད་ལས། སེམས་
 རྟེན་ནི་རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་པན་
 ཡོན་ཐོས་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་པའི་ཡུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་བྱུང་པའི་

དེ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་
 ཡིན་ན། དེའི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
 དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བརྟེན་པའི་དོན་ས་བོན་ལས་སྤྱ་
 གུ་སྤྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱ་ཕྱིའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་དུས་མཉམ་ཡང་མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་
 རྒྱུག་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བརྟེན་ཚུལ་ལ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་
 གསེར་བློང་ལས། འོ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགྲུར་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཁར་གཞོང་ལ་
 རྒྱ་རྒྱུག་བརྟེན་པ་དང་ས་བོན་ལས་སྤྱ་གུ་སྤྱེས་པ་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡིན་
 པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེ་དང་སྤྱེ་རིགས་གཅིག་མི་དགོས་པར་ཐལ། འཁོར་སེམས་བྱུང་གིས་
 གཙོ་སེམས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ཡང་ཡོད། དད་འདུན་རེ་རེས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་
 གཏན་སོགས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དད་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་
 དེས་ཤེས་རྟོག་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་བྱངས་ཏེ། དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཆེན་མོ། སེམས་དེ་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པའི་ངོ་བོར་སྤྱེས་པས་ན་དེ་འདྲའི་
 དད་པ་དེ་དེའི་སེམས་རྟེན་དང་། ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སོང་ཡོད་པས་དེ་འདྲའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་དེ་སེམས་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་མཉམ་ཡང་དེ་དེའི་ངོ་བོར་མ་སོང་བས་
 དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་དེ་དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་མི་འཛོག་ཅིང་དེ་དེའི་ངོ་བོར་སོང་བའི་སློན་ནས་འཛོག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་བློང་ལས། འདི་ནི་མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་རྒྱུག་དང་ཞེས་
 སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བརྟེན་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ས་གང་དང་གང་གི་ངོར་སྤྱེས་པ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཐ་སྤྱད་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཡུལ་དེ་

ལ་དད་འདུན་ལྷགས་བླ་གིས་དེའི་དོན་དུ་བརྩོན་པ་ན་དད་འདུན་གྱི་ཅི་མ་ཡལ་བར་དེ་དེའི་རོ་བོར་
 སོང་བ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་དེ་གཉིས་བརྩོན་འགྲུས་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་
 སོགས་ལ་རིགས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོར་ན་ལམ་གང་དང་གང་ས་དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་རྟེན་བྱས་
 ཞེས་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེའི་རོ་བོར་སོང་བ་ཞིག་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་ལས། ཚུལ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པར་བྱ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སེམས་གཞན་བྱུང་བའི་སྔ་
 མ་དེ་ཕྱི་མ་དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟེན་ལ་དེ་དེའི་རོ་བོར་འགོ་བ་
 གཅིག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་དེ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་གྱིས་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་དགེ་སེམས་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་དེའི་མི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་སྐྱིབ་མ་སྐྱིབ་གྱི་
 སེམས་བཞི་གཟུགས་གྱི་དགེ་བ་དང་སྐྱིབ་པ་གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་གཅིག་སྐྱོབ་དང་མི་
 སྐྱོབ་ཀྱི་སེམས་རེ་རེ་སྟེ་དགུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་
 སེམས་དགུ། །ཞེས་དང་། རང་འགེལ་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ན་དགེ་བའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་
 དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ནི་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། རང་གི་ས་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་གཉིས་
 རྟེ། སྟོམས་པར་འཐུག་པའི་དགེ་བ་དང་། ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བའི་ཆེ་སྐྱིབ་པའོ། །གཟུགས་མེད་
 པ་ན་སྦྱོད་པ་ནི་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བའི་ཆེ་སྐྱིབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་རྟེན་ལ་
 ཡིན་མིན་གྱི་དོགས་དཔྱད་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ལ་འདོད་
 སེམས་དང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་གྱིས་སེམས་རྟེན་དང་རྒྱ་བྱས་པའི་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་

བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོམ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་ཉེར་ལེན་བྱས་པའི་དེ་སྒྲོམ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་བ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་
དགུ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཆོན་ནས་མཛོད་ཀྱི་གནས་གཉིས་པའི་མཇུག་གི་
རྩ་འགྲེལ་ན་སེམས་གང་གི་རྗེས་སུ་གང་འབྱུང་བཤད་བ་རེ་རེ་ནས་འཕེན་ཤེས་པར་བྱ།

གཉིས་བ་རང་ལུགས་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བ་དེས་སེམས་དེའི་ཉེར་ལེན་བྱས་བ་
དང་རྒྱ་བྱས་བ་སོགས་ལ་སྤྱིར་བཏྲེན་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་འཛོག་ཀྱང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་འདིའི་སེམས་
ཉེན་གྱི་དོན་དུ་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞག་ན་དགེ་བས་སེམས་ཉེན་བྱས་པའི་མི་དགེ་བ་སོགས་
སེམས་ཉེན་མི་རུང་བར་བཤད་བ་མང་པོ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་
ཕྱིའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་འདིའི་དོན་གཏན་ནས་མེད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུས་མཉམ་ཡང་། མཁར་
གཞོང་ལ་རྒྱ་ལྷག་བཏྲེན་བ་ལྟར་དགེ་བའི་བག་ཆགས་ལ་དགེ་བའི་སེམས་བཏྲེན་བ་དང་། ས་
བོན་ལ་བཏྲེན་ནས་སྤྱི་བྱ་སྤྱིས་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱི་མ་ལ་བཏྲེན་ནས་སེམས་ཕྱི་མ་སྤྱི་བ་
ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་བཏྲེན་བ་ཅམ་ལ་སྐྱབས་འདིའི་སེམས་ཉེན་གྱི་དོན་མེད་དེ། ལྷན་མིན་
འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཤེས་བ་དེའི་སེམས་ཉེན་བྱེད་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་ཅམ་སེམས་ཉེན་མ་ཡིན་
པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་བྲེང་ལས། འདི་ནི་མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ལྷག་
བཏྲེན་བ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་སྐྱབས་འདིའི་
སེམས་ཉེན་བྱེད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སེམས་ཉེན་བྱེད་
ཚུལ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཉེན་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་གནས་
དགུ་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་ཅིའི་བར་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་རང་ལ་བཏྲེན་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཉེན་བྱས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལམ་དེ་དག་ལྷགས་བསྐྱེད་གས་
བ་ན་ལྷགས་དེ་མའི་འོར་ཁོང་བ་ལྟར་ལམ་དེ་རང་གི་འོ་བོར་ཁོང་བའི་སྒྲོན་ནས་སེམས་ཉེན་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིང་ལས། བརྟེན་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ས་གང་དང་གང་གི་
 རོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྲས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་སེམས་རྟེན་
 དེའི་རོ་བོར་སོང་བའི་ཚུ་ལ་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སེམས་རྟེན་བཤད་པའི་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་མངོད་སོགས་ལས། ལམ་ལྔ་དང་ཆད་མེད་བཞི་མི་སྟུག་
 པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན། དབུགས་འབྱུང་རྩལ་བགྲང་བ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་
 ལ་སེམས་རྟེན་འདི་དང་འདི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། དེ་དེའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ལམ་དེ་
 དེའི་རང་བཞིན་དུ་རུང་མི་རུང་དབྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་དང་ཉེར་
 ལེན་ཅམ་ལ་སེམས་རྟེན་བཤད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མ་བྲབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིང་
 ལས། ཚུ་ལ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་པའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྟེན་གྱི་སྒྲོར་མངོན་པ་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པར་སྤང་ཡང་འདིར་མང་པོ་མ་གྱིས་ཤིང་སྐབས་སུ་བབས་པ་དག་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཞི་གནས་དང་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྒྲོར་མཐའི་
 འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སེམས་རྟེན་མི་བྱེད་ཀྱང་མཆུངས་པ་དེ་མ་
 ཐག་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཉེ། སེམས་སྤྲ་མ་དེས་སེམས་ཕྱི་མ་དེའི་སེམས་རྟེན་མི་བྱེད་
 ཀྱང་དེས་དེའི་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མངོད་ལས།
 སེམས་དང་སེམས་བྱང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཐ་མ་མིན་མཆུངས་དེ་མ་ཐག་ །ཅེས་དང་། རང་འབྲེལ་
 ལས། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ནི་མཆུངས་པ་
 དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཉེ། ཞེས་དང་། མངོད་ལས། རྟུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཁམས་
 ནི་བཙོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
 སེམས་རྟེན་མི་བྱེད་ཀྱང་རྟེན་ཅམ་བྱེད་དེ། སྒྲོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲོར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་

བྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་མི་བྱེད་ཀྱང་དེས་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལས་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། ལས་དེ་དེ་ཡིན་པས་
བྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ངོ་བོར་སོང་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཞེ་སྤང་གི་ངོ་བོར་སོང་ན་
ཞེ་སྤང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དེ་ཞེ་སྤང་མིན་ཡང་དེའི་
ངོ་བོར་སོང་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་
རང་གི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སོང་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་
དེའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དང་དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་
ཆེན་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་དེ་རང་གི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འབྲུག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་གསུམ་ག་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འདྲ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དད་པ་དང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ངོ་བོར་
སོང་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དད་པ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དད་པ་ཡིན་ན། དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། མཛོད་
རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དད་པ་ནི་སེམས་དང་བཅའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དང་
བའི་དད་པ་དེ་དད་པའི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དད་པ་ལ། དང་བའི་དད་
པ། མཛོད་པར་འདོད་པའི་དད་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཀྱན་བརྟུས་
ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་དང་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་
དང་། དད་པ་དང་། འདོད་པ་སྟེ། འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
བ་རྒྱལ་སྤྲས་མ་ལས། དད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་མཛོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་

ཅན་ལ་དད་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་དམ་སྒྲུབ་པར་རྒྱས་སོ་སྒྲུབ་
 ཏུ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྤང་པོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་
 འབྲས་བྱ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་།
 སེམས་དང་བལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་གྱི་དད་པ་ནི་གཙོ་བོར་
 མཛོན་པར་འདོད་པའི་དད་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་སྡུ་མ་དེ་སེམས་བྱི་
 མའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་གང་ཞེ་ག །སེམས་སྡུ་མ་དེ་སེམས་བྱི་མ་དེའི་རྟེན་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། ཡང་དེ་དེའི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སེམས་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
 ཡང་མ་བྱལ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པར་ཐལ། སེམས་དེའི་རྟེན་ཡིན་ན། སེམས་དེའི་སེམས་
 རྟེན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་སྡུ་མས་སེམས་བྱི་མའི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལ་མིང་གཅིག་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་གྱི་རྟེན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། འདོད་པའི་དགོ་སེམས་སྡུ་མས་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་བྱི་མའི་རྟེན་མི་སྤུང་པ་ལ་དེ་དེའི་
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྟེན་
 རང་གིས་ཉིད་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་གྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་རང་ལ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། མིག་
 གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱས་པ་
 ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལྡུ་རང་གི་རྟེན་དབང་པོ་ལྡུ་ལ་སོ་སོར་བརྟེན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལྡུ་རང་གི་རྟེན་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྡུ་ལ་སོ་སོར་བརྟེན་པ་གང་
 ཞེ་ག །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མེད་པས་དེའི་རྟེན་
 ལ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྡུ་མ་འདས་མ་ཐག་དེ་ལ་ཡིད་ཁམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དུ་
 ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྡུ་པོ་དག་གི་

ཉེན་ལྔ་ནི་མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་
འགྲེལ་ལས། འུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉེན་ནི་གཞན་མེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་དེའི་
ཉེན་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚུངས་པ་
དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཉེན་ཙམ་ལ་སེམས་ཉེན་དུ་བཤད་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་
གང་ན་མི་སྣང་བར་མ་ཟད། མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་ནའང་མི་སྣང་བས། རྫོ་ལ་གང་ཅན་
ཀྱི་མིང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དག་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་དེ་བཙས་སུ་སོང་དོགས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་
པོར་སྣང་བས་བདག་ལོགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བག་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །

སྤྲུལ་བ།

འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་གསྐྱའི་རྒྱུ། །

འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་མཁྱེན་སྟོ་མཆོ་ལས་བྱོན་གང་། །

འཇམ་དབྱངས་བཞིན་དུ་འབྱུང་མེད་འཆད་པ་ལ། །

འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དགའ་བཞིན་སྟོ་བཞིན་ཞུགས། །

དག་པ་རབ་འབྱུངས་འཁོར་ནང་འཇུ་མ་ཞལ་ཆེས་ས། །མངོས་དཀྱིགས་འུག་ཅུའི་དབྱངས་
ཀྱིས་རྗེས་བཅེའི་འགོར། །སྦལ་དོན་དབྱུག་དཀའི་གནམ་རུ་ལུས་འདི་ཀྱེ། །རབ་གསལ་རྒྱུད་དུ་
བཀྱག་པས་གཞན་སྟེ་མས་འཕྲོགས། །གསུང་རབ་རིན་ཆེན་ཁམས་ཀྱན་བསྐྱས་པའི་ཆ། །རྣམ་དཔྱོད་
སྣ་ཆོགས་བཟོ་བོས་བྱིས་བདར་གཟིས། །སྤྱོགས་རེས་ཁེངས་ལྷན་ནམ་ཏ་བཅོམ་ནས། །སྲིད་ཞིའི་
སྣང་འབར་པན་བདེའི་དགའ་ཆལ་རྒྱས། །བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱོམ་བྱ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཐོབ་བྱེད་ཉིར་བསྐྱོམས་
 ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བྱེད་ཞི་ལྷག་གཉིས་བཤད་པ། ཡིད་བྱེད་
 བདུན་གྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་
 གཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཞི་ལྷག་གི་དོ་བོ་ལ་དབྱུང་བ། གཉིས་ཀ་བསྐྱོམ་དགོས་མི་
 དགོས་ལ་དབྱུང་བ། གོ་རིམ་ལ་དབྱུང་བ། སོ་སོའི་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ་བཞིའི་སྒྲོན་ནས་དབྱུང་ན།
 དོ་བོ་ལ་ལུང་ཅམ་མཐོང་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་འཛོག་པ་ནས། མཉམ་པར་འཛོག་པའི་
 བར་དགུ་ཞི་གནས་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་
 ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། ནང་ཉིད་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་དང་།
 རྒྱན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ།
 ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་
 བ། ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཆོས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལུང་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་གནས་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་
 ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་ལྷག་མཐོང་གིས་བྱུང་བ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སེམས་གནས་དང་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནས་འདོད་སེམས་དགུ་པའི་བར་གྱི་ཉིང་འཛིན་

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ལས། ཉགས་བྱལ་སྟེ། ལུང་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་
གནས་གང་ཞིག །ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སེམས་
ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སམ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་མིང་བཏགས་
ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། སྤྱིར་ཐ་སྣང་ཐོར་ཡང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་གནས་
དགུ་ལ་ཞི་གནས་དང་། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་།
ཞི་ལྷག་དངོས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཤིན་མུངས་སྤྱིས་བ་ནས་འཛོག་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། དེ་དགུ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡན་
ཆད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བས་ཉིང་འཛིན་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་
ལའང་ཞི་གནས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ན། ལམ་རིམ་ལས། དག་
བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
འདུ་ལ་ཞེས་བ་ནས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་
བུར་གསུངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པར་
ཐལ། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ལ་རི་ལྷ་རི་སྟེད་
རགས་ཞིབ་བཞི་ཅི་རིགས་སུ་དབྱེད་པས་ཆོས་དེའི་ལྷག་པ་སྟེ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་ལྷག་
མཐོང་གི་མིང་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་དེ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་
པས་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུར་མིང་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་
ལས། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་དང་།
མདོ་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ་ན་ལམ་རིམ་ལས། རི་ལྷ་བའམ་རི་སྟེད་པའི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་
ཤེས་རབ་དག་བ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་

གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྒོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་དེ་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཤེདས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་བྱུང་
 བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མ་གཤེདས་པའི་སེམས་ཞེས་པས་ཞི་
 གནས་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བསྟན། དོན་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ཞེས་པས་
 ལྷག་མཐོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་འབྱུང་བ་གང་
 ཅི་ཡང་རུང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཐམས་ཅད་དོས་བཟུང་ནས།
 བསམས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པས་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་
 བུར་གསུངས་པའི་ཞི་ལྷག་དེ་ཞི་ལྷག་དངོས་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་
 སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཡན་ཆད་ཞི་ལྷག་གི་ནང་དུ་བསྟུས་ནས། དེའི་འབྲས་བུ་
 ལའང་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་བྱས་ན་འཐད་པ་གང་ཞིག །ཞི་ལྷག་དངོས་ལ་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐེག་གསུམ་
 གྱི་ཆོག་ལས་ལས་དག་གི་ནང་ཆོན་གྱི་ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡན་ཆད་འདུ་བར་མ་ཟད་
 སྤྱད་ཞེའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འདུ་ཞིང་མདོ་དང་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་བསྟན་ཆོས་ཀྱན་གྱང་འགྲིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟུང་པ་ལས། གང་ཆེ་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟིན་གྱུར་པས། །དེ་ཆེ་མིག་རྟོག་འགྱུར་ཞིང་འདི་ཡི་མིང་འཛོལ་བོ། །ཞེས་
 དང་། མགོན་པོ་ལྷ་སྟུབ་ཀྱིས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀྱན་གྱི་ཙ་བ་ཤེས་རབ་
 ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་

དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་ཕྱིར་
 ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་དཔལ་ལོས། སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་
 བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི། །ཤེས་རབ་མགོན་བཅས་ལྷག་པར་མ་སྦྱ་ལྷན་འགྱུར། །གསེར་གྱི་རྒྱན་
 བཟང་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལ། །རིན་ཆེན་ཐ་བའོད་འོད་གྱིས་གསལ་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ལུ་ལ་
 བྱམས་པའི་མ་འདྲ་ཤེས་རབ་ལས། །དེ་འདྲའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་འབྱུང་ཅི་མཆར་གྱི། །བདེར་
 གཤེགས་སྟོབས་བཅུ་སྟོབས་གྱིས་ཕུལ་བྱུང་བ། །མཚུངས་མེད་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 དང་། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་གཞན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཅིང་
 འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། སྦྱེ་བ་པོ་ཡི་ལྷག་མཐོང་དང་། །ཞི་གནས་གོམས་པར་
 བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། །མཆོན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། ལམ་རིམ་ལས། །ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྣང་མ་བཏགས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་
 གྱི་པན་ཡོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་གཉིས་གྱི་པན་ཡོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་ཞི་ལྷག་གི་པན་ཡོན་དང་དེའི་འབྲས་བྱུང་གོ་དོན་པལ་ཆེར་འདྲ་
 བར་བྱ་ཡི་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མིན་ནོ། །གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། །ཞི་ལྷག་དངོས་མ་ཐོབ་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཞི་ལྷག་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པར་ཉན་ཐོས་རང་
 རྒྱལ་བྱང་སེམས་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ཐོབ་པ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཁྱོད་བ་བཅོས་མིན་སྦྱེ་བ་ལ་ཞི་ལྷག་གང་རུང་ཐོབ་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། །བྱུང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོལ་བཅོས་མིན་གྱི་ཁྱོད་བ་རེ་ཐོན་
 པ་དེ་ཐེག་པ་དེ་དང་དེའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 བཅོས་མིན་གྱི་ཁྱོད་བ་ཐོན་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་དང་གང་ཟག་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྐྱོད་ལ་ལྷོ་གཞུང་ལ་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུ་ན་སྤྲོད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་
པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་
བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་ལོས། །ཞེས་དང་། །ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་།
མ་ནི་ཤེས་རབ་པ་ནི་ཐབས། །ཞེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་དང་། ཐེག་པ་རང་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སམ་བསམ་པ་དེ་
པ་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་དེ་དང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བོང་གི་
མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་རྟགས་བྱུང་སྟེ། བསམ་པ་དེ་དག་ལ་བཙོན་མིན་གྱི་ཕྱོང་བ་སྤྱི་བ་ཞི་ལྷག་གང་
རུང་ལ་ལྟོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ན་འདོད་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བྱམས་སྤྱི་རྗེ་སྐྱོད་ཀྱི་ལའང་བཙོན་མིན་གྱི་ཕྱོང་བ་ཐོན་མི་སྤྱི་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་དང་བོང་མའི་སེམས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ལམ་
རིམ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་པ་ལའང་ཡིད་
འབྱུང་བའི་ཕྱོང་བ་སྤྱི་བ་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། སྒོ་མ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
ཆོགས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་དངོས་གནས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མཛོད་འགྲེལ་
ལས་ཀྱང་། ཆོགས་ལམ་ལ་སྒོ་མ་བྱུང་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་འདྲིར་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་དགོངས་
པ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲངས་ན་ལེགས་སོ། །ཡང་ན་བོད་མང་པོ་ཞིག་ན་རེ། སེམས་མི་
འཕྲོ་བར་གནས་ལ་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ཞི་གནས་དང་། གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་པ་ལྷག་མཐོང་།

ཡིན་ཟེར་ན། དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་། རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་བསྐྱོན་ཆོས་ཤིང་རྟ་
 ཆེན་པོའི་ལུགས་མཐའ་དག་དང་རྒྱལ་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་གིས་
 ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ་ཞེས་
 པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ལྷག་
 མཐོང་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ་དཔྱུད་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ལ་མི་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་གསལ་པོ་གཅིག་བྱ་དེ་ལ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་འཛིན་གསལ་པོ་དེའི་གནས་ཆ་ཞི་གནས་དང་གསལ་ཆ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་རྩལ་སོ་སོ་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་བསྐྱོམས་པའང་འདི། ཞི་གནས་ལམ་
 དུ་ཤེས་པར་བྱ། ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། རྣམ་པར་དཔྱུད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
 དང་། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛོག་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། ཞེས་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོག་གས་
 མེད་ཀྱིས་བྱང་ས་ལས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་དོན་ཅམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 དེས་པར་གཏད་ནས། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆན་མ་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་།
 བསྐྱུས་ཏེ་འཛོག་པ་ནས་རྒྱས་པར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདི་
 བེ་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷར་བསམ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འབྱེད་པ་དང་རབ་
 ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནས་རྒྱས་པར་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་འཇུག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཀ་ལྷ་ལ་ཤྱི་ལས་
 གྱང་། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་གནས་ནང་དུ་དམིགས་

བ་ལ་རྒྱན་ཏུ་རང་གི་རང་གིས་འབྲུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་
 ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་
 བར་དཔྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་མཁས་པ་གཞན་
 གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆ་ཞི་གནས་དང་། ཞི་གནས་ལ་གནས་ཤིང་རི་སྟེད་པ་དང་རི་ལྟ་བུ་
 ཅི་རིགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པ་གཅིག་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་འཛོག་དགོས་
 བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞི་ལྷག་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་འབྲེལ་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་མ་བྲལ་པའི་བྱིར་ཏེ། གསལ་ཆ་མེད་པའི་མི་འཛོལ་བ་ཞི་གནས་དང་གསལ་ཆའི་རང་ཡོད་པ་
 ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། བྲལ་བ་བྱུབ་སྟེ། བྱིང་ཚློད་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་གསལ་རང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་བྲལ་བའི་བྱིར་
 ཏེ། བྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་རང་འོང་། ཚློད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་
 འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ཆ་འོང་བའི་བྱིར་ཏེ། བྱིང་བ་སྤྲོ་མོ་ནས་ཆོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྲན་པ་སྟོབས་ལྷན་འོང་ལ་དེ་བྱུང་ན་གསལ་རང་ངེས་ཅན་དུ་འོངས་པས་བྲལ་བའི་བྱིར་ཏེ།
 དེ་འབྲེལ་གསལ་རང་བྱིང་བ་ཆོད་པའི་སེམས་གནས་དགུ་དང་། ཐ་ན་བསམ་པ་ལ་འང་འོངས་པ་
 དང་རང་གིས་བལྟས་ན་སྟོང་བས་བྱུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། མཁས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལྟ་བུ་
 ལྷན་སེལ་ལས། རིག་པ་རང་ཐོན་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་པ་ནི་ཞི་གནས་རྒྱང་བ་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་
 འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱིང་བ་སྤྲོ་མོ་ཡང་ཆོད་པའི་སེམས་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་ལ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། གསལ་ཆའི་རང་མེད་ལ་སེམས་མི་འཛོལ་
 བར་གནས་ན་ཞི་གནས་ཡིན་པས་བྲལ་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་ཞི་གནས་སུ་བཞག་པའི་བྱིར།
 ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། གཉིད་ཤིན་ཏུ་འཐུག་པོ་ལོག་དུས་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

ཕྱིར། འབྲེལ་ཁྲིམས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་དེ་ལ་གསལ་ངར་མེད་པ་གང་ཞིག །སེམས་མི་འཕྲོ་
བར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཉིད་འཕུག་གི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲོ་
འབྲེལ་སྟེ། གཉིད་འཕུག་གི་དུས་སུ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་སོགས་ཆུང་ཆོག་རགས་པ་ཐམས་ཅད་
འགག་འཕྲོ་བའི་བྱིར་རྟེ། འཆི་དུས་བཞིན་ནོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དུས་སེམས་ནང་དུ་
རང་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་འོང་བའི་བྱིར་རྟེ། གཉིད་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་གྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སྤྲོ་
བྱེད་མིན་པའི་བྱིར་རྟེ། སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ལས། གཉིད་གང་ཞེ་ན། འཕྲུག་པ་རང་དབང་མེད་
པར་སེམས་སྤྱད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོམ་གཞིར་བཞག་ལ་དེ་
ལྟར་འདོད་ཟེར་ནའང་། འོ་ན་སེམས་ཏེ་ཅང་བསྐྱུས་བྲགས་པས་དམིགས་རྟེན་བོར་ནས་འཛིན་
སྤངས་ཀྱི་ངར་ཤོར་རྟེ་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་ཏད་དེ་སྤྱོད་པའི་བྱིར་བ་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་
སུ་ཐལ། སྒྲོམ་གཞིར་བཞག་ལ་སེམས་མི་འཕྲོ་ཞིང་གནས་པ་དེའི་བྱིར། འབྲེལ་ཁྲིམས། རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་བྱིར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། སེམས་བྱི་རོལ་ལ་མི་འཕྲོ་བར་གནས་ཀྱང་འཛིན་
སྤངས་ཀྱི་ངར་དམ་པོ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་བོར་བ་དང་དམིགས་པ་ལ་བྲན་པ་མི་གསལ་ཞིང་
སེམས་རང་དགར་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆེ་བྱིར་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས།
སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་བྱིར་བར་གྱུར་པ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་རྟེ་དམིགས་
པ་འཛིན་པ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིར་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་
མི་རུས་རྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བར་ཆད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། བྱིར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་རྒྱས་པར་འོག་
ཏུ་འཆད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བྱིར་ཚོད་ཀྱི་དབལ་ཆོག་ཅིང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་
བརྟན་པོ་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སེམས་གནས་དགུ་པའི་ཉིང་འཛིན་འདོད་སེམས་དེ་
ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་སུ་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འབྲེལ་ཁྲིམས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་གནས་

དགུ་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་སྒྲ། ལྷ་ས་སྒྲ། དེའི་ཆེ་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་ཅིང་དེའི་
 དབལ་ལམ་རར་ཆོག་པའི་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པོ་རྟེན་ཅིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་བྱིང་ཆོད་བྱུང་དོགས་
 ཀྱི་ཚོལ་བ་མི་དགོས་ཤིང་ཉིང་འཛིན་ལ་གོམས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཚོལ་བ་
 མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཉིང་འཛིན་དུ་ཕྱིལ་ཕྱིལ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཉ། ལམ་རིམ་ལས། སེམས་གནས་
 དགུ་པ་ཐོབ་ནས་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཚོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཉིང་འཛིན་དུ་ཕྱིལ་
 ཕྱིལ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་
 བྱེད། །ཅེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། ཀྱན་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་
 རྒྱས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པར་འཇུག་པ་དང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཉ། ཤིན་སྤངས་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ས་
 ཉ། ཤིན་སྤངས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཉིང་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་ཇེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་ཞི་གནས་མིན་
 ལ་ཤིན་སྤངས་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། ཇི་སྲིད་དུ་
 ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མ་སྦྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་
 ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་
 ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅེ་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ་ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཉ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཇེས་སུ་
 མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་
 བར་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཆེ་ཤིན་
 ཏུ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་
 ཆེ་ཞི་གནས་བྱུང་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་གོམས་པ་

ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་
བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་
པར་ཐལ། བྱིང་ཞོད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་པའམ་དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དམིགས་པ་
ལ་གང་འདོད་དུ་བཞག་ཆོག་པའི་ཆེ་ཞི་གནས་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་
ལས། གང་གི་ཆེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རྗེ་སྤྲིད་འདོད་པའི་བར་
དུ་སེམས་འདུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཤིན་སྦྱངས་ཡོད་གཞིར་བཞག་ལ་དམིགས་པར་ཉིང་འཛིན་
དབང་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤར་བྱངས་པའི་སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཤིན་སྦྱངས་དང་
ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོམ་རིམ་གཉིས་ནང་འགལ་བ་དང་དགོངས་
འགྲེལ་དང་ཉན་ས་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། འདོད་སེམས་དགྲ་
པའི་ཉིང་འཛིན་དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་གནས་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཉགས་ཁས། བྲལ་སྟེ། སྦྱོར་བྱང་དབང་དུ་བྱས་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་སམ་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཐོབ་པ་ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་སེམས་
ཆེ་གཅིག་སོགས་ཆུང་དུ་ཐོབ་པ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར་ཏེ།
ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ན་ཡིད་བྱེད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བའི་ཡིད་བྱེད་ཆུང་དུ་ཐོབ་པར་ཉན་ས་
ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ནི། ཁམས་གོང་
མ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། དེས་དང་པོར་གཟུགས་ན་

སྤྱོད་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྲལོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུ་དུ་ལས། རང་གཞན་གྱིས་ཡིད་བྱེད་
ཐོབ་པ་རིག་པར་བྱ་བའི་མཚན་མ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་
དང་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བཞི་པོ་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། ལས་དང་པོའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཉགས་ནི་འདི་
དག་ཡིན་ཏེ། དེས་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་།
སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བཞི་པོ་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་
རྣམས་པར་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་ཅིང་རྒྱས་པ་དང་། དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་
འཇམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉེ་བར་དཀྱིས་པ་དང་། དེས་སྤྱད་པ་རྣམས་པར་སྤྱོད་པ་
ཡང་སྤྱད་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉགས་དེ་དག་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་དུས་
མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་གསར་ཐོབ་ཀྱི་ཉགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས།
ལས་དང་པོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་ཉགས་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བ་
ཞེས་པ་གསར་དུ་འཇམ་གསར་པ་མ་འདྲིས་པའི་དོན་དང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་
ཞི་གནས་ལ་འཛོག་། བཅས་པ་ཞེས་པ་ཞི་གནས་དེ་དེའི་རྒྱུ་ལ་ལྡན་པའམ་ཡོད་པ་ལ་འཛོག་། དེའི་
ཉགས་ཞེས་པ་གསར་དུ་ཞི་གནས་དང་བཅས་པ་དེའི་ཉགས་ཞེས་བཤད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
ལུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཉགས་ཞེས་པའི་དེ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་
ཉགས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་སོགས་ཀྱི་ཉགས་
རྣམས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཉགས་སུ་ཤེས་པར་བྲལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་དགའ་བའི་མཚོག་གིས་བསྐྱབས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་
གང་རུང་དང་ལྡན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་

ཡིན་ཞིང་དེའི་ཉིང་འཛིན་རྣམས་ལ་བྱད་པར་དེ་དག་དགོས་པ་གང་ཞིག། འདོད་སེམས་ལ་དེ་དག་
ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཡང་དག་པར་སེམས་པ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་སོ་
བྱུང་སྟེ། དེ་དག་མི་ལྡན་པ་ལ་ཁམས་གོང་མའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་དོན་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་
ཆུང་དུ་ལས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་མི་འཛོག་པ་ནི། འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་དགའ་བའི་
མཆོག་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱིས་མ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པར་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད་
དོ། །ཞེས་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་བྱ་
ལ་གང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉིང་འཛིན་དེ་ནི་འགྲོད་པ་
མེད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་བའི་བས་མཛོན་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་
ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་
པ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཉི་ཤེས་སེམས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་ཞེས་བས་འདོད་
སེམས་ལ་འགྲོད་མེད་དགའ་བའི་མཆོག་ཤིན་ཏུ་སྤངས་རྣམས་ཁམས་གོང་གི་ལྟར་མེད་ཅེས་བརྟན།
འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དག་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་བྱིང་གོད་སོགས་ཀྱིས་མི་
གཡེང་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སེམས་པའི་ཉིང་འཛིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་
གོང་ལོག་གསུམ་བསྐྱིགས་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སའི་དངོས་གཞིའི་ལུང་འདིས་མཆན་
ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་ས་གང་གི་ཡིན་དཔྱད་ཚུལ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།
སེམས་གནས་དགུ་སེམས་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་དགུ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་བཞིའི་
སྐབས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དང་སོ་ལ་འོན། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་སེམས་
འཛོག་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་གནས་དགུའི་དང་སོ་བརྒྱད་
སོ་དེ་ཞི་གནས་སམ་ཞི་གནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

དག་ཞི་གནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཉིང་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་སོང་། བྱབ་སྟེ། སེམས་གནས་དགའའི་སྐབས་ཀྱི་ཤིན་སྦྱངས་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་མ་ཟིན་པའི་ཉིང་འཛིན་གཅིག་ལ་ཞི་གནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཤིན་སྦྱངས་མཆོན་ཉིད་པས་རྫོགས་ཟིན་པ་ན་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་འཛོག་པ་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་ཆོས་ཆེན་པོའི་ཕྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་འབྲུག་པ་རྒྱལ་དབང་གི་དྲིས་ལན་ལས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ས་སྡེའི་སོགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ནས་ཕྱས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་གོང་གི་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་རྣམས་ཞི་གནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་གནས་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཡིད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉན་སོང་། ཁས། འདོད་མི་རུས་ཉེ། ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སེམས་བྱུང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་ནང་པན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་གནས་དགའའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཉིང་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཡིན་རྣམས་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་སེམས་གནས་དེ་དང་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དུས་ཀྱི་སེམས་གནས་དང་པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་སེམས་གནས་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སེམས་གནས་དགའ་སོགས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་རྣམས་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་སོང་། སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགའ་སོགས་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགོ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སེམས་གནས་

དགུ་ལོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱལ་དབང་ངེས་ལན་རྗེས་མཛད་པ་ལས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། ཞི་གནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱོམས་པ་
 རྣམས་ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གསུངས་པས། ཞེས་པ་དང་། ཉན་ས་ལས། སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡོད་དེ། སེམས་གནས་པ་
 རྣམ་པ་དགུ་ལོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེད་པ་རྣམས་
 བཞི་ལོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་
 ལས་ཀྱང་། དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་རྣམས་ཞི་གནས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་ལ། རི་ལྟ་བུའམ་རི་སྡེད་པའི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དགོ་བ་རྣམས་
 ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གནད་འགག་ཤེས་འདོད་
 རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ས་དང་ལམ་རིམ་ཀྱི་ལུང་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེགས་ཤེས་པར་གྱིས། གཞན་ཡང་།
 ཉན་ས་ལས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་
 ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་གནས་དགུའི་
 སྐབས་སུ་ཡང་ཞི་ལྷག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དུས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་
 ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཞི་གནས་ལ་ཉིང་འཛིན་མ་
 ཡིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་དུ་མ་དང་ལྷག་མཐོང་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། གཙོ་བོ་
 སྒྲོམ་པས་དེ་དག་ནི། །སྒྲོར་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་རིགས་སོ། །ཟེར་
 བ། འོ་ན། ཤིན་ཐུངས་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པས་ཟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་རྣམས་ཞི་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་མཐོང་
 གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་ཐུངས་རྫོགས་པས་ཟེན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལྷག་

མཐོང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་
 ན། ལྷན་མཐོང་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷན་མཐོང་དང་མཆོངས་
 ལྷན་གྱི་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་མཐོང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
 ཁས། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཤིན་ཏུ་དཔེ་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པས་ཟེན་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ནས་ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ལོང་གི་ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། ལྷན་མཐོང་
 བྱུང་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་དཔེ་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པས་ཟེན་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཞི་ལྷན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཞི་གནས་ཡིན་ན་ཉིང་འཛིན་ཡིན་
 དགོས་པ་གང་ཞིག ལྷན་མཐོང་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
 དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་
 པའོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པར། ལམ་རིམ་གཉིས་ལས། ལུས་སེམས་ཤིན་
 ཏུ་སྤྱངས་པའི་དགའ་བདེ་སྤྱེས་པ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདིར་ཉིང་འཛིན་གཅིག་སུ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོ་
 ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དགོས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་
 པོར་བཤད་པ་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་རུ་ཤང་གིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།
 མདོ་འདིས་ལྷན་མཐོང་སོ་སོར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བསྟོན་ས་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
 བཤད་པ་འདི་མཐོང་ནས། ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ལྷན་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་
 སོར་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། ཞི་གནས་དང་
 ཞི་གནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཉིང་འཛིན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ལྷན་མཐོང་དང་

ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཤེས་རབ་ཅིག་ཡིན་དགོས་པ་འདི་རྗེའི་རང་ལུགས་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དབང་བའི་བྱིས་ལན་ལས། ཞེ་གནས་མཆོན་ཉིད་པར་འཛོག་པ་ལ་
 ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། རྗེས་མཐུན་པ་དང་མཆོན་ཉིད་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཞེ་གནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་འཛོག་ཅིང་། ལྷག་
 མཐོང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་
 མཐུན་པ་དང་མཆོན་ཉིད་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་སྤྱི་དོན་རྗེས་མཐུན་པ་དང་
 མཆོན་ཉིད་པ་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྗེ་བཙུན་ལ་
 སོགས་པའི་གཞུང་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྣམས་
 ལས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་ཞེ་གནས་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཡང་དག་
 བར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་དང་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་
 བར་ཐལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་ཞེ་ལྷག་ཀྱི་ཆར་བཤད་པ་རྣམས་ན་ཞེ་
 ལྷག་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཁྲབ་ཟེར་བ་
 དེ་ལ། འོ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་གཅིག་ཕྱ་དཔེན་པར་ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས། རི་ལྟར་
 ལེགས་པར་བསམ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བ་དང་། དེ་རི་སྤྱིད་དུ་
 སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བབྱེད་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དང་སེམས་
 ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བབྱེད་པ་དེ་ལ་ཅི་བབྱེད་ཞེས་སོགས་གཉིས་ལ་
 འགྲེལ་གཅིག་འཛོག་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་སྡུ་མའི་ཞེ་གནས་མ་ཐོབ་གོང་དུ་རྒྱན་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དེ་ལ་འང་ཞེ་གནས་ཟེར་རམ་དེ་མིན་པ་གཅིག་ཟེར་ཞེས་བྱི་བ་འཆད་པ་ལ་མདོ་བྱི་མ་བྱུང་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལན་དུ་དེ་ཞི་གནས་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་མིན་ཞེས་ལན་བཤད་པ་ལ།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ་ཞི་གནས་ནི་མིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 སྐབས་ཀྱི་ཞི་གནས་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་སེམས་གནས་དགྲུང་བྱེད་ནས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་
 པས་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་དུ། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་གོམས་པ་ལས་
 འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་
 མེད་ལ་གསུངས། དེས་མདོ་དང་བསྟན་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་འགྲེལ་དུ་ཀུན་བརྟུས་སུ་སེམས་
 གནས་དགྲུང་དང་ཉན་སར་སེམས་གནས་དགྲུང་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་གནས་དང་པོ་ནས་སེམས་གནས་དགྲུང་པའི་བར་དུ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཞི་གནས་
 རྗེས་མ་ཐུན་པ་དེ་ལ་བྱིང་ཆོད་ཀྱིས་བར་གཅོད་ཚུལ་དང་གཅོད་མི་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་
 དམ་ཞེས། དང་པོར་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་སེམས་གནས་འགའ་མི་འོང་བའི་སྤྲིམ་འཇུག་
 ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱན་མ་ཐུན་ལུས་ཀྱང་བར་ཡང་ཡང་གཅོད་པའི་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་
 བྱེད་དང་དེ་རྗེས་བྱིང་ཆོད་འདུ་བྱེད་ཀྱང་བར་བཅད་དེ་དམིགས་པ་ལས་འཕྲོ་མི་ཐུབ་པས་ཆད་པ་
 མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་རྗེས་ཉིང་འཛིན་ལ་འབད་ཚོལ་ཆར་མི་དགོས་པའི་ལྷན་
 ཐུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་
 བཞི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། མདོ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱན་
 ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཅི་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དོན་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ནི་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་
 པ་དེའི་རྟགས་ནི་ཞེས་དང་། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེས་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་
 དང་བཅས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་ལུང་སྔ་མ་སྔ་མས་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་

གནས་ལ་ཡིད་བྱེད་གི་མིང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གི་ཡིད་བྱེད་ཞི་
གནས་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།
གཞན་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གི་ལུང་དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་གཉིས་མེད་པར་
ཐལ། ལུང་དེས་ལུང་སྒྲ་མའི་དངོས་བསྟན་གི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཤིན་ཏུ་དངོས་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཞི་གནས་
ཇེས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་གི་དངོས་མིན་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་ཤིན་ཏུ་དངོས་ཀྱིས་ཐེན་པ་ན་ཞི་གནས་སུ་
འགྱུར་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པར་སྒྲོས་
པས་ཆོག་གོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་གནས་དགའི་སྐབས་གི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉིང་འཛིན་དང་ཞི་
གནས་ཇེས་མ་ཐུན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་ལྷག་གསར་སྐྱབ་གི་སྐབས་གི་ཡིད་
བྱེད་བཞི་ཞི་གནས་ཇེས་མ་ཐུན་པ་དང་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་
མཐོང་གསར་སྐྱབ་གི་སྐབས་གི་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷག་
མཐོང་ཇེས་མ་ཐུན་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་ནང་གི་སེམས་གི་ཞི་
གནས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་རབ་དུ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་པོ་
དེ་དག་ཉིད་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དབྱེད་སྒྲོམ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པས་སྒྲོམ་ཚུ་ལ་ལམ་གྲོགས་གི་སྒྲོན་ས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་
བཞད་པ་ཅ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་
ཐལ། གྲོགས་གི་སྒྲོན་ས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁུབ། ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། དེ་འདྲའི་དབྱེད་སྒྲོམ་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ།
གྲོགས་གི་སྒྲོན་ས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་ཁོ་རང་ལའང་གྲོགས་གི་སྒྲོན་ས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་འབྲེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གྲོགས་གི་སྒྲོན་ས་དབྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཆེ་ལྷག་མཐོང་ཕྱོགས་དང་། ཅེ་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་གཙོ་

བོར་བྱེད་ཆེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་གཅིག་ལ་འང་སློམ་ཚུལ་གྱི་
སློབ་ས་འཛོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་འང་ཞི་
གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ལྷན་མཐོང་གི་དེ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཙུ་བོར་
སློབ་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
རིགས་པ་བསྐྱེས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
འདི་ལྟར་མ་ཤེས་ན་འགལ་འདུ་དུ་མ་སྤྲད་གོས་པས་ཞིབ་ཏུ་དབྱོད་ཅིག །

ལྷན་མཐོང་གི་དོ་བོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཉིང་འཛིན་བརྟན་པོའི་གནས་ཆ་མི་འཆོར་བའི་ངང་
ནས་དབྱང་ཐུབ་པ་ན་ལྷན་མཐོང་གྲུབ་སྟེ། དེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སློམ་རིམ་
རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་སེམས་དབྱུ་བ་གྲུབ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱོད་
པའི་ཆེ་ན་འང་ལྷན་མཐོང་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་གནས་ཆ་མི་འཆོར་བའི་ངང་ནས་དབྱང་ཆོག་པའི་
ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། ཉན་ས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་དབྱང་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་གྱི་གནས་ཆ་མི་འཆོར་བར་
དབྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཅུང་ཟད་དབྱང་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་ལ་བྱིང་ཆོད་མི་འོང་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ལྟར་བསློམས་པ་དེ་ཞི་གནས་ཇེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་མཐོང་ཇེས་མཐུན་པ་
སློམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསློམས་པའི་སློམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སློམ་ལམ་པས་འདོད་
སེམས་ཀྱིས་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་པས་
ཆོག །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་དེ་ལྟར་དབྱང་བ་དེ་ལྷན་མཐོང་དང་དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་
ལྷན་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཆད་ཟེར་ན། ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་ལྷན་མཐོང་སློམ་པ་ཡོད་ལ་ལྷན་མཐོང་
མ་གྲུབ་དུས་ཀྱི་དབྱང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་མཐོང་དུ་ཐལ། དེ་ལྟར་དབྱང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ཐུབ་པའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྟེ། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཤིན་སྐྱངས་
 མཆན་ཉིད་རྫོགས་པས་ཟིན་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་
 བྲངས་པའི་ཤིན་སྐྱངས་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པས་ཟིན་ན་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་ལ་དེས་མ་ཟིན་གོང་
 དུ་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་
 དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་ཐོབ་ནས། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་སྡེ་ལས། ཇི་སྲིད་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་
 སྐྱངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྟོང་
 ལུལ་གཟུགས་བརྟན་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་
 པ་ལྷག་མཐོང་ནི་མིན་རྟེ། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་
 ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཁེགས་སོ། །ཡང་
 ཁ་ཅིག་གིས། གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་བྱེད་སྒྲོམ་ཀྱང་གང་ཡང་ཡིད་ལ་
 མི་བྱེད་པ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་དེ་གྲུབ་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གྲུབ་ཆད་ཟེར་ན། འོ་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་དེའི་སྟོང་གཉིས་ཀ་རེ་རེས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་སྟོང་
 ཉིད་བསྒྲོམས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཉགས་
 གྲུབ་སྟེ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོང་དང་གང་ཟག་གཞིར་བཞག་ལ་འདིའོ་ཞེས་བརྒྱུད་
 བ་བདེན་འཛིན་དུ་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་ཞིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཟེར་ནའང་། འོ་ན་སྟོང་གཞིར་
 བཞག་ལ་འདིའོ་ཞེས་མ་བརྒྱུད་བར་བསྐྱེད་ན་དེ་བསྒྲོམས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་སྤྱོད་པོ་རང་དགའ་བའི་དབང་ཤེས་ལྷ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བསྒྲོམས་པར་ཐལ། འདིའོ་ཞེས་མ་བརྒྱུད་པའི་སྟོང་དང་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པར་

འདུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པ་ལས། ལྷན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་ན་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་གཞིར་བཞག་ཟེར་ནའང་། འོ་ན། གཉིད་འབྲུག་པོ་ལོག་ངེས་ཀྱིས་
 ལྷོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ལྷན་པོས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལྷོང་ཉིད་བསྐྱོམས་ཀྱང་གོ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། ཆེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་འདྲའི་ལྷོང་
 ཉིད་མཐའ་ཡས་བསྐྱོམས་ཀྱང་ད་དུང་མ་གོ་མ་བའི་དུད་འགོ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
 ཁས། འདོད་ན། སྤྱ་ཡང་འཁོར་བར་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་
 གོ་མ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ། དེ་དུས་སྤྱ་ཡང་ལྷོང་ཉིད་དང་ཆོས་
 སྐྱེ་སྤྱོད་མོད། དན་པ་དང་མ་བཅས་པས་མ་གྲོལ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ལྷོང་ཉིད་ལ་དན་རྒྱ་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྣོ་གང་གི་འང་ཡུལ་མིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དན་
 པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བརྒྱལ་བ་སོགས་དང་སྒྲོམ་
 མཁན་སྒྲོམ་བྱེད་ཡོད་མེད་སོགས་བཏྲགས་ལ་དགག་གོ། །འདི་དུས་འཁོར་ན་སྤྱོགས་སྤར་བྱས་
 བས་རྒྱ་ཆེར་བཀག་གོ། རྒྱས་པར་ལམ་རིམ་སོགས་ལ་སྟོས། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་གྱི་ལུགས་གྱི་
 ལྟ་བ་དང་རྟུལ་ཤིང་གི་ལུགས་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་འདྲ་བར་ཐལ། དེས་ཀྱང་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
 ལྷོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པར་འདོད་ལ་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟུ་
 ཤིང་དང་དེད་གཉིས་གྱི་ལུགས་གྱི་ལྟ་བ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རྟུལ་ཤིང་གིས་སྤྱིན་སོགས་འགོག་
 ལ་ངེད་གྱིས་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན། ལྟ་བ་ལ་ཁྱོད་གཉིས་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ལྷོད་པའི་
 ཁྱོད་པར་ཁྱོད་གྱིས་སྤྱས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཁྱོད་མེད་པར་དོན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་རྗེས་

སུ་འབྲང་བ་ཁ་ཅིག་གིས། དབྱང་ནས་བདག་འཛིན་སུན་འབྲིན་པ་ནི་བྲིན་ཕྱིར་འབྲངས་པ་བཞིན་
 སྟོས་པ་ཕྱིར་གཅོད་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནས་སེམས་གང་ལ་མི་སྟོ་བར་འཛིན་པ་ནི། རྩོམ་པའི་
 ལག་མགོ་ནས་འཛིན་པ་འདྲ་བས་འདི་ཁོ་ན་ཟེམ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 བེ་ཐ་སྟེང་ཆོག་ལ་འབྱམས་པའོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དབྱང་
 དེ་སུན་མ་ཕྱང་བར་དེ་སྟོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱང་ནས་སྟོང་དགོས་པ་རྒྱལ་བ་དང་
 འཛམ་གླིང་རྒྱན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིན། སྟོས་པ། འཛམ་དཔའ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་
 ཆོས་ཉིད་མི་དམིགས་པ་གང་ལེགས་པའོ་ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཆོས་
 ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་
 བ་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འབྲུག་པ་ལས། རྟོག་རྣམས་ལོག་བར་
 གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བར་ནི་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོམ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་བྲལ་གང་ཡིན་བརྟགས་ནས་ཀྱང་འགོག་
 གོ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པར་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་ཙམ་ནི་
 རྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པ་མིན་ཡང་ལྟ་བ་རྟེན་ཕྱིན་ཆད་དེས་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་རྟོང་
 ཉིད་བསྟོམས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེས་ལྟ་བ་རྟེན་ཕྱིན་ཆད་གཉིད་ལོག་པའང་རྟོང་ཉིད་བསྟོམས་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ལྟ་བ་རྟེན་ཕྱིན་ཆད་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ལྟ་བ་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་སྟོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩལ་སྟེ། ལྟ་བ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩས་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། འདོད་ན། དེ་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་

སྒྲོམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ལྟ་བུ་ཉིད་ནས་མི་རྟོག་པར་གང་
 བཞག་དེ་བསྒྲོམས་པ་མིན་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྒྲོང་རེས་ཀྱི་དེའི་སྒྲོན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པ་ཆར་རེ་བཏང་ནས་དེའི་འོག་དུ་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམས་པ་
 ཡིན་ཟེར་ན། ལྟ་བུ་ཉིད་ནས་དབྱེད་པ་ཆར་རེ་བཏང་ནས་གཉིད་འོག་བའང་ཆོས་ཅན། སྒྲོང་ཉིད་
 བསྒྲོམས་པར་ཐལ། ལྟ་བུ་ཉིད་ནས་དབྱེད་པ་ཆར་གཅིག་བཏང་ནས་མི་རྟོག་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 བྱལ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྒྲོང་
 ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་རེས་པ་བྲངས་ཏེ། དེ་ནས་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་མ་ཉམས་ཤིང་
 མི་དཔྱོད་པར་འཛིག་པ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་མཐོང་ནས་དག་སྒྲོང་ཚུལ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་
 བ། དེ་འབྲའི་སྒྲོམ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ཉིང་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཛིག་སྒྲོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཛིག་སྒྲོམ་དེའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབྱེད་སྒྲོམ་དེའི་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་
 གི་སྒྲོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒྱུར་དབྱེད་སྒྲོམ་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོམ་དང་འཛིག་སྒྲོམ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོམ་
 ཚུལ་མཐའ་ཡས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་དགོས་མི་དགོས་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་རྟོག་བདུད་ལས་
 ཡིན་པས་རྟམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྒྲོམ་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། ཤེས་རབ་ནི་
 མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཀྱི་གཞི་དང་པར་བྱིན་དུག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་བསྒྲོམས་

ཟེར་ན། འོ་ན། ཞི་ལྷག་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་བསྐྱོམས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲོལ་བ་
 དོན་གཉེན་གྱིས་ཞི་ལྷག་གང་རུང་རེ་བསྐྱོམས་པས་ཚོག་པར་འདོད་པའི་ཚོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཞི་གནས་ཙམ་ཅི་ཙམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་ཙམ་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་ལས་གྲོལ་མི་སྤུང་བ་གང་ཞིག་། ཞི་གནས་མེད་པར་ལྷག་མཐོང་ཇི་ཙམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་
 ཟེ། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་བསྐྱོམས་པར་ཞི་གནས་ཅི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
 སྤངས་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ལྷག་སྟོང་གིས་ཉིང་འཛིན་ལོ་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་བསྐྱོམས་པས་
 འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་སྟེ་དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་རང་གི་རལ་བ་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་
 སྐྱེས་བ་མཐོང་ནས་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་དང་། རལ་པའི་ནང་དུ་བྱེ་བས་ཆང་བཅས་པ་ལ་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་
 བས། བྱེ་ལར་གྱུར་ནས་བྱེ་བ་འདི་དག་ཐོས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་གཞོད་སེམས་གྱིས་མཆམས་
 སྤྱར་ནས་ངན་སོང་དུ་སྤྱང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱམ་རིམ་བར་བ་ལས། ཞི་གནས་ཙམ་འབའ་
 ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་གྱིས་སྤྱིབ་པ་ནི་མི་སྤོང་གི་རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་
 རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་ནོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་
 དང་། མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་སྐྱོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། །དེས་ནི་བདག་ཏུ་
 འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཁྲུག་སྟེ། །ལྷག་སྟོང་འདི་ནི་ཉིང་འཛིན་
 བསྐྱོམས་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་
 མ་ཐོས་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་ཐོབ་པ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་མངོན་པའི་
 ང་རྒྱལ་དུ་ལྷུང་ཞིང་ཞེས་སོགས་དང་དགོན་བཅེགས་དང་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་སྐྱམ་པའི་མདོ་རྣམས་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལྷག་སྟོང་སོགས་གྱིས་སྤིང་ཅེའི་བར་དུ་བགྲོད་པའང་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་

ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་རྒྱང་པས་མི་སྐབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་འཇམ་དཔལ་
 ཞལ་ལུང་ལས། འདི་ཀ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་ཀྱང་མགོ་གཞོན་མི་རུས་མོད། འོ་ན།
 སྤར་ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཞི་གནས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་
 པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ལྷག་མཐོང་སོགས་ཀྱང་
 ཞི་གནས་སུ་བསྐྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གསུངས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་།
 སྤར་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་ཞེས་པ་ཅེ་གཅིག་པ་ལའང་རུང་ངོ་། །ཙུ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཞི་
 གནས་མ་ཐོབ་བར་ཡུལ་ལ་ངེ་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡེང་བར་འགྱུར་བས་སྦྱིན་སོགས་
 སྟོབས་རྒྱུང་ལ་སེམས་གཡོ་བྲག་པས་རྒྱུང་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་མི་གསལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་སྤོང་
 བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་
 བསྐྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་
 ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། རྒྱ་བཞིན་དུ་གཡོ་པའི་ཕྱིར་
 ཞི་གནས་གྱི་གཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་གྱིས་ནི་ཡང་དག་
 པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་མི་རུས་ཏེ་ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་
 པའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་
 གྱི་རྒྱུང་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། སྤྱིད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་
 རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་སྤྲལ་ན་གནས། །བརྒྱས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་
 སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྲས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྲས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་
 པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་འདས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་བ་སྦྱོན་མའི་
 མདོ་དག་གིས་ཀྱང་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་ལ་དབྱད་པ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་པས་སྟོང་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལས་དུ་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པས་ཁྲབ་
 ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་
 སྒྲོམ་ལས་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཆོག་ལས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
 ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ།
 ཞི་གནས་ཡིན་ན་སྒྲོམ་བྱུང་དང་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་⁽¹⁾བསམ་བྱུང་ཡིན་དགོས་པ་རིགས་སྒྲིམ་སྒྲིའི་
 ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ཀྱི་ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འབྲའི་ཐེག་ཆེན་
 ཆོག་ལས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་གནས་བཞུགས་པའི་ངང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་
 དབྱད་པ་ན་དབྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྲད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། དེའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལས་འོད་དུ་འཕོས་པ་རྣམས་
 དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞུགས་པའི་ངང་ནས་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་
 པའི་བདེ་བ་འབྲེན་རུས་པའི་མཆོམས་དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་པ་
 ཐོབ་ཅིང་། དེའི་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྲ་ཡི། ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཆོག་ལས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་
 ཐོག་མར་སྒྲུལ་པ་ན་སྒྲོམ་ལས་འོད་སྒྲུལ་པ་ཞེས་བྲ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།

1 དེ་བ་གཟུགས། ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ།

ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྟེང་
 བ་ཐོན་པ་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་
 རབ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཆོགས་ལམ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་གང་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
 གཉིས་དེ་འདྲའི་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་དང་།
 དེ་འདྲའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་འདྲའི་ལྷག་མཐོང་དེ་འདྲའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་རྣམས་ཐོབ་
 པ་དང་། དེ་ཐེག་ཆེན་སྟོར་ལམ་རྫོད་དུ་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོང་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི་མེད་དེ། དེ་ཐོག་མར་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་སྟོར་ལམ་དུ་འཕོ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཞི་གནས་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོམ་བྱུང་གང་ཞིག ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདིར་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་སྒྲོམ་བྱུང་
 ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མིན་ཏེ། སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམ་འབྲེད་དམ་སོ་སོར་རྟོག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་རྣམ་འབྲེད་དམ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་སྐབས་འདིར་མ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྒྲོམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུང་འཛོག་གི་སྒྲོམ་བྱུང་རིམ་ཅན་དུ་འོང་བའི་ལུགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་བྱུང་སྟེ། རང་གི་གྲོགས་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 དཔྱོད་ལྡན་གཞན་དག་ན་རེ། འདིར་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། ཀུན་བདུས་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤངས་མ་ལས།
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུང་དོན་མ་བྱུང་བར་
 ཐལ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་རྟེན་བྱས་ནས་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་
 བའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གཉིས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གྲོགས་ཞི་
 གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་གྲོགས་ཞི་གནས་
 གྱིས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་ལས། གཡོ་མེད་ཞི་གནས་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་ནི། །མཐའ་
 བལ་དབུ་མའི་རིགས་པའི་མཆོན་ཆོན་གྱིས། །མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཛིག་བྱེད་
 པའི། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཡོ་བ་མེད་པའི་ཞི་གནས་གྱིས་སེམས་རྟེན་རྟ་ལྟ་
 བྱས་ཏེ་ཞི་གནས་གྱི་ཅི་མ་ཞིག་པའི་ངང་ནས་དབུ་མའི་རིགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་དང་གཅིག་དུ་བལ་
 སོགས་གྱིས་བདེན་གྲུབ་གྱི་རྟག་མཐར་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་སྟེ་ཞེན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 འཛིག་པར་བྱེད་པའི་དབྱེད་སྒྲོམ་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་དཔྱོད་པའི་བསམ་བྱུང་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱོན་སྤར་ལྟར་བསྐྱུབ་
 པར་གྱིས། གཞན་ཡང་། སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སོགས་གྱིས་སྐྱོན་ལ་ཞི་གནས་དང་
 དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་ནམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་གསར་སྒྲུབ་གྱི་ཆེ་ཞི་
 གནས་གྱིས་སེམས་གཡོ་པའི་སྐྱོན་བསྐྱོགས་ནས་ཞི་གནས་གྱི་ཅི་མ་ཡལ་པའི་ངང་ནས་དབྱེད་དེ་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་ཚུ་མི་གཡོ་བ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་ལྷག་མཐོང་
 རེས་མཐུན་པ་ཉིའུ་ཚུང་འབྲུགས་པ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་སྒྲོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་མཆོན་ཉིད་སོ་
 སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་རེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། སྤར་ལྟར་། །ཟེར་བའི་དཔྱོད་ཚུལ་འདི་ནམས་ནམ་དཔྱོད་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཁོ་ལོ་རེ་
 ཞིག་དེ་དག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་བྱེད་མིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་ལ་ཀུན་བརྟུས་ལས་ཁམས་དང་ས་

མཚུངས་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་དེ་དག་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་རྟེན་བྱེད་པའི་
ཤེས་བྱེད་རྣམས་དག་ཡིན་ལ་ཞི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་
རུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་དུ་སོང་ལ་མཚན་ཉིད་སོ་
སོར་རིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་སོང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཟུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་བར་
དུ་དེ་གཉིས་སྤང་མདའི་དཔེ་བཞིན་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་ཆེ་གཅིག་ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་སོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་དེ་འདྲའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་དེ་
གཉིས་ཀ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འབྲེལ་སྟེ། དེ་མ་བསྒྲོམས་པར་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཞི་གནས་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་
རབ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཉིང་འཛིན་
བསྒྲོམས་པ་དེ་དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་བསྒྲོམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བསྒྲོམས་པ་དེ་དེ་འདྲའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་བསྒྲོམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་འཛིན་སྒྲོམ་བསྒྲོམས་པ་དེ་དེ་འདྲའི་དབྱེད་སྒྲོམ་བསྒྲོམས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་སྒྲོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལྷག་མཐོང་ངམ་
དབྱེད་སྒྲོམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པོ་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་མཐའ་དག་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམས་ནས་ཉིང་འཛིན་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་སེམས་དགུས་ཞི་གནས་བསྐྱབས། དེ་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་
དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཞི་ལྷག་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་
གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཞི་ལྷག་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་མ་བསྒྲོམས་པར་དུས་གཅིག་དུ་

དབྱེད་འཛོག་གི་སྒྲིམ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྤྱིང་བ་ཐོན་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་དུས་གཅིག་
 ལ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་
 ཉམས་ལེན་སོ་སོ་བ་གཉིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་དོན་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་བསྒྲུབས་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་
 བསྒྲུབས་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་གང་བསྒྲུབས་ནའང་ཅིག་ཤོས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་ལ་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲིམ་བྱུང་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དུས་གཅིག་ལ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱིང་ཉིད་ལ་སེམས་
 དགུས་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པར་དེའི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་ཆོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 སྤྱིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱོད་དུ་སྤྱིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཤིག་
 འགོ་དགོས་ཀྱང་སྤྱིང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་དགུས་ཞི་གནས་ངེས་པར་སྦྱབ་མི་དགོས་པའི་
 ཁྲད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འབྲའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱོད་དུ་རི་ལྷ་རི་སྟེད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་
 གནས་གང་རུང་ཞིག་སེམས་གནས་དགུར་བསྦྱབས་པ་སོང་ན་དེས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞི་གནས་
 བསྦྱབས་མེས་སེམས་དགུས་རི་ལྷ་བའི་ཞི་གནས་མ་བསྦྱབས་ཀྱང་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་
 དབྱེད་མཐར་འཛོག་སྒྲིམ་དུས་སུ་སྤྱིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་འོང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱིང་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྤྱོད་ལ་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་དུས་ནས་གྲུབ། དེ་རྗེས་མོས་
 པ་ཡིད་བྱེད་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པ་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆོག་པ་ཞི་བ་ལྷ་
 ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་ཐོགས་མེད་སྦྱ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་རྗེས་ཀྱང་ལམ་རིམ་གཉིས་
 ཀར་རི་ལྷ་བའི་ཞི་གནས་རུང་བསྦྱབ་མ་བཤད་པར་རི་སྟེད་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ལྷ་བའི་
 ལྷག་མཐོང་བསྦྱབ་ལུགས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་གཟུགས་ལ་

དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཞི་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབ་
 ལུགས་སུ་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། འདིར་ནི་ཞི་བ་ལྷ་དང་ཀ་མ་ལ་གྲི་
 ལ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་བ་ལྟར་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་གང་རུང་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པ་དེ་
 ཡང་རིམ་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཉིད་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སྟོན་དུ་
 ཞི་གནས་གང་རུང་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་གང་རུང་གི་དོན་དང་། དེ་ཡང་རིམ་ལྷ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཉིད་སྟོན་ནོ། ཞེས་པའི་ཉིད་སྒྲུའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 དེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་སོ་སོར་བསྐྱོམས་ནས་བསྐྱེད་
 དགོས་པར་ཐལ། དེ་དགོས་པར་མ་ཟད་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་སྟོན་དུ་རིམ་ལྷ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཤེའི་པས་རིམ་ལྷ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་སྟོན་དུ་རིམ་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་གཏོང་བར་བཤད་པ་ལ་
 རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེད་པས་མ་ཁྲབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་བྱས་
 ཆོག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེའི་པས་དེ་འདྲ་སྐྱེད་ཚུལ་གཅིག་བཤད་ཀྱང་ཞི་ལྷ་ཀ་གྲི་
 སོགས་ཀྱིས་ཞི་གནས་གང་རུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པར་བཤད་
 བ་ལྟར་རྗེས་ཀྱང་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཚུང་བ་ལས། ཤེར་
 ཕྱིན་མན་ངག་ལས་རིམ་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྐྱེད་པར་སྟོན་དུ་རིམ་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཞི་བ་
 ལྷ་དང་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་བ་ལྟར། སྟོན་དུ་ཞི་གནས་གང་རུང་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་
 མཐོང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་ལས། ཞི་
 གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ལྟར་བྲངས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཞི་
 གནས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་ལྷ་བ་བརྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པར་བཤད་ཀྱི་རིམ་ལྷ་བའི་ཞི་གནས་ཟུར་

དུ་བསྐྱབ་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་ལ་དེའི་ཞི་གནས་སེམས་དགུས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་
 ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ལ་དེའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་ནས་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གིས་དབྱགས་འབྱུང་རྩལ་ལ་
 དམིགས་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ཅིང་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཀེར་རུས་ལ་དམིགས་
 ནས་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བདག་མེད་དེའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་
 རིག་པའི་དུས་སུ་དེའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་སྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྷག་མཐོང་གི་བྱ་བ་ཤིང་བཞག་བཞི་སྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་བྱུང་བར་གྱུར་བ་
 ཡིས། །བྱ་བ་ཤིང་བཞག་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་
 ཀེར་རུས་དང་དབྱགས་འགྲོ་འོང་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་འཛིན་གཉིས་ལ་བྱེད། མཛོད་ཅ་བའི། ཞི་
 གནས་བྱུང་བར་གྱུར་བ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དོན་སྡུ་འགྲེལ་དུ་འཆད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཞེས་
 གསུངས། ཅ་བའི། བྱ་བ་ཤིང་བཞག་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་སྡུ་འགྲེལ་དུ་འཆད་པ་ལྷག་
 མཐོང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་འགྲེལ་དེ་དག་གི་དོན་དང་སྦྱོར་ཚུལ་
 རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་སོགས་བཞིའི་བྱ་བ་ཤིང་བཞག་རེ་རེ་ལའང་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་
 གཉིས་སུ་དབྱེད་དེ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ལ་མི་ཉག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདག་
 མེད་བཞིར་དབྱེད་དེ་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ལུས་ཆོར་སེམས་དང་ཚོས་
 རྣམས་ལ། །མཆན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བཟགས་པས། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོ། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་ཉག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་

བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་
 དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོན་ལ་རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་ནས་
 སེམས་དགུས་ཞི་གནས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་དེའི་ལྷག་མཐོང་སྟོན་དུ་དེའི་ཞི་གནས་མི་འགྲོ་བའི་སྟོན་
 མེད་དེ། རི་སྟེང་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་
 གྱི་དུས་སུ་དེའི་ཞི་གནས་གྲུབ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་
 དབྱུང་མཐར་སྟོང་ཉིད་ལ་འཛོག་སྒོམ་བྱས་པ་ན་ཤིན་ཏུ་དངས་ཆེ་དེའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་འཕགས་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
 འཇུག་ཆེ་རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་རིམ་ཅན་དུ་སོ་སོར་བསྒོམས་ནས་སྐྱེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གར་བའི་སྟོན་
 དཔོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞི་གནས་ཟུར་དུ་མ་བཅུ་ལ་བར་དང་པོ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 དབྱུང་བ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སྐྱེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསར་སྐྱེད་
 གྱི་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒོམ་བྱུང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་དབྱུང་སྒོམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྟོང་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་རྣམས་འཁྱོར་བླ་མེད་ལ་སྲིད་གྱི་དེ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་
 མ་གསུམ་དང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་འདིའི་གསར་སྐྱབ་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་གྲུབ་མཐའ་སུའི་
 ལུགས་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤགས་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལའང་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་
 དགོས་པར་རྒྱུད་དང་དེའི་འབྲེལ་མཛད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། མདོ་ལུགས་ལ་དགོས་པར་
 གྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་པོ་མཛོད་རྩ་འབྲེལ་དང་། དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 དང་། ཞི་བ་ལྷ་ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆེད་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ། ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་བཤད་ཏི་བ་ལ་སོགས་དང་།
 མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས།

ཞི་ལྷག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་ཚུལ་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མདོ་སྡག་ས་གཉིས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ཞེ་ན། འདི་ནི་ཉན་རང་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་དང་དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་
 ཀའི་སྤྱན་མོང་པ་ཡིན་ལ། སྡག་ས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་གསུམ་ལའང་འབྲ་བར་རྒྱུད་སོ་སོ་དང་། དེ་དག་གི་
 འགེལ་མཛད་ཆེན་པོའི་བཞེད་པར་སྡག་ས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་དང་། འདིར་སྒྲ་མེད་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བས་དེ་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་མ་བྱས་པར་ལྷག་
 མཐོང་སྐྱེད་པ་ཡོད་ལ་ཞི་ལྷག་གོ་རིམ་ཡང་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་ཅན་མི་དགོས་པར་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་
 སྤྱད་དོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
 བསྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱབ་སྟེ། འདི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་སྤྱན་མོང་དུ་ཁས་
 ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིའི་ཐད་དུ་བྱེ་མདོའི་འདོད་པ་སོ་སོར་མ་བརྗོད་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་
 ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་བྱིར། ཉག་ས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་
 རིམ་ཆུང་དུ་ལས། བྱང་ས་དང་ཉན་ས་ལས་ཀྱང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པར་
 གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་དང་སྟོང་འཇུག་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་ཤུའི་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་བཅའ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞི་ལྷག་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཞི་གནས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་དགོས་དང་།
 ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་དགོས་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ནས་ཟུང་འཇུག་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ལྷག་
 མཐོང་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས་ལ་ལ་ནི་ལྷག་
 མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཀུན་བདུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱང་ཐོབ་པ་མིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ཡང་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། གཞུང་དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་ལྷག་
 གང་རུང་ལ་ཞི་ལྷག་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་ལས། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཞི་གནས་མ་ཐོབ་གོང་གི་སེམས་གནས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཞི་ལྷག་གང་རུང་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞུང་དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལས། རྟགས་གྲུབ་
 སྟེ། གཞུང་ཆོན་དང་པོ་གསུམ་གའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོའི་གང་
 ཞིག །གཉིས་པའི་ཡང་ཡིན། གསུམ་པའི་ཡང་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་གནས་ལ་སེམས་གནས་དགུ་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཞི་གནས་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འདུག་བཞིན་དུ་སེམས་འཛོག་པ་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་བར་དང་། ལྷག་མཐོང་
 མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འདུག་སྟེ་ཆོས་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་ནས་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
 གཞུང་འདིས་སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ནས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་
 པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་འགྲེལ་བ་ལས། ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འདུག་བཞིན་
 དུ་སེམས་འཛོག་པ་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་བར་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་གནས་དགུ་ལ་བཙོན་བཞིན་པ་དེས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དབྱད་སྒྲོམ་བཞི་པོ་
 གང་ཡང་མ་ཐོབ་ལ་ད་གདོད་སེམས་གནས་དགུ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་རམ་དབྱད་སྒྲོམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་གང་རུང་བྱེད་ཅེས་བཤད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་འགྲེལ་བ་ལས། ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཕྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འདུག་སྟེ་ཆོས་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནས། ཡོངས་སུ་དཔྱད་

པར་བྱེད་པའི་བར་དུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་དེའི་སྐབས་
 གྱི་མ་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོན་ལ་སེམས་གནས་དགུའི་འཛོག་སྒྲིམ་གང་ཡང་
 མ་ཐོབ་པར་ངེ་ལྟ་ངེ་སྟེད་ལ་དབྱང་སྒྲིམ་བྱས་པའི་ཡིད་འགྲུར་བའི་ཕྱོད་བ་ཐོན་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་
 ཐོབ་པར་བྱས་ནས་དེས་སྤར་ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་གནས་སྤོངས་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟངས་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཀུན་བརྟས་འབྲེལ་བ་ལས།
 གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྲེག་པར་རིག་པར་བྱལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤར་ཞི་
 གནས་ཐོབ་ལ་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པའི་ངོས་འཛིན་སྐབས་སུ་སེམས་དགུ་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་
 པ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་མ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པ་དང་། སྤར་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྣམས་འབྱེད་སོགས་ཆོལ་བ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ཆོལ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་བརྒྲེག་ནས་བྱེད་པ་དེ། གཉིས་པ་དེ་ལས་གོ་བརྒྲེག་པར་རིག་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མ་ཐོབ་སྐྱེའི་ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་
 གནས་དགུ་དང་དབྱང་སྒྲིམ་གྱི་ཕྱོད་བ་མ་རྟེན་པ་ལ་ཞི་ལྷན་མ་ཐོབ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤར་
 གཞི་ནས་ཐོས་པའི་སྒྲིན་ནས་དབྱང་སྒྲིམ་མཐོང་ལ་བརྟེན། དེ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། སེམས་
 གནས་དགུ་ལ་བརྟེན་པ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས། གསུམ་པ་
 བེ་གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཐོས་པ་འཛིན་པའི་སྒྲིན་ནས་
 ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། རྣམས་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞིའི་དབྱང་པ་རྟེན་པ་དེ་སྐབས་
 འདིའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་གིས་མ་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དབྱང་བཞི་གང་རུང་གི་ཕྱོད་བ་རྟེན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་པར་སེམས་
 སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་ལྷན་གང་རུང་ལ་དེ་གང་རུང་གིས་མ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་

བརྟུས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་གང་རུང་ལ་དེ་གང་རུང་གིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་ཉིད་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཞེས་བ་ནས། མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར་འདིར་སྦྱར་བ་སྟེ། རྩོམ་ཡངས་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་གནས་དགྲུ་ལ་ཞི་གནས་དང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཞི་ལྷག་དངོས་གནས་པར་ཁས་མ་ཐུངས་པར་ཡང་ལན་བཏབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། བྱམས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པའི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མ་ཐུན་བ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རི་སྟེང་པ་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་འབྲུ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེ་དབྱུང་སྒྲོམ་སྒྲོན་ལ་བྱས་འཛོག་སྒྲོམ་རྗེས་ལ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གང་ཟག་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེར་སྦྱུང་བས་སྒྲོན་ལ་བྱམས་སོགས་ཉོན་མོངས་དེའི་གཉེན་པོ་གཅིག་ལ་དབྱུང་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱོད་བ་བཏོན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབལ་བཅག་སྟེ་དེ་ནས་འཛོག་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འདི་དེ་འབྲའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲའི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མ་ཐུན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འབྲའི་སྤྱོད་བ་ཞི་གནས་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བ་ལ་ཡང་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་བ་སྦྱེ་བ་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། གུན་བརྟུས་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་སྤྱད་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བ་ལ་དམིགས་པའོ། མཁས་པ་ལ་
དམིགས་པའོ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བ་གང་ཡང་རུང་སྟེ། རི་སྟེང་པ་ཡོད་པས་རྣམས་པར་
འབྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གུན་བརྟུས་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམས་པར་འབྱེད་
པ་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་མཐོང་དེ་ལ་སྤྱད་པ་རྣམས་སྦྱོང་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་
པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མ་ཐུན་པ་
དང་ལྷག་མཐོང་དངོས་གནས་གཉིས་རེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྱད་པ་རྣམས་
སྦྱོང་གི་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་གཞུང་ཆོན་བཞི་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ།
གུན་བརྟུས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཞི་ལྷག་དངོས་གནས་རྗེས་མ་ཐུན་དང་བཅས་པ་དངོས་བབྱང་བ་ལ། འོ་ན། ཞི་ལྷག་
གཉིས་ཉམས་ལེན་ཅམ་ལའང་ཐོག་མར་ཞི་གནས་ཀྱི་དེ་དང་། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་ཉམས་སྤྱེ་ལེན་
པས་ཐུབ་བམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྐྱབ་ཅིང་ཐོབ་
ནས་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་ཉམས་སྤྱེ་ལེན་པ་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ལ། གུན་བརྟུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ཞི་
གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་དང་གཉི་ལྷག་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པས་ཐོག་མར་མི་སྤྱུག་པ་དང་བྱམས་
པ་དང་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་
ཉམས་ལེན་དབྱེད་སྒོམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་བཏོན་པས་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ལ་གནས་ནས་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་གནས་དབྱུ་སོགས་ཉམས་སྤྱེ་ལེན་ཞེས་བཤད་པ་ལ། གུན་བརྟུས་ལས། དེ་
ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་
གོང་ལོག་དེ་རྣམས་ཞི་ལྷག་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྱར་ཏེ་འགྲེལ་བྱངས་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གུན་བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་ལྷག་ལ་ཞི་ལྷག་
 མཆན་ཉིད་པ་རེ་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་ལྷག་གང་རུང་ལ་ཞི་ལྷག་གང་
 རུང་གིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཞི་ལྷག་དངོས་གནས་པ་གཞུང་དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་
 གཙོ་བོ་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་དངོས་བསྟན་པལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་པལ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག་དངོས་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་གཉིས་ལས། སྦྱིར་
 ཐ་སྦྱད་ཐོར་ཡངས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། གུན་བརྟུས་འགྲེལ་བའི་ལུང་དོན་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
 དེ་ལ་བཏགས་པ་བ་ཞིག་མེད་ན་རྗེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འདིར་བཏགས་པ་བ་ཡོད་པའི་དོགས་གཙོད་དེ་
 སྤྲུལ་སྤྲུལ་འགྲེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་ཞི་ལྷག་དངོས་
 གནས་པ་པར་དེའི་མཆན་གཞིར་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་དེའི་དངོས་བསྟན་ལ་ཞི་ལྷག་དངོས་གནས་
 པ་དགོས་པར་གུན་བརྟུས་དར་རྒྱུ་ཀ་སོགས་གང་ནའང་མ་བཤད་དོ། །ཏགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཞི་
 ལྷག་དངོས་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བཙོན་
 པའང་ཡོད། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པའང་ཡོད། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་
 མ་ཐོབ་པའང་ཡོད། གཉིས་ཀ་ཐོབ་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉིར་བསྐྱོགས་ལས་དང་པོ་བསམ་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ལ་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་སྒྲོམ་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆད་པར། གུན་བརྟུས་ལས།
 ལ་ལ་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་
 ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གུན་བརྟུས་ལས། ལ་ལ་ནི་
 ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བཙོན་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་ནས་

ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་དག་པར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་
 བ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་འཛོག་སྟེ་སེམས་རྣམ་པར་འབྱེད་བར་མི་བྱེད་དོ། དེ་
 ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ལུང་དེའི་དོན་ནི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ལྟ་བུས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་
 གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་གཞི་ཞིག་ཐོབ་ཅེས་བ་ནི། དེ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ། རས། སྦྱར་བར་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཞན་ཡང་། རས། ཤེས་ལ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་ཅི་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེ་བསྟན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་བ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ་ཞེས་པས་དེ་དུས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་
 ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་བསྟན། དེ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་འཛོག་སྟེ་སེམས་རྣམ་པར་འབྱེད་བར་
 མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱེན་པའི་ཆེད་དུ་
 དབྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་རྒྱས་བ་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱར་མཐའི་འབྲས་བུ་
 ཡིད་བྱེད་དུས་སུ་མི་དབྱོད་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྦྱིབ་པ་དེ་སུན་སྦྱང་
 བ་ཅཱ་ལ་གནས་ཀྱི་སུན་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་པས་འབྲས་བུ་ཅཱ་པོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞི་ལྷག་གཉིས་སོ་སོའི་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྫོམ་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་རྟེན་ལ་དེ་ལུ་
 དང་ཤིང་བུ་གང་རུང་རེ་ལ་ཡང་རྟེན་ཤིན་ཏུ་རུང་སྟེ། རྫོམ་རིམ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་
 མེད་དོ། །ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དམིགས་པ་གང་རུང་ཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགེ་ལ་
 བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལུ་དང་ཤིང་བུ་སོགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཉིང་འཛིན་སྦྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་བཞག་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དགོས་

བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་དགོས་པ་
གང་ཞིག ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ས་
ལས། དམིགས་པ་གང་ཞིག། སྐྱས་པ། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ནི་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞིག། ཁྱབ་
པའི་དམིགས་པ་དང་། སྐྱད་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལོ། །ཞེས་བཞིར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་ཞིང་སྐྱད་པ་རྣམས་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་
ནི་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་བས་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཆགས་སོགས་ལྡོག་སྒྲ་བ་དང་ཉིང་འཛིན་སྐྱེ་སྒྲ་
བ་གཉིས་ཀ་ཡིན། མཁས་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་
བདག་འགོག་པས་ན་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་སྒྲ་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་
བཟང་ཤོས་ཡིན། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་འབྲེལ་བས་
ཉོན་མོངས་ལྡོག་སྒྲ་བ་ཡིན། དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟ་སྐྱེ་ལ་དམིགས་ན་ཆོགས་ལྡོགས་པ་དང་
ཡུལ་གྱི་བྱེན་རྒྱབས་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་སྐྱེ་སྒྲ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེར་སྐྱད་པས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ན་
ཆགས་སོགས་སྐྱར་དུ་སྐབ་ཅིང་ཟད་དེ་ཉིང་འཛིན་ལ་བར་དུ་མི་གཙོད་པས་ཉིང་འཛིན་སྐྱར་དུ་
འགྲུབ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆགས་སོགས་ཉིང་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཞི་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཆགས་ལྡན་གྱིས་འཛིག་ཉེན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་མངོན་པར་དགའ་བས་ཉིང་འཛིན་
གྲུབ་སྒྲ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྦྱོད་འདུག་ལས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་
ནི། །འཛིག་ཉེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། །ཅེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེས་དེ་ལ་
རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམས་པར་ཉོག་པའི་ཀུན་ཏུ་འཁྲུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བར་མི་
འཁྱུར་བ་དང་སྐྱར་བར་སྐྱར་བར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་དང་། མངོན་པར་དགའ་

བ་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདག་
མེད་གཅིག་ལུའི་ཐོག་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྐྱབ་ཆོག་པས་དམིགས་པ་བཟུང་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་
དེ་འདྲའི་ལྷག་མཐོང་ལྷག་མཐོང་གཞན་གྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གཞན་གྱིས་
བདེན་འཛིན་མི་ལྡོག་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་ལྡོག་པར་མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་
པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། ཉིང་འཛིན་དེ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་མེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞི་རགས་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཅན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་
སྤྱིའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བཟུང་ན་ཆོག་མི་ཟེན་བསམ་ན་དོན་མི་གོ་
བསྐྱོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་དུས་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བཞེན་པ་མན་དག་ཡིན། ཞེས་པ་མཁས་གྲུབ་
ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་དང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དམ་ཆོས་པད་དཀར་སོགས་ལས་ཀྱང་པན་
ཡོན་མང་པོ་བཤད་པའི་བྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་དེ་ཉུ་ཤིང་ལ་དམིགས་པ་དེར་དགོས་པ་དེ་དག་
མེད་པར་ཐལ། སྟོང་པ་རྣམ་སྟོང་ལྟར་ཆགས་སོགས་ལྡོག་སྐྱེ་ལ་ཉིང་འཛིན་སྐྱེ་སྤྱིའི་དགོས་པ་
ཡང་མེད། མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལྟར་བྲན་པས་ཀྱང་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛིན་ཅིང་ལྷག་མཐོང་
བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡང་མི་མཐུན། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་དམིགས་པ་ལྟར་ཉོན་
མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་ཡང་མི་འགྲོ། ལྷ་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་རྗེགས་པས་ཉིང་འཛིན་
སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཆགས་སོགས་
གྱི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་མེད་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། དེགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས། འདོད་
ཆགས་སྤང་སོགས་སྤངས་པ་ནི། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་བྱི་ཚུལ་དག་གིས་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བྲན་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་སོགས་
གང་ཡང་མི་འོང་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ལ་རྩེད་

ཟད་ཀྱང་མི་གཞོན་པའི་དུད་འགོ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ཉིང་འཛིན་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་བྲན་བ་ཙམ་གྱིས་བསོད་ནམས་བགྲང་ལས་འདས་བ་ཐོབ་འོང་བས་མན་ཡོན་མཐའ་ཡས་བ་དེས་བར་ཡོད་ལ་དེའུ་ཤིང་ཙམ་བྲན་བ་ལ་དགོ་བ་ཙམ་ཡང་ཡོད་དེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགོས་བ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་འཆར་སྐྱ་བས་བྱས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཆགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཆགས་ལུལ་གྱི་མཛེས་ཆ་ལ་དམིགས་ནས་ཉིང་འཛིན་སྐྱུབ་རིགས་བར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་འཆར་སྐྱ་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོས། དམིགས་བ་གང་རུང་ཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགོ་ལ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྟོད་འདུག་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཡིད་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཞག། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་བ་ལྷ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དད་འདུན་གཉིས་དེས་ཅན་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དད་བ་དང་བཙོན་འགྲུས་དགོ་མ་གཏོགས་བ་ལ་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤངས། །བཙོན་འགྲུས་ཏྲག་ཏུ་དགོ་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་མ་རིམ་དང་ལམ་སྒོན་གྱི་དོན་ནི་བྱུང་སོགས་དམིགས་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྐྱུབ་ཆོག་གོ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དེས་བརྒྱང་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེས་ན་དགོས་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཉིང་འཛིན་གྱིས་དམིགས་བ་ཆོལ་དགོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་གང་འཆར་འཆར་ལ་དམིགས་བ་གཏད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དམིགས་བ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་དེས་བརྒྱང་དུ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དམིགས་བ་གང་འདུག་ཆད་ལ་བྱ་བར་སྟོན་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པ་བསམ་གཟུགས་ཤེས་རྒྱུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའུ་ཤིང་ལ་དམིགས་ནས་ཉིང་འཛིན་ནས་དག་སྟེ། ལྷ་བྱང་གི་མགོ་ལ་མ་ཉེའི་དུ་སྐྱེས་པར་

བསྐྱོམས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་ཟེར། དེ་ལ་འོན། རྗེ་སྒྲ་མས་དེའུ་ཤིང་ལ་དམིགས་ནས་ཉིང་
འཛིན་སྐྱབ་པ་དེ་འགོ་ག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་ཚུལ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་
ལྟར་བསྐྱབས་པས་ཉིང་འཛིན་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་།
དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་ཉིང་འཛིན་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་ཚུལ་
རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་ཚུལ་
སྐྱོན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་ཚུལ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ།
དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་མདོ་བསྟན་ཆོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་དགོས་
བ་མ་ཆང་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད། གྱིང་ཚོད་གཅོད་དཀའ་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད། ཉེས་པ་ལྡ་སྤོང་སོགས་
མ་ཆང་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བྱས་ཞུས་པ་སོགས་གྱི་མདོ་དང་ཉན་
ས་སོགས་གྱི་དམིགས་པ་བཞི་སོགས་གྱི་དགོས་པ་གང་ཡང་དེ་ལ་མེད་པར་སྤར་བཤད་ཟེན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་མ་བྱུང་ན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དད་པ་གསུམ་དང་། དགའ་སྤྱོད་སྐྱེ་སྤྱོད་བར་
ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བྱིང་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བྱིང་བ་གཅོད་
སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་འཛིན་སྤྱོད་བ་དང་
སྐྱོ་བ་སྐྱེ་སྤྱོད་བར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཚོད་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ལ་དམིགས་
ནས་ཚོད་པ་གཅོད་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དད་
འདུན་སྐྱེ་དཀའ་བ་དང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་དགེ་སེམས་ཀྱང་འོང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཉ། དེའུ་ཤིང་ལ་
སྐྱོན་པོ་མིན་པ་སུ་ཞིག་དད་འདུན་སྐྱེ། གཞན་ཡང་། སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལ། ཉན་ས་ལས། གནས་ལྡ་པོ་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་གྱི་ཆོགས་སྤང་ཞིང་བསགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་ཉིད་དང་སྤྱིར་བ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྐྱོམས་པ་དག་ལ་ངེས་པར་སྤྱར་
བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མན་ངག་ཆང་བར་ཐལ། སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལ་ཞི་གནས་སྒོམ་པ་ལ་

ངེས་པར་དགོས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་རིམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་
 ཞི་གནས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱུའི་ཆོག་མཚན་ཆང་བའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཁས། འབྲེལ་ལམ་སྐྱོན་ལས། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་
 དེ་བསྐྱོམས་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་ཐག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཉིང་འཛིན་འབྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་མཚན་ཡང་སྐྱེ་ན་ཐོང་བུ་ལའང་སྐྱེ་
 བར་ཐལ་བ་དང་། ས་ཐོན་སྐྱེ་བོས་དུས་མིན་ཚུ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆང་ཡང་ལྷ་གྲུ་སྟོན་པོ་སྐྱེ་བར་
 ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ལ་དེའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ཞིན། སྤྲུལ་བ། ཡང་
 དང་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་བྲན་བ་དང་ཆ་མ་ཐུན་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་རྒྱུན་དང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་
 དང་། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་བཞི་
 ཆང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་མ་གཉིས་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཆང་བ་གང་ཞིག །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་དགའ་བའི་ཁྱད་
 པར་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དམིགས་པ་དེས་བྲན་བ་མི་གཡེང་བ་དང་བར་དུ་ཆད་
 པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་དང་ཏྲག་ཏུ་དང་གྲུས་པར་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པ་རྒྱུན་
 དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དམིགས་པ་དེས་བྲན་བ་རྣམས་པར་གཡེང་བ་
 མེད་པའི་རྣམས་པ་དང་བར་དུ་ཆད་པ་མེད་པའི་རྣམས་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་ཏྲག་ཏུ་དང་གྲུས་
 པར་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་
 རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་ཆང་བར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམིགས་པ་དེས་སྐྱོམ་མཁན་
 གྱི་སེམས་ལ་⁽¹⁾གྲུས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོས་ཤིག །ཉན་སའི་དཔེ་དག་པ་གཅིག་ན་དམིགས་པ་

1 དེ་བ་གཟུགས། གུན་བཏུས།

དེས་བློ་བཟུང་བའི་ཞེས་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཡིན་ན་དཔེ་དག་པ་གཞན་ལ་
 ལྟོས། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་མངོན་པར་
 དགའ་བའི་བློ་བཟུང་བའི་ཞེས་ཞུས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་རེག་པར་
 གནས་པའི་བློ་བཟུང་བའི་ཞེས་ཞུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་དགའ་བ་དང་ལྟན་
 པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཆོག །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།
 ཞི་གནས་གསར་དུ་སྐྱབ་མཁན་གང་ཡིན་ནའང་བྱབ་སོགས་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་རིམ་གྱིས་
 དམིགས་ནས་སྒྲོམ་ཟེར་ན། དེ་ལ་འོ་ན། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གྲུབ་
 གྱི་བར་དུ་དམིགས་ཉེན་གཅིག་ལ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག ། ཞི་གནས་བྱབ་ནས་དམིགས་པ་མང་
 བོ་ལ་ཁ་སྒྲོས་གྱིས་སྒྲོམ་རིགས་ལ་དེའི་སྤྱོད་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དེ་མ་གྲུབ་
 གོང་དུ་དམིགས་པ་མང་པོ་ལ་སྒྲོས་ན་ཏིང་འཛིན་འབྲུག་འགོ་བས་དམིགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་
 བས་ཞི་གནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་བོས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཚུ་ལ་
 དུ། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱ། །དམིགས་པ་མང་པོ་བརྟུན་པ་ལས། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་
 འབྲུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལམ་སྒྲོན་ལས། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགོ་
 ལ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་བོས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ། ཞེས་དང་།
 རྩོ་བོས། གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། ཞེས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ངས་བཟུང་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་
 སུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱས་པར་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་ཞེ་སྤང་ཆེ་བས་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་ནམ་ཉིད་ཆེ་བས་སྤང་མཚན་

དང་། ཆགས་པ་ཆེ་བས་དགའ་བྱམས་སོགས་ལ་རེ་ཞིག་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་མི་རུང་བ་
སོགས་ཀྱང་ཉན་ས་དང་བཤགས་བསྟོད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྒོམ་བྱེད་
ཆེ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་ན་སྒོམ་རབ་ཏུ་སྟེ། ས་ར་ཉས། འཇུར་བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་
འདི། སྟོང་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། སེམས་ཤིན་ཏུ་
སྟོང་ནས་སྒོམ་པ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོ་ཉིད་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ལུབ་སྟེ། དེ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱང་ཕྱོགས་
སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཀང་བ་བཞི་སྒོམ་ཆེ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་རྒྱད་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱད་སྟོ་རྩ་ལས། འདུན་བ་དེས་ཤིན་ཏུ་ལྷུས་པ་དང་གཟེངས་
མཐོ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྒོམས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒོམ་ཆེ་སེམས་ལྷུས་
པ་སྟེ་བྱིང་བ་དང་སྟོང་བ་དང་སེམས་མཐོ་བ་སྟེ་འཛིན་སྟངས་དམ་ཅན་གས་པ་དང་འཕང་བསྟོང་
ཅན་གས་པར་མི་བསྒོམ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་ན་བཟང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། དེས་ན་དེ་རྒྱད་སྟེ་འོག་མའི་སྒོམ་ཚུལ་ཡང་མིན་ཉེ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་
འགྲེལ་བ་ལས། ད་ནི་བདག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྷུས་པ་དང་ཁྱོད་པ་མེད་
པར་བརྟན་པ་མི་གཡོ་གསལ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུབ་སྟེ། མི་གཡོ་གསལ་བ། ཞེས་
པ་རྒྱད་ཆོག་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལྷུས་ཁྱོད་མེད་པས་བསྟན་ཅིང་དེའི་ལྷུས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཙུག་ལོ་མིས། བཙོན་པ་བརྟེན་ན་ཁྱོད་པ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །དེ་
སྟངས་ན་ནི་ལྷུས་པ་སྟེ་བར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། འབད་པས་འཇུག་ན་ཁྱོད་པ་འབྱུང་འབྱུར་
ཞིང་། །དེ་སྟོང་ན་ནི་ལྷུས་པ་སྟེ་བར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཙོན་པས་
འཛིན་སྟངས་དམ་ཅན་གས་ན་ཁྱོད་པ་དང་དེ་སྟོང་ཅན་གས་ན་ལྷུས་པའམ་བྱིང་བ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། སྟོང་རབ་ལ་སྒོམ་རབ་འོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་སྟེ། གཞན་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་དེས། འདི་

ཡིས་རིགས་པའང་མཉམ་འཇུག་རྟེན་དཀའ་ན། །ཞེས་དང་། འདི་ཡིས་དབྱ་མར་བསྐྱབ་པའང་རྟེན་
 དཀའ་ན། །བདག་གི་སེམས་དགྲུག་པས་ནི་རི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་ཆེ་འཛིན་སྐྱངས་སྟོད་བྲགས་ན་བྱིང་བ་དང་གིས་བྲགས་ན་ཁྱོད་པ་སྐྱེ་བས་དམ་
 ལྟོད་རན་པའམ་གྱིས་ལྟོད་མཉམ་པ་ཞིག་མི་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱང་དམ་ལྟོད་རན་
 པ་དེ་རྟེན་དཀའ་བས་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོད་པ་གཅིག་ལུས་ཆོག་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། ལུང་དུ་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་པ་པེ་ཤང་གི་རྒྱད་
 གྱི་དམ་ལྟོད་ལ་དཔེ་སྤངས་ནས་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་འཕེན་ཚུལ་མང་པོ་སྟོས་པས་ཆོག་
 གོ། །ལྷག་མཐོང་སྟོམ་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་རྒྱང་བ་སྟོམ་ཟེར་བ་བཞག་ཟེར་
 པས་དབྱད་སྟོམ་དགོས་ལ། དབྱད་སྟོམ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞི་གནས་བྱུང་བྱིན་ཆད་དབྱད་
 སྟོམ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷག་མཐོང་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་
 འདིར་སྤར་གྱི་ཞི་གནས་མེད་འགོ་བའི་བྱིར་དང་། དབྱད་བྲགས་ན་ཁྱོད་པའི་དབང་དུ་འགོ་ལ་མ་
 དབྱད་པར་ཞི་གནས་ལ་བཞག་བྲགས་ན་འང་མཐར་བྱིང་རྒྱགས་སྐྱེ་འོངས་པ་མདོ་སྤགས་གཉིས་
 ཀའི་ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱ་གོ་མིས། ཤེས་རབ་ལ་སྟོད་ན་ནི་ཁྱོད་པ་འབྱུང་། །⁽¹⁾འཛིན་
 ལ་བརྟེན་ན་ཞུས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འདི་ཡི་བྱང་དུ་འཇུག་པ་རྟེན་དཀའ་ན། །བདག་གི་སེམས་
 དགྲུགས་པས་ནི་རི་ལྟར་བགྱི། །ཞེས་དང་། སྤགས་ལའང་འགྲེལ་བ་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས། ཞི་
 གནས་ཤས་ཆེན་ནི་སེམས་རྒྱགས་པས་ཉེ་བར་གཡེང་བར་འགྱུར་ལ། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེན་ནི་
 ཁྱོད་པས་ཉེ་བར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་
 གསང་བ་དང་ཀ་ཤིའི་སྟོམ་རིམ་ཤརྟེ་པ་སོགས་མ་ཐུན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོགས་པ་གཅོད་དགོས་
 མང་རབ་སྤར་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ་ལམ་རིམ་གསུམ་སོགས་སུ་ལྟོས་ཤིག །

1 དེ་བ་གསུགས། ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཞུས་པ།

སྤྲུལ་པ།

ལུང་རིགས་ཀྱི་མཆོའི་བླ་སྤྲུལ་ཆོགས་བཞིན་དུ།

འབྲམས་སྤྲུལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འཆད་པ་པོ།

བྲམས་མགོན་སྤྲུལ་མཆོག་ཐོགས་མེད་བྱོན་ནས་ཞེས།

མཁས་མང་གྲེ་བ་ཐེ་ཆོམ་བརྒྱ་ཡིས་བྲེལ།

སྤྲུལ་པའི་དག་སྒྲོས་ཤོག་བྱའི་པར་ལ། །མང་ད་བྱང་ཆོན་གྱི་རི་མོ་བྱུགས་ཅམ་མིན། །ནམ་
དཔྱིད་འོད་སྟོང་ཅེ་དགས་རབ་བསྐྱེད་པའི། །གསར་བཤད་འདབ་བརྒྱ་མང་པོ་མགོ་ལྷོག་ལྗེས། །ལྷ་
སྟོམ་མིག་སྒྲིབ་གཞན་ལྷགས་རབ་རིབ་ཆོགས། །རིགས་ལམ་གསེར་གྱི་ཐུར་མས་ལེགས་པར་
བསལ། །ཡུལ་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ལྷ་སྟོམ་ཟབ་རྒྱས་ཆོས། །རང་ལྷགས་ཤེལ་མིག་འདི་རུ་གསལ་
བར་ལྷོས། །བར་སྐྱབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཞི་ལྷག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་ཡོན། དེ་གཉིས་ཉིང་འཛིན་ཀྱན་གྱི་
 སྤྱད་བྱེད་ཡིན་ཚུལ། གཉིས་ཀ་སྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གོ་རིམ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་ལྷ།
 དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་དངོས་ཅམ་གྱི་འབྲས་བུར་མི་འདུ་ཡང་དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་
 འབྲས་བུར་ངེས་པར་འདུ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉིང་འཛིན་དང་ཆོས་རྣམས་འབྱེད་གྱི་
 འེམ་རབ་གཉིས་གྱི་ཉམས་ལེན་ནམ་འཛོགས་སྐྱེད་དང་དབྱེད་སྐྱེད་གང་རུང་རེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་
 ཐོབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་སྤང་བའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། དབྱེད་སྐྱེད་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱེད་དང་འཛོགས་
 སྐྱེད་ཞི་གནས་གྱི་སྐྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཐོས་བསམ་སྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་ཁུབ་མཚམས་ལ་རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་དབྱེད་འཛོགས་
 གི་སྐྱེད་གང་རུང་རེ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པའམ་ཉིང་འཛིན་དང་འེམ་རབ་གཉིས་གང་རུང་རེ་ཉམས་
 སུ་སྤངས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་དབྱེད་འཛོགས་
 གི་སྐྱེད་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ལ། ཐོས་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པ་རྣམས་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་འེམ་རབ་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གིས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 བྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འམ་ཞེས་སོགས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་དད་
 པ་སྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་རྣམས་གངས་འདིས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། སྤྱི་བ་པོ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་དང་། །ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་
 འཆིང་བ་དང་། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམས་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལུང་བྱི་
 མའི་དོན་ནི་སྐྱོ་བྱིན་ཅི་ལོག་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་པ་དེ་གནས་

ངན་ལེན་དང་། མཚན་མ་ནི་རྒྱལ་དོན་ནམ་ཞེན་པའི་དོན་ཏེ། ཡུལ་སྤེན་ཅི་ལོག་ལ་ཞེན་པ་དེ་འབྱུང་
བའི་བག་ཆགས་གསོ་བ་གཉིས་སོ། །འཆིང་བ་ནི་དེ་དག་གིས་གྲོལ་དུ་མི་སྟེར་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་
ཞེ་ལྷག་གིས་རིམ་བཞིན་སྒོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཞེ་གནས་ཀྱི་པན་ཡོན་ནི། ཞེ་གནས་ཐོབ་ནས་སེམས་མ་གཡེང་
བར་བརྩེན་ན་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་རྒྱུ་འོངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སྟག་སེང་སོགས་མི་དང་མི་མིན་
ཀྱི་གཞོན་པ་དང་བྱད་སྟེམས་དཔྱལ་སྤྱང་སོགས་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱས་མ་སྤྱ་ཆེ་བ་དག་ཀྱང་ཐག་པས་
བཏགས་པ་བཞིན་གཞོན་མི་རྒྱས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཀྱན་ནས་
དན་པའི་ཐག་པ་ཡིས། །སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆེན་དམ་བཏགས་ན། །འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་འགྱུར་
ཞིང་། །དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་རྒྱུ་འོང་། །སྟག་དང་སེང་གེ་སྤང་ཆེན་ཟེད། །སྤྱལ་དང་དབྱ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དང་། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤྱང་མ་དང་། །བྱད་མ་དེ་བཞིན་སྤོང་པོ་རྣམས། །སེམས་
འདི་གཅིག་ལྷ་བཏགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཏགས་པར་འགྱུར། །སེམས་འདི་གཅིག་ལྷ་
བཏུལ་བས་ནི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཆེན་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་མ་གཡེང་བ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་སྤྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་པན་ཡོན་ནི། མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཤེས་
རབ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱིན་སོགས་ཡན་ལག་གམ་རྒྱ་རི་
སྟོད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། ⁽¹⁾གོང་འཕེལ་གྱི་ཆོས་དེ་
ཁོ་ནར་གསུངས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་མེད་པར་གཏོ་སྟག་སོགས་སྤོང་མི་སྤྱབ་ལ་དེ་ཡོད་
ན་སྤོང་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཏོ་སྟག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུས་དབང་འགགས་ན་
དབང་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་འགག་པ་བཞིན་གཏོ་སྟག་འགགས་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་འགག་འགྲོ་བ་

1 དེབ་གཟུགས། དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།

དང་མགོ་བཅད་ན་སློག་མི་འཇུག་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་གཞན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟས་
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། གཉི་ལྷག་ཀྱང་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཉི་ལྷག་བཙུག་པས་བཙུག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
བར་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། གཉི་ལྷག་རབ་ཏུ་ཞི་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་
རོ། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་མགོ་བོ་བཅད་པ་ན། སློག་ནི་རབ་ཏུ་མི་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་གཉི་ལྷག་
བཅད་པ་ཡིས། ཉོན་མོངས་འཁོར་ལོ་འཇུག་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་
ལས་ཀྱང་། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ལྷག་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། དེ་ཡི་ཕྱིར་
ན་ལྷག་བསྐལ་དག་ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། ཅེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། མཐོང་
དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། ཀྱང་གི་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། ཞེས་དང་། མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སློམ་པ་ནི། དེ་ནི་
ལྷ་དཔལ་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་
སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཉིས་ཉིང་འཛིན་ཀྱང་གི་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་ཚུལ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་ཉིང་འཛིན་མཐའ་དག་བསྐྱས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སློམ་
ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་སློམ་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་སློམ་ཚུལ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཐམས་ཅད་རྩ་
བར་འདུས་པ་ལྟར་གནད་ཀྱི་སློན་ནས་ཀྱང་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངས་ཉན་
ཐོས་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་སྤྱད་པར་རིག་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་མཁས་རིགས་ཏེ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་མཁས་པས་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་བ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་བའི་ཕྱིར་ནྟེ་
འགྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་བར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བརྟེན་བར་བྱ་སྟེ་
ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱི་བ་པ་སྤོང་འདོད་པས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་བསྒྲོམས་པར་གང་རུང་རེ་རེས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་མི་མཐོང་ཞིང་སྤྱི་བ་པ་མི་ལྷོག་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀ་བསྒྲོམས་ཤིང་ལྷན་ན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་ནས་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་བརྟན་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་བྲལ་གྱི་མི་བཞིན་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་མི་སྲིད་ལ། དེ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་མི་བརྟན་ན་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འདུགས་ལ་བར་མཐོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་མེ་གཡོ་བྲགས་ན་མི་གསལ་བ་དང་། ལུས་གཡོ་བྲགས་ན་སེམས་ཀྱིས་ལུལ་སྤྲོ་མོ་ངེས་མི་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་པའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣམ་འབྱོར་པའི་སེམས་ལུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི་རྒྱུར་གི་ནང་ན་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤང་འདས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པའོ། །རྟོགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་མི་གཡོ་བས་གསལ་ཆ་འོངས་སྤྲོ་བས་དེའི་སྟེང་དུ་ལྷག་མཐོང་གིས་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་སྤང་བྱུང་ནས་ཉིང་འཛིན་ཆེས་བརྟན་པ་དང་ལྟ་བུ་ཀྱིས་དཀྱུགས་མི་བྱུང་བར་རི་ལྟ་བུར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རྒྱུང་མེད་སར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུར་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ལྟ་བ་དན་པའི་བ་མཐའ་

དག་སྤངས་པས་གཞན་དག་གིས་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་རོ། །དེས་ན་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་མ་བྱུང་བར་དབྱེད་སྒོམ་ཀྱིས་སྒོམ་བྱུང་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ་སྒོམ་བྱུང་མེད་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅེ་ཙམ་ཡང་གཅོག་མི་ཉུས། ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེད་སྒོམ་མེད་པར་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱིས་རྣམ་གཡེང་རང་དུས་ན་འགོག་སྟབས་ཙམ་འོང་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་སུན་འབྲེན་མི་སྟབས་ལ་དེ་མ་བྱུང་བར་དེ་དག་མདོན་གྱུར་བ་ཡང་འཛོམས་མི་སྟབས་པའི་བྱེད་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་གནད་མདོར་བསྟུས་དེ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་ལྷ་མ་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཞིག་མ་རྟེན་གོང་དུ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་ཀྱང་འཕྲོ་བྲགས་པས་སྤྱོད་བ་མི་ཐོན། གནས་ཆ་རྟེན་ཀྱང་ཐོས་པ་རྣམ་དག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་མེད་ལ་ངེས་ཤེས་འཛོངས་ངེས་ཤིག་མེད་ན་ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱོད་བ་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད། ཅེས་དང་། དབྱེད་སྒོམ་མ་བྱས་ན་ལྷ་བ་ལ་སྤྱོད་བ་མི་ཐོན་པས་དབྱེད་སྒོམ་བྱ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་རོ། །འདི་དག་ལ་ཤེས་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །

བཞི་པ་ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་ནི། གསར་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ནས་
 དེ་རྗེས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་མན་ཆད་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དེ་
 ལྟར་མ་བསྐྱེད་པར་ཞི་ལྷག་གང་ཡང་འབྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་པར་ཤིན་
 སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡང་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ནས་དེ་རྗེས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱལ་
 བ་དང་རྒྱལ་ཆ་བ་གཉིས་དང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་
 གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 ཤིན་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤངས་ནས་རྗེ་ལྟར་བསམ་
 པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྡོད་ལུགས་གཟུགས་ཅན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་
 སོགས་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས། སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྟེ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
 ཀྱིས་རྗེ་སྤྲ་མ་ལ། ཐོག་མར་མི་རྟོག་པ་ལ་དྲན་ཤེས་བརྟེན་ནས་གནས་པ་བརྟེན་པོ་འོང་བའི་ཞི་
 གནས་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྡོད་ལམ་དང་བསྟེ་སྐྱེད་པའི་གནས་པ་བརྟེན་པོ་ཞིག་བཅུལ། དེ་
 བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་དགོས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱང་ས་དང་ཉན་སར་དེ་ལྟར་བཤད་
 པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གི་སྟེལ་མར་བསྟོད་པར། ཞི་གནས་ངེས་པར་རྫོགས་ནས་
 བློ། །ཕྱི་ནས་བདེན་པ་ལ་སྦྱར་མཛད། །ཅེས་ཞི་གནས་ངེས་པར་ཐོབ་ནས་ཕྱི་ནས་བདེན་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་
 པ་ཡིས། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྷས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་
 ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅུལ་

བྱ། ཞེས་དང་། དཀོན་བཅེགས་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམས་པར་བྱེད།
ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་དབྱེ་མ་སྤྱིང་པོ་ཤིང་བྱིན་མན་དག་སོགས་ལས་
བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་བདག་མེད་
པའི་ལྟ་བའི་གོ་བ་དང་དེ་ཉོགས་པ་ལ་ཞི་གནས་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་
གནས་མ་ཐོབ་པར་དེའི་དོན་གོ་བ་དང་དེའི་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་ཉོགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལྟ་བ་
ལ་ཡིད་འགྱུར་པའི་སྤྱོད་བ་སྤྱེ་བའང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་དབྱད་ནས་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བཞིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་ལྟོས་ན་འདོད་
པར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་མེད་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སྤྱེ་བའི་དུད་འགྲོ་སོགས་ཡོད་ལ་དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ཁམས་གོང་
གི་སེམས་མེད་པར་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཆོགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལའང་ཞི་ལྟག་
ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྒྲ་མེད་མ་གཏོགས་པའི་ལས་དང་པོ་བས་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་
སྐབས་འདིར་ལྟག་མཐོང་དབྱད་སྒྲོམ་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱུང་འབྱུང་བ་ཞི་གནས་ལ་ལྟོས་ཏེ། དེ་འབྱུང་བ་ལ་
ཐོག་མར་མི་དཔྱོད་པར་ཅེ་གཅིག་པའི་འཛིན་སྒྲོམ་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱུང་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྤར་ནས་
བསྐྱབས་ཟེན། སྒྲ་མེད་ལའང་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པར་སྤྱེ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཞི་གནས་སྡོན་ལ་མ་གྲུབ་
པར་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་སྤྱེ་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་དམིགས་
རྒྱུན་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་སེམས་གནས་བརྒྱུད་པའམ་དགུ་པ་ཙམ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ནས་དབྱད་པའམ་སྤྱོ་
བསྐྱེལ་སྤྱདས་པ་ཆེར་བྱས་པས་རྣམ་ཉོག་རགས་པ་མཐའ་དག་གཅོད་སྤྱོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཉིང་
འཛིན་དང་། ཤིན་སྤངས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། འདི་ཡང་
མདོ་སྤྱལས་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱདས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་གནད་སྤྱོ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞིབ་

པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲུབ་བརྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ནང་བུན་ཆུང་པའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་དཀའ་བའི་གནད་དམ་པ་
ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཆིང་ཞལ་ཤེས་ལས་ཡི་གེར་བྲིས་མི་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། ལས་དང་པོ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
གྱི་ས་མཐོན་པོར་ཞི་གནས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་བདག་མེད་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྤྱོད་
བ་ཐོན་པ་ཡོད་དེ། ས་མཐོན་པོར་ཤིན་ཏུ་ངས་ལ་མ་ལྷོས་པར་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་བ་འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་སྐྱེད་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཁྲབ་མཐའ་བཞི་པོ་སྤྱི་ལུགས་ལའང་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་དེ་ལྟར་སྐྱེད་སྒྲབ་སྟེ།
བསྐྱལ་ཆེན་གྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་ཚོགས་གཉིས་བསགས་ཤིང་བདག་མེད་ལ་གོམས་པར་
བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སོ་སྟེ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་ངས་ཁྱད་
པར་ཅན་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྒྲོམ་བྱུང་མི་འོང་ལ། ས་མཐོན་པོར་འདོད་སེམས་ལའང་སྒྲོམ་བྱུང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག་ །སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་གྲུབ་བར་དུ་སྒྲོམ་བྱུང་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་སྒྲོམ་
བྱུང་མིན་མོད་སྒྲོམ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་འགལ། འགལ་ན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་
ཐོབ་པའི་སོ་སྟེ་ལ་སྒྲོམ་གཏན་མི་སྤིང་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་མེད་པར་ཚོས་
མངོན་པར་ལན་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་མངོན་པར་
བཤད་ཚུལ་ཡང་། མཛོད་ལས། སྤྱོད་བྱུང་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཡིན། །ཐོས་དང་བསམ་བྱུང་ལ་
སོགས་པ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་
བ་རྣམས་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་ལས་
བྱུང་བ་རྣམས་ནི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་འདོད་པའི་བསམ་བློང་གིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་བློང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་དེ།
 འདོད་པར་དེ་མེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གནས་གཉིས་པའི་མཚུག་ཏུའང་རང་འགྲེལ་ལས།
 འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། རྩོམ་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བློང་བ་དང་སྒྲེས་
 ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གོང་གི་ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདོད་པའི་ས་ལ་མཐོན་པོར་ཆུད་པའི་ཆེ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲོམ་བློང་བསྐྱེད་
 པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། ཤིན་ལྷངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱིས་སྒྲོམ་
 བློང་ཡིན་མིན་མི་འབྱེད་དམ་སྟུམ་ན། ལས་དང་པོ་བ་ལ་དེས་འབྱེད་ཀྱང་ས་མཐོན་པོར་དེ་ལྟར་མ་
 རེས་པས་དེས་ན་སྒྲོམ་བློང་གི་དོན་ནི་ཡོད་དེ། རྩོམ་བློང་དང་བསམ་བློང་ལས་འདས་ནས་
 དམིགས་པ་དེ་ལ་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་བཟླ་པོ་རི་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 རྒྱང་ཆད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་ཟུག་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་བ་ཐོན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན།
 སྤྱིང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཆེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་མེད་རྒྱང་ཆད་ཏུ་སྤང་ལ། སྒྲོམ་བློང་གི་ཆེ་དེ་
 ལྟར་མེད་པར་ཟུག་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱིང་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བདེན་པའི་སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་
 བཅད་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་བ་ཉིད་ལ། རྩོམ་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བློང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པའི་
 ཆེ་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་སྤང་གིན་ཏུ་རགས་པ་དང་
 བཅས་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། སྒྲོམ་བློང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཆེ་ནི། གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་སྤང་མ་གཉིས་
 ལྟ་བུའི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ལོག་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་ཟུག་པ་ལྟར་སྤང་ཞིང་། རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པའི་
 རྒྱལ་ཏུ་འགྱུར་ལ་ཁད་པ་ལྟར་སྤང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་ངེས་ན་སྒྲོམ་
 སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་བློང་ལས་ཀྱང་གིན་ཏུ་འདས་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་འབའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་ཏུ་

སོང་བའི་སྤྱི་བ་ཐོན་པ་དེ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་ནས། གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམས་པའི་རྣམ་པས་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་མཆན་མ་དེ་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་དང་ལེགས་བཤད་གསེར་
 ཐེང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མེ་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་ཞི་གནས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ལ་ཐོས་བྱུང་བསམ་བྱུང་གཉིས་ལས་འདས་ནས་སྒྲོམ་གཅིག་ལུང་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་
 སྒྲོམ་སྤྱི་བ་ཐོན་པ་དེ་ཞི་གནས་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཆད་གང་ཞིག །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལྷག་
 མཐོང་གི་དམིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་སྤྱི་བ་ཐོན་པ་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་བྱུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རི་ཙམ་གྱིས་ན་གཅིག་ཏུ་ཞི་གནས་བསྒྲོམ་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་
 བ། གང་གི་ཆེ་རྒྱན་ཆགས་སུ་བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་སྟེ། ལུང་དེས་གཅིག་ཏུ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཆད་གང་ཡིན་
 གིས་པ་ན། བར་ཆད་མེད་པ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་སེམས་ཞེས་པས་དེ་ལ་དམིགས་
 པའི་སེམས་བསྟན་ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཞེས་པས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྒྲོམ་འབའ་ཞིག་
 བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བར་ཆད་མ་མཆིས་པའི་སེམས་
 གང་ལགས། བུམས་པ། ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་གང་
 ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རི་ཙམ་གྱིས་ན་གཅིག་
 ཏུ་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ལགས་ཞེས་པས་ཐོས་བྱུང་བསམ་བྱུང་དག་ལས་འདས་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་བྱུང་
 གིས་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་ཆད་དེ་རི་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ཅེས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 བཀའ་སྩལ་པ། གང་གི་ཆེ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱི་མཆན་མ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་

བཤོ། །ཞེས་པས་སྒོམ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སེམས་ཀྱི་མཆོན་མ་རྣམ་ཏོག་གི་གཟུགས་
བརྟན་ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྒོམ་པའི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་དེའི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་བྱུང་གིས་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མཆོན་མ་གང་ཡིན་གྱི་འི་བ་འཆད་པར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་
འདས་སེམས་ཀྱི་མཆོན་མ་གང་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་འཆད་པར། དགོངས་
འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་ཏོག་པ་དང་
བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་དང་པོ་བའི་འདོད་
སེམས་དགུ་པའི་ཆེ་སེམས་དེ་ལ་སྤྲད་ཀྱང་དེ་ལ་ཟུག་པ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་མེད་དེ། དེ་འབྲའི་སྒོམ་བརྟན་པོ་
སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་སྒོམ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཞི་གནས་བཤད་པ། ལྷག་མཐོང་བཤད་པ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་
 ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་སོ། སྤྱོད་བཤད། ཆོག་པ་ལ། དམིགས་པ། སྤྱོད་
 ཚུལ་བྱུང་ཆོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཡོད་དེ། ཤེས་སྤྱངས་བྱུང་པར་ཅན་ནས་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པས་ཟིན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཉིང་འཛིན་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡོ་ག་ལ་མཁས་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཀོ་ས་ལའི་
 རྒྱན་ལས། ཞི་གནས་ནི་ཉིང་འཛིན་ལ་སེམས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་སེམས་གང་དམིགས་པར་བྱ་
 བ་གཅིག་ལ་རབ་དུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མདོ་སྤྱུག་མཐུན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ནམས་འཐད་དེ། ཤེས་སྤྱངས་སྒྲོམ་པས་འདོད་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱུང་
 གཅིག་ཡོད་སྲིད་པས་དེ་ཞི་གནས་ཡིན་པ་གཅོད། རྫོགས་པའམ་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲོམ་པས་ཤེས་
 སྤྱངས་རགས་པས་ཟིན་པའི་ཉིང་འཛིན་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་སྟུང་པ་གཅོད། སྒྲོམ་བྱུང་སྒྲོམ་པས་
 ཞི་གནས་བྱུང་ནས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་དབྱུང་པའི་ཆེ་རྒྱས་ཐོབ་
 ལའང་ཤེས་སྤྱངས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པས་དེས་ཟིན་པའི་ཐོས་བྱུང་སོགས་ཞི་གནས་ཡིན་པ་གཅོད།
 ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་ཞི་གནས་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟུར་
 དེ་དག་མ་ཆོང་ན་ཞི་གནས་སུ་མི་འཐད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་བཤད་པ་ནི། དེ་འདྲའི་ཉིང་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའམ་སྤོད་པས་
 དེ་སྤྱོད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་སྤྱོད་བྱས་ན་གསལ་ཡང་མ་བྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་པ་ནི། ཞི་གནས་སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་གསུ་ཆོག་པ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་

དེ། སྒོམ་རིམ་ལས་བཤད་པའི་གནས་མཐུན་ཡུལ། འདོད་ཅུང་། ཚོག་ཤེས། བྱ་བ་མི་མང་བ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་དག་བ། འདོད་པ་ལ་ཞེན་པ་དོར་བའི་ངེས་འབྱུང་སྟེ་བྱུག་དང་། ཉན་ས་ནས་བཤད་པའི་
 བདག་འབྱོར་དང་གཞན་འབྱོར་སོགས་⁽¹⁾བཅུ་བཞི་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་
 བཅུ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བཅུ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲོ་ཞིང་ལམ་
 རིམ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་ལྷ་མ་ལ་ཐོག་མར་གདམས་པ་ལས། དེ་ཡི་གྲོགས་རྣམས་
 ཀྱུན་ལ་འབད། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གནས་པར་བྱ། །འདུ་འཇི་དག་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ། །ནང་དུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་བསམ་དག་པ་སྦྱོང་འཇུག་བསྐྱབ་
 བཅུ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་གང་ཞེ་ན།
 བདག་གི་འབྱོར་བ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། དབང་པོ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་ཉིད་དང་། ཉམ་གྱི་ཆ་སྟོང་དང་ནམ་གྱི་
 ཆ་སྟངས་ལ་མི་ཉལ་བར་སྦྱོར་བའི་རྗེས་སུ་བཙོན་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། གཏོང་
 བ་སྟེལ་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། བསྐྱབ་པ་དང་རྗེས་མཐུན་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
 མི་སྤྱུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པའི་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བའི་དང་། བདག་མེད་
 པའི་དང་། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་དང་།
 སྤང་བའི་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དང་། འགོག་པའི་དང་། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་
 བཅུ་པོ་དེ་དག་ཅེས་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་། བསྐྱབ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བཅུ་ཡོད་པར་རིག་

1 དེ་བ་གཟུགས། གཞན་འབྱོར་སོགས་བཅུ་དང་།

པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་གྱི་རྒྱ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུང་དང་། ཚུལ་བཞིན་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུན་བྲག་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོབས་བསྐྱེད་དང་། ལུས་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཤིན་སྤངས་དང་། ཡང་ཡང་རྟོག་པ་དང་། གདུང་བ་མེད་པ་དང་། མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་ཉན་སར་སྟོས། འདིར་ནི་མིང་ཙམ་ཡིན་ཅོ། །འདི་དག་གལ་ཆེ་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་དམིགས་པ་ལ། རོ་ཤོ། དབྱེ་བ། རྣམ་གངས། གང་ཟག་གང་གིས་སྒྲོམ་བཤད་པ་བཞི་པོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞིའི་ཆོས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་འབྱོར་པའི་དམིགས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱ་བའི་དང་། སྤྱད་པ་རྣམ་སྒྲོང་གི་དང་། མཁས་པའི་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྒྲོང་གི་དམིགས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། དམིགས་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དེ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་དང་། དམིགས་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་དགོས་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིའི་དོན་ཡོད་དེ། རིས་བཞིན། དཔྱོད་པའི་དམིགས་པ་དང་། མི་དཔྱོད་པར་འཛོག་པའི་དམིགས་པ། རི་ལྟ་རི་སྟེད་གྱི་ཆོས་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འཇིན་པའི་དངོས་པོའི་མཐའ། བསྒྲོམས་པས་གནས་འགྱུར་ཐོབ་པའི་དགོས་གྲུབ་བཞི་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ནི་དཔྱོད་པ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ནི་ཡུལ་གྱི་ཆ་འདྲ་ཤེས་པ་ལ་ཤར་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་མི་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་སར་བཤད་དོ། །སྤྱད་པ་རྣམ་སྒྲོང་གི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ལྟ་ཡོད་དེ། ཆེ་སྲ་མར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་ལྟའི་གཉེན་པོ་རིས་བཞིན། མི་སྤྱག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཁམས་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། དབྱུགས་འབྱུང་རུབ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲུས་ཁྲིམ་པ་ལས། རྣམ་གྱ། གལ་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་

འབྱོར་སྤྱོད་པ་དེ་འདྲིང་ཆགས་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དམིགས་པ་མི་སྤྱག་པ་ལ་སེམས་
ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་
ཞིག་ཡིན་ན་དབྱགས་རྩལ་པ་དང་། དབྱགས་འབྱུང་བ་བྲན་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་
དོ། ། ཅས་དང་། སྤྱགས་ལས་ཀྱང་། རྒྱུད་དབྱུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། འདྲིང་ཆགས་ཤས་
ཆེན་མི་གཙང་ཤ་ཆོལ་དང་། །སྤྱགས་པ་ཀེང་རུས་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་བརྒྱུག་ །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་
རྒྱས་གདབ་ཞེ་སྤང་ལ། །གཏི་ཐུག་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
སྤྱིར་མི་སྤྱག་པའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཙན། ལུ་སོགས་ཡོད་དེ། ཆོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
གྱི་མི་སྤྱག་པ་དང་། ཐ་ཆད་པའམ་ངན་པའི་མི་སྤྱག་པ་ཁམས་དེ་བཟང་ཡང་ལྷག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་ལྟོས་པའི་མི་སྤྱག་པ། བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་ངན་པའི་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ལས་
ཉོན་མོངས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་མི་སྤྱག་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་ཡིད་བརྟན་མི་
རུང་བ་སོགས་གྱིས་རབ་ཏུ་འཛིགས་པའི་མི་སྤྱག་པ་དང་། སྐྱ་དང་སྤྱ་སོགས་སོ་བྱུག་ནང་གི་མི་
སྤྱག་པ་དང་། རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱིའི་མི་སྤྱག་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་འདྲིང་
ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་གཙང་བའི་མི་སྤྱག་པ་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉན་ས་ལས། རོན་གྱི་
སྐབས་འདིར་ནི་མི་གཙང་བའི་མི་སྤྱག་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱམས་
པ་ཆོས་ཙན། དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གསུམ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་མཛའ་བོ་དག་བར་མ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་དམིགས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་པན་
བདེ་སྐྱབ་འདྲིང་གསུམ་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོམ་ཚུལ་དང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མོས་པའི་སྟོམ་
པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད། དགོས་པ་ཞེ་སྤང་སྤྱད་པ་སྤྱོད་བྱིར་དང་པན་ཡོན་
བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟེན་འབྲེལ་སྟོམ་ཚུལ་དང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་
གྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཙན་དངོས་པོ་ཙན་རྒྱ་འབྲས་ཙན་དུ་རིགས་པ་བཞིའི་སྟོམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་

ཞིང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་གཉི་ལྷག་ཟད་པ་སོགས་སུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྒོམ་
ཚུལ་དང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་དང་དྲུག་གི་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དེ་ལ་
སེམས་འཛིན་པའི་སྒོམ་དང་། དགོས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ལུས་ལ་རིལ་འཛིན་འཛིག་ཅིང་།
མི་སྤྱག་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་ནས་དེས་ཁེངས་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱགས་འབྱུང་རྒྱབ་
བློ་བ་འདི་ལ་གནད་མང་། དེ་བཤད་ན་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱབ་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལའང་། ཉན་
ས་དང་མཛོད་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དེའི་བྱད་པར་དང་དེ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། དབྱགས་འབྱུང་རྒྱབ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་དྲུག་དང་ལྷན་ཉེ། རོ་བོ་རིང་བར་འབྱུང་
རྒྱབ་གཉིས་དང་། འབྱུང་རྒྱབ་གཉིས་རྫོགས་དུས་སུ་བར་དུ་རྒྱུད་སྤོ་མོ་འབྱུང་རྒྱབ་གཉིས་དང་བཞི།
རྒྱ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བྱུང་པར་བ་དང་ཉེ་བའི་སྤྱབ་གཉིས་དང་། རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་ལུས་སེམས་
གཉིས་ཅི་རིགས་པ་གཉིས་དང་། བཟོད་པ་སྟེང་ལོག་ཏུ་བཟོད་པ་གཉིས་དང་། འབྱུང་བ་ལུས་ལ་སྤོ་
རགས་ཡོད་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གངས་དབྱགས་འབྱོལ་འདྲེས་དང་འབྱུང་རྒྱབ་གཉིས་དང་བཞི་
སྟེ་བྱུང་པར་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྟེ། རྟེན་ལ་ལུས་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་ཅི་རིགས་
ལ་བརྟེན་ཀྱི། གཞན་ལ་མ་བརྟེན་ཉེ། ལུས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ན་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒོམས་འཇུག་གཉིས་
ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་པ་ལ་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ན་གཟུགས་མེད་དང་སྐྱེ་
སེམས་ཀྱིས་ཆེ་འབྱུང་དགོས་པར་མ་བྱུང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ཆོགས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནའང་།
བསམ་གཏན་ས་བ་དང་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་མངལ་གྱི་མེར་མེར་བྱར་བྱར་ལྟར་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་
དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དབྱགས་འབྱུང་རྒྱབ་ཀྱི་སྦྱོན་ཡོད་དེ། དེ་ཏ་ཅང་དམ་པ་
དང་ཏ་ཅང་སྟོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ལྷ། བགྲང་བའི་དང་། སྤང་པོར་འཇུག་པའི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དུ་
འཇུག་པའི་དང་། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་དང་། རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་གི་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའོ། །སྐབས་

འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། དབྱུགས་བགྲང་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡ་དང་བྱང་དུ་བགྲང་བ་
གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་བཅུའི་བར་ལུགས་མ་ཐུན་དང་ལུགས་མི་མ་ཐུན་དུ་བགྲང་བ་གཉིས་རེ་དང་།
བཅུ་རེ་ལ་གྲངས་རེ་རེ་བྱས་ནས་བཅུའི་བར་དེ་ལྟར་བགྲང་བ་དང་། སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱལ་པོས་བགྲང་ནི་ན་
པོས་དེ་ལ་སེམས་གཏད་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་བགྲང་བས་ཤིན་ཏུ་དངས་དང་ཞི་གནས་སྐྱེ་བ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྒྲ། བགྲང་ཚུལ་ཡ་བྱང་སོགས་ཇི་ལྟར་བགྲང་ཡང་། གཅིག་ནས་བཅུའི་
བར་ལུགས་མ་ཐུན་དང་བཅུ་ནས་གཅིག་གི་བར་དུ་ལུགས་མི་མ་ཐུན་དུ་བགྲང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་པར་བཅུའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་གཅིག་ལྟ་བུར་བགྲང་ན་ཉིང་འཛིན་འཇུག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་བགྲང་བ་སྐྱད་ས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་སོགས་སྐྱེ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། སྒྲིང་བ་དེ་ལ་ཀྱུ་
ཏུ་བརྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱད་ས་པ་དང་སེམས་ཤིན་
ཏུ་སྐྱད་ས་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ཡང་རེག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྒྲིང་བ་དེ་ཞེས་པ་དབྱུགས་འགྲོ་འོང་གི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་པོར་འཇུག་སྐྱད་ས་གཉིས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བགྲང་བས་
སྐྱད་ས་པའི་འོག་ཏུ་དབྱུགས་ཀྱི་རྟེན་ལུས་ནི་གཟུགས་དང་། དབྱུགས་འགྲོ་འོང་བྲན་པའི་བྲན་པ་དང་
སྒྲིང་བ་ཆོར་བ་དང་། དེ་ཀྱུན་ཤེས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། དེའི་བྲན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་
འདུ་བྱེད་དང་དེ་དུས་ཀྱི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སོ་སྣམ་དུ་རིམ་གྱིས་སོ་སོ་ལ་འཇུག་ཅིང་འཇུག་པའི་
དོན་ཡང་། དེ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་སྤང་སོ་རྣམས་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤང་
སོ་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱད་ས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གླུ་བས་འདིར་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཇུག་སྐྱད་ས་གཉིས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་ཡོད་
དེ། སྤང་པོར་འཇུག་སྐྱད་ས་བྱས་པའི་དབྱུགས་འགྲོ་འོང་བགྲང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་རྟག་སོགས་

བྲལ་བའི་ཕྱང་པོ་ཙམ་དང་། འདྲ་བྱེད་ཙམ་དང་། དངོས་པོ་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་ན། དབྱུགས་འགྲོ་ཡོང་འདིའི་རྒྱུ་དང་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེས་འཆོལ་བ་ན་ལུས་དང་སེམས་ནི་དེའི་རྒྱུ་དང་རྟེན་དུ་འོ་སྟམ་དུ་འཇུག །ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འཆོལ་བར་སློག་དབང་དེའི་རྒྱུ་དང་། དེའི་རྒྱུ་འཆོལ་བར་སློན་གྱི་ལས་སམ་འདྲ་བྱེད་དེའི་རྒྱུ་དང་། དེའི་རྒྱུ་འཆོལ་བར་མ་རིག་པ་དེའི་རྒྱུ་དུ་འདུག་གོ་སྟམ་དུ་འཇུག་ཅིང་དེ་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདྲ་བྱེད་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སློག་དབང་དང་། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲ་བྱེད་འགག། །དེ་འགགས་པས་སློག་དབང་འགག། །དེ་འགགས་པས་ལུས་སེམས་ཉོན་མོངས་ཙན་འགག། །དེ་འགགས་པས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་འགག་གོ་སྟམ་དུ་འཇུག་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དང་། དེ་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉན་ས་ལས། གང་གི་ཆེ་དེས་ཕྱང་པོ་ཙམ་དང་། འདྲ་བྱེད་ཙམ་དང་། དངོས་པོ་ཙམ་དུ་མཐོང་ཞིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གྲུར་པར་དེའི་ཆེ་འདྲ་བྱེད་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གླུ་བས་འདིར་ཆོས་ཙན། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་སྤངས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཇུག་སྤངས་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེས་དེ་རྗེས་སུ། དབྱུགས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་དག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པས་ན་འབྱུང་ཞིང་འདིག་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་འདི་དག་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆིའི་ཆོས་ཙན་ནོ། །དེ་བཞིའི་ཆོས་ཙན་ཡིན་པས་ན། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། དེས་ན་བདག་མེད་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་དང་བདག་པོ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སྤྱག་བདེན་ལ་འཇུག །སྤྱག་བསྐལ་དེ་དག་གི་ནད་དང་འབྲས་སུ་གྲུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱི་དཔེ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ་འཇུག །སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུ་སྤྱི་དཔེ་སྤངས་པ་ནི་ཞི་བ་གྲུ་མོ་མོ། ཞེས་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག །བདག་གི་དེ་ལྟར་

ཤེས་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་ལན་མང་དུ་གནས་ན་སྤོང་བ་སྤོང་བར་འགྱུར་སྟེ་ལན་ལས་བདེན་ལ་འཇུག་
 བ་བཞི་པོ་དེ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དང་། དེ་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་སྦྱངས་པའི་དང་དེ་ལས་
 བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱངས་པའི་རབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དེ་དེ་ལྟར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་བྱས་པས། ཞེས་
 བ་ནས། དེ་ལྟར་ན་དེ་བདེན་པ་ཀྱན་འབྱུང་དང་། བདེན་པ་འགོག་པ་དང་། བདེན་པ་ལས་ལ་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་གང་གི་ཆེ་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཅིང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 བྱེད་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་
 བཞིར་འཇུག་སྦྱངས་དེས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤངས་
 བས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅམ་ལུས་པ་ལས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་
 སྦྱངས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་བདེན་པ་དག་ལ་ཡོངས་
 སུ་སྦྱངས་པ་བྱས་པ་དེའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པ་ན། སྒོམ་པས་
 སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལུས་པས། དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་
 སྦྱངས་པ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་སྦྱངས་པ་ལྟ་པོ་འདི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། སྤོང་བ་སྤྲ་མ་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱངས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས།
 དེ་ལྟར་ལུས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་བྱས་པ་དེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཕྱང་
 པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་དབུགས་འགྲོ་འོང་ལ་སྦྱངས་ནས་ཕྱང་པོ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་རིམ་བཞིན། ཉན་ས་ལས། གང་གིས་ཕྱང་པོ་ཅམ་དང་འདྲུ་བྱེད་ཅམ་དང་། སོགས་དང་།
 དེ་དེ་ལྟར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ། སོགས་དང་། དེ་ལྟར་བདེན་པ་དག་ལ། སོགས་སྤངས་མ་ཐག་
 བ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་མཆམས་ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྟ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་གིས་སྦྱངས་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། བདེན་

བ་ལ་འབྲུག་སྤྱངས་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་གཙོ་བོར་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་
 དང་པོ་བློ་བཞིན་དུ་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་པོ་སྒྲིམ་དུ་སྒྲོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 གཉིས་པ་དབྱུགས་རིང་པོར་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་། གསུམ་པ་དབྱུགས་ཐུང་ཅུར་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་།
 བཞི་པ་ལུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤོང་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་། ལྷ་པ་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་
 ལེན་ཏུ་སྤྱངས་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་། རྒྱག་པ་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་སྤོང་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་
 དང་། བདུན་པ་བདེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤོང་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་། བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་
 ལེན་ཏུ་སྤྱངས་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་། དགྲུ་པ་སེམས་ཡང་དག་པར་སྤོང་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་།
 བརྒྱ་པ་སེམས་མངོན་པར་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་པ་སེམས་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དུ་བཞག་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་། བརྒྱ་གཉིས་པ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་
 དང་། བརྒྱ་གསུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་། བརྒྱ་བཞི་པ་སྤོང་བར་རྗེས་
 སུ་ལྷ་ཞིང་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་། བཙོ་ལྷ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་འབྱུང་རྒྱུ་
 ལ་དང་། བརྒྱ་རྒྱག་པ་འགོག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་སོ་སྒྲིམ་དུ་ལྷ་ཞིང་
 སྒྲོབ་པ་དང་བརྒྱ་རྒྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉན་ས་ལས། རྣམ་པ་བརྒྱ་རྒྱག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ།
 བློ་བཞིན་དུ་དབྱུགས་རྒྱུ་ན་བློ་བཞིན་དུ་དབྱུགས་རྒྱུ་སོ་སྒྲིམ་དུ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་ལ། ཞེས་
 པ་ནས། འགོག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་དབྱུགས་ཐུང་ན་འགོག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་དབྱུགས་ཐུང་རོ་
 སྒྲིམ་དུ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྡུས་ཅམ་
 སྤྱོད་ན། སྤྱོད་པ་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བློ་བཞིན་པ་བརྒྱ་རྒྱག་གི་དང་པོ་བློ་བཞིན་
 དུ་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། གཉིས་པ་རིང་པོར་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། གསུམ་པ་བར་དུ་འབྱུང་རྒྱུ་པ་ཐུང་ཅུར་
 འབྱུང་རྒྱུ་སྒྲོམ་མཁན་དང་། ལྷ་པ་གྱི་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བགྲང་ནས་སྒྲོམ་མཁན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་སྒྲོམ་མཁན་ལ་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་རི་

ལྟར་དམའ་ཡང་ལམ་ཁྱགས་ཤིག་ངེས་ཅན་དུ་དགོས། སྤར་གྱི་དེ་སྒྲོམ་མཁན་ལ་ལམ་དུ་མ་ཁྱགས་
 བ་ཞིག་དང་ཇི་ལྟར་མཐོན་པའང་ཆོགས་ལམ་བ་མན་ཆད་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་
 སྒྲོམ་མཁན་ངེས་ཅན་བ་ཉེར་བཞག་ངེས་ཅན་དུ་ཐོབ་བས་ལམ་ཁྱགས་ཡིན་ལ་དེར་མ་ཟད་བདེན་
 བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ཀྱན་སྦྱོར་ལྷག་མ་སྦྱོར་བྱེད་བཅོན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་འཛོག་
 བའི་ཕྱིར་རྟེ། འདིའི་ཐད་གྱི་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རྣམ་བ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་
 ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོབ་བ་བཞི་མཐོང་བ་དྲན་བ་ཉེ་བར་བཞག་བཞི་ཐོབ་བ་དེ། ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་
 ལྷག་མ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུགས་རྩལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། སྒྲོབ་པ། ཞེས་བ་དག་བཅོམ་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་བ་
 ཉེར་བཞག་གི་མ་མཐའ་ཆོགས་ལམ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་མ་
 ཁྱགས་དང་ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་འབྲེང་བ་རྣམ་རྟོག་ཤིང་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་དབུགས་བཟང་
 བས་སྤངས་བ་སྒྲོམ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་དུ་རྣམ་རྟོག་གི་སྦྱོན་དེ་འབྲེལ་མེ་འོང་
 བས་དེ་སྒྲོམ་བ་ལ་དགོས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་བ་
 གསུམ་གང་ཡིན་ཡང་ཞི་གནས་ཐོབ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
 མེད་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱིས་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་བ་དེ་འབྲེལ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་བ་སྦྱོར་
 ལམ་ཐོབ་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་
 ཐོབ་བས་བྱུང་བར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བས་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ངེས་ཅན་དུ་ཐོབ་འོང་བའི་
 ཕྱིར། འདི་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཐོབ་བ་ན་ཞི་གནས་ཀྱང་ཐོབ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཀྱན་བཏུས་
 ལས། འདུན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་གྲུས་པར་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་
 བ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདིའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་
 རེག་པ་ནི་ཞི་གནས་ལ་འབྲེད་པའམ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདུན་པའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་

བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་ཉམས་སྲུང་བཤད་པ་དེ་དག་ཡོད་པར་བཤད་
 བའི་ཕྱིར་ཉ། ཉིང་འཇིན་དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་
 དགྲིས་པའི་རྒྱ་བ་ཐག་རིང་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཀུན་དགྲིས་བྲག་པོ་མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཉ། ཉན་ས་ལས།
 དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞི་དང་། བན་ཡོན་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་
 རས་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། བན་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབྱུག་པར་བྱེད་པ་
 དང་། དེ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པའི་རྒྱ་བ་ཐག་རིང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅེ་
 གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པར་བྱེད་ཅིང་། ད་དུང་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་
 དག་པར་འཇོམས་པར་ནི་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་འདུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉིང་
 འཇིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། དགྲིས་པའི་རྒྱ་བ་ཐག་
 རིང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཉིད་ལ་རེག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་
 ལྷུ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་ཀུན་དགྲིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཐག་རིང་དུ་བྱེད་མི་ལྷུ་བའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་རྣམས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། སྒྲེ་བ་པོ་ཡི་ལྷག་མཐོང་
 དང་། ཞེས་སོགས། ཞི་གནས་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་འབྲེན་
 ལེས་པར་བྱ། བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ཆོན་བཞི་པ་དང་། ལྷ་པ་དང་། དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་བཞིའི་དོན་
 ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱའི་ཁུང་བུའི་སྤྱབས་སྤ་བ་དག་ནས་དབྱུགས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པར་སྒོམ་པ་གཅིག་
 བཞི་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་ནས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་བན་པར་འཇོག། ཉིང་
 འཇིན་དབང་གིས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་ལག་ག་སོང་བ་ན། ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་རྒྱུང་སོགས་སྤངས་ནས་
 འབྱུང་རྒྱུ་བ་སྒོམ་པ་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱུང་སྒོམ་པ་མང་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་སྤངས་པའི་དབྱུགས་
 འབྱུང་རྒྱུ་བ་རེག་ཅན་ནད་སོགས་སྒྲིད་པ་རྣམས་ཀྱང་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་བདེ་བར་བྱས་ནས་
 འབྱུང་རྒྱུ་བ་སྒོམ་པ་གཉིས་ལྷ་པ་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་སྤངས་ནས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་བན་པར་

འདྲིལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་རྒྱུ་བློ་བཞིན་ལ་ཞུ་འགྱུར་བ་དེས་བསམ་གཞུག་དང་པོ་འམ་བསམ་གཞུག་གཉིས་པ་ཐོབ་ཅིང་དེའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བཅས་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་སྒྲོམ་པ་དེ། རྒྱག་པ་དགའ་བ་ཡང་དག་སྲོང་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་བློ་བཞིན་པར་འདྲིལ། ཞུ་འགྱུར་བ་དེས་དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཞུག་གསུམ་པ་ཐོབ་ཆེ་དགའ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྲོང་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་སྒྲོམ་པ་དེ། བདུན་པ་བདེ་བ་ཡང་དག་སྲོང་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་བློ་བཞིན་པར་འདྲིལ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། གང་གི་ཆེ་དབྱགས་རྒྱུ་བ་བ་དང་། དབྱགས་འབྱུང་བ་དག་ལུས་ལ་བ་སྤྱི་ཁུང་བུའི་སྤྱབས་ཕྱ་བ་དག་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་མོས་ཤིང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྲོང་ཞིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་དོན་བ་སྤྱི་ཁུང་བུར་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྲོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། གང་གི་ཆེ་དབྱགས་རྒྱུ་བ་བ་དང་བར་དུ་རྒྱུ་བ་དག་འགག་ཅིང་། དབྱགས་རྒྱུ་བ་བ་དང་འབྱུང་བ་དག་གིས་སྒྲོང་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་མེད་ལ་དེ་དག་གིས་མ་ཆོད་པའི་གནས་སྐབས་སྒྲོང་བ་ལ་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་ན་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ནས་རྒྱུ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་ཉན་ས་ལས། སྒྲོན་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་མ་བྱས་པའི་དབྱགས་རྒྱུ་བ་བ་དང་དབྱགས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་བ་བ་རེག་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་གང་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། འདི་སྒྲོམ་མཁན་ལ་བསམ་གཞུག་དང་པོ་དང་བསམ་གཞུག་གཉིས་པ་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཅིང་ལྷན་པ་ཅིག་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། འདིའི་དགའ་བ་སྲོང་ནས་དབྱགས་སྒྲོམ་པས་དགའ་བ་དེ་ལ་བསམ་གཞུག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གང་རུང་གི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཉན་ས་ལས། གཤམ་ཉེ་བསམ་གཞུག་དང་པོ་འམ། བསམ་གཞུག་གཉིས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན། དེ་དེའི་ཆེ་དགའ་བ་ཡང་དག་སྲོང་ཞིང་དབྱགས་རྒྱུ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། བསམ་གཏན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་ལ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་བཞི་བ་བྱམ་སྟེ། འདི་སྒོམ་མཁན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
 ཅིང་ལྡན་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་བདེ་བ་སྤྱོད་ནས་དབུགས་སྒོམ་པས་བདེ་བ་དེ་བསམ་
 གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་གི་བདེ་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། གལ་ཏེ་དེ་དགའ་བ་མེད་
 པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་ནི་བདེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ཞིང་དབུགས་
 རྒྱལ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་དབུགས་འབྱུང་རྒྱལ་བླན་པའི་ཉིང་འཛིན་བཅུ་བྱག་
 རོ་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་
 བ་ཡན་ཆད་ན་དབུགས་འབྱུང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ལ་ནི་དབུགས་རྒྱལ་བ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་བླན་པའི་སྒྱུར་བ་མེད་པས་ན།
 དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྱུབ་ཅིང་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་དོན་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དབུགས་འབྱོར་འོང་མེད་
 པར་མ་ཟད། འདོད་ཁམས་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཆེ་དབུགས་འབྱུང་
 རྒྱལ་མི་འོང་པས་དེ་ཡན་ཆད་ལ་དེའི་རྣམ་འབྱོར་མ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་
 དང་། དབྱུ་པ་དང་། བཅུ་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ། བཅུ་གཉིས་པ་ལྟེ་དོན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་དགའ་སྤྱོད་དང་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་སྤྱོད་རྣམ་འབྱོར་
 བ་དེ་དག་བརྒྱ་ལམ་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྟེད་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཀྱན་
 རྩེད་སོགས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་ཞེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་དབྱེད་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྤྱོད་བར་
 བྱེད། སེལ་བར་བྱེད། བྱང་བར་བྱེད་པའི་ཆེ་ན་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་སྦྱངས་ནས་དབུགས་སྒོམ་པ་
 དེ། བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་སྦྱངས་ནས་འབྱུང་རྒྱལ་བླན་པར་འཛིན། །བསམ་གཏན་དང་པོ་
 དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རྣམས་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོན་པ་མི་

ལྷོགས་མེད་ངེས་ཅན་དུ་ཐོབ་པས་ན། དེ་ཉེར་བསྟོགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་དུག་གསུམ་
 དང་བཅས་མ་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་བསྐྱུས་གཡེང་གཉིས། ལུས་བརྒྱུད་གཉིས།
 རྒྱུ་མི་རྒྱུ་གཉིས། ཉེ་བར་ཞི་མ་ཞི་གཉིས། མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གཉིས། ལེགས་པར་སྒོམ་
 མ་སྒོམ་གཉིས། རྣམ་པར་གྲོལ་མ་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་བར་བྱུང་ངོ་ཅེག་གམ་བྱུང་ཆད་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་
 དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་སེམས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་སྒོམ་པ་དེ་དགུ་པ་སེམས་ཡང་དག་
 པར་སྤྱོད་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་བྱམ་པར་འཛོག་གང་གི་ནང་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ན་སྐྱགས་གཉིད་ཀྱིས་
 སེམས་སྤྱིབ་པའམ་ནོན་པར་གྱུར་ཆོ། དད་འབྱུར་གྱི་དམིགས་པ་གང་རུང་གིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་
 པར་བྱེད། འཛིན་པར་བྱེད། གཟེངས་བསྟོད་དེ་དགའ་བར་བྱས་ནས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་སྒོམ་པ་
 དེ་བཅུ་པ་སེམས་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་འབྱུང་རྒྱུ་བྱམ་པར་འཛོག་གང་གི་ཆེ་སེམས་དམ་པར་
 འཛིན་ཆེ་རྒྱུ་འགྲོད་ཀྱི་སྤྱིབ་པས་སེམས་ནོན་པའམ་སྤྱིབ་པའི་ཆེ་ནང་ཁོ་ནར་འཛོག་པར་བྱེད། ཞི་
 བར་བྱེད། ཉིང་འཛིན་གྱི་བར་དུ་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་རྒྱུ་སྒོམ་པ་དེ། བཅུ་གཅིག་པ་སེམས་ཉིང་འཛིན་
 དུ་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་རྒྱུ་བྱམ་པར་འཛོག་གང་གི་ཆེ་སེམས་དེ་བརྟེན་གོམས་པར་བྱས་པས་སྐྱགས་
 རྒྱུ་སྒོམ་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ལས་རིང་དུ་བྱས་ཤིང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་འབྱུང་རྒྱུ་སྒོམ་པ་དེ།
 བཅུ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་འབྱུང་རྒྱུ་བྱམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཐོབ་པའི་དགའ་སྤྱོད་འབྱུང་རྒྱུ་རྣམ་འཁྱོར་བའམ། གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་
 བདེ་སྤྱོད་གི་རྣམ་འཁྱོར་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དེ་བརྒྱ་ལམ་ན་བརྟེན་དེས་ཀྱིས་བདག་གོ་ཞེས་རང་
 འཛིན་ནམ། འདི་བདག་གི་འོ་ཞེས་ང་ཡིར་འཛིན་པའམ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་འབྱུང་མི་འབྱུང་དང་།
 གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། འདུ་ཤེས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་པའང་མིན་འདུ་ཤེས་
 མེད་པའང་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་རོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་དེ་དང་
 ལྟན་པའི་ཀུན་རྫོངས་དང་སྲིད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱེས་ཆོ། དེས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་དབྱེད་ནས་

དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྤོང་བར་བྱེད། སེལ་བར་བྱེད། བྱང་བར་བྱེད་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་སྦྱང་
 བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདི་སྒོམ་མཁན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་གང་རུང་ཐོབ་
 པ་དེ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་སྒོམ་མཁན་ལ་སྤར་གྱི་དགའ་སྤྱོད་དང་བདེ་སྤྱོད་གི་རྣལ་
 འབྱོར་བ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་སྦྱངས་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་དགའ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད་བཅས། བདེ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་དེ། གལ་
 ཏེ་བརྒྱལ་བ་བརྒྱལ་མ་ན་བརྗེད་ངེས་པས་བདག་གོ་ཞེས། འདི་ནི་བདག་གི་བདག་གོ་ཞེས། ཞེས་
 པ་ནས། འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་རོ་སྦྲུམ་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་
 ལྷན་འདུ་ཤེས་ཀྱན་མོངས་པ་གཡོས་པ། བསམ་པ་སྒྲོས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་སྤེད་པའི་རྣལ་
 བར་སྦྱེ་བར་བྱུང་ན། དེས་དེ་སྦྱེས་པ་ན་སྦྱར་བ་ཁོ་ནར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བཅས་བདེ་བ་ཡང་དག་
 པར་སྤྱོད་བ་དེ་ཞེས་པས་སྤར་གྱི་དུག་པ་དང་བདུན་པའི་དགའ་སྤྱོད་དང་བདེ་སྤྱོད་གི་རྣལ་འབྱོར་
 པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་བསྟེན་ས་ས་དང་འདིའི་དགའ་བདེ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་སྤེད་པ་མངོན་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཁམས་གོང་གི་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་དེ་ཆགས་བྲལ་དང་ས་བོན་སྤངས་པ་གང་རུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུ་ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཡང་དག་སྤྱོད་ཞིང་འབྱུང་རུབ་བྱ་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་བ་འདིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་བདེན་པ་འཇུག་སྦྱངས་མན་ཆད་
 ལ་སྦྱངས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུགས་བགང་
 སྦྱངས་པ་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། གལ་ཏེ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དག་གི་དངོས་གཞི་དག་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་

སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའམ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱུང་ངོ་ཙག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་རིམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྣམ་པ་བརྒྱད་པ་
 དང་དགུ་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བདེན་པ་འཇུག་སྤངས་མན་ཆད་གྱིས་མཐོང་སྤང་ཉོན་
 མོངས་སྤངས་ནས་འདིར་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བྱིར་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁུབ་
 རྟེ། དེ་པལ་ཆེར་རམ་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་པ་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ལ་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 རྣམ་འདིར་ཉིར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིའི་སྤང་བྱར་ཞེ་སྤང་མངོན་
 གྱུར་པ་བྱུང་བའི་བྱིར་དང་། བརྒྱད་པ་དང་འདི་གཉིས་སྒོམ་མཁན་མི་གཅིག་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་
 བ་འདི་སྒོམ་མཁན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་བྱིར་འོང་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་བྱིར་མི་འོང་མེད་པར་མངོན་ལ།
 སོ་སྐྱེ་ཡང་ཡོད་དམ་དབྱེད། འདིའི་རིགས་པ་རྣམས་རྗེས་མ་གཉིས་སོགས་ལ་འགྲེ་བར་ཤེས་པར་
 བྱུངོ། །ཅུ་ཉམས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་གང་གི་ཆེ་ནང་དུ་ཡང་དག་ཞི་བར་བྱེད་པ་
 བ་རྟུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་སྤྱིབ་པས་སེམས་སྤྱིབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། རབ་རུ་དང་བར་འགྱུར་
 བའི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་
 པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་གཞེངས་བསྟོད་པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་རབ་རུ་དགའ་བར་བྱེད་པས་
 བ། དེའི་བྱིར་སེམས་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་དབྱགས་རྩལ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཉམས་
 བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་གང་གི་ཆེ་སེམས་མངོན་པར་རབ་རུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་བ། རྟོན་
 པའི་སྤྱིབ་པ་དང་། འགྲོད་པའི་སྤྱིབ་པས་སེམས་བསྤྱིབ་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ། སེམས་ནང་ཁོ་ནར་
 འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞི་བར་བྱེད། ཉིང་འཛིན་གྱི་བར་དུ་བྱེད་པས་བ། དེའི་བྱིར་སེམས་ཉིང་
 འཛིན་དུ་བཞག་ཅིང་དབྱགས་རྩལ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཉམས་ལྔ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉན་ས་

ལས། དེ་གང་གི་ཆེ་སེམས་དེ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་
 སྐྱབ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་ལས་རིང་དུ་བྱས་ཤིང་སྐྱབ་པ་དག་ལས་རྣམས་པར་སྦྱངས་པས་ན།
 དེའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམས་པར་གྲོལ་ཞིང་དབྱགས་རྩལ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཙུག་སྐུམ་པ་
 དང་བཙུ་བཞི་པ་དང་བཙེ་ལྷ་པ་བཙུ་བྱག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། སེམས་རྣམས་པར་གྲོལ་ཞིང་
 འབྱུང་རྩལ་བྲན་པའི་ཉིང་འཛིན་སྟོན་དུ་སོང་བེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་བག་
 དུ་གཙུག་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལམ་ས་ཐོན་སྤང་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་
 ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་འབྱུང་རྩལ་སྐྱོམ་པ་དེ་བཙུག་སྐུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་བཏྲ་ཞིང་འབྱུང་
 རྩལ་བྲན་པར་འཛོག། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པས་སྤངས་པའི་དབྱིངས་
 དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་དང་། འགོག་པའི་དབྱིངས་གསུམ་པོ་དག་ཞི་བ་དང་།
 བདེ་བ་དང་། བདེ་མེད་པའི་སྟོན་སྟེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ཞི་ལྷག་སྐྱོམ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་གོམས་པར་
 བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་སྐྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་རྣམས་ལས་དེའི་སེམས་རྣམས་པར་
 གྲོལ་བར་འབྱུང་རྩལ་སྐྱོམ་པ་གསུམ་རིམ་པ་བཞི་ན། བཙུ་བཞི་པ་སྟོང་པའི་རྗེས་སུ་བཏྲ་ཞིང་འབྱུང་
 རྩལ་བྲན་པ་དང་། བཙེ་ལྷ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་རྗེས་སུ་བཏྲ་ཞིང་འབྱུང་རྩལ་བྲན་པ་དང་།
 བཙུ་བྱག་པ་འགོག་པར་རྗེས་སུ་བཏྲ་ཞིང་འབྱུང་རྩལ་བྲན་པ་གསུམ་དུ་སོ་སོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ས་ལས། སྐྱབ་པ་དག་ལས་སེམས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དེའི་ལམ་བསྐྱོམ་
 པའི་བར་དུ་གཙུག་པ་དག་གིས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ལྷག་མ་སྤངས་པར་བྱ་བ་དག་ཡོད་པས། དེ་དེ་
 དག་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཚུལ་བཞིན་ལེགས་
 པར་རབ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཉན་
 ས་ལས། དེ་དེ་ལྟར་དབྱིངས་གསུམ་པོ་དག་ཞི་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདེ་མེད་པའི་སྟོན་སྟེན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་གོམས་པར་བྱས་ལན་

མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་དེས་ན་བསྐྱོམ་པས་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལས་དེའི་སེམས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ན། དེའི་ཕྱིར་སྤོང་བར་རྗེས་སུ་བལྟ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྤོང་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་། འགོག་པའི་དབྱིངས་གསུམ་ཡང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་⁽¹⁾བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་དབྱིངས་སོ། །འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱོམས་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
དབྱིངས་སོ། །ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་དབྱིངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །ལྷན་བཞུགས་པའི་ཡོངས་སྤྱངས་ལྟ་བུ་ལ་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཉན་ས་ལས། ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབྱུགས་རྒྱུ་བ་པ་དང་དབྱུགས་
འབྱུང་བ་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་སྐྱོམ་མཁན་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་འང་
པལ་ཆེར་འོང་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་སྐྱོམ་མཁན་ལ། ལང་གཤེགས་ལས། ཉི་མ་རྒྱ་བའི་
དབྱིབས་འབྲ་དང་། ཞེས་སོགས་འོང་ཡང་སྟགས་སྒྲ་མེད་དང་མི་འབྲ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་ན་མཛོད་
སྟགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ངེས་པ་བདེ་སྟག་ཏུ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ད་དུང་དབྱེད་
དགོས་མང་པོ་སྤྱང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

གཉིས་པ་མཛོད་ལུགས་ནི། དབྱུགས་རྒྱུ་བ་པ་དང་འབྱུང་བ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་ལྟ་
དང་ལྟན་ཏེ། མཛོད་ལས། དབྱུགས་རྒྱུ་བ་དབྱུགས་འབྱུང་ཅན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ས་ལྟ་སྤྱོད་ལུལ་
རྒྱུང་། །འདོད་ཉེན་ཕྱི་བའི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་མོ་ཤེས་རབ་དང་། སས་བསྐྱུས་
པ་ལྟ་དང་། སྤྱོད་ལུལ་ལས་དམིགས་པ་རྒྱུང་ལ་བྱེད་པ་དང་། གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ཉེན་འདོད་པའི་སྟ་
མི་དང་། ཆོས་འདི་བཞེས་ལ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ངོ་
མོ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཡང་ཅན་པ་སྤྱིམ་བྲགས་པས་ཅན་པ་ཞེས་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཅན་པ་

1 དེབ་གཟུགས། མཛོད་བསམ།

ཉེར་བཞག་བཞིན། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་གཉིས་བློ་བཞི་དབྱུགས་རྩལ་བ་དང་འབྱུང་བ་བློ་བ་
 ཟླ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །བློ་བ་ཞེས་སྟོས་བ་བློ་བ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་བྱུབ་ཟླ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་
 གསུམ་དང་བསམ་གཏན་བྱུང་བར་ཅན་དང་འདོད་ཁམས་ན་སས་བསྟུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རང་སའི་དབྱུགས་འགྲོ་འོང་ལ་དམིགས་ཤིང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་
 ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ས་ལྔ་པོ་ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་བྱུང་
 བར་ཅན་དང་། འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་དེ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་བར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མཛོད་ལུགས་ལ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལས་མེད་
 བས་དེ་ལྟར་བཤད། བྱུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཡོད་པས་ཞིབ་ཆ་
 དགོས་སོ། །རྟགས་གསུམ་བ་བྱུབ་ཟླ། །རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་དམིགས་བཞི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བཞི་བ་བྱུབ་ཟླ། རང་འགྲེལ་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། ལྟ་དང་མི་དག་གི་ནང་ནས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལྔ་བ་བྱུབ་ཟླ། ཕྱི་
 རོལ་བ་ལ་འདི་འདྲའི་གདམས་དག་མེད་ཅིང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་སྟོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་འདི་བ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཀྱི་ཕྱི་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་མཛོད་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། ཕྱི་རོལ་བ་ལ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྱལ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུད་བྱམ་བ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་མི་འཆི་བའི་ཆེའི་དངོས་བྱུབ་ཐོབ་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་སྐྱོ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། བྱམ་བ་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་ནི། །བསྐྱེད་པའི་
 བར་དུ་འཆི་མེད་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་

ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་པ་མེད་ལ་རྒྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་པའི་བྱང་པར་འཐད་པར་ཐལ།
མཛོད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྒྱང་བྱས་པ་ཅན་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟེན་པོ་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱང་བྱས་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བརྟེན་
པོ་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ཉན་ས་དང་མཛོད་ཅ་འགྲེལ་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་རྒྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་
ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་མངོན་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཟབ་མོ་ཞེས་པའི་
ཆོག་ལ་དེས་པ་དབྱུང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཚུལ་ལ། མཛོད་ལས། བགྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
པ་བྱུག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བགྲང་བ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་
རྟོགས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་བྱུག་ཡོད་དེ། དབྱུགས་རྩལ་འབྱུང་དག་ལ་
སེམས་གཏད་ནས་ལྷན་སེམས་རྣལ་དུ་བཞག་སྟེ་བཅུ་པའི་བར་ཆད་ལྷག་ལོར་འཁྲལ་དང་བྲལ་
བར་བློ་བ་ཅེ་གཅིག་པས་འདྲན་པའི་བགྲང་བ་དང་། དབྱུགས་འབྱུང་འཇུག་ཅི་ཅམ་དུ་རྒྱ་དང་
ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ལ་རྒྱ་དང་འཇུག་པ་ན་མགྲིན་པ་ནས་རྒྱང་པའི་བར་དང་འབྱུང་བ་ན་འདོམ་གང་
བར་དུ་འབྱུང་བར་སེམས་མ་གཤེད་བར་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་སྒྲ་ཅེ་ནས་རྒྱང་པའི་མཐེ་
པོའི་བར་དུ་སྤང་ཐག་ལྟར་གནས་ལ་པན་གཞོད་གང་པོ་གང་བྱེད་དང་བཅས་པ་རྟོག་པའི་འཛོག་
པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱང་པོ་ལྷའང་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་ཉེ་བར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱང་
ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་བསྐྱར་ཏེ་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དགེ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་སྦྱོར་བའི་སྐྱར་བ་དང་།
མཐོང་བའི་ལམ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་དེམ་ཅན་
དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དབྱུགས་རྩལ་དབྱུགས་འབྱུང་བློ་བ་ནི། །བགྲང་དང་རྗེས་
འགོ་འཛོག་པ་དང་། །རྟོག་པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། །ཡོངས་དག་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པའི་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། ལྟ་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་ལ། ཁམས་ལ། སྐྱེ་མཆེད་ལ། རྟེན་
འབྲེལ་ལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཟུགས་
སོགས་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་དང་རེ་རེ་འང་ངོ་བོ་དང་དུས་སོགས་ཀྱི་མང་པོ་ཡོད་པར་ཤེས་
ཤིང་དེར་མ་རྟོགས་པའི་བདག་དང་བདག་གིར་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་
ལས། ཚོས་དེ་དག་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་བདག་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་
དམིགས་ཤིང་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་སྤང་པོ་ལ་མཁས་
པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་ལ་མིག་གི་ཁམས་སོགས་བཙོ་
བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཁམས་དང་ས་བོན་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་ཤེས་པ་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་སོགས་བརྒྱ་གཉིས་ཡིན་ལ་དེ་དག་མིག་སོགས་
བདག་པོའི་རྒྱུ་དང་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དང་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ནི་དེ་མ་ཐག་
རྒྱུ་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་དང་དེ་
དག་མི་རྟག་སྤྱད་པས་སྤྱོད་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ཡོད་དེ། དགོ་བ་
ལས་བདེ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱད་པས་སྤྱོད་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྟེན་འབྲེལ་
ལ་མཁས་པས་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཡང་རྒྱ་མི་འབྲ་བ་རྣམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བྱུང་དུ་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་
ལས་ལྟར་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་ཆ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟར་ན་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་
བརྒྱ་དྲུག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ཆེ་མི་དཔྱོད་པར་
འཇིན་སྟངས་ཅིག་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་བྱེད་ཆེ་གཞི་རྣམ་པ་དྲུག་གི་

འཆོལ་བར་བྱེད་དེ། རོན་དང་། དངོས་པོ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྟོགས་དང་། དུས་དང་། རིགས་
བ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་དུག་གིས་དཔྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་ཆེ་ནམ་
བར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་ཆེ་ནམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་
གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་མིང་གི་ནམ་གངས་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། མིང་གི་ནམ་གངས་
དུ་མ་ཡོད་དེ། དུལ་དེའི་ཆ་འབྲས་ལ་ཤར་བས་ན་གཟུགས་བརྟན་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་དང་།
དེའི་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་ཐབས་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
རྟོན་དང་། ཉན་དུ་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ལུས་དང་། སྤང་བརྟན་ཉེ་མིང་གི་ནམ་གངས་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གང་ཟག་གང་གིས་དམིགས་པ་གང་བསྒྲོམ་པ་ནི། སྤྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་
ལ་དོན་དམ་ལྟ་བུའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་མི་དགོས་ཀྱང་ཞི་གནས་ངེས་བར་སྐབ་ན་ཆགས་
སོགས་ཤས་ཆེ་བས་དམིགས་པ་ངེས་ཅན་དུ་མི་སྤྱག་པ་སོགས་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དམིགས་པ་དེའི་
སྒྲོ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅེ་མ་བཅའ་བར་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པོ་སྦྱེད་དུ་མི་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་
དེ་ལ་སྤྱངས་ནའང་ཉིང་འཛིན་ལྟ་བུ་བ་ལ་ད་དུང་ཡུན་རིང་པོ་ཐོགས་པར་བཤད་ན་དེ་མ་བསྐྱབ་
པར་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཆ་ཉམས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་གང་ཟག་གིས་
དམིགས་རྟོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ངེས་ཅན་དུ་མི་དགོས་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་རྟོན་གང་དུང་ལ་
བརྟེན་ཀྱང་འབྲུབ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དམིགས་པ་བཟང་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཉིང་འཛིན་སྦྱེད་པའི་རྟོན་བྱེད་
པའི་དོན་ཆང་བ་གཞིར་བཅས་ཀྱི་སྦྱང་ནས་དེ་དག་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དྲན་ཐེབ་རེ་ལའང་སྤྱར་
དུ་ཆོགས་རྩོགས་པས་རྒྱུས་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གྱི་ཅིག་དོ་བཟང་པོ་གཅིག་གིས་དོ་
གཉིས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པ་ལྟར་དམིགས་རྟོན་གཅིག་པོ་དེས་ཉིང་འཛིན་སྦྱེད་པ་ཆོགས་རྩོགས་པའི་བྱ་བ་

གཉིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས་ཞར་བྱང་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་གྱི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་གསོག་པ། དཔེར་ན་བྱུང་རྗེ་གཅིག་གིས་ཅིག་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པ་དང་མི་གཅིག་གིས་ཆོང་ལྟ་བུའི་དོན་གཅོད་པའི་ཞོར་ལ་བྲེལ་བ་གཞན་ཆོད་འགྲོ་བ་དང་མཚུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་དག་ངས་ཅན་དུ་འབྱུང་སྟེ། དད་མེད་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ཆད་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྐྱ་གཟུགས་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཐར་པའི་ས་བོན་དང་པན་ཡོན་དཔག་མེད་འཛོལ། དམིགས་པ་བརྟན་པའི་མཆམས་གཅིག་ནས་ཡིད་དོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་སྣང་བ་དང་དག་སྣང་མང་པོ་འཆར་བས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྣོད་རུང་འབྱུང་། རྒྱུན་བཟང་ངན་དང་བྱ་བྱེད་གང་བྱས་ཀྱང་ཡིད་དོར་སངས་རྒྱས་ཏྲ་བ་ཏུ་འཆར་བས་མི་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་མཐོང་བའི་བསོད་ནམས་དང་པན་ཡོན་བབྱངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྤྱིང་རྗེ་པད་དཀར་གྱི་མདོ་ལས། གང་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐན་མེ་ཏྲོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཛོར་བ་ལྟ་ཡང་ཞོག་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐན་མེ་ཏྲོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཛོར་ན་ཡང་། ཀུན་དགའ་བོ་དགོ་པའི་ཅ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གླས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་ཙམ་མཐོང་བ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་ན། རང་གི་ངོ་མོ་མཐོང་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་དང་། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་རང་སངས་རྒྱས་དག་ལ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་བྱ། ལྟའི་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྗན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟའི་གོས་ནམས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། འཇམ་དཔལ། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་རི་མོར་བྲིས་པའམ།

གཞུགས་སུ་བྱས་པ་མཐོང་ན། འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པར་བསྐྱེད་ན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། དེ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་པལ་ཆེར་ལོག་ནས་སྟོང་བཅུད་ལ་དག་སྤང་མང་པོ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་
གི་བསྐྱེད་པ་བཟོད། །དེ་ལྟར་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྐྱོམ་པས། ཉིན་མཆོན་དུ་ཡང་འཛིག་ཉེན་
མགོན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་རྗེས་བློ་མི་བྱེད་
པ། །དེ་དག་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསམ་ཡས་མཐོང་། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྐྱེ་དེ་ནས་
བ་གསལ་ཤིང་བརྟན་ན་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་།
ཞེས་པ་ནས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམ་ན་ལྷའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
དགོས་པ་མང་པོ་སྤང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་ལ། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་
སུ་བློ་པ། འགྲོ་རྣམས་པ་མར་བློ་པ། རང་ལུས་ལྟ་སྐྱེ་བློ་པ། གང་སྤང་བདག་མེད་དུ་བློ་པའི་ལྟ་
ཁྲིད་བློ་པ་བཞི་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་དབེན་ས་གོང་མས་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་
བློ་པ་དང་མ་བྲལ་པའི་ངང་ནས་ལམ་རིམ་ཆེར་བར་སྟོན་ཚུལ་བཤད་པ་ནས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བར་ཡོད་ངོ་། །རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཉིན་མཆོན་དུ་ཡང་འཛིག་
ཉེན་མགོན་པོ་མཐོང་། །ནམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། །ཤི་ལ་ཐུག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོར་
བྱུང་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་བློ་པ་མི་ཉམས་ཏེ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོར་བས་འཕྲོགས་པར་མི་འགྱུར་
ངོ་། །ཞེས་དང་། དེ་ནི་འཆག་འདུག་འགྲེང་ཞིང་འདུག་པའི་ཆོ། །སྐྱེས་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་
འདོད། །ཅེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྟོན་མེད། གང་དག་སངས་རྒྱས་རྗེས་བློ་མི་བྱེད་པ། །དེ་དག་
རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསམ་ཡས་མཐོང་། །གང་དག་སངས་རྒྱས་བསམ་ཡས་རྟག་མཐོང་པ། །དེ་ལ་
ནམ་ཡང་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་མིན། །གང་དག་ནམ་ཡང་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་མིན། །དེ་

དག་བར་སྐབས་ཚོས་ལས་ཉམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ཉིང་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱི། །འཛིན་ཉེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་མངོས་པ་
 ཟླ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སེམས་འཛོག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་
 གྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ཉེན་བྱེད་པ་ནི་ཐབས་མཁས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །

ལྷ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱུ་བ་ཚད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ། གྱུ་བ་ཚད་བཤད་
 པ། དེའི་རྟགས་སོགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཉེས་པ་ལྷ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་
 རས་སྐྱབ་ཚུལ། དེའི་ཆེ་སེམས་གནས་དགུ་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟོབས་དྲུག་གི་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་
 པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་པོ་བས་ཉིང་འཛིན་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཉེས་
 པ་ལྷ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་རིམ་ཚང་གི་སྒོ་རས་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་དང་འདུན་
 ཚུལ་བཞེན་སྦྱངས་བཞི་དང་། དམིགས་པ་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་དེ་མི་བརྟེན་པའི་བླ་པ་དང་།
 བྱིང་ཚོད་དང་དེ་ངོས་མི་ཟེན་པའི་གཉེན་པོར་བྱིང་ཚོད་སྦྱར་དུ་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བྱིང་
 ཚོད་བྱང་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་དེ་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་ཅེ་བཅག་ཆེ་
 འདུ་བྱེད་ཚུལ་བའི་གཉེན་པོར་དེ་འདུ་མི་བྱེད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་རས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་
 མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་འགྱུར། །ཉེས་
 པ་ལྷ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཟླ།
 དེ་ཞེས་པ་བཙུན་འགྲུས་བསྐྱོམ་པ་དེ་ལ་ཞེས་བཤད། གནས་པ་སེམས་གནས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་
 བྱེད། སེམས་ལས་རུང་གི་རྩ་འགྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་སྟེ་དེས་མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་འབྱོར་བའམ་འགྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
 དབུས་མཐའི་འགྲུལ་བར། དེ་སྤང་པའི་ཕྱིར་བཙུན་འགྲུས་བསྐྱོམ་པ་དེ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གནས་པ་ནི་འདིར་སེམས་གནས་པ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་རིག་པར་

བྱལོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་། བཙུག་འགྲུས་ཚོམ་པ་དེར་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལས་
 སེམས་ལས་རུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཉིང་
 ལས། དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིང་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ་དོན་
 ཐམས་ཅད་འབྱོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉེས་པ་ལྡ་ཡོད་དེ། དབུས་
 མཐའ་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་དག་ནམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཁྱོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་
 དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྡར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྡར་ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོར་
 བའི་ཆེ་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་ལ་མི་སྟོར་བའི་བྱིར། འདིའི་ལེ་ལོ་ལ་གཉིད་སོགས་ལ་
 ཆགས་པས་སྟོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ། ཆགས་སོགས་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་དན་པར་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ།
 དས་མི་རྒྱས་སྟམ་པའི་སྦྱིད་ལུག་གི་ལེ་ལོ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཉིང་འཛིན་སྟབ་པ་ལ་
 བྱི་བཞོལ་བྱས་པ་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་དགེ་བ་པལ་ཆེར་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། སྦྱིད་འབྲུག་ལས། ལེ་ལོ་དན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟན་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་བཙུག་པའི་ཆེ་གདམས་དག་སོགས་བརྗེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་བརྗེད་ན་དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར། འདིའི་བརྗེད་
 དེས་དེ་ཡང་དན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤང་བོ་ལྡའི་རབ་བྱེད་ལས། བརྗེད་དེས་པ་གང་
 ཞེན། དན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ། དགེ་བ་ལ་མི་གསལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིའི་
 བརྗེད་པ་ལ་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་གཉིས་སོགས་ཡོད། མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱིང་ཁྱོད་
 གཉིས་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ལས་རུང་མེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། འདིར་ཁྱོད་པས་
 མཚོན་པས་འཕྲོ་བ་དང་བྱིང་བས་མཚོན་པས་སྟུགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བྱེད་པས་འགོག་དགོས་
 ཏེ། འདི་གཉིས་འོག་ཏུ་བཤད་དོ། །བྱིང་ཁྱོད་སྤང་ཆེ་མི་ཚོལ་བ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་
 ཞེ་བར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། འདིའི་འདུ་མི་བྱེད་དམ་མི་ཚོལ་བ་ནི་བྱིང་ཁྱོད་མཐོང་ཡང་འགོག་པར་

མི་ཚུལ་བ་སྟེ། དབྱེན་ལེ་ལོ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་མི་ཚུལ་བ་གསུམ་སོགས་ཡོད། གྱིང་ཚོད་དང་
བྲལ་ཆེ་ཚུལ་བའམ་འདྲུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་གཡེང་ནས་ཉིང་འཛིན་
འཕེལ་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །འདིའི་འདྲུ་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་བ་ཡིན་ལ། དབྱེན་ནི་ལྷག་སྒྲིམ་སྐབས་
གྱིང་ཚོད་སྤྱོད་ཡང་མེད་ཆེ་གཉིན་པོའི་ཚུལ་བ་བྱེད་པ་གཉིས་སོགས་ཡོད། ས་མཆམས་སེམས་
གནས་དགུ་བ་ཡན་ཆད་ལ་བྱེད་དོ། །གྱིང་ཚོད་གཉིས་ལས། གྱིང་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དགོ་
བ་སྒྲིམ་ཆེ་སེམས་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཞུས་པའི་སེམས་བྱུང་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཅུང་གི་
ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་འདྲུ་བྱེད་དེ་དེ་ཡིན་པའ། བསྐྱུས་ན། དེའི་ཆེ་སེམས་གྱི་གསལ་
ངར་ཞུས་པའི་སེམས་བྱུང་ནང་གི་གཡེང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིམ་རིམ་ལས། གང་གིས་
ཆེ་དཔྱུས་ལོང་ལྟ་བུའམ། མི་སྟན་བར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ། མིག་བཙུམ་པ་ལྟ་བུར་སེམས་གྱིས་
དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་བྱིང་བར་གྱུར་བར་རིག་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། དཔེ་གསུམ་ལྟར་དམིགས་པ་མ་མཐོང་བས་ཆོག་གི་སྟགས་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་
སེམས་ལྷུ་བ་སོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་བུར་ཡན་ཆད་གྱི་མི་མཐོང་བའི་དཔེ་གསུམ་
བཤད་པས། སེམས་གྱིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་གསལ་བར་མ་མཐོང་བའི་ཆེ་བྱིང་བར་གྱུར་བར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་གྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་བར་
གྱུར་བ་དེའི་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་ན། རང་ཡིན་གྱི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་
ཡོད། དགོ་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། གྱིང་བ་སྤྱོད་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཀྱང་གསལ་ངར་རམ་
འཛིན་སྐྱངས་གྱི་ངར་མེད་པ་དྲངས་ཆ་ཅམ་གྱི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་སོགས་དང་མཚུངས་
ལྟར་ཡིན་པས་དགོ་བ། གསལ་ངར་མེད་པས་དྲངས་ཆ་ཅམ་གྱི་གྱིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། དུལ་མི་གསལ་བ་དང་། སྒྲིའི་འཛིན་སྐྱངས་འཕངས་དམའ་

རུ་སོང་བ་རྣམས་བཀག་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གིས་ཆ་གཉིས་ཅར་
དགོས་ཀྱི་ཡུལ་གསལ་བ་ཙམ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྲངས་ཆ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་ཅིག་ཡོད་དེ། འཛིན་སྟངས་ཉད་ཀྱིས་ཤོར་ནས་དམིགས་པ་བོར་ཞིང་
སེམས་འཕྲོ་མི་བྱལ་བར་བྲངས་ཆ་ཙམ་ལ་སྟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱིང་བ་རགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲའི་རགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་བལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས།
གསལ་ཆའི་ངར་ཆ་ཉད་ཀྱིས་ཤོར་ནས་བྲངས་ཆ་ཙམ་ལས་མི་འདུག་ན་བྱིང་བ་རགས་པར་ངོ་
ལེས་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱུ་བ་གང་ཡིན་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལའང་
རྒྱུ་བར་བཤད་པ་མང་ཡང་ཡི་ཤི་བའི་རྒྱུ་བ་དང་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་དང་འདི་གཉིས་རྒྱུ་ལྷགས་
མི་འདྲ། དམིགས་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ། རོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྒྱུ་ལྷགས་
མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལ་ཡུལ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གསལ་ངར་ཆག་པའམ་རྒྱུ་
བ་དགོས། ཤི་བ་ལ་ཡུལ་ཡང་དགེ་མི་དགེ་སོགས་ཅི་རིགས་ལ་ངས་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་སེམས་ཀྱི་
སློ་ཤི་བའམ་ཆག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དམིགས་པ་འཛིན་
པ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་བར་བྱུར་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཚོགས་གཉིས་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
རྒྱལ་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་མི་དགེ་བ་དང་། རམ་མཁའ་སྟེག་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དམིགས་པ་
རེ་རེ་ལའང་དེ་དམན་པ་བདག་ལྟ་བུས་ག་ལ་རྒྱས་སྟམ་ནས་ཡི་ཤི་བའམ་ཡི་ཆད་པ་རེ་རེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོས་པས་ཚོག་ །དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་མི་འདྲ་
སྟེ། བྱིང་བ་ནི་དམིགས་པ་གང་ལས་རྒྱུ་བ་དེ་མི་གསལ་དགོས་ལ། ཡི་ཤི་བའི་རྒྱུ་བ་ནི་དམིགས་
པ་གང་ལས་རྒྱུ་བ་དེ་གསལ་ལ་⁽¹⁾བར་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ།

1 དེ་བ་གཞུགས། གསལ་བ་མི་འོང་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་རྩལ་སོགས་ཞིབ་པར་ཤེས་ན་དཔེར་བ་བདག་གིས་དེ་
གསོད་མི་ཁུས་སྟུང་པའི་ཡི་ཆད་པ་སྟེ་ལ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ལ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་གོ་ན་ཡི་
ཆད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་འདྲ་སྟེ། བྱིང་བ་ལ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་གང་
རུང་ཞིག་དགོས་ལ། དགེ་བ་ལ་ཡི་ཞི་བའི་ཞུས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལེ་ལོའི་ཆ་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་སྤྱིད་ལུག་གི་ལེ་ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་པ་གཞན་དག་ཀྱང་སྤྱིད་
ལུག་པ་ཁོ་ནའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་རྟུགས་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མི་འདྲ། རོ་
བོ་མི་འདྲ། བྱིང་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྟུགས་པ་བྱིང་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས། གལ་ཏེ་རྟུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ནས་སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་
པར་མཐོང་ན། ཞེས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྟུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་བྱིང་བའམ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་འདྲ་སྟེ། རྟུགས་པ་གཏི་ལུག་གི་ཆ་ཤས་དང་རྩ་ཉོན་ཉི་
ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད། བྱིང་བ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ནང་ཆོན་ཡིན་ལ་ཆགས་སྣང་
སོགས་དང་གཏན་མི་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཀུན་བརྟན་ལས། རྟུགས་པ་གང་ཞེ་ན།
གཏི་ལུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉི་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། རྟུགས་པ་
གང་ཞེ་ན། ལུས་ལྟེ་བ་ཉིད་དང་སེམས་ལྟེ་བ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། ལུང་པོ་ལྟེ་རབ་བྱིང་ལས།
རྟུགས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ། མོངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཀུན་བརྟན་ལས། ནང་གི་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱིང་བ་
དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགེ་བ་ལ་ཞུགས་དུས་འོང་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་མ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིང་བ་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ཆགས་སྣང་སོགས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་
བའི་ཉོན་མོངས་དང་འགྲོགས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མཆོན་གཉིས་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་བྱིང་

ལས་མི་འདྲ་སྟེ། ཟུགས་པས་ལུས་སེམས་འཐིབས་ལ་ཉོག་ཉོག་པོར་བྱེད། བྱིང་བས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱིང་བ་ལ་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱས་བྲགས་པས་བྱིང་བ་གཅིག་དང་། སེམས་འཛིན་
 སྒྲངས་དམའ་བ་ཅམ་གྱི་བྱིང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཆེ་བྲགས་ན། དང་པོའི་གཉེན་པོར་
 དམིགས་པ་བྱ་སྟེ་བྱིང་བ་དང་། གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་དགའ་བ་
 བསྟོམས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཟུགས་པ་དང་གཉིད་
 གྱིས་ནོན་ཏེ་དམིགས་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། སྒྲང་བའི་
 འདུ་ཤེས་སྒྲོམ་པའམ། བཙུག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས།
 ལྷུ་པ་དམིགས་པ་བྱ་ཆེན་དག །བསྟོམ་པས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་དང་། ལྷུ་པ་ཡང་ནི་
 བཙུན་འགྲུས་ཀྱི། །པན་ཡོན་མཐོང་བས་གཟེངས་བསྟོད་བྱ། །ཞེས་དང་། བར་བྱིན་བསྐྱས་པ་ལས།
 ལྷག་མཐོང་བཙུན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས། །ལྷུ་པར་གྱུར་ན་གཟེངས་ཀྱང་བསྟོད། །ཅེས་དང་།
 བསྐྱབ་བཏུས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལྷུ་ན་དགའ་བ་བསྟོམ་ནས་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། རྟོན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་སྐྱག་པ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་རྣམ་
 པ་མ་ཞི་ཞིང་བྱིར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ཞི་གནས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་
 པའི་ཉེ་ཉོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྟོན་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱག་པའི་མཆན་མའི་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་
 བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཆན་མ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
 དམིགས་པ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ངོ་བོ། མ་ཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྣམ་
 པའམ་འཛིན་སྒྲངས། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་བྱེད་ལས་བསྟན་ནོ། །དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་རང་ཡིན་གྱི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འདུན་འདོད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལྔ་སོགས་

ལ་ཆགས་པ་ལྟ་སོགས་ཡོད་དོ། །འཕྲོ་བ་ནི་དགེ་མི་དགེ་སྣ་ཆོགས་ལ་འཕྲོ་བ་ཡོད་པས་ཆོད་པ་
 དང་མི་གཅིག་ལ་འཕྲོ་བས་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་ལ་གཞོད་ཀྱང་མ་སྟོས་པ་ནི། ཉིང་འཛིན་གསར་སྐྱབ་
 གི་ཉེན་འདོད་ཁམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་འདོད་པ་འདིའི་སོ་སྤྱེ་དམན་པ་ནམས་ཡུལ་ལྟ་ལ་ཆགས་
 པས་ཉིང་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཆོད་པ་གཙོ་བོར་བཀག་དགོས་ཏེ། ཅན་གྱི་མིས། རི་ལྟ་རི་
 ལྟར་ཞི་གནས་ལ་དམིགས་ཤིང་། །དེ་དང་དེར་ཡིད་ཡང་ཡང་གཏད་པ་ན། །དེ་དང་དེ་ཡིད་ཉོན་
 མོངས་ཞགས་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཐག་པས་དབང་མེད་དངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཆོད་པ་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་དགོས་ལ། ཆོད་པ་སེལ་བྱེད་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་སོགས་སྤྱོད་ཤས་
 བསྟོམ་པས་སེམས་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུ་མ་སྤྱང་པོ་ལས། ཆོད་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་
 པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། གཡེང་བ་གཡེངས་པའི་མཆན་མ་ལས། །ཉེས་
 དམིགས་བལྟ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བར་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་ལས། ཆོད་པར་གང་ཆེ་གྱུར་
 པའི་ཡིད། །ཞི་གནས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། ཆོད་པར་གྱུར་
 བ་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྟོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་
 གི་ཆེ་སྟོན་ཆོད་པ་དང་གཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དམན་ཞིང་བར་བར་དུ་སེམས་ཆོད་པར་མཐོང་བ་
 དེའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འགྱུར་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཆོད་པ་ཞི་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིང་ཆོད་གི་རྒྱ་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་བལྟས་པས་ཤེས་སྟོན་
 བས་མ་བྱེས་སོ། །

ཉེས་པ་ལྟ་བོ་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་བཞི། ལྷག་མ་བཞིའི་
 གཉེན་པོར་རེ་རེ་སྟེ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབྱུ་མ་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་
 གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །ཞེས་དང་། དེའི་སྤྱེ་འབྲེལ་ལས། ལེ་ལོ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་བཞི་སྟེ། འདུན་པ་དང་། ཅོལ་བ་དང་། དད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏུ། དབྱས་མཐའ་ལས། དམིགས་པ་བརྗོད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་གོད་
 པ་ཉོག་པ་དང་། །དེ་སྤངས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་ནལ་དུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དམིགས་པ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་སྟོབ་འེ་སེམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། དད་པ་ལྟ་བུ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ཀྱང་མི་སྟོབ་དང་། སྟོབ་ཡང་མི་དགེ་བ་ལ་སྟོབ་ལེ་ལོ་ཡིན་
 པས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོབ་འཇུག་ལས། བརྩོན་གང་དགེ་ལ་
 སྟོབ་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དར་ཤིག་ལས། ཉོན་མོངས་ལ་སྟོབ་ལེ་ལོ་ཡིན་པས་བརྩོན་འགྲུས་གང་
 ཞེན་དགེ་བ་ལ་སྟོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་
 རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཉིང་འཛིན་ལ་སྟོབ་དང་། རྩོལ་བ་ནི། གཙོ་བོར་སེམས་
 ཀྱི་འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་པའི་སེམས་པ་དང་། སལ་བ་ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱི་རྩོལ་བར་རེའང་ཡོད་དེ།
 དབྱས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར་གནས་པ་ནི་རྩོལ་པའོ། །ཞེས་དང་།
 ཀུན་བརྟུས་དར་ཤིག་ལས། གཉེན་སོ་དངོས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འབྱུང་མེད་ཀྱི་སེམས་པས་བསྐྱུས་བ་
 རྩོལ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་རྩོལ་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ལ། རྩོལ་བ་ཡིན་ལ་
 བརྩོན་འགྲུས་མ་ཡིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ལ་རྩོལ་བ་མ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྟབ་བཞི་ཡོད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྩོལ་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ། །དགེ་ལ་སྟོབ་ཡང་འདུ་མི་
 བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། དགེ་ལ་སྟོབ་ཤིང་རྩོལ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ། རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩོལ་བ་དེ་ལ་དབྱེན་ལེ་ལོ་གསུམ་ཀྱི་གཉེན་སོ་གསུམ་ཡོད་དོ། །འདིའི་འདུན་པ་ནི་ཉིང་འཛིན་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པས་བྱངས་པའི་ཉིང་འཛིན་དོན་གཉིར་ཀྱི་འདུན་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱས་
 མཐའ་ལས། གནས་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་རྩོལ་བའི་གནས་ནི་འདུན་པའོ། །ཞེས་དང་།
 ཀུན་བརྟུས་དར་ཤིག་ལས། དེས་སྒྲོམ་པ་ལ་དོན་གཉིར་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དབྱེན་ཏེང་འཛིན་དང་འབྲས་བུ་དོན་གཉིར་གཉིས་སོགས་ཡོད། དད་པའི་རོ་བོ་སྤར་བཤད་ཟེན།

དབྱེ་ན། འདིའི་དད་པ་ནི་གཙོ་བོར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་ཕལ་བ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དད་པ་
 དང་། དང་བའི་དད་པ་གཉིས་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་
 དད་པ་དང་ཉིང་འཛིན་འབྲས་བཙས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་དད་པ་གསུམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་གསུམ་རེ་རེས་ཀྱང་བྲངས་ནས་ཉིང་འཛིན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སྦྱིས་པ་
 རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དབྱུས་མཐའ་ལས། རྒྱ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། གནས་འདུན་པ་
 དེའི་རྒྱ་ནི་དད་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་
 དར་རྒྱུ་ལས། ཉིང་འཛིན་འབྲས་བྱ་དང་བཙས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྟེ། དབྱེ་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། ཡིད་ཆེས་དང་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་གཉིས་
 བསྟན། དར་རྒྱུ་ལས་ཡོན་ཏན་ཞེས་པས་དང་བའི་དད་པ་འང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེན་སྦྱངས་
 འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དམིགས་པ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་ཅིང་བྱེད་པ་མི་
 གཡེང་བའི་སེམས་བྱུང་དེ་བྲན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཉ། ཀུན་བརྟུས་ལས། དཔལ་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་ལྷ་བ་ཡོད་དེ། དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་པའི་བྲན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དབྱུས་
 མཐའ་ལས། དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་དང་། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། དཔལ་པ་ནི་དམིགས་པ་
 མ་བརྟེན་པའོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་དར་རྒྱུ་ལས། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དམིགས་རྣམ་མི་
 བརྟེན་པའི་བྲན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་བྱུག་པ་ཡོད་དེ། དཔལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་དམིགས་པ་ལས་བྱིང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱིས་བར་བཅད་མ་བཅད་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དབྱུས་མཐའ་ལས། བྱིང་དང་ཁྱོད་པ་རྟོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། ཤེས་བཞིན་
 ཀྱིས་དཔལ་པ་མ་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་བྱིང་བ་དང་ཁྱོད་པ་རྟོག་པའོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་དར་རྒྱུ་
 ལས། བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་ངམ་འབྱུང་དུ་དོགས་ན་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་
 བ། དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་
 བ་བྱིང་ཚོད་པ་རགས་ངོས་འཛིན་པའི་ཤེས་བཞིན་བཞི་སོགས་ཡོད། དེ་བདུན་པ་ཡོད་དེ། བྱིང་ཚོད་
 བྱང་ན་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པས་ཚོལ་བའི་སེམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། དེ་
 སྤོང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། རྟོགས་ནས་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མདོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་པའོ། །ཞེས་དང་། དར་རྟེན་ལས། བྱིང་ཚོད་བྱང་ན་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་
 པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་འདུ་བྱེད་དེ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སེམས་པ་
 གང་ཞེ་ན། སེམས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
 འདིར་དགེ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཞིག་དགོས། དབྱེ་བ་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
 འདུ་བྱེད་གཉིས་སོགས་ཡོད། དེ་བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་ཅེ་བཅག་ནས་སྦྱོན་གྱིས་བྱུབ་པར་
 འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་
 སྟོམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་གནས་དགུ་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་བྱང་དོགས་ནས་
 སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་ནང་དུ་འགྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོལ་བའམ་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་
 དེའི་གཉེན་པོར་ཚོལ་བ་མེད་པར་སེམས་གསལ་ངར་དང་བཅས་རྣལ་དུ་འཛོག་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་
 སྟོམས་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཞི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་
 བར། བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་དེ་ཉི་བར་ཞི་བར་གྱུར་པ་ན། རྣལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་སེམས་བཏང་སྟོམས་སུ་
 བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ལ་མེད་དེ། བྱིང་ཚོད་
 དང་བྲལ་ཆེ་སེམས་རྣལ་དུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ལ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་བྱིང་ཚོད་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ཐུབ་ཀྱང་གཅོད་བྲལ་བྱེད་པ་དེ་དུས་འདུ་

བྱེད་བཏང་སྟོམས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་བཏང་སྟོམས་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སེམས་མཉམ་པ་
ཉིད་དང་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་ལས་
སྲུ་རུང་པའི་རྗེས་སྲུ་ཚོལ་བ་མེད་པའི་བྱ་བས་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞེས་པས་ཞི་ལྷག་གསར་སྦྱབ་ཀྱི་དུས་སྲུ་འདི་སྟོམ་
དུས་གཉིས་བསྟན། དམིགས་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། རང་གིས་འཇུག་པ་དང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སེམས་
གནས་དགུ་བ་ལྟ་བུའི་དུས་བསྟན། དེ་རྗེས་སེམས་ལས་སྲུ་རུང་པའི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཞི་གནས་བྱབ་
ནས་ཀྱང་སྟོམ་དུས་བསྟན། ལྷག་མའི་སྟོམ་ཚུལ་འདྲ་བྱེད་དམ་ཚོལ་བ་སྟོན་བའམ་བཞག་བསྟོམ་
ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་
དང་ཁོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་རྣལ་དུ་འདུག་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཚོལ་བ་
སྟོན་ལ་བཏང་སྟོམས་སྲུ་བྱ་ཞིང་དེའི་ཆེ་རྗེས་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོམ་དུས་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དུས་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་
དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་བྱིང་བ་དང་ཁོད་པ་མེད་པའི་ཆེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་གནས་དགུ་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟོབས་བྱག་གི་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་
པ་ལ། སེམས་གནས་དགུ་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་ཚུལ་དང་། སེམས་གནས་དགུ་བཤད་
པ། དེ་སྟོབས་བྱག་གིས་འབྱུང་ལུགས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བྱེད་
བཞི་ཡོད་དེ། སྤྲིང་སྟེ་འཇུག་པའི་དང་། བར་དུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་དང་། ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་
པའི་དང་། ལྷན་བྱབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། སེམས་གནས་པ་
དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། བར་
དུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། སྐབས་སྲུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷན་གྱིས་བྱབ་པར་འཇུག་

པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་གནས་དགུ་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་
 ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འདུག་པའི་ཡིད་
 བྱེད་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག། །སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལྔ་ཆད་ཅིང་
 འདུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་། དེ་བརྒྱད་པ་ལ་ཆད་པ་མེད་པར་འདུག་པའི་ཡིད་བྱེད་
 གྱི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་། དེ་དགུ་པ་ལ་ཚོལ་བ་མེད་པར་འདུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སེམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འབད་པས་སྐྱེམ་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
 བྱིང་ཚོད་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཚུ་ལྟར་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་གཅིག་སྐྱེ་བ་འཕྱད་ནས་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་
 སེམས་ཏིང་འཛིན་ལ་འགའ་བཞག་མི་རུས་པས་སེམས་གནས་དེ་གཉིས་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོའི་
 ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཛོག་
 པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྐྱེམས་ཏེ་འདུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སེམས་གནས་དེ་ལྟའི་སྐྱབས་སུ་བྱིང་ཚོད་མི་སྐྱེ་བར་ཏིང་འཛིན་རྒྱན་དགའ་རབ་
 རེ་བསྐྱད་ནས་ཡང་བྱིང་ཚོད་ཅི་རིགས་པར་ཡང་ཡང་གཅོད་པས་སེམས་གནས་དེ་གཉིས་ཡིད་བྱེད་
 གཉིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། བསྐྱེས་ཏེ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་
 འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་
 སྐྱབས་སུ་ཆད་ཅིང་འདུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་
 པ་བྱུང་སྟེ། བརྒྱད་པའི་སྐྱབས་སུ་བྱིང་ཚོད་སྐྱེ་བྱུངས་ཙམ་མཇག་གལ་ཏེ་སྤྲོ་མོ་ཙམ་སྐྱེས་ཀྱང་ཏིང་
 འཛིན་བར་མི་ཆད་པར་མ་ཟད་ཐུན་ཡང་རིང་པོར་སྐྱོང་ཐུབ་པས་བརྒྱད་པ་ཡིད་བྱེད་གསུམ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། རྒྱད་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྱབས་སུ་འཆད་པ་མེད་
 པར་འདུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། དགུ་
 པའི་སྐྱབས་སུ་བར་ཡང་མི་འཆད་ལ་ཚོལ་བ་ཡང་རྒྱན་པར་བརྟེན་མི་དགོས་པས་ཚོལ་བ་མེད་པར་

འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་
ཚུལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞི་གནས་ཀྱི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་གནས་ལ་ཚོས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་
ལ་སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགེ་སྤོང་སེམས་ནང་ཁོ་ནར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཡང་དག་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པར་
བྱེད་པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་
ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གུན་བརྟུས་
ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། སེམས་ནང་ཁོ་ནར་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུན་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། ལྷན་ཏེ་
འཛོག་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་བསྐྱས་ནས་
ཉིང་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ནམ་ཡིད་བྱེད་བཏགས་པ་བ་དང་པོ་དེ་སེམས་གནས་དང་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེའི་
རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་འཛིན་ནམ་ཡིད་
བྱེད་བཏགས་པ་བ་ཞེས་འག་མ་ལ་འང་སྟོན། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གཡེང་
བར་རྒྱན་ཅུང་ཟད་འཐུད་ཀྱས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་གནས་གཉིས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲན་ཏེ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་
དེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅུང་ཟད་གོམས་པས་དྲན་པས་སེམས་གཡེང་བ་སྤྱར་དུ་ཉོགས་པས་
སྤར་དམིགས་པ་ལ་སྟོན་པའམ་འདོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་གསུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
གཡེང་སྤྱར་དུ་ཉོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྤར་ནི་སྒྲན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ཉར་
འཛོག་གི་དེ་ཡོད་དེ། དྲན་པའི་དབང་གིས་སེམས་དེ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བསྐྱས་ཏེ་རྗེ་བཟང་དུ་
འཛོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་

ནང་དུ་བསྐྱབས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པའི་དེ་ཡོད་དེ། ཤེས་བཞིན་
 ལྷོ་བས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་བ་མཐོང་བས་ཉིང་འཛིན་ལ་དགའ་བའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལྷ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
 སེམས་འདུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དེ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་
 བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་བས་རིག་ནས་འགོག་པའི་ཉིང་འཛིན་རྟག་
 པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། རྟེན་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། བདུན་པ་རྣམས་པར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དེ་ཡོད་དེ། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་
 རྟགས་གཉིད་སོགས་ཚེ་ལ་བས་སྤོང་བར་སྤྱོད་པའི་ཉིང་འཛིན་བདུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆགས་
 སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བརྒྱད་
 པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་དེ་ཡོད་དེ། བྱིང་ཁྱོད་སྤྲོ་མོ་ཅན་གྱི་ཡང་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་
 བར་མི་འཆད་པར་ཉིང་འཛིན་ལ་བྱུན་སོགས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཛོག་བྱས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཉིང་འཛིན་
 བརྒྱད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ནས་སྤྱོད་བཅོམ་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 བཅས། །རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། །ཅེས་དང་། ཉན་ས་ལས། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་
 བཅས་པས་བར་དུ་འཆད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པར་ཉིང་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་
 དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགུ་པ་མཉམ་པར་འཛོག་
 པའི་དེ་ཡོད་དེ། ཉིང་འཛིན་དེ་གོམས་པས་རྟེན་ཅི་བྱུང་ཡང་གཉེན་པོ་བློན་འཛིན་གྱི་འབད་ཚེ་ལ་
 མི་ལྟོས་པར་ཉིང་འཛིན་རང་བབས་སུ་འཆར་བས་རྣམ་རྟོག་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དགུ་པ་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷོ་བས་རྟག་ཡོད་དེ། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བློ་པ་དང་། ཤེས་
 བཞིན་དང་། བཅོམ་འགྲུས་དང་། ཡོངས་སུ་འཕྲིས་པའི་ལྷོ་བས་རྟག་པོ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་

གིས་སེམས་གང་འགྲུབ་པ་ནི། མོས་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་དང་པོ་འགྲུབ་སྟེ། གང་མས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བཞག་ཅམ་ཡིན་གྱིས་རང་གིས་རང་གིས་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་གོམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་པ་འགྲུབ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་བསྐྱང་བས་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་འཕྱད་ཀྱས་པ་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཟན་པའི་དེས་ནི་སྒྲན་འཛོག་ཉེར་འཛོག་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ཅུང་ཟད་གོམས་པས་ཟན་པ་ཤུགས་ཅན་སྟེད་ཐུབ་པས་ཟན་པ་དེས་གཡེང་བ་མཐོང་ན་དམིགས་པ་ཟན་པས་སྒྲར་སྟོན་པ་དང་། ཟན་པ་ཤུགས་ཅན་གྱིས་སེམས་དམིགས་པས་ཉེ་རུ་ཉེ་རུ་འཛོག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཞིན་གྱི་དེའི་དུལ་ཞིའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། ཟན་པ་སྟོབས་ལྡན་བྱུང་ན་ཤེས་བཞིན་ཡང་ཤུགས་ཅན་འོངས་པས། རྣམ་ཏོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་མཆན་མར་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་འཕྲོ་བར་མི་སྟེར་བའི་ཕྱིར། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཞི་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་ཏོག་དང་ཉེ་ཉོན་བྱུང་བ་སྤྲོ་ལོ་ཡང་རྩལ་བས་སྤངས་ཤིང་བྱིང་རྟོད་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་ལ་བར་བཅད་མི་ཐུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་འཛོག་འགྲུབ་སྟེ། གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་འཛིན་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞི་གནས་གྲུབ་ཆད་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་གྲུབ་ཆད་ཡོད་དེ། སེམས་གནས་དགུ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ངས་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པ་འཕམ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པ་དེའི་ཆེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཆེ་ཁམས་གོང་མའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ངས་གཉིས་དང་དེའི་སེམས་དང་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་དང་མཉམ་བཞག་གི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅུང་དུ་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་སེམས་དང་ལུས་

དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བཞི་པོ་ཚུང་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་ནམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེར་བསྟོགས་
མི་སྟོགས་དེ་བསྟན་ཏེ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་
པོའི་སེམས་ཉེན་རུང་བ་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། དེའི་གོ་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྤངས་
ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་མཁོན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེས་ཟིན་པ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་ལ་དེའི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་
རགས་པ་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེའི་ཆེ་དུང་མ་ཐོབ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིང་འཛིན་
དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པ་སེམས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེའི་
འོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་འུགས་དང་པོ་སྦྱིས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་གྱུར་
ཅིང་། ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དགའ་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཡང་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉེ་བར་བརྟན་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་
དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་པ་ལས་དང་པོ་བ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་པ་ཞེས་
པ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་རགས་པར་མ་ཟད་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིང་
འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཅིག་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྟེགས་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམ་
རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་
སྤངས་པར་གྱུར་པ་དང་རྗེས་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་
ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དམིགས་པ་ལ་
གནས་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་གཉིས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ།
ཤིན་ཏུ་སྤངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་དགའ་བས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བསྟོད་ན་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་མི་

ཆང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་ལས། སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཡང་ལོག་ནས། དེ་ནས་དམིགས་
 བ་ལ་བརྟན་པོར་གནས་ཤིང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པའི་མ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་ཐོབ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་ལས། ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་པ་འཕྲོ་བ་
 བ་ལ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཕྱིངས་ཀྱི་དགའ་བ་དེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་དགོས། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་
 གཉིས་ལས། ཤིན་ཕྱིངས་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་
 ཕྱིངས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་ཞི་གནས་བྱུང་བའི་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་ལས། སེམས་
 གནས་དགའི་ཉིང་འཛིན་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་དུས་ཤིན་ཕྱིངས་མེད་པར་དོགས་ན་ཤིན་ཕྱིངས་སྤྲ་
 མོ་སྐྱེས་པ་ཆུང་བས་རིག་དགའ་ཡང་། ཞེས་དང་། ཤིན་ཕྱིངས་ཀྱི་ཆ་སྤྲོད་པོ་དེ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
 ལས་མཐར་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བ་དགེ་བ་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོད་མི་རུང་བའི་གནས་
 ངན་ལེན་ཞི་གནས་སེམས་ཤིན་ཕྱིངས་སྐྱེ། དེའི་མཐུས་ལས་རུང་གི་རྒྱུད་ལས་ལ་རྒྱ་བས་ལུས་ཀྱི་
 གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས་བལ་ལྟར་ཡང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཤིན་ཕྱིངས་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་
 ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེ། དེའི་མཐུས་ཡིད་བདེ་ཉམས་ཀྱི་སེམས་ཤིན་ཕྱིངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ། དེ་
 ཡང་ལུས་ཤིན་ཕྱིངས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་ཅུང་ཟད་
 མ་ཐོབ་ལ་དགའ་ཡལ་བ་དེ་ཆུང་དུ་སོང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལྷན་ནེ་སྟོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 རེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤིན་ཕྱིངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཞི་གནས་འབྱུང་བས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཕྱིངས་ནི་གཟུགས་ལུང་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་
 པའི་ལས་རུང་གི་ཆ་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་
 གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་དེའི་ཤིན་
 ཕྱིངས་གཉིས་སེམས་བྱུང་ཡིན། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་དེའི་ཤིན་ཕྱིངས་གཉིས་གཟུགས་
 ལུང་གི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བཟུས་ལས། ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་པ་གང་ཞིག་ལ། ལུས་

དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནམས་ཀྱིས་རྒྱན་གཙོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་
བ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་མི་དགའ་བ་
དང་། དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་ན་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་འཇུག་མི་བྱུང་བའི་ལྷི་སྣང་
གི་ཆ་སེམས་རྒྱང་འདུ་བྱེད་དེ་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཤིན་སྤངས་
སེམས་ལས་རུང་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་རུང་གི་སེམས་རྒྱང་འདུ་བྱེད་
ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གློ་བཟླ་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
སེམས་ཀྱི་སེམས་པ་དང་ཡང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་སེམས་ལས་རྒྱང་བའི་⁽¹⁾ཆོས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་
གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དང་ལྷན་ན་དམིགས་
པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པས་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ལུས་ལས་སུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཀ་
རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལྷི་
ཡང་འཇམ་རྩུབ་བཞི་ལ་སོ་སོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དེ་ལུས་ཀྱི་རྩུབ་ལྷི་
གཉིས་དང་ལུས་ལས་རུང་དེ་ལུས་ཀྱི་འཇམ་ཡང་གཉིས་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བྲབ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ལྷི་
བ་ལྷི་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡང་བ་ཡང་བ་ཡིན་ལ། ལྷི་ཡང་གཉིས་དང་འཇམ་རྩུབ་གཉིས་ལ་རེག་བྱས་
བྲབ་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་དེ་བཞི་ཡོད་ཅིང་ལྷི་ཡང་འཇམ་རྩུབ་བཞི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
ལས། རེག་བྱ་བརྩ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བརྩ་གཅིག་འདྲེན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཀུན་བརྩས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞི་རེག་བྱར་བཤད་ལ། ལུང་སོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། རེག་
བྱའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནམས་བཞག་སྟེ། འཇམ་པ་ཉིད་
དང་། རྩུབ་པ་ཉིད་དང་། ལྷི་བ་ཉིད་དང་། ཡང་བ་ཉིད་དང་། བྲབ་པ་ཉིད་དང་། བཤེས་པ་དང་། སྒྲོམ་

1 དེག་ཆོག་ཞན།

བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཏེ། བརྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་
 བ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་དེ་ངོས་འཛིན་
 རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ་རྟགས་བྱབ་སྟེ། ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དེ་ལུས་ལ་
 རྒྱང་ཆེར་རྒྱ་མ་བྱབ་པས་ལྷི་བ་སོགས་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་ལུས་ལ་རྒྱང་ཁྲད་པར་ཅན་རྒྱ་བ་
 ན་ལུས་འཇམ་བ་དང་ལྡང་བ་ཡང་བའི་རེག་བྱ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་སྟེས་པས་
 ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་བ་སྟེ་བ་དང་མ་བྱན་བ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱང་དག་ལུས་ལ་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཞེས་པ་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་བ་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཏེ་གང་བ་བཞིན་དུ་སྤང་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་རེག་བྱར་འདོད་པ་མདོ་སྟགས་
 གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནི་རེག་བྱ་ཆོས་ཡིད་
 དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྫོ་བརྟན་གྱིས་དེ་ལ་ལུས་ལས་སུ་རུང་
 བ་ནི། ལུས་ཀྱི་རང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྡང་བ་ཡང་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། ལུས་ཀྱི་
 རེག་བྱའི་ཁྲད་པར་དགའ་བས་ཟེན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། འུ་ཀྱ་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས་དེ་ཉིད་བསྟུས་པའི་འགྲེལ་བ་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ཀྱི་
 རྩོགས་སུ་བདེ་བ་སྦྱེད་པའི་རེག་བྱ་སྟེ། རེག་བྱའི་ཁྲད་པར་གང་གི་ལུས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བཀོད་པ་
 ལ་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལ་སོགས་པ་སེལ་བར་རུས་པའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་
 སྟེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་རེག་བྱ་ཡིན་པ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། དེ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟན་ལས། སེམས་བྱུང་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཆོས་མདོན་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་ལུས་
 སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཞེས་བྱ་ཡི་ལུས་སེམས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁྲབ་སྟེ། སེམས་བྱུང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་གྱིས་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་གྱིས་དབང་

བརྟེན་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་དངོས་ལ་མི་འཛོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་
དགོས། གཞན་དུ་སྤར་གྱི་ལུང་དེ་དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཉན་སར་རྒྱུད་གིས་ལུས་
ཡང་བ་དང་འངས་པའི་ཤིན་སྤངས་སྦྱེད་པར་བཤད་ལ། གློ་བརྟན་གྱིས། མདོ་ལས། ཡིད་དགའ་ན་
ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ས་ནས་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་དགའ་བས་ཟེན་ན་
ཤིན་སྤངས་སུ་འགྱུར་བར་བཤད། འུ་ཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་རེག་
བྱ་སྟེ་ཞེས་བདེ་བ་སྦྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་བྱུང་བར་ཅན་ཞིག་ལ་བཤད་པའི་བྱུང་བར་རྣམས་ཀྱང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་བརྟུས་དང་ཉན་སར་སེམས་གནས་དགུ་ལ་སེམས་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་
ལས། དེ་ལ་ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་དེ་མཚན་མ་མེད་
ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་ཞི་བ་ལ་གནས་ཤིང་ངེས་པར་མ་འདྲེས་
པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེའི་རྟགས་སོགས་བཤད་པ་ནི། ཞི་གནས་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་
སྤོང་བའི་རུས་པ་ཡོད་པ་མཉམ་པར་བཞག་ཆེ་སྤུང་དུ་ཤིན་སྤངས་ཀྱང་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་ལྔ་པལ་ཆེར་
མི་འབྱུང་། རྗེས་ཐོབ་ན་འང་ཤིན་སྤངས་འགའ་ཞིག་དང་ལྡན་ཤིན་སྤངས་དང་ཉིང་འཛིན་གཉིས་
གཅིག་གིས་གཅིག་སྟེལ་བ་གཉིད་དང་ཉིང་འཛིན་བསྟེ་རུས་ལ་མི་ལམ་ལ་དག་པའི་སྤང་བ་མང་
པོ་མཐོང་བ། མཉམ་བཞག་གི་ཆེ་རགས་པའི་སྤང་བ་ཀུན་ལོག་ནས་སེམས་ནས་མཁར་འདྲེས་
ཉམས་འཆར། ལངས་ཆེ་ལུས་གློ་བུར་དུ་རྟེན་སྤང་དང་ཉོན་མོངས་འཁྱགས་ཞན་ཅིང་སྦྱེས་མ་ཐག་
རང་ཞིར་འགྲོ། སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རི་ལྟར་བརྟན་ཅིང་གསལ་ཉམས་ལ་ཁང་པའི་རྒྱལ་གངས་ཅི་
ཐུབ་པ་སྙམ་འཆར་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་དུ་ཉན་ས་དང་བྱུང་བར་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུར་
གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་དེ་འདྲ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ལམ་ཞུགས་ཙམ་དུ་ཡང་འཛོགས་མི་ཐུབ་

སྟེ། ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཟུགས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ནང་གི་དམའ་ཤོས་རྣམས་ལའང་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་དེ་དང་
 ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེལ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་
 སྟོང་པའི་སེམས་ཉེན་དུ་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་
 གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། །སྲིད་པ་དག་ནི་ལྡོག་པར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་
 བཞེན་ནས་སྟོམ་ལམ་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཆེ་བདུད་རྣམས་མཐའ་དག་གི་མིག་རས་ཏེ་མིག་
 གམ་མིག་གི་ཆ་ཀྱན་གྱིས་བཅའ་བ་སྟེ་བྱ་རའམ་བལྟ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མི་ཐུབ་པར་སྲིད་པ་མཐའ་
 དག་བསྟོག་པ་སྟེ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་རས་བཅའ་ཞེས་བ་སྟུན་རས་ཀྱིས་
 བཅའ་བ་ཞེས་བ་དང་ཞེས་བྱས་མ་བྱས་ཅམ་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་
 རས་བཅའ་བཞིན་དུ་དང་། མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ་དང་བརྩམ་བཞིན་ཞེས་བཤད་པ་བྱེད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ནང་ཆ་ཐམས་ཅད་མཆོད་མཇུག་དུ་གཏོང་བཤོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་བཤད་པ་ལ། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་པ། དེའི་རོ་བོ། དབྱེ་བ། སྒྲ་
 བཤད། དམིགས་པ། སྟོམ་ཚུལ། བྱབ་ཆད་དང་བདུན། དང་པོ་ནི། དེའི་ཆོགས་གསུམ་ཡོད་དེ།
 སྟེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་སེམས་
 པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་དེའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེའི་རྒྱལ་

དབང་ཆོས་རྒྱུ་གསུངས་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་དགོས་
ལ། ཞེས་དང་། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་
གསུམ་མན་ཆད་ལ་མཆོད་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་མེད་ལ་ཞིབ་ཆ་ཞིག་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བཞིར་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྷག་
མཐོང་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཇི་
ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་དོན་རགས་པ་
འབྱེད་པའི་རྟོག་པ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་འབྱེད་པའི་དཔྱེད་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་
དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
དཔྱེད་པ་དང་། བཅོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་དང་པོ་
བཞིའི་དོན་དེ་ལྟར་ཉན་ས་ཤེས་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་རིམ་གཉིས་སོགས་ལས་བཤད་དོ། །བཅོད་
པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དབྱུང་བས་མི་སྐྱག་པའམ་མི་འཁྲུག་པས་ན་བཅོད་པ་
དང་། དེ་ལྟར་དབྱུང་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ན་འདོད་པ་དང་། རྟོ་བློས་ཀྱིས་སམ་ཁུང་བར་དུ་དཔྱེད་
བས་སམ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་ན་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། དམིགས་པས་སམ་རྒྱུ་བཟོ་བས་ན་
ལྟ་བ་དང་། མཛོན་པར་ཞེན་པས་ན་རྟོག་པ་ཞེས་བཤད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་དར་རྟེན་
ལས། ལྟ་བའི་ཐད་དུ་བཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལྟ་ཀྱི་ལྷག་
མཐོང་བཞི་ཀ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། རྟོག་དཔྱེད་དེ་དག་གི་དུས་སུ་བཅོད་སོགས་འདི་ལྟ་འོང་བ་
མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཅན། དབྱེན་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ།
 མཆན་མ་ལས་བྱང་བའི་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བའི་
 ལྷག་མཐོང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་
 པ་དུ་མཆིས། བྱམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཆན་མ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་
 བྱང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་སའི་བར་སྒོམ་ལས། མཆན་མ་ཅམ་
 དང་ཡོངས་བཅའ་དང་། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒོ་དང་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་སོ་
 སའི་དོན་ཡོད་དེ། བདག་མེད་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཆོན་ན། མཆན་མ་ལས་བྱང་བའི་སྒོའི་ནི། བདག་
 མེད་ངོས་ཟེན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མང་དུ་མི་བྱེད་
 པ་ལ་འཇོག །ཡོངས་བཅའ་སྒོའི་ནི་དེ་སྤར་མ་ངེས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་
 འཇོག །སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒོའི་ལྷག་མཐོང་ནི། དེས་ཟེན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་སྒོའི་སྐབས་
 ལྟར་དཔྱད་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཆན་མ་ལས་བྱང་བ་
 གང་ཞེན་ཉིང་རེ་འཇོན་གྱི་སྒྲིབ་ལུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འབའ་ཞིག་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། གང་གི་སྒོམ་པས་བརྒྱང་བའི་
 ཆོས་སམ་གདམས་ངག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་
 པར་མི་བྱེད་རྟོག་པར་མི་བྱེད་འཇལ་བར་མི་བྱེད་ཉེ་བར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་མཆན་མ་
 ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱང་བ་གང་ཞེན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་
 རྟོགས་པ་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། གང་གི་སེམས་པར་བྱེད། རྟོག་པར་བྱེད། འཇལ་བར་
 བྱེད། ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེན་ནི་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་
ཞེན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་
བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་
པའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། གང་གི་ཆེ་བསམ་ཤིང་བརྟགས་ལ་གཞལ་ཅིང་ཉེ་བར་བརྟགས་
ནས་རི་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ན་ནི། ཡོངས་སུ་ཆོལ་
བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བྱུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོལ་ལུགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་དོན་
དང་དངོས་པོ་དང་མཆོན་ཉིད་དང་ཕྱོགས་དང་དུས་དང་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་ཞིང་བཅའ་ནས་
ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པ་བྱུག་ཡོད་དེ། ཆོག་འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་ཆོལ་བའི་དོན་ཆོལ་བ་དང་། འདི་
བྱིའི་དངོས་པོ་འདི་ནང་གི་འོ། །ཞེས་ཆོལ་བའི་དངོས་པོ་ཆོལ་བ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དམ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བྱིའི་མཆོན་ཉིད་དམ་ཐུན་མོང་བ་ཆོལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཆོལ་བ་དང་། ལག་
ཕྱོགས་སྟོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་དང་དཀར་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་དང་པན་ཡོན་གྱི་སྟོན་ས་ཆོལ་
བའི་ཕྱོགས་ཆོལ་བ་དང་། འདས་དུས་འདི་ལྟར་བྱུང་། མ་འོངས་དུས་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་། ད་ལྟར་
གྱི་དུས་ན་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཆོལ་བའི་དུས་ཆོལ་བ་དང་། རིགས་པ་བཞེསོ། འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་
ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་ཆོལ་བའི་ལྟོས་པའི་རིགས་པའི་དང་། ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་རྣམས་ཆོལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་དང་། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་
ལུང་གི་ཆོད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་སྒྲིབ་པའི་འཐད་སྒྲིབ་ཀྱི་རིགས་པའི་དང་། མེ་ཆ་བ་དང་རྩ་
རྩན་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛིག་ཉེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་
སེམས་པར་མི་བྱེད་པར་དེ་ལྟར་ཆོལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའི་ཆོལ་བ་སྟེ་བྱུག་ཡོད་ཅིང་བཅའ་

ནས་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའམ་དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་
 ཁྱབ་སོགས་དམིགས་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོལ་བ་བྱུག་གི་ལྷག་མཐོང་རེ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ན་གཞི་རྣམ་པ་བྱུག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་དེ།
 འོན་དང་དངོས་པོ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྟོགས་དང་། དུས་དང་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་
 ཅིང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱུག་
 བཞག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གམ་སྤྲུལ་པའི་དོན་རྟོག་པ་
 དང་། ཇི་སྟེང་པའམ་དངོས་པོའི་མཐའ་རྟོག་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བའམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་གསུམ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོལ་བ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་དངོས་པོ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་གཉིས་དང་། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ལྷག་མ་གསུམ་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བར་བཞག་པར་ཉན་སར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 སྒྲིམ་གསུམ་དང་ཚོལ་བ་བྱུག་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་བཞིར་འདུས་ཏེ། རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་བཞིའི་སྒྲིམ་གསུམ་ཡིན་ལ་ཚོལ་བ་ལ་བྱུག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་གསུམ་དང་། ཞི་རགས་དང་ཐག་མེད་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་དང་། འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་སྤར་
 བཤད་པའི་དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་མཐའ་དག་གི་དབྱེ་བ་སྤུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་གནད་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། སྤར་བཤད་ཡོད་དེ། ལྷག་པའམ་ཁྱད་པར་མཐོང་བས་ན་ལྷག་མཐོང་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གྱི་བ་ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་གྱི་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་ལྷག་པར་སོགས་ཤིན་
 ཏུ་མང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུའི་བྱིངས་ལས་སྤྲུབ་པའི་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྐབས་
 འདིར་ཞི་གནས་ལས་ལྷག་པར་དང་ཁྱད་པར་མཐོང་བས་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞི་
 གནས་ཀྱི་མ་དབྱེད་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་དབྱེད་པ་གཙོ་ཆེ་བས་དབྱེད་ན་གསལ་བར་འོང་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཡུལ་ཡང་དག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་དབྱད་ན་གསལ་བར་འོང་
བ་ཉེན་འགྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི་དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་པ་སོགས་བཞི་དང་བདེན་གཉིས་སོགས་མཐའ་
ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་པ་མཐོང་གི་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་དེ་སྒྲོམ་བྱེད་ལྷ་པ་མཐོང་དབྱེ་
བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དོན་དེ་དག་རེ་རེ་
ལའང་པལ་ཆེར་སྒྲོ་གསུམ་དང་ཆོལ་བ་བྱུག་གིས་དམིགས་ཚུལ་རེ་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་
ལས། ལྷ་པ་མཐོང་དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་མཐའ་ཡས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ།
སྒྲོ་གསུམ་དང་བཞི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བྱུག་པོ་དེ་དག་རེ་རེའི་ནམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དག་ལ་འཇུག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་དབྱེ་
བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིམ་སྟེ་འཇུག་པ་སོགས་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡང་
ཡོད་དེ། ལྷ་པ་མཐོང་གསར་སྒྲོམ་ནས་བྱུབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྷ་ར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་ས་པ། དེ་ལྷ་ར་ནང་
གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་ལྷ་པ་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལྷ་པ་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱུག་པ་དེ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་མདོ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཞི་
གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་པ་མཐོང་སྒྲོམ་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་མ་བྱུབ་གོང་
དུ་དབྱད་སྒྲོམ་ངེ་ཅམ་བྱས་ཀྱང་ཞི་གནས་འབྱུབ་མི་སྲིད་པར་བཤད་ཟིན་ལ་ཞི་གནས་བྱུབ་རྗེས་
སེམས་འཛོགས་སྒྲོམ་ཅམ་ལས་དབྱད་སྒྲོམ་བྱས་ན་ཉིང་འཛིན་ཡང་ཆེས་ཆེར་བརྟན་པ་འདེན་ཐུབ་ལ།
ཉོན་མོངས་ལྷོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཡུལ་དེར་མངོན་དུ་འབྱུང་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ངེ་ཅམ་དུ་ལྷ་པ་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
དབྱད་པ་མང་བ་དེ་ཅམ་དུ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །ངེ་ཅམ་དུ་ལྷ་པ་མཐོང་མང་བ་དེ་ཅམ་དུ་ཞི་གནས་ཀྱང་

མང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རི་ལྷ་རི་ལྷར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་ལྷག་མཐོང་གོམས་པ་
 དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྟོབས་གིས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡངས་པ་དང་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 བ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་གི་ཕྱོགས་ཀྱང་
 ཡངས་པ་དང་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་ལྷ་བྱ་ལ་ཡང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཙམ་སྟོམ་པ་ལས་བདག་མེད་ཚུལ་དབྱེད་
 ན་ཤེས་རབ་སྟོབས་ལྡན་གཞན་དང་མི་འབྲ་བ་འབྲེན་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་མི་གཙང་བའོ་
 སྟམ་པ་ལས་མི་གཙང་བའི་རྩས་སོ་གཉིས་སོགས་རེ་རེ་ནས་དབྱེད་ན་མཐུ་ཆེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འབྲུག་པ་ལས། རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལུང་འདི་ཡང་གཙོ་བོ་སྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་བཤད་
 ཅིང་། རོས་བསམ་ཙམ་གིས་དབྱེད་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ན་སྟོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མདོ་སྟེ་
 རྒྱན་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་ཙམ་བྱེད་ལ།
 ཡང་ཡང་དབྱེད་ནས་མི་སྟོམ་ན་སྤར་མདོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་མདོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་མོས་པ་དང་ཡང་ཡང་དབྱེད་ནས་སྟོམ་པ་གཉིས་ཀ་བྱས་ན་ཡུལ་དེ་སྤར་དུ་མདོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་བྱི་བའི་རི་མོ་སྟོབ་མཁན་དེས་སྟོབ་དཔོན་གིས་བཀོད་པའི་གཟུགས་བརྟན་
 དཔེར་བཞག་སྟེ་རི་མོ་གཅིག་གིས་པ་མ་བྱིས་པར་རྒྱན་དུ་རི་མོ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱིས་ན་བྱང་བར་མི་
 འགྱུར། ཡང་ཡང་བྱིས་ཤིང་བྱིས་ནས་གསར་དུ་གསར་དུ་འབྲིན་ལེགས་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། གང་གི་ཕྱིར་མོས་པར་ཡང་བྱེད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་
 སྟོམ་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཕྱིར། དེའི་མོས་པ་འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མདོན་སྟམ་དུ་རྟོགས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 པ་ནས། གལ་ཏེ་རི་མོ་དེ་མ་བྱིས་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲིན་བར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་རི་

མོ་ནམ་དུ་ཡང་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་རིག་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་པོ་བས་ལྷག་མཐོང་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་
 ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཅན། སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབྱུང་འཛིག་སྤེལ་མ་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདིའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོ་གསུམ་ནས་མཆོན་མ་ལས་བྱང་བ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒོ་གཉིས་ནས་
 དེས་ཅན་དུ་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་དམའ་མོའི་སྐབས་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་
 ལ་འདི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་འོག་དུ་འཆད་དོ། །ལྷག་མཐོང་མ་གྲུབ་བར་
 དུ་ཞི་གནས་སྡོན་ལ་བསྒོམས་ནས་དེའི་ཅི་མ་ཞིག་པའི་རང་ནས་དབྱུང་སྒོམ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་གྲུབ་
 བས་སྡོན་ལ་དབྱུང་སྒོམ་བྱས་པས་དབྱུང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བྱངས་བྱངས་པ་དང་དེ་ཞི་ལྷག་བྱང་
 འབྲེལ་ལམ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མཐོན་པོའི་གནས་སྐབས་
 སུ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཆེ་དབྱུང་སྒོམ་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་མཇུག་
 ཏུ་དབྱུང་སྒོམ་བྱས་པས་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དབྱུང་སྒོམ་མང་དུ་བྱས་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཤིན་
 ཏུ་བྱངས་བྱངས་ཏེ་མཉམ་གཞག་ཐུན་དེའི་དང་པོར་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་
 འཛིན་སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སྤྱིས་པ་དང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཉམ་བཞག་
 ཐུན་གཅིག་པོ་དེའི་ཞི་ལྷག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་
 དང་། ས་དང་པོ་དང་། འོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་དང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་སྒྲོབས་ཀྱིས་བདེ་
 བར་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྤྱིས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་
 ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་དུས་དུས་སུ་བགོགས་དང་སྤྱིབ་པ་དང་རྣམ་པར་
 གཡེང་བ་དག་ལ་སེམས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནང་གི་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རང་
 གིས་རིག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བདུན་སྤྱི་བར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ནི་དེའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྒྲིན་མེད་
 བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་ཡིན། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ས་དེའི་
 བན་ཡོན་ཡང་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
 དེས་སྤར་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཐོབ་པས་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་སྒྱུར་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བ་ལ་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པའི་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་
 དམིགས་པ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་བ་དེས་ཀྱང་ས་གོང་མ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་རྣམས་སུ་
 ཡང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་དང་དངོས་པོའི་མཐའ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱི་གནས་ངན་
 ལེན་དང་མཚན་མའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བ་ན་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་
 དམིགས་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེས་སྤར་ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་
 པས། དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས། དེས་གོང་མ་རྣམས་སུ་བསྒྲོམས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་
 དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་ཞིང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས། ཙུ་ཤེས་ནས་བཤད་པའི་དབྱེད་
 སྒྲོམ་ཤེས་སྐྱབ་སྒྲོང་བ་ལ་དགོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ས་བཅུ་པོའི་
 སྐབས་སུ་དབྱེད་པ་བྱེད་པར་མང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ས་མཐོན་པོའི་སྒྲོམ་ཆུ་ལ་ཡང་དོགས་གཙོད་
 མཚོན་ཙམ་འོག་ཏུ་ཡང་བཤད་དོ། །ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཙམ་བ་ཡན་ཆད་
 གྱི་ཕྱགས་ལ་སྒྲོན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་པབ་ནས་སྒྲོམ་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་བ་དང་རང་རྒྱད་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་
ཀྱང་ཡོད་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤང་ཡོད་བས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བྱས་ཤིང་། ཐལ་འབྱར་བའི་ལུགས་ལ་
སྤྲ་རགས་མེད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་སྤང་ཡོད་བས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བྱས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་
པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྐྱར་བྱ། །ཞེས་
དང་། སྤྱད་པར། བདག་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཇི་འདྲར་དེ་འདྲ་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་ཆད་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པས་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྐྱངས་
ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་ཐོབ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷག་མཐོང་དང་ཞི་ལྷག་རྒྱང་འགྲེལ་དང་མོས་བ་ཡིད་
བྱེད་དང་ཉོན་མོངས་ནམ་བར་སྦྱོང་བའི་ལས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་ནམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ཤེས་ཕྱིན་མན་ངག་སྒྲོམ་རིམ་སོགས་ལས་བཤད་བའི་ཕྱིར་པལ་ཆེར་
སྤར་བྱངས་ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་དེར་ནི་ཆོས་ཅན་ལོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཟུང་
 དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་
 ཟུང་ས་ཏེ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་སྟོབས་
 མཚུངས་སུ་དུས་གཅིག་ལ་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྲུག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ནི་ཟུང་
 ཡིན་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྲུག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་ཕྱིན་མན་ངག་ལས།
 དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཟུང་ཡིན་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་ལྷན་པ་སྟེ་ཕན་ཚུན་བཅེངས་ནས་འབྲུག་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ས་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་འདྲེས་
 པར་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འདྲེས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་ཚུང་
 དུ་ལས་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ཆེ་ནི་ཞི་ལྷག་གཉིས་འདྲེས་པ་སྟེ་མཉམ་པར་འབྲུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ལམ་རིམ་གཉིས་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་གྱི་དོགས་གཅོད་ཚོད་སྤོང་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གཉིས་
 སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུར་འདུ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྲལ། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཉམས་ལེན་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཡོད་ཅིང་དེ་གང་
 ཡང་མ་བྱས་པར་ཐོབ་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོམ་
 པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོས་བྱུང་དུ་མ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་ཕུང་དོན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་འབྲེལ་བ་
 དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དབྱེད་སྟོབས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཞི་གནས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ལྷག་མཐོང་བཏང་བའི་ཐ་སྙད་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཏན་ནས་མ་

བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་སེམས་གནས་
 བ་རྣམ་པ་དགུས་ནི། སེམས་ནང་དུ་མངོན་པར་སྤྱད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་སྟེ་མི་སྤྲུག་པ་སོགས་སྤྱད་པ་རྣམ་སྟོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་དབྱེད་སྟོམ་
 སྟོན་དུ་བཏང་ནས། སེམས་གནས་དགུ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་དབྱེད་སྟོམ་
 སྟོན་དུ་བཏང་བ་ལ་ལྷག་མཐོང་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཐ་སྙད་བྲས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་
 དབྱེད་སྟོམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སེམས་གནས་དགུ་བསྦྱབ་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཞི་
 གནས་བསྦྱབ་པའི་ཐ་སྙད་བྲས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་འབྲེལ་ཐ་སྙད་མ་བྲས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། ལྷག་མཐོང་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་
 དགུས་ནི། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་ཉི།
 ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ལྷག་མཐོང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དང་སྟོ་གསུམ་དང་གཞི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 པ་རྣམ་པ་དུག་ལ་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གྲུང་
 བསྒྲིགས་ནས་འཆད་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་དབྱེད་སྟོམ་རྣམས་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་ཐ་སྙད་
 དང་། སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྲས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེ་སྟོན་དུ་
 བཏང་བ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཐ་སྙད་མཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟེན་གྱི་
 ལྷག་མཐོང་དེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།
 འདོད་ན། ལྷག་མཐོང་སྟོན་ལ་གྲུབ་ནས་དེ་རྗེས་སེམས་གནས་དགུ་སྦྱབ་པ་ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་དབྱེད་སྟོམ་གཅིག་ལུས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་གནས་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་གཉིས་ལས། སྤྱིར་ཐ་སྙད་ཐོར་ཡངས་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་གནས་དགུ་ལ་

ཞི་གནས་དང་། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལ་ལྷན་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད། ཅེས་སྐབས་
འདིར་བཀོད་པའི་ལུང་དོན་དང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མོགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་བརྟུས་དང་ཉན་ས་
སོགས་ལས་ཐ་སྟད་དེ་ལྷར་མཇོང་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དང་། སྐབས་འདིའི་སྟོན་
དུ་གཏོང་རྒྱའི་ཞི་ལྷན་ལའང་དངོས་བཀྲགས་གཉིས་བྱས་ཆོག་ཅེས་པ་ཤུགས་བསྟན་དང་སྐབས་
སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡོད་ཀྱང་ཞི་ལྷན་དངོས་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
དེ་ལྷར་ཐ་སྟད་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཞི་ལྷན་དངོས་ལ་ཤིན་ཏུ་དངོས་ཀྱིས་ཟེན་པ་དགོས་པས་དེའི་ཁྱད་
པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། སྒྱིར་ཐ་སྟད་དེ་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་ཞི་ལྷན་དངོས་ལ་ཤིན་ཏུ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་
ཟེར་ན། འོ་ན། རྗེའི་གསུང་ལ་སྒྲོས་སྟོན་ཡོད་པར་ཐལ། དགོངས་པ་དང་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་སྤར་
ཡང་བཤད་ཟེན་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་སྐབས་སྟོབས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱིར་བ་
ཆོད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་ངར་འོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའི་
ལུང་བྲངས་ནས་དེ་ལྷར་བཤད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱིར་ཁོད་ཆོད་པའི་ཉིང་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་
གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བའི་གནས་ཆ་དང་གསལ་ངར་གཉིས་ཀའོང་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཉིང་འཛིན་ལ་དེ་ལྷར་འོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། གསལ་ཆའི་ངར་ཆེ་བ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྟུས་ཀྱི་
ཉིང་འཛིན་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་
དང་ཁྱད་པར་ལམ་རིམ་རང་ལའང་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་
ཁྲབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་འགའ་ཞིག་སྟེ་སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་
གསལ་བར་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཉིང་འཛིན་གསལ་སྟབས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རགས་པའི་གསལ་ངར་
ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྲིད་ཅེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་གསལ་

བར་བསྐྱབས་ཟེན་དང་མདོ་བསྐྱན་བཅས་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་ཡང་སྲིད་ཅེ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་བྱེད་བཞི་ཉིང་འཛིན་ལ་བྱེད་
 པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཞེས་བྲ། ཞེས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་ཞི་གནས་ཡིན་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཉིང་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 འོ་ན། ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན་ལས། བསམ་གཏན་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །བཞག་ན་
 གཡོ་མེད་རི་ཡི་དབང་པོ་བཞིན། །བཏང་ན་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག། ཅེས་པའི་ལུང་
 དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉིང་འཛིན་བསམ་གཏན་ནམ་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་བར་དུ་སེམས་དེ་བཞག་
 ན་མི་སྟོང་ཅིང་དགེ་སོགས་དཀའ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་འགྲོ་མི་ཉན་པ་དེ་ཉིང་འཛིན་བཏན་པོ་
 དང་བསམ་གཏན་ནམ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ན་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དེའི་དབང་དུ་འདུས་འོངས་པའི་དོན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉིང་འཛིན་དེས་སེམས་དབང་དུ་བསྐྱས་ནས་འཛོག་ན་རི་བཞིན་འཛོག་ཐུག་
 དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ལ་བཏང་ཡང་ཡུར་བ་བདེ་མོ་ལ་རྒྱ་དངས་པ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཆེ་ཉིང་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་སེམས་འགྲོ་བསྐྱད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་སེམས་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་རང་
 དབང་ཐོབ་པས་ཉིང་འཛིན་ལ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་
 ཅེས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་མིང་ཡིན་ལ་ཉིང་འཛིན་དེས་སེམས་འཇུག་པ་སྟོབས་ལྡན་བྱས་
 པས་དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་
 བཏགས་པ་དང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་ཤེས་རབ་ལའང་དྲན་པའི་མིང་ཟུར་བཏགས་པ་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྐྱབས་འདིར་ཞི་གནས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཉེ། ཉན་
 ས་ནས་གསུངས་པ་འོག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱི་ཞེས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་ཉིང་

འདྲིན་གྱི་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆ་གཅིག་ལ་ཅི་དང་ཅི་པགས་གྱི་རིགས་འབྲེ་
 ཡིན་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ལའང་ཉིང་འདྲིན་སྒྲོམ་པས་ཐ་སྟན་བྱས་པ་མང་བས་དེའི་མིང་
 གིས་བཏགས་པར་ཁས་ལྷངས་ཀྱང་སྒྲོན་གང་ཡོད། འོ་ན། བསྟན་བཅོས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་
 བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉིང་འདྲིན་གྱི་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཐུབ། ཁོ་རང་
 ལ་བསྟན་བཅོས་ནས་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐབས་འདིའི་ཡིད་བྱེད་འཆད་པར་
 ཐལ་ལོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉིང་འདྲིན་ལ་བྱེད་མི་རིགས་ན་
 སྐབས་འདིའི་དེའང་དེར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ།
 གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་ཡིད་བྱེད་དེ་དགོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བསྟན་བཅོས་ནས། ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདི་ནི་ལམ་རིམ་ལ་སྒྲོན་གཏོང་མཁན་
 ཞིག་གོ། །སྒྲོམ་པས་ཆོག་གོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་མི་
 ལྟོགས་མེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་ཟག་མེད་གཅིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟག་མེད་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཞེས་དང་། སྒྲོགས་ལ་བཟོད་པའི་
 ཐེམ་སྐས་ལས། འདིར་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཛོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་འདྲོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་སྟེ་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་
 ས་འོག་ས་གོང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་མི་རུས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་
 ཀྱི་དངོས་གཉེན་གྱི་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་ཟག་མེད་གཅིག་དགོས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་མི་བྱུང་ཅེས་པའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། མཛོད་ལས། དང་པོ་འཕགས་པའང་། ཞེས་པས་ཉེར་
 བསྟོགས་ཀྱི་དང་པོར་མི་ལྟོགས་མེད་སྟེ་ཞིང་དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པར་མ་བསྟན་
 པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་རང་འབྲེལ་ལས།

ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་
 ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ནི་མན་ཆད་ཀྱི་དོན་རེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་ལས། དེ་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཞི་གནས་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཐོབ་ན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ནས་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམས་པས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་མཐའ་
 དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ་འཐོབ་བྱས་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤར་བ་ཤད་པའི་
 ཞི་གནས་དེ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྟོང་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྟོང་བའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཉེར་བསྟོགས་
 མི་ལྟོགས་མེད་དུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། དེའི་དོན་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྟོང་
 མི་བྱས་པ་མེད་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་ལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་
 དོན་ནི་རང་ས་འོག་ས་གོང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྟོང་མི་བྱས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་མི་བྱས་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་ལ་མ་བརྟེན་པར་
 མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། བྱེད་རང་ལ་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དེས་ཀྱང་དེ་མི་
 བྱས་པར་ཐལ། ཞི་གནས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་
 ལས། གཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྷག་མཐོང་བསྟོམས་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་
 དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤར་བ་ཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་གཅིག་ཅར་བའི་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ལྷག་
 མཐོང་གི་སེམས་རྟེན་མི་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མི་ལྟོགས་མེད་དུ་ཐལ། གཅིག་ཅར་བའི་ཉོན་
 མོངས་སྟོང་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩལ་སྟེ། དེའི་སེམས་རྟེན་ལ་མི་
 ལྟོགས་མེད་ཁོ་ནས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེམ་སྐྱས་ལས། ཁམས་གསུམ་ས་དགྲུ་ལས་བསམ་གཏན་

དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་
མཆམས་ལ་ཉགས་བྱུང་སྟེ། གཅིག་ཅར་བའི་ཚོགས་ལམ་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོན་ནས། བྱིང་
མོད་སོགས་ཉོན་མོངས་འགའ་ཞིག་གི་ཅེ་བཅག་སྟོར་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་ཚུན་
ཆད་དུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ས་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་པལ་ཆེར་མགོ་མནན་རབ་དུ་
དབེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་
མོངས་སྟོར་དགུ་རྣམས་ཀྱང་སྟོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྟོང་བའི་
སེམས་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་ལྟོགས་མེད་ལ་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ནས་སྟོར་
མཐའི་ཡིད་བྱེད་བར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་ན་རབ་དབེན་
སོགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལོ། སྟོམ་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོས་ལམ་རིམ་ཚུང་དུའི་དོན་བསྐྱུས་ལས།
དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་ནང་བ་ཡི། ཟེག་བ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཀྱུན་གྱི། ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་ས་པོན་གང་སྟོང་བའི། ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་དང་ཁམས་བཙུང་བ་བྱུང་། མཆོན་ཉིད་
རིག་དང་བདེན་རྣམ་ཅན་ལ་སོགས། ལྷག་མཐོང་མཐའ་དག་ཐོག་མར་འདིར་བརྟེན་ནས། ལྷུབ་
དགོས་དེ་ཕྱིར་སྤར་བ་ཤད་ཞི་གནས་འདི། ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཞེས་བྱར་
བསྟུང་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་རིམ་བ་སྤར་མ་མང་པོའི་གསུང་རྒྱན་ལ་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཞི་
གནས་དེ་ནས་མི་ལྟོགས་མེད་ཐོབ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
གྱི་སེམས་རྟེན་གྱི་དེའང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལྟར་སྤང་བས་དབྱུད་པར་བྱའོ། ཁོ་ན་རེ། ཞི་གནས་
ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཞི་གནས་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེའི་མ་མཐའ་དེ་ནས་བཞག་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱིབ་བ་སྟོང་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཞི་ལྷག་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཆོས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་
ལྷག་མཐོང་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་སྟོབས་མཚུངས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་

བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་དུས་མཉམ་གྱི་མཚུངས་འབྲེལ་ལ་གཏན་
ནས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཛོགས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དབྱུང་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་བར་མ་ཆད་པར་ཞི་གནས་སྟོབས་ལྷན་བྲངས་ཏེ་འབྲེལ་བའི་སུ་
ཕྱི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་
དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཆེ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་བར་མ་ཆད་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་རྒྱན་གྱིས་གཉིས་ཀའང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་སྟེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་བར་མ་ཆད་
པར་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བ་ཁོ་ན་ལ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གཅིག་ལ་དེ་
གཉིས་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང། དེ་ཡང་དུས་གཅིག་མ་ཡིན་གྱི་བསྐྱོམ་པའི་
ཡིད་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྱོད་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་
སྟེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དབྱུང་མཐར་གནས་པའི་འཛོགས་སྐྱོམ་
གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་མི་འོང་ཡང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁྱེ་པས་རྒྱན་གྱིས་ཞེས་པ་འདི་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆུང་
དུ་ལས། རྒྱན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་དབྱུང་མཐར་གནས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་
དུས་གཅིག་ལ་མི་འབྲུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས། གཞན་དུ་ན་ཁྱོད་
རང་ལ། ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་ལས། དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དངོས་བྲངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དུས་
སུ་ནི་རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དང་རི་ལྷ་བ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
བརྟན་པར་གནས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཞི་གནས་གཉིས་མཚུངས་ལྷན་དུ་འཇུག་གོ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་
མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་གྲུབ་ནས་དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་ཆོས་རབ་
ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཚུངས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་
འབྲེལ་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་འབྲུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟུང་འབྲེལ་
དེའི་ཆེ་ཞི་ལྷག་འབྲེལ་ནས་དུས་མཉམ་དུ་སྟོབས་མཚུངས་སུ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། དེ་འབྲེལ་ཆེ་ནི་ཞི་ལྷག་གཉིས་འབྲེལ་པ་སྟེ་
མཉམ་པར་འབྲུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཇམ་དབྱངས་གྱིས་རྗེ་སྤྲོ་མ་ལ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལྟ་གདམས་པའི་བདུད་རྩི་ལས།
གསུམ་པའི་ཆེ་དབྱུང་དོན་ངེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་གཉིས་ཐོབ་པས་དབྱུང་པས་གནས་
པ་འབྲེལ་ཅིང་གནས་པའི་ངང་ནས་སོ་སོར་དབྱུང་རྒྱས་པས་མཉམ་བཞག་ན་གནས་པ་དང་རིམ་
བའི་དོན་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པས་ཆ་སོ་སོར་བྱེད་པར་མཛོད། ཅས་
པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མཉམ་བཞག་ཆེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་གནས་
པ་དང་། སོ་སོར་འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་མཚུངས་ལྷན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཞི་
ལྷག་གི་ཆ་སོ་སོར་འབྲེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་གནས་ཆའི་ཉིང་འཛིན་ཞི་གནས་དང་ཡུལ་
སོ་སོར་འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
ན་རེ། དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་སྟོབས་མི་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུང་ཆེ་ལྷག་མཐོང་སྟོབས་ཆེ་དེས་གནས་པ་བྱངས་ཆེ་ཞི་གནས་སྟོབས་
ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་དེས་ཞི་གནས་སྟོབས་ལྷན་བྱངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་རྟགས་གྲུབ་པ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དབྱུང་པ་རིམ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཞི་གནས་སྟོབས་ཆེ། ཞི་གནས་
སྟོབས་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་དབྱུང་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་ཉན་སའི་ལུང་བྱངས་ཟིན་ཏོ། །ཁོ་རང་
ལ། ཉན་ས་ལས། ཞི་གནས་གྱི་ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ལྷག་མཐོང་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཞི་གནས་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་

མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཞི་ལྷག་གི་བྱེད་པས་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཆོས་
 མ་ཐུན་པ་གཅིག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབྱང་
 སྒོམ་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་གནས་སྒོམ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེའི་ཆེ་དེ་ལ་མི་དཔྱོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་དེ་ལ་དཔྱོད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅེ་གཅིག་པའི་དོན་རང་
 ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དང་། གནས་པའི་དོན་དམིགས་པ་མ་བོར་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བྱས་པ་ལ་འོ་ན། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་གཅིག་ལས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། དམིགས་པ་གཅིག་
 ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཅེ་གཅིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་གི་དམིགས་པ་དེ་གཅིག་ལ་
 དམིགས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་དེ་མ་
 ཡིན་པ་གཙོད་ཀྱི་རང་གི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་སྟེ།
 སྒྱའི་དབྱ་བྲག་ཞབས་སོགས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་དཔྱོད་པ་དང་
 དེ་ལ་གཏོད་པའི་འཛོག་སྒོམ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
 ཆེ་དེ་ལ་དཔྱོད་པ་དང་མི་དཔྱོད་པའི་འཛོག་སྒོམ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སྐབས་འདིའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ན། དབྱང་སྒོམ་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། འཛོག་སྒོམ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་ལ་འཛོག་
 སྒོམ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྒོམ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་
 མཆོན་མ་ཅོམ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་འཛོག་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་ལྷག་གི་དོན་ཞིབ་པར་
 མ་གོ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་རྣམ་པར་དག་
 པ་མི་གོ་ལ། འདི་དག་ལེགས་པར་ཉོགས་ན། གཞན་རྣམས་ལ་དམིགས་རྣམ་ཅུང་ཟད་མ་གཏོགས་

རྟོགས་སྒྲ་བ་དང་། འདི་མ་གོ་བས་བསམ་ག་ཟུགས་མཁན་པོ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས།
ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནས་ནམས་ཅུང་ཟད་བཤད་དོ། །འདི་དག་ལ་ད་དུང་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་
མདོར་བསྡུས་དཀའ་གནད་ཀྱི་མདུད་གྲོལ་དེ་ཅུང་བྱས་སོ། །

སྤྲུལ་པ།

པཎ་ཞུས་ནས་མཁའ་འཁོགས་བཞིན་མཐུན་རབ་ཀྱང་། །

ཐོགས་མེད་སྤྲུལ་ལྷན་འགས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ཆེའི། །

སྒོམ་ལུགས་དཀའ་གནས་མ་ལྟོགས་བཏང་སྒྲོམས་དག། །

ཅུང་དུའི་ཆོག་གིས་ལྷག་མེད་གསལ་བར་བཀོལ། །

ལེགས་རྟེན་གནས་གྲོགས་ས་བཟང་འདུ་འཛིས་དཔེ། །ལྷ་ལྷན་གནས་སུ་མང་ཐོས་ངེས་
འབྱུང་གིས། །རང་ཤོང་རྩོལ་ཁང་བྱར་རྩ་གདན་ལ། །ཉིང་འཛིན་སྒོ་བརྒྱར་རོལ་གང་ཞེ་མ་
མད། །ལོག་འཆོ་སྤྲིག་བྲལ་གཡའ་སྤང་དེ་ཡི་ངོགས། །མེ་ཉླ་འཇུ་མ་བཞད་མགོ་ལྷོག་ལྷེ་མ་རྒྱས་
ནགས། །བྲུག་ལྷན་དབྱངས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མདུན་བསུས་བཞིན། །བྱང་སྤོང་གནས་དེར་མང་
ཐོས་བསྐྱེས་རྣམས་བདེ། །ཁེ་རྩུང་བཟང་དཀའ་རྩ་ཡི་གཉེར་མའི་རྒྱ། །འཛིག་རྟེན་མ་ཐུན་འཇུག་
སྤངས་ཉེ་དུས་གཏན་གྱི། །དོན་གཉིས་སྤྱབ་ཆེ་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་ཡང་། །བརྒྱུག་བཏང་ཆོས་ལ་མི་
བཅོན་སྒོ་ལྷན་སྤྱ། །རྒྱལ་ཀུན་ལྷ་རྩལ་དངོས་པོས་ཉག་མཆོད་ཀྱང་། །དཔེ་རྒྱར་བྱང་མིན་འཆད་
ཚོད་ཚོམ་དེ་ཡང་། །གང་གི་གམ་ན་བརྒྱ་སྟོང་གྲེ་སོགས་ཆས། །མཆོན་མིན་སྒོམ་ལ་མི་འབད་སྟོང་
བྲལ་ལམ། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་ཚུལ་བཤད་
 བ་ལ། དགག་གཞན་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་
 བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན། ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་
 དགོས་པ་དང་སྤྱི་མ་དེ་ཡིན་ན་སྤྱི་མ་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར་
 འདོད་ན། འདོད་སེམས་དགུ་པའི་ཉིང་འཛིན་ཆོས་ཅན། ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དུ་ཐལ། ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། ཐུབ་པ་ཁས། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། ཞི་གནས་སྤྱོད་ལ་གྱི་
 སེམས་གནས་དགུ་བ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། ཏྲགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱུབ། ཐུབ་སྟེ། འདིའི་ཡིད་བྱེད་
 ཞི་གནས་ཡིན་ལ་དེའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི་སྤྱོད་ལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡིད་བྱེད་
 དེ་ཞི་གནས་དེའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉིང་འཛིན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འཛོག་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 ས་མཆོམས་ཀྱང་སེམས་དགུ་བ་ནས་ཞི་གནས་མ་བྱུབ་བར་ལ་འཛོག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་
 གཉིས་ལས། དེ་ཡང་སེམས་གནས་དགུ་བ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ནི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་
 བེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་རི་སྤྱིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་
 རེག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་། གཞན་ཡང་། ལས་དང་པོ་བའི་
 ཡིད་བྱེད་བྱུབ་མ་ཐག་པའི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། ཐུབ་པ་ཁས། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། སྤྱིར་བྱུང་གི་ཞི་གནས་

གྲུབ་མ་ཐག་པའི་ཞི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། དེ་དེར་ཉན་ས་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ལས་དང་པོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཉག་ས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་སེམས་ཚུང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཞི་གནས་མ་གྲུབ་གོང་གི་དེ་གང་ཟག་དང་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། བྱིར་པ་བསྐྱབས་ཟེན། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཞི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་པ་ཁས། ཉག་ས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་མོངས་རྣམ་པར་སྟོང་བའི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་ཉན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་ལས་དང་པོ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་ལས་དང་པོ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཉན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྟོང་བའི་ལས་དང་པོ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ་ཉག་ས་གྲུབ་སྟེ། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཉན་མོངས་རྣམ་པར་སྟོང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བརྩམས་ཤིང་ལེན་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཉིང་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ཞི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉག་ས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། ལོ་ཆེན་སམ་རྩོལ་འི་བྱ་ཀ་ར་ཏ་ལས། མིང་གང་གི་ནི་མ་མཐའ་ན། །ཕུ་ལི་རྒྱ་ཡི་སྤྲུལ་མེད་དང་། །དེ་ལ་ཕུ་ལི་རྒྱ་སྤྲུར་བ། །བདག་པོའི་སར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་པའི་

བ་སྐྱ་དེ་བདག་པོའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་མ་ཞེས་པ་རྩ་མ་ཡིན་པར་རྩ་བདག་ཡིན་པ་
 བཞིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་ལས་དང་པོ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་དང་ལས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་སྟོན་མ་དང་སྟོན་མ་ལྷ་སྦྱིན་གཉིས་ལ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །དེས་ན་རྩ་མ་ཞེས་དང་མི་ཞེས་རྩ་བ་པ་ལ་ཆོག་དེ་གོང་ལོག་གང་བཞག་འབྲས་སྣམ་པ་
 ལྷ་བྱའི་ཁོར་བ་ཁམས་ཅན་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཉན་པའི་ལུང་དེ་ཉིང་
 འཛིན་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་བྱངས་པ་འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། འདིའི་ལས་དང་པོ་བ་གཉིས་ཉིང་འཛིན་
 མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་གནས་སྐབས་གཅིག་ཅར་དགོངས་
 བས་བྱངས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཉིང་འཛིན་ཡིན། ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་དང་ལས་དང་པོ་བ་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤྱི་ཕྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་སྟོན་མ་ཞེས་
 པའི་ལྷ་སྦྱིན་དང་སྟོན་མ་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་
 བྱེད་ཅེས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་མ་ལྷས་སྦྱིན་
 ཞེས་པའི་སྟོན་མ་དང་ལྷ་སྦྱིན་དུས་གཅིག་པ་བཞིན་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་
 རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྦྱོང་གི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཉོན་
 མོངས་རྣམས་སྦྱོང་གི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཟེན། རྟགས་ཉོན་
 མོངས་རྣམས་སྦྱོང་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་པན་ཆད། སྦྱོར་མཐའ་ཚུན་ཆད་ལ་འཛོག་ཅིང་། མཆོན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིག་པ་དེའི་སྤྱོད་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་གནས་དགུ་པ་གྲུབ་མ་ཐག་ནས་མོས་
 པ་ཡིད་བྱེད་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྲུབ་པ་

ནས་སྐྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་བར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉིན་མོངས་རྣམ་པར་སྐྱོར་བ་དང་། སྐྱོར་མཐའི་
འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་པའམ་དེའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡིད་བྱེད་ལས་འདས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་རྣམས་དུ་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། གསུམ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལྟ་སྟེ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་དང་པོ་བ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་
བྱས་པ་གང་ཞེ་ན། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་
སྐྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྦྱང་བ་ལ་ས་མཐའ་མེད་པས་སྦྱངས་ཟིན་མིན་ལ་སྦྱང་
བཞིན་པའི་དོན་དང་། སྐྱོད་རྒྱ་ལ་ནག་པོ་ཉིན་མོངས་དང་། དཀར་པོ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཡོད་པར་
མངོན་ནོ། །སྤར་གྱི་མངོན་པ་བ་བོད་མང་པོ་ན་རེ། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ།
བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་བསྟོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིའི་སྟོན་དུ་བསམ་གཏན་
གྱི་ཉིང་བསྟོགས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་བསམ་
གཏན་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་ན། འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དེའི་ཆེའི་ཁམས་གོང་གི་ཉིང་འཛིན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་ན།
ལས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འབྲས་པ་ཁས། ཉགས་ཆོས་
ཅན་གྱིས་གྲུབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་ན་སྐྱོད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉིང་
འཛིན་རྒྱུང་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་
ན་སྐྱོད་པའི་སེམས་དང་ཤིན་སྦྱངས་གཉིས་དང་ཉིང་འཛིན་རྒྱུང་དུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་
ལས། དེས་ན་གཟུགས་ན་སྐྱོད་པའི་སེམས་རྒྱུང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།

སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཚུང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་། ལུང་དེའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
 ཉིང་འཛིན་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྐྱོགས་ཀྱི་ཉིང་
 འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གང་ཞིག །དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་
 པར་དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཆན་
 ཉིང་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་མཆན་
 ཉིང་སོ་སོར་རིག་པ་ལ་སྒྲར་སྒྲོབ་དགོས་པའི་བྱིར་ཉ། སྒྲར་ཡིད་བྱེད་བདུན་གསར་དུ་བསྐྱབ་
 དགོས་པའི་བྱིར་ཉ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རབ་ཏུ་བཙོན་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྗེས་སུ་འཐོབ་
 བོ། །བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། མཆན་ཉིང་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མཆན་ཉིང་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉིང་བསྐྱོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།
 གཞན་ཡང་། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྤེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་
 ཡིས། །དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་འཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤར་བཤད་
 པའི་སེམས་གནས་དགུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་དེས་ཉིང་འཛིན་དེ་སྤེལ་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་དངོས་གཞི་སྐྱབ་མི་རིགས་པའི་བྱིར་ཉ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་བཅས་པའི་ཉིང་འཛིན་དེ་ཡིད་བྱེད་
 བདུན་གྱིས་སྤེལ་ནས་དངོས་གཞི་སྐྱབ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་ཉན་ས་ལས། གཞི་བྱུག་པོ་དེ་དག་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཆན་ཉིང་དུ་སོ་སོར་
 རྟོགས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བའི་མཆན་ཉིང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་པའི་ལུང་
 དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིང་སོ་སོར་རིག་པ་དེས་འདོད་པ་ལ་

གཞི་དྲུག་ཏུ་དབྱེད་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཙམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་
 ཞི་ལྷག་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྤར་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་ཅིང་ད་ལྟའང་དེ་དབྱེད་སྒྲོམ་རྒྱུ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འབྲུབ་པ་བསྐྱབས་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཙམ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཞི་ལྷག་
 མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེས་སྤར་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་ལ་དེ་རེས་ཐོས་དོན་དང་རེས་བསམ་པའི་དོན་
 ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་དབྱེད་སྒྲོམ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲུ། མ་འབྲུབ་
 བ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཆེ་འཇིན་པ་ཤར་སྐྱེད་ཙམ་མང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་འདྲ་ཞིང་ཐོས་བསམ་ཙམ་གྱིས་དཔྱེད་པར་ཡང་འདྲ་ལ་སྤྲོ་མ་དེས་
 ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཛོད་སོགས་གྱིས་ཞི་གནས་སྟོན་ལ་བསྐྱབས་ནས་
 ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་མཆོན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིག་པ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་གནས་དེ་ཁམས་གོང་གི་ཉིང་འཇིན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་གཞི་དང་སྦྱར་བའི་ཉིང་དེ་འཇིན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བསམ་གཟུགས་པ་མང་སོ་ན་རེ། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་
 ཡིད་བྱེད་དྲུག་སོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱིས་འབྲུབ་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་
 དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཞི་རགས་ལ་སྟོན་ཡོན་དུ་སོ་སོར་དཔྱེད་པ་ཞེས་འཇོག་པ་རྣམས་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དབྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་ཉིང་བསྟོགས་ལྡེ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རེ་དང་
 ཟག་བཅས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་
 ན་གསེར་ཐང་ལས། ཁམས་གོང་འོག་གི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་དཔྱེད་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་རིག་པའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཡིད་བྱེད་དང་སོ་དེས་ནི་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་
 དང་བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་ཞི་བར་བལྟས་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲུབ། ལུང་དེ་གཉིས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་བསྟོགས་

ཅམ་ངོས་བཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། རྟེན་ཐེག་ཆེན་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསམ་གཏན་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། ཞེས་དང་།
 གསེར་སྒྲིང་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པ་དང་དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་མིན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་
 དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་འཇུག་ལུལ་
 དགྲའི་དང་པོ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་འཛིག་རྟེན་པའི་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་གསེར་སྒྲིང་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཉར་བསྟོགས་བཤད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཅག་སྟོན་བྱེད་བརྟུང་བས་ར་རོ་བར་གྱུར་རམ་འཇུག་ལུལ་དགྲའི་གང་འཆད་པའི་
 ས་ཁུངས་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་སམ། གཞན་ཡང་། གསེར་སྒྲིང་ལས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །ནས། འཛིག་
 རྟེན་པའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེས་ཀྟོལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་ནི་དེར་ངེས་
 ནས་མི་འཆད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་དེ་ཤས་ཆེ་བས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་དེ་དེར་ངེས་ནས་མིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བསམ་
 གཟུགས་ཤས་ཆེ་ལ་འདིར་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ལམ་ངེས་ཆེན་མོ་ལས། དེའི་སྟོམ་ཚུལ་ནི་ཞི་རགས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་དོན་དེ་
 ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་ངེག་པ་སོགས་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་
 ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསྟོན་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལམ་
 ངེས་ཆེན་མོ་ལས། ཆགས་བྲལ་སྐྱབ་པའི་ལྷག་མཐོང་དེ་ལ་ཡང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ལམ་

ཕྱི་མའི་སློ་ནས་ཆགས་བྲལ་སྐྱབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཞི་
 གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ལྷན་མཐོང་དེ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ཞི་རགས་
 གི་རྣམ་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཞི་གནས་གི་མཐུག་
 འདིར་ཞི་རགས་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དེ་ཅུ་སྟོན་པ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གུན་བརྟུས་འབྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤྱུ་མ་ལས། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
 པའི་ཐད་དུ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། གུན་བརྟུས་དར་རྟེན་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཆོའི་སྟོང་
 སོ་ལས། ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་ས་སྟོན་དང་བཅས་པ་དང་ས་གོང་མ་ཡོན་
 ཏན་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ལ་ཞི་རགས་གི་རྣམ་ཅན་གྱིས་མ་བྲུབ་པའི་
 བྱིར་ན་ཡང་སྤར་སྟར་མ་བྲུབ་སྟེ། ཁོ་རང་ལ། གུན་བརྟུས་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན།
 འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པས་ཀྱང་
 རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གུན་བརྟུས་ལས། འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་སློམ་
 ལམ་གྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་གུན་ཉོན་དང་། རྣམ་བྱང་དང་། རྣམ་གཞག་དང་། རྣམ་དག་བཞིའི་
 སློ་ནས་མ་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གུན་བརྟུས་ལས། འདིར་དེ་བརྒྱུད་རྣམ་གཞག་གི་སློ་ནས་
 མ་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། གུན་བརྟུས་ལས། རྣམ་པར་བཞག་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྟར་དེ་བརྒྱུད་
 རྣམ་གཞག་བཞིས་མ་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་བརྒྱུད་ཡན་ལག་ཡོད་མེད་དང་སྟོམས་འཇུག་དང་ཆད་
 དང་མིང་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞིས་མ་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སློམ་ལམ་
 བསམ་གཟུགས་རྣམས་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པས་བཤད་པ་ལ། གུན་བརྟུས་ལས།

སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་མེན་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་བར་དུ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཡིད་བྱེད་བདུན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཞེ་རགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་གྱིས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་སར་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་བཤད་པས་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ཉེར་བསྟོགས་བྱུག་སོ་གང་རུང་ལ་ཞེ་རགས་གྱི་རྣམ་ཅན་གྱིས་བྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་མཆོན་ཉིད་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱུག་གང་རུང་ལ་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་གི་རྣམ་ཅན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཞེ་རགས་དང་བདེན་བཞིའི་བྱད་ཆོས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་འགལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ས་ལས། གལ་ཏེ་དེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བར་འདོད་ན་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སོ་དག་ལས་བརྒྱམས་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་སོ་དག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདས་ལམ་གྱིས་བསྟོད་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་བདུན་རིམ་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཐུག་བསྐལ་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པས་བདེན་པ་ཐུག་བསྐལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཐུབ་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པས་བདེན་པ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེའི་མཆོན་

ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་
 རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་རེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ལྷག་མཐོང་གསར་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཅན་མཆན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིག་པ་རེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། དེས་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིའི་རྗེས་སུ་
 ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དག་གིས་སྤྱད་པ་སྤེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་ནས་ཞེས་པའི་ལུང་
 དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱད་བདེན་ཁྲད་ཆོས་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལ་འགྱུར་བའི་དང་འཇིག་པའི་དང་
 བལ་བའི་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དང་ཉེ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། དེའི་སྤྱད་པ་སྤེལ་གྱི་དེ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་དང་འཆིང་
 བའི་དང་། མི་སྤྱད་པའི་དང་། བྱབ་སྤེལ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེའི་སྦྱོར་བདག་མེད་ཉིད་ལ་རིམ་
 བཞིན་དམིགས་བྱེད་དང་རང་དབང་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་སོ་སོར་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་སོ་
 སོར་རིག་པས་སྤྱད་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འབྱུག་པ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱབ་ཚུལ་
 ལྷག་མ་སྤར་བཞིན། གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་འབྱོར་པ་དེས་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་དབྱུང་
 པའི་རྒྱུས། གང་གི་ཆེ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཐད་པ་སྤྱབ་པའི་རིགས་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། བདེན་པ་རི་སྟེད་ཡོད་
 པ་ཉིད་དང་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ན་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་
 དང་འབྲེས་པའི་ཡིད་བྱེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་པས་མོས་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ནི་དེའི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་རིགས་པ་བཞིས་དབྱུང་སྒོམ་བྱས་
 པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་དེའི་སྦྱོར་ལམ་རྣམས་དུས་མཉམ་
 དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་མོས་པ་
 ཡིད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་སྤར་ལྟར། འདིའི་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཆ་བྱེ་

བར་གསལ། སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཇི་ལྟ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་
ཡིན་ལ་མི་རྟག་སྟག་བསྐལ་ནམས་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སྒྲུང་ལ་རང་རྒྱུད་བས་དེ་ལྟར་
མི་འདོད་དོ། །

གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་འདྲིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་བར་དུ་ནི་དེའི་མོས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཅིག་ཅར་བ་ལྟ་
བུའི་ཉན་ཐོས་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་བར་དུ་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་མོས་པ་
ཡིད་བྱེད་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བཤད་པའང་གཅིག་
ཅར་བ་ལ་ཡིན་ལ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་ལྟ་བུ་སྤྱད་མཐོང་ལམ་སྤྲོད་ལ་ཆོས་
མཆོག་གི་གོང་ནས་དབེན་བ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་འོང་ལ་ཕྱིར་འོང་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་ལྟར་ཡིད་བྱེད་མན་
ཆད་དེ་ལྟར་འཐོབ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་
ལ་འདྲིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཡིན་
ནོ། །བདེན་བ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོངས་པ་རྣམས་
སྤངས་པ་དག་ལ་ནི་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། གཅིག་ཆར་བའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོ་སོར་གྱུར་པའི་རབ་
ཏུ་དབེན་བ་ཡིད་བྱེད་རེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ནས་
རིགས་སྟེ་དགའ་སྤྱད་རེ་རེ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོར་བ་མཐར་
ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཅིག་ཆར་བའི་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟོར་ཉིང་དེ་སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་

ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྦྱེ་དང་⁽¹⁾ཕྱིར་མི་འོང་གི་འདོད་
 ཉོན་དགུ་བ་སྒོར་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དང་རྣལ་ཁོལ་ལམ་དང་སོ་གཉིས་སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་
 བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། འབྲས་བུའི་མཆོག་
 དག་བཙུམ་བཤིན་གྱི་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་མཐར་
 ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་སོ་དེ་དག་གིས་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་བཤིན་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་བདུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆོན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་དུག་སོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བའང་
 གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྦྱོན་གྱི་རགས་པ་ཙམ་དུ་ལྟ་བའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ཡིད་བྱེད་ལྟ་
 བོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་ལྟ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཁམས་ལ་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཁམས་ལ་གཞི་དུག་ཆོལ་བའི་སྒོ་
 བས་རགས་པར་ལྟ་བུ་ཙམ་གྱིས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། འདོད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དུག་སོ་དོན་དང་། དངོས་སོ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་། བྱོགས་དང་། དུས་དང་། རིག་
 པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ནི་རགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་ཆུལ་ཡང་རགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་སོ་སོར་རིག་པ་དང་།
 ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉན་ས་ལས། རགས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞི་དུག་གི་

1 དེ་བ་གཟུགས། ཕྱིར་འོང་གི་འདོད་ཉོན་རྒྱན་དུ་སྒྲོར་གསུམ།

སྒོ་ནས་འཆོལ་བའི་རགས་པའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་བྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་པ་ཙམ་
 ཆོལ་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ནི་རགས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རགས་
 ཁས། གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་རགས་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནི་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ།
 ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་ཙམ་དུ་ལྟ་བའི་ནི་བའི་མཆན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་ཙམ་དུ་ཆོལ་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་རགས་གཉིས་
 ཀའི་རྣམ་ཅན་གྱིས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། གཞི་བྱལ་པོ་དེ་དག་
 གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལ་ནི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞི་རགས་
 གི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་གཉིས་སྡེ་ཕྱི་སོ་སོར་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། རགས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་རགས་པ་ཉིད་
 དང་གྲངས་རགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སོ་སོ་ལ་མཆན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིག་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། སོགས་སྤར་ལྟར་དོ། །

གཞན་ཡང་། ཉན་སར་ཕྱོགས་འཆོལ་སྐབས་ཡོངས་འཆོལ་གྱི། བསྐྱང་བའི། མཇུག་ཉོན་
 མོངས་གྱི། རོམས་མི་ཤེས་པའི། རང་དབང་མེད་པའི། ཉེས་པར་སྒྱུད་པའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་སོགས་གྱི་
 སྒྲིམ་ཚུལ་བཤད་པ་རེ་རེ་ནས་སྒྱུན་གཏོང་བར་བྱའོ། །ཡང་ཁོ་ན་དེ། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ལ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་ལ་མ་ཡིན་ཟེར་ནའང་དངོས་འགལ་ཡིན་མོད། འོ་ན། ཉན་ས་
 ལས། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱེད། ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་སྤང་ཤེས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉེར་

བསྟོགས་ལྷག་མའི་སྐབས་སུ་བསྟོམ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མའི་སྐབས་སུ་དེའི་སྐབས་ལྟར་
བཅའ་ནས་མི་སྟོམ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།
དེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པ་དང་དང་པོ་ནི་སུན་འབྲེན་པའི་གཉེན་པོ་ལོ། དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་
རེས་མོས་སྟོམ་པ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་རབ་
ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་བྱེད་
བདུན་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་དབྱེད་དེ་ལྷག་མཐོང་བསྟོམས་ནས་དབྱེད་མཐར་
གནས་པའི་ཞི་གནས་རེས་མོས་ཀྱིས་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཐོག་མར་ཉན་ས་ལྟར་
རགས་པར་དབྱེད་ནས་དེ་རྗེས་ཞི་བར་དབྱེད་དེ་དེའི་མཐར་ཉིན་སྐྱངས་བྱངས་ཆེ་གནས་པར་འཇོག་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་འཇོག་བསྟོམས་པས་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆེན་པོའི་གཉེན་
པོ་རབ་དབེན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ཉར་བསྟོགས་ལྷག་
མའི་དམིགས་རྣམ་ལུ་རྟུ་མི་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། ཉར་བསྟོགས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
སྐབས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་དེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ལུ་རྟུ་མ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉིན་ཏུ་སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

གཞན་ཡང་། ཉར་བསྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟོར་དགུ་རེ་
ནས་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འདྲ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱ་རྟགས་
ལས། འདོད་ན། ཞི་བའི་རྣམ་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
རགས་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ།
དེ་རྣམས་དེའི་རྣམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་
རགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉར་
བསྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟོར་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་

དུ་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རགས་པའི་དེར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་
 རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་རྣམས་དེའི་རྣམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞི་སོགས་
 རགས་སོགས་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི། །ཞི་བ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དག་ཡིན་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གོང་ལོག་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། །ཞི་རགས་ཀྱི་
 རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། གོང་མ་ལ་ཞི་བ་དང་ལོག་མ་ལ་རགས་པར་ལྟ་བུ་དེ་ཞི་རགས་སུ་
 ལྟ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གོང་མའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལོག་མ་ཁོ་ནའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ལོག་མའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དང་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་དེ་ལ་སྟོས་
 པའི་གོང་མའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རྣམས་ནི་
 ཅི་རིགས་པར་ས་གོང་མ་ལ་ཞི་བ་དང་། གྱུ་ཞོམ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ལྟོ། །བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་ས་ལོག་མ་ལ་རགས་པ་དང་། ཐ་བ་ངན་པ་དང་། ཅིག་པ་སྟུག་པོ་ལྟ་བུར་
 ལྟ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཁོ་ན་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རགས་པ་
 ཁོ་ནའི་རྣམ་ཅན་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཞི་བ་ཁོ་ནའི་རྣམ་ཅན་གྱིས་བྱམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས་བཤད་པའི་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་རྣམ་ཅན་ཁོ་ནས་བྱམ་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱམ་སྟེ། མཛོད་ཀྱི་ཞི་སོགས་གསུམ་དང་རགས་སོགས་གསུམ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མཛོད་ལས། །ཞི་སོགས་རགས་སོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། མཛོད་ཀྱི་ཞི་
 བར་མ་འདུས་པའི་གྱུ་ཞོམ་དེས་འབྱུང་གཉིས་དང་། རགས་པར་མ་འདུས་པའི་ཐ་བ་དང་། ཅིག་

བ་སྐྱུག་པོ་ལྟ་བུ་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་སོགས་སྒྲ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དོན་རང་འབྲེལ་
 ཏུ་བཤད་པས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཞི་རགས་སོ་སོར་གསུམ་གསུམ་བཤད་པ་སྒྲོས་
 པའི་དབང་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱུས་ན་ཞི་རགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཏུ་འདུ་བར་ཐལ། འདིའི་རགས་
 སོགས་གསུམ་རགས་བ་གཅིག་ཏུ་དང་ཞི་སོགས་གསུམ་ཞི་བར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་པའི་
 དོན་སྒྲིན་ནས་ཉེས་པར་འཛོལ། །ཞི་བའི་དོན་དེ་མེད་པའམ་ཞི་བ་ལ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ།
 རགས་སོགས་གསུམ་གཉིས་བ་དང་སྒྲིན་ཡིན་ལ་ཞི་སོགས་གསུམ་གཤམ་དེ་མེད་པའམ་ཞི་བར་
 འདུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ་རྟགས་བྱབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། རགས་པའི་དོན་
 བྱི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། ས་གང་དང་གང་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེས་མང་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་
 དག་ནི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རགས་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ས་གང་དང་གང་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་
 རྒྱུ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་ཉེས་དམིགས་རྒྱུ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ལ་ཞི་རགས་
 ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱིས་ཁྲབ་པ་དང་། སྒྲོར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞིར་ཁས་སྦྲངས་ནས་
 དངོས་གཞི་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ནང་འགལ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཏུ་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན།
 ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཏུ་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་
 གཉིས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ་ཁས་སྦྲངས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དངོས་གཞི་ལ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 འོག་ས་ལས་རྒྱལ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྩབ་སྟེ། དེར་རྒྱལ་ཐེན་པས་སྒྲར་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་
 ཅན་ཏུ་ལྟ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་མ་བྱབ་པོ། །ཁོ་རང་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཞི་རགས་ཀྱི་
 རྣམ་བ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོར་ལམ་

གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་ཐོབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དེ་བཞི་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིན་པོའི་ཡན་
 ལག་རེ་འཛོག་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་འོག་མ་སུན་འབྱིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རགས་པའི་རྣམ་
 ཅན་རེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་དེ་རེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་
 ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ས་ལས། མཉམ་པར་
 གཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་བདུས་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལས།
 མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
 མ་ཁྲལ། ཁོ་རང་ལ། འོ་ན། ལུང་དེ་གཉིས་ལས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་
 པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཉམ་བཞག་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པོ་དེ། ཉན་ས་ལས། འདོད་པ་རྣམས་
 ལ་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་
 བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་རགས་སུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་མ་
 ལས། ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའི་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དེ་མེད་པའི་
 ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་དབྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་རགས་སུ་སོ་སོར་དབྱེད་
 པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་ལུང་དེ་གཉིས་མཉམ་བཞག་སས་
 བསྐྱུས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཐོས་བསམ་གང་
 རུང་གིས་རེས་འཛོག་ཏུ་དབྱེད་པའི་ཐོས་བྱང་དང་བསམ་བྱང་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྒོར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དབྱེད་པའི་སྒོ་དེ་ལ་རྩས་སྟེ་སོགས་ཚད་ན་ཐོས་བྱང་དང་
 བསམ་བྱང་གང་རུང་གིས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྲབ་པ་ཉན་ས་འབྲེལ་བ་རྒྱས་སྤྱི་མ་ལས་
 རིམ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་

ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་འདྲེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 རྒྱལ་སྤྲུལ་མ་ལས། ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་དཔྱོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མར་
 དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མཆན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ནི་
 རེས་འགའ་ཐོས་པ་དང་རེས་འགའ་བསམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱབ་ཅིང་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡིད་བྱེད། ཅེས་པ་གཉིས་
 གྱིས་སེམས་རྟེན་ཞི་གནས་བསྟན། ལུང་བྱི་མ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་གསར་
 སྤྱབ་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་དམིགས་རྣམ་ངོ་བོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད། ཅེས་པས། སེམས་རྟེན་བསྟན། འདོད་པ་རྣམས་ལ།
 རས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ། ཞེས་བསམ་དམིགས་པ་འདོད་ཁམས་དང་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་ཚུལ་བསྟན་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད།
 ཅེས་དང་། སོ་སོར་དཔྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་བསམ་དེ་གཉིས་ལ་ཞི་རགས་སུ་དཔྱད་ནས་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱོམ་
 ཚུལ་བསྟན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཐོས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་འདྲེས་
 མར་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བསམ་དེའི་ངོ་བོ་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གིས་བསྐྱུས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་གྱི་ད་དུང་བསྐྱོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དུ་མ་སོན། ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་དག་
 གི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། འདི་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེའི་སེམས་རྟེན་སོགས་བསྟན་པའི་བྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། ཉན་ས་དང་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་མ་ལས། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་སེམས་རྟེན་
 དམིགས་རྣམ་སྐྱོམ་ཚུལ་རྣམས་སྤེལ་ནས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འདིར་སྐབས་སུ་
 བབས་ཀྱང་མ་བསྟན་པའི་བྱིར་ངོ། །གཞན་ཡང་། ཉན་ས་སོགས་ལུང་གསུམ་གྱི་དོན་རེ་མེད་པར་

ཐལ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་
 ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 འདོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་
 སོར་རིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཁམས་ལ་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་བྱས་ཤིང་བསྟོན་བྱུང་དུ་མ་གྱུར་
 པའི་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱབ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་
 གཉིས་ཀ་འདོད་ཁམས་ལ་བརྒྱུད་པའི་སེམས་དེ་འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་
 ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དམིགས་པ་འདོད་ཁམས་ལ་དམིགས་ནས་
 རྣམ་པ་དེའི་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ཞིང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་རྒྱད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་ཆར་
 གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་དེར་ཐལ། རྟེན་དམིགས་རྣམ་གང་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་དེའི་གང་ཟག་དང་དམིགས་རྣམ་
 ལའང་དེའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་མ་བྱབ་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཐོས་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བ་
 སོགས་དང་། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཐོས་བསམ་ཁ་སྤལ་ལ་རེ་རེ་ནས་འཕེན་པ་
 ཚྱད་པའི་ཆེ་གྱིས། འདིར་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བསམ་གཏན་གོང་
 མ་ལ་དམིགས་པའི་དེར་གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་བསམ་བྱུང་གཉིས། མཉམ་བཞག་སས་བསྐྱས་ཡིན་
 བམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་རྣམ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་དང་ངོ་མོ་འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཁམས་གོང་མར་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་མ་ལ་དཔྱད་པའི་འདོད་པའི་ཐོས་བསམ་དུ་མ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱིར་འཆོལ་བ་བྱུག་དང་བྱད་པར་དུ་རིགས་པ་བཞིས་དབྱེད་ཆེ་འདོད་

བའི་ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གོང་གི་ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་ནས་ཀྱང་
ཆར་བཅད⁽¹⁾་བར་བྱའོ། །དེས་ན་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་ན་ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་མ་སྤུན་པ་
ཡིན་པས་བྱབ་པས་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲེལ་དཔྱད་པ་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་འཁོར་
དུ་བྱུང་བའི་སེམས་དེ་འདྲོད་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིར་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་
བྱབ་སྟེ། ཞི་གནས་ཐོབ་ཆེ་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཚུང་དུ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བཤད་
ཅིང་ཤེས་རབ་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལ། འོན་ཀྱང་། ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དེ་ཁས་
མི་ལེན་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཚུང་ཟད་ལྷོག་གྱུར་པ་གཅིག་གིས་དེའི་སེམས་རྟེན་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་ཁས་
ལེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདྲོད་ན། དེའི་སེམས་རྟེན་གྱི་ཞི་གནས་གཅིག་སྤིད་པ་དེ་ཡང་འདྲོད་
སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཞི་གནས་དེ་སེམས་རྟེན་ཡིན་ཡང་
མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཞི་གནས་མ་ཡིན་བྱས་ཆོག་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞི་གནས་འཁོར་ཡིན་ཡང་མ་བྱབ་ཟེར་མཁན་དེ་ལ། འོན། གཙུག་པོར་སེམས་འཁོར་
ཉིང་འཛིན་གྱི་ཞི་གནས་དེ་གཉིས་ཁམས་གོང་དང་། ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་སས་
བསྐྱས་པར་ཐལ། མ་བྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཁ་བལ་ནས་ཁ་ཅིག་གོང་དང་
ལ་ལ་འདྲོད་པར་འཛོག་པ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཁམས་གོང་འོག་ལ་འཛོག་པ་ཏ་
ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཡ་མཆོན་བྱེད་ན་གཞན་དག་ན་རེ། ལྷན་སོ་ཡ་མཆོན་པ་ལ་དགའ་མི་དགོས་
ལ། མཁས་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཡ་མཆོན་མེད་དེ། ལམ་རིམ་དང་ཉན་ས་ལས། དེས་ན་གཟུགས་ན་སྤྱོད་
པའི་སེམས་ཚུང་དུ་ཐོབ་པ་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། སེམས་
རྩེ་གཅིག་པ་ཚུང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་གང་ཟག་དེས་

1 དེག་གཅད་པར།

ཞི་གནས་ཐོབ་ཆེ་ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དེ་བཞི་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟེན་
 འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ། དེའི་སེམས་དེ་འདྲ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེན་བརྟེན་པ་ཁ་བྲལ་ནས་ཁམས་གོང་འོག་ལ་འདོག་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་
 ལོ། །ཞེས་ཁོ་རང་ལ་འང་ཡ་མཚན་མེད་པ་ལ་ཡ་མཚན་གྱིས་ཤིག་ཟེར། གཞན་ཡང་། དེའི་དབང་
 རྟེན་ཁོག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱའི་ཤིན་
 སྐྱངས་དེ་ཁམས་གོང་གི་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་ཁྲབ་ན། རྟེན་བརྟེན་པ་ཁ་བྲལ་སོགས་ཁོ་
 རང་ལ་གྱིས། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་གྱིས་ཟེན་པའི་འདོད་སེམས་གྱིས་སྒྲོན་འཕེན་
 ལ་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་མིག་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་ཁྲབ་པ་འགྲིགས་ཞེས་ཟེར། ཡང་
 ཁོ་རྣམས་དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་ཤིན་སྐྱངས་གྱིས་རིག་བཤམ་ཟེན་པར་ཐལ། དེས་ཟེན་པའི་ཞི་
 གནས་དང་དེ་འདྲའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁམས་གོང་གི་དེར་
 ཐལ། ཤིན་སྐྱངས་གྱིས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་སྟེ། ཤིན་སྐྱངས་དེའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
 ཡང་མ་ཁྲབ། འདོད་སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་གི་ཤིན་སྐྱངས་གྱིས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ན་
 ཡང་མ་ཁྲབ་ཟེར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། འོ་ན། ཉན་ས་ལས། ལངས་ཏེ་རྒྱ་བ་ན་ཡང་ལུས་དང་
 སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་ཁ་ཅིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ལས་དང་པོའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིང་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་འདོད་སེམས་
 མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་སོགས་སྒྲོད་ལམ་རྣམ་བཞི་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་སེམས་དུ་གྱུར་པའི་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེས་ཟེན་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་གི་དེར་ཐལ། ཤིན་སྐྱངས་
 གྱིས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདིར་པལ་མོ་ཆེ་ཀུན་གྱིས་རིག་ཅམ་ལ་ཟེན་པར་
 བྱས་འདུག་པས་དེ་ལྟར་བྱས། ད་དུང་ཟེན་ལུགས་ལ་ཞིབ་ཆ་ཤིན་ཏུ་དགོས་སོ། །ཁོ་རྣམས་ ལངས་

ཏེ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་ཁམས་གོང་གི་སེམས་ཤིག་མངོན་དུ་གྱུར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེའི་ཆེ་ཁམས་གོང་ལོག་གཉིས་ཀའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་འདོད་པའི་སྤྱོད་ལས་བཞིའི་སེམས་དང་ཁམས་གོང་གི་དེ་གཉིས་ཀ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་དུ་མར་ཐལ་ལོ་ཟེར། དེ་ལ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་ཟེན་ན་ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་སེམས་དགུ་པ་ལ་དེ་འབྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་ཐོབ་ཁ་མའི་ཏིང་འཛིན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་སྤངས་ཡང་དགའ་བདེ་མཆོག་གིས་སྦྱབ་དགོས་པར་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲབ་སྟེ། ཤིན་སྤངས་མཆོག་གི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཙོ་འཁོར་ཁ་བྲལ་ནས་ཁམས་གོང་ལོག་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། མཚུངས་ལྡན་ལ་ས་མཚུངས་དགོས་པས་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ས་མཚུངས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་གསང་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་མས་འབྲུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལངས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་འདོད་སེམས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་གི་ཏིང་འཛིན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་འདོད་སེམས་དང་གོང་གི་སེམས་གཉིས་སྐད་ཅིག་མ་སྟེལ་མའི་ཚུལ་དུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་ལྟ་བུའི་མི་མཐུན་སྟོབས་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་བར་དུ་གོང་གི་སེམས་དང་། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་དང་འདོད་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཅི་རིགས་འབྲེས་ནས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤྱས་མ་ལས། འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་རྒྱ་བ་ནི་རི་སྤྱོད་དུ་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་དུ་འབྱུང་བས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་སེམས་དང་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སྐད་ཅིག་འབྲེས་པར་རྗེས་སུ་སྦྱོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་དོ། །འདིས་ཞི་གནས་ལའང་རིགས་པ་འགྲེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་གཞིའི་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས་དཔྱོད་པའི་མཆན་ཉིད་སོ་

དེ་གཞི་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་གི་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་
 ནས་དཔྱེད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་དཔྱད་ཚུལ་གནད་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་མ་ཟུབ། ཞོ་
 རང་ལ་ཐོད་ཀྱི་ཤིང་གི་སྤེལ་ཆོས་འདོད་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁམས་གོང་གི་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟུབ་པ་འབྲིག། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་འོངས་
 སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་དགུ་སྤེལ་ནས་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
 ཐོད་ཀྱི་ཤིང་ཉིང་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་འདོད་སེམས་
 དགུ་སྤེལ་ནས་ལུགས་མི་མ་སྐྱུན་དུ་འགོ་བའི་ཐོད་ཀྱི་ཤིང་བསྐྱུས་ཏེ་འདི་ལ་གནས་བཅོ་བརྒྱད་
 རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་སྤེལ་གཞིར་བྱེད་པའི་
 ཆེ་སྤེལ་ཆོས་འདོད་སེམས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྤེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱིས་པ་ན་ཉིང་འཛིན་
 གི་རྩལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདོད་པར་
 གཏོགས་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་སེམས་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་འདོད་སེམས་
 མིན་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་སེམས་ཡིན་པས་དེ་དང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་
 སྤེལ་ནས་ཉིང་འཛིན་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་ཐུབ་ན་ཉིང་འཛིན་རྩལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བརྒྱད་བཀྱི་ནས་བསམ་གཏན་དང་
 བོ་ལ། དེས་ནས་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 གསེར་སྤང་ལས། འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་ཏེ་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་འདི་
 གཉིས་དང་སྤེལ་རུས་ན་གཞན་དང་སྤེལ་སྤྲོ་བ་ལ་དགོངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་
 འཛིན་རྩལ་རྫོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གོ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅེ་ལས་ལངས་ཏེ་འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་ས་བ་འདོད་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཅེ་ལས་ལངས་ཏེ་འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་རྣམས་པའམ་མ་ཞི་བ་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འདོད་སེམས་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་རྣམས་པའམ་སྟོན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་འདོད་སེམས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ལ་དེའི་བྱིར་གཞན་ཡང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་ལས། འདིའི་འདོད་སེམས་ནི་དག་སྟོང་སྟོང་བྱས་ཏེ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོ་སྟོམས་འཇུག་ལས་འཕོ་བའི་སྐབས་དང་ཆོག་གསལ་ལས་འདོད་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་སེམས་དེ་ལ་འཇུག་དུས་སྟོམས་འཇུག་སྟེ་མ་ལས་ལངས་སྐབས་དང་། རོ་སོ་འདོད་པའི་སྟོན་སྟེ་དང་དཔལ་སོགས་སྤང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ལ་དེའི་བྱིར་གསེར་སྤང་ལས། རྟོགས་དཀར་འདོད་པ་དེར་གཏོགས་པ་ནི་སྟེ་བས་ཐོབ་པའོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སར་གཏོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་སྤང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་དེའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་འདི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གོང་མའི་སར་མི་གཏོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་ས་དང་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསམ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་མཉམ་པར་གཞག་མ་གཞག་གི་སས་བསྐྱུས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཞེ་

གནས་ལ་གནས་བཞིན་དང་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་དེ་མཉམ་བཞག་སས་བསྐྱས་དང་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱད་པའི་དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། མཚན་ཉིད་སོ་རིག་ཡིན་ན་མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཞི་གནས་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དབྱད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཉན་ས་དང་འགྲེལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་དུ་མར་མཉམ་བཞག་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཞེས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྐས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་དཔྱད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དེ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐོས་བྱང་དང་བསམ་བྱང་གང་རུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་འདྲེས་པ་ཡིན་པར་ཉན་ས་ཀྱན་བརྟམ་འགྲེལ་བ་ལམ་རིམ་དང་རྣམ་བཤད་གསེར་བྱེད་སོགས་ཀྱན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པའི་སྐྱོམ་བྱང་དབྱད་སྐྱོམ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཐོས་བྱང་དང་བསམ་བྱང་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དབྱད་སྐྱོམ་གཅིག་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ལ་སྐྱབས་པར་ཐལ། དེ་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་དབྱད་སྐྱོམ་གྱི་སྐྱོམ་བྱང་དུ་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་སོ་རིག་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་འཕོས་ཚད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ན་སྐྱོད་པའི་ཐོས་པ་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ན་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཐོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱད་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཐོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་གང་ཐོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

མོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཆོས་ཉན་པར་བཤད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེར་ཐོས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གི་རྣམ་
དབྱེ་ཐོས་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། སོགས་འཕེན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། མཆན་ཉིད་སོ་རིག་ཡིན་ན། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དེ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་
ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་ལ་མཉམ་བཞག་
གི་སས་བསྐྱུས་རེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། གསེར་བྱེད་ལྟར་ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱུས་
རེའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་དེ་དག་སྒྲོམ་མཁན་རེའང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་དམིགས་སོགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འདོད་པར་མ་གཏོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བྱབ་མཆམས་ལ་རྟགས་བྱབ་སྟེ། ཁམས་གོང་ན་རང་གི་གོང་སར་སྟེ་བའི་རྒྱ་
སྒྲོམས་འཇུག་སྐྱབ་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། གསེར་བྱེད་ལས། འདིའི་
རིགས་པས་སྐྱབ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འོག་སའི་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་ན་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་འོག་སར་འདོད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་སྒྲོན་པ་མ་གཏོགས་དཀའ་འམ་སྟེ། སྐར་དབྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་དབྱེད་བྱ་མང་པོ་སྤང་ནའང་ཡི་གེ་མང་དོགས་པས་མདོར་བསྐྱུས་ཉུང་
གསལ་རེ་སྤྲས་ན། ཁ་ཅིག་གིས། མཆན་ཉིད་སོ་རིག་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་ན་བསམ་བླུང་
མེད། གཟུགས་མེད་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་ན་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། ཁམས་གོང་མར་སེམས་ལོང་
མེད་པར་ཉིང་འཛིན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་ན་སྐྱ་ཐོས་པ་མེད་པས་དེ་མེད་ན་བསམ་བླུང་ཡང་
མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ན་སྐྱོད་པའི་ཐོས་པ་ལས་བླུང་བ་རྣམས་ནི་
ཐོས་པ་ལས་བླུང་བ་དང་བསྒྲོམ་པ་ལས་བླུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་ཉེ། བསམ་པ་ལས་བླུང་བ་ནི་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་ལས། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བས། ཞེས་
དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་པོ་ཐོས་ལ། སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད་ན། མཛོད་འགྲེལ་

ཆོག་ཟིན་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ལུང་གི་མ་གཉིས་ཁྱོད་རང་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། འོ་ན། དེར་སྒོམ་
 ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཐོས་བསམ་མེད་ཅིང་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འོ་ན།
 གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཏེན་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་མེད་གོང་མའི་ཉིར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
 པ་ཆོས་ཅན། དབྱུང་སྒོམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གིས་གོང་མ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གིས་གོང་མ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་མཐོང་གསར་དུ་སྒྲུབ་བཞིན་
 པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྒོམ་བྱུང་དུ་ཐལ། དེ་གང་ཞིག་ཐོས་བསམ་གང་
 གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོས་བསམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒོམ་བྱུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཡན་ཆད་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཐོས་བྱུང་ཡིན་ན།
 སྐབས་དེ་དང་ཆེ་དེ་ལ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ན་སྤྱི་མེད་
 པས་དེ་ན་ཐོས་བྱུང་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ཆེ་སྤྱི་མར་ཐོས་ཀྱང་ངེས་པ་མ་
 རྟོན་པར་ཆེ་རབས་དུ་མར་དོན་དེ་ལ་སེམས་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཡིད་ལ་ཤར་ན་དེའི་དོན་ངེས་པས་བྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་དེའི་དོན་སྤྱི་
 ཤར་ཡང་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པར་སེམས་པ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་བསམ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་
 བྲུབ་ན། དེ་ན་བསམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེར་རི་ཅི་མ་བསམས་ཀྱང་
 ངེས་པ་མི་རྟོན་པས་བྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེར་བསམ་པ་ཡོད་ཀྱང་བསམ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
 ཁས། གཞུགས་ཁམས་ནའང་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་ལ་ཐོས་བསམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་མདོན་ཤེས་
 ཡོད་པས་ཐོས་བསམ་ཡོད་པར་འབྲུབ་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་མེད་ན་སྒོམ་བྱུང་
 དུ་ཐལ་བ་འཕེན་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། དེར་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དང་བྱང་འཕགས་ཡོད་ཅིང་གཞུགས་མེད་

ནའང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲིན་འཕེན་ནོ། །གཞན་ཡང་།
 ཉེར་བསྟོགས་རབ་དབེན་དང་། དགའ་སྟུང་དང་། སྒྲོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཁོ་ན་དང་སྤང་བྱའང་སྒྲོམ་སྤང་ཁོ་ན་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་དབེན་ལ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་ཀྱང་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་ལའང་ཟག་མེད་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་གྲུབ་ན། ཞི་གནས་
 གྲུབ་རྗེས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་གསར་དུ་སྒྲོམ་པ་ནས་དེའི་ལྷག་མཐོང་དང་དབྱུང་བའི་
 སྒྲོམ་བྱུང་མ་ཐོབ་བར་གྱི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མ་ཐུན་པ་དེ་མཆེན་ཉིད་སོ་རིག་དང་སྒྲོམ་བྱུང་ནས་མོས་
 པ་ཡིད་བྱེད་དུ་འཕོས་པར་ཐལ། ཉེར་བསྟོགས་དུག་གི་ས་མཆམས་དང་དེ་དེར་འཕོས་མཆམས་རེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པ་ནས་རབ་དབེན་མ་གྲུབ་ཚུན་
 ཆད་གྱི་ཞི་ལྷག་གཉིས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོམ་སྤང་རགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་
 དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བ་དེ་མོས་པ་ནས་རབ་དབེན་དུ་འཕོས་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ནས་དགའ་སྟུང་ཡིད་བྱེད་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཞི་ལྷག་གཉིས་རབ་དབེན་དུ་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་རགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་ནས། དེའི་སྒྲོམ་
 སྤང་རགས་པ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་མ་སྐྱེས་པའི་བར་གྱི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་ལྷག་
 རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། རབ་དབེན་ཡིད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་བར་གྱི་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་གང་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 འདིའི་རིགས་པས་ཡིད་བྱེད་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་མཆམས་དང་དེ་དེར་འཕོས་ཆད་དང་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མ་ཁྲབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་

མོངས་འབྲིང་སྒོར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་
 དགའ་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དེའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོའི་དངོས་
 གཉེན་ཉེར་བསྟོགས་ཆོས་ཅན། དགའ་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་དུ་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་པ་ཁས།
 འདོད་ན། དགའ་བའི་ཡིད་བྱེད་དུ་ཐལ། དགའ་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འབྲས་
 གླེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མིང་གི་ཉེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། རང་ཡུལ་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་གླེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཉོན་
 ས་ལས། དུས་དུས་སུ་རབ་ཏུ་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དང་བར་
 བྱེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་དང་སྐྱོ་བ་ཅི་
 རིགས་ཀྱི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་གླེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་
 ཉོན་ས་ལས། སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མ་འབྲས་མཆོམས་ལ་ཏྲགས་བྱུང་གླེ། དགའ་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།
 འབྲས་པ་བསྐྱབས་ཟེན། གཞན་ཡང་། ཉོན་ས་ལས། མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་
 གནས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གླེ། དཀོན་མཆོག་རྣམས་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་བདག་
 ཉིད་ལ་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་སེམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུགས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་པ་ལྟར་ན་ཁོ་རང་གི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་གྲོགས་གསུམ་དང་བསྐྱབ་
 པ་དང་བདག་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེས་ནང་པའི་དེ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཕྱི་པ་ལྟ་བུའི་དེ་ཤྲགས་ལ་མ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་དགའ་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྤར་
 ལྟར་འཕེན། གཞན་ཡང་། ཉོན་ས་ལས། བདག་དེ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་ཞུགས་པས་ན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མ་
 ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་མངོན་

སུམ་དུ་བྱ་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་
ཉིད་ལ་བྱུང་བར་རྟོགས་པ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་དེ་སེམས་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་དགའ་བ་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་གཅིག་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། དགའ་སྐྱོ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་བར་ཐལ། འདིའི་དགའ་སྐྱེད་གཉིས་ཤེས་
བ་གཅིག་ལ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱ་སྟེ། འདིའི་སྐྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་སྐྱོ་བའི་ཡིད་
བྱེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་བྱེད་ལས། དུས་དུས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་
དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་
བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོ་བར་གྱུར་ན་སེམས་ནང་དུ་སྐྱེད་པར་ཡོངས་ལ་གྲགས་
ཤིང་ལན་དུ་མར་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་དེ་གཞིར་བཞག་
པའོ། །གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཉེན་
པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགའ་སྐྱེད་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་ནང་ཆོན་སྐྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད་དང་། དགའ་བའི་ཡིད་བྱེད་ལ་དང་བའི་ཡིད་
བྱེད་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད་འཛོག་ལ་དགའ་བའི་
དེ་ལ་དེ་མི་འཛོག་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉན་མོངས་པ་རགས་པ་འབྲིང་གི་སྒྲོང་གཉེན་
དེ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། འདིའི་གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད་སྒྲོང་གཉེན་
ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། སྒྲོང་པའི་གཉེན་པོ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་དགའ་བ་དང་བ་གཅིག་ལ་འཛོག་ཅིང་། དགའ་
དང་གཉིས་ལ་སྐྱ་བཞི་ཡོད་ཚུལ་དངོས་གཞིར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དམིགས་
པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་དང་སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱ་བ་

བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ལ་ཡིན་ཏེ། གུན་བརྟམ་དང་ཉན་ས་གཉིས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་པས་མ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་བསྐྱོགས་མཆན་ཉིད་རིག་པ་སོགས་ལྟའི་ལྟ་མཐོང་ལའང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་ལྟ་མཐོང་བཞི་ག་ཡོད་པར་ཐལ། དང་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཉར་བསྐྱོགས་ལ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཉར་བསྐྱོགས་དེ་དག་དེ་གཉིས་སུན་འབྲེན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་སུན་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། སུན་འབྲེན་རྒྱའི་སྤང་བྱ་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་འབྲོགས་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱམས་གཉིས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉར་བསྐྱོགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བོང་དུ་⁽¹⁾འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་ཞི་ལྟ་གིས་སུན་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་བསྐྱོགས་ལན་ཆད་ན་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཡན་ཆད་གཉིས་ཀ་མེད། ཁེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་བསྐྱོགས་ནས་སྤིང་པའི་ཅེ་མོའི་བར་ནི་རྟོག་པ་ཡང་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཡང་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་དགའ་སྡུད་ཡིད་བྱེད་ཅི་རིགས་ལ་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། དང་པོའི་དེ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་སུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཐང་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉར་བསྐྱོགས་ནས་སྤིང་ཅེའི་ཉར་བསྐྱོགས་ཀྱི་བར་ལས་དེར་ཆོར་བའི་དགའ་བ་དེ་མེད་པས་དགའ་བ་སྡུད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྤོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རིགས་པས་བསམ་གཏན་སྤྲ་སྤྲ་མའི་ཡན་ལག་སུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཉར་བསྐྱོགས་གོང་མ་དེ་དང་དེ་

1 དེ་བ་གཟུགས། བོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ།

སོགས་ལ་མེད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་དག་ལའང་རིགས་པ་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། དང་པོའི་སྒྲོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དངས་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཅིག་ཆར་བའི་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་སྤིང་ཅིའི་དེ་མ་གཏོགས་བདུན་ཡོད་དེ། སྤིང་ཅིའང་ཡོད་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བ་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་དེར་ཐལ་ཟེར། དངོས་གཞི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་མང་པོ་ཞིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་བརྒྱད་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། འོ་ན། དང་པོའི་སྒྲོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་བའམ། ཉར་བསྐྱོགས་བྱས་ནས་དངས་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་དངས་པའི་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་དག་བརྒྱད་ཀའི་ཉར་བསྐྱོགས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིག་ཆར་བའི་དེ་བརྒྱད་ཀའི་ཉར་བསྐྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉར་བསྐྱོགས་ཕྱི་མ་བདུན་ལའང་ཐག་མེད་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བདུན་ལ་མི་སྟོགས་མེད་རེའང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་པ་གོང་འོག་གང་ནའང་དེ་ལྟར་མེད་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལའང་། འོ་ན། སྤིང་ཅིའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྟོམ་དང་། ཐོད་ཆལ་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། མཐར་གནས་དགུ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་རུས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤིང་ཅིའི་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འཕགས་པའམ་དག་བཅོམ་གཞིར་བཞག་ཟེར་ནའང་། འོ་ན། སྤིང་ཅིའི་དེ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་འགོག་སྟོམས་གསར་དུ་སྐྱབ་དགོས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤིང་ཅིའི་དེ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཉིང་འཛིན་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱར་རུས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དབང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་དེ་

ལྷ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དུས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་གཤམ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་གླིང་གསུམ་དུ་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཉིང་
 འཛིན་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐོད་ཀྱལ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 མཁན་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགྲ་བཅོམ་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བ་གཅིག་དགོས་པ་དེ་དེའི་
 དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེ་བརྒྱད་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་ལྡང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་གཅིག་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་བརྒྱད་ཐོབ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བརྒྱད་དུས་གཅིག་ལ་དེའི་
 རྒྱད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་
 དང་རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་རྩིས་ཐ་དད་པར་སྐྱེས་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དུས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་མངོན་གྱུར་གང་ཞིག །རྩིས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དེ་དེ་གཉིས་ཀར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དཔྱོད་བཅས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དཔྱོད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 དགའ་བདེ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་མི་ལྡན་ལའང་འཕེན་ནོ། །ཅེ་བར་འདོད་ན། རྒྱད་ཐ་དད་ཀྱི་གང་ཟག་
 ཏུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱན་རེ་རེ་བཞོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་
 རྩ་ཡིད་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཞུགས་པ་རྟོག་
 ཉིང་བའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ།

དེ་དེའི་སྐྱོར་མཐའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱོར་
 མཐའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁོ་རང་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། སྐྱོར་བྱུང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པར་
 ཐལ། སྐྱོར་བྱུང་གཞིར་བཞག་ཟེར་ནའང་། ཅིག་ཆར་བའི་དག་བཙུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས། འདོད་ན། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་སྐྱོར་མཐའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་དང་བཞི་པའི་དེ་གང་རུང་གང་ཞིག །བཞི་པའི་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་བཞི་
 པའི་སྐྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་བཞི་པའི་སྐྱོར་མཐའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། དེ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཡང་དེའི་རྒྱ་དེ་གཅིག་མི་དགོས་ན། རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་དེ་
 ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་སྐྱོན་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། དང་པོའི་སྐྱོར་མཐའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་བྱེད་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་མཐའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་བྱེད་
 རྣམས་དེ་བརྒྱུད་རང་རང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རུས། གཞན་ཡང་། །དེ་
 ཆོས་ཅན། རང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དངོས་གཞིར་ཐལ་ལོ། །རང་
 སའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་རིག་པ་སོགས་ཐུག་པོ་གང་རུང་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐུག་པ་བསྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐུག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། རང་སའི་དེ་མ་བསྟོམས་པར་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་བྲལ་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཐོབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འོག་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་

མོངས་རགས་པ་བྲལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག། བྲོད་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱད་
 ཀྱི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་རང་གི་འོག་ས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་
 བརྟེན་པར་ཐལ། རང་གི་འོག་སའི་དེ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། དེ་འདོད་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་
 པའི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 གིས། དག་བཙུག་པ་ཡིན་ན། མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་བྲལ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་
 ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་ན། དང་པོའི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲོར་
 མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་
 སྟེ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཐོབ་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་མ་
 ཐག་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་གང་ཡིན་ཡང་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་
 བརྟུས་ལས། ཕྱི་རོལ་བའོ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ་དག་པས་བསམ་
 གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པོ། ཁྱེད་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་
 བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་
 བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་མངོན་པར་འབྲུག་པར་འབྱུང་ཏེ། ཇི་ལྟར་འབྲུག་
 ཅེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ཤིང་ལན་མང་དུ་
 བྱས་པའི་རྒྱས་ན་དེའི་བསྟོམས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་འབྲུང་བར་འབྱུར་པའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་
 སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཞེས་པ་མན་ཆད་
 མངོན་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་དང་ཆོས་དོན་སོ་སོར་རིག་པ་གཉིས་ལན་མང་དུ་སྟོན་དགོས་པར་

བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐབ་ཚུལ་བཤད་པ་སོགས་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་འཆད་
དོ། །མངོན་ལས། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྒྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་ལ་ཉེར་
བསྟེན་གས་ཀྱང་བཤད་ཀྱང་མངོན་པ་གོང་མ་དང་གསེར་སྤང་རྣམ་བཤད་དག་གིས་དངོས་གཞི་ལ་
བརྟེན་པར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ལ་བྱུང་མཐའི་སྐབས་ཕྱི་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

སྤྲུལ་བ།

རྟོག་གའི་དེགས་བྱས་ལག་ལྟན་ཕྱོས་རྣམས་ཀྱིས། །

མངོན་གཞུང་སྟོམས་འདུག་བརྒྱ་འདས་བཞིན་དུ། །

བརྩིས་པར་ལུང་རིགས་གདོང་ལྡེའི་ང་རོ་ཡིས། །

འབྲུལ་བའི་གཅི་ཟགས་སྔོངས་པའི་ནགས་སུ་བྲོས། །

སྤྲུལ་མོང་སྟོམས་འདུག་ཆེས་བཟའི་སྟོང་གསུམ་དར། །སྤྲུལ་མོང་མིན་དེའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
སྤྲུལ་བ། །འགོ་རྒྱུད་རྒྱལ་ཕྱན་གནས་སྤྱར་ཆད་བྱུང་འདི། །ཡལ་གཅིག་འཇམ་མགོན་བྱོང་མཉེས་
མཆོད་སྤྲིན་བྱས། །རྒྱལ་དང་རྒྱན་བྱག་རྒྱང་འཁྱུང་ལས་འོངས་པའི། །རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་ཆས་གོས་རྒྱན་
རབ་བཟམ་ཆེ། །མ་དག་དག་སྟོས་ཙམ་བསྐྱས་ཆེམ་བུའི་གོས། །དཔྱོད་བྲལ་དུ་རི་བྲས་ཀྱང་དོར་
བར་འགྱུར། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 ཚུལ་དང་། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་འབྲུ་ཚུལ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གྲུན་བདུས་ལས།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
 ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་
 རབ་རྟུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་རྟུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བྱ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱིས་ཡིད་
 བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དང་། འདས་ལམ་བདེན་པའི་
 རྣམ་ཅན་གྱིས་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དེར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་བ། གངས་ངེས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
 གི་སྦྱོར་བར་གྱུར་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བསམ་
 གཏན་བཞིའི་ཉེར་བསྟོགས་བཞི་ཡོད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་
 བར་གྱུར་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་འདི་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་
 པོ་འདི་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་འདས་ལམ་གཉིས་ཀ་
 བརྟེན་རུང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འང་བརྟེན་
 རུང་བའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་།
 སྟོམ་ཆེན་ངག་དབང་པའི་ལུང་དེའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་།
 བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་ཕྱོགས་དང་
 བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་དྲུག་དྲུག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པའང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ས་ལས། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་བདུན་སོགས་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞི་
 གནས་ཐོབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་
 པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཡིན་གྱི་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་ལས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ལས་དང་པོ་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་
 པར་སྦྱོང་བའི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཡོད། འདོད་པའི་སེམས་གནས་དགུ་བ་ལྟ་བུ་
 དང་པོའི་མཆན་གཞི། ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་པའི་མཆན་གཞི། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་
 རིག་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པའི་མཆན་གཞི། དང་པོ་ཉེར་བསྟོགས་མིན་ཀྱང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལས་དང་
 པོ་ཡིན་པར་རུང་ངོ་། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་ཡིན་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད། མཆན་ཉིད་སོ་
 སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད། མོས་པ་ཡིད་བྱེད། རབ་དབེན། དགའ་སྦྱད། དཔྱོད་པ། སྦྱོར་མཐའི་
 ཡིད་བྱེད་བདུན་ཡོད། དང་པོ་བཤད་ཟིན། མཉམ་བཞག་གི་ས་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་
 ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོན་ཡོན་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དབྱེད་པ་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 འདི་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་

དོན་གཅིག་ །དེ་འབྲེལ་ཞི་རགས་ལ་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་དབྱེད་བསྐྱོམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་
 བྱེད་པར་ཅན་བྱངས་ཤིང་བསྐྱོམ་བྱུང་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ནས་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་
 གཉིན་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཡིད་
 ལ་སེམས་པ་དང་པོ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་
 གྱི་མཆན་ཉིད། འདི་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་
 ཡིད་བྱེད་དང་པོ་དོན་གཅིག་ ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ཡིད་བྱེད་ཐོག་མ་འདི་ནས་འཛིན་ཏེ། འདི་
 རྣམ་སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་བར་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་འཇིག་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་
 ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་བྱས་པ་གང་ཞེ་ན། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་
 བ་དེ་ལས་གཞན་པ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷ་པོ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་
 སུ་སྤངས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་གོང་འོག་ལ་སྦྱོན་ཡོན་ཅི་རིགས་སུ་
 ལྷ་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་འདོད་ཉོན་རགས་པ་སྒྲོར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་སྦྱང་བ་
 ཅམ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གཉིས་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་སེམས་
 བ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་དབེན་ཡིད་བྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད།
 འདི་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པ་དོན་གཅིག་ །དབྱེན་འཇིག་
 རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་རབ་དབེན་གསུམ་ཡོད། ས་མཆམས་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
 ཉམས་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས། དགའ་སྦྱད་ཡིད་བྱེད་མ་སྐྱེས་བར་
 ཏུ་ཡོད། ཡང་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་ཉམས་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་ཡོད། དེ་འབྲེལ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་
 ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་འདོད་ཉོན་རགས་པ་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་ཅི་

རིགས་ཉམས་སྤང་བ་ཙམ་བྱེད་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གསུམ་པར་འགྱུར་བའི་
 དད་སྡོམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཡིད་ལ་སེམས་བ་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 དགའ་སྤྱད་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འདི་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་པ་དོན་གཅིག། །དབྱེ་ན་དགའ་སྤྱད་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་
 དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སྤོང་གཉེན་གྱི་ལམ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་དགའ་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་བཞི་སོགས་
 ཡོད། འཛིག་རྟེན་པའི་སྤོང་གཉེན་གྱི་ལམ་ལ། འདོད་ཉོན་རགས་པ་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་ཉམས་སྤང་
 པར་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་ཡོད།
 ས་མཆོམས་དེ་འབྲིང་གི་དང་པོའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་སྤྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་བར་
 ཏུ་ཡོད། འདོད་ཉོན་རགས་པ་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་ཆགས་བྲལ་བྲས་རྗེས་དེ་ཆུང་ཏུ་ལ་ཆགས་པ་
 དང་བྲལ་མ་བྲལ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྤྱོད་
 བཞིའི་ཡིད་ལ་སེམས་བ་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དཔྱོད་པ་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འདི་དང་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་ཡིད་བྱེད་བཞི་པ་དོན་གཅིག། །དབྱེ་ན་
 འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆུང་ཏུ་སྒྲོར་གསུམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་
 བྱེད་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་དགའ་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་པའི་རྗེས་ཀྱི་རྗེས་
 ཐོབ་ནས། སྤྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་པའི་སྤྱོར་མཐའི་སྤྱོར་
 རོལ་གྱི་བར་ཏུ་འགོ་སྟེ། དེ་འབྲིང་གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་ཆེ་འདོད་ཉོན་ཀྱན་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྲས་སམ་སྟམ་ཏུ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་། ཆུང་ཏུའི་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཆེ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་གཅིག་
 དང་། ཆུང་ཏུའི་འབྲིང་དང་བྲལ་ཆེ་ལོན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ལྟར་ཡོད་པས་ཞིབ་པར་དཔྱོད་པ་གཅིག་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་ཡིད་བྱེད་རེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་དཔྱད་ན་འཁྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་

དཔྱད་པ་དང་པོའི་ཆེ་དགའ་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སྐྱོར་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོའི་སྐྱོར་བར་གྱུར་པའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་དེ་དགའ་སྤྱད་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་དེ་འབྲེལ་འོང་ཞིང་སྐྱོར་མཐའ་མ་སྐྱེས་ལ་སྐབས་དེའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དེ་འབྲེལ་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འབྲེལ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྱེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཚུང་ཏུ་སྐྱོར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་སྦྱང་བ་ཙམ་བྱེད་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྐྱོང་ལྔ་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན་སྐྱོང་གཉེན་གྱི་ལམ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཡོད། སྐྱོང་གཉེན་ལ་འདོད་ཉོན་ཚུང་ཏུ་སྐྱོར་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དང་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་དེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐ་མས་བྲངས་པའི་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འབྲེལ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་ལྷག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཉོན་རགས་པ་དགུ་པ་ཉམས་སྦྱང་ཙམ་བྱེད་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བྲངས་པའི་དེ་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རིགས་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱོར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་ཉོག་དཔྱད་དགའ་བདེ་ཉིང་འཛིན་ལྔ་སོགས་ཡོད། ཡིད་བྱེད་བདུན་པ་འདི་ལ་དེའི་རྣལ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱོར་མཐའི་མཇུག་ཐོགས་དེར་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེའི་མཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་སྐྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། དེའི་མཚུག་ཅེས་པའི་དེ་སྐྱུས་སྒྲོར་མཐའ་འཛིན་ཅིང་དེའི་མཚུག་ཐོགས་དེ་ཁོ་
ནར་རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་དེས་བྱས་ནས་སྦྱེས་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་ནས་སྐར་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་དངོས་གཞི་ཡང་དེ་མིན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་རགས་པའི་རྣམ་ཅན་དང་དེའི་རྣམ་
གྲོལ་རྣམས་ཞི་བའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛོད་ཅ་འགྲེལ་དང་བཅས་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་སྟོན་ལ་རགས་པར་བལྟས་ནས་དེ་རྗེས་ཞི་བར་སྒྲོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང། འོག་མ་ལ་ཆགས་པ་ནི་དེ་ལ་ཉིས་དམིགས་སུ་བལྟས་ན་སྟོང་གི་གོང་མ་ལ་ཞི་བའམ་ཡོན་
ཏན་དུ་བལྟ་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྟོང་མི་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་འོག་གཉིས་ཀར་ཆགས་པ་གཅིག་ཅར་
དུ་འཇུག་སྟིང་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་གཅིག་ཅར་འཇུག་མི་སྟིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལས་དང་པོ་སོགས་ཡིད་བྱེད་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རིམ་བཞིན་སྒྲོད་ཅོད་ཡོད་དེ། ཉིང་
འཛིན་གྱི་བྱ་བའི་ཐོག་མ་ལ་གནས་པས་ན་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་འཕ་རང་སྤྱིའི་མཆོན་
ཉིད་ཅི་རིགས་སོ་སོའམ་རབ་ཏུ་རིག་པས་ན་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་དང་། དུལ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་རེས་
འཛོག་ལས་འདས་ནས་གཅིག་ཏུ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སམ་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དེ་ལྟར་
སྟོམ་ཞིང་དམིགས་པ་གཞན་གྱི་མི་བྱེད་པས་ན་མོས་པ་དང་། ས་བོན་བཅོམ་པའམ་ཉམས་སྦྱང་པ་ཅི་
རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྦྱིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དེ་དང་བལ་བས་ན་རབ་དབེན་དང་། དད་པ་སྟོག་པ་མེད་ཅིང་
སེམས་བྱངས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛོན་པར་འདོད་པའམ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་སེམས་
དངས་པར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ་དང་། དེར་ཞེན་པ་ལོག་པའམ་སེམས་ཉོན་མོངས་དང་རགས་པ་ཅི་
རིགས་ལས་བསྐྱུས་ནས་དམིགས་པར་གཏོད་པས་ན་སྤྱད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་སྤངས་ལ་
དཔྱོད་པས་ན་དཔྱོད་པ་དང་། དངོས་གཞི་དེའི་སྟོང་གཉིན་གྱི་སྒྲོར་བའམ་ཉིང་བསྟོགས་སྟོར་གསུམ་
གྱི་ཐ་མའི་སྟོར་ཡིན་པས་ན་སྒྲོར་མཐའ་དང་དེའི་འབྲས་སུ་རྣམ་གྲོལ་དང་དངོས་གཞིའི་ཆ་ཡིན་པས་

ན་སྐྱོར་མཐའི་འབྲས་བྱ་དང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཞི་ལྷག་གི་དམིགས་ཆུང་སོགས་རང་གི་ཡུལ་ལ་
 ཡིད་གཏོང་ཅིང་སེམས་པར་བྱེད་པས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ལ་འཛིག་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སར།
 ཚད་མེད་བཞི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་སོགས་དེ་དང་དེ་སྒྲོམ་པ་ལ་དེ་དང་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་ལན་
 གུ་མར་གསུངས་ཤིང་། འགྲུར་ཡང་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དང་འདི་གཉིས་དོན་འབྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་རིག་
 པའི་ཡིད་བྱེད་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཞག་པ་ཡང་། ཉེར་བསྟོགས་དེ་དང་དེ་སྒྲོམ་པ་བསྟོགས་མའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚུད་པའི་ཆེ་ཞི་གནས་བྱུང་རྗེས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཕྱིར་དབྱེད་སྒྲོམ་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྐྱོང་གི་ལས་དང་པོའི་རྒྱུད་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 དེ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་རབ་རིག་གི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པའོ། ཤིན་ཏུ་བསྟུས་ན།
 དང་པོའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྐྱོང་གི་ལས་དང་པོར་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་དེ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 མཚན་ཉིད་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྐྱོང་གི་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་དེ་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་མོས་པའི་མཚན་ཉིད། ཅས། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྐྱོང་གི་ཉེར་བསྟོགས་ལྷ་པ་
 དེ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱོར་མཐའི་མཚན་ཉིད། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 གྱིས་བསྟུས་པའི་བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞི་དེ། དང་པོའི་སྐྱོར་མཐའི་འབྲས་བྱའི་སྒྲིམས་འདུག་
 གི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིག་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་མེད་གསུམ་ཅི་རིགས་དང་། བདེན་བཞིའི་བྱེད་པར་གི་རྣམ་ཅན་གང་རུང་
 གིས་བསྟུས་པའི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དེ། འདས་ལམ་གི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གི་བདག་མེད་གསུམ་སོགས་གི་རྣམ་ཅན་ལས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་དུག་
 ཡོད། དཔྱེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལྷ་ལ་ཟག་མེད་བདག་མེད་པའི་རྣམ་ཅན་ནས་བདག་

མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རེ་སྲིད་ལ། མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་
གསུམ་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཟག་བཅས་སམ་དེའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་རེའང་ཡོད། འདི་དག་
ཐམས་ཅད་མི་སྟོགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་རྣམ་
ཅན་ཀྱི་མི་སྟོགས་མེད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཟག་མེད་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་འཕགས་པའང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སྟེའི་རྒྱད་ལ་བདག་མེད་རྣམ་ཅན་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡོད་པ་མ་བཤད་
ཅིང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གསུམ་སོགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་
དང་པོ་ཙམ་པོ་དེ། འདས་ལམ་གྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོ་ཙམ་པོའི་མཆན་ཉིད། དེའི་
རྣམ་ཅན་ཀྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་རིག་པ་དེ། འདས་ལམ་གྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
མཆན་ཉིད་རིག་པའི་མཆན་ཉིད། ཅས། དེའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཉོན་མོངས་རྣམ་
སྟོང་ལྔ་པ་དེ། འདས་ལམ་གྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོར་མཐའི་མཆན་ཉིད། དེའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ། འདས་ལམ་
ཀྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོར་མཐའི་འབྲས་བུའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། གཅིག་ཅར་བའི་
དག་བཙུང་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་
ལྷག་མའི་བསམ་གཟུགས་བདུན་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་སྟེ། དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འདི་བརྒྱད་
གསར་དུ་ཐོབ་ཆེ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱད་ལ་དང་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་
པས་ལྷག་མ་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་མི་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེ་རྣམས་གསར་འཛོལ་གྱི་ཆེ་
རང་རང་གི་ཡན་ལག་གམ་དམིགས་རྣམ་ཅི་རིགས་དང་བཅས་ཏེ་སྟེ་བར་བཤད་ཅིང་དེ་མ་གཏོགས་
ལྟོག་གྱུར་དུ་སྟེ་བམ་བཤད་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་བྱལ་མི་བྱལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། སེམས་
ཅན་གཅིག་གིས་བསམ་གཏན་བཞིའི་སྔ་མ་སྔ་མའི་ཡན་ལག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མ་བཏང་བར་བྱེ་མ་

ཕྱི་མའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་མངོན་དུ་གྱུར་མི་སྤྱབ་ཅིང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སྤྱི་
མ་རྣམས་མ་དོར་བར་ཕྱི་མ་སྟེ་མི་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་
རེ་རེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་རང་རང་གི་ཡན་ལག་དང་མ་བཅས་བ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་བཅོམ་བ་དེས་དམིགས་རྣམ་ཅན་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོན་སྤྱབ་མི་
དགོས་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ལས་རྒྱལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་དེ་བརྒྱད་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་འདོད་པ་ལ་ཞུགས་ཆོག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བར་ཆད་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་བཅོམ་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རགས་བ་ཉམས་སྦྱང་པས་ཀྱང་དེ་བརྒྱད་
སྟེན་ས་བོན་གཏན་བཅོམ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འོན། ལྷག་མ་དེ་བདུན་ཀྱི་སྟོན་ལ་སྲིད་ཅེ་འམ་
གཟུགས་མེད་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་ཆོག་པར་ཐལ། དེ་བརྒྱད་གང་ལ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་
སྟེ། དེ་རྗེས་ཐོབ་དུ་ལངས་ནས་དེའི་སྲིད་ཅེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་འདོད་ན་འང་དང་པོ་བདུན་ལ་རིམ་
གྱིས་ཞུགས་ནས་དེ་རྗེས་མངོན་དུ་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་པའི་
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་གང་ལ་⁽¹⁾འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
སྤྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཉན་ཐོས་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བསམ་གཟུགས་དང་པོ་བདུན་གང་ཡང་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་སྲིད་ཅེ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་སྤྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཉན་ཐོས་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བསམ་གཟུགས་དང་པོ་བདུན་གང་ཡང་མངོན་དུ་མ་
བྱས་པར་སྲིད་ཅེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྤྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། འདོད་པ་དང་སྲིད་ཅེ་གཉིས་རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་རིང་བས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་

1 དེབ་གཟུགས། སྟོམས་པར་འཇུག་འདོད་པ་ལ་འཇུག་སྤྱབ་པར་ཐལ།

དེ་མ་ཐག་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྷང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱི་གངས་ངེས་ནི། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱི་གནས་ནི་
གནས་བྱུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི་གནས་ལ་
བརྟེན་ནས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་བདུན་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པ་
ལ་ཡིད་བྱེད་བདུན་དགོས། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ལ་དེ་བདུན་གང་རུང་གཅིག་མེད་ནའང་དངོས་
གཞི་ལ་ཞུགས་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་དུག་གིས་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་ནས། དེའི་
བྱུབ་འབྲས་ཡིད་བྱེད་བདུན་པ་ཐོབ་པ་ན་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས།
དེ་ལ་ཐ་མ་ནི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་
ཡིན་པས་བསྦྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་དུག་ནི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་
བྱུབ་རྗེས་སུ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་བདུན་དགོས་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤང་བའི་ཉེར་
བསྟོགས་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་ཟིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་དེ་གསུམ་དང་། འདོད་ཉོན་སྤང་བའི་
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དེ་གསུམ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་ཡིད་བྱེད་གཅིག་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ལ་ཡིད་བྱེད་གསུམ་དགོས་ཏེ། དེའི་སྤང་གཉེན་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་དང་མོས་
པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྐྱེས་ཟིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་བྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་རིག་པས་ཡུལ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེར་སེམས་
གཏོད་ཅིང་དབྱང་སྒོ་མ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་སྐྱེ་ལ། ཉེར་བསྟོགས་མོས་པས་ཞི་ལྷག་
རྒྱང་འབྲེལ་ལ་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་མོས་པ་འཁྲུགས་ཅན་གྱི་སྟོན་ས་ཉོན་མོངས་དེ་སྤང་བྱིར་
བཙོན་པ་ལས་ཉེར་བསྟོགས་རབ་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་
རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད། ཐོབ་
པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་སྤང་བ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

སེམས་གཏོད་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བསམ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་
 ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཚོམ་པ་སྒྲོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མཆན་ཉིད་རིག་པའི་སྔོན་དུ་ཉེར་བསྒྲགས་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཅམ་པོ་ཞི་གནས་ཐོབ་
 དགོས་ཏེ། དེ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པར་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་དབྱེད་སྒྲོམ་དེ་ཀ་ཅམ་གྱིས་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱང་རྗེ་དང་དད་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་
 རྣམས་བཞིན་ནོ། །མཆན་ཉིད་སོ་རིག་མ་བསྒྲུམས་པར་ཉེར་བསྒྲགས་མོས་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་དེ། དེ་
 བྱི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་ནས་འདྲིལ་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་མེད་པར་སྐབས་འདིར་དབྱེད་པའི་སྒྲོམ་
 བྱུང་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་དབྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་བསྒྲུམས་པས་དབྱེད་པའི་སྒྲོམ་
 བྱུང་སྐབས་འདིར་ཐོབ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། མོས་པ་མ་བསྒྲུམས་པར་རབ་དབེན་ཐོབ་མི་སྲིད་
 དོ། །ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་མ་སྤྱང་བར་སྒྲོར་བྱུང་གི་སྒྲོ་
 རས་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཉམས་སྤྱད་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་
 གྲང་། འདོད་དང་སྤང་སོགས་སྤང་བ་ནི། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་ཕྱི་ཚུལ་དག་
 གིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་བྲུབ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་ལྷ་པས་
 སྤངས་མ་སྤངས་བརྟགས་ནས་སྤང་བྱ་ལྷག་མ་མཐར་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་སྒྲུམ་པའི་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཡང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དཔྱོད་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་བསམ་ནི་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སེམས་འདྲིལ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ཉོན་སྒྲོང་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་ལ་དེ་གསུམ་དགོས་ཤིང་དེས་ཆོག་སྟེ། དེ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་
 གསུམ་རབ་དབེན་གྱིས་སྤོང་། དེ་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་དགའ་སྤྱད་གྱིས་སྤོང་། དེ་ཆུང་དུ་སྒྲོར་
 གསུམ་སྒྲོར་མཐས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྲུབ་སྟེ། རབ་དབེན་དེ་ལ་སྒྲོར་གསུམ་འབྲེད་དགོས་
 ཤིང་དེ་གསུམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྒྲོར་དབྱུང་དང་པོ་

ཅམ་དང་གཉིས་པ་མན་ཆད་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 དེ་སྤོང་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། རབ་རུ་དབེན་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གུན་བརྟམ་ལས། ལམ་རྒྱུང་དུ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུང་
 དུའི་རྒྱུང་དུའི་དང་། རྒྱུང་དུའི་འབྲིང་དང་རྒྱུང་དུའི་ཆེན་པོ་སྟེ། གང་གིས་ས་དང་ས་ན་ཁམས་
 གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་
 པོའི་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རྒྱུང་དུ་སྤང་བའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར། ལམ་རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་
 དང་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱུང་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་རྣམ་པ་དགུར་བཞག་སྟེ།
 བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ལུང་ཕྱི་མ་ཅ་ཙམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་འདས་ལམ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོམ་ལམ་སྐྱོར་དགུ་ཐུན་མོང་དུ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོང་
 གི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྤར་ལྟར་དགའ་སྤྱད་ཅི་རིགས་ཡིད་བྱེད་སྐྱོར་གསུམ་གྱིས་རིམ་
 བཞིན་དེ་འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གུན་བརྟམ་ལས་ལམ་འབྲིང་པོ་གང་
 ཞེ་ན། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། ནས། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་པོའི་
 འབྲིང་དང་། འབྲིང་པོའི་རྒྱུང་དུ་སྤོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོང་གི་རྟགས་གསུམ་པ་
 བྱུབ་སྟེ། སྐྱོར་མཐའ་སྐྱོར་གསུམ་གྱིས་སྤར་ལྟར་རིམ་བཞིན་དེ་རྒྱུང་དུ་སྐྱོར་གསུམ་སྤོང་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། སྐྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ནི་ཉོན་མོངས་པས་རྣམ་པ་
 རྒྱུང་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གུན་བརྟམ་ལས། ལམ་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་
 བ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་འདས་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་
 ཞེས་ཆ་བྱེ་ཤིག་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུར་ཡིད་བྱེད་བདུན་པ་བཞག་སྟེ། སྤར་ལྟར་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སྤྱོད་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་
 པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་བསྒྲིམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སྤྱོད་བར་བྱེད་
 ཇོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བ་ལ། རབ་དབེན་སོགས་ཡིད་
 བྱེད་དེ་དགོས་ཏེ། དེ་དག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྤྲེས་པར་བྱི་མ་རྣམས་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་བསྒྲིགས་གཅིག་གིས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཀྱང་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེར་
 བསྒྲིགས་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱང་རབ་དབེན་ནམ་དགའ་སྤྱད་དམ་སྦྱོར་མཐའ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་
 འདོད་ཉོན་སྦྱོར་དགའའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་བྱེད་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་
 ཡང་རིགས་པ་དེས་ཤེས་པར་སྤྲ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟར་ན་དཔྱོད་པ་དགའ་སྤྱད་ཀྱི་རྗེས་ཁོ་ནར་
 སྤྱེ་ཡང་། འདས་ལམ་གྱི་ཆེ་རུང་མི་འདྲ་བ་སྤྱིད་པར་སེམས་ཏེ། འདས་ལམ་སྐབས་སུ་དེ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་སྦྱོར་དགའའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྲུག་པ་གཅིག་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་
 ལས། དེ་ལ་བསྒྲིམ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤངས་པ་དང་མ་
 སྤངས་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས། ལམ་རིམ་ལྟར་ཐོབ་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་
 ཇོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་བཤད་ནས་དེ་རྗེས་སུ་དགའ་སྤྱད་
 ཡིད་བྱེད་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་འདྲའ་རབ་དབེན་གྱི་རྗེས་ལ་བཤད་
 ཇོ། །ཡིད་བྱེད་དང་པོ་བྱུག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱུས་ན་ཁྱོད་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་པན་ཚུན་དུ་འདུ་སྟེ།
 ཁྱོད་རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་ཡིད་བྱེད། གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད། དང་བར་འགྱུར་པའི་ཡིད་བྱེད། སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་ཡིད་བྱེད་བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་མོས་པ་གཉིས་དེ་སུན་འབྲིན་གྱི་
 རྣམ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱོད་གཉེན་དང་མ་ཐུན་པས་རྗེས་མ་ཐུན་ཡིད་བྱེད་དང་། རབ་དབེན་སྦྱོར་མཐའ་
 གཉིས་དང་དགའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་རྣམས་སྤྱོད་གཉེན་དངོས་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་ཡིད་
 བྱེད་དང་། དགའ་སྤྱད་ཀྱི་དགའ་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དཔྱོད་པ་

ཡིད་བྱེད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་དེ་དག་
 ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རེས་
 སུ་མ་ཐུན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། དང་བར་འགྲུར་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དག་འདུས་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ་ཡིད་བྱེད་བྱུག་ཡིད་བྱེད་བཞིར་པར་
 བསྐྱས་བཤད་ལ་འདིས་བརྒྱུག་ནས་བཤད་པས་པན་ཚུན་བསྐྱུ་བྱ་སྐྱུད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 རོ། །ཉིར་བསྟོགས་དེ་དག་ལ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་ཚུལ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། ལམ་བཞིའི་ཐ་
 སྙད་བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་སྒྲོར་དགའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་བཞིའི་ཐ་སྙད་
 བྱས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ།
 ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བཞིའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆན་ཉིད་དང་མོས་པ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བའི་
 ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས། རབ་དབེན་སྦྱོར་མཐའ་གཉིས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས། དཔྱོད་
 པ་ལ་ཁྱད་པར་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས། དགའ་སྐྱེད་ལ་ལམ་དེ་རྣམ་པ་བཞིའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ལམ་ལྔར་བྱེ་བའི་སྦྱོར་ལམ་མཐའ་དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་མིན་
 གྱི་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་སྦྱོར་བའི་ཐ་སྙད་དང་། འགོ་བས་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་གཉེན་
 གྱི་ལམ་དངོས་ལ་མ་སྟེབས་པར་དེའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་དེར་འགོ་བྱེད་ཡིན་པས་ལམ་
 གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤངས་ལས། དེ་
 ཡང་སྦྱོར་བ་ནི་དང་པོའི་རྩོམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། སྦྱོར་བའི་
 ལམ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་མངོན་སྡིང་པོ་ལས། སྦྱོར་
 བའི་ལམ་ཞེས་ཏེ། ལམ་གང་གིས་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་བར་རྩོམ་པ་དང་། དེ་མ་

ཐག་ཏུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འདྲན་ཅིང་མགོ་གཞོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རེ་ཡོད་ཀྱང་པལ་པ་དང་ཞར་བྱང་ཡིན་ལ་གཙོ་བོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་ལྡན་པས་དེའི་ཐ་སྟོན་དོ། །བསྐྱ་བ་ལས། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་ལས། བར་ཆད་མེད་པ་ནི་སྤོང་གཉེན་དངོས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བརྟས་ལས་ཀྱང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་འོག་ཏུ་བར་ཆད་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་དང་། ཚོས་མངོན་སྟོང་པོ་ལས། བར་ཆད་མེད་ཅེས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་གྱུར་རམ་ས་ལོན་གཤམ་བྱེད་མེད་པར་དངོས་སུ་སྤོང་བཞིན་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟས་ཅ་འགྲེལ་འདི་གཉིས་ཀས་བར་ཆད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དེ་ཡང་མངོན་གྱུར་ཅེས་པའི་འཛིག་ཉོན་པའི་དང་། ས་ལོན་ཞེས་པས། འདས་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་བསྟན་པ་དེས་གཞན་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། བྱང་པར་ལམ་གྱི་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་སོགས་ཡོད་ལ་དཔྱོད་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་དེ་ལ་དེའི་ལམ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས། དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲུང་ལས། བྱང་པར་ནི་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་པར་གྱི་ལམ་བསྒྲིམ་པ་ནི་གང་གི་དེའི་གོང་དུ་ས་གཞན་གྱི་སྒྱུར་བ་བཅུ་པར་བྱ་བའི་བར་ལ་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་དང་མཐར་ཐུག་པ་ལ་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། དགའ་སྟོད་ལ་དེ་བཞིའི་དོན་རེ་ཡོད་པས་དེ་བཞིའི་ཐ་སྟོན་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱུར་མཐའི་སྒྱུར་བ་གཅིག་སོགས་ཡོད་པས་སྒྱུར་བ་དང་། འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་སྤོང་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རེ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་དང་། དགའ་སྟོད་ཅི་

རིགས་དང་ཁྱད་པར་དང་པོས་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གོང་དུ་སྒྲུང་བ་སོགས་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ལམ་
ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། དགའ་བ་སྤྱད་པ་ནི་ལམ་རྣམས་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་ལས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་སྤངས་མ་ཐག་པའི་
གནས་གྱུར་སྤྱོད་བྱེད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཉེར་བསྟོགས་དེ་དག་རིལ་པོ་དེ་དག་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་དེ་དག་ལ་དེ་འདྲ་རེ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་ལས། དེ་དག་ཡིད་བྱེད་དེ་དག་དུ་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཉེར་བསྟོགས་ལ་འཛིག་ཆེན་ལས་འདས་མ་
འདས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་བྱས་ཆོག་པར་སྤང་ལ་འདིར་གཙོ་བོ་ནི་འཛིག་ཆེན་པའི་
ཡིན་ན། ཉེར་བསྟོགས་དེ་དག་ལ་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོར་དགུའི་ཐ་སྙད་ཡོད་དེ། འཛིག་ཆེན་པའི་དེ་སྒྲོར་
དགུ་དང་། འཛིག་ཆེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོར་དགུའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཛིག་ཆེན་
པའི་དེ་དགུ་ཡོད་དེ། འཛིག་ཆེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་འདོད་ཉོན་རགས་པ་སྒྲོར་དགུའི་སྤྱོད་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོར་དགུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་རབ་དབེན་
དགའ་སྤྱད་སྒྲུང་མཐའ་གསུམ་ཞི་རགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་འཛིག་ཆེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོར་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གོ་སྒྲ། འདི་དག་ལ་འཛིག་ཆེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་
འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིག་ཆེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དང་། འཛིག་
ཆེན་པའི་ཁམས་གོང་གི་སེམས་ཐོབ་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །ཉེར་
བསྟོགས་དེ་དག་ཅི་རིགས་ལ་འཛིག་ཆེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོར་དགུའི་ཐ་སྙད་ཡོད་དེ།
རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ཅི་རིགས་ལ་བཅིས་ཆོག་པ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་
བྱེད་པས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལ་འཛིག་ཆེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སོགས་
ནི་ཡིན་ཏུ་གོ་སྒྲུའོ། །ཉེར་བསྟོགས་འདི་དག་ལ་དཔྱོད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞི་རགས་དང་བདེན་པའི་

ནམ་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ་ངོ་པོ་ཡང་རབ་དབེན་སོགས་ལ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་དེ། སོ་སྟེ་དང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལྟར་ན་ཉེར་
 བསྟོགས་ལ་ཡན་ལག་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུ་ཡོད་པའི་ལྷགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ནམ་བཤད་
 ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་པ་དེ་ནི་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བར་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་སྟོམ་རིམ་
 ལས། ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་རྟོག་དབྱེད་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་
 བཞི་དང་ལྷན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་དར་རྒྱུ་དང་ནམ་བཤད་ལས། ཉེར་བསྟོགས་
 དང་དངོས་གཞི་ལ་ལམ་སྟེ་དཀའ་སྤྱོད་ཅན་ལས་ཡན་ལག་གིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་བྱེད་པར་མ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་པས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བྲལ་པར་འདོད་ཀྱང་
 སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རབ་དབེན་དགའ་སྟུང་སྟོར་མཐའ་གསུམ་གྱི་ཆེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་
 གྱི་འདོད་ཉོན་ཅེ་རིགས་དང་བྲལ་པའི་ཆེ་དགའ་བདེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་
 བློང་ལས། འདི་ལས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཤད་པ་འདིར་མི་བཟུང་
 ངོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་སྟུང་པའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ན་ནི། དབེན་པ་ལས་སྟེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་
 ལུས་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱེད་དོ། །སྟོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆེ་ན་ནི། ལན་ལགའ་
 ལན་ལགའ་ནི་བདེ་བའི་དངོས་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བྲལ་པར་བྱེད་དོ། །ལན་ལགའ་ལན་ལགའ་ནི་
 བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་བྲལ་པར་བྱེད་དོ། །སྟོར་
 བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེས་པའི་ཆེ་ན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཐམས་ཅད་
 དབེན་པ་ལས་སྟེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་མ་བྲལ་པ་དང་བྲལ་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀ་ཤི་དང་ལམ་རིམ་དགོངས་པ་འོག་ཏུ་དབྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་འདས་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཅིག་ཅར་བ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་གནས་དང་
 མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་གཉིས་གྱིས་ཆོག་པ་ལམ་སྐབས་སུ་བསྟོམ་ཡུལ་བདག་མེད་དབྱེད་པའི་
 སྟོམ་བྱུང་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་དང་བདག་མེད་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་
 པ་ཚུང་བྱ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་འབྲེལ་ཞི་ལྷག་བསྟོམ་པས་བདག་མེད་ལ་མི་སྐྱག་
 པའི་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་ཅེ་མོ་དུས་མཉམ་དུ་དེ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་
 དང་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དུས་མཉམ་དུ། བདག་མེད་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྣང་བྱུང་ནས་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་སྣང་བའི་མངོན་རྟོགས་དང་དེའི་ཆོས་མཆོག་དུས་མཉམ་ལ་འདི་བཞི་ཀའང་
 འདས་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱིས་མོས་པའི་སྐབས་དང་། དེ་རྗེས་མཐོང་ལམ་དང་འདས་ལམ་
 གྱི་རབ་ཏུ་བཅུན་པ་དུས་མཉམ་ལ་དེ་རྗེས་དབྱེད་པ་སོགས་ཉེར་བཟླགས་ལྷག་མས་སྟོམ་སྤང་སྟོར་
 དགུ་སྤངས་ནས་འདས་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲུབ་ལམ་དགུ་པ་ཐོབ་པ་དང་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དགྲ་
 བཅོམ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་
 དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མཉམ་ཞིང་མཚུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཟོད་པ་ཚུང་བྱ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལྟ་བུར་
 བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩོ་བར་བྱུང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
 ཉན་ས་ལས། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅེ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ས་ལས། བཟོད་པ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེའི་ཆེན་དེའི་སེམས་འགག་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྣང་མོད་གྱི་འགག་པ་
 བེ་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྣང་མོད་གྱི་དེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ནོ། །དེའི་སེམས་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་སྣང་མོད་གྱི་དེ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷག་མ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཅིག་ཅར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་ད་
དུང་ཞིབ་ཆ་མང་པོ་ཞེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་སྤྱིད་
ཅེའི་བར་ལའང་དགོས་ཏེ། འོག་ས་ཞི་རགས་སུ་བལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་སོར་རིག་ནས་འོག་སའི་
ཉན་མོངས་ཚུང་དུའི་སྤྱོད་གཉིན་སྤྱོད་མཐའ་གསུམ་དང་། སྤྱོད་མཐའ་རྗེས་མའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
སྤྱོད་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞིས་བསྐྱབས་པའི་བར་དགོས་པ་དེའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་
པར་ཀུན་བརྟས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྗེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་
ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། རྗེ་ལྟར་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་།
བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། འཛིག་རྟེན་པ་ལྟར་ན་བསམ་གཟུགས་
བརྒྱུད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཡིད་བྱེད་བདུན་བདུན་གྱིས་ངེས་ཅན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་དགོས་མཁ་
ཞེ་ན། མི་དགོས་ཏེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་འཛོལ་པ་ལ་དེ་འདྲ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། སྤྱོད་བྱང་གི་དབང་དུ་
བྱས་ཟེར་ནའང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གང་ཡིན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ལ་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ཆེ་ཉེར་བསྟོགས་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱང་གཉིས་པ་སོགས་
ལྷག་མ་བདུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཏེ། ལྷག་མ་བདུན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བར་དེའི་དངོས་གཞི་སྤྱོད་བྱང་གིས་འཛོལ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་

བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབས་ཟེན་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཡིད་བྱེད་བདུན་ཡང་
འདོད་རྟེན་ལ་སྒོམ་ན་པལ་ཆེར་འདྲ་ཡང་གོང་མའི་རྟེན་ལ་སྒོམ་ན་དང་པོའི་བདུན་དང་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། དང་པོ་མི་འདྲ་བ་གང་ཞིག །བཞི་པའང་མི་འདྲ། གཞན་ལའང་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱི་དང་པོ་ལ་གཟུགས་ཁམས་ལ་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་
ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་མངོན་པ་སྤྱི་སྐད་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་
བ་ཡང་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་ལས། འོན་ཀྱང་མངོན་པ་སྤྱི་སྐད་ལ་ཁམས་གོང་མ་ན་སེམས་
བར་རྩོམ་པའི་ཆེ་སེམས་ལོང་མེད་པར་ཉིང་འཛིན་དུ་འགོ་བས་གོང་མའི་ས་ལ་བསམ་བྱུང་དང་།
གཟུགས་མེད་ན་ཐོས་བྱུང་མེད་པར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒོམ་ན་ཡིད་
བྱེད་དང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒོམ་ན་བསམ་བྱུང་མེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་མངོན་པ་རང་ལུགས་ལའང་སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་
གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་བཤད་རྟོག་གེ་སྤང་བ་ལས། འདི་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་
གཟུགས་ཁམས་སུ་སེམས་ལོང་མེད་པར་སེམས་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བས་བསམ་བྱུང་
མེད་ལ་གཟུགས་མེད་ན་སྤྲ་མེད་པས་ཐོས་བྱུང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ན་
བསམ་བྱུང་མེད་པ་སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་
ལུགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འོག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མ་
ཟད་བཞི་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་སྤིང་ཅེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བར་ལ་དགའ་སྤྱད་ཀྱི་དགའ་ཡུལ་ལ་
ཆོར་བའི་དགའ་བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བའི་དགའ་བདེ་སུན་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགའ་བའི་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་གཅིག་ལ་བྱ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་ལས། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་
སྤིང་ཅེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བར་ལ་ས་དེར་ཆོར་བའི་དགའ་བདེ་མེད་པས་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་

བྱེད་གྱི་དོན་སྤོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྟེན་དམིགས་རྣམས་སོགས་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད་དཔྱོད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷག་མཐོང་ལ་འདྲ་བོ་ལྟར་གྱི་རྟེན་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་ལམ་ཟག་མེད་མི་རྟེན་པ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཡན་ཆད་གཉིས་ཀ་མེད། །ཅེས་དེ་ལ་རྟེན་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བསྟོགས་ལ་དག་པ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལ་ཟག་མེད་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་རྟེན་བསྟོགས་ལྷག་མ་ལ་ཟག་མེད་མེད་དེ། ཟག་མེད་རྟེན་སྤྲོ་བའི་དངོས་གཞི་བཞག་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་འདྲ་ལྷག་མའི་རྟེན་བསྟོགས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཟག་མེད་ལ་དངོས་གཞི་དེས་ཀྱང་རང་སའི་གཉེན་པོ་སྤུབ་པ་གང་ཞིག །འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གཞིས་དེ་ལྟར་མི་སྤུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་ཙམ་སྟོན་པས་དངོས་གཞི་དེ་ལ་མི་གཞོད་ལ་ཁམས་གསུམ་གའི་ཡང་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞིའི་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རྟེན་དཔྱོད་སོགས་དེ་དང་དེ་ལ་ཆགས་བྱལ་མ་བྱས་པར་དེའི་གོང་མ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་འོག་མ་འོག་མའི་དམིགས་རྣམས་མ་དོར་བར་དེའི་གོང་མ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ལ་འཕོ་མི་སྤུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་རྟེན་དཔྱོད་ལ་སྟོན་དུ་བལྟས་ནས་སུན་འབྱིན་བྱས་པ་ན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་འདས་ནས་གཉིས་པའི་རྟེན་བསྟོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་དཔྱོད་གང་གི་ཡང་ཡན་ལག་མི་ལྡན་པའི་རྟེན་འཛིན་དེ་དང་པོའི་དངོས་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདིས་རིག་པས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་མཚན་

ཉིད་རབ་རིག་ནི་འདོད་ཉེན་ཅན་གྱིས་སྒོམ་ན་འདོད་པར་གཏོགས་ཏེ། དེ་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མར་
 འཛིག་ལ་ཆོས་མངོན་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་ཐོས་བསམ་གཉིས་གཙུག་ཐོར་འདོད་པར་བཞག་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསམ་བློང་མ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་གསུང་རབ་སྤྱིའི་
 སྐད་ཅུ་མོ། །འཛིག་ཉེན་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་། དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་
 བྱི་ཉམས་སྦྱང་ཅུ་ཕྱེད་པའི་ལམ་སོགས་ལ་འཛིག་གི་འདོད་ཉེན་སྤངས་པ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བ་
 སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉེན་སྤངས་མི་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉམས་
 སྦྱང་པ་ཡང་འདོད་ཉེན་རགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཉེན་ཡིན་ཆད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྦྱང་མི་
 སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ན་འདོད་པའི་འཛིག་ལྟ་དང་། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་འདོད་
 པའི་ཉེན་ཡིད་མངོན་གྱུར་པ་ཡང་ཉམས་སྦྱང་མི་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཉེན་ཡིད་
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། གང་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་ཡི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདིར་ཉེན་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་ཤེས་ན་པན་བྱང་བས་ཅུང་ཟད་བཀོད་ན། ཀུན་གཞི་
 ཆོས་ཅན། བྱང་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། ཉེན་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་པ། ཀུན་ནས་ཉེན་
 མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཕྱེད་པ། དམིགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་པ།
 རྣམ་པ་མ་ཆད་ཅིང་མི་གསལ་བ། གོགས་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་དང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ།
 རོ་བོ་མ་བསྐྱེད་ལ་ལུང་མ་བསྐྱེད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ། བསོད་ནམས་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 དང་ལྡན་པ། དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ན་ལྟོག་པའི་བྱང་པར་དགྲ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས།
 ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
 ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའོ། །ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་། རྣམ་སྤྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། རྣམ་པར་རིག་པ་མི་

རིག་པ། རྟག་ཏུ་རིག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། ⁽¹⁾རིག་དང་འདྲ་ཤེས་སེམས་པར་ལྟན། རྟེ་ལ་ཚོར་
བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། རྟེ་ནི་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན། རྟེག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། རྟེ་ནི་
རྟུན་འབབས་ཚུ་བོ་བཞིན། རྟེག་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ལྟོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་ཚོས་
ཅན། བྱད་པར་བྱ་མ་དང་ལྟན་ཏེ། ཉེན་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན། དམིགས་པའང་དེ་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་
ངར་འཛིན་པ། རོ་བོ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་བྱ་མ་བསྟན་པ། གྲོགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྟེང་སོགས་ཉོན་
མོངས་པ་བཞི་དང་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་སྟེ་དགྲ་དང་འགྲོགས་པ། ཉེན་གང་བྱ་སྐྱེས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་པ།
དགྲ་བཅོམ་དང་འགྲོགས་སྟོམས་དང་འདས་ལམ་ཐོབ་པ་ན་རིམ་བཞིན་ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་ལྟོག་
པའི་བྱད་པར་བདུན་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་རྩ་པ་ལས། དེ་ལ་གནས་ཏེ་རབ་བྱུང་ཞིང་། རྟེ་ལ་
དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྲ། རྣམ་ཤེས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། བསྐྱབས་ལ་ལུང་བྱ་མ་བསྟན་
པའི། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་མོངས། བདག་རྒྱལ་བདག་
ཆགས་ཞེས་བྲ་སྟེ། གང་བྱ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་ལོ། གཞན་རིག་སོགས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་མེད། འགྲོགས་
པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་ན་མེད། འཛིག་ཉེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་གོ་སྟེ། ཉོན་མོངས་བཞི་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་དང་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བདག་
ལྟ་མ་རིག་པ་དང་རྒྱལ་ཆགས་པའང་སྟེང་བ་སྟེ་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་དེ་དག་གོ། ཐེག་ཆེན་ལུགས་
ལ་ཁམས་གོང་ན་འབགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ་སྟེ་ལའང་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། འདོད་
གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དེ་དང་དེ་ཐོས་ཆེ་འདི་ཅམ་ཞིག་གིས་སེམས་བསྐྱེད། འདི་ཅམ་
ཞིག་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་རྣམས་སྟེ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་
སྟེ་བ་ལ་བསམ་སྟོམ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་ལམ་ན་གཙོ་བོ་ཐོས་བྱུང་མང་བ་ཐེག་
པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ། །

1 དེབ་གཟུགས། ཚོར་དང་།

སྒྲིམ་པ།

ཡབ་གཅིག་འཇམ་མགོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་པའི་ཆ། །

སྐལ་བས་ཐོབ་དེ་མ་ལུས་འགོ་ལ་དེས། །

བདུད་ཅིའི་བགོ་བཤའ་བགྱིད་ལ་ལེགས་སྟོན་སོན། །

རབ་ཡངས་རྣམ་སད་ཆོགས་རྣམས་ད་ལོངས་ཤིག །

བདེ་འབྱུང་ས་ཐོན་མ་བཞག་གསེར་སྒོང་ལས་མིན་པར། །རྣམ་བཞི་ཀྱབ་མཐའི་ཞལ་བཞད་
མངེས་སྤྱག་རྒྱ་མཆོ་རྫོགས། །སྟོ་གོས་འདིག་རྟེན་ཀྱན་ལས་ཀྱན་པའི་མེས་པོ་འདི། །མི་ལམ་མིན་
ནམ་མའོན་སུམ་ཉིད་དུ་འི་ལྟར་ཐོབ། །ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། གྲེ་བྲག་སྤྲོ་བ་ན་རེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་
 བོ་དངོས་གཞིར་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཕྲེན་གྲེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པ་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྲལ།
 བྲལ་སྟེ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བཏང་སྒྲིམས་ཁོ་ནས་བྲལ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་
 ལ་ཆོར་བ་དགའ་བདེ་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པས་ཆོར་བའི་དབང་པོ་འཕྲོ་དགའ་བའི་དང་པོ་གསུམ་
 གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
 དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་དང་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་
 གཉིས་ཀའི་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲིམས་སུ་རིགས་གཅིག་པས་ཉེར་བསྟོགས་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 དངོས་གཞིར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲིམས་ཡིན་པས་
 དབང་རྣམས་ལ་ཆོར་བ་རིགས་མི་མཐུན་ཡང་འཕྲོ་སྤྲོ་བས་དེ་དངོས་གཞི་དང་དབང་རྒྱལ་ལ་ཆོར་བ་
 འཕྲོ་མི་ཐུབ་པས་དེ་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མཛོད་ལས། ས་གསུམ་ལས་
 རྒྱལ་བསམ་གཏན་ནམ། ཉེར་བསྟོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལས། ཁོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་
 མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འདོད་ཁམས་དང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དེ་⁽¹⁾སྤྱི་ས་དགུའི་
 འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ས་གསུམ་ལས་ཆགས་བྲལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ཐ་མ་དེ་ནི་དབང་རྒྱལ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་དང་དབང་རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གི་
 དངོས་གཞི་སྤྱི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ནམ། ཉེར་བསྟོགས་ལས། ཞེས་པ་ཉེར་

1 དེ་བ་གཟུགས། དེ་ས་དགུའི།

བསྐྱོགས་དང་དངོས་གཞི་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་ཞེས་འདམ་ངའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
སྐྱེ་བའི་ས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་དགུ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་
བརྒྱད་དོ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་བར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ས་གསུམ་ལས་
རྒྱལ་བ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐ་མ་ཉེར་བསྐྱོགས་སམ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
སྐྱེ་ལོ། ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ན་ནི་ཉེར་བསྐྱོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐ་
དད་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་མི་བྱས་ཏེ། དབང་པོ་འཕོ་བ་ནི་དཀའ་བའི་
ཕྱིར་དོ། ཞེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དེ། དེ་ལ་འོན་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བདེ་བ་མེད་
དམ་ཞེས་ན། གྲེ་སྤྲེན་ན་རེ། དེ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལའང་
འཇུག་གེད་སྦྱོར་བ་རེ་ཡོད་པས་ཉེར་བསྐྱོགས་བརྒྱད་ཡོད་ལ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མའི་
ཉེར་བསྐྱོགས་བདུན་ནི་དག་པ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་ལ་དང་
པོའི་དེ་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མཛོད་ལས། དེ་
དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྐྱོགས་བརྒྱད། དག་པ་བ་དེ་མིན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མིན། དང་པོ་འཕགས་པའང་། ཞེས་
གསུངས། འཕགས་པའི་སྐད་དོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་ཨ་བ་ར་ཏ་སྤྱི་བ་བ་དང་།
ཡ་ཡ་བ་ཏི་སངས་བ་སྟེ་སྤྱི་བ་བ་སངས་བ་ཞེས་པ་ལམ་ཟག་མེད་ལའང་འཇུག་རུང་། དེ་ལའང་སྤྲོ་མ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲེ་སྤྲེན་ནང་ཆོན་ཁ་ཆེ་གྲེ་སྤྲེན་ན་རེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་ཉོན་
མོངས་ཅན་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དེ་ལ་དག་པ་བས་བྱལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་
གི་དངོས་གཞི་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཡོད་པས་བསམ་གཟུགས་དེའི་
ཉེར་བསྐྱོགས་ལའང་དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྐྱོགས་རྣམས་རང་རང་གི་དངོས་གཞི་ལ་
འགན་འཇུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འདོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁ་ཆེ་གྲེ་སྤྲེན་ཉེར་བསྐྱོགས་བརྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་

དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གསུམ་གསུམ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་གསུམ་འདོད་པ་དེ་དང་
 བོའི་ཉེར་བསྟོགས་སམ་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་ལ་འདོད་ཟེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་
 ལས། ཁ་ཅིག་གསུམ། ཁ་ཅིག་ནི་མི་སྟོགས་མེད་པ་རོ་སྒྲང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་ཡང་
 འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་བོའི་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་སྟོགས་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དང་པོ་འཕགས་པའང་ཁ་ཅིག་གསུམ། །ཞེས་བ་དང་བོའི་དེ་རྒྱུད་པ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བྲེ་སྤྱོད་བ་ན་རེ། ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བྲུབ་པར་ཐལ། ཉེར་
 བསྟོགས་ཀྱི་ཆེ་འོག་ས་ལས་འབད་དེ་བྲང་བར་བྱ་བ་དང་། ས་འོག་མ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ད་དུང་
 མ་བྲལ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་དག་པ་བ་ཡིན་
 ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འབད་དེ་བྲང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་འོག་མ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས། ཡང་
 དེ་དག་ཟག་མེད་མིན་པ་དག་ཀྱང་དག་པ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་སའི་ཆགས་
 བ་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྤུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲིང་
 བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མདོ་
 སེམས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་གཏན་ནས་མེད་པར་བཞེད་པ་དེ་
 གསེར་འབྲེང་གི་དགོངས་པར་ཡང་འདོད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་སྤང་བ་ལ་རྩང་ཟད་དཔུང་ན། འོན་ཉེར་
 བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་སེམས་པའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་བདེ་བས་བྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆོར་བ་ལ་ཆོར་
 བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལས་གཞན་གཉིས་གང་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆོར་བ་
 བཏང་སྟོམས་མི་སྲིད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྲུབ་སྟེ།
 མདོ་སེམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྲུབ་སྟེ། མདོ་སེམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་

ལུགས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་གཅིག་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་
 མཐའ་སྤྱིའི་ལུགས་ལའང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགའ་སྤྱད་སྐབས་སུ་སྐྱོ་
 བ་སྐྱོམ་པ་དང་འགལ་ཐེར་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ཡིད་སྤྱད་དབྱང་བའམ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་
 ཡིན་ཡང་ཚོར་བ་གདུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ན་དེ་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དང་ཚོར་བ་སེམ་པའི་
 རྣམ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུག་པར་ཐལ། དེའི་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བས་བྱུང་བ་
 དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དབྱང་དག་པས་ཤིན་ཏུ་དང་ཞི་གནས་ཚུང་དུར་སོང་བའི་
 མཚན་ཉིད་རབ་རིག་གི་ཉིང་འཛིན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་རིམ་
 གཉིས་ཀས། ཚོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་
 འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་སོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉིང་
 འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འདིར་མ་བགྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་
 རིམ་ལས། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱི་དང་པོ་དུག་ཉེར་བསྟོགས་དང་སྐྱུབ་བྱེད་དང་། བདུན་པ་དངོས་གཞི་
 དང་བསྐྱུབ་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་འདི་ཀ་ཤིས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་
 ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་བཞག་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་སྤང་བས་དབྱང་དགོས། ཡང་ལམ་
 རིམ་གྱི་ལུང་དེ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་དགོངས་པར་བསམས་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཉེར་
 བསྟོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ནས་བྱུང་བ་དང་དེ་དུས་ཚོར་བ་དགའ་བདེ་མི་སྐྱེ་ཟེར་
 ནའང་དབྱང་པར་བྱ་སྟེ། འོ་ན། དང་པོ་ཉེར་བསྟོགས་རབ་དཔེན་དང་དགའ་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཆོར་
 བ་དགའ་བདེ་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སོགས་མེད་ཀྱི་དགོངས་པར་ཐལ།
 དེ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པ་ཆུ་ལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་ས་ལས། དེ་

ལ་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་བ་
 དེའི་ཆེ་ན་ནི། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་ལུས་ཡོངས་སུ་ཆིམ་པར་བྱེད་
 ཇོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེར་བསྟོགས་དེ་གཉིས་སྐྱེས་ཆེ་རང་རང་གི་ངོས་སྐྱལ་
 གྱི་འདོད་ཉོན་རེ་དང་བཅས་པའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་དགའ་བ་དེས་གཟུགས་ལུས་དང་
 ཡིད་ལུས་གཉིས་ཆིམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ཉིང་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་
 བྱེད་པའི་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཐོགས་མེད་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདིས་ཉེར་བསྟོགས་དེ་སྐྱེས་པའི་མཆམས་སུ་ཆོར་བ་དེ་འབྲ་འབྲུང་བར་བཤད་པས་
 རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་བསྟོགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཆམས་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཉན་ས་
 ལས། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་ཆེ་ལན་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བདེ་བ་ཆུང་ཏུ་
 དང་། ལན་འགའ་ཞིག་གི་བདེ་བ་མང་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆུལ་གྱིས་བྲབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆེ་ཆུང་དེ་འབྲ་མེད་པའི་སྤྱིར། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་སྤྱར་བྲངས་པའི་ཉན་སའི་ལུང་འདིར་སྒྲངས་ལ་འཕེན་ནོ། །ཉན་སར་
 ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱི་རབ་དབེན་དགའ་སྤྱད་སྦྱོར་མཐའ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་དགའ་བདེ་ཡོད་
 པར་བཤད་ལ་གཞན་ལ་སྐྱབས་འདིར་མ་བཤད་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་སྐྱབས་སུ་ཉམས་བདེ་བ་
 དང་། ཞེས་གསུངས་པས་དེས་ན་མོས་པ་ལའང་ཉམས་བདེ་ཙམ་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །དེས་ཉེར་
 བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བཏང་སྒྲིམས་དང་བདེ་བས་བྲབ་པ་རེ་རེ་བཀག་པས་ལམ་རིམ་གྱི་འང་
 དགོངས་པའང་ལེགས་པར་རང་ཁྱོལ་ཏུ་འགྲོ་སྐྱུམ་སོ། །ད་དུང་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲིམས་ཡན་ལག་ཏུ་
 འཛོག་པ་མཛོད་དང་མཐུན་པར་སེམས་ལ་ཉན་ས་སོགས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་རགས་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་རབ་རིག་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱིས་མ་བྲབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གོང་མའི་རྒྱ་སྒྲིམས་

འདུག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་རང་ལ། དེ་འདྲའི་མཆན་ཉིད་
 རབ་རིག་དེའི་དབང་གིས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱ་སྟོམས་འདུག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་སྒྲོར་དགུ་གང་ཡང་ཉམས་མ་སྦྱང་བར་དེར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་རགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་ལོག་མའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བཞིན་དུ་ཉོན་
 རོས་འཕགས་པ་འང་སྐྱེ་མི་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་
 གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་ས་བྲག་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྲབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། བསམ་གཏན་ས་བྲག་
 འདེན་ཆེ་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཙམ་བྱུང་གཉིས། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་
 གསུམ་སྟེ་བྲག་འདེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ་འོན། འདོད་ཉོན་རགས་པ་མངོན་གྱུར་དང་ལྷན་ཅིག་
 དཔྱེད་པའི་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་དཔྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་
 པར་ཐལ། བསམ་གཏན་ས་བྲག་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་སྤར་ལྟར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདོད་ཉོན་རགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་དུས་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མངོན་གྱུར་
 དུས་ཀྱི་དཔྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་རགས་པ་སྤངས་མ་སྤངས་བརྟག་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཆགས་ཡུལ་སྤྱག་པ་ལ་ཚུལ་མེན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེས་པ་ལས་འདོད་ཉོན་རགས་པ་མངོན་གྱུར་
 དུ་སྐྱེས་ནས་དེ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་དཔྱེད་པའི་དཔྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟ་
 བ་གསར་དུ་བསྐྱོམ་ཆེ་བདག་འཛིན་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་སྐྱེས་སུ་བཅུག་
 བས་དེ་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་དཔྱེད་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ཡོངས་སུ་
 དཔྱེད་པར་འདོད་པས་རབ་རུ་དད་པར་འགྱུར་བའི་མཆན་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་

དོ། །དེའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་མ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 བ་ན་རྟེན་པ་ལ་གཞིལ་བ་དང་། རྟེན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་འབབ་པའི་སེམས་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་པལ་ཆེར་སྤངས་པས་
 འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མི་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ན་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་སམ་
 སྟམ་པ་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་སྤངས་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་སྐྱ་བའི་མཚན་
 མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ།
 ཉན་སའི་རྟེན་པ་ལ་གཞིལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱགས་
 བ་སོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ཀྱིས་སྐྱེ་སྐྱ་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་
 ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་
 པའི་ལམ་ཞི་རགས་གཞིར་བཞག་ལའང་། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དང་པོའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་
 ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། རྟགས་བྱ་སྟེ། དེ་དུག་པོ་
 གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་སྒོ་གཅིག་ཡིན་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་སྒོ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའང་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་སྟོམས་
 འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉར་བསྟོགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་
 པར་ཐལ། དཔྱོད་པ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པའི་དུས་སུ་དཔྱོད་པའི་དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མངོན་པ་སྤྱི་སྐད་ལྟར་མ་བྱུང་། །འདོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དག་པ་བ་
 འབལ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་དེ། དེས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉར་བསྟོགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་ན་
 དེ་སྔོང་མི་ཐུབ་པས་མེད་ཅེས་མངོན་པ་མཛོད་དང་ཆོས་སྐད་བསྟུན་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཏུ་ན་མཆོན་ཉིད་རིག་པའི་སྐབས་སུ་དཔྱོད་བྲག་ནས་ཤོད་པའི་གཡེང་བ་དང་། བཞག་བྲག་ནས་
 བྱིང་རྒྱགས་སྟེ་བར་ལྷག་མཐོང་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་མཁས་པ་མང་པོས་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་བ་དང་། མཛོད་ལྟར་ན་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱི་ཐ་སྟད་མ་བཤད་པས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་
 ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་འོང་བར་འགྱུར་ལ། རྣམ་བཤད་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་སྤིན་ཅེ་ལའང་ངེས་འབྱེད་
 ཆ་མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འོང་བར་འགྱུར་ཟེར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་དབེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིང་འཛིན་ཆོས་ཅན། དང་
 པོའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 ཉེར་བསྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཁས་ལེན་ན་འདོད་ཀྱང་། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ཅ་འགྲེལ་
 རྣམ་བཤད་གསེར་སྤངས་སོགས་ན་དེའི་ཐ་སྟད་མི་གསལ་ལ། རྗེ་རེད་མཉམ་བས་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་
 པལ་ཆེར་ཉེར་བསྟོགས་སྟངས་ནས་བཞག་ལ། མཛོད་ལྟར་ན་འང་གསལ་ཁ་ཆེར་མི་སྤང་ཡང་མཛོད་
 ལུགས་ལ། ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཆད་མེད་བཞི་ཅི་རིགས་སྤང་བས་དེ་བཞི་ཆངས་པའི་གནས་སམ་
 རྒྱར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་མ་ཐུན་པས་མཛོད་ལུགས་ལ་ཁས་སྤངས་ན་རུང་ཅམ་མོ། །ཁོ་རང་ལ།
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དང་པོའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དང་པོའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀུན་སྟོམས་འཇུག་
 ཏུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་རབ་རིག་ཡིན་ན་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་
 གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཉན་ས་དང་། ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྐས་མ་གཉིས་
 ལས། དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་འབྲེས་པར་རིག་པར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ།

དེ་ལ་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་ལས་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་གསེར་སྤང་རྣམ་
 བཤད་སོགས་ལས་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྲུག་པ་
 གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྟེན་བྱས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་བྱས་ནས་ལྷག་མཐོང་གསལ་དུ་སྒྲོམ་མཁན་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་འགྲེལ་པ་དང་། ཉན་ས་སོགས་ལས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཞི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་
 རབ་རིག་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྷ་མཚུངས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྲབ་པ་
 འབྲས་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྷ་མཚུངས་ཅམ་ཅི་སྤྱབ་པ་གང་ཞིག། མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་མཚུངས་ལྡན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་རྣམ་དང་རྟེན་དང་དུས་
 རྣམས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདོད་ཁམས་ལྷ་བྱ་ལ་དམིགས་ནས། འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞི་རགས་སོགས་འཛིན་པར་ཡང་མཚུངས་ཤིང་རྟེན་དབང་སོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་
 བས་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ལ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་དེ་གཉིས་རྣམས་རེ་རེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་མཚུངས་ལྡན་ལྷ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། མཚུངས་པ་
 རྣམ་པ་ལྷ་པོ་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་དུས་དང་རྣམས་མཚུངས་པ་དག་གིས་མཚུངས་
 པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་བསྟུས་ནས་དེ་ལྷ་མཚུངས་པར་བསྟུབ་ན། དེ་གཉིས་
 དམིགས་པ་མཚུངས་ཏེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་
 དམིགས་པ་གང་གིས་སེམས་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པ་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་

བཤད་ལས། གང་གིས་སེམས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། གལ་ཏེ་སེམས་སྡོན་
པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྡོན་པོའི་རྣམ་ཅན་ཁོ་
ནར་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏུས་མཚུངས་ཏེ། ཏུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་
བཤད་ལས། སེམས་ཏུས་གང་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་མཚུངས་ཏེ། གཙུ་སེམས་གཅིག་ལ་དེའི་འཁོར་བ་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་རང་ཉིད་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་གཞན་མེད་པར་རང་ཉིད་རྩལ་གཅིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་
བཤད་ལས། རི་ལྟར་སེམས་རྩལ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཚོར་བ་ཡང་རྩལ་གཅིག་ཁོ་
ནར་སྐྱེ་བའི་གཉིས་སམ་གསུམ་ནི་མིན་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དང་སེམས་པའི་རྩལ་ཀྱང་དེ་དང་
འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མཚུངས་ཏེ། རྟེན་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་
གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མཐུན་པར་རྟོགས་
པའི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། དེ་ལ་རྩལ་མཐུན་པ། དམིགས་རྣམ་གཉིས་མཐུན་པ།
ཏུས་མཐུན་པ་ཁམས་དང་ས་མཐུན་པ་ལྔ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། མཐུན་པར་
རྟོགས་པའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་ཡིན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །མཐུན་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཏུས་འདྲ་བ་གཉིས་ཡིན་
གྱི། ཏུས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཁམས་དང་ས་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི་མི་མཐུན་
པའི་ཁམས་དང་ས་པ་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་འདོད་
གཟུགས་སོགས་ཁམས་གང་ཏུ་གཏོགས་པར་མཐུན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། ཀུན་
བདུས་ལས། མཐུན་པའི་ཁམས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི། དར་རྟེན་ལས། ཁམས་དང་ས་མཚུངས་
པ་ནི། མཐུན་པའི་ཞེས་ཏེ། གཙུ་འཁོར་གཉིས་ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་
པའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་བ་ཀུན་གསུམ་ཁམས་པའི་སེམས་བྱུང་འབྱུང་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་

སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གཉིས་པའི་སེམས་བྱང་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཁམས་དང་
 ས་གང་ཡིན་པ་དེར་སེམས་བྱང་ཡང་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཏྲོགས་
 ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་འདི་ལའང་ལྟ་ཅི་སྟེ། རྣམ། དམིགས་པ། རྣམ་པ། ཏུས། ཁམས་སམ་ས་མཐུན་པའི་
 མཚུངས་པ་ལྟ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བཏང་གི་ལྟ་མཚུངས་དང་མཐུན་ཏྲོགས་ཀྱི་ལྟ་མཚུངས་མིང་
 འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། མཐུན་ཏྲོགས་ཀྱི་ལྟ་མཚུངས་ཀྱི་གཅིག་ལ་ཁམས་དང་ས་མཐུན་འདྲེན་
 ལ། སྤྱིར་བཏང་གི་མཚུངས་ལྡན་ལྟ་མཚུངས་ཀྱི་གཅིག་ལ་རྟེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་
 འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་དེ་ཡང་མིག་གི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཁམས་གང་རུང་
 གཅིག་ལ་རྟེན་པར་འདྲ་བ་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། མཚུངས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐས་མ་ལས། རྟེན་གང་གིས་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཚོར་བ་དང་སེམས་པ་དང་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་
 མིག་སོགས་ཀྱི་ཁམས་ཏུག །བརྟེན་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏུག །དེའི་
 ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཁམས་ཏུག་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས། ཏུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཁམས་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་བ་དབྱད་ཚུ་ལ་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེས་ན་ཀུན་བཏུས་ལུགས་ལའང་སེམས་
 སེམས་བྱང་མཚུངས་ལྡན་ལ་མཐུན་ཏྲོགས་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་དར་རྒྱུ་
 ལས། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་སེམས་སེམས་བྱང་འདི་དག་གནས་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཏུས་
 དང་རྣམ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་
 ཐལ་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མཚུངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་གཟུགས་འདྲིན་
 དབང་ཤེས་གཙོ་འཁོར་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཞིང་དེ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཙོ་བོའི་

མཆན་ཉིད་རྫོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་⁽¹⁾གཟུགས་རྣམ་འཁར་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་ཁས་སྒྲངས་ན་ཉེས་པ་
 དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་དེ་ཙམ་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཟེར་ཡང་དེ་འདྲ་མི་འཐད་དེ། ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 རེ་ཞིག་ཀྱན་བརྟམ་ལྟར་ན་འད་མཚུངས་ལྡན་ལ་མཐུན་རྟོགས་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་བྱུང་བར་བཤད་
 པ་དེ་ལ་རྩང་བྱུང་དབྱེད་ན། འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་གྱིས་པས་ཁམས་གོང་གི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམས་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དང་
 བོའི་མ་རིག་པ་དང་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་འདོད་པར་གཏོགས་པ་⁽²⁾ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྐྱེ་སར་གཏོགས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་
 ལས། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱན་གཞི་ཡིན་ལ་ཉེན་དེའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་
 ཀྱང་ས་དེ་བ་ཡིན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་མ་བྱུང་ན། ཡན་ལག་
 གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་དུས་ཀྱི་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་
 གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་ཀྱན་འགོ་ལྔ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཁམས་གོང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་མེན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་པ་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 མེན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པའི་རྒྱ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་
 སྒོང་བྱེད་ཚུལ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་འཁོར་གྱི་སྐྱེད་པ་སོགས་ལ་དབྱེད་དོ། །འདོད་ན།
 དེ་འབྲའི་ལས་དང་ཉོན་ཡིད་མ་རིག་པ་གསུམ་ཁམས་ས་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་མཚུངས་
 ལྡན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་དེ་ལོག་སར་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

1 དེབ་གཟུགས། གཟུང་རྣམ།

2 དེབ་གཟུགས། མ་ཡིན།

ཅུས་ཏེ། ཁམས་གོང་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འཁོར་ལ་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་འཛིན་མི་སྐབས་སྣམ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འཕེན་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་དཀའ་བས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་འཇུག་ཤེས་བྱ་གི་ནང་ཆོན་ནམ་ཤེས་འཁོར་དུ་
 བྱེད་དགོས་སམ་སྟུམ། དེས་ན་དབྱུང་བྱ་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་གསེར་འཕྲེང་ལྟར་དང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད་རབ་རིག་འོག་སར་གཏོགས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་རྒྱུད་གྱི་ཐོས་བྱུང་བསམ་བྱུང་ཅི་རིགས་
 ཡིན་ལ་བསྒྲོམ་བྱུང་དུ་མ་བྱིན་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དགོངས་པར་སྤང་། བལ་ཆེར་
 མཆོན་ཉིད་རིག་པ་འོག་སར་འདོད་ན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་སྒྲོན་ས་དེའི་སེམས་རྟེན་བྱེད་
 བ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་གཅིག་འདོད་ཀྱང་ཞི་གནས་མིན་ཟེར་བར་བྱའོ། །རྗེ་ཡབ་སྐུ་སོགས་
 གྱིས་སྦྱར་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཞིབ་མོར་དབྱུང་ན། ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཆོག་ཟིན་དང་མི་མཐུན་
 པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེ་བ་ལྟར། རིགས་པས་ཞིབ་དབྱུང་དང་བྲགས་ཆོད་གཉིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་
 མི་དགོས་ཏེ་ཆགས་བྲལ་གྱི་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་ཚུལ་ཁྱོད་གྱིས་
 བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཛིན་རྟེན་པའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་ནམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་བ་ཐོབ་
 ཆེ་འདོད་ཉོན་མཛོན་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་རེ་ཞིག་ཉིང་འཛིན་དེ་མ་ཉམས་བར་དུ་འདོད་
 པའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་དུ་གང་ཡང་ལྡང་མི་སྐབས་ཀྱང་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་འབྱེད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་དེ་ལྟར་སྐབས་ཀྱང་སྤིང་ཅི་
 ལ་མི་སྐབས་པའི་བྱེད་པར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་
 རྒྱུད་དུ་སྤངས་པ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་རེ་ཞིག་ལ་ཕྱུང་བྱེད་
 ཀྱང་མི་རྒྱུ་བར་བྱེད་དེ། ས་བོན་གཏན་བཅོམ་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་
 ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་།

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་
 ཆེ་འདོད་ཉོན་རགས་པ་གང་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་ལྡང་མི་སྲུབ་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ས་བོན་མ་སྤངས་
 ལ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་དེ་ལྟར་སྲུབ་ཀྱང་སྲིད་ཅེ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་བྱིར།
 གཞན་དུ་ན། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་ཞིབ་དུ་དབྱད་ན་བྱིས་པས་ཞི་རགས་
 སུ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་མངོན་གྱུར་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤོང་མི་སྲུབ་སྟེ། ཞེས་
 སོགས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱིས་ཉོན་ཡིད་མ་
 གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་འཛོམས་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་བརྒྱས་སོགས་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་
 འདོད་ཉོན་སྒྲོར་དགུ་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པར་བཤད་པའི་འདོད་ཉོན་
 ཡིན་ཆད་ལ་མ་ཡིན་པར་རགས་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་འཆད་མི་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྒྱས་
 སོགས་ལས་འདོད་ཉོན་སྒྲོར་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རིགས་པས་དབྱད་ན་
 འདོད་ཉོན་རགས་པ་ལ་ཡིན་ལ་འདོད་ཉོན་ཡིན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་བྱིར་བར་མི་
 འཐད་པའི་བྱིར། ལམ་རིམ་ཉན་ས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་གསེར་འཕྲེང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལྟར་བྱེད་
 པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བརྒྱས་
 ལས། སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་བརྒྱས་འགྲེལ་བ་ལས།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་བྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་རིམ་བཤེས་ཏེ་བཞིན་དུ།
 འདུལ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་བྱིར། ཡང་རིམ་ལྔར་མཐུན་མཐུན་
 དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་བརྒྱས་ཅ་འགྲེལ་སོགས་ན་ཡིད་
 བྱེད་དང་པོ་དུག་ལ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་

བྱེད་དང་པོ་བླ་ལ་སྟོམས་འཇུག་གི་ཐ་སྟངས་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། ལུང་དོན་ཡང་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེད་དམ་བྱིར་དུ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པར་བཤད་
 བ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་སྤྲིའི་དོན་ཡོད་
 པའི་བྱིར། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། དེའི་འཇུག་ཐོག་ཁོ་ནར་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 སྦྲེས་པ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 གཞན་ལ་སྟོམས་འཇུག་གི་ཐ་སྟངས་བྱས་ཤིང་། ལམ་རིམ་ལྟར་ན་ཡང་དཔྱོད་པ་ལ་མཉམ་བཞག་
 ཅམ་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་མི་སྤང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཡིད་བྱེད་གཞན་ལ་ཞི་ལྷག་སྟོམས་པར་བཤད་ནས་དེ་ལ་
 མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རྣམ་བཤད་ལས་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དག་པ་བས་བྱུང་ཅིང་ཟག་མེད་བདེན་པའི་
 རྣམ་ཅན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་
 ཐོབ་ནས་མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོད་ཉིད་རབ་
 རིག་སྟོམས་མཁན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
 མེད་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་རྣམ་
 པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་།
 བདེན་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་
 བྱུང་སྟེ། ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་འཛིན་ཉིན་པའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར་ལ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལམ་
 འདིར་ཞུགས་ཆོ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དང་པོའི་མཆོད་ཉིད་རིག་པ་སོགས་ནས་སྤང་སྤྱོད་
 དགོས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དེ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ་ཞེས་པས་ཉེར་བསྟོགས་བསྟེན་ནས་ཉེར་
 བསྟོགས་སམ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་མི་རྟག་སོགས་སྟོམས་ཚུལ་མཆོད་ཉིད་རིག་

བ་ལྟར་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་བྱས་ཆོག་པར་སྒྲུབ་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
དེ་མི་ལྟོགས་མེད་དུ་མཛོད་ལས་བཤད་ཀྱང་མངོན་པ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ།
སྟོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ལས། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་
མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མངོན་པ་གོང་མར་
ཡང་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེས་སྤར་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་།
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དག་ལ་བརྟེན་ཏམ་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་རྣལ་འབྱོར་དུ་
བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ནི་མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་བའི་ལྷག་མཐོང་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དེ། ཞེས་
ལྷག་མཐོང་མ་གྲུབ་གོང་གི་ཞི་གནས་མི་ལྟོགས་མེད་དུ་བཤད་ཅིང་། ལམ་རིམ་ལས་དེ་རྒྱུན་
ཞུགས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ཀྱང་མི་ལྟོགས་མེད་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། གལ་ཏེ་དེས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དག་གི་དངོས་གཞི་དག་མ་ཐོབ་ཀྱང་། དེས་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་གི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་བཤམ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བཤམ་ཞེས། དེ་འབྲའི་
སྟོམ་ལམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། མི་ལྟོགས་མེད་པ་ལ་སོགས་
པ་གཞན་གྱིས་བྱེ་བྲག་གིས་རི་ལྟར་མ་བྱུན་མ་བྱུན་དུ་བདེ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་མཐོང་ལམ་གྱི་
སེམས་རྟེན་དུ་བཤད་ལ་མཐོང་ལམ་དང་ཆོས་མཆོག་ཐ་མ་གཉིས་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་བར། མི་ལྟོགས་མེད་པའི་དགེ་བའི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་
འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཐུན་མོང་སྐབས་སུ་དབྱུད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ནམ་མཁའ་ལས་རྒྱ་ཆེ། རྒྱ་མཚོ་ལས་གཏིང་ཟབ་པ་དེ་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱན་དུག་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཐ་ན་རགས་པ་ཅོམ་ཡང་མ་ལོན་པར་འཆད་འདོད་པ་དག་ནི། རམ་མཁའ་མཐོང་དང་རྒྱ་

མཆོ་སྐྱ་ཅེས་འཇལ་འདོད་ཀྱི་ངལ་བར་སྤང་ན། བོ་ཉི་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་ཞིབ་སྒྲིག་མེད་པར་ཡིག་
 འཛོག་འདོད་པ་དག་སྤྲུག་དོག་གི་རོ་འཛིན་ངལ་བ་བཞག་ནས་སྒྲིམས་ལས་ཀྱི་རྩ་བར་གྱི་ནའི་
 མཐུག་མ་སྒྲིང་བར་མཛོད་ཅིག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་
 དང་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཛོད་ཅ་འགྲེལ་མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་
 སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཐེག་ཆེན་གཞུང་ན་དེའི་ཐ་སྙད་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། ཉགས་མ་བྱུག ཁོ་རང་ལ། ཀུན་བདུས་ལས། བར་ཆད་མེད་པའི་ལས། ཞེས་སོགས་དང་།
 དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། བར་ཆད་མེད་ལས་ནི་བར་ཆད་མེད། ཅེས་ཉ། དེའི་འོག་རྩ་མཛོན་གྱུར་རམ་
 ས་བོན་གོགས་བྱེད་མེད་པར་དངོས་སུ་སྤང་བཞིན་པའི་ལས་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། མཛོན་གྱུར་རམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་དེ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདས་མ་འདས་
 གཉིས་ཀའི་སྒྲིམ་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་གཉིས་ལུང་དེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དར་རྒྱུ་ལས། འཕགས་པ་སྒྲིམ་ལས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཛིག་
 རྟེན་པའི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལས་ཡིན་ཡང་འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་མ་བྱུབ་པར་
 ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་དག་ལ་དེའི་ཕྱིར། བསམ་གཟུགས་དེ་དག་གི་ཉིར་
 བསྒྲིགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིང་གཉེན་གྱི་ལས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལས་དང་དེའི་བར་ཆད་མེད་
 ལས་སོགས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་
 གསར་ཐོབ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལས་ལྗེའི་ནང་གི་སྒྲིམ་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་དེའི་
 ཕྱིར་ན། མ་བྱུག ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་
 སྒྲིམ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུག ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པ་སྒྲིམ་ལས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་

ཉེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འཕགས་པ་སྒྲོམ་ལམ་པའི་ཉེན་
 ལ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འདོད་
 བ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བཅས་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། སྤར་སོ་སྟེའི་དུས་
 བས་བྱང་བའི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཙོ་འཁོར་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 དར་རྟེན་ལས། འཕགས་པ་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཛིག་ཉེན་པའི་དགེ་བ་ཐམས་
 ཅད་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་བདེན་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐར་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བར་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་དང་ནམ་སྟོན་འབྱེན་
 དེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞི་བྱུང་ན་ཐར་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། འདིས་
 བློ་ཆོགས་སྦྱར་གྱི་ལམ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཤེས་སོ། གཞན་ཡང་། དེས་འབྱེན་ཡིན་
 པར་ཐལ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ལམ་རིག་པ་སྦྱབ་པ་དེས་འབྱེན་བཞི་
 ག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཀྱི་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་
 གསར་ཐོབ་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཕགས་ལམ་
 གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དང་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཆོགས་སྦྱར་གྱི་ལམ་སོ་སོ་དང་འཛིག་ཉེན་པའི་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོབ་ལམ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཛིག་ཉེན་པ་ལ་
 སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན།

འཛིག་རྟེན་པ་ལ་སྟོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ལུས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་སྟོམ་ལམ་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་རང་ལ། འོ་ན། སྐྱུ་མ་ལ་རྟ་སྒང་རེ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་
བ་འགྲིགས། འདོད་ན། སྟོག་སྐྱུ་ལའང་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་བཙམ་པ་
ཡིན་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཙམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཅིག་ཅར་བའི་དག་
བཙམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལུགས། ཡང་ཁ་
ཅིག །སྟོམས་འདུག་གི་སྐྱབ་པ་ལེས་སྐྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་བཙམ་པ་ལའང་ཡོད་པའི་སྐྱབ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱོད་ལེས་སྐྱབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་ཉན་
ཐོས་དག་བཙམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉན་སྐྱབ་ཟེར་ན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་དག་
བཙམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་དབྱེད་བྱ་མང་པོ་སྣང་ཡང་
རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་ལོ། །

སྟོམ་པ།

གང་དང་གང་ལ་གང་སྦྱངས་པ། །

དེ་ནི་དེ་ལ་དེ་བཞིན་དུ། །

མ་ལུས་མ་བརྟགས་མ་འཁྱལ་བ། །

ལེགས་བསམ་ལེགས་རྟོགས་ལེགས་པར་སྟེ། །

འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་སྦྱན་ལྷན་ཡང་། །འགའ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འཁྱལ་མིན། །སྦྱན་ལྷའི་
བཞི་ལྷན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །བེའུ་རྩ་མ་མ་མཁུན་ལོ། །མངོན་སུམ་གཟིགས་ནའང་དེ་ལྟར་
དུ། །རྣམ་ཀུན་འཆར་བའི་ངེས་པ་ཅི། །ཆོས་ཀུན་མངོན་གཟིགས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །མཐའ་ཡས་
ཆོས་སྟོགས་སུངས་མིན་ནམ། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལྟར་འདྲིལ་ཅེན། སེམས་ལ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་རང་དབང་དུ་ཡོད་ཅིང་། སེམས་བྱུང་ལ་རང་དབང་གི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་གཙོ་བོ་དང་སེམས་བྱུང་འཁོར་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ། འདོད་ན། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདད་ཀྱི་ལ་སྤྲོས་མ་ལས། རྟེན་གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱི་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་པ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྦྱི་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོ་དེ་ཀྱས་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ལ་འཁོར་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ཀྱང་རྟེན་དགོས་པར་དངོས་སུ་བཞད་པས་ཤུགས་ལ་འཁོར་སེམས་བྱུང་ལ་རྟེན་རང་དབང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྲག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་སྦྱབ་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྤྲག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྲ་མ་དེ་དེའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་འཁོར་བཅས་དེ་རྟེན་ཁམས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེ་དག་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟ་མཚུངས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མ་གྲུབ་ན། རྣམ་ཤེས་དེའི་འཁོར་རྣམས་རྟེན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་བརྟེན་ལ་རང་ལ་རང་དབང་པའི་ཁམས་བྱུང་པ་རེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྤྲག་པའི་རྟེན་ནི་ཞེས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྟེན་དུ་བཞད་ལ་སེམས་བྱུང་མ་སྦྱོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་སྤྲ། མ་ཁྲབ་ན། གཞན་རྣམས་ལའང་རང་རང་གི་རྟེན་ཁམས་བྱུང་པ་རེ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟེན་མཚུངས་ཉམས་སོ། །སྦྱོས་པས་ཆོག་གོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག ཉིང་འདྲིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་རིག་པ་དེའི་མཆན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་སོ་སོའི་སྟོམས་འཇུག་སྒྱུར་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིང་འདྲིན་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཉིང་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཉིང་འཛིན་ཡང་⁽¹⁾ཡིན་ལ་དེ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲའི་ཉིང་འཛིན་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རང་ཉིད་མེད་པས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་བརྒྱུས་ལས། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་
 ཡང་སྟོ་ཤེས་སྟེ། ཡང་ཁ་ཅིག །ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་མས་འཇུག་དེ་རྒྱ་སྟོ་མས་
 འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་སོ་སོ་ལ་སྟུར་བེད་ན། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་རྒྱ་སྟོ་མས་འཇུག་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་འཛིན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་
 ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་ས་འོག་མ་འདོད་ཁམས་ལས་འདས་པའམ་བཞུགས་
 བས་ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྟོ་མས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་ལ་དེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་
 དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ཉིང་བསྟོན་ལ་རྒྱ་སྟོ་མས་འཇུག་ཡོད་ཅིང་ཡན་ལག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་དག་ནི་ལུང་འདི་
 དང་འགལ་བས་འདིས་ཞེགས་སོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་སྟེ་བ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེར་སྟེ་བ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་། དེར་སྟེ་བ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་
 ཤེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་སྟེ། འདོད་ན། ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

1 དེ་བ་གཟུགས། མ་ཡིན་ལ།

འདོད་ན། སེམས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེར་གྱུར་པའི་ཀུན་འགོ་དང་དང་མོས་བླན་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོན་འཕེན་
 བོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་སྤྱིད་འཕེན་པར་ཐལ། དེས་དེར་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་
 སེམས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་རང་ལ། དེས་དེར་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་འཛོག་
 བ་དེས་དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ཁྲབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་བཤད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་
 གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དྲག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 གསུམ་གྱིས་འཕངས་པ་འགྲུབ་པ་ལ་འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་ཆོག་པས་འཕེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 དྲག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་ལ་དྲག་ཏུ་གྲངས་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ་རྟགས་དེར་
 ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིང་འཛིན་གཅིག་ཀྱང་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་ལོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 སྟོམས་འཇུག་གསར་སྐྱབ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་གྱིས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་
 བག་ཆགས་སེམས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
 བའི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བག་ཆགས་
 གསོ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་གསོག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱ་
 སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་འཕེན་བྱེད་སེམས་པ་གསར་གསོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་
 ཁ་ཅིག །འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། བསམ་
 གཟུགས་མཁན་པོ་མང་པོ་ན་རེ། འཕགས་པ་དེས་ཁམས་འོག་མ་ལ་རགས་པ་དང་ཁམས་གོང་
 མ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པོ་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་ཟེར། འདོད་ན། དེས་ཁམས་

གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་སྤྱག་བསྡུལ་
 གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་མཛོད་ལས། མགོ་གཅིག་པ་དང་རྣམ་ཕྱེ་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཆ་ཕྱེ་ནས་ངེས་ལ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོ་འདོད་ན་མང་པོ་བྱས་ཆོག། མཛོད་
 བསྐྱུས་ན། ཁམས་གོང་ལོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཁམས་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བའི་
 ཞི་བར་བལྟ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དེ་ལ་སྤྱག་བསྡུལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་མི་ལྟ་བས་བྱུང་བ་དང་། ཁམས་
 གསུམ་པོ་སྤྱག་བསྡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཁམས་གོང་ལོག་ལ་ཞི་རགས་སོ་
 སོར་མི་ལྟ་བས་བྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་དང་ཞེ་འདོད་དག་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལྟ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་
 བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་ལོག་ཞི་རགས་སོ་སོར་མི་ལྟ་བར་ཐལ།
 ཁམས་གསུམ་པོ་སྤྱག་བསྡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས།
 ཏྟགས་བྱུང་སྟེ། དེས་འབྱུང་རྣམ་དག་མཆོད་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པོ་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་དང་འཁོར་བའི་ཕྱན་ཆོགས་ལ་གཤེད་
 མ་རལ་གྱི་གདེངས་པ་དང་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་བཅོན་དོང་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྟེས་ནས་དེ་དང་རྣམ་
 ཞེག་འབྲེལ་ན་སྟུང་བའི་སྟོ་ཉིན་མཆོད་ཀུན་ཏུ་བཅོས་མིན་སྟེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་འདྲའི་སྟོ་དེ་དེས་འབྱུང་རྣམ་དག་སྟེས་ཅམ་ནས་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྟེས་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལས། དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕྱན་
 ཆོགས་ལ། ཡིད་སྟོན་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྟེ་ཞིང་། ཉིན་མཆོད་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་
 གློ། བྱུང་ན་དེ་ཆོད་པས་འབྱུང་སྟེས་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲེལ་བ་ལུང་
 རིགས་གཏེར་མཛོད་དུ་བལྟས་པས་གསལ་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་འབྲེལ་མཛོད་འབྲེལ་
 སོགས་ལས་ཆོགས་ལམ་པའི་ཏྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་ཏྟགས་བྱུང་སྟེ།

ཆོག་མཁན་ལ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་འདྲིའི་ངེས་འབྱུང་གཅིག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྟོན་མ་པར་དག་པ་གཏན་ནས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་སྟོན་
 དེ་འདྲ་ཞིག་མ་མཐོང་བར་དུ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོག་ས་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མི་ལྟོག་ཅིང་། དེ་མ་ལོག་
 བར་དུ་དེ་སྟོང་འདོད་ཀྱི་སྟོན་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མགོ་བསྐྱོར་ནས་བཟང་བཅོན་དུ་བཟུང་བ་དེས་
 བཅོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་སྒྲག་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྟོན་ལུགས་བྲག་མི་སྟེ་
 བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྟེས་བྱ་ཚུང་དུ་པལ་བ་བཞིན། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྗེ་རྒྱལ་བ་
 གཉིས་པའི་ཞལ་གྱི་བདུན་ཅི་ལས། རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་མེད་པར་སྲིད་མཆོ་ཡི། །བདེ་འབྲས་
 དོན་གཉིས་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །སྲིད་ལ་བརྟམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས། །ཀྱན་ནས་
 འཆིང་ཕྱིར་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཅའ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འདིར་སྟོ་ཡོད་མིན་
 ལ། །དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། ཞི་བ་ལྟས། རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲིའི་སེམས། །མི་
 ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན།
 འདོད་ཁམས་ལ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉིད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་ཕྱིའི་སྟོན་ཀྱང་ཆེར་མ་
 རང་རྩོང་ལྡན་ལྡན་སོགས་སྟོན་སྒྲ་ཀྱན་ཡོད་པས་རགས་པ་འཕམ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཁམས་གོང་ལ་དེ་དག་མེད་པ་འཕམ་ཞི་བར་མི་ལྟ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། འདིའི་ཁམས་
 གོང་ལོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བ་འད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཁམས་གོང་ལ་འདོད་ཁམས་བཞིན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སོགས་བཅུད་ཀྱི་སྟོན་དང་ཆེར་མ་རང་རྩོང་
 སོགས་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་དེ་དག་ཡོད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཁམས་གོང་ལོག་ལ་དེ་དག་ཡོད་མེད་
 བྱུང་པར་བྱེ་ནས་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཁམས་གོང་ལོག་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བའི་ཞི་བར་བལྟས་ན་ཞི་བར་བལྟས་པས་བྱམ་པར་ཐལ། བྱུང་གྱི་ཞེ་འདོད་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འགོག་བདེན་དུ་ལྟ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁམས་

གོང་ལོག་ཉེས་པ་མང་ཅུང་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཞི་མ་ཞིའི་བྱང་པར་དང་ཞི་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་
 རྣམས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོམ་མི་རིགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་དག་དང་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་གང་ལའང་བཟང་ངན་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་མེད་
 པར་ཐལ། ལྷན་པོ་ཆོའི་ཞེ་འདོད་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་བྱས་ཉེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་
 ཀྱན་རྫོབ་མ་བཞག་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བུ་ཡང་ལྟོས་ས་ལྟོས་
 འདོག་ལ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཉེ། རིང་བྱང་དང་པ་རི་རྩེ་རི་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་ན་དེ་ལྟར་བྱུང་བས་བྲབ་པར་ཐལ། བྱེད་ཅག་གིས་
 འཕགས་པ་ཙོད་གཞིར་ལེན་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་གཞི་རྒྱས་བྲབ་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་ས་གཞི་རྒྱས་བྲབ་པར་སྒྲོམ་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ།
 ཟད་པར་རྒྱུ་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་བརྩ་སྒྲོམ་པའི་འཕགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་འགོག་སྒྲོམ་སྒྲོམ་རྩལ་མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་འཛིན་སོགས་མོས་
 པའི་སྒྲོམ་རྩལ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱོད་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་བྱང་པར་ཅན་
 ལ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པས་བྲབ་པར་ཁས་སྦངས་ནས་ད་དུང་དེ་ལྟར་སྤྲུལ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 འཕགས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་ན་དེ་ལྟར་གཞལ་བས་བྲབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཞལ་ན་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་
 པས་བྲབ་པར་ཐལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་དེས་སྒྲོམ་མི་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ། ཁོ་རང་ལ། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། འཕགས་པས་ཆོར་འདུ་རགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་
 གཞལ་བར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་དུ་འགོག་སྒྲོམ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་ཁས། དེས་དེ་སྒྲོམ་རྩལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོར་འདུ་རགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་སྤྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་

ནམ་པ་བཙུག་ཉིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཇམ་པའི་འདུ་ཤེས་
 དང་། ཉམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ལུས་དང་སེམས་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མོས་པའི་
 འདུ་ཤེས་དང་། སྒྲོན་སྤྱད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲ་སྤྱད་ཀྱི་
 འདུ་ཤེས་དང་། སྤང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་མཆོད་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་པས་བྱས་པའི་
 གཟུགས་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་།
 ཟད་པར་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་ཤེས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱོད་པའི་བྱིར་དུ་འདུ་ཤེས་བཙུག་ཉིས་སྒྲོམ་པའི་འཕགས་པ་དང་སོ་སྤྱེ་གཉིས་མེད་པའི་བྱིར་
 ཉེ།⁽¹⁾ དེའི་ལུས་རྒྱུད་ལྟར་ཡང་བ་དང་། ལུས་སྤྱོད་པའི་དང་དྲ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། ཐོགས་བཅས་
 ཀྱི་གཟུགས་ལ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོམ་པ་དང་། ལུས་སེམས་སྤང་བ་སྟེ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
 སུ་སོང་ཞིང་འོད་གསལ་བའི་འདུ་ཤེས་བཞི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་
 བཞི་སྒྲོམ་པས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ལྟར་གྱི་རྩ་འབྲེལ་གྱུ་བའི་བྱིར་ཉེ། ཉན་ས་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་
 བ་དང་འཇམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཁམས་དང་སེམས་དང་ལུས་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 ཟེན་པར་མོས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི། ལུས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཅིག་པ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་
 འགོ་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགོ་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགོ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆངས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ལུས་ཀྱིས་དབང་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་པར་བྱེད་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མ་འབྲེལ་མཆོམས་ལ། ཉགས་དེར་ཐལ། དེས་དེ་
 ལྟར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་པ་ཁས། ཉགས་གྱུ་བ་སྟེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ནམ་
 མཁའ་གཞལ་བའི་གང་ཟག་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་གཞལ་བའི་ཆད་མ་མེད་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་། དེས་རྒྱུད་རིང་པོ་ལ་ཐག་ཉེ་བ་དང་ཉེ་བ་ལ་རྒྱུད་རིང་པོ་དང་། རགས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་

1 དེ་བཙུགས། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་འཕགས་པ་མེད་པའི་བྱིར།

དང་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་མེ་ལ་ཆུ་དང་ཆུ་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་སོགས་མི་སྒྲིམ་པར་ཐུག་
 དེས་དེ་ལྟར་མ་གཞུགས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ཁས། ཉམས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ལྷན་སྟེ། གཞི་གྲུབ་དང་གཞུགས་བྱ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། དེ་མོས་པའི་
 འདུ་ཤེས་སྒྲིམ་ཆུ་ལ་གང་ཞིག། དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པས་བསྒྲིམས་པ་ལྟར་རྩ་འབྲུལ་སྤྱོད་ཆོགས་འབྲུབ་
 འོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་མོས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་པོ་ལ་ཐག་ཉེ་
 བ་དང་ཐག་ཉེ་བ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་པོ་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཆུ་དང་
 ཆུ་ལ་ས་དང་དེ་བཞིན་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲུལ་བར་རྒྱ་ཆེར་མོས་
 བར་བྱེད་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྤྱུལ་བ་དང་། སྤྱུལ་བ་དང་། སྤྱུལ་པའི་སྤྱུལ་མོས་བར་
 བྱེད་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། འདུ་ཤེས་ཅན་པ་ལྟ་བོ་དེ་
 དག་བསྒྲིམས་ཤིང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དག་གི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་
 འབྱུང་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུལ་བ་ཀྱན་ནས་འདོམ་གང་གྲུ་བཞིའི་ནང་དུ་
 འཁོར་ལོ་སྤྱུར་བའི་དབྱུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་འཁོར་བཅས་ཉུང་དུར་མ་སོང་སྤྱུལ་བ་ཆེ་རུ་
 མ་སོང་ཡང་འོང་བར་བཞག་པ་དང་བྱང་སེམས་གོང་མ་དག་གིས་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་རེ་རེར་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དངོས་སུ་འགོད་པར་བཞག་པ་ཅན་པ་འབྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལྡན་ཆུ་ལ་རེ་
 ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སྤྲིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་མོས་པ་དང་སེམས་ལ་རྒྱ་ལས་པར་
 བཞག་པ་དག་གི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཆོག །

ཡང་ཁ་ཅིག རྟོག་དཔྱད་གཉེན་སོའི་ཡན་ལག་གིས་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
 དགའ་བདེ་པན་ཡོན་དང་ཉིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་དང་
 སོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འབྲུག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་ནང་རབ་དུ་དང་བ་གཉེན་སོའི་ཡན་
 ལག་གིས་རྟོག་དཔྱད་དང་བྲལ་ཞིང་། ཉིང་འཛིན་ལས་སྤྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་དུ་ལྷན་པའི་

ཤེས་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བློ་ཤེས་བཏང་སྟོམས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་དགའ་བ་
 དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྲེལ་བའི་དགའ་བས་དབེན་ནས་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་
 ཤེས་པ་དེ་གཟུགས་པའི་མཚན་ཉིད། བློ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིན་པོའི་བདེ་བ་དང་
 བྲལ་བའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་ཤེས་པ་དེ་བཞི་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། ཡན་ལག་སྔ་སྔ་སྤངས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་
 རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །མཛོད་ཀྱི་ལུང་དེར་བསམ་གཏན་སྔ་མ་སྔ་མའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་སོགས་
 སྤངས་པ་ཞེས་མཚན་ཉིད་ལ་བྱར་སྟོན་བྱས་ནས་འདོག་ཟེར། འདི་དག་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་ཉིང་
 རེ་འདྲིན་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་གྱི་བར་དུ་རྟོག་དཔྱད་སོགས་བྲལ་བ་དེ་མཛོད་རྒྱུར་དུ་མི་སྦྱིད་པར་འདོད་
 རོ། །དེ་ལ་སྟོན་འཕེན་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ན་རེ། ཉི་སྤང་ལས། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་
 ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུའི་ཟག་པས་བསྐྱས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་འདི་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པས་བསྐྱས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་བསམ་
 གཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་མི་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་པ་རྣམས་མི་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་ན་འདོད་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་བྱབ་པས་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་
 བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཐོབ་པས་བྱབ་ཅིང་དེ་ཐོབ་པ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་འོད་སྤང་ལེའུ་ཐེག་བསྐྱས་སོགས་འདྲན་ཞིང་སྟོན་
 འཕེན་ནོ། །དེ་དག་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོ་ལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱུད་ཐོབ་པའི་མིའི་
 རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་ཆོས་ཅན། དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་སྒྲ། འདོད་ན། འོག་

ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
 གྱི་ཆགས་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་འཛིག་ལྟ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤེད་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་འཛིག་
 ལྟ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སོ་སྤྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདོད་པའི་འཛིག་
 ལྟ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤེད་པ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་འཛིག་ལྟ་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སོ་སྤྱེ་ལ་སྤེད་པ་རྒྱུད་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་སོ་སྤྱེ་ལ་འཛིག་
 ལྟའི་དབང་གིས་བདག་སྤེད་དེས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་ལྟའི་ཞེན་ལུལ་སྐྱེ་
 མ་སྐྱུང་བར་བདག་འཛིན་དབང་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འདོད་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
 པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཞེ་སྤང་མཛོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ།
 ཆགས་སྤང་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་སྤེད་པའི་ཕྱིར། དེགས་པའི་དབང་སྐྱུག་གིས། གནས་སྐབས་
 གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །དེ་འབྲེལ་ཞེ་སྤང་ཅན་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྟོག་དཔྱད་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་རྟོག་དཔྱད་དང་བུལ་བའི་ཉིང་འཛིན་རྒྱུད་ལྡན་གང་ཞིག །ཉིང་འཛིན་དེ་ལྡན་
 གྱི་བར་དུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་མཛོན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་ཁས།
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
 པ་སོང་། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་གྱི་མིག་དང་རྩ་བའི་རྩམ་ཤེས་
 གྱི་ཀུན་སྒྲིང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། གཉིས་
 པ་ཡན་ཆད་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རང་སའི་མ་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་

དང་། །རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྒོར་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འབྲེལ་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་རྣ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ཀུན་
 སྒོར་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཉིས་དག་བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དག་སྦྱ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 དག་གི་དག་སྦྱ་བའི་ཀུན་སྒོར་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འབྲེལ་གཉིས་
 ཀ་ནང་གི་བརྗོད་པ་དག་ཀུན་ནས་སྒོར་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས།
 གཉིས་ཀ་ཡང་ནང་གི་བརྗོད་པ་དག་ཀུན་ནས་སྒོར་བཤོ། །འདི་གཉིས་བསམ་གཏན་གཞན་གསུམ་
 ལ་ཡང་སས་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ས་
 ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འགོག་དང་བཅས་
 པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཐོད་ཀྱིས་དུ་
 སྒྲིམས་པར་འཇུག་མཁན་གྱི་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་བསམ་གཟུགས་
 བརྒྱུད་ཀ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་འཕགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྦྲ་
 མ་སྦྲ་མའི་ཡན་ལག་མེད་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ཁས། ཉགས་བྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་ག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་སོང་། དེ་དེ་བརྒྱུད་ཀ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་
 རྣམས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་གཏོང་བའི་རྒྱས་འཕྲོས་པ་དང་ཉམས་སོགས་གང་ཡང་མ་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་གྱུར་ཡོད་
 པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་སྦྲ་མ་སྦྲ་མའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་སོགས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་རྒྱུད་ལྡན་ཅམ་
 གྱིས་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལྡན་
 གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་ཅག་གི་སྒོན་པ་ཤུག་

ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་
 ཉིང་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། སངས་འཕགས་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བཞིན་དུ་མཉམ་རྗེས་རེས་
 འཛོག་དང་ཉིང་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་རེས་འཛོག་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར་
 དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་རེ་རེ་བ་དང་སངས་འཕགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་
 ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ། སྤར་གྱི་བསམ་གཟུགས་པ་འགའ་ཞིག་ན་
 རེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་མི་འགལ་ཏེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་དང་ཡིན་
 ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁའ་པ་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེ། དེ་ལ་འོ་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེ་
 བརྒྱད་ཀར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དཔྱེད་བཅས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་
 ཐལ། དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་དཔྱེད་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 དང་རྟོག་མེད་དཔྱེད་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་⁽¹⁾ ཅན་གང་ཡང་
 མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོའི་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཡན་ལག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྟོག་
 དཔྱེད་མེད་པ་གང་ཞིག ། དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་
 ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོར་བ་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་དེ་
 དང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོའི་
 དེ་དང་བཞི་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
 ན། དེ་འབྲའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཁོར་གྱི་ཀུན་འགོ་ལྷ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྷ་མཚུངས་ཡིན་པར་ཐལ། གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མངོན་པའི་

1 དེག ཡན་ལག་གང་ཡང་།

ཆོས་སྐད་ཀྱིས་གྲུབ། འདོད་ན། དེ་ལྟ་དང་རྩལ་མཚུངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། རང་གི་འཁོར་ཆོར་བ་དག་འབདེ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་ཆོར་བ་གཞན་དང་ཡན་ལག་གཞན་ལ་རིགས་པ་བསྒྲེ། ཅ་བར་འདོད་
 བ། དེ་ལ་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཡང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ལ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་ནས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཡང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 དེ་ཆོས་ཅན། གང་བློ་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་རྣམས་ནས་ཀྱང་གསུངས་
 པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གང་ཡང་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གྱེ་
 བྲག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་པོའི་དེ་གང་ཞིག། དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཡན་
 ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་
 གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་ཁུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ལ་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ནས་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁུབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་མི་མཛད་ལ་བསྐྱབས་ཀྱང་
 ཟེན་ཏོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། མིང་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 ཉགས་ཁས། མ་ཁུབ་ན། གཟུགས་མེད་བཞིའི་སྟོམས་འཇུག་རེ་རེ་ལའང་རང་གི་ཡན་ལག་བཅོ་
 བརྒྱད་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་རེ་འཛོག་སྟུབ་པར་ཐལ། དེ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་གི་ཡན་ལག་བཅོ་
 བརྒྱད་རེ་མེད་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། དེ་འདྲའི་སྟོམས་འཇུག་བ་སྐྱང་
 ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་སུས་ཤེས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བརྒྱད་ལ་ངོ་བོ་
 ཐ་དད་ཀྱིས་ཁུབ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་འགལ་བས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་
 ལ་སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་འཁོར་བཅས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་

ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་གི་གྲོགས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྐྱིབ་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དག་སའི་འཕགས་
 པ་དེ་དག་གྲོགས་སུ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་འཛིན་མཐའ་ཡས་པའི་འཇུག་ལྡང་ལ་མངའ་བརྟེན་ས་ཤིང་འབད་
 ཚོལ་རགས་པ་མི་དགོས་པར་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་དག་སའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཐོད་ཀླུ་
 གྱི་དགོས་པར་སོམས་ཤིག། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སོ་སྐྱེ་གཞིར་གཞག་ཟེར་ན། འོ་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་
 ཉོག་དཔྱོད་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྐྱིབ་པས་
 ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་
 སྦྱོར་ལམ་པ་སྟོབས་ལྡུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོག་དཔྱོད་རེ་རེ་ནས་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་ལ་མི་སྐྱིབ་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེས་སྐྱ་སོགས་ཆོག་མང་སྐྱས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མི་སྐྱིབ། དེ་བཞིན་དུ་ཉོག་དཔྱོད་ཀྱིས་
 གཉིས་པ་དང་། དགའ་མགུ་སྐྱེས་པས་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་འཛིན་པར་བཅོལ་བས་བཏང་སྟོམས་
 ལ་མི་གནས་ཀྱང་བཞི་པ་ལ་མི་སྐྱིབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་སྐྱིབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཐོབ་
 པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། གང་འདུ་འཛི་
 ཐམས་ཅད་ལས་དབེན་པར་གནས་ཤིང་སྦྱོད་པ་སྟེ། དེ་སྐྱ་དང་ཆོག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིན་
 ཏུ་སྟོན་ཀྱང་། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྐྱེའི་ཆེར་མ་ཡང་སྐྱིབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དགེ་བ་ལ་
 ཉོག་པ་དང་དཔྱོད་པར་དཔྱོད་ཀྱང་དེའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་མི་འགྱུར་དོ། །དེ་
 དགའ་བ་དང་མགུ་བར་ཡང་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་མི་འགྱུར་
 དོ། །དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱིན་པར་བྱ་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིར།
 བཏང་སྟོམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡང་སྐྱིབ་པར་མི་འགྱུར་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། འདི་ནི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་སྟོབས་ལྡུའི་ནང་

གི་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ལ་བཤད་པས་ཐེག་ཆེན་སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྟེ།
 དབྱུང་མཐའ་སོགས་ལས་སྐུ་མོང་ཅམ་ལས་མི་གསལ་བས་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ལ།
 འདིས་ནི་བྱང་འཕགས་ལ་དེ་ལྟར་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་བྱུང་བས་གོང་འོག་གི་མང་པོའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་
 བར་བྱའོ། །དམ་བཅའ་གསུམ་པ་དེ་ལ། འོ་ན། བྱང་འཕགས་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་འདོད་སྟེད་ཀྱི་ཟག་པ་མི་སྟོང་བར་འཛིན་
 པ་ཉི་སྤང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཆུ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ཤ་བ་དང་། ཁ་
 བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཅད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་སྟེད་ཀྱི་ཟག་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྣམས་གང་གིས་ཀྱང་དེ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱང་སྟེ། བྱང་
 སེམས་རྣམས་གང་གིས་ཀྱང་དེ་སྟོང་བར་མི་བྱེད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་
 གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཆེར་མ་ལྟར་སྟོང་དུ་མེད་པས་སངས་འཕགས་ལ་འད་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དེ་སྟོང་ཡང་རང་དོན་དུ་གཙོ་བོར་མི་སྟོང་བ་གསེར་འཕྲུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེས་དེ་གཙོ་བོར་མི་སྟོང་བེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོགས་སྦྱོར་གནས་
 སྐབས་སུ་དེའི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག །སྟོམ་ལམ་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་
 མི་བྱེད་པས་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས།
 རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས།
 ལམ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་
 མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་འདོད་

བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྲུལ་སྤྲོད་སོགས་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་སླེད་ཀྱི་ཟག་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། འོན། རྒྱུད་ཆ་མ་ལས།
 འཕགས་པས་འཆི་དང་ཆ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་བ་ནི་
 འདིར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་
 གསུམ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པས་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཟག་
 པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟུང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་བ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱུའི་འཁོར་བ་དེ་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་རྒྱ་བྱས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་
 ཀྱི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་ལུས་སྦྲངས་པ་དེ་ལྷ་མི་སོགས་སླིད་པ་འགྲུབ་པའི་
 (1)གཟུགས་བརྟན་ནམ་ལ་ཚུགས་ཅམ་ལ་འདོད་ཅེས་བཤད་པ་ལ། འཁོར་བ་ནི་འདིར། ཞེས་པ་ནས།
 འདོད་དོའི་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འཁོར་བ་དེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་
 སློན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པར་དེ་ནི། རྣམ། ཡིན་ལའི་བར་མ་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ངེས་དེ་འདྲའི་འཁོར་བ་བཟུང་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་སོགས་
 ཀྱི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའང་། ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་པའི་བར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་
 ཁས། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཟུང་འདས་ལའང་
 བཤད་དུ་ཡོད། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ལེན་པ་དང་དེར་གནས་པ་

1 དེག་སླིད་པ་འགྲོ་བ་པའི་གཟུགས།

དེ་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེ་ནི། །སྤྱིད་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་
བ་ལས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྱིད་མཆོམས་སྒྲོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྱིད་མཆོམས་སྒྲོར་རྒྱུའི་སྤྱིད་པ་ལ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་མ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲུལ་ལས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། །བཙེ་བའམ་ཡང་ན་
ལས་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་
པ་ལ་འདོད་པ་དེར་ལས་ཉོན་གྱིས་གནས་པ་གཅིག་དང་བཙེ་བ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་གནས་
པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞེ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། བྱང་འཕགས་
འདོད་པར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེ་སྤྱིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལས་ཉོན་དང་སྒྲོམས་འཇུག་
དབང་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ས་བཙུ་པའི་མདོ་ལས།
བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་ལ་སྒྲོམས་
པར་འཇུག་ཅིང་རྣམ་པར་ལྡང་ཡང་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་
མཐོང་བ་དེར་ཆེད་དུ་བསམ་སྟེ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གི་
དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རིག་ནས་ཐོས་པ་
དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་མཆོམ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་དམིགས་པ་བྱས་ནས་འདོད་པ་རྣམས་
ལས་དབེན་པ་ནས་རྒྱས་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་
དང་། བཞི་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། ཆད་མེད་

བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཡན་མང་དུ་གནས་ཏེ་བསམ་གཟུགས་དང་རྣམས་པར་ཐར་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་ནས་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དེ་འདོད་སྲེད་གྱི་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདོད་སྲེད་གྱི་ཆགས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཁམས་གོང་ལོག་ཏུ་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་དང་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་ཟད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་པ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་བྱིར་། ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཡན་ཆད་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། བསམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་གྱི་ཉི་སྒྲུང་ལས། ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། གླུ་ཅིག་མ་བཞི་བ་ལ་ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སའི་མཐོང་སྤང་རྣམས་སྟོང་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། །ཞེས་དང་། ས་དང་པོའི་ཐད་གྱི་བྱང་ས་ལས། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་། འདོད་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་སྤང་བ་ཡིན་ལ་བསམ་གཟུགས་དང་རྣམས་པར་ཐར་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་བྱིར་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་སྤང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདིའི་ཟད་སྤང་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་གྱི་དེ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཁམས་དང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་སྲེད་གྱི་ཟག་པ་དགོས་པ་ནི་སོ་སྐྱེ་གཞིར་བཞག་

ཟེར་ན། འོ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་གི་དབང་གིས་ཁམས་གོང་མར་
 མི་སྐྱེ་བའི་སོ་སྐྱེ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་
 གིས་ཐེག་ཆེན་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོབས་ལྡན་ཐོབ་པ་ནས་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་
 ཟུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོ་སྟོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་སྤྱད་དེ། བསམ་
 གཏན་དང་མི་མ་སྐུན་པའི་སྟོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་གིས་ཀྱང་ཟུབ་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་མཉམ་པར་
 གཞག་པའི་གནས་ཀྱང་མི་འདོད། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སྟོབས་ལྡན་སྟོར་ལམ་ནས་ངེས་ཅན་དུ་འཕྲོ་བ་
 པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་འཛིན་ཉིན་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་འོ། །འདི་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་ཐོབ་མོད་ཀྱང་ས་འདིར་
 ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཕྲོ་བ་པས་དེའི་དབང་
 གིས་སྐྱེ་འམ་སྐྱུ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བས་སྤྲོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་ལམ་
 གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་ལ་ཉིང་འཛིན་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་ས་དང་པོ་ནས་འཕྲོ་བ་ལ་དེ་མན་ཆད་དུ་མི་
 འཕྲོ་བ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ས་བཅུ་པར་ཆོགས་སྟོར་གྱི་སྟོར་དངོས་སུ་མ་བཤད་པས་
 དེ་ལ་དོགས་གཅོད་མི་མཛད་ཀྱང་ས་དང་པོའི་བྱིར་ཆོས་བྱིར་འཕགས་ཀྱན་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པས་དེ་འདྲའི་རུས་པ་ཡོད་ན་བཤད་དགོས་པ་ལ་མ་བཤད་པས་མེད་སྟུང་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་
 དེ་ལ་ས་གསུམ་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་ཆེ་བ་དེ་བཅད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ཞེས་
 པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ་གཞན་དོན་དུ་སྤྲོས་སྟོང་བསྐྱབ་པ་ལ་
 འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྟོགས་སུ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་སྤྲོས་སྟོང་སོགས་བསྐྱབ་མི་ཟུབ་
 པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྱུབ་ན། དག་བཅོམ་ཉོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་

འཁོར་སྐྱར་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལས་
 བཞད་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བ་སྣ་ཆོགས་མི་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེའི་དབང་པོ་
 ལས་སུ་རུང་བ་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དབང་པོ་ལས་རུང་གི་རྒྱ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
 དང། དེ་སྤྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དངོས་གནས་ལ་སྟོན་སྤྱབ་ན་དབང་པོ་ལས་རུང་དངོས་གནས་པ་
 སྤྱལ་སྤྱབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་སྤར་ལྟར་བྱས་ནས་
 དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཟག་མེད་དང་དག་པ་བ་གཉིས། དག་པ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་
 ཆ་མཐུན། ཁྲད་པར་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི། མཆོན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
 རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། རང་
 གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེ་བའི་དེ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་མཇུག་
 ཐོགས་སུ་གོང་སའི་དེ་སྐྱེ་བའི་དེ་གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དེ་བཞི་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །གཞན་འབྲ་བ་ལ་རང་གི་མཇུག་
 ཐོགས་སུ་དེ་དང་དེ་སྐྱེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ། དེ་དང་དེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཟེར། དང་པོ་
 ལ། འོ་ན། བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོད་ཀྱལ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བར་གྱུར་པའི་མཐར་གནས་
 སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་ལྷགས་བརྒྱུག་གཉིས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ལྷགས་
 བརྒྱུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲབ་སྟེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འདོད་
 པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲབ། ཁྲབ་
 སྟེ། སྟོབ་པའི་འདོད་པའི་སེམས་དང་རྣམ་ཉོག་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 ཁྱོད་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ།

བསྐྱེད་པ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་རེ་ག་
 པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་པའི་གཞོན་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
 རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཉན་ས་སོགས་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་དག་ལས་
 དཔེན་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྣམས་སྟོབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་
 སེམས་སྟེལ་བའི་སྟོམས་འཇུག་གོང་མ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོན་དུ་འཕེན་ནོ། །ཅུ་བར་འདོད་ན།
 རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར་
 དེས་གཞན་ལ་འང་འདྲ། གཞན་ཡང་། དེའི་ནང་ཆོད་ཀྱི་མར་འོངས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར་བྱ་བ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ།
 རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་དཔྱད་
 སྟེ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱ་ཉགས་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་
 བྱིར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིར་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱ་ཉགས་སྟེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྔ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་རེ་ག་པར་
 བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་། རྟོག་དཔྱད་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། རྟོན་པ་
 དང་། ཉིང་འཛིན་མ་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱ་གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་བསམ་གཏན་
 གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་དེ་ཆོས་ཅན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར་
 བྱ་བ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་དགའ་བདེ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱ་ཉགས་སྟེ། དེ་དེའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་བྱིར་བྱ་ཉགས་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ལས། བསམ་

གཏན་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། བདེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཉིང་འཛིན་མ་རྫོགས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་བཞི་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་
དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ཏེ། རང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་
བདེ་སྟེ། བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་སྟོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
དེའི་སྟོན་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྟོན་བརྒྱུད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་བྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་
བ་མེད་པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དབུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲུང་ལས། རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བདེ་འདི་དག་གྲང་བཞི་པ་ལ་སྟོན་
ནས་གཡོ་བའི་སྟོན་དུ་བཤད་ཀྱི་རང་ས་ལ་སྟོན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྟོན་གྲང་སྟོན་འཕེན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཐུག་ཆོས་ཅན།
ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་གཟུགས་ཁམས་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་སྟེ། བའི་
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟོམས་འཐུག་དག་པ་བ་རགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་ཤེས་སྟེ། བའི་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཞི་རགས་
སུ་ལྟ་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཐག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་མངོན་
གྱུར་ལ་ཡང་སྤྲ་རགས་བཞི་ལས། ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་བཞི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
རིམ་པས་གཟུགས་མེད་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རགས་པའི་གཉིན་པོར་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་དང་།

ནམ་མཁའ་འདྲེ་ཤེས་རགས་པའི་གཉེན་པོར་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ནམ་ཤེས་ལ་ཞེན་པའི་འདྲེ་
 ཤེས་གཉེན་པོར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདྲེ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདྲེ་ཤེས་རགས་པའི་གཉེན་པོར་
 འདྲེ་ཤེས་མེད་འདྲེ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་འཛུགས་པ་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདྲེ་ཤེས་རགས་པ་དེ་བཞི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ་བཞིའི་སྒྲིམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་མི་མཐུན་
 རྒྱུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲེལ་ལུགས་བརྒྱུག་གི་སྒྲིམས་འཇུག་བཞི་ཉམས་པ་ཆ་
 མཐུན་དུ་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་ལྷུང་ལྷུང་སྒྲུབ། དེ་ནམས་ཀྱི་ཙ་བར་
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོབས་ལྷ་
 ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་རོ་ལུང་བ་ཅེས་ཡང་མི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 དག་ཉིད་དེ་འདྲིན་ཀྱི་དབང་གིས་མི་སྒྲིམ་པའི་རྒྱུ་མཆོན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་དམ་བཅའ་
 གཉིས་པ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། དེ་དག་སྒྲིམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུས་དང་
 མི་སྐྱོར་བར་ནམ་བར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོད་ཀླལ་ལུགས་བརྒྱུག་གི་ཅི་
 ཡང་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐག་བཅས་ལས་ལངས་ནས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པོར་ཏེ་ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐག་མེད་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཐག་མེད་ཆོས་ཅན། ཉམས་པ་
 ཆ་མཐུན་དུ་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་ལྷུང་སྟེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
 སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དེ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྲབ་པ་ལྷུང་
 སྒྲུབ། ཉགས་ལྷུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོད་ཀླལ་ལུགས་བརྒྱུག་གི་དེའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ས་བརྒྱུད་ནམ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དང་། གཅིག་བཞུགས་སོང་ཞིང་འོངས་
 བས་ནི། །རིས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པར་འགྲོ། ཐོད་ཀླལ་ཀྱི་ནི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་བརྒྱུད་ལ་ཐག་

བཅས་བརྒྱུད་ཟག་མེད་བདུན་ཏེ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ལུགས་དང་མཐུན་མི་
 མཐུན་དུ་ཐར་ཆགས་སུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་རིང་སྤྱོད་ཏེ། འབྲེལ་བ་ནི། རིམ་བཞིན་དུ་འགྲོ་
 འོང་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་ནས་སྤིང་ཅེ་དོར་བའི་ཟག་བཅས་བདུན་དང་ཟག་མེད་བདུན་ལ་སོ་སོར་རེ་རེ་
 བར་དུ་བོར་བའི་སོང་འོང་གཉིས་ནི་ཉེ་སྤྱོད་རོ། །དེ་ནི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་
 མེད་གསུམ་པ་དང་དེ་ནས་ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ་དང་དེ་ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སོང་བ་དང་
 རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་འོང་བ་ནི་ཟག་པ་ཡོད་མེད་རིགས་མི་མཐུན་སྟེལ་ནས་གསུམ་པར་འགྲོ་བའི་
 དངོས་གཞི་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆ་མཐུན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་པོ་དག་པ་བའི་དབྱེ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། དག་པ་བ་ནི་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། གནས་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། རེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་ཐོད་ཀླུ་དངོས་གཞིའི་ནང་ཆོན་གྱི་ལུགས་མཐུན་ཟག་
 བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་དུ་ཐལ།
 ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་
 སུ་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དེ་སྟེ་རེས་ཀྱི་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
 པའི་བྱིར། མཛོད་ལུགས་ཀྱི་ཐོད་ཀླུ་དངོས་གཞིའི་ནང་གི་ལུགས་མཐུན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་སྤྱ། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་གཞིའི་ཆེ་དང་པོ་ཟག་བཅས་
 ལ་ལུགས་ན་དེ་ནས་བཅིས་པའི་གསུམ་པ་ཟག་བཅས་དང་རིས་སམ། རིགས་མི་མཐུན་པའལ།
 རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཟག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ཟག་མེད་ལ་ལུགས་
 ན་དེ་ནས་བཅིས་པའི་སྟོམས་འཇུག་གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས། རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རིས་མི་མཐུན་པ་ཟག་

བཅས་ཟག་མེད་རིགས་མི་མཐུན་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྒེལ་ནས་བར་དུ་གཅིག་དོར་ནས་གསུམ་པ་
 ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གསེར་སྒྲིང་རང་འགྲེལ་འགྲེལ་བ་ཤད་ནམས་
 གྱི་དོན་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་
 སའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། ཉམས་གནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་
 མཐུན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་ཉིད་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་དགོས་པར་མ་ཟད་རང་གི་
 མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡང་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་སྐྱེ་བ་རེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་མཐུན་བཞིའི་དང་
 པོ་གསུམ་ལ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དག་པ་བ་རེ་འདྲེན་པ་དང་། བཞི་བ་ལ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་
 སུ་ཟག་མེད་འདྲེན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་
 གནས་པ་ཆ་མཐུན་དང་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་བཞིའོ། །དེ་ཡང་དག་པ་བའི་བསམ་གཏན་གང་། མཇུག་
 ཐོགས་སུ་རང་སའམ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་དག་
 པ་བ་གཞན་འདྲེན་པ་དང་། ས་གོང་མའི་དག་པ་བ་འདྲེན་པ་དང་འདྲིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་འདིས་དང་པོར་མཆོན་བྱ་ཆ་མཐུན་བཞི་
 བསྟན་ནས། དེ་ཡང་དག་པ་བའི་བསམ་གཏན་གང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་མཆོན་ཉིད་བཞི་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆ་མཐུན་བར་པ་གཉིས་ལ་མཆོན་ཉིད་སྐབས་སུ་རང་འགྲེལ་
 དང་གསེར་སྒྲིང་ལས་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་འདྲེན་པར་གསལ་བར་མ་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ་སྟེ། གསེར་སྒྲིང་གི་རང་
 དང་གོང་སའི་དག་པ་བ་དང་ཞེས་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ཐ་སྙད་ཐོར་ཡང་ཅམ་གྱི་ཆེད་དང་། རང་
 འགྲེལ་ལས་མཆོན་ཉིད་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་ཅ་བའི་དེ་བཞི་དབྱེ་བའི་སྤྱེལ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དག་པ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམས་སྐྱེ་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། རི་ལྟ་བུ་ཞིན། དག་པ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་སོགས། རྣམ་བཞི། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དེས་དག་པ་བའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ་ཞིང་དག་པ་
བ་ཡང་སྐྱེ་ལ་དག་པ་བ་དེ་ལ་ཉམས་འགྱུར་གཅིག་དང་རང་སའི་དག་པ་བ་དང་གོང་སའི་དག་པ་བ་
གཅིག་ཀྱང་ཡོད། ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཆ་མཐུན་
དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་བྲབ་གཉིས་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མཁུག་ཐོགས་སུ་གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་གཞན་སྐྱེ་
བས་ཀྱང་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ལ་སྟོན་འཕེན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་
ཆེན་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གི་མཁུག་ཐོགས་སུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ཆ་
མཐུན་དུ་ཐལ། དེའི་མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་ཁས། རྟགས་བྲབ་སྟེ། རང་གི་མཁུག་ཐོགས་སུ་
བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེ་བའི་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྲབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་། ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་མཁུག་ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེ་བའི་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་འཕེན་ནོ། །འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོ་
ནས་ཀྱང་མང་དུ་སྟོས་ཆོག་གོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་། མཛོད་ལས་བཤད་པའི་ཐོད་ཀྣལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་
ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལྡན་གྱིས་གང་ཟག་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་བྲབ་
པ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་བ་དང་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲལ་
ལས། དེ་ཡང་གླིང་གསུམ་དུ་དུས་དང་མི་སྟོར་བར་རྣམ་པར་ཁོ་ལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་
པར་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཉིང་

འཛིན་ལ་དབང་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐེག་པ་
 ཆེ་ཆུང་དང་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ནུས་དབྱེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་
 བ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལས་དགའ་བ་དང་ལྷག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་ས་གསུམ་གང་རུང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ནས་དབང་བཅུ་རྩེས་སུ་མ་ཐུན་པ་སོགས་ཐོབ་པས་སྟོམས་འཇུག་དང་
 རྣམ་ཐར་སོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། དེས་ལུས་ཀྱིས་
 མཛོན་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པས་བསྐྱལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཆེ་བྱེན་གྱིས་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། ཆེ་
 ལ་དབང་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱངས་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ལ་དབང་བ་རབ་ཏུ་
 ཐོབ་པོ། །དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་བྱང་ས་ལས། དབང་བཅུ་
 ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་པ་གང་གིས་གནས་པར་འདོད་པ་དེས་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་སྟོན་ཡིན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་སྐབས་སུ་སྤར་ལྟར་ཁས་ལེན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་འགོ་
 བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ས་བཅུ་པར་ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཙེམ་སྟོ་སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་
 གཞོན་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་
 རེ་རེ་ལའང་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་རྒྱས་ཉན་རང་གིས་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པས་དེས་དེ་སྟོ་སྟོབས་

གྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་ཟག་བཅས་ཟག་
 མེད་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཉན་རང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་མི་ཐུབ་ལ་དེས་དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དམ་བཅར་ཁས། འབྲེལ་སྟེ། དེས་ཉན་རང་སྟོ་སྟོབས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པས་མཐའ་གཅིག་ཤུར་མ་ཟད་པར་ཕྱིན་བཅུ་སོགས་དང་།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་
 རྫོགས་པར་རྟོགས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་
 བ་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་བ་ལས། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དེ་
 དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བ་ནས། མདོར་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་
 ལག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
 ལས། ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་
 རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ། ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་
 པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་
 ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་ལྷག་པར་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་རྣམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་
 དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་
 གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལ་མདོན་དུ་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་བྱང་རྒྱལ་
 གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །གནས་པ་གཞན་དག་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། གནས་པ་བདུན་པ་འདི་ལ་ནི་སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ས་བཙུ་བའི་མདོའི་དོན་དཔུ་མ་རང་རྒྱད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་འགོག་པའི་རྗེས་སུ་
 ལམ་ཐག་མེད་ལ་ཡང་ལྡང་བྱས་མོད་ཀྱི། སྲིད་ཅེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་འདོད་
 སེམས་མདོན་དུ་བྱས་ནས་མར་འོངས་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
 ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཅུ་བར། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐོད་ཀྣལ་སྟོམས་འཇུག་ལ་བྱང་བའི་གང་ཐག་དེས་སེམས་མེད་འགོག་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་རྗེས་སུ་ལམ་ཐག་མེད་ལ་ཡང་ལྡང་བྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་མཛོད་ལས་བཤད་པ་
 ལྟར་ཀྱིས་ཐོད་ཀྣལ་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་མི་ཐུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་
 དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བྱུག་པ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ།
 འདིའི་སྟོམས་པར་འཇུག་མཁན་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ས་བྱུག་
 པ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བྱུག་པ་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། ཐོད་ཀྣལ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོད་ཀྣལ་གྱི་དངོས་གཞི་མདོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཟུང་
 སྟེ། འགོག་པའི་བར་དུ་ཡར་སོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཉན་རང་གིས་འཇུག་ལྡང་གི་ཆེ་
 སྲིད་ཅེའི་དེ་མ་ཐག་འདོད་སེམས་ལ་ལྡང་མི་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། སེམས་ཅན་ཀྱིས་ཐོད་ཀྣལ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་རང་ས་ནས་བཙུགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 གི་ས་གསུམ་པ་ཐག་བཅས་ཐག་མེད་ཅི་རིགས་ལ་འཇུག་ཐུབ་ཀྱི། དེ་པན་ཆད་ཀྱི་བཞི་བའམ་ལྔ་པ་
 སོགས་ལ་འཇུག་མི་ཐུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཐག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ལྟག་འོག་གསུམ་
 པའི་བར་དགེ་བ། །སྤྱི་འོ་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཐོད་ཀྣལ་དུ་

སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པས་གསུམ་པ་ལས་པན་ཆད་དུ་ནི་བཀལ་བར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་།
ལེན་ཏུ་རིང་བའི་ཕྱིར་བཞི་པ་ལ་ནི་སྟོམས་པར་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་
ཡང་སྤར་ལྟར་ནམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་སྟོམས་འཇུག་དེ་ནས་བཅིས་
པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ས་གསུམ་པ་པན་ཆད་བཀལ་བའམ་པོར་བའམ་བཞག་ནས་སྟོམས་པར་
འཇུག་མི་བྱས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་གནས་
སྟོམས་འཇུག་དགའི་དང་པོའི་རྗེས་སུ་བར་གྱི་བདུན་པོར་ནས་དགུ་པ་འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བསམ་གཟུགས་
བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཐོད་ཀལ་བ་འདུག་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཡང་།
ནམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་ནམས་ཐབས་དམན་པས་ཉེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ནམ་པ་དང་།
སྟོམས་འཇུག་དང་། རིང་བ་ནམ་པ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར། མིན་ཅེའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་འདོད་སེམས་
མདོན་དུ་བྱེད་མི་བྱས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཞེས་སོགས་མི་འཐད་
པར་ཐལ། གླུ་པ་ལྟ་བུ་པའི་ཐོད་ཀལ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མི་བྱས་ཀྱང་བྱང་འཕགས་ཐབས་ལ་མཁས་
པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིན་ཅེ་དང་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་བར་པ་བརྒྱུད་བཀལ་ནས་ཉན་ཐོས་
ཀྱིས་མི་བྱས་ཀྱང་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྟོས་པས་ཆོག་གོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །བྱུང་མཐའ་གོང་མ་བྱས་ནས། སྟོམས་འཇུག་དེ་རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་
ལྟ་བུ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། འོ་ན། གླུ་པ་འདིར་བསམ་གཏན་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་སྟོམས་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།
བསམ་གཏན་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆོགས་པ་ན་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་དེ་གཉིས་རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྟོམས་པ་དེ་གཉིས་སེམས་པ་དང་དེའི་ས་པོན་ཅི་རིགས་

རྒྱུད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། ཁྲབ་སྟེ། འདོད་པའི་སོ་སྟེ་ལ་ར་རྒྱལ་སྟེ་བའི་ཆེ་འདོད་
 པའི་འཛིག་ལྟའི་དབང་གིས་སྟེ་ཞིང་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་
 བ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་སྤྱག་ཀུན་ལ་གནས་སྤྱར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་ལྟ་དང་རྟེན་དམིགས་
 མཚུངས་པའི་ར་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་ར་རྒྱལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེས་
 ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པར་བསྐྱབས་ཟེན་ལ། དཔེར་ན་སྤྱི་སྟེགས་སྤྱག་སྟོང་
 ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དཀྱག་བའམ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ར་རྒྱལ་དེ་ལ་འདོད་པའི་ར་རྒྱལ་ཡོད་ཀྱང་
 སྟོམས་འཇུག་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ་འདོད་པའི་ར་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གཞན་ཅི་
 རིགས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་དང་
 རེས་མཐུན་གྱི་དག་པ་བ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་
 མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཁོ་ན་སྟེ་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདོད་པའི་སྟེང་ལེན་ཅི་རིགས་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟེ་བའི་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གཅིག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་འདོད་པར་སྟེ་བའི་སྟེང་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ་སྟེ་
 བ་གཉིས་པ་ལ་འདོད་པར་སྟེ་དེས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆངས་ཅོད་མ་ལས། གཟུགས་
 དང་གཟུགས་མེད་སྟེ་ཡི་གནས་ཐོབ་ཀྱང་། །འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་འཆིང་ལས་མ་གྲོལ་བས། །སྟོན་
 ཀྱི་ཉིང་འཛིན་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན། །ཕྱིར་ཡང་འོག་ཏུ་སྤྱང་ནས་བརྒྱུད་མར་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྟིང་ཅེ་ལ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བཞིའི་
 དབྱེ་བའི་སྐབས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྟངས་བཤས། དེ་ཡང་
 སྟིང་ཅེ་ལ་གོང་ས་མེད་པས་ཁྲད་པར་ཆ་མཐུན་དོར་ལ་གཞན་རྣམས་ལ་བཞི་ཀ་སྤྱར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲིད་ཅེ་ལ་ཁྱད་པར་ཆ་མ་ཐུན་མེད་ལ་ཆ་མ་ཐུན་གཞན་ཡོད་ཅིང་
 ལྷོ་མས་འཇུག་གཞན་འོག་མ་བདུན་ལ་ཆ་མ་ཐུན་བཞི་ཀ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་ཅེ་ལ་ཁྱད་པར་ཆ་མ་ཐུན་གཅིག་སྤྱད་མིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་རྣམ་
 བཅད་ཡོངས་གཅོད་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཐབས་ལ་མཁས་པས་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་ཅེ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་ཅེ་ལ་ལྷོ་མས་འཇུག་གི་
 སེམས་རྟེན་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པས་རྟེན་བྱས་པའི་འདས་ལམ་ཐག་མེད་རེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལྟར་རྟེན་སོ་སོར་གཉིས་བྱས་པའི་སྲིད་ཅེ་ལ་ལྷོ་མས་འཇུག་དག་པ་བ་
 རེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐག་མེད་ཀྱིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་བྱས་པའི་
 སྲིད་ཅེ་ལ་ལྷོ་མས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཏུ་ཐལ། རང་
 གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ལམ་ཐག་མེད་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ལྷོ་མས་འཇུག་དག་པ་བ་མིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། ཁྱབ་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གྲུབ། འཁོར་གསུམ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
 རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ལམ་ཐག་མེད་སྟེ་དེས་ཀྱི་སྲིད་ཅེ་ལ་ལྷོ་མས་འཇུག་དག་པ་བ་མིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཐུན་
 མོང་བ་ལྟར་ན་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་
 གོང་འོག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་མཛོད་དང་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་དེ་མེད་ལ་སློབ་དཔོན་འདིའི་
 ལུགས་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། སློས་པས་ཆོག་
 གོ། །སློབ་ཤད་ལ་སློབ་ཀྱི་བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་རྒན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་དག་སློབ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བོད་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་ཀྱང་། བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་
 ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསུང་གིས་དེ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཉེ། བསམ་

གཏན་ནི་ག་གཏན་ཡིན་གྱི་བཞོག་ར་བརྟན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས། ཡང་མཁས་གྲུབ་མེས་
ཀྱང་སྤྱོད་བཤད་དེ་ལྟར་མཛད་ཅེས་མེ་བ་སོ་བ་ཆེན་པོས་སྒྲིལ་བཟང་ལམ་གྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་
གསུངས་སོ། །སྤྱོད་བཤད་དེ་ནི་མི་འཐད་པར་ཐལ། བོད་སྐད་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་གང་ཞིག །ཆོས་
འདི་དག་གི་འབྱུང་ཁུངས་འཕགས་ཡུལ་ལེགས་སྒྱུར་དང་བསྟན་ན་ངོ་ཆ་བའི་གཏམ་ཁོ་ནར་སྤང་
བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིག་དོན་ལ་གཏན་ནས་མི་
འགོ་བར་ཤིན་ཏུ་ཉོགས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་བཤད་ལ་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་པ་
གཅིག་དང་ཕྱིངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དེ་གཉིས་གང་ལ་ཡང་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར། ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ནའང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱིངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་
ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐད་དོད་རྒྱ་ན་ལ་ཡི་གེ་དབྱི་བསྟན་
གྱིས་བཤད་ན་ཡིད་འཛིན་པས་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ལར་བསྟན་ནས་
རྒྱ་ར་འཛིན་པ་དང་། ན་ལ་སྤྱོད་པོད་ཏུ་བསྟན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཡང་འཇུག་པས་ཡིད་འཛིན་པས་བསམ་
གཏན་ཞེས་ངེས་ཆོག་གིས་སྤྱོད་བཤད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ངེས་ཆོག་གིས་འཆད་ཚུལ་འདི་
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་ཆབ་གྱིས་བཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ནི།
མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་
སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ཡང་སྤྱིན་སོགས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡང་བཤད་ན། དེ་ལ་སྤྱིན་པ་ལ་ཡི་གེ་དབྱི་བསྟན་གྱིས། དེ་རི་ཏ་
དབུལ་བ་དང་། ན་ས་སེལ་བ་སྟེ་དབུལ་བ་སེལ་བ་དང་། །ལྷོ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས།
ལྷོ་ཏ་བསིལ་བ་དང་། ལ་རྩ་ཐོབ་པ་སྟེ་རྒྱུད་བསིལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། །ཤུན་ཏི་བཟོད་པ་ལ་གྲོ་རྩ་ཁོ་བ།
ཤུན་ཏི་བཟོད་པ་སྟེ་ཁོ་བ་བཟོད་པས་སམ་ཁོ་རྩ་འཇུག་པ་དང་། །ཤན་ཏི་ཞི་བ་སྟེ་སེམས་འཇུག་པ་ཞི་
བ་དང་། །སྤྱོད་བཟོན་འབྱས་ཀྱི། །སྤོ་བ་ར་མཆོག་དང་ཡ་ཏི་སྦྱོར་བ་སྟེ་དགེ་བ་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བ་

དང་། བརྒྱ་ཤིང་ལ་བུ་ལ་ཡིག་བསྐྱེད་ནས་སྤྲ་ར་མ་ཨ་རྩ་དོན་དམ་མཐུ། དམ་པའི་དོན་དང་རྒྱ་ནག་
 ཤིང་པ་སྟེ། དོན་དམ་ཤིང་པ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་
 བཤད་ཚུལ་ཡོད་མོད། གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 བྱིངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ནའང་དེ་ལྟར་མི་འཐོབ་པར་ཐལ། བྱིངས་ཀྱིས་བཤད་ན་འདིས་སེམས་
 པར་བྱེད་པས་སམ་བློན་པ་གཏོད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱ་ནག་
 ཞེས་པ་སེམས་པའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིངས་མདོ་ལས། སྒྲིང་རྒྱུ་
 སེམས་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་སེམས་པའི་བྱིངས་རྒྱུ་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པའི་
 མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། འདིས་སེམས་པར་བྱེད་པས་
 ན་བསམ་གཏན་དེ། ཞེས་དང་། སྐད་ཀྱི་བྱིངས་འདི་ནི་སེམས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་
 གཏོད་པ་དང་བློན་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་གཏོད་པའི་བྱིར་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་ན། ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་སེམས་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་པའི་
 སྒོ་ནས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའོ། །བློན་པ་གཏོད་པ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་ཏུ་ཞེས་པ་སྤྲ་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་གིས་དབྱིངས་དང་ཁམས་སོགས་སུ་བསྐྱར། བྱིས་ཀྱི་ཤོང་སོགས་ཀྱིས་སྤྲའི་
 སྐབས་སུ་བྱུར་བཅག་ནས་བྱིངས་སུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལོ། །བྱི་མ་འདི་ལྟར་བཤད་མཁན་མང་
 རོ། །དེས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཆད་མར་མི་བྱེད་པར་ཡི་གེ་བསྒྲོན་འབྲིང་ཅམ་བྱེད་ན་
 ཡིན་པ་ལའང་མ་ཡིན་པའི་འབྲུ་བསྒྲོན་ལ་ཤོད་ཅིག །ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོམས་འཇུག་ལ་ཆ་མཐུན་བཞི་
 གངས་ངེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་སོགས་དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དག་པ་གཞིར་བཞག་ལ་དེ་ལྟར་ཟེར་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུགས་བསྐྱོག་གིས་
 སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བརྒྱད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཆེ་གོང་མ་བདུན་དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་དཀའ་གནད་ཀྱི་མདུད་པ་གྲོལ་ནས་
སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཞིག་གཞན་ལུགས་དགག་ཚུལ་བཤད་
ཟེན་ཏོ། །

སྤྲུལ་པ།

གང་འདི་འཕོས་པར་དོགས་ནས་མེལ་ཆེ་བར། །

རྟ་གདོང་ལྷག་པོའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་དུག་ཅན་གྱི། །

འཁྲོག་པོའི་དེ་མོ་གང་ཡང་སྤྱོད་ཅི་ལྟར། །

སྤྲུལ་སྤྱོད་རྟ་གདོང་གའི་གྲ་གྲུ་མཐའ་ཅི་ཞིག །

བཅུད་བལ་གདུང་བྱེད་བྱེ་སྐྱེ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། །ཡོད་རྩེ་ཐོལ་བཤད་སྤྲིག་རྒྱུའི་ཚུར་སྤར་
གིས། །སྟོས་ཞེན་དེ་དྲགས་བྱེད་པོས་སྤྱང་མ་ལ། །བརྟག་དཀའི་སྟོམ་གྱིས་གདུང་འབྲམས་འཆི་བ་
མང་། །ལྷན་ལ་སྤོར་པོ་ལྟར་ཡངས་མིག་དཀྱུས་བྱར། །གཡོན་འཕངས་སྤྱིང་གི་སྤྱོད་ལོང་ཆགས་ལྟན་
གྱི། །བྱིས་ཡིད་ཞགས་མེད་བཟུང་བཞིན་མཁས་རྣམས་སྤྲུགས། །མ་ལུས་འཛིན་བྱེད་ཆེས་བཀྲ་འདི་
ཉིད་ནའོ། །གང་ཞིག་རྣམ་དཔྱོད་ཐོད་དུ་བཅིངས་ཙམ་གྱིས། །མོངས་པའི་བཞིན་རས་ངན་པོར་ཀུན་
མཁྱེན་གྱི། །མེ་ཞལ་གདོང་མཛེས་སྤྱོད་བྱེད་སྟོམས་འཇུག་སྟོར། །ལེགས་བཤད་ཅི་རྣམ་ཁེ་འདི་
ཡིན་ལོངས། །བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱོད་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་སྤྱི་དོན་གྱི་སློན་སྐྱོད་བཞག་པ་ལ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་འཇུག་
 དང་། དེའི་འཇུག་ལྡང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་རྣམས་
 ཡན་ལག་གི་སློན་སྐྱོད་དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་དམིགས་རྣམས་སློན་སྐྱོད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། མཚན་ཉིད། སྤྱོད་བཤད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ནི། གཉེན་པོ་དང་
 བན་ཡོན་དང་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཆ་རྣམས་བཞག་པའི་ཉིང་འཛིན་དེ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་
 ཉིད་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་ལ་ཡན་ལག་མི་འོང་། ཉེར་བསྟོགས་ལ་གཤམ་ཏེ་ཡན་
 ལག་ཁས་སྒྲངས་ནའང་བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་མི་འོང་སྟེ། བན་ཡོན་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་རང་
 གི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བ་གཅིག་ལ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བྱང་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་སྦྱོར་
 མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་འོག་ས་ལས་དབེན་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་ལས།
 དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་
 ཉན་ས་ལས། དབེན་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་སོགས་ལའང་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་
 བརྟུས་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བྱས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་
 བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱོད་བཤད་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་དང་རྒྱུ་སེམས་པ་
 ལའོ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ། རྟུན་རྣམས་ལས་ཞེས་པས་རྒྱུ་ཡུ་བྱིན། ཡུ་བྱ་རྩ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ན་ཨ་ཀ་

ཡུ་ཨ་ན་བྱས། མཆམས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་མཐའ་རྣམས་ཀྱི་བི་གི་ར་ཏ་
 མིན་པ་ལ་ཨ་ཡིག་ཞེས་པས་རྒྱུ་འཕྲུག་གི་ཨ་ཡིག་ཨྲ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། མཚུངས་འདྲས་མཆམས་
 སྤྱོད་རང་གི་དང་པོར་བསྒྱུར་བས་རྒྱ་ན། བདག་པོ་ལ་སོགས་པས་དྲུག་པའི་གཅིག་ཆེག་ངེས་ཀྱིན་
 ངས་སྤྱ་བྱས་པས། རྒྱན་སྤྱ་ཞེས་པ་བྱུག་པ་ད་འགྲོ་བ་ལ་འོས་འགྲོ་བའི་བྱིངས་པ་ད་བཞག་གོ། དའི་
 ཨ་ཕྱིས་ནིལ་འོས་ཀྱི་ཀ་ཕྱིས། དེ་ལས་ངའི་འང་འོ། །ཞེས་པས། རྒྱན་གྱི་ཏ་ན་ཏེ། དའི་འང་ན། ཆེག་
 རྒྱོགས་མཚུངས་པའི་ས་མ་སྤྱོད་དུ་བཞག། །དབྱངས་ཀྱི་དམན་ནས་མཆམས་སྤྱོད་ནས། ས་མ་སན་
 བ། ཏགས་ཀྱི་ཆེག་ལ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆེག་སི་བྱིན། ཨི་བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་
 ཕྱིས་པ་སོགས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱ་བཤད་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསམ་
 གཏན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྐད་ཀྱི་ཁམས་སམ་ས་བོན་ལྟར་ན་སེམས་པས་ན་
 བསམ་གཏན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དང་རྒྱུ་སེམས་པ་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་
 དུ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིས་སེམས་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དུ་ཐལ། ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་སེམས་
 པ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་
 བསམ་གཏན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་དའི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་ནས། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཉན་ས་ལས་སེམས་པའི་སྒོ་
 རས་གཏོད་པ་ལ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་ཇི་ལྟར་བཏགས་
 ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། འོག་པར་ངེས་པར་སེམས་པ་དའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེ་ན། འོག་པར་ངེས་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་
 བ། འོག་པར་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞེ་ན། སྤྱོད་དེ་མེད་དེ། རྣམ་སོགས་མཐུན་

བ་གཅིག་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་
 ཆོག་ཡི་གེ་འབྲི་བསྟན་གྱིས་བཤད་ན་ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་ལས། མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཡིད་ནང་
 དུ་འཛིན་བར་བྱེད་པས་ན། བསམ་གཏན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་
 དུ་འཇུག་པས་སམ། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཆ་སྟོམས་པར་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་མ་མཉམ་བཤམ་མཚུངས་བ་དང་སྒྲ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་དེར་འཇུག་པའམ་
 འགྲོ་བ་སྟེ་འགྲོ་བའི་བྱིངས་ལས་བསྐྱབས་བ་དེའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྤྲོད་བ་ལས།
 ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འམ་སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་བྱེད་པས་སྟོམས་
 འཇུག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་སོགས་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་ལ། འདི་ནི་
 སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བཤད་དང་གོ་དོན་གཉིས་ཀ་རུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཐོབ་གཏོང་དང་ས་གོང་
 འོག་གིས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དང་། གཉིས་པའི་དང་། གསུམ་པའི་དང་། བཞི་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན་སོ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པའི་དེ་དང་། འཕགས་
 པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། ཡང་བསམ་གཏན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱ་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཡོད། ཡང་རྫས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་དང་། དག་པ་བ། ཟག་མེད་གསུམ་ཡོད། ཡང་དམིགས་འཛིན་གྱིས་དབྱེ་ན་འཛིག་རྟེན་
 པའི་དགེ་བ་དག་པ་དང་། ཟག་མེད་བདེན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གཉིས་ཡོད། བསམ་གཏན་དག་པ་བ་
 ལ་དབྱེ་ན། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོམས་འཇུག་སྟེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ། ཉམས་གནས་ཁྱད་པར་དེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡོད། ཟག་མེད་བདེན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་ཉོན་རང་ཐེག་ཆེན་

འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གསུམ་དང་། དམིགས་པའི་སྒྲོན་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚུས་
ཀྱི་བདག་མེད་རགས་སྤྲ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་སོགས་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་རིམ་བཞིན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོན་མ་བཞིར་ཡོད་དེ།
འོག་པའི་གཉེན་པོ་རྟོག་དཔྱད་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དང་པོའི་དེ་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པས་ཆ་ནས་གཉིས་པའི་དེ་དང་།
གཉིས་པའི་དགའ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་བླ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
ཏུ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་གསུམ་པའི་དེ་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་བླ་ཏིང་བཏང་
སྟོམས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞི་པའི་སྟོམས་འབྲུག་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
ལས། དཔྱོད་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྡན། །ཡན་ལག་སྤྲ་སྤྲ་སྤངས་པ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འབྲུག་བཞི་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་དང་ཐོབ་གཏོང་གི་སྒྲོན་མ་
བཞག་ཅིང་ཡན་ལག་གི་སྒྲོན་མ་འདའ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་
དཔྱད་ལྟ་བུ་དང་པོ་ལ་ཡོད་ལ་གཉིས་པ་ལ་མེད་ཅིང་། རབ་དང་ལྟ་བུ་དང་པོ་ལ་མེད་ལ་གཉིས་པར་
ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོན་མ་དང་། འོག་མའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་ལྟ་
བུ་ལ་གཉེན་པོ་རབ་དང་གིས་ཞི་བར་བྱས་པའི་དགའ་བདེ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྤྲ་མའི་ཡན་ལག་དེ་བཏང་
ནས་ཕྱི་མའི་ཡན་ལག་དེ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་ཐོབ་གཏོང་གི་སྒྲོན་མ་དང་། དེ་ལྟར་ཏིང་འཛིན་གོང་མ་དེ་
དང་དེས་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་དེ་དང་དེ་སྤངས་པ་སོགས་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དང་དེ་རང་གི་ཡན་
ལག་ཏུ་བྲལ་ཏེ་ཡན་ལག་གཞན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཡན་ལག་གི་
སྒྲོན་མ་འདའ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བསམ་གཏན་གོང་མའི་འོག་མའི་ཡན་ལག་
རགས་པ་དག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས། ཡན་ལག་
གིས་འདའ་བ་ཞེས་བྲལ་། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤངས་ལས། དེ་ལྟར་རྟོག་དཔྱད་སྤངས་

བསམ་གཉིས་པ་དང་། དགའ་བ་སྤངས་པས་གསུམ་པ་དང་། བདེ་བ་སྤངས་པས་བཞི་པར་འཛིག་པའི་
 ཕྱིར། བསམ་གཏན་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོན་པ་འོག་ས་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འདིའི་སྤང་ཚུལ་ཡང་དེའི་ཡན་ལག་ལ་སྤངས་པའམ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཉིང་འཛིན་
 དེས་སྤངས་པ་དང་གང་ཟག་དེས་སྤངས་པ་སོགས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོན་
 ཉིད་ནི། དཔྱོད་པ་གཉེན་པོའི་དང་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་དང་ཉིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་
 པའི་གོང་སའི་སྒྲུབ་འཇུག་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད།
 ཡང་ན། དཔྱོད་པ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲུབ་འཇུག་དེ་དེའི་
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྟེན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤར་བཤད་ཟེན་གཞན་ཡང་རུང་ལ། འདིར་ནི་ཅམ་པོ་བ་
 དང་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད། རྟོག་པ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་དེ་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་མཆོན་ཉིད། དཔྱོད་པ་གཉེན་པོའི་དེས་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟོག་པ་
 དང་བྲལ་ཞིང་ཉིང་འཛིན་གནས་དང་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲུབ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་གོང་
 སའི་དངོས་གཞི་དེ། དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། རྟོག་
 (1)པའང་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན། །ཞེས་དང་། རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྤྱད་བསྐྱེད་མིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཅམ་བྱད་གཉིས་ཡོད་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་
 དེ། དང་པོ་ལ་རང་སའི་ཆགས་པ་རགས་པ་དང་མ་བྲལ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་
 བྲལ་རུང་ལ་གཉིས་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་རབ་
 ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་ཉིང་འཛིན་ལས་
 སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་དང་ཉིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་གོང་སའི་དངོས་
 གཞིའི་སྒྲུབ་འཇུག་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སོགས་ཁོངས་ནས་བདེ་བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་འདོན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཟུང་ཤེས་བཞིན་འདུ་
 བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་དགའ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་།
 དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་ཉིང་དེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་དེར་ལྷན་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།
 གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྟོམས་དང་། །ཟུང་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཟུང་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་
 བདེ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཕན་ཡོན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་
 པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མཐའ་ན་བཞི་བཏང་སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྤྲུག་མིན་ཉིང་འཛིན་
 རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་ཞེས་པ་འོག་ནས་བབྲང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་
 བཞི་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཞེས་པ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་། བདེ་མིན་སྤྲུག་མིན་ཞེས་པ་ཆོར་
 བ་བཏང་སྟོམས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དང་དེས་ཡན་ལག་དེ་དང་དེ་ལ་བྲལ་
 ཞེས་པའི་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉིང་འཛིན་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་དེ་སྤངས་པ་སོགས་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དང་རྣམ་ཐར་
 བརྒྱད་སོགས་རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལའང་ལྷན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དེའི་
 གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གང་ཡང་མེད་པའི་བསམ་གཏན་དེའི་སྟོམས་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ཡོད་དེ། སངས་འཕགས་
 ཀྱིས་བསམ་གཏན་དེ་དང་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་ཡན་ལག་ཆང་བའི་བསམ་
 གཏན་བཞི་སོ་སོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་

ཤེས་དང་ལྡན་པས་འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལས་དབེན་
 པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་
 བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་ངོ། །འགོག་པ་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལྡང་ངོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་ལུགས་དང་
 མ་ཐུན་པར་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ལུགས་དང་མི་མ་ཐུན་པ་དང་སྦྲེལ་ཞིང་ཡང་སྟོམས་པར་
 འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་སོགས་དོན་གཅིག་
 བཤམ་འདྲེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཟུགས་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན་ཀྱང་
 བྱ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་མི་འདོར་ལ་དེ་གཉིས་འདྲེས་
 པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན། སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་
 ཡང་མེད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཉིང་འཛིན་ཐམས་
 ཅད་མདོན་པར་འབྱུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཉིང་
 འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
 འཇུག་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ལམ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མཁོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་གོ་
 བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་འཕགས་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ལ་ཡང་
 ཉིང་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་མདོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མདོན་ཏུ་གྱུར་འོང་ལ་
 བྱང་འཕགས་ལའང་ཡན་ལག་ཀུན་ལྡན་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ཡན་ལག་ཅན་
 གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་མདོན་ཏུ་བྱེད་འདོད་ན་འདུན་པའི་སྟོན་པ་འཕེན་པ་བཏང་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་བ་ལས། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ། གལ་ཏེ་འདོད་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་ལས་ལྷང་བའི་
སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཞན་དུ་འདོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་དགེ་བའམ་མ་སློབ་པའི་ལུང་
དུ་མ་བསྟན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཉེན་གྱི་སློན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་རྟོགས་
སྒྲོལ། །གསུམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སློན་ནས་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། བསམ་
གཏན་དགའི་རྣམ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་དང་པོའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་
སོགས་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་བཞི་དང་། དང་པོའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་སོགས་སྐྱེ་བའི་
བསམ་གཏན་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་དགའི་རྣམ་གཉིས་བཞི། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཉེན་པོ་མན་ཡོན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་སློན་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་སྐྱེ་
བའི་སློན་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའམ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་
པ། རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་
ཟེན་པས་དངོས་གཞི་རྣམས་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་དང་དེ་དང་ཆགས་པ་བྲལ་བྱེད་གཉིས་མིན་
ཀྱང་འོག་ས་ལས་སྐྱེ་བའི་སློན་ནས་འདའ་བྱེད་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་དེ་དང་དེས་
རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འོག་ས་དེ་ལས་བརྒལ་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
མཛོད་ལས། སྟོམས་འཇུག་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོ་ནི། ཡན་
ལག་གི་སློན་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཅེ་གཅིག་པའི་ཅེ་དང་དམིགས་པ་དོན་
གཅིག་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་

བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཅེ་གཅིག་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། དམིགས་བ་
 གཅིག་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སེམས་དམིགས་བ་གཅིག་པའི་གཙུག་སེམས་
 ཁོ་ན་ཉིད་དེ་འདྲིན་དུ་ཐལ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་དོན་བཤད་མ་ཐག་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སེམས་བྱུང་ལ་ཅེ་གཅིག་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཅེ་གཅིག་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཚད་ཚུལ་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ནི། འོ་ན། སེམས་དམིགས་གཅིག་
 བ་དག་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་འདྲིན་ཡིན་གྱི་ཆོས་གཞན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཙུག་སེམས་ཁོ་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པར་འགྱུར་བའི་
 སྟོན་མེད་དེ། གང་གིས་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་དག་དམིགས་བ་གཅིག་པའམ་ཅེ་གཅིག་པར་བྱེད་
 པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དེ་འདྲིན་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་པར་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དག་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་རྣམས་ཁོ་ན་ཉིད་འདྲིན་མ་ཡིན་
 གྱི། གང་གིས་དེ་དག་ཅེ་གཅིག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དེ་འདྲིན་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཅེ་གཅིག་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པར་
 ཐལ། ཉིད་དེ་འདྲིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ན། བྱེ་སྤྲོད་ན་རེ། ཉིད་དེ་འདྲིན་
 སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགོ་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། ཉིད་དེ་འདྲིན་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་
 རོ། །འོ་ན། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་གཡེང་དང་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཐལ་ལོ། །ཉིད་དེ་འདྲིན་དང་དེའི་མི་མཐུན་
 ཟླགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་
 སྐབས་སུ་སྟོམས་འདུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞིན། ཆགས་སེམས་སོགས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཉིད་དེ་འདྲིན་
 ཀྱི་རྗེས་ཁས་སྤངས་ན་ལེགས་པར་མི་སེམས་སོ། །སྟོམས་འདུག་དེ་དག་རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་

སྐབས་འདིར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་ལོ་བཞི་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་
 གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འདིར་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཡོད་དེ། གྲུབ་བདེ་
 རྩས་གཅིག་གི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་དང་གྲུབ་བདེ་རྩས་གཅིག་ལ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
 འབྲང་གིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རང་འཛིན་གྱི་སེམས་དང་རྩས་
 གཅིག་མ་ཡིན་པའི་དེ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་གཞན་
 དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་བསྟོམས་པའི་རྣམ་སྟོན་དང་རྒྱ་མཐུན་ཅི་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 དེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མེན་བར་གྱི་
 སེམས་ཅན་རྒྱ་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་དེ། བརྗོད་ལས། དེར་སྐྱེས་པ་དག་རབ་ཏུ་
 བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྩས་ཀྱི་དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད་
 གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ག་སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་ཡིན་པར་མཆུངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་
 སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲང་ལས། དེས་ན་འདིར་སྤར་སྟོམས་
 འཇུག་གི་རྩས་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བསམ་ནས་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྩས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བབྲངས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་རི་ལྟར་བསམ་གཏུན་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན་ས་ཐོན་རུལ་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་གཉིས་འོག་ཏུ་འཆད་
 ལ། འདིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། ཉོན་
 མོངས་དང་། རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བསམ་གཏུན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་
 དག་པ་བའི་རིགས་རྒྱན་གྱི་ཕྱང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྟན་ཅི་རིགས་གང་།
 ཕྱང་མ་བསྟན་གྱི་སྤེད་ལྟ་དང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ཅི་རིགས་དང་མཆུངས་ལྟན་དུ་སོང་བ་དེ། བསམ་
 གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་

མོངས་ཅན་ནི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སོང་ལ། ད་དུང་སྒྲུབ་ས་
 འཇུག་གི་རྩིས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཤུགས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་རང་གྲོགས་ཉོན་མོངས་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བས་དགེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་མི་དགེ་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་མ་བསྐྱད་ཀྱི་ཤེས་པར་འཇོག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་སྤྱོད་དེའི་
 ཆེ་ད་དུང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་རྩིས་ཅི་རིགས་ཤུགས་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེ་མེད་ན་དེ་ལ་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ཟེར་བའི་སྤྱོད་པ་འདད་མེད་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་རྗེ་ལྟར་བསམ་གཏན་ཡིན། ཞེ་ན། འོག་པར་སེམས་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བོད་གི་སྤྱོད་པ་འདད་ཀྱི་ཆེའི་སེམས་ཚུལ་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་
 ཅ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞིའི་དེ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་
 བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཉོན་མོངས་ཅན་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་སོགས་བཞིའི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་བཞི་བཞིར་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤྱོད་པ་འདད་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་རིགས་
 རྒྱུན་གང་། རང་སའི་སྤྱོད་སོགས་བཞི་ཅི་རིགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་དང་པོའི་སྒྲུབ་ས་
 འཇུག་གི་རྩིས་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་
 བསམ་གཏན་བྱི་མ་གསུམ་གྱི་དེར་རིགས་འདྲ། རང་སའི་སྤྱོད་པ་འདད་ཆེན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་གི་རྩིས་རིགས་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་
 སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སྤྱོད་པ་ནི་རྩིས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྤྱོད་དང་པོའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་དག་པ་གང་
 རང་སའི་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་ཤིང་ཆེན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་རྩིས་དེ། དང་པོའི་
 སྒྲུབ་ས་འཇུག་ལྟ་བུ་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལྟ་བུ་པ་ནི་
 ལྟ་བུ་པ་ཤིང་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་

རོ། །རང་སའི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་དེ། དང་པོའི་
སྟོམས་འཇུག་ང་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ང་རྒྱལ་གྱིས་
ནི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་བ་ཉིད་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རང་སའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཐར་ལམ་སོགས་ལ་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཤས་ཆེན་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་དེ། དང་པོའི་མ་རིག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། མ་རིག་པས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་བ་ཉིད་
གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་གོང་མ་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་སོ་
སོའི་མཆན་ཉིད་རིགས་བ་བསྟེ། གསུམ་བ་ཉོན་མོངས་བར་བྱེད་པའི་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་
དེ། བསམ་གཏན་བཞི་ཅི་རིགས་གྱི་དངོས་གཞི་དག་བ་བ་གཅིག་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་
བ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་ཡོད་པས་ཟག་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་
མེད་གྱི་རྣམ་དང་ཡང་དེ་མཚུངས་ལྡན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཟག་བ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཛོད་ལས་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་བ་ཡི་དག་བ་ནི། །དག་བ་དེ་ནི་དེས་ཐུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བཞི་བ་དེའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་དེ། ཅ་ཉོན་གྱི་ཁོད་ནས་ཁོང་ཁོ་བོར་བའི་སྟེང་ལྟ་ང་རྒྱལ་མ་
རིག་བ་བཞི་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་མི་འཛོག་སྟེ། ཁོང་ཁོ་གོང་མའི་སེམས་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆེ་ནའང་ད་དུང་གོང་མའི་སེམས་དང་བཅས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། སྟེང་སོགས་བཞི་ཡང་གཟུགས་གྱི་སས་བསྟུས་ཡིན་གྱི་འདོད་
པའི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་སའི་སེམས་དང་འདོད་ཉོན་མཚུངས་ལྡན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ཉོན་
ལ་ཆགས་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་གྱི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་གྱི་སེམས་
གྱི་འཁོར་དུ་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟེང་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་གོང་འོག་སྟེང་བས་སོ་སོར་
བཅད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་སའི་སྟོན་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྟེང་ལྟ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་བ་བཞི་ཡིན་

ཏེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ན་སྤྱི་བ་བ་དང་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་
 བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟམས་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་
 བ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་བཞི་པོ་སྟེད་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ་བྱིས་སུ་
 སྟེད་སོགས་ཉོན་མོངས་བཞི་ཤས་ཆེན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་བ་ན་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱིར་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱུར་པ་ན་
 སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སུ་འཛོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སོ་སོའི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་དུ་བྱས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཆེ་དེ་ལ་སྟེད་པ་
 སྤྱིས་ནས་སྤར་གྱི་དག་པ་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་སྟེད་པས་ཉོན་
 མོངས་ཚུལ་ཡིན། བདག་གིས་སྟོམས་འཇུག་འདི་ཐོབ་གྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁེངས་པ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་བ་དེ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཚུལ་ཡིན། སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ནས་ཉོན་
 མོངས་མི་རྒྱ་བའི་ཆེ་ལམ་ལ་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་འདི་དག་ཐར་ལམ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟམ་པ་དང་།
 ཐར་ལམ་ཡིན་པ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐེ་ཆོམ་པར་གྱུར་པས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་མོངས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 དུ་གྱུར་བ་དེ་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་ཚུལ་ཡིན། སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་གྱིས་
 སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་འཇུག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་རྟག་སོགས་སུ་ལྷ་བའི་ལོག་ལྷ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 དུ་སོང་བ་དེ་ལྷ་ངན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་མ་སོང་བའི་སྤྱོད་པ་དང་སའི་ཀྱན་དགྱིས་སམ་ཀྱན་ཉོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་
 དགེ་བ་ཡིན་པས་དག་པ་བ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཡིན་གྱི་དག་པ་བ་དང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་སའི་སྟེད་པ་གཅིག་དང་མཚུངས་ལྡན་
 ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། དག་པ་བའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་མཉམ་

བར་བཞག་པ་ན་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ནས་སྤར་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས།
 དེ་དག་ཐོབ་པ་ན་བདག་གིས་འདི་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁེངས་པས་ང་རྒྱལ་དང་
 ལྡན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་
 དག་ཐོབ་པ་ན་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་མོངས་པའི་མཐུས་འདི་དག་ནི་ཐར་ལམ་ཡིན་ལས་ཆེ་
 སྟམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས།
 སྟོམས་འབྲུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་
 ན་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཏྲག་སོགས་སུ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པས་དེ་དང་ལྡན་པར་སོང་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞི་ལ་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ།
 ལྟ་བུ་སྐྱེས་པས་ཉོན་མོངས་ཚུལ་ལ་མངོན་ཤེས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འབྲུག་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལོག་མ་ལའང་མེ་འོང་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། འོ་ན།
 གཟུགས་མེད་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན།
 བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ལ་ནི་སྤར་ལྟ་ལོག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་དུ་སྟོམས་འབྲུག་
 དག་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་མཚོག་སྟེ་འདིའི་མཐུས་ཉིང་རེ་འཇིན་འདི་ཐོབ་པས་
 སོ། །ཞེས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོག་འཇིན་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་པས་སྟོན་མེད་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་བཞིར་ཉི་ལོག་བྱེ་སྐྱེ་ཡང་འདོད་དེ། མཛོད་ལས།
 བཞི་ཞེས་ཉི་ལོག་པ། །དེ་དག་སྟེང་ལྟར་རྒྱལ་མོངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྐྱེ་ན་
 དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རོ་བྱང་གཅིག་ལུས་བྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་སྟེང་པས་རོ་བྱང་བཤམ་
 ཆེ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་དེ་ནི་རོ་བྱང་བྱ་དང་། སྟེང་པ་རོ་བྱང་

བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་
དེས་སྤང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤོང་པ་དེས་དག་པ་བའི་རོ་སྤང་བའི་
ཆོ་དག་པ་བ་ཉམས་ནས་སྤོང་པ་གཅིག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།
མཛོད་ལས། རོ་སྤང་མཚུངས་ལྡན་སྤོང་བཅས་སོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། རོ་སྤང་བར་
བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ལངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་རོ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་སྤོང་བཅས་གཅིག་བྱས་བྱེད་པ་མི་
འཐད་ལ། སྤོང་པས་ཉོན་མོངས་ཚུལ་གིན་ཏུ་འདི་ལྟར་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པར་བྱའོ། །དེས་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་རྟོགས་སྟོན། །

ལྷ་པ་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པས་དབྱེ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་དང་དེ་མ་སྒྲུབ་ཀྱི་བདག་མེད་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་ཅན་
གཉིས་ཡོད་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གསུམ་གྱི་ཅི་རིགས་བསྐྱད་པས་མཆན་འཛིན་གྱི་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་
གི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ལ། བདག་མེད་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བདག་འཛིན་གསུམ་
ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཛིན་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་
པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཛིན་པ་འཛིག་རྟེན་དེ་ལས་འདས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྦྱིན་པའི་
འཁོར་གསུམ་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱིས་ཟེན་མ་ཟེན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་སུ་བཤད་
པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཤེར་མདོ་ལས། སྦྱིན་པ་དང་། ལེན་པ་སོ་དང་། སྦྱིན་པ་སོར་དམིགས་
པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
དོན་བཤད་པར། འཇུག་པར། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་སོ་གཏོང་སོས་སྟོང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་

པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྲ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་པའི་དེ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་
 པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། །ཞེས་དང་། དེ་དག་རང་འགྲེལ་ལས། མི་དམིགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཕྱིར་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་གཅིག་བྱ་ལ་
 སྐར་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བཤད་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་
 སུ་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གསུམ་གའི་སྒྲོན་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བཤད་ཤིན་ཏུ་དགོས་ལ།
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བཤད་ཚུལ་གཅིག་གསེར་སྤེང་གི་དེ་སྤྲ་བྱངས་ཟེན་ལ་གཉིས་ཀའང་ཁས་
 སྤངས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཙམ་སྒྲོམ་པའི་གཉེན་པོ་པན་ཡོན་གནས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉིང་འཛིན་དག་པ་བ་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱི་
 ཤེས་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་རིགས་
 ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཙམ་ཞེས་པས་སྤྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་
 བོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སོགས་ལས་གཞན་བདག་མེད་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཙམ་ཡོད་པ་གཙོ།
 སྒྲོམ་པ་སྒྲོས་པས་སངས་འཕགས་ལ་ཡོད་པ་གཙོ། ཡན་ལག་གསུམ་སྒྲོས་པས་ཉིང་བསྟོགས་
 གཙོ། ཉིང་འཛིན་སོགས་དང་ཤེས་པ་སྒྲོས་པས་གཟུགས་སོགས་གཙོ། དག་པ་བ་སྒྲོས་པས་
 ཉོན་མོངས་ཙན་གཙོ། བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གསུམ་དང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་
 ཏུག་པོ་ཅི་རིགས་རྣམ་ཙན་གྱི་གཉེན་པན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉིང་
 འཛིན་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་
 གི་མཚན་ཉིད། ལྷག་མ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཏུག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དེ་
 ལ་དབྱེ་ན། ཉམས་གནས་བྱུང་པར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡོད་དེ། རང་གི་མཇུག་སོགས་སུ་
 སྒྲོམས་འཇུག་གི་རྣམ་འབྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དག་པ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དག་

བ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས། །རྣམ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིར་བརྗོད་བདེ་བའི་བྱིར་
བྱས་ནས་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་འདོག་ལ་བསམ་གཟུགས་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་རྟོགས་སྤོ། །རང་གི་
མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་འཇ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་
ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ་རང་ཉིད་སྟོམས་འཇུག་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་སྦྱེ་བའི་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གཅིག་དང་
རང་ཉིད་རྗོགས་པ་དང་གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་ཟད་ནས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་བའི་ཉམས་པ་ཆ་
མཐུན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆན་ཉིད་དེ་ཡང་། མཛོད་ལས། དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ཉོན་
མོངས་སྦྱེ་དང་། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ། འདིའི་མཆན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཉམས་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་
བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་སོགས་ཡོད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་དག་པ་བ་
གཞན་འདྲེན་པའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་སྟོམས་འཇུག་གནས་པ་ཆ་མཐུན་
ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་དང་ས་གཅིག་པའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པ་
ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། རང་ས་དང་ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། གནས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
ནི་རང་གི་ས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་
ཡོད་དོ། །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་སའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་
ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་བྱིར་བར་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གོང་དང་། ཞེས་
དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བྱིར་བར་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་ས་གོང་མ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གནས་བྱིར་ཀྱི་ཆ་མཐུན་འདི་གཉིས་ལ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དག་པ་བ་རེ་
འདྲེན་པ་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། རང་ས་དང་གོང་སའི་དག་པ་བ་དང་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་བསམ་གཟུགས་བདུན་ཡོད་དེ། སྤིང་ཅེ་ལ་བྱིར་བར་ཆ་མཐུན་མེད་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ཡང་སྲིད་ཅེ་ལ་
 གོང་ས་མེད་པས་བྱུང་བར་ཆ་མ་ཐུན་དོར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་
 སུ་ལམ་ཟག་མེད་སྟེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ། སྟོམས་འཇུག་གི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་
 གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་སྟེ། མཛོད་ལས། ཟག་མེད་རྗེས་མ་ཐུན་པ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།
 ངེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དབྱེ་ན་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་སྲིད་ཅེ་འང་ཡོད་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ནས་
 སྲིད་ཅེ་ལེ་སེམས་ཀྱི་བར་དགུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་བསྐྱབས་ཟེན་ཏོ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་
 ལྟར་ན་འང་སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་ཟག་མེད་མེད་པར་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་སྲིད་ཅེ་དེ་ལ་
 ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གཅིག་ཡོད་དེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འབྲེག་ཅིག་ཉན་ཐོས་སྟེ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མཐུན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་མ་ཐུན་བཞི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྣམ་
 བར་བྱང་བའམ་དག་པ་བ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀུན་དགྲིས་
 ཀྱི་དག་པ་བ་དགེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རི་ལྟ་
 བྱ་ཞེ་ན། དག་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་
 བྱང་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་འགྲེལ་པ་ལས། དག་པ་བའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
 བ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་དགྲིས་པའི་བྲི་མ་བྲལ་བས་རྣམ་པར་བྱང་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་སྟོམས་བར་འཇུག་པའི་རྩས་ནི་
 དག་པ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དཀར་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
 ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་སྟེ་རང་

སའི་ཀུན་དགེས་དང་བྲལ་བས་དག་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདི་དག་གི་དོན་དང་སྒྲུབ་པའདུག་གཉིས་ཀའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །མཛོད་ལས། ཉམས་ཆ་མ་ཐུན་སོགས་
མཛུག་ཐོགས་སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆ་མ་ཐུན་
བཞི་གང་གི་མཛུག་ཐོགས་སུ་གང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་མཛུག་ཐོགས་སུ་
ཉམས་གནས་སྐྱེ་མིན། གནས་པའི་དེར་ཉམས་གནས་བྱེད་པར་ཆ་མ་ཐུན་གསུམ་སྐྱེ་བ་ཡོད། བྱེད་
པར་གྱི་དེར་ཉམས་པ་མ་གཏོགས་གསུམ་སྐྱེ་བ་ཡོད། དེས་འབྲེད་ཀྱི་དེར་དེས་འབྲེད་གཅིག་བྱ་སྐྱེ་
བའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རང་འབྲེད་ལས། ཉམས་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ནི་ཉམས་
པ་དང་སྟན་པའོ། །དེའི་མཛུག་ཐོགས་སུ་ནི་གཉིས་སྐྱེ་སྟེ་ཉམས་པ་གནས་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དག་
གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་མཛུག་ཐོགས་སུ་རང་ནས་བརྩིས་པའི་
དུས་སམ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་ལ་རང་སའི་
དག་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་གོང་སའི་དག་པ་བ་སྐྱེ་བ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་
དེ་རིམ་བཞིན་དུ་དེའི་མཛུག་ཐོགས་སུ་ཆ་མ་ཐུན་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེད་ལས། གནས་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཛུག་ཐོགས་སུ་ནི་གསུམ་སྟེ།
དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་གསུམ་
པ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་དུས་གསུམ་པར་རང་སའི་དག་པ་དང་གོང་སའི་དག་པ་བ་དང་གོང་སའི་ཟག་མེད་
དམ་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེད་ལས། བྱེད་པར་གྱི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཛུག་
ཐོགས་སུ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉམས་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཉམས་བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། རང་འབྲེད་ལས། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཛུག་ཐོགས་
སུ་ནི་གཅིག་སྟེ། དེ་གཅིག་བྱ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུ་ཞིབ་ཆ་ཅུང་
ཟད་ཡོད། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་ལུགས་ཅམ་མོ། །བདུན་པ་ཟག་མེད་བདེན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་

ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ས་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་རྒྱད་གྱི་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་ངོ་ཤོད་སྒྲོན་ས་རྟེན་གྱི་པའི་ཟག་བཅས་དང་རྟེན་གྲུལ་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་སོགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་ས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཞེན་རིག་དེ་དང་བདེན་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་ས་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྟེན་གྲུལ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་ནི་སོ་སྤྱི་ལ་མི་འོང་། སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བའི་དོན་སྒྲུ་མ་གོང་མའི་གསུང་ལས་རྟེན་གྱི་པའི་ཞེན་རིག་བཞག་པ་ལྟར་པལ་ཆེར་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་པར་སྒྲུང་སྟེ། སྟོམས་འཇུག་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་ལྟར་ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། རེས་སྟོམས་འཇུག་ཟག་བཅས་ནི་དག་པ་བ་ཅུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོད་ཅིང་མངོན་ཤེས་ཞེན་རིག་མ་ཡིན་པས་དབྱེད་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་ངོ་། །འདི་ལ་ཡིད་མངོན་སོགས་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །འདིར་པལ་ཆེར་དེས་གོ་ལ་སྟོས་ན་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་དམིགས་རྣམ་སྒྲོན་ས་བཤད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བའི་དོན་བཤད་པ། ཡན་ལག་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲུར་བའི་དུས་སུ་རང་གི་སྒྲོ་ངོར་གཟུགས་ཀྱི་དང་ནམ་མཁའི་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཅི་རིགས་ལ་རགས་པར་བལྟས་ནས་ནམ་མཁའ་སོགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་གཙོ་བོ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོང་མའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པར་དམིགས་རྣམ་སྒྲོན་ས་བཞག་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་རིགས་ཏེ། སྒྲུར་བའི་དུས་སུ་རང་གི་སྒྲོ་ངོར་ཞེས་པས་གཟུགས་སོགས་སྤྱིར་མེད་པར་མི་སྒྲོམ་ཞིང་རང་གི་སྒྲོ་ངོར་གཞིག་དགོས་པར་གོ། །ནམ་མཁའ་སོགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཞེས་པས་འདི་ལ་དབྱེད་པ་གཙོ་ཆེའང་སྟུམ་པ་གཙོ་དེ་ཅིང་ཅི་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན། གོང་མའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་ཞིང་དམིགས་རྣམ་སྒྲོན་ས་བཞག་པ་ཞེས་པས་གཟུགས་

མེད་དངོས་གཞི་ཁོ་ནར་གོ་ལ། རིགས་ཅན་སྒྲོས་པས་དེར་མ་འདུས་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱད་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྦྲ་བཤད་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་ཞེས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་པའམ་གཟུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་གཟུགས་
མེད་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་
དུ་འཇུག་གྱེད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཉེར་བསྒྲིགས་གསུམ་དང་བཅས་
པར་ནི། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་ཅེས་བྱ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་མེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་རང་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཅོད་ཚུལ་མང་སྟེ་མ་གྲིས་པས་དེར་སྟོས།
འོ་ན དེ་ནས་ཤི་འཕྲོ་ཉེ་འོག་མའི་བར་དོ་བྱུང་ཆེ་གཟུགས་དེ་གང་ལས་སྦྱེ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་
སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་སེམས་ཀྱི་སྤྲེང་ན་གཟུགས་ཀྱི་ས་
བོན་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མཛོད་ལས། གཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྦྱེ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་པལ་ཆེན་སོགས་ལས་གཟུགས་
མེད་པའི་ལྷའི་ཁང་པ་དང་ལག་ན་མེ་ཉོག་ཐོགས་པར་བཤད་པ་ལ། ཐེག་བསྐྱུས་འགྲེལ་བ་དོན་
གསང་ལས། དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷས་རྩ་འབྱུང་བསྟན་པ་ལ་བཤད་ཅེས་བོད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་བ་ཁ་
ཅིག་གསུངས་སོ། །སྤྲེལ་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ན་རྒྱང་ཡོད་པས་གཟུགས་དེ་ལས་སྦྱེ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་ཚུལ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
ཀྱི་དང་། ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་
མེད་མིན་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་ནས། ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་པར་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པར་དམིགས་
ནམ་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་

ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁའ་འདུ་
ཤེས་ཀྱང་བཤེག་ནས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པར་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སྤར་ལྟར་
ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་དེ་ཡང་བཤེག་ནས་བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སྤར་
མ་ལྟར་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་
ཡང་བཤེག་ནས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མེད་ལ་འདུ་ཤེས་སྤར་བ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཞི་གནས་
ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སྤར་མ་ལྟར་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། འདིར་ཆ་བཞག་སྟོས་པས་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་བསྟུ། གཞན་སྟེ།
འདི་རེ་རེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་རེ་སོགས་ཡོད་པལ་ཆེར་
བསམ་གཏན་སྐབས་དང་འདྲོ། །

བཞི་པ་ནི། བོད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་བ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ལས། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེའི་བཏང་སྟོམས་
དང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྗན་པར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྤལ་མ་སྤུ་སྟོམས་ལས་
བྱས་པའི་རས་ཡུག་ལྟར་སེམས་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་འཆད་གསུངས་
སོ། །འདིར་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཡན་ལག་བྱུབ་མཐའ་གོང་འོག་
གང་གི་འང་མི་འདོད་དེ། བྱུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་ནའང་དེ་ལ་ཡན་ལག་
ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། མེད་པར་ལུང་རིགས་དུ་མས་འབྱུབ་པའི་བྱིར།
འོག་མའི་ལུགས་ལའང་མེད་དེ། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཇུས་དེ་དག་
ལས་བསམ་གཏན་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡན་ལག་དང་ལྗན་པ་ཡིན་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་མཛོད་པའི་མདོ་བྲངས་པ་དང་ལུང་
སྤེ་བཞི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་

པའི་ཕྱིར་དོ། བཟུམ་ཆེན་ལུགས་ལ་འཇུག་མེད་དེ། གུན་བརྟུས་ལས། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཞི་
གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས།
དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡང་དག་པར་འདུས་ཏེ། རོགས་པའི་འདུ་
ཤེས་རྣམས་རྩབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྷ་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སོ་སྟུང་ནས། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། གནས་སོ། །ཞེས་
བ་ནས། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་
མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུངས་
ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ལ་བོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་ཅོམ་མ་གཏོགས་བསམ་གཟུགས་ཆད་མེད་མདོན་
ཤེས་སྟུན་གྱི་སྒྲོར་གྱི་རོ་བོ་སྟུན་པའི་མདོ་ཆོག་ལ་ཤེས་ཕྱོགས་སོགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མདོ་
ཆོག་དག་ཞུས་དག་སྟབས་པ་ཅོམ་དུ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
འདིའི་སྐབས་སུ་མི་འཆད། ཚུལ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཆངས་པའི་ཡུལ་སའི་བར་དུ་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་
བར་བཤད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་དག་ལ་བསམ་གཏན་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་
རྣམ་པར་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་ལས། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་
ལ་འཇུག་མཐོང་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཞི་གནས་ཤེས་ཆེ་ཞིང་དེའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་
ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་མ་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་སྒྲིམས་འཇུག་འདི་
དག་གསར་དུ་སྦྱབ་ཆེ་དང་འདི་དག་ལ་རིམ་བཤུགས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཆེ་དམིགས་པ་སྟེ་མ་སྟེ་
མའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྣམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་པས་ན་གཟུགས་མེད་
རྣམས་དམིགས་རྣམ་གྱིས་འདའ་བ་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས།
དེ་ལྟར་དེ་དག་དམིགས་རྣམ་སྟེ་མ་རྣམས་དོར་ནས་ཕྱི་མ་རེ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་

རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས།
གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར། དམིགས་པས་འདའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསམ་
གཏན་རྣམས་དམིགས་རྣམ་ཙམ་གྱི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བ་
ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་སྐྱབ་དུས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྒོ་གཅིག་གིས་རིམ་
བཞིན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཆེ་ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མ་བཀག་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ན་ཡན་ལག་
གིས་འོག་ས་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འདུག་ལྗང་སོགས་ཀྱི་བྱང་པ་ལ་འདུག་ལྗང་གི་བྱང་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 བྱང་པ་ར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་བྱང་པ་ར། ཉིང་འཛིན་རྫོགས་མ་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་བྱང་
 པ་ར། ཡོན་ཏན་སྐྱབ་དཀའ་སྤོང་བྱང་པ་ལྟེ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་སྐྱབ་
 མཐའ་འོག་མ་དང་སྐྱབ་མོང་ལྟར་ན་ས་དེ་དང་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ལྗང་གི་ཆེ་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལྟ་བུ་ནས་བཅིས་པའི་ས་གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོམས་འདུག་དག་པ་
 བ་དང་ཟག་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ལྗང་སྐྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཀྱི་ས་བཞི་བཀལ་ནས་སྐྱབ་
 པའི་དེ་མེད་དེ། རྟེན་དམིགས་རྣམ་པ་སྟོམས་འདུག་གི་ས་སྟེ་ས་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ཟག་མེད་མཐུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་ནས་བཅིས་པའི་ལྷག་སྟེ་གོང་གི་གསུམ་པ་ཚུན་དང་། འོག་གི་
 གསུམ་པ་ཚུན་ཆད་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་སྐྱབ་སྟེ། རང་གི་ལྷག་དང་འོག་ཏུ་བཅིས་པའི་སྟོམས་
 འདུག་གིས་དགོ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ལྗང་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགོ་
 བ། །སྤྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོམས་འདུག་དག་པ་བའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཡང་སྤར་ལྟར་
 གོང་འོག་གི་གསུམ་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སྤྱི་བ་ཡོད་དེ། ལྷག་འོག་གི་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་དང་
 རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགོ་
 བ། །སྤྱིའོ་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །རང་གི་ས་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 སྟོམས་འདུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
 འོག་མའི་དག་པ་བ་གཅིག་ཀྱང་སྤྱི་སྟེ། མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ལས་རང་དག་དང་། །ཉོན་
 མོངས་འོག་མའི་དག་གཅིག་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་དང་དག་པ་བ་ལ་བྱང་

བར་མང་བས་བཤད་ན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེར་བྱག་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། རང་ས་དང་
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་དག་པ་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་བྱག་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཟག་མེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེར་བརྒྱད་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དེ་གཉིས་
 གཉིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ནི་
 བརྒྱད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དེར་དགུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ།
 རང་ས་དང་ནམ་མཁའ་དང་བཞི་པ་གསུམ་གྱི་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བྱག་ །སྲིད་ཅེ་ལ་ཟག་མེད་མེད་
 པས་ཅི་ཡང་དང་སྲིད་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ། དགུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་
 ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་དགུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་
 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བཞི་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་རྣམས་ཀྱི་དེར་བརྒྱ་བརྒྱ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ།
 གོང་གི་སྟོམས་འཐུག་གཉིས་ཀྱི་བཞི་དང་འོག་གི་སྟོམས་འཐུག་གཉིས་ཀྱི་བཞི་རང་སའི་གཉིས་
 ཏེ་བརྒྱ་རེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
 པ་གཞན་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རྩལ་བརྒྱ་སྐྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་སྲིད་
 ཅེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་བ་འདིར་མེད་དེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཅི་ཡང་གི་དེར་བདུན་སྐྱེ་
 བ་རིགས་པས་ཤེས་སོ། །དག་པ་བའི་ཆེ་སྲིད་ཅེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འད་བྱག་ཡོད་དེ་རང་སའི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དག་པ་བའི་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་རེ་བསྟན་ནས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་བྱག་སྐྱེ་བར་འདིས་བདུན་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ལྟར་ན་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རེ་རེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྟོམས་
 འཐུག་བརྒྱ་བདུན་རེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རེ་རེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཟག་
 མེད་དང་དག་པ་བ་རེ་རེ་སྟེ་བརྒྱ་བྱག་འཕོག་པའི་སྟོམས་འཐུག་དང་བརྒྱ་བདུན་རེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རེ་རེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བརྒྱད་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱང་སེམས་ཐོད་བཀལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དཔེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་པ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དང་པོ་དག་པ་བ་ལ་འཇུག་པའང་
 ཡོད། གཉིས་པ་དག་པ་བ་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད། དེར་སྲིད་ཅེ་དག་པ་བ་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད།
 དེར་འགོག་སྟོམས་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱལ་བའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་ཏིང་འཛིན་རྩལ་སྦྱངས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེ་
 བས་ཀྱང་དཀའ་བའི་ཐོད་ཀླལ་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟག་འོག་གི་གསུམ་རེ་རེ་
 མ་ཟད་སྟོམས་འཇུག་གི་ས་དགུར་འང་བཀལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ནས་དགུ་བཀལ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སྲིད་ཅེ་ནས་དགུ་བཀལ་
 ནས་འདོད་སེམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། འགོག་དང་བཅས་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་དགུར། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་
 ལེས། །མཉམ་བཞག་མིན་པའི་མཆམས་བཟུང་སྟེ། །ཐོད་ཀླལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། །གཅིག་
 དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལ། །བྱུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བཀལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་
 མི་འབྲར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྲིད་ཅེའི་རྗེས་སུ་འདོད་སེམས་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ཆེ་མཛོད་ལྟར་ན་རང་ས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་བཅིས་པའི་དགུ་བཀལ་བའི་ཐ་
 སྟོད་བྱེད་ལ། འདིས་བརྒྱད་བཀལ་བྱས་པ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་ནས་དོར་བ་ལ་བཀལ་བའི་ཐ་
 སྟོད་བྱས་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་གངས་ལ་མ་བཅིས་པའི་བྱང་པར་ཡིན་པས་མི་འགལ་
 ཚུལ་ལེས་པར་བྱའོ། །མཛོད་ལུགས་ཀྱི་ཐོད་བཀལ་དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཉོན་མོངས་མ་སྦངས་ཀྱང་
 སྟོམས་པར་འཇུག་བྱལ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱལ་བའི་ཉན་རང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། བྱལ་སྟེ། ཉན་
 རང་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་རྩལ་ལིན་ཏུ་ཆེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་

ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཉིང་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཉིང་འཛིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །ཞེས་
དང་། རྫོགས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་
བ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའོ། །ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོམས་འབྱུག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྒྱས་ལས། མིང་དུ་
གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིམ་བུ་བྱ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྐྱས་པས་ཉིང་འཛིན་
རིམ་བུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཡང་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྐྱས་པ་རིམ་
བ་བསམ་གཏན་ལྟག་མ་རྣམས་དང་གཟུགས་མེད་པས་བསྐྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མོ། །ཞེས་དང་། སྟེལ་བསྟོད་ལས། བསེ་བུ་ལྟ་
བུ་རྣམས་ལ་ནི། །པ་རོལ་ཕྱིན་བྱག་མིང་ཡང་མེད། །བཙེམ་ལྡན་ཉག་གཅིག་པ་རོལ་ཕྱིན། །བྱག་
གི་སྦྱི་ལ་བཞུགས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བར་ཕྱིན་ཅེས་བའང་། པ་རོལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་བྱས་ན་དེར་ཕྱིན་བྱེད་དང་། དེར་ཕྱིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ན་བྱང་སེམས་ལ་དེར་ཕྱིན་
པ་མེད་ཀྱང་ཕྱིན་བྱེད་ཡོད་ལ་ཉན་རང་ལ་དེར་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱང་མེད། དེ་དག་ལ་ཐར་ལམ་ཡོད་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཟོད་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཕྱིན་གྱི་སྐད་དོད། ལྷ་ར་མཆོག་
དང་ཨི་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བྱས་ན་འང་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་བར་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱི་ཉན་རང་ལ་དེ་
མེད་དེ། དེ་དག་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱིན་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་སྦྱིན་སོགས་དུས་

དམིགས་ཆེད་འབྲས་བཞིའི་སྒྲོན་ས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབྲིང་ཡན་ཆད་ལ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བ་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་བརྒྱད་
ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྔ་རེ་དང་། བཞི་པ་
ལ་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འོག་མ་འོག་མའི་དམིགས་རྣམ་རེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ།
སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་དེ་དང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱ་བ་ལས། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་ལ་ལྷ་རྩེགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
དང་། མཛོད་ལས། སྒྲོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། རྟོག་དང་
དཔྱོད་དང་དབྱུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཟུགས་མེད་ཡང་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་སྤྱིར་རྟོག་དཔྱོད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་གང་
རུང་གི་སྒྲོན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་ཀྱི་སྒྲོན་ཀྱི་རིགས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་སོགས་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན་ཡང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་སོགས་ལ་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་སོགས་ལ་སྤྱིབ་པས་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
སྟོབས་ཐོབ་པ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསྐྱབས་ཟིན་ཏོ། །སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་དཔྱོད། གཉིས་པའི་དགའ་བདེ།
གསུམ་པའི་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲོན་ཡིན་ཀྱང་བསམ་གཏན་
ཀྱི་སྒྲོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་བཟང་ལོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དེ་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དེ་དང་དེ་
ལ་པན་འདོགས་བྱེད་ཅམ་ལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་དུ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། བསམ་གཏན་དེ་དང་དེ་ལ་པན་འདོགས་པ་དང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་པར་འགྱུར་བའི་

སྤྲད་དུ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། བསྐྱ་བ་ལས། གང་གིས་ཆེ་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་པན་འདོགས་པ་དག་
བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ས་ལ་པན་འདོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཡོ་བའི་མིང་དུ་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། གཞན་གྱི་ས་ལ་
ལྟོས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་
ལས། རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བདེ་འདི་དག་ཀྱང་བཞི་བ་ལ་ལྟོས་ནས་གཡོ་བའི་སྟོན་དུ་བཤད་ཀྱི་
རང་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འོག་མ་འོག་མ་མ་ཐོབ་
པར་བསམ་གཏན་གོང་མ་གོང་མ་མི་ཐོབ་པ་དང་། གཉེན་པན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བྱེད་ཚུལ་སྟོ་
ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་
ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་སྲིད་ཀྱི་ཟག་པ་མི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་སྲིད་ཟག་པ་སོགས་སྐྱབ་པ་མཐའ་
དག་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བ་གང་བྱས་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དུས་དང་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བག་ལ་ཉལ་ཚུན་ཆད་ནས་མེད་པ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་
པ་དང་འཛིན་ལྟ་སོགས་ལྟ་བའི་ཟག་པས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི་
དེ་གཉིས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་སྟེ། ཁམས་གོང་འོག་གི་ཟག་པ་ཆགས་སྲིད་
ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སྣ་ཆོགས་གདུལ་བའི་ཆེད་དུ་
ལེན་པ་གང་ཞིག །གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་དུ་མི་རུང་
བ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་དང་རིགས་མཐུན་པར་བསྟན་ནས་འདུལ་བར་

བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱབ་ཆོས་བཤད་པར་ཉི་ལྔ་ལས། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུ་བས་ཟག་པས་བསྐྱུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི། ཞེས་
 དང་། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། ཏྲགས་ཟུར་དང་པོ་འཆད་པར།
 ཉི་ལྔ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཏྲགས་ཟུར་གཉིས་
 པ་ཡང་ལུང་འདིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་དགོས་ཆེད་ཀྱིས་ཚུལ་གྱིས་ཤུགས་ལ་
 འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་འདིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དགོས་པ་དེ་འབད་
 མེད་དུ་གྲུབ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་དགོས་མེད་
 མི་ཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་སྤངས་པས་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དཀོན་
 མཆོག་སྒྲོན་མེ་དང་། མདོ་སྤེ་རྒྱན་སོགས་ནས་བཤད་དོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་
 དུ་མི་རུང་བ་ཡང་ཆགས་སོགས་གང་འདུལ་དེའི་སྒོས་འདུལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་
 བའང་ཆགས་པ་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་དུ་མར་མདོ་ལས་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ་ལུའི་
 རྣམ་བཤད་ལས། སློག་གཅོད་གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་
 དག། ཞེས་པ་ནས། འདིས་མཆོམས་མེད་བྱས་ནས་དཔྱལ་བར་འགོ་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུང་དུ་སྟོང་
 བཅེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་ཉི་བར་བཞག་པ་སྟེ་བདག་གཞན་བཞེ་པོད་པའོ། །གསོད་པའི་དུས་ན་རང་
 ཉིད་སེམས་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་གི་སེམས་སུ་གནས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སོགས་ཡེ་མི་
 འབྲེས་པར་རིག་པ་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཐབས་དེ་ལས་གཞན་མ་རྟོག་པས་ཐོངས་
 ཆོས་དེ་ལྟར་སློག་དང་ཕྱལ་ན་ཉེས་པ་མེད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་དང་།
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་མ་བྱིན་ལེན་བྱེད་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་
 འཕེལ་ལོ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གཞུང་འདི་དང་རྣམ་སྤང་མདོན་བྱང་དུ་ལུས་དག་

གི་བདུན་མ་གཏོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། འཛིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་ལ་ཡང་གནང་བ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དུག་ལྔ་ཤས་ཆེ་བ་
ནམས་ལ་དེ་དང་དེའི་ནམ་བས་འདུལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔུང་པ་བཟང་པོ་ལས། གང་གི་
རང་བཞིན་ཆགས་སྤང་དང་བུལ་ཡང་། །ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟོན་དང་། །གདུག་
པ་འདུལ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཁོར་སྟོན་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འཛིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་ལ་དེའི་ཚུལ་སྟོན་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ནས་རྒྱུད་ལ་
སྦྱེད་པའི་གནང་བ་གཏན་ནས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་
ཀྱི་དོན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་བདེན་པར་བརྩམས་ནས་ལམ་བསྐོས་ས་
པས་ཀྱང་ལམ་བསྐོས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་ཀྱིས་བདེན་པར་བརྩམས་
ན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆའ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་ལའང་མདོ་ལུགས་སྐབས་སུ་གནང་
བ་མེད་དེ། ཞེ་སྤང་ནི་སྟོན་སྟོན་ཡང་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱམས་
སྟོང་རྗེ་གཉིས་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ན་མདོའི་སྐབས་སུ་གཏན་ནས་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་པོར་ན་གཞན་དོན་ཀྱི་རྩ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་ནམ་
བཤད་ལས། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པའི་སྟོན་སྟོན་ཆགས་པ་ཉེས་མེད་ཀྱི་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་ལ།
ཞེ་སྤང་ལ་ནི་གཞོད་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། ཁྲིས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་སྐབས་བྱེད་དེའི་
བག་ཆགས་གཡོས་པར་འགྱུར་བས་སྟོང་རྗེ་ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གལ་
ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་ལ་པན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྗེ་ཉམས་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་
དོན་ཆེན་པོའི་རྒྱན་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་ནམས་ལ་
པན་བྱེད་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཆགས་སྟེས་ལྟར་མི་འགྱུར། །འདི་ཡི་ཞེ་སྤང་ནམ་ཀུན་ཏུ། །སེམས་ཅན་
ཀུན་དང་འགལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉི་སྤང་གི་དོན་ནི་ཆགས་མེད་སྤང་

མེད་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་རྩ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་དམ། ཞེ་ན། དགེ་རྩ་བྱི་མ་གཉིས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་དགོས་པར་མ་ཟད་སྤང་མོངས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཚུན་ཆད་ནས་སུན་འབྱེན་དགོས་ཤིང་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྦྱང་བའམ་ཐུལ་བ་གཅིག་དགོས་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་ཚུན་ཆད་ནས་མེད་པ་ལམ་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་བྱེད་ཞེས་པའོ། །ཆགས་པ་ལ་གནང་ཚུལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་དོན་དེ་མི་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ཆངས་སྒྲིད་གནང་བ་ཡིན་ཀྱི་ཆགས་སོགས་མ་ཐུལ་བར་རང་དགར་སྒྲིད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་སོང་བས་རང་དོན་མི་བྱས་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ཆགས་པ་གིས་པའི་འབྲས་བུ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལན་དུ་མར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་མེད་ཏོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་སྒྲགས་ཆེན་པོས་ཉོན་མོངས་བརྟུལ་ནས་འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཉོན་མོངས་དེ་སྤྱད་ཀྱང་དེས་ཉེས་པས་གོས་མི་ཐུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་བྱས་པ་བཅོམ་པའི་མེས་མི་འཆོག་པ་དང་བཅའ་དུག་སོགས་ལ་སྤྱད་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཐུལ་ལ་སྤངས་པ་མེད། །སྒྲགས་ཀྱིས་བསད་པའི་དུག་དང་འབྲ། ཞེས་དང་། འོད་སྤང་གིས་ཁྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་སྒྲགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་པའི་དུག །སྒྲེ་བོ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་མི་བྱས། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཅན། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་ལྷང་བྱེད་མི་བྱས། །དཔེར་ན་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་ཀྱི་མི་གཙང་ལུད། །དེ་ནི་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་ཞིང་ལ་པན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལུད། །དེ་ནི་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ལ་པན་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཀུན་བརྟུས་ཉི་སྤང་དག་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འདིར་ནི་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མེས་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཁམས་པ་གཅིག་ལ་གདམས་པ་དང་། པོ་ཏྱ་བའི་ནད་པ་ཆང་འཐུང་གི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་གཞུང་

ལམ་དང་བསྐབ་བརྟམ་ལྟར་བཤད་ལ། ད་དུང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གྲགས་ཆེ་བས་མ་སྒྲིལ་
སོ། །དེས་ན་འདོད་མིན་གྱི་ཟག་པ་ལ་ལོག་གཡེམ་གཅིག་སྤུ་མ་ཡིན་གྱི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྷ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆགས་པ་སོགས་ཡོད་དོ། །འདི་ལ་བཤད་རྒྱ་མང་སྟེ་རྒྱས་པར་མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་རྣམས་དེ་ཙམ་མི་རྩལ་ནའང་རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དང་བསྐབ་བརྟམ་
དག་ལ་ངེས་པར་བལྟ་དགོས་ཀྱི་འདིར་ནི་ཡི་གེ་མང་དོགས་ནས་སོ། །

བཞི་པ་ཉིང་འཛིན་རྫོགས་མ་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ལ་ཉིང་
འཛིན་བརྟན་པོ་ཙམ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་པན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་
ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་
གཉིས་པ་གཉིས་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཡོད་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནམ་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པའི་ཤུགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
གཉིས་ལ་ཡང་ཉིང་འཛིན་རྫོགས་པ་ཙམ་དང་བན་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་
རང་རང་གི་ལས་བྱེད་ཅིང་པན་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་པན་འདོགས་ཀྱི་ཤུགས་རྫོགས་
མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ལ་ཉིང་འཛིན་དང་པན་
འདོགས་རྫོགས་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་གཡོ་བའི་སྒྲིན་གྱི་དག་མ་དག་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཉིང་འཛིན་ཤུགས་མ་རྫོགས་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་ལ་
དེ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གི་གྲོགས་རྟོག་དཔྱེད་ཀྱི་གཡོ་
བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ། བྱུང་སྟེ། སངས་འཕགས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་
དཔྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པར་མི་བྱེད་པར་གཡོ་བ་དང་འབྲུག་པ་དག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཉི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་དཔྱེད་འཆད་པའི་ཉན་ས་ལས། བཉམ་པར་བཞག་

བའི་ས་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་བཏྲན་པར་དཔྱོད་པ་དང་པོ་སྐྱེས་པས་དམིགས་པ་ལ་ཡིད་ལ་བརྟུན་
 བ་རགས་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དམིགས་པ་ལ་མི་བཏྲན་པར་དཔྱོད་པ་
 དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བརྟུན་པ་འཁོར་ཏུ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱོད་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དུན་མི་རིང་
 བ་རིང་དུ་མི་གནས་པ་སེམས་ཀྱང་ཏུ་འབྱུག་པར་བྱེད་པ། གཡོ་བར་བྱེད་པ། རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་
 རྣམ་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་གཡོ་
 བ་དེ་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཤུགས་རྫོགས་པའི་བྱིར། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིས་པ། ཉིང་
 འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་
 བྱུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རིམ་བཞིན་
 རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བས་བསྐྱེད་པས་བློ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱིས་ཉིང་
 འཛིན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཤུགས་སམ་རྩལ་མ་རྫོགས་ལ་གསུམ་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་རྫོགས་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག། གཉིས་པར་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ཀྱང་བསྟོམས་
 བས་བབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། གསུམ་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཡན་
 ལག་ཏུ་བཞག་པ་དེའི་བྱིར། བསྐྱུ་བ་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་བྱུང་བར་ཅི་
 ཡོད་ཅེ་ན། །སྤྱིས་པ། ཕན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཅ་ཏྲགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་
 གཉིས་ལ་ཉིང་འཛིན་རྫོགས་པ་དང་བློ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱིས་ཕན་
 འདོགས་པ་རྫོགས་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་ཡང་གཡོ་བའི་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་དག་མ་དག་གི་བྱུང་བར་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་དབྱུགས་འབྱུང་འཇུག་དང་བདེ་བས་གཡོ་བའི་

སྒྲིན་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་
 ཅེ་ན། སྒྲིན་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་
 འཛིན་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་པན་འདོགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་⁽¹⁾ གྱི་བྱད་པར་འདི་ཡང་གཙུག་པོ་
 སེམས་ཅན་རྒྱུད་ལ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་གསུམ་མ་རྫོགས་པའི་
 ཉིང་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་འདི་
 གསུམ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དེ་དང་དེ་ལའང་བྱད་པར་དེ་ཡོད་པ་མདོའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པ་སོགས་ལ་ཤེས་བྱེད་དང་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ནི་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྒྲུང་བས་
 ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་རྟོག་དཔྱད་ཅན་ཡོད་ན་འདི་ལ་ཟུངས་ཤིག །བསམ་
 གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་ཉིང་འཛིན་རྫོགས་མ་རྫོགས་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོའི་
 སྐབས་སུ་རྟོག་དཔྱད་གྱིས་སེམས་གཡོ་ཞིང་མ་ཞི་བ་དང་། གཡོ་བས་ཡང་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 ཞི་བའི་རྒྱུན་གཙོད་ལ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་དང་བྲལ་
 བ་གང་ཞིག །རྟོག་དཔྱད་གྱིས་ཡང་ཡང་བར་གཙོད་པ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྲལ་སྟེ།
 གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་དཔྱད་གྱི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟན་པར་སྒྱུད་པ་ལས་རྣམ་པར་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྲལ་བ་ལ་བརྟན་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་སྒྱུད་པ་ལ་རྟོག་
 དཔྱད་གྱིས་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་ངང་ཚུལ་གཅིག་གིས་སེམས་ཞི་བ་དང་། རྟོག་དཔྱད་གྱིས་རྟོག་
 པ་མེད་པས་དང་བར་འཇུག་ཅིང་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་དག་ལས། དེ་རྟོག་
 པ་དང་དཔྱད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། དེའི་དོན་
 དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟན་པར་སྒྱུད་པ་ལས་རྣམ་པར་བྲལ་
 ཏེ། དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་སྒྱུད་པ་ལ་དང་གཅིག་གིས་སེམས་ཞི་བ་དང་། དང་བར་འཇུག་པར་

1 དེ་བ་གཟུགས། དང་ཡོངས་དག་རྫོགས་མ་རྫོགས།

བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བལ་ཞིང་ནང་
ཡོངས་སུ་དང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེས་དེའི་
བར་མི་ཚོད་པར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེ་དག་ལས།
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེས་བསྟོམས་
བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དང་
དཔྱོད་པས་བར་དུ་གཙོད་ཅིང་སྐབས་སུ་ཆད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ།
བར་དུ་གཙོད་པ་མེད་པ་དང་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོབ་པས་ན་དེའི་ཕྱིར།
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་
དཔྱོད་གཡེང་བ་དང་མ་ཞི་བ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བལ་བའི་ཉིང་འཇིན་ཡིན་པས་ན་ཉིང་
འཇིན་ནམ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་འབྲུགས་རྫོགས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
པན་འདོགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཉིང་འཇིན་རྫོགས་པ་ལ་པན་འདོགས་པའི་
འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་བྲན་ཤེས་བཞིན་གསུམ་ཀྱི་འབྲུགས་གསུམ་པ་འདིར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདིར་དེ་གསུམ་ཀྱི་པན་འདོགས་པའི་ལས་རྫོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བའི་
ཀུན་དགྲིས་གསུམ་པོ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཡོད་ན་རྒྱུན་དུ་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་མི་
རུས་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་མེད་པས་རྒྱུན་དུ་བཏང་སྟོམས་ལ་འཇུག་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
བྱུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། སེམས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ནི་སེམས་རྒྱུན་དུ་
བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། སེམས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱུང་། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ཡོད་པས་དེས་ན་རྒྱུན་དུ་བཏང་
སྟོམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་⁽¹⁾གཉིས་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་ཡོད་པས་ན་དེར་

1 དེབ་གཟུགས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ།

ཡང་རྒྱན་དུ་བཏང་སྟོམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ།
བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཤས་ཆེན་པོ་མེད་ལ་གསུམ་
པ་འདིར་ཡོད་པས་མདོ་ལས་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས།
དེ་ལྟ་བུས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་བཏང་སྟོམས་ཤས་ཆེན་
མེད་པས་དེའི་བྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་པ་དེ་ནི་བཏང་
སྟོམས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བན་ཤེས་བཞིན་གཉིས་དགའ་མེད་
བན་པ་དང་། དེ་ལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ཡིན་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །མདོ་ལས། འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་བཞི་གཉིས་ལ་ཡོངས་
དག་ཇོགས་མ་ཇོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བཞི་པ་ལ་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱིས་དག་པས་ན་བཏང་སྟོམས་
དང་བན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོན་ཉིད་ཇོགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། འོག་མ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་
མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་ལས། བཏང་སྟོམས་དང་བན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་
བཞི་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། བཏང་སྟོམས་དང་བན་པ་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་དེའི་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ས་འོག་མའི་སྟོན་འདི་ལྟ་སྟེ་རྟོག་
པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་དགའ་བ་དང་། དབུགས་རྩབ་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
པར་གྱུར་ཅིང་དེ་དག་སྤངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་བཏང་སྟོམས་དང་བན་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མན་ཆད་
ལ་དབུགས་འབྱུང་རྩབ་ཡོད་ལ་བཞི་པར་མེད་པ་དབུགས་འབྱུང་རྩབ་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་
ཟིན་ལ་དེ་སྟོན་ཡིན་ཚུལ་རྒྱང་སེམས་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་རྒྱང་གཡོ་ན་སེམས་ཀྱང་གཡོ་
བས་ལྷག་མ་སྟོན་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འོག་མ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་⁽¹⁾མེད་

1 དེབ་གཟུགས། གསུམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པས།

བས་གཡོ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ལ་བཞི་པ་ལ་དེ་ལྟར་⁽¹⁾ཡོད་པས་མི་གཡོ་བའི་མིང་གིས་
 བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེའི་
 སེམས་དེ་མི་གཡོ་བར་གནས་ཤིང་། གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བཤམ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་
 དང་བྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། བཞི་པ་གཡོ་བ་
 མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཛོད་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་
 བརྒྱད་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་
 སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བརྒྱད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མཛོད་སྤངས་སུ་ཉི་ལྔ་དང་ལས་བཤའ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། རྣམ་ལྟོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཉི་ལྔ་དང་ལས། །ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ནམ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ལ་ཡན་ལག་གང་ཡོད་པ་དེ་སྤོང་བ་ལྟར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་སྟེ།
 དཔེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལྔ་མ་ལས། འཕགས་པས་རྒྱ་ན་འཆི་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། སྤར་ཉིང་འཛིན་དབང་གིས་མི་
 སྐྱེ་བར་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་བཤའ་བའི་མདོ་སོགས་བྱངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། བྱངས་ཀྱི་སྟོབ་
 དཔོན་མཁས་པས་མདའ་བརྒྱད་མར་འཕངས་ནས་ས་ལ་ལྟུང་འདོད་ཀྱི་བར་ལྟུང་དུ་མ་སྟེར་བའི་
 དཔེས་བྱང་སེམས་སྟོན་ལམ་གྱིས་དེར་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཉིང་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བར་བཤའ་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །

ལྟ་བུ་ལམ་སྐྱེ་དཀའ་སྤེའི་བྱང་པར་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། བསམ་

1 དེབ་གཟུགས། བཞི་པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པས།

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་ལ་སྐྱེ་
དཀའ་བའི་བྱིར། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྤྲོ། །ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་
བ་ཡིན། །སྒྲོ་རྒྱལ་མངོན་ཤེས་བྱལ་བ་སྟེ། །གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནི་མངོན་ཤེས་སྤྲོ། །ཞེས་གསུངས་
བའི་བྱིར། ཀུན་བརྒྱུས་ཅ་འགྲེལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དབང་པོ་རྣོ་རྒྱལ་གང་གིས་ཀྱང་ལམ་དཀའ་
སྤྲོ་དེ་ལྟར་མངོན་ཤེས་སྤྲོ་བྱལ་བེ་འབྲསྟེ། དབང་རྣོན་དེ་གཉིས་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་མངོན་ཤེས་
སྤྲོ་བ་གང་ཞིག །རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིས་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་མངོན་ཤེས་བྱལ་བའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དབང་རྣོན་གྱི་ཤེས་རབ་དབང་རྒྱལ་ལས་སྤྲོ་བའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡིད་བརྒྱལ་བའི་
མ་ཡིན་པས་ན་མངོན་ཤེས་སྤྲོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབང་རྒྱལ་
དབང་རྣོན་ལས་ཤེས་རབ་བྱལ་བའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་འདི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྒྱལ་
པོ་ཡིན་པས་མངོན་པར་ཤེས་བ་བྱལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར་དང་། ཡང་ལམ་འདི་
ལ་མངོན་ཤེས་སྤྲོ་བ་འཕམ་བྱལ་བས་ན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
ལམ་ལ་སྤྲོ་བ་དགོས་པས་རྟེན་པ་ལམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྲོ་བར་བཤད་པ་
ཅུ་མོ། །སྐྱེ་དཀའ་སྤྲོ་བེ་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་འགྲེལ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་དང་ཟུང་འགྲེལ་སྒྲོ་ནས་ཡིན་
ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་བཞིའི་ལམ་ནི་ལམ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་
སྤྲོ་བེ་དང་ཞེ་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་མཉམ་པ་དག་གིས་འབད་མི་དགོས་པར་རང་གི་རང་
གིས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་གིས་ཟེན་པ་ཅུ་གིས་
མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཡན་ལག་གིས་ཟེན་པ་གང་ཞིག །ལམ་སྐྱེ་དཀའ་བའི་
བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་གིས་ཟེན་
ཀྱང་ཞེ་གནས་ཤས་རྒྱུང་བས་སྐྱེ་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ས་གཞན་དག་གི་
དཀའ་བ་ཡིན། །མི་ལྟོགས་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་

ཀྱི་ལམ་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་ནི་ཞེ་གནས་
 རྒྱུ་རྒྱུ་། །གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཞེ་སྟག་མཐོང་རྒྱུ་རྒྱུ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྟག་དང་དེ་
 རྒྱུ་འབྲེལ་ཡོད་མེད་ཅེས་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཞེ་སྟག་དང་དེ་རྒྱུ་
 འབྲེལ་གྱི་སྒྲིལ་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྟག་མཉམ་པ་ཅེས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་
 ཞྩ། ཞེ་སྟག་མཉམ་པར་རྒྱུ་འབྲེལ་བའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་རྒྱུ་འབྲེལ་
 སྐབས་སུ་ཉན་ས་དང་ཤེར་ཕྱིན་མན་དག་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ནི་
 ཞེ་སྟག་བྱང་ཞིང་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲིལ་སྟོབས་མཚུངས་སུ་ཆ་མཉམ་
 པར་ཞུགས་པ་དེ་ལམ་སྟེ་སྟེ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པས་སྟོམས་འདུག་དེ་ལ་ལམ་བརྟེན་
 བ་འབད་ཚུལ་ཆེར་མི་དགོས་པར་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གསུམ་ལ་
 དེ་འདྲའི་ཞེ་སྟག་འབྲེལ་ཚུལ་སྟོན་མཁུན་པ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 འབྲེལ་ལས། ཞེ་གནས་སྟག་མཐོང་མཉམ་པ་དག་གིས་འབད་མི་དགོས་པར་རང་གི་རང་གིས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་བྱང་འདས་ཆེན་པོ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རིགས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་མོད་ཀྱི་མི་གསལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཤས་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཏེ།
 ཞེ་གནས་དང་སྟག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་
 སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར། ཞེ་གནས་སྟག་མཐོང་བཅས་
 པ་དང་། །རྒྱུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཞེ་གནས་དང་སྟག་
 མཐོང་དང་ཞེ་སྟག་རྒྱུ་འབྲེལ་བའི་ཆོགས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དེའི་དོན་འབྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་ན། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པའི་མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་

ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཉམ་བཞག་ནི་ཞི་གནས་དང་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་། མ་རྩོས་པས་ཁྱུས་པ་ལས། ཞི་གནས་ལས་ནི་
སེམས་རབ་ནི་བ་ཤེས། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཆོས་རྣམས་དབྱེ་བ་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྒར་ཞི་ལྷག་གཉིས་དགོས་པའི་ལམ་རིམ་དང་སྒྲོམ་རིམ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་
ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ལ་དེ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ། དེ་འབྲེལ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཆར་
བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞི་གནས་དང་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་
ཤེས་པ་ལྷག་མཐོང་དུ་ཐལ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མདོ་དེས་ཆོག་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་བཤད་ཚུལ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་
པར་བྱེད་ལ། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཅུམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མ་རྩོས་པའི་མདོ་ལས། ཞི་གནས་ལས་ནི། ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་ལ། ཞེས་སྒྲོམས་འཇུག་གཙོ་བོ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་འཛོག་དགོས་ལ། དེས་སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་སྒྲོམས་པར་
བྱེད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐྱེས་པ།

ནམ་དབྱེད་ཅིབས་སྟོང་གང་གྲ་སྐྱེས་འཁོར་ལོས། །

བྱབ་བསྟན་སྤིང་བཞིར་དབང་བསྐྱར་མཁས་བྱབ་བརྒྱའི། །

རི་དབང་སྟོར་ཕྱིན་སྒྲོམས་འཇུག་སྤེལ་གཞལ་ཡས། །

འབྲམས་སྐྱས་ཐེག་ཆེན་ཆོན་བཟར་ཨེ་མ་ལྟོས། །

འགལ་འདྲའི་ས་འཛིན་མལ་སྟན་ལས་འོངས་པའི། །གཏི་ཐུག་སྤྱིན་སྐྱེས་ཀྱ་ཡེ་ད་ཐོས་
ཤིག། སྐྱེས་སྐྱུངས་ཤེས་རབ་འཛིན་བྱེད་སྟོང་གཡོ་ཞིང་། །དགག་སྐྱབ་ཅེ་བརྒྱ་གདེངས་འདི་བརྒྱུག་

ལུས་སུ། །ལྷག་བསམ་ལུས་སྟོབས་མཛེས་རྫོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མཆེ་བ་རིང་ཡང་སྤྱང་རྩེའི་རྩེང་
བུ་ལ། །ལེགས་སྟོན་བཟའི་སྤྱོད་མེད་སྟོན་གར་སོགས། །གང་འདུལ་ཐེག་མཆོག་གཉིས་འབྱུང་
ངང་ཚུལ་མད། །ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ཚད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་རང་གི་ཡན་ལག་དང་
ལྷན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་
བཅོམ་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། རྟགས་བྱུང་
སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པས་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་དུས་ཀྱི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོའི་རིགས་
རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་
དངོས་གཞིར་ཐལ་ལོ། །ཡང་མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་
ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་དུས་ཀྱི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་རྟོག་དཔྱད་
དང་། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། རྟོག་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་། རྟོག་བ་དང་བཏང་སྟོམས་
ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྟོང་བས་སོ། །དེ་
ཡང་ཉེར་བསྟོགས་སྐབས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆེན་མོ་འོག་སའི་ཐག་སྤྱང་
བྱེད་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཉིན་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། རང་
རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་དེའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་དུ་སོང་མ་
སོང་གང་ཡིན་ཡང་དངོས་གཞི་ལ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་ནི་མ་སྤང་བ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་
ཡིན་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་ལ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སོགས་ཐག་སྤྱང་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལྷན་གྱི་ཉན་ཐོས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་

བའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པར་ཐལ། རྟོག་དཔྱད་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་རང་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཞུག་ཀྱི་དངོས་
 གཞིའི་དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་རིགས་ངེས་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་སོགས་ཀྱང་འཕེན་ནོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་
 དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྡན་ཚུལ་དང་བྲལ་ཚུལ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་
 ཚུལ་གྱིས་བྲལ་བ་སོགས་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་གང་ཡིན་ཞེས་ངེས་
 བློ་ལ་ཉན་གདབ་སྟེ། ཁོ་རང་ལ་བྱང་སེམས་དང་པོ་ནས་རིགས་ངེས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
 པ་ཁས། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ས་པོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུག་གསུམ་དང་ཡང་བཅས་
 པར་ཐལ། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུག་གསུམ་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེའི་རྒྱད་ལ་ཆགས་མེད་སྤང་མེད་གཉི་ལྟག་མེད་པའི་དགོ་ཅ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དགོ་ཅ་
 གསུམ་མེད་པའི་བྱང་སེམས་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་སུས་ཤེས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱང་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་རྟོག་
 དཔྱད་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་ཁྱོད་རང་གི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མ་བྱུབ་ན། བྱང་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་བཞི་
 པའི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 རང་ལ། ཉན་རང་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་
 པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་མ་བྱུབ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཙུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། དགོ་བ་
ཡིན་ན་མི་མ་སྦྱུན་སྟོགས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའི་
ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་ནོ། །ཡང་ཁོ་ན་
རེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་སོགས་ལ་སྦྱེའི་བཀོད་བ་གྲེ་
བ་སྤྲག་བརྒྱ་སྦྱེ་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལ་ཆོས་ཆོགས་བཅད་རེ་ཕྱིན་
ནས་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད་མི་རུས་པར་ཐལ། ཀུན་སྒྲོང་གི་ཞེན་རིག་གཤམ་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཇི་སྲིད་ཀུན་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མི་
རུས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་དེར་ཐལ། གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་
གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱང་སྟེ། དེ་ལ་ཞེན་རིག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འོག་དུ་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་དཔྱད་
གང་རུང་གི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་མ་བྱང་། འདོད་ན། ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སོ་
སྦྱེ་ལ་སྒྲིན་ལམ་དབང་གིས་སྦྱེས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་མི་སྦྱེ་བར་སྒྲིན་ལམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་དབང་གིས་མ་སྦྱེས་པར་ཐལ། སྒྲིན་ལམ་དབང་གིས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་
ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱང་ཟེར། འདོད་ན། དེའི་ལུས་རྟེན་དེ་ལས་ཉོན་དབང་གིས་སྦྱངས་པའི་འཁོར་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་པལ་ཆེར་འདིར་མ་བྱང་ཟེར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཁམས་གོང་

མར་སྐྱེ་བ་དེ་ལས་སློན་ལམ་གྱིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཅམ་བྱས་ལ་དེའི་ལུས་ཉེན་འཁོར་བར་
སྐྱེད་བ་ལས་ཉོན་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་མི་འབྲ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་མིར་སྐྱེས་
པའི་སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སློན་ལམ་དབང་གིས་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེར་སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་རང་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སློན་ལམ་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཉོན་
དབང་གིས་སྒྲངས་པའི་འཁོར་བ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བ་ཁས་ཟེར། འདི་ཡང་དཔེར་ན།
གསེར་དང་ལྷན་པའི་མིས་གསེར་གྱིས་གོས་ཉོ་བའི་ཆེ་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་མི་གང་གི་ལག་ནས་གོས་ཉོ་
བར་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཆེ་གོས་ནི་གསེར་གྱི་རིན་དང་མི་གང་ལ་ཉོས་པ་དེ་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་
བ་བཞིན་དུ་མིར་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་སྐྱེས་ནས་སྤོང་འབྲུག་གྱི་ལས་དེ་ཤར་ཕྱོགས་མངོན་དགའ་འམ་རྒྱབ་
ཕྱོགས་བདེ་ལྷན་ལྟ་བུར་གང་སྐྱེ་སློན་ལམ་གྱིས་བསྐྱར་བྱུང་བ་ཡོད་པས་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་དང་ཤེས་བྱེད་རིགས་པ་མང་པོ་སྤྲོས་ཆོག་མོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་
དོགས་སོ། །ལྷག་མ་གཞན་ལ་དོགས་པ་དེ་ཅམ་མི་སྤང་ལ་རྟོགས་སྒྲུབ། །

སྐྱས་པ།

ཅུང་ཅུང་ཆོག་གིས་དཀའ་དཀའ་ཀུན་བསྐྱས་ནས། །

འགྲིག་འགྲིག་རིགས་པས་མང་མང་ཐེ་ཆོམ་བཅད། །

གསལ་གསལ་སྒོ་ལྷན་ཡང་ཡང་དགའ་བྱེད་འདི། །

དུང་དུང་ལྟ་དང་མཁས་མཁས་མཉེས་ཕྱིར་འབྲལ། །

བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་དང་དམིགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་
 བོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་དཔྱད་གང་རུང་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཐེར་ན། གངས་རི་
 སྟོན་པོར་སྤང་བའི་དབང་པོའི་ཀྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱང་
 པ་ཁས། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་ཅན་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་
 དེ་འདྲའི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཀྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་གཤེས་ཀྱི་
 ཤེས་ལོག་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟོན་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ཀྱི་ལོག་ཤེས་ལྟ་བུ་གང་རུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ནི། རྟོག་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྟ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གངས་རི་སྟོན་པོར་སྤང་བའི་དབང་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེའི་དཔྱད་པ་ལའང་འདྲའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་
 གང་རུང་ཡིན་ན་ཆད་མ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཐེར་ན། འདོད་པའི་སོ་སྟེའི་རྒྱུ་གྱི་
 རྟོག་དབང་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཀྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྟོག་དབང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་དབང་
 མེད་གསུམ་རྟོགས་པ་རྟོགས་རེ་རེ་ནས་འཕེན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིས་སེམས་རྟོན་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་
 གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེར་གྱུར་པའི་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་གྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སེམས་
 རྟོན་དེའི་ཕྱིར། རྟོག་པར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཛོད་སྤྲོ་མི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པར་འདོད་

མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་སྟེ།
 བདག་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྦྱ་སྦྱི་དོན་སྦྱི་གང་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པར་གསར་ཉོགས་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གིས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མས་
 བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱིས་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་
 དང་། ཆད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་མོས་
 པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་སུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག །སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དོན་དང་བཅས་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་ཆོལ་
 བའི་སེམས་བྱུང་གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡུལ་ཞིབ་དཔྱོད་གྱི་སེམས་བྱུང་གཞན་འགྱུར་གྱི་དཔྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དར་རྟེན་གྱི་དགོངས་
 པ་ཟེར་ན། འོན་དེ་དག་ལ་མཆོན་མཆོན་གྱིས་འབྲུག་པ་སྒྲོ་བརྒྱུད་དེས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱལ་ཆབ་གྱི་
 དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་
 བསམ་གཏཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། འབྲུལ་སྟེ། ཉགས་བྱུབ་ཟེན། འདོད་ན། རང་ཡུལ་ལ་སྦྱ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག །སྒྲོ་བ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་
 སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྦྱ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ལས། གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་སྒྲོ་གང་། །དེ་ནི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་
 འདོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོང་གི་རྟོགས་བྱུབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་མ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་

རྣམས་རེ་རེ་ནས་འཕེན་ནོ། །གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་རང་ཡུལ་ཞིབ་
 དེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཅན། གཞན་འགྱུར་གྱི་དེད་པར་ཐལ། དེའི་མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 པ་ཁས། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ཞིབ་དེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ཞིབ་དེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་ཞིབ་དེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་
 ཆད་རྟོག་དེད་ཀྱི་ས་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་དེ། དེ་ཡན་ཆད་ལ་ཉིང་འཛིན་བརྟན་སོ་ཡོད་པས་
 ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ཀྱང་ཡིད་ལ་གདུང་བ་མི་སྦྱེ་བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་རྟོག་དེད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཞེས་
 བཤད་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པ་དར་རྟེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་དར་རྟེན་
 ལས། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་དེད་ཀྱི་ས་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཞིབ་ཏུ་
 བྱེ་ནས་དེད་ཀྱང་ཡིད་ཅུང་ཟད་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་མེད་པས་རྟོག་དེད་
 གཉིས་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
 གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་
 གཏན་ལ་ཕབ་ཟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཡུལ་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པ་འབེབ་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་པའི་དེ་
 དང་། ཡུལ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟེན་པ་ལ་དེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གསུམ་སྟོམ་མཁན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོམ་པའི་སྟོམ་ལམ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དར་རྟེན་གྱིས། ལུང་
 དེས་དེའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་གོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཞི་པའི་
 དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཞིབ་དེད་མེད་ལ། བཞི་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིབ་དེད་ཡོད་
 ཀྱང་དེ་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་སུ་འཛོག་རིགས་ཏེ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་
 པ་རྣམས་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་ན། ཞེས་

སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ནི་མཛོད་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་
ལ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྟོག་པ་རེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ལ་ཞེན་རིག་རེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་
ཡིན་ན་རང་ཡུལ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་
ཀྱི་བསམ་གཏན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་
གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དར་རྒྱུ་
ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་བཞི་ཀ་ལ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རྒྱུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་
དོགས་པའི་གནས་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་
སེམས་བྱུང་ཡིན་ན་གཞན་འགྱུར་གྱི་དཔྱད་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་འདྲའི་དཔྱད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་འདུ་བླན་ཏིང་བཞི་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཙམ། གཞན་འགྱུར་
གྱི་དཔྱད་པར་ཐལ། ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེ་
འདྲའི་དཔྱད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཙམ་
དེ་དག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། གཞན་འགྱུར་བཞི་པོ་གང་རྒྱུང་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་ཀུན་འགོ་དང་། ཡུལ་ངེས་དང་། དག་བ་བཅུ་གཅིག་དང་།
ཅ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་གཞན་འགྱུར་རེ་འཛོག་ཐུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་དཔྱད་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དེ་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཤེན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཆོག་
གོ། །གཞན་ཡང་། མཛོད་ལས། འདོད་པའི་དག་བའི་སེམས་ལ་ནི། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་
གཉིས། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་དག་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་ཀྱི་ས་
མང་བཅུ་དག་བ་བཅུ་གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་ཉེར་གཉིས་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མཛོད་པ་འོག་མར་དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སྐྱབས་འདིར་རྩས་མིང་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཉེར་གཉིས་

སམ་ཉིར་གཅིག་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་དཔྱད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 སམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ་ལོ་དེ་དཔྱད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉི་ཤུ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉི་ཉོན་གཞན་དང་
 མཚུངས་ལྡན་ཉིར་གཅིག་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་བསྐྱེས་ལ་སྒྲིན་འཕེན་ནོ། །གཞན་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་པའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མིང་⁽¹⁾དོན་རགས་པ་ཅམ་ཆོལ་བའི་སམས་
 བྱུང་དུ་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིང་དོན་
 སྤྱི་རགས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
 ཅམ་སྐྱེས་གཅོད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དཔྱད་པ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅམ་དང་བྱུང་པར་ཅམ་
 རྟོགས་པའི་སམས་བྱུང་ཟེར་ནའང་སྒྲིན་གཏོང་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གྲེ་སྤྲོ་ན་རེ། སམས་
 ཅིང་པར་བྱེད་པའི་སམས་བྱུང་གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། སམས་ཞིབ་པར་བྱེད་པའི་
 སམས་བྱུང་གཞན་འགྱུར་གྱི་དཔྱད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཅིང་
 ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ།
 སམས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་མར་གསར་ཆུ་གང་དུ་
 བཞག་ཅིང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཕོག་ཆེ་ཆུས་ཏ་ཅང་མི་འབྲུགས་ཉི་མས་ཏ་ཅང་མི་འདུ་བ་བཞིན་དུ་
 རྟོག་པས་ཏ་ཅང་མི་ཅིང་དཔྱད་པས་ཏ་ཅང་མི་ཞིབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་འོ་ན་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་
 སམས་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ལ་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་བོས་འདོད་
 པས་ཉེས་པ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སྤིང་ཅིའི་བར་དུ་ཁས་སྦངས་ཆོག་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་ནས་སྤིང་ཅིའི་བར་དུ་སམས་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་བྱང་པར་ལྟོས་པ་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 བར་དུ་སམས་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་

1 དེག་འདི་དོན།

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ས་འོག་མ་འོག་མ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་
 དགོས་པས་རྩིང་ལ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཆུང་བས་ལྟོས་པའི་སློན་ནས་ཞིབ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མང་བ་དང་བྱ་བ་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་ཉུང་བ་གཉིས་པོ་དེ་ལྟོས་
 ས་ལྟོས་འཛོགས་སློན་ནས་རྩིང་ཞིབ་དང་རྒྱལ་སྤེལ་བྱེད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 འགྲེལ་ལས། རྩིང་བ་དང་ཞིབ་བ་དག་པ་དང་བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་
 དོན་གསལ་ལས། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་⁽¹⁾གིས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་
 མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རྩིང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་བ་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་
 བསམ་གཏན་གཉིས་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རྩིང་བ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་རྩི་མོ་སྤྲ་བ་ཡིན་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་
 དང་འབྲེལ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་བྱུང་སྟེ། ས་དགའི་ས་རེ་རེ་ལ་འང་ངོ་མོའི་རྣམ་པའི་
 རྩིང་ཞིབ་གཉིས་གཉིས་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་ན་ཉོན་མོངས་སམ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་རྩིང་ཞིབ་
 གཉིས་གཉིས་འོང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་རྩི་བར་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པའི་རྩིང་
 ཞིབ་རྩལ་གྱི་ངོ་མོ་ཆེ་ཆུང་གི་སློན་ནས་འཛོགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྩིང་བ་
 དང་ཞིབ་བ་དག་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟོས་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་པས་སྲིད་པའི་རྩི་མོའི་བར་དུ་རྟོག་པ་
 དང་དཔྱོད་པ་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་
⁽²⁾གིས་ཀྱང་ས་དེ་ཉིད་ན་རྩིང་བ་དང་ཞིབ་བ་དག་ལྟོས་ས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། དེ་དག་ལས་
 ཉོན་མོངས་བ་ཆེན་པོ་ནི་རྩིང་བ་ཡིན་ཞིང་ཆུང་དུ་ནི་ཞིབ་བ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་བ་ལས་བསྐྱོག་པ་
 ནི་ཡོན་ཏན་དག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱེ་སྤྲ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོག་
 དཔྱོད་རྩིང་ཞིབ་ཅས་ཀྱིས་འཛོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩིང་ཞིབ་ནི་སྤྲ་སེར་ལྟར་དུས་དང་རྣམ་པ་

1 དེག་ རེ་ཞིག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས།

2 དེག་ རེ་ཞིག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས།

ཀུན་ཏུ་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་འཛོག་མི་བྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོར་འདུག་གཉིས་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོར་བ་དེ་གཟུགས་ལ་ལྟོས་ན་སྤྲ་ལ་འདུ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ན་རགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཆོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ནམ་ཤེས་ལྟ་རགས་རིམ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་དུ་བཞག་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་བྱེ་སྤྲའི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། རྟོག་དཔྱད་དེ་གཉིས་རག་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བརྟགས་ཤིང་དབྱང་ནས་སྤྲའི་མ་བརྟགས་མ་དབྱང་པར་ཆོག་ཏུ་མི་སྤྲ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་བཛོད་པའི་རག་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་སྤོ་ཅིང་ཞིབ་གཉིས་རིམ་བཞིན་རྟོག་དཔྱད་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་ལ་བྱེ་སྤྲ་སོགས་ན་རེ། འོ་ན། སེམས་གཅིག་ལ་ཅིང་བ་ཡང་གཞན་ཞིབ་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་པ་གཉིས་ལྡན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དེ་གཉིས་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ཡང་སེམས་གཅིག་ལ་ལྡན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཟེར། བྱེ་སྤྲ་སོགས་ན་རེ། ཆོར་འདུག་གཉིས་བཞིན་སེམས་བྱུང་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཅིང་ཞིབ་ཐ་དད་པ་དེས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་འགལ་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ལ་འང་ཅིང་ཞིབ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་རིམ་གྱིས་འོང་བ་མ་གཏོགས་དུས་གཅིག་ལ་མི་སྤིད་པའི་བྱིར་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། རིགས་ཐ་དད་པ་འང་ཡོད་དེ། ཅིང་ཞིབ་སོགས་བཤད་པ་དེའི་བྱིར་ཟེར། བྱེ་སྤྲ་ན་རེ། འོ་ན། འོ་མོ་ཅིང་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་བཛོད་ཅིག་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དེ་བཛོད་པར་དཀའ་ཡང་། རེ་ཤིག་འདིར་ཅིང་ཞིབ་ཆེ་ཆུང་ལ་བཤད་པ་གསལ་བར་འགྲུར་རོ་ཟེར། བྱེ་སྤྲ་སོགས་ན་རེ། འོ་ན། གསལ་བར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། རྟོག་དཔྱད་རེ་རེ་ལ་འང་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་སོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཟེར། འདིའི་འགོག་མཁན་གཙོ་བོ་སྤོ་བ་དཔོན་དུ་སེམས་སོ། །ཡང་སྤོ་བ་དཔོན་འདུས་བཟང་ན་རེ། སེམས་གཅིག་ལ་ཅིང་ཞིབ་དག་འབྱུང་

བ་མི་འགལ་སྟེ། དུས་གཅིག་ལ་བྱུང་ཡང་ཅིང་ཞིབ་མཐུའི་སློན་སྲས་དུས་ཐ་དད་དུ་འདོག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་ན་གང་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྟོག་པ་བྱ་བ་ཤས་ཆེ་ཆེ་ཅིང་བ་དང་། དཔྱོད་པ་ཤས་ཆེ་
 ཆེ་ཞིབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཏི་མུག་དང་འདོད་ཆགས་སྟོད་པའི་ཐ་སྙད་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་ལྟ་བུ་ཅིག་འབྱུང་མོད་ཀྱང་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་ཆེ་གཏི་མུག་སྟོད་པ་དང་
 ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་ཆེ་ཆགས་པ་སྟོད་པར་འདོག་པ་བཞིན་ལོ་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བ་ཤད་ཀྱལ་སྲས་
 མ་ལས། འདིར་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ན་རེ། མཐུའི་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། དེ་དང་
 འབྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ན་རེ། སྤྱིར་དེ་འབྲའི་ཆོས་
 འགལ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཀྱང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་སྤྲུལ་
 དེ་གི་ནར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཅིང་ཞིབ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་དཔྱོད་
 རེ་རེ་ལའང་ས་དང་རྣམ་པ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་ཅིང་ཞིབ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པའི་
 ཕྱིར་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བ་ཤད་ལས། འདི་ལ་བདག་ནི། ཞེས་པ་ནས། རི་རྒྱན་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པས་འདིས་ནི་བདག་རངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་ན་རེ། དེས་ན་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་སྟེ། སེམས་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་
 རྟོག་དཔྱོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། སེམས་
 གཅིག་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་ཤད་
 ལས་ཀྱང་། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་པ་ནས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་གི་གཞུང་ལུགས་
 ཡིན་ཏེ་གཞུང་ལུགས་འདི་ལ་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་འོག་ཏུ་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྤྱིར་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བཞིན་
 ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་སྲས་པ་སོགས་སེམས་ཅམ་པ་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཀྱན་ཏུ་ཆོལ་བ་རྟོག་པ་དང་སོ་སོར་

ངེས་པ་དཔྱད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སེམས་པ་ལས་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཡིད་
 ཀྱི་བརྟེན་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་དང་སོ་སོར་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་པ་ཅུ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་བའི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་སྤྲུལ་
 པའི་ཐེ་ཆོམ་པ་དང་། འདི་སྤྲུལ་བར་འདུག་སྤྲུལ་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྤྲུལ་མ་ལས། ཕྱོགས་འདི་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པ་
 འདུས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་དང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་
 ཅུ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱེ་སྤྲུལ་སོགས་ན་རེ། འོ་
 བླ་མའོ་ལས། འདོད་པ་དག་ལས་དཔེན་པ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དཔེན་པ་རྟོག་
 པ་དང་བཅས་དཔྱད་པ་དང་བཅས་ཞེས་སོགས་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སེམས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རི་
 ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་པར་བཤད་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས། སེམས་ཅུ་གཉིས་ཐ་དད་
 པ་རེ། དེ་ལ་མ་བྱེ་སྤྲུལ་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱུས་ལ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་གཅིག་ལ་དེ་
 གཉིས་ལྡན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོབས་འཇུག་རེས་རྟོག་པའི་ཡན་
 ལག་དང་བཅས། རེས་དཔྱད་པའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་⁽¹⁾རྒྱ་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་
 ལྟར་བཤད་ཀྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས།
 ས་ལས་དེ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་པར་བཤད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལས་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་རེས་འགའ་ནི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་ལ་རེས་འགའ་ནི་དཔྱད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་
 ལྟ་བུས་ན་⁽²⁾རྒྱ་དཔྱད་ཀྱི་དབང་དུ་མཇུག་ནས་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་པར་བཤད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་མཇུག་

1 དེ་བ་གསུགས། རྒྱ་ཀྱི་དབང་།

2 དེ་བ་གསུགས། རྒྱ་ཀྱི་

བ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་འདི་ལ་འང་རྟོག་པ་མ་ངེས་པར་
 ཆོལ་བ་ཁོ་ན་དང་། དཔྱོད་པ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤར་བཞིན་རྟོག་དཔྱོད་
 རེ་རེ་ལ་འང་ཆད་མ་ཆད་མིན་དང་ལོག་ཤེས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གཙོ་ཆེ་ཆུང་ཅམ་ལ་དགོངས་ན་རུང་ངོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས། རྟོག་དཔྱོད་ལ་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་བྱུང་མི་འཛོག་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་
 བ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་གྱིས་བྱུང་པར་འཛོག་པ་འང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 ལ་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མདོ་དང་ཐོགས་མེད་སྒྲུ་
 མཆེད་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རང་
 འགྲེལ་དུ་གཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་སློབ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། མིད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པས་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅིང་བ་དང་ཞིབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པ་སློབ་པའི་ཕྱིར་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གྲང་། བྱམས་པ་རི་ལྟར་བཟུང་ཞིང་དཔྱོད་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་མཆན་མ་གསལ་ཅིང་རགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་
 པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་མ་གསལ་ཞིང་རགས་པ་སྤྱོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་
 པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་སྤར་བ་འོལ་སྤྱི་བྱན་པ་ཅམ་སྤོམ་སྤོམ་སྤྱོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཞི་
 གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཅམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དེའི་མཆན་མ་གསལ་ཞིང་རགས་པ་ཞེས་དང་། སྤར་བ་
 ལ་འོལ་སྤྱི་བྱན་པ་ཅམ་སྤོམ་སྤོམ་ཞེས་པའི་སྤོམ་རགས་རྟོག་དཔྱོད་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་བརྟུས་དང་ཉན་སར་སྤོམ་རགས་དང་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་ཚུལ་འཆད་པར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་སོ་སོ་ལ་བཀར་ན་འདིའི་
 རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན་དཔྱོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་དེ་ལས་
 བརྒྱུག་པས་བྱུང་བ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་སེམས་གཅིག་ལ་མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་ནས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན་དཔྱོད་
 བཅས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་བརྒྱུག་པས་བྱུང་བ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་དག་གི་མཚན་མ་གསལ་ཞིང་རགས་པ་ཉམས་སྲུ་སྲོང་
 བའི་རྗེས་སྲུ་དཔྱོད་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་
 པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་
 རྟོག་པས་རགས་པར་བརྒྱུང་ཞིང་དཔྱོད་པས་དེ་ལ་ཞིབ་པར་དཔྱོད་པའི་ཞི་ལྷག་གང་ཡིན་རྟོག་
 བཅས་དཔྱོད་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་སྲ་ཕྱི་ཁོ་ན་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སེམས་སྐྱེས་ན་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
 དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་རེ་དང་དུས་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་རེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྲ་ཕྱི་ཁོ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཉན་ས་ལས། དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟན་པར་སྲོད་པ་
 དང་པོ་སྐྱེས་པས། ཞེས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྗེས་སྲུ་སྲོད་པའི་ཡིད་ལ་བརྟུང་བ། ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྲ་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་སྟེ།
 དང་པོ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་དང་པོ་ཅན་ལ་དགོངས་ལ། རྗེས་སྲུ་སྲོད་པ་ནི་རྗེས་མཐུན་
 ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི་སྲ་ཕྱིའི་རྗེས་མིན་བྱས་ཆོག་པར་སྣང་ངོ། །སྤྱིར་རྟོག་པ་འདི་ལ་དཔྱོད་པའི་སྲར་
 སྐྱེས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་འང་སྐྱར་ལ་འདི་གཉིས་འབྱུང་རེས་ཀྱི་སྲ་ཕྱི་

ཁོ་ནར་འབྱུང་བས་ནི་མ་ཁྲབ་པས་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཁ་ཅིག་ །འདིའི་ཅིང་ཞིབ་
 རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་ཤེས་ནས་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གིས་འཛོག་པ་དང་
 གློན་ཡོན་གྱི་ཞི་རགས་ལ་འཛོག་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སྤྲོས་ཀྱི་ཅིང་ཞིབ་ལ་འཛོག་པ་ནམས་
 མི་འཐད་དེ། འདིའི་ཅིང་ཞིབ་དེ་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཅིང་ཞིབ་དང་བྱེད་ལས་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 འཛོག་པའི་བྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཅིང་ཞིབ་ཅམ་དང་། བྱ་བ་མང་ཉུང་གི་ཅིང་ཞིབ་དང་། གློན་
 ཡོན་ཅམ་དང་ཡུལ་སྤྲོས་ཅམ་གྱིས་ཁྲད་པར་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་དང་
 བོ་ལ། ཉན་ས་ལས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟན་པར་སྒྱུད་པ་དང་བོ་
 སྒྲེས་པས་དམིགས་པས་ཡིད་ལ་བརྗོད་པར་རགས་པ་སྒྲེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟན་པར་སྒྱུད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་སྒྱུད་པའི་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་
 ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། འདིའི་རྟོག་པ་དེ་དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟན་པར་སྒྱུད་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་ཆེ་ཡིད་ལ་
 བརྗོད་པ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པར་རགས་པའམ་ཅིང་བར་སྒྲེ་ཞེས་མ་བཤད། རྟོག་དཔྱོད་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་དཔྱོད་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པར་འབྲེལ་བས་དམིགས་པ་ལ་མི་
 བརྟན་པར་སྒྱུད་ཅིང་རྟོགས་པ་དེའི་རགས་པར་བརྩུང་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ་
 ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་སྤྲོས་པར་བྱས་ནས་ཁྲབ་པ་དང་ཆ་ཤས་སོགས་ལ་ཞིབ་པར་དཔྱོད་ཅེས་མ་བཤད་
 པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟན་པར་དཔྱོད་པ་ཞེས་པས་རྟོག་པའི་བྱེད་ལས་མ་ཞི་
 བའམ་མི་བརྟན་པ་བཤད། ལུང་ལྷག་མས་དེ་ཡུལ་ལ་རགས་པར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའི་བྱིར་
 དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྟོག་དཔྱོད་དེ་གཉིས་ཡུལ་ལ་བན་ཚུན་མཚུངས་འབྲེལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་དེ་
 དང་འབྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་སྒྱུད་པའི་ཞེས་པས་བསྟན། ལུང་ལྷག་མས་དཔྱོད་པ་ཡུལ་ལ་ཞིབ་པས་
 འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པས་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་

ཀ་གུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་བྱང་པར་གྱི་ཅིང་ཞིབ་ལ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ཅིང་ཞིབ་རེ་དང་བྱེད་
 བས་ཅིང་ཞིབ་རེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་འཕམ་ཤེས་ནམ་ཁོ་ན་ལ་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཅིང་བའི་སེམས་སེམས་བྱང་གཞན་
 ནམས་ཀྱང་འདིའི་རྟོག་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན། དེ་བཞིན་དུ་ཞིབ་བས་དཔྱོད་པ་ལའང་
 རོ། །བྱེད་པ་ཅིང་ཞིབ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། འོ་ན། ཡུལ་དེ་བྱ་བ་སོགས་
 རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སེམས་ཞིབ་པར་འཇུག་པ་གཅིག་དང་ཡུལ་དེ་བྱ་བ་སོགས་རྒྱང་བ་ལ་སེམས་རགས་
 བའམ་ཅིང་བར་འཇུག་པ་རེ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་གྱིས་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་ཁོ་ནའི་སྒོ་
 ནས་འདིའི་ཅིང་ཞིབ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་འདིའི་
 དཔྱོད་པ་དང་། ཡུལ་རྩལ་ཐུན་ལྷ་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་འདིའི་རྟོག་པ་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་དགེ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་གང་ཡིན་ཡང་ངོ་བོ་ཅམ་
 འཛིན་པ་དང་བྱང་པར་ཆོལ་ཚུལ་སྒོ་ནས་ཀྱང་དཔྱོད་པར་གྱིས། དམ་བཅའ་གསུམ་བའང་དེས་
 བེགས་ཏེ། འདིའི་རྟོག་དཔྱོད་འཇུག་ཡུལ་ལ་སྒྱུན་ཡོན་གང་ཡིན་ཡང་ཆེ་རྒྱང་སོགས་གྱིས་མ་དེས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆེ་རྒྱང་རེ་རེ་ལའང་གཉིས་ཀ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དམ་བཅའ་བཞི་བ་སྤྲོས་
 གྱིས་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་ཞེགས་ཟེན་ཏོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །འདིའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀུན་འགོ་དང་
 ཡུལ་དེས་གང་གི་འང་ཇས་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱང་དགཅིག་པོ་ཇས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོ་
 སོར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་གཉིས་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཇས་ལ་མི་
 འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཇས་ལ་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སེམས་བའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ན། ཞེས་སོགས་དང་།

ལུང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ལས། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། སེམས་པ་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་སེམས་ཅིང་བའོ། །དབྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིད་ཀྱི་
 བརྗོད་པ། དེ་བཞིན་དུ་གང་སེམས་ཞིབ་པའོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་
 གཉིས་ཆར་ཀྱང་སེམས་པ་འཕེལ་རབ་གཉིས་ཆར་ལ་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 དགའ་བདེའི་བྱེད་པར་ལ་བྱེ་སྤྲོད་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པའི་བདེ་བ་གཉིས་
 མིང་འབྲུ་ཡང་དོན་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ན་ཤིན་ཏུ་དངས་ལ་བདེ་བ་ཞེས་འཛོགས་པ། གསུམ་
 པ་ན་ཡིད་ཆོར་སེམས་པ་གཅིག་ལ་བདེ་བར་འཛོགས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དགའ་བ་ནི་ཡིད་
 བདེ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། །ཡིད་ཤེས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཆོར་བ་བདེ་བ་གཉིས་འབྱུང་ན་རྩལ་
 མཆོངས་ཉམས་འགོ་བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གང་གི་ཡན་ལག་གི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་
 བདེ་གཅིག་གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲུང་གི་མདོ་ལས།
 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བཀའ་བསྩལ་ནས། འདིར་འདིའི་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་སྦྱེས་པ་མ་ལུས་པ་
 འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བདེ་བའི་དབང་པོ་འགག་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བསམ་གཏན་དག་གི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། བཞི་པའི་ཆེ་ཡིད་བདེ་
 བ་ཡང་སྤངས་ཏེ་སྤྲོ་ནས་སྤྱག་བསྤལ་ཡང་སྤངས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་རུབ་པས། ཞེས་
 པའི་ལུང་གཉིས་གསུངས་པ་དེའི་བྱིར། དེས་ན་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་གྱི་བདེ་བའི་
 ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མཛོད་ལས། ལུང་རྣམ་གཉིས་བྱིར་དགའ་ཡིད་
 བདེ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དག་གི་ཡན་ལག་གིས་བདེ་བ་དེ་ཆོར་
 བ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུས་ཆོར་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། །སེམས་ཆོར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། རྟོགས་གཉིས་པ་བྱུབ་ཟིན། དང་པོ་མ་བྱུབ་ན། སྟོམས་འཇུག་གི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་རྣམས་བྱི་རོལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་བྱིར། དེས་

ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཤིན་ཏུ་དང་པོ་བཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་འཛོག་དགོས་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མཛོད་ལས། དང་པོ་ན། ཤིན་ཏུ་དང་པོ་བཞེས་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས། ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགའ་བདེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བེད་ན་དང་པོ་དང་གཉིས་
 པ་གཉིས་ཡན་ལག་ལྔ་པ་དང་བཞེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡན་ལག་
 རྣམས་ནི་གཅིག་ཅར་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་བེད། ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་དེ་དག་
 གི་ཆོག་ལ་དཔག་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གའི་བདེ་བ་ཡང་ལུས་ཆོར་གྱི་བདེ་བ་ཁོ་ནར་
 ཐལ། དེ་ལ་ཡིད་ཆོར་བདེ་བ་ལུང་གིས་ཁྲིགས་ཤིང་ཁྱོད་རང་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་
 ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཆེ་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྟོང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཤིན་ཏུ་དང་པོ་བར་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
 ཁྱབ་སྟེ། བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། བཞི་པ་ལ་དེ་མེད་དུ་
 རྟག་ཀྱང་གསུམ་པ་ལའང་དེ་བདེ་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་
 པ་ནི་ལུས་ཆོར་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། སེམས་ལས་
 ལྷུང་བའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་
 ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ད་དུང་རང་འགྲེལ་
 ལས་ཅོད་ཚུལ་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་བཞོད། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་ཟག་
 མེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་གཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་དེ་ཟག་བཅས་དང་
 ཡིད་ཀྱི་དེ་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། གཅིག་ཆར་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་བྱེ་སྡེ་ན་རེ། འོ་ན་དང་པོ་མི་དངོས་གཞི་
 ཟག་མེད་དེ་ཡན་ལག་ལྔ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དགའ་བདེ་གཉིས་སྟངས་མེད་པའི་ཕྱིར་བེད།
 དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་ན་རེ། སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སས་བསྡུས་ལ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་བཞིན། ཞེས་འཆད་པར། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་བདེ་བ་དང་དགའ་
བ་སྤྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལྔ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་
ནས་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལྟར་གྱི་རྟོག་དཔྱད་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
བར་ཁས་ལེན་མཁན་དེ་ཡིན་པར་སྤང་བས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཀོད་པ་འདྲ། དེ་དག་ལ་རེ་ཞིག་
བདེ་བ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བར་འཛོག་ཚུལ་སོ་སོ་བ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་བདེ་བ་དང་
ཆོར་བ་བདེ་བ་གཅིག་ལའང་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་གཅིག་
གིས་ཡིད་དགའ་བར་བྱས་པས་དགའ་བར་བཞག། ཡིད་དགའ་བས་ལུས་ལ་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་
བ་སྤྲོད་པས་བདེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགའ་བདེ་གཉིས་ལུས་སེམས་ལས་རྒྱུ་གཉིས་ལས་
སྤྲེས་པའི་བདེ་བ་ལ་རིམ་བཞིན་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་ཉན་ས་ལས།
འདོད་པ་དང་རེག་པའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་དགའ་བ་ལ་སྟོན་དུ་མི་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ངན་ལེན་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། སེམས་དང་ལུས་ལས་སྤྱར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ན་དགའ་བ་
དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་
སྤྱོད་ལ། ཞེས་པའི་ལུས་གཟུགས་ལུས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་
ལུས་དང་ཡིད་ལུས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུས་ལ་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གཉིས་བྱས་
ནས་གཟུགས་ལུས་ཀྱི་ཤིན་སྤངས་དང་ཡིད་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉན་ས་ལས། དེ་དེའི་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདེ་བ་དང་ཤིན་དུ་
སྤངས་པའི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ། ཞེས་དང་།
གསེར་འབྲེང་ལས། གཟུགས་ལུས་ཀྱི་ཤིན་སྤངས་དང་ཡིད་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་
བྱེད་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པས་གཟུགས་ལུས་དང་བྲེ་སྤྱོད་ནས་ཡིད་ལུས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་མི་
མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསེར་འབྲེང་དང་ཁྱོད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་

མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་སའི་ལུང་དེའི་གོ་རིམ་ལྟར་ན། གཞུགས་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་ཡིད་ལུས་
 ཀྱི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཚྱོང་བར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། གཞུགས་ཀྱི་ལུས་
 དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་ཆོར་བའི་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རྣམས་ཁྱབ་སྟེ། འདི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་ཉན་སའི་དགོངས་བ་སྤར་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་སྐབས་སུ་ཡང་། ཉན་ས་ལས། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། ཞེས་བ་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཤིང་ལས་སུ་རུང་བའི་བདེ་
 བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་
 པོའི་སྐབས་སུ་འདི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། འདིའི་དགའ་བ་
 ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་ལུས་ཆོར་ལ་འཛོག་པར་ཐལ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམས་ཁྱབ་སྟེ།
 འདིའི་བདེ་བ་ཡང་ཡིད་བདེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆོར་གཅིག་གིས་ལུས་སེམས་ལ་པན་འདོགས་
 ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་ལྟོག་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དགའ་བདེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། ཡང་དག་པར་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་
 ལས། དེས་ན་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བར། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་
 བ་སེམས་པར་ཚྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པའི་ལུས་དང་།
 རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱས་པས་སེམས་
 ལ་པན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པས་རིམ་བུ་ལྟར་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་ཞེས་འཛོག་
 གོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་ཉན་ས་གཉིས་མ་ཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དང་པོ་དང་
 གཉིས་པ་གཉིས་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་དང་བཞི་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དགའ་བདེའི་དེ་གཉིས་ཡིད་
 ཆོར་སེམས་པ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པས་བྱེ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་ཁྱབ། ཁོ་རང་ལ། མཐོང་ལམ་ཤེས་
 བ་བརྒྱད་དང་བཟོད་པ་བརྒྱད་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་རྣམས་གྲོལ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་རེ་ལ་

ལྷོག་པས་བྱེ་བའི་བྱིར། ལྱབ་པ་ཁས། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་རབ་དང་ནི། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་
འགྲེལ་ལས། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའི་འཇུགས་པ་དང་བྲལ་བས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པ་ནི་ནང་
རབ་ཏུ་དང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་བཀོད་ནས། འོ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཡན་ལག་མིང་གི་སྒྲོན་ས་
བཅོ་བརྒྱད་རྩེ་ལྷུ་བཅུ་གཅིག་འཛོག་མི་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་དག་ལ་རྩེ་ལྷུ་བཅུ་ལས་མེད་པའི་
བྱིར་ཏེ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་འཇུགས་པ་ཞི་བ་ཙམ་ལ་འཛོག་ཅིང་སེམས་བྱུང་གི་
རྩེ་གཞན་ལ་མ་བཞག་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་ནི། རྩེ་གཞན་མ་ཡིན་པས་
རི་ལྟར་ན་རྩེ་ལྷུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བདེ་ཏིང་འཛིན་རབ་དང་བློ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་བདེ་བ་ཆོར་བ་
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྩེ་ལྷུ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། འཆད་པར། མཛོད་ལས། རྩེ་ལྷུ་བཅུ་
གཅིག་ རེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རབ་དང་ནི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་གིས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་པར།
མཛོད་ལས། རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་གི་སྐབས་འདིར་
དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་སྐབས་འདིར་ཉེར་བསྟོགས་དུས་སུ་རྟོག་དཔྱོད་
ཀྱིས་སེམས་དགྲགས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཇུག་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་། དེ་
ལྟར་དུ་དམིགས་ནམ་འཛིན་པའི་བློ་བ་དང་དེ་ལ་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེ་དངོས་གཞིའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དད་པ་ཙམ་ཀྱིས་དེའི་གཉེན་པོ་
དཀའ་བའི་བྱིར་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་དགྲགས་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པའི་སྒྲོ་གཅིག་
དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་བློ་ཤེས་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དགོས་པའི་བྱིར། བསྐྱེད་
ལས། དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། བློ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་
དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷག་མ་ནམས་གོ་སྤོ། །

སྤྲུལ་པ།

བྱིས་པའི་དོགས་པའང་སྐྱེ་དཀའ་འཕགས་ལུལ་གྱི།

ཤིང་རྩ་ཆེ་བཞེད་དཀའ་གནས་ལ་ཅོད་ཚུལ།

མ་འདྲིས་ཉུང་གསལ་ལག་མཐེལ་སྐྱུ་རུ་ར།

བཞིན་བྱས་ཀྱི་ཡེ་དཀི་དཀའ་བའི་རིགས།

ཀྱུ་གར་མཁས་གཞུང་མ་ཐིགས་ཀྱི་ཉེན་གྱི། འཕོད་གྲོགས་སྤང་ཚུལ་ཆོལ་ལ་ཆེས་བྲེལ་
ཡང་། དགོངས་ཟབ་མགིན་བཅུའི་དངོས་བཏགས་ཉེད་དཀའི་བྱིར། ལེགས་བཤད་ཏ་བྱ་མཐུའི་
གྲོགས་འདི་བྱངས། ཞེས་པའང་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ། བྱངས་ངེས། བཅས་ཚུལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱེད་དང་། གོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་རྟོག་པ་དང་། དཔྱད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་
བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅིང་
བ་དང་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བའི་ཀྱས་པས་འཇུག་པའི་ནང་གི་བརྗོད་པ་དག་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ། གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
བཏུས་ལས། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བའི་ཡིད་གྱི་
བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅིང་བའོ། ཞེས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་
ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་བཅས་པའི་དོན་གང་རུང་རགས་པའི་ཀྱས་པར་ཆོལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་
སེམས་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འབྲེང་བ་ལས། རྟོག་པ་ནི་ངོ་བོ་ཅམ་ཆོལ་
བའོ། ཞེས་དང་། དེ་གཉིས་ཆར་ཡང་སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གཉིས་ཆར་ལ་བཏགས་

པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དེ་ལྟར་དགོས་ཏེ། སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་
 སྒོས་པས་རྩས་བསྟན། ཅིང་བ་དང་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་སྒོས་པས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན། ཉང་
 གི་བརྗོད་པ་དང་དག་ཀུན་ནས་སྒོང་བ་ཞེས་པས་ངོ་བོའི་བྱང་པར་བསྟན། ཆ་བཞག་སྒོས་པས་
 བྱང་པར་དེ་ཀུན་མ་ཆང་བ་འགའ་ཞིག་སྟུང། གཞན་འགྱུར་སྒོས་པས་བྱང་པར་དེ་དག་ཆང་བའི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་གཙོད། སེམས་བྱུང་སྒོས་པས་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར།
 སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་ཞེས་འདམ་ཆོག་སྒོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དུལ་དེ་གཏན་ལ་མི་
 འབེབས་པ་དང་མ་རྟོག་པའི་ཆེ་སེམས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན། གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་རྟོག་པའི་
 ཆེ་ཤེས་རབ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་བྱང་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་བ་ལས།
 སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་མི་རྟོག་པ་དང་མངོན་པར་རྟོག་པའི་
 གནས་སྐབས་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འད་རྒྱལ་སྤྱད་མ་ལས་
 གྲང་། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་མི་
 འབེབས་པ་དང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅིང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་པ་
 ལ་བརྟེན་ལ་ཤེས་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་གྲང་འམ་སྒོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་རང་གོ་གས་རྟོག་པ་དག་ཤེས་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་རྟོག་པ་འདི་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ག། །དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།
 མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་གཞན་ལྡན་ཉི་ཤུ་གཅིག། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་
 མཐའ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་རྩས་དང་རིགས་དང་མིང་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེར་གཅིག་འབྱུང་
 ངོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཛིག་ལྟ་སོགས་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་རིག་པ་

ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་ངན་གཞན་དྲུག་ཅུ་པོ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་རབ་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར་དང་། ཤེས་རབ་
 དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་འཆལ་བཞིན་
 རོ། །སེམས་པའམ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་དཔྱོད་པ་ལའང་གྱིས། འདི་དང་དཔྱོད་པའི་ཅིང་ཞིབ་
 གྱི་བྱང་པར་དེ་ཡུལ་ཅིང་ཞིབ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ཡུལ་སྤྲ་རགས་རེ་རེ་ལའང་གཉིས་
 ཀ་འཇུག་པའི་བྱིར། འདི་གཉིས་ལ་ཡུལ་གཞལ་བས་མ་བྱུང་སྟེ། བདག་འདྲིན་དང་མཚུངས་པར་
 གྱུར་པའི་འདི་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། འདི་གཉིས་ཡུལ་གཞལ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆད་མ་གཉིས་དང་
 བཅད་ཤེས་གཉིས་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ངོ་སོས་དབྱེ་ན་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་བྲལ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་ཤེས་ཞེན་རིག་དང་དབང་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སེམས་པའམ་
 ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རགས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱན་ཏུ་ཆོལ་ཞིང་
 ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་སེམས་བྱུང་གང་རུང་གི་གྲོགས་བསམ་
 གཏན་དང་སོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་འདྲིན་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། དང་སོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད།
 དབྱེ་ན་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་དང་དགོ་བ་ཡིན་
 པས་བྱུང། རྣམ་སྤྱི་བཅད་ན་འདིར་གྱུར་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་མངོན་དང་ལྟ་
 འཁྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གསུམ་གང་རུང་གིས་བྱུང། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཞིབ་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའམ་དཔྱོད་
 པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ། གཞན་འགྱུར་གྱི་དཔྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་སྐད་དུ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། དཔྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་
 རྟོག་པ་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཞིབ་པའོ་ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས།
 དཔྱོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དཔྱོད་པ་གང་

ཞེན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པ་དང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གནས་སྐབས་དག་ན་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཞིབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་འདིས་སེམས་པའམ་ཞེས་པས་ཁྱད་པར་ཡང་བསྟན་ལ། གུན་བརྟུས་འགྲེལ་བའི་ལུང་དེ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་ལ་འང་སྟོས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའི་ཞིབ་པ་ནི་ཡུལ་ཤར་གས་གང་ཡིན་ཡང་ཆ་སོགས་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ལ་འཛོག་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ཀྱང་འདིའི་དཔྱད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་གཞན་འགྱུར་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མཚུངས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིན་མི་འཇུག་གོ། །འདིའི་དབྱེ་བ་སོགས་དང་ཅིང་ཞིབ་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་རྟོག་པ་དང་རིགས་པ་བསྐྱེས་པས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་འདྲའི་སེམས་བྱུང་གང་རུང་གི་ཐོགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ་དང་པོའི་ཡན་ལག་དཔྱད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དཔྱད་པ་གཅིག་དང་རྟོག་མེད་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱི་དཔྱད་པ་དང་གཉིས་ཡོད། སྤྱིར་དགའ་བ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགའ་དད་གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི་བཅི་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཡོད་དེ། དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ། དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ། དགའ་དད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་བཞི་ལྟར་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་དད་ཀྱང་སེམས་མི་དགའ་བར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བཞི་ལྟར་དད་ཀྱང་ལྟར་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱུང་ཆུང་མ་སོགས་ལ་སྟེད་པའི་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགའ་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཡིད་ཆེས་སོགས་ཀྱི་དད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དད་པ་དགའ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དགའ་བ་

ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མཛོད་ལས། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤྱདས། །བཙོན་འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགེ་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་མཛོན་ཏུ་བྱ་འདོད་ཀྱི་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དད་ཅིང་
 མཛོན་པར་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་འགོག་པ་
 དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱུབ་སྟེ། ཆོར་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་གཞན་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར། མཛོད་
 ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གང་ཟག་ལའང་རིགས་པ་བསྐྱེས་ལ་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་
 གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷ་སོགས་ལ་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལྷ་མ་དང་སྟོན་པ་འགོག་ལམ་ལ་
 དགའ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟེ།
 དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྟེད་པ་གཅིག་ལ་འདོག་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 བེ་སྟེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟེ། དགའ་
 བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་དད་པ་གཅིག་ལ་འདོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་དད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། དགའ་བ་
 ཡིད་ཆེས་སོགས་པལ་ཆེར་དད་པར་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིའི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བ་ནི་དགའ་བ་
 དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་འདོག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཆོར་གཅིག་
 ལ་འདོག་པ་ཉན་ས་དང་ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་བ་གསེར་འབྲེང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས།

དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཉན་ས་
ལས། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་སེམས་དགའ་བ་བྱེད་དེ་སྒོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དགའ་བའི་གཉེན་
པོ་དགའ་བ་མེད་པ་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཆོར་བ་སེམས་ལས་⁽¹⁾སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་
དགའ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། རང་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་ཆུངས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱས་པས། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སྒར་གྱི་དགའ་བ་དེའི་ཉན་ས་བྲངས་པ་དག་གི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་བདེ་བ་ཡང་ཡིད་ཆོར་
སེམ་པ་གཅིག་ལ་འཛོགས་སྟེ། སེམས་ཤིན་མུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆོམ་པར་བྱས་པས་ལྷས་ལས་
རུང་གི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་འཛོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མདོ་དང་ཉན་
ས་གསེར་འབྲེང་ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། བདེ་
བ་ལྷས་ཀྱི་སྒྲོང་ལ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་སྒར་བྲངས་པ་དག་དང་། ཉན་ས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ལྷས་
དང་། ཡིད་ཀྱི་ལྷས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ཡིད་ལྷས་ཀྱི་ཆོར་
བའི་བདེ་བ་སྒྲོང་བར་བཤད་པ་ནི། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡིད་
ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམས་པར་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལྷས་ལས་སུ་རུང་བར་
བྱས་པས་ལྷས་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་བའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་
ལས་ཀྱང་། འབྲུང་བའི་བྲད་པར་དགའ་བས་བྲངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། མདོ་དེར་ནི་ལྷས་ཉམ་ང་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལྷས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དགའ་
ན་ལྷས་ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སློབ་རྟན་གྱིས་ཀྱང་
ལུང་འདི་བྲངས་ནས་ལྷས་ཤིན་མུངས་སྐྱབ་པོ། །མཛོད་འབྲེལ་གྱི་འདི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་ཀྱི་དགའ་བ་ཡང་དག་གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་དང་རིགས་པ་འགྲེལ། །ཀུན་མཁྱེན་སློབ་དཔོན་

1 དེ་གཤམ་སེམས་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

དབྱིག་གཉེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་གང་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ཡང་
དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་
སྤྱངས་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་གང་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་
ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་
དང་སྤྱངས་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་བྱངས་ནས་མཉམ་བཞག་
ནའང་ཉིང་འདྲིན་དང་མཐུན་པའི་དབང་པོའི་ཆོར་བ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །འདི་ཡང་སྤར་གྱི་ཤིན་
སྤྱངས་སོགས་ལ་བསམ་ན་རུང་བར་མདོན་ནོ། །འོ་ན། འདིར་སློབ་ཏུ་དང་ལམ་རིམ་ལྟར་ན་ལུས་
ཤིན་སྤྱངས་རེག་བྱ་ཡིན་པས་དེའི་སློན་ས་བདེ་བར་རིམ་ལྟར་བཤད་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཆད་
ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ཡིད་དགའ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཡིད་ལ་ཆོར་བའི་དགའ་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྤྱེས་པའི་ལུས་ཤིན་སྤྱངས་སྟག་པར་འཕེལ་ལ། དེ་འཕེལ་
བས་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསེར་འབྲེང་ཀུན་བཏུས་འབྲེལ་
བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དེ་ལ་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་དགའ་ན་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་ལ་ཤིན་སྤྱངས་
ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་
པ་མང་བཞིན་དུ་ཡང་བདེ་བ་མ་སློམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་སྤྱངས་བཏང་
སྟུངས་ཀྱིས་བཅོམ་ཡང་ཟེར་མི་སྟབ་སྟེ། སྤར་གསུམ་ལས་དེ་ཤིན་སྤྱངས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
བདེ་བ་སྤྱེ་བ་དང་མཐུན་པའང་ཟེར་མི་སྟབ་སྟེ། དེའང་རང་འབྲེལ་གྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
འདིས་ནི་དོན་གཏན་ནས་མ་གོ་སྟེ། རྩེ་སྤྱེ་ཤིན་སྤྱངས་ཅམ་ལ་བདེ་བར་བཞག་པ་ལ་སློན་དེ་ལྟར་
འཕངས་པས་འདིར་ག་ལ་གཞོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིན་སྤྱངས་
ཅམ་ལ་དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་སྟེ། བདེ་བ་སྤྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་ཟེར་ན། འོ་ན། གསུམ་པ་ལ་འདྲེན་སྤྱངས་

བདེ་བར་འདྲིལ་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤིན་སྤངས་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བཅོམ་ཟེར་
ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤུངས་གཉིས་ལས་འདི་ལ་ཤིན་སྤངས་དང་བདེ་བ་ཆེ་བ་མདོ་ལས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མི་གཞོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤིན་སྤངས་དེ་གང་ཟག་
འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་ཡང་ཁྲབ་མཐའ་མ་ངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བཞི་
བ་ལ་བདེ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དེ་སྤང་བ་དང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་ཆགས་བྲལ་
ཀྱི་གང་ཟག་ལ་དེ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོ་གསུམ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་སྟོན་དུ་མ་བཟུངས་ཤིང་དེའི་རྒྱ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ལས་
སྤང་བ་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ན་དགའ་བདེ་གཉིས་སྐྱེ་
ལ་གསུམ་པ་ལ་དགའ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ལ་དེ་གཉིས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་
ལུས་སེམས་ལས་རྒྱང་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་ཅིང་དགའ་བ་ལ་སྟོན་དུ་བཟུངས་ནས་མ་བཀག་ལ། གསུམ་
པ་ལ་འང་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དགའ་བ་ལ་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་བཟུངས་ནས་སྐྱེར་མ་བཅུག་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་ན་འདོད་སྟེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡུལ་ཀྱི་དངོས་པོ་མཆོག་ཏུ་བཀྲ་བ་གཅིག་ཡོད་
པ་ལ་གང་ཟག་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་གཉིས་ནི་དེ་ལ་འདོད་སྟེད་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོན་དུ་མ་བཟུངས་པས་འདོད་
སྟེད་སྐྱེ། གཅིག་གིས་འདོད་སྟེད་ལ་སྟོན་དུ་བཟུངས་ནས་སྐྱེར་མ་བཅུག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
དག་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྟོན་ཆོག་གོ།

རང་གྲོགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཆེན་
པོ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཆེར་སིམ་པ་དེ་དང་པོའི་ཡན་ལག་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་
མེད་གཉིས་སོགས་སྤར་དང་འདྲ། རང་གྲོགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་འཛིན་དང་མཚུངས་
ལྡན་གང་ལུས་ལས་རྒྱང་གི་སྟོན་ལ་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཆེར་སིམ་པ་དེ། དང་པོའི་ཡན་

ཡག་བདེ་བའི་མཆན་ཉིད། འདིའི་ཡན་ལག་ལུས་ཚོར་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་དང་པོའི་དེ་དང་མཚུངས་
ལྟ་བུར་ལུས་ཤིན་མུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་འཛོག་དགོས། རང་དང་མཚུངས་ལྟ་བུ་གི་སེམས་སེམས་
བྱུང་ནམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དང་པོའི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་
སེམས་བྱུང་དེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། གཞན་སྟེ། དམིགས་པ་གཅིག་
ལ་སྤྱད་པ་དང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ཏིང་
ངེ་འཛིན་རང་དང་མཚུངས་ལྟ་བུ་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནམས་ཞི་རགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་
གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ། ཞེས་དང་། འབྲེང་བཤད་ལས། ཅེ་དང་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་
གཅིག་སྟེ། གང་དང་ལྟན་པས་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པའི་དེ་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་
ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་ནི། རང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་གོགས་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་
ཏིང་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྟ་བུར་ཁོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཀུན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་བློ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་
བཏང་སྟོམས་ཅི་རིགས་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་དང་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྟུ་
བ་ལས། དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། སྟེན་པ། དཔལ་དང་ཤེས་བཞིན་
དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། དེ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ངོ་བོས་
དབྱེ་ན་རྟོག་སོགས་གཉིས་ཡོད། ཡན་ལག་གིས་དབྱེ་ན་བློ་སོགས་གསུམ། མཛོད་ལྟར་ན། དེ་
ལྟར་མཚུངས་ལྟ་བུར་ཁོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཀུན་དགྲིས་དང་བྲལ་ཞིང་གཉིས་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
དེ་དེའི་ངོ་བོར་འཛོག་སྟེ། མཛོད་ལས། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་

ལྷ་མཆོངས་ལྷན་གང་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཉིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ཆོར་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དགའ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་ལྷ་མཆོངས་ལྷན་གང་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཉིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལས་རུང་གིས་བྲངས་པའི་ཡིད་ཆོར་སིམ་པ་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བདེ་བའི་ངོ་བོ། འདི་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལྷ་མཆོངས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཉིད་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་མེད་པ་ཉིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་གི་གྲོགས་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དགའ་སོགས་དང་མཆོངས་ལྷན་གང་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་དགེས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ། དེའི་ཡན་ལག་གི་ཉིང་འཛིན་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཉིད་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་མེད་ལ། ཉིང་འཛིན་ལས། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྷ་ནི། བཏང་སྟོམས་དང་། བྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞེན་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་གི་གྲོགས་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་འཛིན་དང་མཆོངས་ལྷན་གང་ཉིད་དང་དགའ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་དེ་དག་གིས་མ་དགུགས་པར་སེམས་སེམས་བྱུང་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། བཏང་སྟོམས་ནི་རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བའི་སྟོན་དང་བྲལ་བས་དེ་དག་གིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་དང་དེ་ལྷ་མཆོངས་ཀྱི་དགའ་བ་དག་དང་བྲལ་བས་ན་དེའི་བྱིར། བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ཤིང་། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྷ་མཆོངས་ལྷན་གང་དགའ་བའི་ཀུན་དགེས་བསྐྱོག་པའི་དམིགས་རྣམས་གང་རུང་འཛིན་པའི་བྲན་པ་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་གི་

དེ་ལྟར་མཆོད་ཉིད། དེ་ལྟར་མཆོད་ཉིད་ལྟར་གང་དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་བསྐྱོད་པའི་དམིགས་རྣམ་
 གང་རྒྱུ་ལ་འཛིན་པའི་དེ་ལྟར་བ་དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་གནས་མི་གནས་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། དེའི་
 ཡན་ལག་གི་ཤེས་བཞིན་གྱི་མཆོད་ཉིད། མཆོད་ཉིད་གཉིས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་དགའ་
 བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ལྟར་བ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་བ་དང་ཤེས་བཞིན་དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་བསྐྱོད་
 པའི་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པ་དང་དེ་ལྟར་མི་ལྟར་གྱི་བྱ་ར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེ་
 བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པ་ན་རྒྱ་རྒྱ་ལྟར་དགའ་བ་དང་དེ་ལྟར་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་
 ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་བ་ཉི་བར་བཞག་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གཤ་
 ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལེགས་པར་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་བརྗེད་དེས་པའི་ཕྱིར་བརྒྱུ་ལ་བརྒྱ་
 ལམ་ན་དགའ་བ་དང་དེ་ལྟར་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། ལྷ་
 བ་ལྷ་བར་ཁོ་ནར་དེ་དག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། ཞེས་པ་ནས་སེམས་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 མཆོད་ཉིད་ལྟར་གང་དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་ཆོར་གསུགས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གཉིས་
 སེམས་པར་བྱེད་པའི་བདེ་བ་དེ། དེའི་ཡན་ལག་གི་བདེ་བའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདེ་བ་
 ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དེ་ལྟར་བ་དང་དེ་ལྟར་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་
 སྟོམས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། བདེ་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་
 འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམས་པ་དེ་ཉིད་དགའ་བས་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་དང་། ཉན་
 ས་ལས། དེ་ལྟར་འོག་མ་དག་ལ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་མེད། གོང་མ་དག་ལ་བདེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་གནས་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་
 ལ་དམིགས་ཏེ་གནས་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གང་དེ་དེ་ལྟར་བ་དང་དེ་ལྟར་བ་

བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྟོམས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གྲོགས་དེ་འདྲའི་ཡན་ལག་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགའ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ། དེའི་ཡན་ལག་གི་ཉིང་འཛིན་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགའ་བ་མེད་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་
བཞི་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་ནི་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྩན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་གི་གྲོགས་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་འཛིན་
དང་མཚུངས་ལྡན་གང་སྐྱོན་བརྒྱད་ཀྱིས་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དེ། དེའི་
ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་། སྐྱོན་བརྒྱད་ཀྱིས་
གཡོ་བ་མེད་པའི་རྩན་པ་དེ་དེའི་ཡན་ལག་རྩན་པ་ཡོངས་དག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་གཉིས་དེ་
ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ་སྤྲོས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་
བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱུབ་ནས། ཞེས་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་རྩན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཞེས་
དང་། ཉན་ས་ལས། དེས་དེའི་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ས་འོག་མའི་སྐྱོན་འདི་ལྟ་
སྟེ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། དབྱུགས་རྒྱབ་པ་དང་། དབྱུགས་
འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་དག་སྤོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཏང་སྟོམས་དང་རྩན་པ་
གང་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེའི་སེམས་དེ་མི་གཡོ་བར་གནས་ཤིང་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་
ན་དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་དང་རྩན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་སེམ་གདུང་བར་མར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཡིད་ཚོར་དེ། དེའི་ཡན་ལག་
 ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་
 བ་ཡང་རྒྱབ་པས་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་བསྐྱེད་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས།
 དེས་རེ་ཞིག་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚོར་བའི་ལྷག་མ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 སྟུག་བསྐྱེད་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉི་ཆེ་ཡོད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་
 མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གྲོགས་བཞི་པའི་དངོས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་དྲན་བ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་། སྦྱོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པ་དེ། དེའི་ཡན་ལག་ཉིང་འཛིན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སེམས་ཀྱི་
 གནས་པར་མདོ་ལས་བཤད་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་བསྐྱབས་
 ཏེ་གནས་སོ། ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་
 སེམས་གནས་པ་དང་ཡང་དག་གནས་པའོ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གནས་པ་ནི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱད་
 སོགས་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཅུམ་ཡང་སྦྱོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་
 ལས། སྦྱོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་
 ལས། རྟོག་པ་དང་། དཔྱད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་
 མི་བདེ་བ་དང་། དབུགས་རྩལ་བ་དང་། དབུགས་འབྱུང་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ན་ནི་སྦྱོན་
 བརྒྱད་པོ་དག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གོ་བ་གཙོ་བོར་བྱས། ཚིན་པའི་ཆེ་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀར་རང་ཡིན་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་སྤྱོད། སྤྱིར་རྟོག་དཔྱད་འདི་དག་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྦྱོན་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྦྱོན་ཀྱུན་
 ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱུན་རྟོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལའང་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣུད་ཀྱི་

བསམ་གཏན་གྱི་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་སོགས་བསམ་གཏན་གོང་མ་གོང་མ་ལ་
 ལྟོས་ན་སྟོན་ཡིན་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཁོ་
 བ་རེ། རྩ་ཤེས་བཞིན་དང་འདྲ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་མེད་པར་ཐལ།
 དེའི་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེས་གཉིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་འདྲ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་སེམས་གནས་དགུ་བ་
 རས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྩ་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་དེ་མེད་དེ། དང་པོའི་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་མིང་མ་སྟོས་པར་མ་ཟད་
 ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད། གཉིས་པའི་དེའི་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་ཡན་ལག་ཅམ་
 ཏུ་བཞག་ཀྱང་སོ་སོར་མིང་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་ཏུ་
 བཞག་ཅིང་སོ་སོར་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་རེ་རེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད། བཞི་པའི་སྐབས་སུ་
 རྩ་བ་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ཡན་ལག་དང་མིང་ནས་སྟོས་པར་མ་ཟད་ཡོངས་དག་གི་སྟོན་སྟོས་
 ལ་ཤེས་བཞིན་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་དེ་གསུམ་
 རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་གཡོ་བྱས་ཅིང་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ་འདྲ་བྱས་པ་དང་ཡན་ལག་གཞན་བཞིན་
 གཙོ་མི་ཆེ་བས་མ་སྟོས་ཤིང་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲུང་ལས། རྩ་ཤེས་
 བཞིན་འདྲ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་འདི་གསུམ་དང་པོར་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་དང་། ཞེས་
 དང་། བསྐྱ་བ་ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་རྩ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་འདྲ་བྱེད་བཏང་
 སྟོམས་དག་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པའི་སྟོན་དག་གིས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མ་
 སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་གྱིས་
 རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་སྟོན་འགོག་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱང་དཔྱད་དག་འབས་གཡོ་བའི་དབང་ཏུ་སོང་ལ་རྟོག་
 དཔྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ཅིང་

རབ་དང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། གཉིས་པར་ཡང་
དག་པའི་སྟོན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་རང་མིང་ནས་མ་སྟོས་པར་རབ་དང་གི་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་
ཞེས་དང་། བསྐྱབ་པ་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལས་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཀྱང་
སེམས་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་དང་བའི་
མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་
དེ་དག་མེད་པར་རང་རང་གི་ལས་སོ་སོར་བྱེད་པས་ཡན་ལག་དང་མིང་ནས་སོ་སོར་སྟོས་པའི་
ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། འདིར་སྟོན་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་རང་མིང་གིས་སྟོས་ཏེ། ཞེས་དང་།
བསྐྱབ་པ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
རང་གི་མཆོད་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་སྐབས་
སུ་གཡོ་བའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དེ་གཉིས་ཡན་ལག་རང་མིང་ནས་སྟོས་པར་མ་ཟད་
ཡོངས་དག་གི་མིང་གིས་བསྟན་ཅིང་འདིར་སྟོན་དེ་དག་གིས་གཡོང་དོགས་པའི་ལྟོགས་མི་དགོས་
པས་ན་ཤེས་བཞིན་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་
ན་ནི་སྟོན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཉན་ས་གཉིས་ལས་ཡོངས་སུ་དག་ཚུལ་བཤད་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྷ་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོད་
ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རེ་རེ་ལའང་གྲོགས་དང་པན་འདོགས་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཡོད་
ཀྱང་རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡན་ལག་དེ་ལྟར་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞོད་པ་སྟོང་བའི་རྒྱ་གཉེན་
པོའི་ཡན་ལག་དང་། པན་པ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ །དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་དང་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་
ལས། དེས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་སུ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་

གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡན་ལག་དེ་
 དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་དང་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམ་
 པ་དགུ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ནི་མ་ཡིན་ལ་གཞན་
 ཡིན་པར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་པན་
 ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་གཞོད་པ་སྤངས་པ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་པན་
 པ་སྐྱབ་པ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རིམ་
 བཞིན་མདོ་ཙམ་སྐྱབ་ན། དང་པོ་ཆོས་ཙན། དེ་གསུམ་སོ་སོར་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་
 པོའི་དེ་ཡིན། དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་དེ་ཡིན། ཉིང་འཇིན་གནས་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱེ། དང་པོའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གྱིས་འདོད་པའི་གཞོད་སེམས་དང་རྣམ་འཛེ་སོགས་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མ་སྤངས་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤངས་ཐེན་མི་སྦྱེ་བར་འགོག་པའི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་
 གྱི་དངོས་གཞིའི་ཆེན་འོག་སའི་ཐག་སྤོང་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤོང་གཉེན་དངོས་མེན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་འོག་ས་ལས་གཉེན་པོས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པའི་པན་
 ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཙན། ཞེས་དང་།
 གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་དག་ནི་འོག་ས་ལས་གཉེན་པོས་རྒྱལ་བ་ན་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ཡིན་པས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཇིན་དེ་ལ་རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བདེ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཡང་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཏེ། དེས་གཉེན་པོ་པན་ཡོན་རྣམས་སྦྱེད་པས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་སོ་སོར་ཡོད་དེ། རབ་དང་གཉེན་པོའི། དགའ་
བདེ་པན་ཡོན་གྱི། ཉིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རབ་དང་དེ་རྟོག་དཔྱད་
ཐག་སྤང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་རྟོག་དཔྱད་དང་བཤམ་ཞིང་ནང་ཡོངས་
སུ་དང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱད་པ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རབ་དང་གིས་འོག་སའི་རྟོག་དཔྱད་ལས་དཔེན་པའི་པན་ཡོན་ཡིན་པའི་
བྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱད་པ་མེད་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་
བ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་སོ་སོར་ཡོད་དེ། བཏང་སྟོམས་
བློ་ཤེས་བཞིན་གསུམ་གཉེན་པོའི། བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི། ཉིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་
བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་དགའ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་བྱིར། ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་བ་
ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བཏང་སྟོམས་དང་བློ་ཤེས་བཞིན་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
སྟེ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བཤམ་བས་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ཤིང་
བློ་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེས་དེ་ལས་རྒྱལ་
བའི་པན་ཡོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
བྱིར། བཞི་པ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་སོ་སོར་ཡོད་དེ། བཏང་སྟོམས་དག་པ་དང་བློ་ཤེས་བཞིན་གཉེན་
པོའི། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་པན་ཡོན་གྱི། ཉིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་
པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཐག་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་
བ་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་བློ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་
གཉེན་པོའི། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས། ཞེས་པ་ནས། བློ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཐག་སྤང་བའི་པན་ཡོན་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་བ་ལས། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་པན་

ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བདེ་བ། རྒྱལ། ཡིད་མི་བདེ་
བ་ཡང་རྒྱབ་པས་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
བ་བྱུབ་སྟེ། ཀྱན་བརྟུས་འགྲེལ་བ་ལས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡན་
ལག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་མ་བཅས་དང་དགའ་བདེ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཚུལ་
ཡོད་དེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་དང་ལྡན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་སྒྲིན་སོགས་སུ་བལྟས་
ནས་མི་འགོག་པར་སྟོམས་འཇུག་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་མི་ལྡན་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཔེར་ན་གང་དག་དེའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གྱི་ཤེས་པ་
དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་
དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་དག་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
དེ་ཉིད་ལས། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་དང་⁽¹⁾ རེ་བའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་དགའ་བ་
ལ་སྒྲིན་དུ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གོ་སྟེ།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་ནི་ལྷག་ཆ་མཉམ་
པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཆ་མཉམ་པས་ལམ་སྤྲོ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བསམ་
གཏན་དག་གི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་བ་ཅིང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་བར་ཅན་ལ་ལྷག་མཐོང་གཙོ་ཆེ་ཞིང་ལམ་ཡང་སྤྲོ་མི་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ཁོ་ན་རེ། ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱུང་བས་དེ་ལ་ལམ་
སྤྲོ་དཀའ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ས་གཞན། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་བ་ཞི་རང་ལ། ཞི་གནས་བྱུང་མ་ཐག་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

1 དེབ་གཟུགས། རགས་པའི་དོན།

ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཏྲགས་སྒྲ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཞི་གནས་ཅམ་ལས་ལྷག་མཐོང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྒྲོམ་ཡང་ད་དུང་འཛོག་སྒྲོམ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 ཡན་ལག་ལ་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་
 པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡིད་ཆོར་དང་ལུས་ལ་སིམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་ཆོར་སིམ་པར་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཟེར། འདོད་ན། མདོ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཆོ། འདིར་འདིའི་ཡིད་བདེ་
 པའི་དབང་པོ་སྦྱེས་པ་མ་ལུས་པ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་ནི་ཡིད་བདེ་བ་རྒྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིད་བདེ་རགས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་
 གཏན་བཞི་བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་སྤ་རགས་བཞི་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་ལ་
 དབྱད་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྡུལ་གྱི་ཆོར་བ་རགས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་དང་པོ་དང་དེ་སྤ་བ་
 དེའི་གནས་ངན་ལེན་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་གཉིས་པ་དང་བདེ་ཆོར་རགས་པ་གཉིས་པ་མན་ཆད་གྱི་
 ཡིད་བདེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་གསུམ་པ་དང་སྤ་བ་གསུམ་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞི་བ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱག་བསྡུལ་གྱི་ཆོར་བ་རགས་པ་ཡིད་
 མི་བདེ་བ་དང་སྤ་བ་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྡུལ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བདེ་བའི་ཆོར་བ་རགས་པ་ཡིད་
 བདེ་དང་སྤ་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་རིམ་བས་བསམ་གཏན་
 བཞི་རྣམ་པར་བཞག་ལ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་སྒྲོམས་པར་
 འཇུག་པའི་ཆེ་ན་ནི་བདེ་བ་སྤངས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་ནི་
 སྤྱག་བསྡུལ་སྤངས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་ནི་ཡིད་བདེ་བ་
 རྒྱབ་པོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྒྱབ་པོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བརྒྱུས་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཆོར་སིམ་པ་གཅིག་ལ་བཤད་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། བཞི་བ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཆེ་བདེ་བ་སྤངས་པར་བཤད་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། གསུམ་བ་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཡིད་ཆོར་བདེ་བ་མེད་བ་གང་ཞིག ། ལུས་
 ཆོར་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། མཉམ་བཞག་གི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བདུས་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་རྒྱད་
 གི་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཡན་ལག་བདེ་བ་རྣམས་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་ཆོར་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྟོམ་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོ་སོ་དག་དུ་གྱུར་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་རྣམས་སྟོན་དུ་
 འཕེན། དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་དེ་ཡང་ལུས་ཆོར་དུ་འཛོག་བ་དག་ལ་སྟོན་
 དེ་དག་འཕེན་ནོ། ། གཞན་ཡང་། ལུས་ཆོར་དུ་འདོད་བ་དག་ལ་ཞེན་རིག་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་དེའི་ཡན་ལག་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་ངེས་ལ། ངེས་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དང་ཡིད་ཤེས་
 ཞེན་རིག་གི་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་ཆོག་གོ། ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདོད་པའི་གང་
 ཐག་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སོ་སོར་རྟོག་བ་ལས་བྱང་བའི་ལྷག་
 མཐོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཆོས་ཅན། རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པར་
 ཐལ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྟོག་མེད་དཔྱོད་
 བཅས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོར་རྟོག་བ་ལས་བྱང་བའི་ལྷག་མཐོང་དང་མཚུངས་

ལྷན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ། བྱེད་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་དཔྱད་
 བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
 གྱི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ལ་མི་རྟོག་པར་ཆོལ་བའི་རྟོག་མེད་ཙམ་ལ་རྟོག་མེད་གྱི་ཐ་སྙད་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཡོངས་ཆོལ་གྱི་རྟོག་པ་དེ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཕྱིར་ཆོལ་བ་གཅིག་ལ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར་ཉ། ལྷག་མཐོང་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཡོངས་ཆོལ་གྱི་ལྷག་
 མཐོང་ལ་རྟོག་བཅས་དཔྱད་བཅས། སོར་རྟོག་གི་དེ་ལ་རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས། འདྲེས་པའི་ལྷག་
 མཐོང་ལ་རྟོག་མེད་དཔྱད་མེད་དུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བྱེད་པ།
 ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་
 འེད་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་ནོ། །འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་དཔྱད་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 རང་ལ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་མེད་དཔྱད་མེད་ལ་རྟོག་མེད་དཔྱད་མེད་གྱིས་ཁྲབ་བར་ཐལ། འདིའི་
 རྟོག་བཅས་དཔྱད་བཅས་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བའི་རྒྱད་
 གྱི་དང་པོའི་དངོས་གཞི་འདྲེས་པ་རྒྱུད་དུ་འཛོམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་
 དཔྱད་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོ་སྟེན་ནས་འེན་ཏུ་རྒྱས་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་གཏན་པའས་ཀྱི་སྟེའི་བར་སོ་
 སོར་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུམས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞི་ལྷག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

དེ་འདྲེས་པ་ཚུང་དུ་འཛིན་པ་དམིགས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ། མདོ་
 སྡེ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མཛད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། གཏུན་ལ་པམས་པར་བསྟན་པའི་སྡེའི་
 བར་དག་སོ་སོར་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་འདྲེས་པ་ཚུང་
 དུ་འཛིན་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་གང་ལ་རྟོགས་
 ཤིང་། གང་ལ་ཐོབ་པར་འཆོལ་བར་བགྱིད་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་ལ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དང་པོའི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་རྟོག་བཅས་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བྱུང་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པ་འདི་ལ་མ་བྱུང་
 སྟེ། འདིའི་རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་དུ་བཞག་པའི་རྟོག་དཔྱོད་ནི་ཡོངས་ཚོལ་གྱི་རྟོག་པ་ཅམ་དང་། སོར་
 རྟོག་གི་དཔྱོད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་དེ་གཉིས་མི་བྱེད་པར་སྤར་གྱི་དོན་ནི་དེ་
 དག་གཅིག་ཏུ་འིལ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཅིག་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་
 ཚུང་དུ་དང་འབྲེང་དང་ཆད་མེད་པ་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོག་དཔྱོད་དུས་གཅིག་
 ལ་མཚུངས་ལྷན་དུ་འབྱུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁོ་རང་ལ། རྟོག་མེད་
 དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བཞིན་དུ་དཔྱོད་མེད་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
 རང་གྲོགས་དཔྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྷན་པར་རང་གི་གྲོགས་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་སྔ་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་གཅིག་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་འབྱུང་ལ་དུས་
 གཅིག་ལ་མཚུངས་ལྷན་དུ་འབྱུག་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སོང་། སྤྱོད་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་

འདོད་ན། དགོངས་འབྲེལ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བས་ཁེགས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟག་དཔྱད་གཉིས་
 རེ་རེ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་སེམས་
 བ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའི་རྫས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
 དུས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་མི་འོང་ཡང་སྤྱིར་སེམས་བ་དང་ཤེས་རབ་རེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་ན་སེམས་བ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་
 བས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་བ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གི་རྫས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཁོ་རང་ལ། འཇིག་ལྷ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་བ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་རང་གི་གཙོ་སེམས་དང་རྫས་མི་
 མཚུངས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་རྫས་སོ་སོ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེའི་ཤེས་རབ་ལ་རྟག་དཔྱད་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྟག་དཔྱད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁོ་རང་ལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་རྫས་ཐ་དད་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཤེས་རབ་ཐ་དད་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པའི་ཆེ་ན་ནི་ལུས་སའི་འོག་ཏུ་བྱིང་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་པ་དག་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་ནི་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་རྟགས་འབྱུང་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། ཀུན་བརྒྱས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆུང་བྱ་དང་

འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བསྐྱེམས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་
ལ་ཇི་ལྟ་བར་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གསུམ་
མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་མན་ཆད་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་འབྲས་བུར་བཤད་ལ།
དེ་ཡན་ཆད་གནས་གཙང་ལྔར་ནི་སྤེལ་སྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེའོ། །ཀྱན་བརྟས་ལས། གཟུགས་མེད་
བ་རྣམས་ན་ནི་གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཐ་དད་མེད་དོ། །དེ་ན་རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་
པོར་བསྐྱེམས་པས་སྐྱེ་བ་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དང་ངན་བ་དང་བཟང་པོར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
སྟོམས་འཇུག་ཆེ་རྒྱང་གི་བྲད་པར་ནི། གྲུས་སྦྱོར་རྒྱན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྒྱང་དུ། གང་རྒྱང་
གཅིག་མེད་ན་འབྲིང་། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཤེས་
བྱ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འབྲུག་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱུ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་རྣམ་
གྲངས་ཀྱང་བྱང་སེམས་དབང་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་པས་བབྱང་ལས་འདས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་
པ་ཐུན་མོང་གི་སྟོམ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྐྱུས་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི་
སྟོད་ལ་སངས་རྒྱུ་བྱང་བྱང་རྒྱུ་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཡང་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྐྱུས་པ་རི་ལྟ་
བར་བསམ་གཏན་ལྟག་མ་རྣམས་དང་གཟུགས་མེད་པས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ནི་བསམ་གཏན་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འཛིག་
རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་བདེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་བསགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བས་རང་གི་ལུས་
སེམས་ཉག་ཏུ་བདེ་བར་མ་ཐད་གཞན་དེ་བཞིན་དེ། དེ་ལ་འགོད་པའི་སྐྱེ་རྒྱ་ལ་ཐན་བདེའི་འཁོར་ལོ་
རྒྱན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་
ལུས་བདེ་ལ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྤྲོད་རྩེ་
ཅན་དག་ནི་ལྟར་སྟོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འཁོར་ཚུལ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མངོན་མཐོ་
དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་ལས། དམ་པ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་བདེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། དམ་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་བདེ་བར་མ་ཐད་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཡང་བཀྱར་སྟེ་དང་བཅས་ཉེ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཉི་མས་

ཆོག་པ་གཉིས་སམ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་གཤོག་ཡངས་ལེགས་སྟོན་ཏྲག་འགྲོས་བསྐྱོད་བྱེད་
 མཐོང་ཐོས་བྲན་རེག་གི་གདུལ་བྱ་ཐབས་ཤེས་གྱི་གཤོག་རྩལ་རྒྱས་པའི་འཁོར་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་
 ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་ནས་སྐྱ་བཞི་མཛད་པ་ལྷན་གྲུབ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ། སྐར་ཡང་སྐལ་
 ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་སྤང་ཅི་ལས་མངར་བ་བདུད་ཅི་ལས་ཀྱས་པ་ཆེ་བཉི་མ་
 འབྲུམ་ལས་གསལ་བའི་ལེགས་གསུང་བསྐྱེད་པས་ཡིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་པར་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་
 བཀྱར་སྟེ་དང་ཚུར་འགྲོ་བ་ལ་མཛོན་མཐོངས་ལེགས་སོགས་འབྱུང་བ་པན་ཚུན་འགྲན་པ་ལྟར་རྒྱུན་
 མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་
 གྱུར་པ། །རང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་རང་བ་ཡིས། །མདུན་དུ་བདར་ནས་དགོ་བའི་རྒྱུད་གི་ཕྱགས་
 ཉོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྟོན་གཅིག་བྱ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས། ཞེས་དང་། མཛོན་པར་
 ཏྲག་པའི་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པའི་སྐལ་སྐྱ་རྒྱུན་མི་འཆད། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་འདིའི། །ལས་
 བེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་འབྱིང་རྒྱས་གསུམ་གྱི་བྱང་བར་སྟེ་
 བས་འཛིན་ན་དེའི་སྤྱད་དུ་སྟོན་མི། །རང་ལུགས་ཅམ་བཟུང་བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་དོན་འང་ཡིན། །སྐྱེ་ལ་རྒྱ་
 སྐར་དབུས་ན་པ་སངས་བཞིན། །ཞི་ལྷག་ཡན་ཆད་རང་ལུགས་ཅམ་གཞན་དཀྱུས། །འབྱིང་བྱངས་
 རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་རྒྱ་བ་རྒྱས། །ཀྱན་ཆངས་རྒྱས་པ་བྱངས་ཤིག་དེ་ཉིང་འཛིན། །འབྲུམ་སྐྱེས་སྐྱེ་ལ་
 ཉི་མ་བཞིན་དུ་འབར། །གསུམ་ཀར་ཞིབ་སྟོན་ཞིབ་ཆའི་ཆོན་རིས་ཀྱིས། །དུས་ཀྱན་མཁས་རྣམས་
 ཡིད་འཕྲོག་རྒྱལ་བར་འབྱུང། །ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འདིར་སྤྲས་པ།

རྣམ་འབྲེན་སྟོང་གིས་ཁྱོད་ལ་པད་དཀར་ལྟར། །

བསྐྱུགས་པའི་རྒྱལ་དང་རྒྱན་དུག་ཀྱི་ཡེ་གཟིགས། །

མགོན་ཁྱོད་མཉེས་བྱེད་གསར་བཤད་ཀྱན་བཟང་གི། །

མཆོད་སྤྱོད་འབྲུམ་ཐག་དཀྱིགས་སོ་འདིར་བྱུག་རྒྱུངས། །

རྒྱ་ཆེན་ཆོགས་གཉིས་གསེར་སྟོང་ཆེས་ཡངས་པོར། །སྤྱོད་བཞིའི་ཞལ་མངའ་འཕྲིན་ལས་
སྤྱན་རས་གཤོལ། །སྤྱིད་ཞིའི་མེས་སོ་འཇམ་མགོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །ད་དུང་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཡབ་
གཅིག་མཛོད། །རྒྱལ་བས་གངས་རིའི་སྤངས་ལྷན་ཡུལ་སྟོངས་དེར། །བསྐྱུན་བ་དར་ཞིང་ཁྱད་པར་
ལྷ་བརྒྱའི་དུས། །ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །ཆོས་ཀྱི་དུང་བྱིན་ཅོང་ཁ་བ་ཁྱོད་
རྒྱལ། །ཁྱོད་བསྐྱུན་ཆོས་ཕུང་མ་ལུས་སྤྱན་གཅིག་ལ། །ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་
སོགས། །ཟབ་ཁྱིད་དུ་མས་སྤུབ་གསུང་ཀྱན་གདམས་པར། །ལེགས་ཤེད་ཉིང་འཛིན་སྟོན་མཐའ་ཡས་
ཚུལ་གོ། །ཁྱོད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོས་བསྐྱུལ་བ་བཞིན། །ཀླ་རི་ཀླ་ནས་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་
བར། །མོས་མཉོས་ཅམ་མིན་ཆད་མ་གསུམ་ལྟར་གྱིས། །བཤད་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་བདུད་ཅི་ཐོབ་
འདི་མད། །དགག་སྤྱོད་གསར་པའི་ས་འཛིན་སྟོང་གིས་བསྟོར། །ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས་སྤང་
ཆལ་ཆེལ་འཕྱོ། །རྣམ་དག་ཅོམ་པའི་ཆོག་སྟོར་ཐེམ་སྤྲས་མངའ་ལ། །ལེགས་བཤད་སྤྱན་སྤྱིང་བཅས་
འདིས་མཐུལ་འབྲུལ། །འདི་ཆོག་རེ་རེ་རིག་པ་ནི། །དེས་པར་བརྒྱ་བརྒྱས་དབྱེད་བྱས་མོད། །ཉག་
གཅིག་སྤུབ་པའི་མཛོད་སྤུམ་བྱིར། །འབྲུལ་ན་མཁས་བཟོད་འཆོས་པར་རིགས། །མང་མཐོང་སྟོན་
ཆད་བྱིས་བཤུས་སྤྱོད་འབྲུལ་ལས། །དཀའ་གནས་འདི་བཞིན་རྒྱས་བཤད་ཅུ་སྤུལ་སྤྱ། །དགོད་བྱང་
ཡང་ལེགས་བཤད་འདིའི་བྱིན་ཞེས། །གཟུར་གནས་རྣམས་ཀྱིས་མཁའ་ཡི་དྲང་ཐིག་མཛོད། །འབྲི་
འཛིན་ཁྲོག་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་སྤྱོད་པ་ཀྱུན། །ཆོ་རབས་ཀྱན་དུ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟར་པའི། །རྟེན་

ཐོབ་མཐའ་ཡས་ཏིང་འཛིན་སྒྲིལ་ནས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་མཉེས་སངས་རྒྱལ་ལྷ་མོ་ཐོབ་ཤོག། །སྤིང་
ན་མཚུངས་བྲལ་འཇམ་དབྱངས་སྤྱན་རས་གཟིགས། །གསང་བའི་བདག་པོ་ཀུན་བཟང་ལ་སོགས་
ཀྱི། །རི་ལྷ་སྤྱོད་བཞིན་བདག་ཀྱང་ལེགས་སྤྱད་ནས། །མཐོང་ཐོས་བྲན་པས་འགྲོ་འདྲེན་དབང་པོར་
ཤོག། །འདིར་བསགས་ཆོགས་གཉིས་ལམ་གསུམ་འབབས་པའི་རྒྱན། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཉལ་
འགྲོའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། །ཆབ་གཅིག་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་བ་ཡིས། །འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་
སྤོང་འགྲོ་རྣམས་ཉེར་སྤྱོད་ཤོག། །རྟེན་འབྱུང་བསྐྱུ་བྲལ་གནས་ལུགས་གཤིན་ས་རུ། །ལེགས་སློན་ས་
པོན་མཆོག་གསུམ་བདེན་པའི་རྒྱས། །བྲན་པས་འབྲས་བུ་སྟེ་མ་གཤུར་ཟེའི་ཆོགས། །མ་ལུས་འགྲོ་
ལ་མངོན་སུམ་གྱུར་ཅིག་གྲ། །

ཞེས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་གི་རྣམ་གཞག་ཐུབ་བསྟན་མཛེས་
རྒྱན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་སྐལ་བཟང་དགའ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྡེ་མོ་ནས་དཀའ་བཅུ་རབ་
འབྲམས་སྐྱུ་བའི་དགེ་བ་ཤེས་ལམ་རིམ་བཤང་པོས་བསྐྱལ་བ་དང་སྤྱད་ནས་ལྷག་ལྷགས་ནོ་མོན་
ཏན་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་བ་དད་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་འཕགས་ནོར་བདུན་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དག་
དབང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་ཉིན་བདེ་དང་བཅས་བཀས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཚན་
ནས་སྟོས་ཏེ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ས་གསུམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་ལུ་བ་མཁལ་
ཆེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཆོའི་སྤེའི་
ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱི་ཞབས་བྱུང་ནས་སྟོམ་བ་གསུམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅིའི་བསྐྱོ་སྐལ་
ཐོབ་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་མདོ་སྡུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་བྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་མཁྱེན་
འཇམ་དབྱངས་དག་དབང་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཡབ་སྐུས་བཞི་དང་། བསྟན་པའི་གསལ་
བྱེད་ཆེན་པོ་ལམ་རིམ་བ་གསུམ་དང་། རིགས་བརྒྱའི་བྲལ་བདག་སྟེ་རྟེ་རྟེ་འཆང་དང་། རྒྱལ་སྐས་
ཆེན་པོ་མེར་གན་སྒྲ་མ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་རུལ་དད་པ་ཁོ་ནས་སྤྱི་པོར་

སྤངས་པས། མདོ་སྤྲལ་ས་ཉིང་འཛིན་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཙམ་གོ་བའི་དགེ་སྤོང་མང་ཐོས་སྤོང་བ་བ་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས། འཛམ་གླིང་རྒྱན་བྱལ་ལྟ་བུའི་མཁས་མང་འབའ་ཞིག་གི་འདུས་སྡེ་
གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་ཉི་འདབས་བྱ་ཆོད་ཕྱང་པོ་གཉིས་བ་དཔལ་རི་པོ་དགེ་
འཕེལ་གྱི་ཅེ་མོ་གར་འདུག་ཐེག་ཆེན་གསང་བའི་གན་མཛོད་མདོ་སྤྲལ་རིག་གནས་མངོན་པར་
བཟླ་བའི་ལྗོངས་ཁང་དུ་རྣམ་འབྱུང་གི་ལོ་ཆོ་འབྲལ་ལྷ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྩོགས་བ་གསུམ་པའི་ཉིན་
གཡར་ཁལ་དུ་གྲུབ་པར་བསྐྱིས་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། །སྐུ་མཆོད་ལོ། །

༡༡། །བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་ཅི་ལྟ་མ་ཉིད་
འབྲེང་མཛེས་རིགས་པ་སྤྱི་བའི་མགུལ་རྒྱན་
མཁས་རྣམས་དགའ་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

ན་མ་སྤྱི་ར་སྤྱི་སྤྱི། ལྷ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤྱིར་
བཤད་པ་བྱེད་ལུགས་ལ། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་རང་རང་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་
ཀྱང་། འདིར་སྤྱི་དང་མཐུན་པར་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཉི་ཤེས་སྤྱི་དང་ནས་རགས་རིམ་ཞིག་
བཀོད་ན། བསམ་གཏམ་གཟུགས་མེད་སྤྱི་ན་སོགས་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་གནང་བྱང་བ་
ཡིན་པས། འདི་ཞུ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། །ཤུ་སྤྱི་འཁྲུག་པ་ལས། ཡ་རབས་དག་ནི་པལ་ཆེར་
བསྟན་བཅོས་རྩེ་མའི་ཐོག་མར་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། འདོད་
འཇོ་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཕྱན་སྤྱི་ཆོགས་པ་བསགས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོར་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཀྱང་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་སྤྱི་དུ་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ཆེད་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
གི་འདོད་དོན་འབྱུང་བ་ཅིང་། བར་དུ་གཅོད་པ་ཞི་བ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་བརྗོད་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་

བྱས་ན། ལུན་ཆོགས་དག་ལེགས། སོགས་དང་། རྒྱ་མེད་སྟོན་པ་དེ་ཡི་སྤྲུལ་གྱི་མཆོག་། སོགས་
དང་། བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟེན་སྟོན། སོགས་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་
ཚུལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་ནས། །འཛམ་གླིང་སློབ་གསལ་བྱེ་བའི་མིག་འབྱེད་པ། །འཕགས་པ་ལྟ་
དང་དཔལ་ལོ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྲུང་། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས། །དབྱིག་
གཉེན་ཞབས་དང་སློབ་བཟོན་སྟོགས་སྤང་དང་། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་སོགས་འཛམ་གླིང་
རྒྱན། །ཐུབ་བསྟན་མི་ལུབ་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་མཆོག་། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གྲུས་
པས་འདུད། །མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པའི་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་དང་། །གངས་ཅན་ཤིང་
རྟེན་སྟོན་འབྱེད་ཅོང་ཁ་པ། །དངོས་སྟོབས་རིག་པའི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་ཆབ་ཇེ། །མདོ་སྤྲུལ་
བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཁས་གྲུབ་ཇེ། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྤྲུལ་གསུམ་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །སློབ་ཐང་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོ་མཆོན་ཅན། །དག་དབང་སློབ་ཐང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །གྲགས་པ་རྒྱལ་
མཆོན་སྤིད་པ་གསུམ་ན་མཛེས། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྤྲུལ་གསུམ་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །སློབ་ཐོས་ཡངས་
པའི་སྤྲུལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཆོགས། །གཙུག་ན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བྱ་ཡིས། །ལག་ཏུ་
རྒྱུད་གི་རྒྱལ་མཆོན་ལྟར་བཟ་བ། །དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །པད་དཀར་
འཛིན་པ་དག་གི་དབང་ཕྱག་སོགས། །དང་པོ་ཉིད་ནས་འཁོར་བར་སྒྲིམས་ཀྱི། སོགས་དང་།
རབ་འབྲམས་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་། སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འཛམ་དཔལ་གཤེན་
ཇེ་གཤེད་པོ་དང་། །ལྷུང་མཛད་མགོན་པོ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །དམག་ཐོར་བསྟན་སྒྲིང་སྒྲིམ་
འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །བདག་གི་ཆོས་ལྡན་བྱ་བའི་གྲོགས་མཛོད་ཅིག་། །ཅེས་མཆོད་པར་བཛོད་པ་
དང་ཤིས་པར་བཛོད་པ་དེ་ཅུ་ཞིག་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། །ལས་སུ་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྱོད་སོགས་དང་། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུར་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད། ཅེས་པ་འདི་འཆད་པ་ཡིན་ལ། །འདི་ལ་འཕྲོས་བཤད་པ་དང་། །གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་།

བཅས་པ། ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་བཅད་རྣམ་པ་གཉིས་བྱུང་། བཅས་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ནི་ཅི་རིགས་པ་ས་བཅད་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ།

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞུང་འདི་གང་ལས་འབྲོས་པ་ཡོད་དེ། དུམ་བར་པ་
ལས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་གོ་ཆ་ཆེན་
པོ་བགོས་པ་ལ་སྒྲིགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་རྣམས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་
བརྗོད་ཅིང་མིང་ཡོངས་སུ་སྒྲིག་པར་མཛད་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག །སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་
ཅེསོ། །ཞེས་སྒྲ་བརྗོད་པར་མཛད་ཅིང་དབྱངས་རྗེས་སུ་སྒྲིག་གོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ལས་འབྲོས་
པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཚུལ་རི་ལྟར་འབྲོས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་
སྒྲིབ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་བསམ་པ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་གྲོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུགས་བརྗོད་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གོ་སྒྲིབ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་བསམ་པ་གོ་བགོས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། འཇུག་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲོན་པ་གཞན་དོན་བྱེད་
ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འཇུག་སྒྲིབ་ལ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་འཇུག་སྒྲིབ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཀྱི་བས་སྒྲོན་པ་འཆད་པ་ལ། དུམ་བར་པ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱ་ས་
སྒྲིབ་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིགས་པར་གྱུར་
པ་ཡིན། ཞེས་གཞུང་འདི་བྱུང་། ལན་གྱི་སྒྲོན་པ་འཆད་པ་ལ། དུམ་བར་པ་ལས། གང་པོས་སྒྲིབ་

པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། ཞེས་པ་ནས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་དེའི་བསྐྱགས་བརྗོད་
འཆད་པ་ལ། དུམ་བར་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་རྩེ་
བཙུན་བྱམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདིར་འཆད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད།
ཞེས་པ་དང་། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་
གཞུང་འདི་བྱང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི། ཉི་ཁྲི་ལེ་
བརྒྱད་མ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱས་སྐྱས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལྡང་བའི་འཇུག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་། མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་རྣམ་པ་གཉིས་བྱུང་། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་གྲུགས་མེད་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བསམ་གྲུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱིན་བྱུག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྟར་བྱེད་པའི་འཇུག་སྒྲུབ་ཀྱི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་རྣམ་པ་གཉིས་བྱུང་། དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། གྲུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་རྣམ་པ་གཉིས་བྱུང་། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བཤད་པ། གཉིས་པ་བཤད་པ། གསུམ་པ་བཤད་པ། བཞི་པ་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་རྣམ་པ་བཞི་བྱུང་། དང་པོ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡུམ་བར་པ་ལས། གང་སྟོས་སྒྲས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་འདོད་པས་དཔེན་སྡེ་གཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དཔེན། རྟོག་པ་དང་བཅས། དཔྱོད་པ་དང་བཅས། དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

འདི་ལའང་དངོས་སུ་བཤད་པའི་རྟོན་ཀྱི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོགས་ལ་བསྟན་པའི་སྟོམས་པའི་གནས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་དང་། དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་སྦྱོད་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་རྣམ་པ་བཞི་བྱུང་། དང་པོ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡུམ་བར་པ་ལས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ཡང་སྦྱོར་ངག་ཏུ་བྲིས་ན། རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔལ། གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་གཏམ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་ཆུ་ལོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིན་བྱག་ལ་གནས་ནས་
བསོད་ནམས་བརྟན་པ་དང་། སྐྱོ་བ་མེད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་
དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གདམས་ངག་བསྒྲམས་པ་དང་། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་
དང་། དབང་པོ་རྣེས་པ་དང་། སེམས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཞེན་ཆགས་ཆུང་བ་དང་། བརྩ་པོ་དེ་ཆང་ན་
བསམ་གཏམ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། བཙོན་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དུ་མའི་དོན་བསྟུས་ཏེ། ཕྱིན་བྱག་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་ཆུ་ལ་སྟོན་པའི་
མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་བརྩ་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསམ་
གཏམ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བརྩ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྟན་
པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། སྐྱོ་བ་མང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཡིན། མང་དུ་
ཐོས་པ་རྣམས་ཡིན། མ་ལོག་པར་གདམས་ངག་བསྒྲམས་པ་ལ་བཙོན་པ་རྣམས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན། དབང་པོ་རྣེས་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ལ་མཁས་
པ་རྣམས་ཡིན། ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་ཞེན་པ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་བསྒྲམས་པའི་གནས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
ཆོས་བརྩ་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱུག་དར་ཁྱོད་པ་རྣམས། ཞེས་པ་ནས། གནས་གང་
དག་ན་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། མེ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། ལོ་
མ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། གཙན་ཟན་ཁྱོ་བོ་མེད་པ། ཕུག་དང་ལྡན་པ། སྤྲན་གཤོང་དང་ལྡན་པ། ཐག་
ཐུག་མེད་པ། འགོ་ན་བདེ་བ། ཞེ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནས་དེ་འདྲ་བ་དག་ན་གནས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཡུམ་བར་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལན་དུ་མར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། ཞེས་པའི་ས་བཅད་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡུམ་བར་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་དག་དོན་དུ་རིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཆུ་ལ་ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་ཆོས་མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་མི་ཟད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་པར་བྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཟད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སློན་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བ། ཆོག་མི་མང་ཞིང་དུ་ལ་བའོ། །དཔེན་པའི་གནས་ལ་དགའ་བ་དང་། བཟོད་པའི་སློན་མང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སློན་མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱལ་དུ་མ་མཐོང་འདོད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སློན་དུ་མ་དང་། གཞུངས་ཀྱི་སློན་དུ་མ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བའི་སྤྱོད་ཆུ་ལ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ན་བསམ་གཏན་གསུགས་ཀྱི་འཇུག་སྐྱབ་འཕེལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉ། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་། དེགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བ་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བའོ། །ཆོག་མི་མང་ཞིང་དུ་ལ་བའོ། །ཞི་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་ལ་དཔེན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བཅས་ཀྱི་ཆ་སྤྱད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་པར་གནས་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་སྤྱག་པའི་མཐོང་ན་གནས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཞུངས་དང་། དབང་དང་། བཟོད་པའི་སློན་བརྒྱ་སྟོང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་རབ་ཏུ་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་སྟོང་ཡང་མཐོང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སློན་བརྒྱ་སྟོང་ཡང་ཐོབ་པ་དང་། གཞུངས་ཀྱི་སློན་བརྒྱ་སྟོང་ཡང་མདོན་དུ་

བྱེད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་མྱོང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

རྩ་བའི་ས་བཅད་བཞི་བ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དུམ་བར་བ་ལས། འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ། སྤྲིག་ཏུ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདོད་པ་དག་དང་། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་དབེན་ཚུལ་བཤད་པ། རྟོག་དཔྱེད་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ངོ་པོ་གངས་ངེས་བཅས་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ། བསམ་གཏན་དང་སྐྱབ་གནས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་རྣམ་པ་གསུམ་བྱུང་། དང་པོ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དུམ་བར་བ་ལས། འདོད་པ་དག་ལས་དབེན། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབེན་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ཡང་སྦྱོར་ངག་ཏུ་བྲིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདིའི་སྐྱབས་ཀྱི་དབེན་བྱའི་འདོད་པ་དེ་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་པའི་སྤྲོད་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་སྦྱེད་པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཉོན་ལྡེའི་དམིགས་པ་དེ་དག་སྐྱབས་འདིའི་དབེན་བྱའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཉེར་སོགས་དང་པོ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་དེ་དག་མཚུངས་ལྡན་ལས་བྲལ་བ་དམིགས་པ་དག་བཀག་པ་དེ་སྐྱབས་འདིར་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མངོ་ལས། དེ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། སྤྲོད་པ་དེ་དག་ལས་དབེན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དབེན་བྱའི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། འདོད་པ་དག་ཅེས་བཞི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོའི་འདོད་པའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་

བ་ལ། རོགས་མེད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་བ་ལས་དབེན་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་དབེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་རྣམས་དང་དེ་ལས་དབེན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ།
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་། མི་དགེ་བ་ཅུ་དང་། མཚོན་འབྲིན་བ་དང་། འཐབ་
 མོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཆགས་བྲལ་འཕ་མངོན་གྱུར་ཅི་རིགས་སྤངས་
 བ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་དབེན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་
 བར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་
 བློ། ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྤྱག་དང་། གཞི་དེ་ལས་སློག་གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་
 ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། རྩོམ་སྤྱོད་པ་དང་། བྲམ་པ་དང་། དག་རྩལ་སོ་དང་།
 ཆོག་འབྲལ་བ་དང་། བརྒྱུ་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །འདི་ནི་སྤྲིག་པ་
 མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལས་དབེན་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། །ཞེས་དང་།
 འེང་རྟ་ཆེན་པོ་རོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 འདོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཉེས་
 བར་སྤྱད་པ་དང་། དག་གི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། མཚོན་འབྲིན་བ་
 དང་། འཐབ་མོ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། ཚོད་པ་དང་། འགྲོད་པ་དང་། གཡོ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་
 བ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་མེད་པ་དང་། རྩོམ་སྤྱོད་པ་དང་། གུན་ཏུ་འབྲུང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྟེ། དེ་
 དག་སྤང་བའི་བྱིར་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འོ་ན། འདོད་པ་ལས་དབེན་ན་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་དབེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་གཉིས་སོ་
 སོར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཉེས་དམིགས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འཆད་

པར། བསྐྱ་བ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏམ་དང་སོ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། ཅེས་གསུངས་
ནས། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། ཅེས་གསུངས། ཞེ་ན། སྤྲིས་པ། འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་
སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཉེས་
པར་སྐྱོད་པ་ཀུན་ནས་སྤངས་ནས་འོག་ཏུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་སྤྲིས་པ་
དང་མི་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཡང་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའི་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལས་དབེན་ཞེས་སྤྲིས་པས་
ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་བསྟན། སྤྲིག་པ་ལས་དབེན་སྤྲིས་པས་སྤོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་
སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་
ལས། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྤོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པའི་རྣམ་གྲངས་
གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སོ་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་པའི་སློན་ནས་འདོད་པ་སྤངས་པ་
དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཀུན་སྤོང་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སློན་ནས་ཀྱང་དེ་སྤངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བྱིས་
ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སོ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པའི་སློན་ནས་འདོད་པ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློན་ནས་དེ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པའི་རྣམ་
གྲངས་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད། གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འདིའི་རྣམ་རྟོག་དང་གཞི་དེ་འཆའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་
སྤངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས།

ནམ་གངས་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། གཞོད་
 སེམས་དང་ནམ་པར་འཆེ་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་
 གཞུང་འདི་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དེར་མ་ཟད་ནམ་
 གངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱི་རོལ་པའི་ཞེས་གཞུང་གི་བྱང་སྟོང་ནམས་ཀྱི་མཐོ་བའི་རྟགས་དང་།
 ཉམས་པ་ནམས་ཀྱི་དཔོན་པ་འདོར་བ་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
 གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། ནམ་གངས་གཞན་ཡང་བྱི་རོལ་བྱང་སྟོང་ནམས་ཀྱི་མཐོ་བའི་རྟགས་
 ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནམས་ཀྱི་དཔོན་པ་འདོར་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡུམ་བར་པ་ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་དབྱེད་པ་
 དང་བཅས་པ། དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ། ཞེས་པའི་
 གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སོ་སོར་ངོ་མོ་བཤད་
 པ། གངས་ངེས་བཤད་པ། བཅས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་ནམ་པ་གསུམ་བྱུང་། དང་
 བོ་ལ་རྟོག་པ་བཤད་པ། དབྱེད་པ་བཤད་པ། དགའ་བ་བཤད་པ། བདེ་བ་བཤད་པ། སེམས་ཅི་
 གཅིག་པ་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་ནམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དང་པོ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མདོ་ལས། རྟོག་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གང་དག་བསམ་གཏན་དང་
 བོ་དང་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་དེ་དག་ཀྱང་དུལ་བས་ན་དེ་དག་ནི་རྟོག་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་། ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དང་། དབྱེད་པ་དང་། རབ་དུ་རྟོག་པ་དང་། ཉིང་ངེ་
 འདྲིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ཡང་སྦྱོར་དག་དུ་བྲིལ་ན། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་རྟོག་པའི་ངོ་མོ་ཡོད་དེ། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་
 རས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅིང་བའི་དང་། ཀུན་དུ་ཆོས་པའི་ནམ་པས་འཇུག་པའི་ནང་གི་བརྗོད་

བ་དག་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ། གཞན་འགྱུར་གྱི་
 རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱན་རྟུ་ཚོལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅིང་བའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དར་
 རེག་ལས། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་བཅས་པའི་དོན་གང་རུང་རགས་པའི་
 རྣམ་པར་ཚོལ་བའི་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འབྲེང་
 བ་ལས། རྟོག་པ་ནི་ངོ་བོ་ཅམ་འཚོལ་བའོ། །ཞེས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་
 གསུམ་ཆར་ལ་བཏགས་པའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དེ་ལྟར་དགོས་
 ཏེ། སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོས་པས་རྫས་བསྟན། ཅིང་བ་དང་ཀྱན་རྟུ་འཚོལ་བ་སྒྲོས་པས་འཇུག་
 ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན། ནང་གི་བརྗོད་པ་དང་དག་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བ་ཞེས་པས་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་
 བསྟན། ཆ་བཞག་སྒྲོས་པས་བྱུང་པར་དེ་ཀྱན་མ་ཆང་བ་འགའ་ཞིག་སྟུང་། གཞན་འགྱུར་སྒྲོས་
 པས་བྱུང་པར་དེ་དག་ཆང་བའི་སེམས་བྱུང་གཞན་གཅོད། སེམས་བྱུང་སྒྲོས་པས་གཙོ་སེམས་
 ཡོད་པ་དེ་གཙོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ། ཞེས་འདམ་ཆོག་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། ཡུལ་དེ་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཆེ་སེམས་པ་ལ་གཙོ་བོར་
 བརྟེན། གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་རྟོག་པའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་བྱུང་པར་ཤེས་པ་
 དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཀྱན་བརྟུས་འབྲེལ་བ་ལས། སེམས་པའམ་ཤེས་
 རབ་ལ་བརྟེན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་མི་རྟོག་པ་དང་མངོན་པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་དག་དང་
 གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན།
 སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པ་དང་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་གནས་སྐབས་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཀྱན་རྟུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
 སེམས་ཅིང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། །འདིའི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཤེས་རབ་ལ་མ་བརྟེན་བ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་འམ་སྒྲོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 རང་གྲོགས་རྟོག་བ་དག་ཤེས་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྟོག་བ་འདི་ཡོད་བ་
 གང་ཞིག། དེ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་
 གྱི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་
 གཞན་ལྡན་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་ཟུར་དང་
 རིགས་མིང་གསུམ་གྱི་སྒྲོས་ཉེར་གཅིག་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་སོགས་ཤེས་
 རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མ་རིག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བུ་གཞན་དུག་ཅུ་པོ་སོགས་
 ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟུར་ཡིན་ཡང་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་སྟོད་པའི་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་བྱུང་བར་དེ་ཡུལ་ཅིང་ཞིབ་ཅམ་
 གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ཡུལ་སྤྲ་རགས་རེ་རེ་ལའང་གཉིས་ཀ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་
 ལ་ཡུལ་གཞལ་བས་མ་བྱུང་སྟེ། བདག་འཛིན་དང་མཚུངས་བར་གྱུར་པའི་འདི་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཡུལ་གཞལ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆད་མ་གཉིས་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་སོགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངོ་བོས་དབྱེ་ན། ཞེན་རིག་གི་རྟོག་བ་དང་རྟོག་བྱལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་
 ཤེས་ཞེན་རིག་དང་དབང་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་བཤམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་འབྱུག་བ་རགས་པའི་སྒྲོན་ནས་ཀྱན་ཏུ་ཆོལ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པའི་གཞན་འབྱུར་གྱི་སེམས་བྱུང་གང་རུང་གི་གྲོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཞེན་རིག་གི་
 རྟོག་བ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་དང་དགོ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་། ཟུར་
 གྱི་བཅད་ན་འདིར་གྱུར་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཟུར་དཔག་དང་ཡིད་མཛོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་

སུམ་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་
བསམ་གཏམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོན་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། ཤེས་པས་ན་རྟོག་པ། ཁོང་དུ་རྟོག་པས་ན་རྟོག་པ། ཡོད་པས་ན་རྟོག་པ། རབ་ཏུ་རྟོག་པས་ན་
རྟོག་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པས་ན་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་ནི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་། ཁོང་དུ་
རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་
པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་དཔྱོད་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས།
དེ་ལ་སྦྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏམ་དང་སོ་དང་མ་སྤྱན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་དང་།
ནམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། ཉེ་བར་དཔྱོད་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེས་སུ་
འགོ་བ་ནི་དཔྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་སྦྱོར་ངག་ཏུ་བྱེད་པ་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་དཔྱོད་པའི་ངོ་སོ་ཡང་ཡོད་དེ། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཞིབ་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའམ་དཔྱོད་
པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་སེམས་བྱང་དེ། གཞན་འགྱུར་གྱི་དཔྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། ཀུན་བཏུས་ལས། དཔྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་
ནས་སོ་སོར་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཞིབ་པའོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་
ཀྱི་སྤང་བ་ལས། དཔྱོད་པ་ནི། ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་
བཤད་ལས། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པ་དང་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གནས་སྐབས་དག་ན་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡང་སེམས་ཞིབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། གཞུང་འདིས་སེམས་པའམ་ཞེས་

པའི་བྱད་པར་ཡང་བསྟན་ལ། ཀུན་བརྟུས་ལས། འགྲེལ་པའི་ལུང་དེ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་ལ་འམ་
སྟོས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའི་ཞིབ་བཞི་ཡུལ་སྤྱི་རགས་གང་ཡིན་ཡང་ཆ་སོགས་
བྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་བ་ལ་འཛིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ཀྱི་འདིའི་དཔྱད་པས་མ་བྱས་སྟེ། དེ་ལྟར་
དཔྱད་པའི་གཞན་འགྱུར་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མཚུངས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་མི་འདུག་
གོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་འདྲའི་སེམས་བྱུང་གང་རང་གི་གྲོགས་དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་
མཚུངས་ལྡན་ཏེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་དཔྱད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དཔྱད་པ་
གཅིག་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་དཔྱད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་དཔྱད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དཔྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ན་དཔྱད་པ། ཉེ་བར་དཔྱད་པས་ན་དཔྱད་པ། ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་
དཔྱད་པས་ན་དཔྱད་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དཔྱད་པ། སེམས་ཡུལ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བས་ན་དཔྱད་པ། ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་
པར་བསྟུན་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། ཉེ་བར་དཔྱད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་
དཔྱད་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས་ན་
དཔྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུན་པའི་མདོ་
ལས། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། ཉེ་བར་དཔྱད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་དང་། ཉིང་རེ་
འཛིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བཞི་དཔྱད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

གསུམ་པ་དགའ་བ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུན་པའི་མདོ་ལས།
དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པས། དེའི་ཕྱིར་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་།
བདེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ཡང་སྦྱོར་དག་ཏུ་བྱིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
སྐབས་འདིའི་དགའ་བའི་ངོ་བོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགའ་དད་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་ཅི་ཚུལ་བཤད་པའི་

ཕྱིར། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 བ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ། དགའ་བ་ཡིན་ལ་དང་བ་མ་ཡིན་པ། དགའ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱུག་ཀྱང་འབྱུང་ཚུལ་ལ་
 ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་དང་ཀྱང་སེམས་མི་དགའ་བར་སྦྱོ་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དང་བ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཀྱང་
 འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་དང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བྱ་དང་ཚུང་
 མ་ལ་སོགས་ལ་སྟེན་པའི་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དགའ་བ་ཅམ་ཡིན་
 ཡང་ཡིད་ཆེས་སོགས་ཀྱི་དང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་བ་དགའ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དགའ་བ་ཡིན་ལ་དང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། དང་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །བཙུན་འབྱུང་ཉག་ཏུ་དགའ་
 ལ་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་དང་བ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་མཛོད་ཏུ་བྱ་འདོད་ཀྱི་དགའ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་དང་ཅིང་མཛོད་པར་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་
 བེ་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་དང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་བྱུང་སྟེ། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱང་གཞན་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དག་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་བར་བྱེད་པ་ལ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་དེ་
 དག་མ་རྟོག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱང་བ་གཞན་དག་དང་ལྡན་
 པ་མ་ཡིན་པ་དག་གོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། དགའ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་
 ཡོད་དེ། བྱ་སོགས་ལ་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྒྲ་མ་དང་སྟོན་པ་འགོག་ལམ་ལ་དགའ་བ་
 བེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ལྱུང་སྟེ། དགའ་བ་

ཉོན་མོངས་ཅན་སྲིད་པ་གཅིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་སྲིད་
 པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དགའ་
 བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དེ་དད་པ་གཅིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་
 པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་དགའ་བ་ཡིད་
 བྱེད་སོགས་པལ་ཆེར་དད་པར་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིའི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བ་ནི་དགའ་བ་ལྡན་
 པའི་ཆོར་བ་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་འཛོག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཆོར་གཅིག་ལ་འཛོག་ག།
 ཉན་ས་ཀྱན་བརྟུས་འགྲེལ་བ་གསེར་འབྲེང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་
 པ་ལ། མདོ་ལས། དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་དང་།
 དེའི་དོན་ཉན་ས་ལས། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་ཅིང་།
 དགའ་བའི་གཉེན་སོ་དགའ་བ་མེད་པ་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཆོར་བ་སེམས་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་
 བ། དེའི་ཕྱིར་དགའ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་
 ལས། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་རྣམས་⁽¹⁾གྱིས་ཆིམ་པར་བྱས་པས།
 ཞེས་དང་། ཉན་ས་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱབས་ཤིང་། སྐབས་འདིའི་བསམ་གཏན་
 གྱི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགའ་བ་
 དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སེམས་འཇམ་པར་བྱེད་པས་དགའ་བ་དང་། དེ་ལ་སེམས་སྦྱིམ་པར་བྱེད་
 པས་ན་དགའ་བ་དང་། དེ་ལ་སེམས་གཤེར་བར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ་དང་། དེ་ལ་སེམས་བརྒྱན་
 པར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ་དང་། དེ་ལ་
 སེམས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་

1 དེག བཅས་རྣམས་ཀྱིས།

བྱེད་པ་ལ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་དེ་ལྟར་དུས་དུས་སུ་མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་
བ་དང་། མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པས་ན། མངོན་པར་དགའ་
བར་གྱུར་པ་དེའི་སེམས་འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ།
འཇམ་པ་དང་། གཤེར་བ་དང་། བརྒྱན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།

བཞི་པ་བདེ་བ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། བདེ་
བ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པས། དེའི་ཕྱིར་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་སྒྲོར་དག་ཏུ་བྱིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་བདེ་བའི་ངོ་
མོ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་གི་ཐོགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་གང་། ལུས་
ལས་རུང་གི་སྒྲོན་ལྡིང་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཆོར་སེམས་པ་དེ་དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་བདེ་
བའི་མཚན་ཉིད། འདིའི་ཡན་ལག་ལུས་ཆོར་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། དང་པོའི་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གང་ལུས་ཤིན་མུངས་གི་བདེ་བ་ཞེས་འཛིན་དགོས་ཏེ། སེམས་ཤིན་མུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་
སེམ་པར་བྱས་པས་ལུས་ལས་རུང་གི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མདོ་དང་ཉན་ས་གསེར་འབྲེང་ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ། ཞེས་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་
བཤད་གསེར་བྲང་ལས། ཡིད་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམ་པར་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱིས་
དབང་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པས་ལུས་དང་། ཞེས་དང་། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་
བཤད་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་བའི་བྱད་པར་དགའ་བས་དྲངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མདོ་དེར་ནི་ལུས་ཉམ་ང་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། ཡིད་དགའ་ན་ལུས་ཤིན་ཕྱུངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། སློབ་དཔོན་
 སློབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་འདི་བྱངས་ནས་ལུས་ཤིན་ཕྱུངས་བསྐྱབས་སོ། །མདོ་དེ་འགྲེལ་གྱི་འདི་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་དགའ་བ་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཀུན་མཁུན་དབྱིག་གཉེན་ནི། མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཡང་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པར་ཡང་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་གང་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་བྱངས་ནས་མཉམ་བཞག་ནའང་ཉིང་དེ་འདྲིན་
 དང་མཐུན་པའི་དབང་པོའི་ཆོར་བ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །འདིར་ཡང་སྤར་གྱི་ཤིན་ཕྱུངས་སོགས་
 ལ་བསམ་ན་རུང་བར་མདོན་ནོ། །འོ་ན། འདིར་སློབ་པ་ཉིད་དང་ལམ་རིམ་ལྟར་ན་ལུས་ཤིན་ཕྱུངས་
 རེག་བྱ་ཡིན་པས། དེའི་སློན་ས་བདེ་བར་རི་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཆད་ཆུ་ལ་ཡོད་
 དེ། མདོ་ལས། ཡིད་དགའ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིད་
 ལ་ཆོར་བའི་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱེས་པས་ལུས་ཤིན་ཕྱུངས་ལྷག་པར་འཕེལ་ལ། དེ་འཕེལ་
 བས་དེའི་འགྲེལ་གྱིས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསེར་ཕྱིར་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་
 བ་སོགས་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དེ་ལ་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་དགའ་ན་སོགས་གྱི་འཆད་ཆུ་ལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་ལ་
 ཤིན་ཕྱུངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་མང་བཞིན་དུ་ཡང་བདེ་བ་མ་སློས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཤིན་ཕྱུངས་བཏང་སྟོམས་གྱིས་བཙོམ་ཡང་ཟེར་མི་སྲུབ་སྟེ། སྤེལ་གསུམ་ལས་དེ་ཤིན་

སྤྱངས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་སྦྱེ་བ་དང་མཐུན་པའམ་ཟེར་མི་ཐུབ་སྟེ། དེའང་རང་
འགྲེལ་གྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིས་ནི་དོན་གཏན་ནས་མ་གོ་སྟེ་བྱེ་སྦྱེའི་ཤིན་སྤྱངས་ཅམ་
ལ་བདེ་བར་བཞག་པ་ལ་སྦྱོན་དེར་འཕངས་པས་འདིར་ག་ལ་གཞོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་ལ་ཡང་
བདེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིན་སྤྱངས་ཅམ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བདེ་བ་སྦྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་
ཟེར་ན། འོ་ན། གསུམ་པ་ལའང་ཤིན་སྤྱངས་བདེ་བར་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཤིན་སྤྱངས་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བཅོམ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱ་མ་གཉིས་ལས་འདི་ལ་
ཤིན་སྤྱངས་དང་བདེ་བ་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོན་བཞུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་
མི་གཞོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤིན་སྤྱངས་དེ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་བྱུང་
མཐའ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བཞི་པ་ལ་བདེ་བ་མི་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། བདེ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་
འོང་དེ་སྤང་བ་དང་ཆགས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཆགས་བྲལ་གྱི་གང་ཟག་ལ་དེ་གཉིས་མ་སྦྱེས་པ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོ་གསུམ་ལ་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་
བདེ་བ་ལ་སྦྱོན་དུ་མ་བལྟས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བ་བདེ་བ་སྦྱེ་བ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ལ་དགའ་བདེ་གཉིས་སྦྱེ་ལ་གསུམ་པ་ལ་དགའ་བ་
མི་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ལ་དེ་གཉིས་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ལུས་སེམས་ལས་རུང་བྱུང་
པར་ཅན་ཡོད་ཅིང་། དགའ་བ་ལ་སྦྱོན་དུ་བལྟས་ནས་མ་བཀག་ལ་གསུམ་པ་ལའང་རྒྱ་དེ་གཉིས་
ཡོད་ཀྱང་དགའ་བ་ལ་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དུ་བལྟས་ནས་སྦྱིར་མ་བཅུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ཕྱི་རོལ་ན་འདོད་སྟེད་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མཆོག་ཏུ་བཀྱ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་གང་ཟག་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདོད་སྟེད་སྦྱེ་བ་ལ་སྦྱོན་དུ་མ་བལྟས་པས་འདོད་སྟེད་སྦྱེ།
གཅིག་གིས་འདོད་སྟེད་ལ་སྦྱོན་དུ་བལྟས་ནས་སྦྱིས་མ་བཅུག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་བཤད་

ན་སྐབས་འདིའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དགའ་བའི་སློན་ལུས་སེམས་ཅི་རིགས་ཆོས་པར་བྱེད་པས་ན་བདེ་བ། ཤིན་
ཏུ་སྤངས་པའི་སློན་ལུས་སེམས་ཅི་རིགས་ཆོས་པར་བྱེད་པས་ན་བདེ་བ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་སློ་
ནས་ལུས་སེམས་ཅི་རིགས་ཆོས་པར་བྱེད་པས་ན་བདེ་བ། ལུས་སེམས་ཆོས་བྱེད་ཡིན་པས་ན་
ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་
སྦྱོང་པའི་ས་ལས། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་དང་།
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

ལྷ་བ་སེམས་ཅི་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་
པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་ལྟན་ཅིག་པ་ནི་ཉོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་དང་
པོ་ལོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ཡང་སྤྱོད་པ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་པ་
གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དང་པོའི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དེ་དང་
པོའི་ཡན་ལག་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བསྤྱད་པར་དང་། ཅི་གཅིག་
ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ལེགས་བཤད་
གསེར་གྱི་ཐོང་བ་ལས། ཉིང་རེ་འཛིན་རང་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཞི་
རགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བསྤྱད་པར་བྱེད་པ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བཤད་ལས། ཅི་
དང་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་གང་དང་ལྟན་པས་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྒྱན་
ཆགས་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། སྐབས་འདིའི་བསམ་
གཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན། ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་སོགས་ཡོད་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། སེམས་དམིགས་བ་ལ་ཉེ་བར་ཡང་དག་པར་གཏོད་པས་ན་བསམ་གཏན་དང་། བན་བ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་ཉེ་བར་གཏོད་པས་ན་བསམ་གཏན་དང་། དམིགས་བ་ལ་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་
པས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དམིགས་བ་ལ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དམིགས་བ་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་གཏོད་པ་དང་། བན་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་ཕྱིར་
བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དམིགས་
བ་ལ་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་གངས་ངེས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ། ཡན་ལག་ལྔ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
པ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་མན་ཡོན་གནས་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་
དང་། ཡིད་བྱེད་དང་ཡོངས་དཔྱོད་དང་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་དང་། བན་འདོགས་
དང་ལྷག་པའི་སེམས་དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
གསུམ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་དང་། དཀའ་ཐུབ་པ་པོའི་རྣམ་གཞག་གི་དབང་ཏུ་
བྱས་པའི་གངས་ངེས་དང་བཅས་པས་ས་བཅད་རྣམ་པ་ལྔ་བྱང་། དང་པོ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ལ། བསྐྱབ་པ་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ལ་སྦྱོར་དག་ཏུ་བྲིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་
ལག་ལྔ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་

ལག་དགའ་བདེ་གཉིས། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་
 ཏུ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་དང་
 ཡན་ལག་བཞི་པར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གནས་པའི་རྟེན་དང་། གནས་པ་ལ་པན་པ་
 དང་། གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས།
 དེས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་སུ་གངས་ངེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་གང་
 ལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་ཡན་ལག་དེ་
 དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་
 རྣམ་པ་དགུ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ནི་མིན་ལ་གཞན་
 ཡིན་པར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་།
 པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་གཞོད་པ་སྤོང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
 དང་། པན་པ་སྐྱབ་པ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དབང་ཏུ་
 བྱས་ནས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། ཡོངས་དཔྱོད་དང་མི་འཕྲོ་བ་ལ་སྟོས་པའི་གངས་ངེས་དེ་ཉིད་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས། རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་དམིགས་པ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་འཕྲོ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ཡང་སྒྲིང་ངག་ཏུ་རྒྱུ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལ་སོགས་པ་
 འཛོག་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དབང་ཏུ་བཏང་ན་དམིགས་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་དགའ་བདེ་གཉིས་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་འཕྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་བཞག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དྲངས་
མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།

གསུམ་པ་པན་འདོགས་པ་དང་ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པའི་
གངས་རེས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས། རྣམ་གངས་གཞན་
ཡང་པན་འདོགས་པའི་རྟེན་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་སྒྲོར་དག་ཏུ་བྱེད་པ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་
ལག་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་དགོས་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། པན་འདོགས་པའི་རྟེན་དགའ་
བདེ་གཉིས་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲོམ་ཡིན་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་
ལ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།

བཞི་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་གངས་རེས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཏན་ལ་
དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས། རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
གནས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
གནས་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གནས་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བའི་
གནས་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་སྒྲོར་
དག་ཏུ་བྱེད་པ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་གནས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའི་ཆེད་ཡིན་རྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
འདོད་འདུན་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལུས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་བའི་གནས་དན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོར་དགའ་བདེ་དང་། རྣམ་

གཡེང་སོགས་འདོད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་
བཞག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

ལྷ་པ་དཀའ་ཐུབ་དག་པོའི་རྣམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གངས་རེས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་
བྱེད་པ་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས། རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་
ལག་ནི་དཀའ་ཐུབ་དག་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་
ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་གཉེན་པོ་མེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ལུས་དང་སེམས་གཞོད་པའི་གཉེན་པོ་
དང་། སེམས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཉེ་བར་མ་ཞི་བའི་གཉེན་པོ་འོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་
ཡང་སྒྲོར་དག་ཏུ་བྱིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་ལྟར་ནི། དཀའ་ཐུབ་
དག་པོའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་མེད་པ་སྟེ་འདོད་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོར་
རྟོག་དཔྱད་དང་། ལུས་སེམས་ལ་གཞོད་པའི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དགའ་བ་དེ་
དང་། སེམས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཉེ་བར་མ་ཞི་བའི་རྣམ་གཡེང་གི་གཉེན་པོར་ཉིང་འཛིན་ཡན་ལག་
བཞག་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་བྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

གསུམ་པ་རྟོག་དཔྱད་སོགས་དང་བཅས་ཚུལ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་
པར་སྐྱད་པའི་མདོ་ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་
ཅན། ཞེས་དང་རྟོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། དཔྱད་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལྷན་ཅིག་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་བསམ་གཏན་དང་
པོ་འོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་ཡང་། རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་ཚུལ་
བཤད་པ་དང་། དགའ་བ་དེ་དང་བཅས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་རྣམ་པ་གཉིས་བྱུང་།
དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་
ཚུལ་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱད་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་། སྟོམས་འཇུག་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཚུངས་པར་

ལྡན་པས་ན་རྟོག་དབྱིང་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དབྱིང་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོག་པ་དང་
དབྱིང་པ་དག་ལ་སྐྱོན་ཏུ་མི་ལྟ་བའི་བྱིར། འདོད་པའི་གཉེན་པོ་རང་གི་ས་པའི་རྟོག་པ་དང་དབྱིང་
པ་དགེ་བ་དག་དང་ལྡན་པས་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དབྱིང་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྐྱད་པའི་མདོ་ལས། དབེན་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་སྦྱོར་ངག་ཏུ་བྲིལ་
ན། བསམ་གཏམ་དང་པོའི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབེན་པ་ནི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པས་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་
ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་མཐུག་ཐོག་ཁོ་ནར་ཁྱོད་སྐྱེས་པས་ན་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐོག་མའི་མེད་ཀྱིས། དབེན་པ་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་གང་དག་ལས་དབེན་པ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་
སོ། །སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེའི་དེས་ཡང་མཐུག་ཐོག་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་
པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེའི་བྱིར་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།
བསམ་གཏམ་དང་པོའི་སྟོམས་འཐུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ནི་འདོད་པ་དང་རེ་བའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་དགའ་བ་ལ་སྐྱོན་ཏུ་མི་ལྟ་ཞིང་། དེ་
མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ན་དགའ་བ་ཅན་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་ཞིང་ལུས་སེམས་ལས་སྐྱ་རྒྱང་བའི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ན་བདེ་
བ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐོག་མའི་མེད་
ཀྱིས། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་རེ་བའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་། དགའ་བ་ལ་

སྒྲིན་དུ་མི་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་སེམས་དང་ལུས་ལས་སུ་
 རུང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།
 གསུམ་པ་བསམ་གཏན་དང་སྐྱབ་གནས་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིའི་
 ཐད་ཀྱི་ཡུམ་བར་པ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་པར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་
 འདི་བྱང་། །འདིའི་ཆོག་དོན་ལ་རིམ་པ་བཞེན་དུ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འདུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱིངས་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་གཏན་ཞེས་པའི་
 སྐྱབ་ཤིང་ཆུ་ཡོད་དེ། བྱིངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ན་འདིས་སེམས་པར་བྱེད་པས་སམ་བློ་བ་
 གཏོད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ན་ཞེས་པ་སེམས་ཙམ་ལ་སྐྱད་
 ཀྱི་བྱིངས་ལས་སྐྱབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱིངས་མདོ་ལས། སྤྱི་དང་རྒྱུ་
 སེམས་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་བྱིངས་རྒྱུ་ལས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱུན་མཁུན་གཉིས་
 པའི་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། འདིས་སེམས་པར་བྱེད་
 པས་ན་བསམ་གཏན་སྟེ། ཞེས་དང་། སྐྱད་ཀྱི་བྱིངས་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་
 དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམིགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཏོད་པ་
 དང་། བློ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་གཏོད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་
 འདི་བྱང་། འོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་རི་ལྟར་བཏགས་ཤེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། འོག་པར་
 དེས་པར་སེམས་པ། དེའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་རི་ལྟར་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེ་
 བ། འོག་པར་དེས་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། འོག་
 པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཅིག་ལ་བཏགས་
 པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཛོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་ཆོག་གི་ཡི་གེའི་བྲི་བསྐྱར་གྱིས་བཤད་ན། ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་པས་

ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐད་དོད་རྒྱ་ན་
ཞེས་པའི་རྒྱ་རྩ་དང་། ན་ལ་སྤྱོད་ཏེ་བསྐྱེད་པས་སྤྱོད་ཡིད་དང་། དེའི་མཐར་ཡུལ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་
བས་ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་
བྱེད་པ་ལ། མདོ་སྤེལ་རྒྱ་ལས། མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
བར། ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་པས་ན་བསམ་གཏན་ནོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འོན་ཀྱང་
འཛིན་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་
ཅད་བསམ་གཏན་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་དུ་བྱུང་བར་སེམས་པ་གཅིག་ལ་
འདིར་བསམ་གཏན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཉེར་བསྟོགས་ཞི་གནས་ཐོབ་ཡན་ཆད་ཡིན་ན།
རྒྱ་འབྲས་ཅི་རིགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དུ་འཛོག་ཅིང་། སྐབས་འདིར་ནི་འདོད་པ་དག་ལས་དཔེན་
པས་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱེད་པར་བ་གཅིག་ལ་འཛོག་པ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་
བསམ་གཏན་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཡང་དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་
པ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་འཇུག་པས་སམ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཆ་སྟོམས་པར་འཛོག་བྱེད་ཡིན་
པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་མ་མཉམ་པའམ་མཚུངས་པའམ་སྟོམས་པ་དང་། བརྒྱ་འགྲོ་
བའི་དོན་དུ་དེར་འཇུག་པའམ་འགྲོ་བ་དེ་འགྲོ་བའི་བྱིངས་ལས་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པར་བྱེད་པ་ལ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། དུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འམ་སེམས་སེམས་
བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་བྱེད་པས་སྟོམས་འཇུག་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཡང་
དེའི་རྒྱ་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་

སེམས་ཀྱི་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ནས་ཡར་བབ་སྐྱེས་
 སེམས་དང་པོ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉན་ས་ལས། དང་
 པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་ནས་བསྐྱེད་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བབ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། དེ་འདྲའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསྐྱེད་
 ཏེ་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་གི་བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉན་ས་ལས། བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་གི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་
 ལ་ས་བཅུའི་མདོ་ལས། དཔེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 རྗོད་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་རྗོད་པར་བྱས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་སོགས་
 མདོ་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བས། སལ་ཆེར་འགྱུར་བྱུང་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗོད་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། འདིའི་རྗོད་པར་བྱས་ཏེ་གནས་ཞེས་པའི་ཐུ་བ་ས་མ་བཟུ་བེ་ཏ་ར་ཞེས་པའི་སྟེང་ནས་
 དེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན། སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེན་པར་བྱེད་པ། མདོན་པར་དགའ་བ་སོགས་ལ་
 འཇུག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་པའི་མདོ་ལས།
 རྗོད་པར་བྱས་ཏེ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྗོད་པར་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོམ་པ་དང་། སྟོམ་པར་
 བྱེད་པ་དང་། སྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། རོ་མུང་བ་དང་། མདོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་
 འདི་བྱུང་། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ཁྱོད་ལ་ན་མང་དུ་བསྐྱོམ་པས་ན་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དགའ་བ་མེད་པར་ཐོབ་པ་
 དང་། ཆོག་མེད་པར་ཐོབ་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་དེས་ཉིན་རེ་ལས། མཚན་རེ་ལས། ཉིན་མཚན་
 གཉིས་སམ། ཉིན་མཚན་བདུན་གྱི་བར་རམ། རི་སྤྱིད་འདོད་ཀྱི་བར་ཉིང་རེ་འཛིན་འདའ་བར་བྱེད་

བས་ན་གནས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉན་ས་ལས།
གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིས་བསྒྲིམ་པ་ལན་མང་དུ་སྦྱབ་པས། ཅི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པ་དང་།
དཀའ་བ་མེད་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཆེགས་མེད་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏམ་གྱི་སྒྲོམ་པར་འཇུག་
པ་དེས། མཆན་མོ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། ཉིན་མཆན་དང་། ཉིན་མཆན་བདུན་གྱི་བར་རམ། རི་སྤིང་
འདོད་པའི་བར་དུ་འདའ་བར་བྱེད་པས་ན་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡུམ་བར་པ་ལས།
 དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཤམ་ཞིང་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས།
 རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་མེད་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་དོན་
 འཆད་པ་ལའང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། ཡན་ལག་བཞིའི་
 མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ། བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་རྣམ་
 པ་གསུམ་བྱང་། དང་པོའི་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མདོ་ལས།
 དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པས་བཅོམ་སྟེ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དེ་དག་
 ཞི་བར་བྱེད། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད། དེ་དག་ལས་སེམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ཆོལ་ཏེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་སྦྱོར་དག་ཏུ་བྲིས་
 བ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སྦྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་
 རྣམ་གངས་དུ་མས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་ལ་རགས་པ་དང་སྦྱོན་དུ་ཉྩ་བ་དང་། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པ་ལ་ཞི་བ་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་སུ་ལྟ་བའི་མཆན་ཉིད་སོ་
 སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷག་མཐོང་གསར་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅིང་།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་ལྷག་མཐོང་གསར་དུ་ཐོབ་པ། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་དབེན་པ་དང་དགའ་སྦྱད་དང་། སྦྱོར་
 པ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་སོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་
 ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བྱའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་དུ་

བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཡིད་བྱེད་དང་པོ་དྲུག་གིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཏེ། སྒྲིར་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་
ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ནས་སྤིང་ཅིའི་བར་ལ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉན་ས་
ལས། གཞན་ཡང་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདི་སྟུན་འབྲེན་པའི་གཉེན་སོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། རྗེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་
པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ནམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་
མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་རིག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་གྲངས་བཤད་པ། རབ་ཏུ་དང་བ་བཤད་པ།
རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་བཤད་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་
པའི་དགའ་བདེའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་རྣམས་པ་ལྟ་བུར། དང་པོ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་
བྱེད་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། ཡན་ལག་བཞི་
སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་གང་ཞེ་ན། ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ཡང་སྒྲིར་ངག་ཏུ་བྲིམ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ལ་འདིར་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
སྤྲུམ་བཤད་པ་ལྟར་གཉེན་སོ་པན་ཡོན་གནས་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་སོགས་བཤད་པ་
དེའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་

དང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་གྲོགས་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཉིག་དཔྱོད་ཀྱི་ཀུན་དགུམ་དང་བྲལ་བའི་བླན་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་
 ལྷོམས་ཅི་རིགས་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་དང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས།
 དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བླན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་།
 བཏང་སྤྲོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པ་ལས། དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་
 དང་བ་ནི། དེའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་
 བ་དང་དང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་།
 དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་མཚན་མ་དག་ལས་སེམས་རྣམ་པར་བརྗོད་ནས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་དཔྱོད་
 པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་མཚན་མ་དག་ལ་ལེགས་པར་གཏོད་ཅིང་དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟེན་
 པར་དཔྱོད་པ་རྣམ་པར་བྲལ་ཏེ། དམིགས་པ་མི་བརྟེན་པར་དཔྱོད་པ་ལ་དང་གཅིག་གི་སེམས་ཞི་
 བ་དང་། དང་བར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པས་ན། དེའི་བྱིར་རྟོག་པ་དང་
 དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། མཛོད་
 ལས། རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་འཆད་པར་
 བྱེད་པ་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡུམ་བར་པ་ལས། དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནང་ཡོངས་
 སུ་དང་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡུམ་
 བར་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་སྦྱོར་དག་
 ཏུ་བྱིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྟོག་
 དཔྱོད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་པ་མེད་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུ་མ་
 ཆད་པར་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚེས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞིན་ས་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་
ལྟར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་བསྐྱོམས་པ་ཡོངས་སུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་
མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པས་རབ་ཏུ་དཔྱོད་ཅིང་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་
གནས་སྐབས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། བར་དུ་གཙོད་པ་མེད་པའི་དང་། སྐབས་སུ་འཆད་
པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

བཞི་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡུམ་བར་པ་ལས། རྟོག་པ་མེད་
པ་དཔྱོད་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ཡང་སྦྱོར་དག་ཏུ་བྱིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན།
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་གྲོགས་གཉིས་ཀའི་
ཡན་ལག་དགའ་བ་སོགས་མཚུངས་ལྡན་གང་། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཀུན་དགྱིས་དང་བྲལ་བ་རོ་གཅིག་
ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་
བྱེད་པ་ལ། ཚེས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡན་ཚུའི་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་
དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞིན་ས་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་
དཔྱོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

ལྷ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡུམ་བར་པ་

ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་
 སྒྲོར་དག་ཏུ་བྲིལ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲོར་བ་མཐར་
 ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཅི་རིགས་བྱས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉན་ས་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲོར་བ་
 མཐར་ཐུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སོ། །སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུ་དེའི་
 མཐུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 ཡན་ལག་དགའ་བའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཆོར་དེ་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དགའ་བའི་ངོ་བོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དེ་
 ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལས་རུང་
 གིས་བྱངས་པའི་ཡིད་ཆོར་སེམས་པ་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགའ་བདེ་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཐུག་པས་ན་དེ་
 ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉན་ས་ལས། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། འདོད་པ་དང་རེ་བའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་དགའ་བ་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་ལྟ་བས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་དང་ལྡན་ཅིང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་དང་
 དཔྱད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་གནས་ངན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས། དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་
 དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཤིང་ལས་སུ་རུང་བས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་

ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

གསུམ་པ་སྐྱབ་གནས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡུམ་བར་པ་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ཡང་སྒྲོར་ངག་ཏུ་བྱིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་སྐྱབ་གནས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱབ་བཤད་འདུག་སྐར་དང་འབྲ་ཞིང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཞེས་པ་ནས། མས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བབྲངས་པའི་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱབས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། རང་འཕྲེན་བྱེད་གཉིས་པའི་སྒྲོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པས་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་ལ་གནས་ཚུལ་ཉིན་རེའམ་ནས། རི་ལྟར་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པས་ན་གནས་སོ། །ཞེས་སྐར་བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་མདོ་དང་། ཉན་སའི་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉན་ས་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྲངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐར་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱིས་ཉན་ས་
ལས། དེ་དག་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ཤིང་བྲན་པ་དང་།
ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་བྲན་པ་དང་ལྷན་
པ། བདེ་བ་ལ་གནས་པ། བཏང་སྟོམས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་མེད་པ་བསམ་གཏན་
གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །གསུངས་པ་⁽¹⁾ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་དོན་འཆད་པ་
ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ།
ཡན་ལག་གི་གངས་ངེས་བཤད་པ། ཡན་ལག་སོ་སོའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ། སྐྱབ་གནས་ཀྱི་མདོའི་
དོན་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ས་བཅད་རྣམས་པ་བཞི་བྱང་། དང་པོ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། དེ་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ལ་འདུན་པ་དེས། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་དེ་ལ་མི་ཆགས་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
འདི་བྱང་། འདི་ཡང་སྤྱོད་དག་ཏུ་བྱིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་གང་
ཟག་དེས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པས་འབྲུབ་
ཚུལ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་གངས་ངེས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་
པ་ལ། བསྐྱབ་པ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཞེ་ན། སྤྲོས་པ། ཡན་ལག་ལྟ་སྟེ། ལྟ་
གང་ཞེ་ན། བྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་
པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་
ལྟར་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཏང་སྟོམས་བྲན་ཤེས་བཞིན་གསུམ་གཉིན་སོའི་ཡན་ལག་ །བདེ་བ་

པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་
ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤྲས་མ་ལས། བསམ་གཏུན་གསུམ་པ་ལ་བཏང་
སྟོམས་དང་། བན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དེ་དག་ལ་
བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ཤིང་བན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་སྐབས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་
ཞིང་། དངོས་གཞིའི་ཆེན་ལོག་སའི་ཐག་སྤིང་བྱེད་ཅན་ཡིན་གྱི། གཉིན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཉག་ས་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་ལས་རྒྱལ་བ་པན་ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་
དག་ནི་ལོག་ས་ལས། གཉིན་པོའི་རྒྱལ་བ་ན་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ཡིན་པས་སོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་
བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་ཅི་ལྟ་མ་ཞིའི་འཕྲེང་མཛེས་རིགས་པ་
སྤྱོད་པའི་མགུལ་རྒྱན་མཁས་པ་རྣམས་དག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཇམ་དབྱངས་མིའི་གར་མཁན།
ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་
བརྒྱད་ཅེས་ཉི་ལྔ་ལྟར་གྲགས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་མཆོག་ཏུ་མཐོ་
བ་གྲུབ་ཆེན་འཇམ་དགའ་བ་དང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཏོག་ཅེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་
ཉི་མའི་ཕྱིང་བ་ལྟར་བརྒྱད་མར་བྱུང་བ་དེ་མོ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་རིན་པོ་ཆེས་ཉིན་བདེ་བཅས་བཀའ་
སྤྱལ་མ་ཐག་ཏུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས་སུ་གྲིས་སུ་བགྱིས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་
དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག ། །མཁྲ་ལོ།

༡༡། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ནུམ་བཞག་ བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆོ་ཉོ་ཏུ་ཡ། མད་བྱང་མཛེས་སྤྱག་ལང་ཆོ་པན་ཚུན་འབྲན་པའི་མཆོན་དཔེས་
རབ་སྤྱས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པའི་སྒྲ། །ཟབ་ལྡན་ཡན་ལག་རེ་རེ་འང་མཐའ་ཡས་སྐད་དུ་སྒྲོག་
པའི་དྲུག་ཅུའི་ཆངས་དབྱངས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གསུང་། །མཁུན་པའི་ཆ་ཤས་རེ་ལའང་མ་ལུས་ཆོས་
ཀུན་སྒྲིབ་ཐོགས་བྲལ་འཆར་ཉི་མ་འབྱུང་ལས་གསལ་བའི་ཐུགས། །གདོང་བཞི་སྤྱན་ཞོན་བདེ་
འབྱུང་ལོར་གྱི་ལྷ་སོགས་དེགས་ལྡན་ཀུན་གྱིས་བྱས་བྱས་ཉི་མའི་གཉེན་ལ་འདུད། །སྒོ་གྲོས་མེས་
པོ་ལས་ཀན་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་མཛད་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱས་གཞོན་ལྟེ་ཚུལ། །ཆགས་ཐོགས་དཔན་
སོགས་དེ་ཀུན་བཅོམ་ཀྱང་མཛེས་སྒྲེག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འཕྱང་འཕྱལ། །གསང་གསུམ་རྒྱ་མཆོའི་
པ་རོལ་ཕྱིན་ཀྱང་སྒྲེགས་བམ་མོངས་གཅོད་རལ་གྱིས་བྱས་མཛེས་པའི། །མཁུན་པའི་གཏེར་
ཀྱི་བདག་སྙིང་པད་མར་བྱོན་ལ་ནུམ་དཔྱོད་སྒྲ་མེད་མཆོག་བྱུང་མཛོད། །གང་འདུལ་སྤྲ་ཆོགས་
སྤྱལ་པའི་གར་གྱིས་སྒྲེམས། །སྤྲ་ཆོགས་བཅོམ་ཀུན་སྤྲ་ཆོག་རྒྱད་དུ་འགྲུག། །དོ་སྒྲ་རང་ལས་
ཉིད་མིན་ཆངས་སྤྱས་ཀྱི། །མཁུན་མཆོར་བྱོན་ལ་གསར་བཤད་དབྱངས་ད་ལོངས། །འཛིགས་
རུང་གཡང་ལས་སྒྲིབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་བསྟན། །ལོག་བཤད་དེ་མས་སྤགས་མིན་བདུད་ཅིའི་
ཆོགས། །འབྱེད་མཁས་འཛེམ་སྤྱིང་རྒྱན་ལྱུང་བརྒྱད་བཅས་ལ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ད་དུང་འདུད་
པ་སྟེ། །དུས་མཐར་སྤྲེགས་མའི་ཐུན་སྤྱག་མ་ལུས་བཅོམ་སྤྲད་ཞལ་རས་བཞད་ལྡན་རྒྱལ་རྣམས་
གསང་གསུམ་མཐའ་སྤྱས་གཅིག་བྲས་གང་། །སྒོ་གཏེར་རྗེ་ཞུན་སྙིང་སྤྱག་བརྒྱ་འབྲིལ་མཁས་

བཙུན་བཟང་སོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཆམས་ལས་སྡེ་སྡེ་རྒྱའི་མགོན་ཏུ་སྤྱལ། །ཐུབ་བསྟན་རྫོགས་ལྡན་གསར་པར་རབ་བསྐྱུན་གྲགས་དཀར་གདུགས་མཛེས་ལོག་མིན་བར་བསྐྱེད་པན་བདེའི་གྲིབ་བསིལ་ཕྱོགས་ཀུན་འཁོར། །མཚན་ཙམ་དྲན་ཀྱང་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མ་ལུས་སྟོལ་མཛད་མཉམ་མེད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་འདུད། །ཐུབ་བསྟན་གསེར་རིའི་དབྱས་ན་ཆེས་མཐོ་བའི། །ཁྱོད་བསྟན་ལྟན་པོ་བཤད་སྐྱབ་རུས་སྤལ་གྱི། །ཁུར་ཏུ་འདེགས་མཁས་སྤས་གྱི་མཆོག་རྣམས་སོགས། །པཎ་ལྷའི་གཙུག་ཏྲར་མཛེས་རྣམས་འཛུལ་སྤྱིང་རྒྱན། །སློབ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་བའི་ལུགས་བཟང་ཁྲིར། །ལུང་རྟོགས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་སྤྱིང་མཁས་བའི། །དབེན་ས་མཆོག་གི་སྤྱལ་བའི་སློབ་གར་ཁྱོད། །དཔལ་ལྡན་ཀ་ལ་ཙཱ་ལས་གཞན་སུ། །མང་མང་ཕྱོགས་ཀུན་ཉལ་དེ་དཔལ་ལྡན་མགོན་ཁྱོད་མཁུན་བཙེ་མཐུ་རུས་ལ་འོས་དཔེ། །འིག་འིག་འཕེན་གྱིད་སྟོང་ལྡན་དབང་པོས་བཙལ་ཀྱང་རྟེན་མིན་འཕེན་མཆོག་དག་གི་དབང་། །མཛེས་མཛེས་ཕྱག་ན་ཕུར་རི་ཀ་ལེགས་བསྐྱམས་སློབ་བཟང་བསྟན་བའི་གཉེན་གཅིག་སུ། །མང་མང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་སྟོ་མཛད་དོ་རྩེ་འཆང་ཞབས་རྟག་ཏུ་སྟོང་དབྱས་གཞིམས། །ཆོགས་གཉིས་གསེར་གྱི་ཐེམ་སྤྱས་རིམ་བརྒྱད་ས་གསུམ་མཁས་མང་གིས། །ཙོད་པན་གྱིས་མཆོད་ལུང་རྟོགས་གདོང་ལྡེའི་མཐོར་འདེགས་འཛུལ་བའི་ཁྲིར། །བཀོད་པའི་ཞབས་སེན་ལྷ་མིའི་དེགས་ལྡན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་མཛེས། །འཛུལ་དཔལ་དུར་སྤིག་གར་མཛད་ཀུན་མཁུན་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོར་སྟོང་ནས་འདུད། །འཆང་ཙོད་ཙོམ་ལ་འཛུལ་དབྱངས་སྤེགས་རལ་ཙན། །བསྟན་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་ལྷ། །སྡེ་རྒྱའི་གཉེན་མཆོག་ལྷ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ལམ། །སྟོལ་མཛད་འཛུལ་དབྱངས་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཕྱོགས་ངེས་སྟོས་མིན་ཐུབ་གསུང་དཀར་གནས་མདུད། །ལུང་རིགས་རལ་གྱིས་སོམ་ཉིའི་བ་བ་དང་། །ལྟན་ཅིག་གཙོད་མཛད་དོན་ཤིང་རྣམ་གཉིས་སོགས། །བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་དེ་རྣམས་ཀུན་མཁུན་དངོས། །ལྷེམ་ལྷེམ་མགྲིན་པའི་འོ་མཆོར་སྟོ་སྟོན་མའི། །འཛུལ་འཛུལ་དམར་བའི་མཚུ་སྟོས་བཞད་

བ་ལ། །མངེས་མངེས་ཆེས་ལས་ལུང་རིགས་འོད་སྲོས་བས། །ལྷང་ལྷང་ཉིང་འཛིན་སྒོ་བརྒྱ་
ལྷག་པར་བཟ། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ནལ་འབྱོར་ཆོས། །འགྲིག་འགྲིག་ཆིག་སྒྲོར་ལུང་རིགས་
མཐའ་ཡས་བས། །མཁས་མཁས་ཤིང་ཏྲ་ཆེ་མིན་དབག་དཀའ་ནམས། །ལྷག་ལྷག་མགྲིན་པའི་
ལམ་ནས་དབྱུང་བར་བྱ། །ནལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་གྲེ་བ་གཤེགས་པའི་ལམ། །རང་ཡིད་གོམས་
སྤངསྒྲོ་བས་བསྐྱུན་བ་ལ། །གང་ཟག་ལ་མིན་ཆོས་ལ་ཡིད་ཚོན་པའི། །དཔྱོད་ལྡན་དེ་དག་སྙན་
དབང་འདིར་གསན་རིགས། །

དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་མཁས་གྲུབ་བྱང་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ནལ་འབྱོར་
ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་གཞི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ནམ་བཞག་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ། ཐོས་བསམ་
སྒོམ་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་སྒྱིར་བསྐྱུན་པ། བསམ་གཟུགས་སྒོམས་འདུག་གི་ནམ་བཞག་གྲེ་བྲག་
ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷར་སྤང་གི་ལུགས་དགག། །འཐད་ལྡན་གྱི་རང་ལུགས་བཞག་དེ་
ལ་ཚོད་པ་ངན་པ་སྤང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གྲེ་བྲག་སྤྲོ་བ་ནམས་ན་རེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་
ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། ཐོས་བྱུང་གིས་མིང་ལ་དམིགས་པ་དང་།
བསམ་བྱུང་གིས་མིང་དོན་ལ་རེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དམིགས། སྒོམ་བྱུང་གིས་དོན་ལ་དམིགས་ཀྱི་ཡི་
གེར་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་སྤྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རེས་འགའ་ཡི་
གེ་ལ་བཞེན་ནས་དོན་བར་བྱེད། རེས་འགའ་དོན་ལ་བཞེན་ནས་ཡི་གེ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཉ། དཔེར་ན་སྒྲོང་རྒྱལ་མ་ལོབ་པས་འདྲུ་བ་ཁོ་ན་དགོས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ལོབ་པས་
རེས་འདྲུ་རེས་འདྲུ་མི་དགོས་པ་དང་། ལེགས་པར་ལོབ་པས་འདྲུ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཚུལ་ཀླལ་
བ་བཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཐོས་བྱུང་གིས་མིང་ལ་བཞེན་དགོས། བསམ་བྱུང་གིས་རེས་བཞེན་
རེས་བཞེན་མི་དགོས། སྒོམ་བྱུང་གིས་མིང་ལ་བཞེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མངོད་

ལས། ཐོས་སོགས་ལས་བྱང་སྒོ་རྣམས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་དང་།
མཛོད་འགྲེལ་ལས། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཐོས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ནི། ཞེས་
སོགས་གསུངས། གྲེ་སྦྲེའི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་གསུམ་མི་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། མིང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཐོས་བྱང་དང་། དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་
རབ་སྒོམ་བྱང་དུ་ཐལ། ཐོས་སྒོམ་གྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
ན། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཐོས་སྒོམ་གྱི་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིང་དོན་ལ་རེས་ཀྱིས་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནང་
ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རེས་མིང་ལ་སེམས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། ཐོས་བྱང་དུ་ཐལ། ཐོས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། མིང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉ། བསམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེའི་ནང་ཆོན་གྱི་རེས་དོན་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་
བྱང་གི་དེར་ཐལ། དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉ། བསམ་བྱང་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་
ཡང་། བསམ་བྱང་གི་མེད་པར་ཐལ། མིང་ལ་གང་བརྟེན་ཐོས་བྱང་དང་། དོན་བྱང་སྒོམ་བྱང་གང་
ཞེག །མིང་དོན་ལ་རེས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཆ་རྣམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་
འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། ཉགས་པ་འདི་ལ་ནི་
མིང་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དོན་ལ་དམིགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒོམ་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་བསམ་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་
འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལྷགས་ལས་
ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་སློན་མང་པོ་ན་རེ། ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་དང་སྒོམ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་

བར་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་ལུགས་ལ་སློབ་འདོགས་གཙོ་བོ་དགོས་པའི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དབྱེད་དགོས། སློམ་གྱི་དུས་སློབ་འདོགས་བཅད་པ་དེ་ལ་ཉིང་འཛིན་སློམ་
 བ་མ་ཡིན་ཞིང་མན་ངག་གིས་ཉིང་འཛིན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སློམ་པ་ཡིན་པས་དབྱེད་མི་ཉན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་དང་བརྟེན་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་སློབ་
 འདོགས་བཅད་ཕྱིར་དང་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སློམ་
 ཞེས་པ་འཛོགས་སློམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐོས་བསམ་མང་པོ་བྱས་པ་དག་སློམ་དུས་སེམས་འཕྲོ་བ་མང་
 བས་སློམ་བྱེད་ན་མཁས་པ་ལས་ཐོས་བསམ་མང་པོ་མི་ཤེས་པའི་མི་སླུན་པོ་དག་བཟང་བའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་གི་སེམས་མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རྟོག་བདུད་ལས་ཡིན་པས་དེ་མང་མི་ཉན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་རྟེ། བེ་བྱམ་སྡོན་པོའི་རྩ་བ་ལས། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་
 བར་གཏན་ལ་ཤབ་ནས། །སློམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སློམ་ཟེར། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས།
 གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་མན་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་སློབ་
 མ་སྟོགས་པ་རྣམས་ན་རེ། ལམ་སློམ་པའི་ཆེ་ནི་ལུགས་ལ་ཡང་ཡང་མི་དཔྱེད་པར་འཛོགས་སློམ་ཁོ་
 བ་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས། བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་གཏན་ནས་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ནི་སློམ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྤྱོད་མོ་ཙམ་ཡང་གཏན་ནས་མི་ཤེས་པའི་
 སླུན་ཆོག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་ལུང་རིགས་མཐའ་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 སློམ་ཡིན་ན་འཛོགས་སློམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡང་མ་བྱུང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐོས་
 བསམ་ཙམ་དང་། ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའང་མི་འཐད། སློམ་བྱེད་ཆེ་མཁས་
 སླུན་གཉིས་ལས་སླུན་པོ་བཟང་བའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན། འོ་ན་སློམ་ཡིན་ན་ཅེ་
 གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཁོ་ནའི་སློམ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་
 མཐོང་སློམ་པའི་དབྱེད་སློམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དབྱེད་

སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་དབྱེད་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་སྒོམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་དབྱེད་པའི་སྒོམ་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་དང་།
 བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་
 མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟན་ལས། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་
 ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་
 རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེའི་ནང་ན་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་
 འཛིན་སྒོམ་པ་རེ་ཡོད་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྟེ། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ་ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཉན་ས་
 ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་སྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟོགས་སྒོམ་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། སྒོམ་ཡིན་ན། ཞི་གནས་ཁོ་ནའི་སྒོམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒོམ་ཡིན་ན་འཛིན་
 སྒོམ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཇི་སྟེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་སྒོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གཉིས་ཀ་སྒོམ་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་དང་ཀུན་
 བརྟན་སོགས་ལས། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ནང་གི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་པ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་

གྱི་ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལ་ལས། དེ་ལ་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ལ་དམིགས་པ་འཕམ།
 མཁས་པ་ལ་དམིགས་པ་འཕམ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ཡང་རུང་སྟེ། རི་སྟེང་ཡོད་པས་རྣམ་
 པར་འབྲེད་པའོ། །རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་
 ལས། སྦྱང་བ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་དག་ལ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྲེད་པར་བྱེད་དོ། །རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་
 ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ནི་རི་སྟེང་འབྲེད་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ནི་རི་ལྷ་
 བ་འབྲེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སྒྲོམ་རིམ་དག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་
 གིས་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་དང་། ཤེད་པས། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། དབ་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམས་
 ནི་དམིགས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་དབ་པ་ཉི་བར་བཞག་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་ལུས་སོགས་བཞི་ལ་སོ་སོར་དམིགས་ནས། རོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་དབ་པ་གཉིས་གཅི་བོར་བྱེད།
 གྲོགས་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་འཛོག་ །སྒྲོམ་ཆེ་ལུས་སོགས་ལ་
 རང་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་དུ་དབྱེད་ནས་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ། སྒྲོམ་ཆེ་ཆོས་ལུས་སོགས་ལ་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་དེ་རང་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་ནས་དབ་པས་དེ་ལྟར་རྗེས་
 སྤྱོད་པའམ་དབ་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་
 གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དང་དབ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་
 ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་དང་། ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་པ་གང་ཞེ་ན་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ལུས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།

ནམ་ཉིག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ལུས་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེད་ལུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཉིག་དང་བཅས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ལུས་
 སོགས་ཅན་ཉེ་སྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉིང་འཛིན་ཁོ་ནའི་སྒོམ་དུ་ཐལ། སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་
 ལས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཅན་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ལས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉེ་
 པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འདུན་པ་སྒོམ་མོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཅན་ཉེ་
 པའི་སྒོམ་ཆེ་སྒོམ་མི་འདོད་པའི་ཉེ་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོར་འདུན་པ་སྒོམ་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་བརྟུས་ལས། བྱིང་གོད་གཉེན་པོར་ཚོལ་བ་དང་།
 ལུས་པའི་གཉེན་པོར་སྟོབ་དང་། གཞོད་པས་སྟོབ་པའི་ཉེ་ཉོན་གཉེན་པོར་མ་བྱུན་པ་དང་། ཅུང་ཅད་
 ཅམ་གྱིས་ཆོག་འཛིན་ཉེ་ཉོན་གཉེན་པོར་བྱིར་བྱར་མེད་པ་དང་། བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་ཅན་པ་དང་།
 ལྟངས་ལེན་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་བཞིན་སྒོམ་པ་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀྱན་བརྟུས་རྩ་འགྲེལ་ཉན་ས་སོགས་ལས། བྱང་ཕྱོགས་སོ་
 བདུན་རེ་རེ་ལའང་སྒོམ་ཚུལ་མང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ནང་ཆན་དད་སོགས་
 དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་དགའ་བ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་དང་།
 བཏང་སྟོམས་སོགས་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་ཉིག་སོགས་རེ་
 རེ་ནས་སྒོམ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དད་པ། བཙོན་འགྲུས། ཅན་པ། ཉིང་འཛིན། ཤེས་རབ་དང་། བཏང་
 སྟོམས་སོགས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་ཡིན་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཁོ་ནའི་སྒོམ་ཡིན་པས་བྲབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་གིས་མཆོན་ནས་མདོ་དང་། ས་སྟེ། བྲམས་ཆོས། བསྐྱབ་སྟོན་སོགས་ནས་
 བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་དབྱེད་སྒོམ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དངས་ནས་བཀག་ན་ལུང་རིགས་
 ཀྱི་གཞོད་བྱེད་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བརྟེན་བྱས་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་

དོ། རྫོགས་པས་ཆོག །

གཞན་ཡང་། རྣམ་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ལག་གི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་ལུ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
 རྫོགས་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། ལེགས་སོངོ་མཆར་ཆེ། གཞན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཐོས་བསམ་
 ཅམ་དང་། ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཐོས་བསམ་རྫོགས་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྫོགས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ལ་
 གཞོལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་
 མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཅིག་
 ཏུ་བརྟུལ་བ་དང་། སྤང་སོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བ།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པ། སྤང་ཆུབ་ལ་གཞོལ་བ། སྤང་ཆུབ་ལ་འབབ་པ།
 སྤང་ཆུབ་ལ་བབ་པ། སྤང་ཆུབ་ལ་འབབ་པ་ལ་གཞོལ་བ། སྤང་ཆུབ་ལ་འབབ་པ་ལ་འབབ་པ། སྤང་
 ཆུབ་ལ་འབབ་པ་ལ་འབབ་པ། ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། སྡེ་སྡོད་དག་ནི་གསུམ་མཐ་
 གཉིས་ཀྱང་རུང་། །བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་ནི་དགྲར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་བག་ཆགས་རྟོགས་དང་ཞི་བ་
 དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་འཁོར་
 བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་ལས། སྤྱིད་པའི་ལྷག་
 རྒྱ་གཅོད་བྱེད་ལས། །ངས་ནི་བྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལྷང་རིགས་
 མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་གཟེགས་ནས། དེ་དག་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སྤང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་

སོགས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གདུལ་བྱ་གྲོལ་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་གྱི་སྒོས་ཉམས་སུ་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་བསྒོམ་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ཐོས་བསམ་ཙམ་དང་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། མདོ་
སྡེ་དེ་དང་དེ་བཤད་པ་ན་གང་ཟག་གྱེ་བ་བརྒྱ་ཐལ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་། སྟོང་ཐལ་མང་པོས་དག་བཙུང་སོགས་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་
ནང་ན་དེ་དག་གི་ཉམས་སུ་ལེན་སྟོན་པའི་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། བྱིད་ཅག་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་མཁས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་
པའི་བཀའ་རྒྱུས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་མ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །བྱིད་རྒྱུས་གདུལ་བྱ་ལ་ཐར་ལམ་སྟོན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་
སྒྲ། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྒྱུས་ལས་གཅིག་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཐར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མི་མཁོ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་མཁས་པའི་
གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་སྟོན་པའི་བཀའ་རྒྱུས་དཀྱུགས་པ་དང་སྟོངས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མ་གཟིགས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལས་ལྷག་པ་རྟོགས་ཆུང་ཡང་མེད་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཅིང་། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲེལ་གོ་འཕང་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་
ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་
འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱུང་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱབ་པའི་གསུང་དེ་དག་ཐོས་པས་ཆོག་གི་
སྒོམ་མི་དགོས་པར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱབ་པའི་གསུང་དེ་དག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་ཐལ།

དེ་དག་གི་དགོས་པ་གཏུལ་བྱ་གྲོལ་བྱིང་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ཐོས་པ་ཙམ་ལས་སྒྲོམ་
 སོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིང་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིང་། གཞན་ཡང་། བསམ་པ་དང་
 སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་དགོས་
 པ་རེ་ཡོད་པའི་བྱིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་དོན་མེད་
 མིན། །དེ་ལྟར་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དོན་མེད་མིན། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཙམ་
 གྱིས་དོན་མཐོང་འགྱུར་ན་སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མ་ཐོས་པར་ཡང་སྒྲོམ་འཇུག་འགྱུར་ན་
 བསྟན་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིང་དང་། ཐོས་བསམ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཟེར་ནའང་།
 སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་འགྲེ་
 བྱས་ལ་འཕེན་ནོ། །གཞན་ཡང་། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པ་ལ་སྒྲོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲོམ་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ལ་སྐུ་
 གང་གིས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་མི་དགོས་པའི་བྱིང་། ཉགས་ཁས། མ་ཁུབ་ན། གང་ལའང་མ་བསྐྱབ་པའི་
 དུད་འགོས་ཀྱང་དེ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་སྒྲོམ་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་
 སྒྲོམ་པ་ལ་སྐུ་གང་གིས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྡོན་དུ་མི་དགོས་པའི་བྱིང་། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོམ་བྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་བྱིང་། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ལས། དེ་བཞིན་འདི་ན་
 རིགས་སྐྱེས་པའི། །མི་ནི་སྒྲོ་གྲོས་ལྷན་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྲིག་པ་དང་ནི་དགེ་བའི་ཆོས། །མ་ཐོས་པར་དུ་
 ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། ཐོས་བསམ་རྗེས་འཇུག་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད། །སྐྱེ་
 བའི་རྫོང་ལས་ཆོགས་རྒྱུད་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་མ་ཐོས་པར་
 ཡང་སྒྲོམ་འཇུག་འགྱུར་ན་བསྟན་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱལ་ཁོབ་བྱམས་པས་གསུངས་པའི་
 བྱིང་། ཅ་བར་འདོད་ན། མདོ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སྒོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་དེ་
མདོ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་གྲང་མ་བཤད་པར་ཐལ། དེ་དག་ནས་བཤད་པ་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་
མི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་
རྟུ་གྲུར་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྒོམ་པར་འདོད་པས་གྲང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སྒོམ་དཔོན་སྐུ་སྐྱབ་
ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྲུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་འཐད་
པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལོག་རྟོག་རགས་པར་སྤང་བས་འགོག་པའི་ངལ་
བ་ཆེར་མ་བྱས་ཏེ་སྒོམ་པས་ཆོག་གོ། །གཞན་ཡང་། སྒོམ་བྱེད་ན་མཁས་པ་ལས་སྐྱབ་པོ་བཟང་ཟེར་བ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་མཁས་པ་ཤིན་རྟུ་བཟང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒོམ་བྱེད་ཆེ་
སྒོ་གོས་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྒྱུན་ཡོན་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྒོམ་པ་དེ་ངན་ལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་མི་
ཤེས་པར་སྒྲ་མས་འདི་གསུངས་སོ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་མ་གོ་བར་མོས་མཐོས་མཁོས་མཁོས་མཁོས་མཁོས་མཁོས་མཁོས་
བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུག་གསུམ་སོགས་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པས་སུན་འབྱེན་
ཅིང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལུང་རིགས་མང་པོས་དབྱེད་དེ་བསྐྱེད་
ནས་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ངན་ལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་མི་ཤེས་པར་སྤྲར་ལྟར་མོས་མཐོས་མཁོས་མཁོས་མཁོས་མཁོས་
སྐྱབ་སྒོམ་དེ་བཟང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེ་ལ་གངས་མང་བ་དེ་ངན་
ལ། སྐྱབ་པོའི་མོས་མཐོས་མཐོས་དེ་བཟང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
རྒྱ་ཆེ་ལ་གངས་མང་བ་དེ་ངན་ལ། སྐྱབ་པོའི་མཁོས་མཐོས་མཐོས་མཐོས་མཐོས་མཐོས་མཐོས་མཐོས་མཐོས་
བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
རྣམས་ངན་ལ། སྐྱབ་པོ་བཟང་བར་ཐལ་ལོ། །ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ངན་ལ་སྐྱབ་པོ་བཟང་བ་དེའི་

ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་ཞལ་ནས། ཡང་སྒྲོམ་བྱེད་ཆེ་མཁས་སྒྲུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གངས་མང་རྩེ་ཨོངས།
 ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེས་ན་ཐོས་པ་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་དུ་ཞེས་སོགས་དང་། ཚུལ་དེས་སྒྲོམ་
 པ་མེད་པའམ་རྩེད་ན་ལམ་གྱི་སྟོག་དམ་པ་བྱི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྦྱེ་བ་དང་། སྦྱེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་
 དེ་ཆེར་མི་འཕེལ་བས་ལམ་ལ་ས་ཆོད་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ། །ཡང་བོད་པ་
 རེག་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ན་རེ། མཁས་པ་ཡིན་ན་དབྱེད་སྒྲོམ་ཁོ་ན་བྱ་སྟེ། མཁས་པས་སྦྱོ་འདོགས་
 ཕྱིར་གཅོད་ལྟོག་གི་རུ་བྱེད། ཡུལ་དབྱེད་པས་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་བ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཀུ་སུ་ལུ་པ་
 ཡིན་ན་འཛིག་སྒྲོམ་ཁོ་ན་དང་ལྟོག་སོགས་ནང་དུ་བྱེད་དེ། རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་ལྟོགས་པ་
 གཅིག་རང་ལ་སྦྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་མཁས་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྦྱབ་པ་ལ་
 དབྱེད་སྒྲོམ་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཞི་གནས་ཙམ་ཡང་
 མ་ཐོབ་པར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཞི་གནས་ཡན་ཆད་གྱི་ཉིང་འཛིན་བཟླ་པོ་ཞིག་མ་རྟེན་བར་དུ་ཡུལ་ལ་ཇི་ཙམ་དབྱེད་ཀྱང་
 སེམས་གཡོ་བྲག་པས་ཉོན་མོངས་ལྟོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་གྱི་འཛིན་ཅེ་མི་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་བྲག་ན་
 གནས། །བརྒྱས་བཞོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྲས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་རིག་
 པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཀུ་སུ་ལུ་ཡིན་ན་འཛིག་
 སྒྲོམ་ཁོ་ན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་དང་དགོན་མཆོག་སོགས་ལ་དང་བ་འཁྱགས་བྲག་དང་། མི་
 ཏྲག་པ་དང་འཁོར་འདས་གྱིས་སྦྱོན་ཡོན་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲུ་མ་དང་དགོན་
 མཆོག་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་དབྱེད་ན་དང་བ་འཁྱགས་བྲག་སྟེ། འཁོར་འདས་གྱི་སྦྱོན་ཡོན་མང་དུ་
 དབྱེད་ན་ངེས་འབྱུང་སོགས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་སྦྱོན་མང་དུ་བསམ་ན་སྤོང་འདོད་སྟེ། ཐར་
 པའི་པན་ཡོན་མང་དུ་བསམ་ན་ཐོབ་འདོད་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆགས་ཡུལ་ལ་མཛེས་ཤིང་སྤྲུག་

བར་སྒོ་འདྲགས་མངན་འདྲེན་ཆགས་དག་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། འགོ་བའི་ནད་ལ་འཛིགས་པ་མང་དུ་སྒོམ་ན་
 འཛིགས་པ་དང་འགོག་འདྲེན་གྱི་སྒོ་དག་པོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་ན། ཀུ་སུ་ལུས་འཛིག་སྒོམ་ལ་བར་དུ་གཙུག་པའི་བྱིང་ཚོད་སེལ་ཐབས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚོད་
 བ་སེལ་ཐབས་མེད་པ་གང་ཞིག །བྱིང་བ་སེལ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་མི་རྟག་པ་
 སོགས་སྒྲིལ་མི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེའི་སེལ་ཐབས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས།
 ཚོད་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་
 ས་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སོགས་དང་གཞན་
 ཡང་དངོས་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྤང་བ་སོགས་ལ་དབུད་སྒོམ་སོགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
 སྟེ། དེ་སེལ་ཐབས་ལ་དེ་དག་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ལྷམ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་
 ཆེན་དག །བསྒོམ་པའི་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ས་སོགས་ལས་ཀྱང་
 མང་དུ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཀུ་སུ་ལུའི་བྱམས་སྟོང་རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དེས་སེམས་
 ཅན་སྟག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བྲན་པའི་སྟོང་རྗེ། བདེ་བས་འཛོང་ཚུལ་བྲན་པའི་བྱམས་པ་སོགས་
 དབུད་ནས་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། འཁོར་རྒྱ་བར་
 འདྲོད་པའི་གང་ཟག་ལམ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ལམ་རིམ་ལས། ཚུལ་དེ་ལྟར་
 མི་ཤེས་པར་མཁས་པ་ཡིན་ན་དབུད་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱ་ལ། ཀུ་སུ་ལུས་ནི་འཛིག་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲ་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་
 མ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་བོད་གྱི་མཁས་པ་དག་གི་སྒོམ་ཡིག་ལས་ཀྱང་། ཉིང་འཛིན་བསྒོམ་དག་ན་རི་ཅམ་
 སྒོམ་གྱིན་སེམས་སྒྲོ་མི་སྤུལ་བ་དང་བརྗེད་རེས་ཆེ་བས་བྲན་པ་རྟལ་བ་དང་སྤང་སྤང་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་
 རྟལ་ཏུ་འགོ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྱིང་བ་མ་སྟག་
 དགས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དྲངས་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན། ལྷགས་པ་དང་བྱིང་བ་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ཁོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན།
 སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་གང་ཟག་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་བཟེད་ངེས་ཆེ་བ་དྲན་པ་རྟུལ་བ་སོགས་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷས་
 རྣམ་ཡང་ཉིང་འཛིན་ལས་སྤྲོད་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་བྱིར། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང་། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
 བ། ཉེ་ནི་མཆོན་མ་མི་འབྱུང་བྱིར། གནས་པ་བརྟན་བྱིར་མི་བཞེངས་སོ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་
 བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྩ་བ་ནས་བཏོན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་མཆོན་མ་མི་འབྱུང་ན་བཞེངས་པ་ལྷ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་
 མི་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཀྱན་མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གྲུབ་དབང་དཔའ་བོས།
 ཤེས་རབ་ནང་ན་ཀྱན་མཐེན་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་སྤྱངས་
 པ་ལས་གྱུར་ཏོ། ཞེས་ཉིང་འཛིན་སྤྱངས་ཀྱིན་དབང་རྣོན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱིབ་
 པ་བསལ་གྱིན་དབང་པོ་རྣོ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཀྱན་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐེན་མི་མཐེན་གྱི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡི་གེ་མང་བས་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་
 ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་གཞག་པ་ལ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ།
 ས་མཆོམས། གོ་ངེས། སེམས་རྟེན། དེ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ། བན་ཡོན་དང་བདུན་ལས། ཐོས་བསམ་
 སྒྲོམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ནང་གི་ཐོས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤེ་སྤོད་གསུམ་སོགས་
 གྱི་ཆོག་དོན་མ་ཐོས་པ་གསར་དུ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་དང་བཟེད་པ་བྱང་བར་ཁ་ཏོན་ལ་བཙོན་པ་ཅི་
 དེགས་སྒྲོས་གཞན་ལ་རྟེན་དགོས་ཀྱི་དེགས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤེ་སྤོད་གྱི་ཆོག་ཙམ་འཛིན་པ་

མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་
 འཛིན་པའམ། དོན་ཉན་པར་བྱེད་དོན་ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ཉན་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་
 ལྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་མདོ་སྡེ་འཛིན་པའམ། འདུལ་བ་འཛིན་པའམ། མ་
 མོ་འཛིན་པའམ། ཞེས་པ་ནས། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་དམ་པའི་
 ཆོས་ཉན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་ཐོས་པ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 རབ་ལ་མོས་པས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་
 མཛོད་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་དང་། རྗེ་སྒོ་གོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། སྔོན་ཆད་སྒོ་ཡུལ་
 མ་བྱུང་བའི། ཆོས་གང་ཐོས་ནས་སྒོར་བཟུང་བ། རྟེན་ལ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱར་བཤད། རྣ་བར་ཐོས་
 གྱུར་སྒོར་མ་བཟུང་། རྟེན་ལ་ཐོས་པའི་མིང་མི་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་
 རབ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་བྱུང་མ་རྟེན་གྱི་གཞན་བཤེས་གཉིན་ནས་
 ལུང་ཆད་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་གོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོག་ཙམ་
 མཐ་དོན་ངེས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་
 གསེར་གྱི་སྤང་བ་ལས། འདིར་གསུང་རབ་མཉན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐོས་བྱུང་ཞེས་
 དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཆད་མ་རྟེན་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལས་ཉན་ནས་
 གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོག་འབྲུལ་གནས་པ། ཞེས་པ་ནས། སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་ནང་གི་བསམ་པ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་
 ཡོད་དེ། རིགས་པ་བཞི་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཐོས་དོན་ལ་རྩལ་བཞེན་དུ་བསམ་ནས་ཆད་མའི་
 ངེས་པ་འབྲེན་བྱིར་དུ་སེམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིའི་སེམས་

བ་ལྟ་བུ་མཆན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཐོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སེམས་
 བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ནས་ཐོས་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་ལུང་དང་རིགས་པས་
 རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསམ་སྟེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། བྱང་ས་ལས། སེམས་བ་
 གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དབེན་པར་ཆོས་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དོན་ལ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཏན་ལ་འབེབས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་
 ས་ལས། སེམས་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་གཅིག་ཕུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱལ་བའི་གནས་དུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་དང་སྤྱི་འཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟོས་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བསམ་བློང་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ལས་ངེས་པ་རྟེན་པ་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་ལྟ་བུ་མཆན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེད་ལས། དེའི་དོན་རིགས་པས་
 བརྟག་པ་ལས་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བསམ་བློང་ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསམ་
 པ་ལས་བློང་བ་ནི་རིགས་པས་ངེས་པར་བརྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ་བསམ་པ་ལས་བློང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོག་འབྲུལ་གནས་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ལ། སྐྱ་རི་བཞིན་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་
 པ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་དོན་ལ་སྟོ་འདོགས་ཆད་མས་བཅད་དེ་ངེས་པའི་དོན་
 ལ་དབྱེད་འཛིག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོས་ཡིད་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཉེ།
 དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱར་ཉེ་ཡིད་ལ་འཁྲིས་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་གཏོད་པའི་འཛིག་སྟོམ་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོམ་པའི་དབྱེད་སྟོམ་ལྟ་བུ་མཆན་གཞི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། པར་ཕྱིན་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས། སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དེའི་

སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པའམ་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ཐོས་
བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་
བ་ཞེས་ཟེར་བས། ཞེས་དང་། གཞན་དོན་དོན་གཉིར་འགྲེལ་བ་ལས། ཡིད་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་
མི་གཡིང་བར་ཁ་ནང་དུ་སྒྲིགས་ཏེ་དོན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་
ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསམ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་དེ།
ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་
ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལང་དག་པར་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བཏང་སྒྲོམས་
གོམས་པར་བྱེད་པར་དགའ་བའོ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུ་
ན་རྒྱུ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
གོམས་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས།
དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
འདུ་ཤེས་སྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིགས་སྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་ནས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིགས་སྒོམ་
པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དབ་པ་ཉི་བར་བཞག་
པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྒོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་།
སྒྲོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། ཞེས་
པ་ནས། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གོམས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འབྱིས་པ་དང་། གྲུན་ཏུ་བསྒྲེན་
པ་སྒོམ་པ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིགས་སྒོམ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་བྱང་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་པའི་

དོན་ལ་དབྱང་འཛིན་གཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ། གོམས་པ་ལས་བྱང་བ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ལྟ་བུ་མཆོན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་སྒང་
 ལས། དེས་བ་རྟེན་བ་དེ་ཉིད་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྒོམ་པ་ལས་བྱང་བ་ནི་སྒོམ་བྱང་
 གི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྒོམ་པ་ལས་བྱང་བ་ནི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལས་སྒྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་གོང་ས་འགྲེལ་ལས། སྒོམ་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོག་འབྲུ་ལ་གནས་པ་དང་། ཆོག་འབྲུ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་
 དང་། དགོངས་པ་ཅན་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་པར་ཐར་པ་དང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་པར་ཐར་བར་བྱེད་
 པའི་དོན་ཀྱང་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 རྩོས་པ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉན་ཚུལ་གྱི་སྒོས་གཉིས། མཉན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོས་
 གསུམ་དང་། ལྷ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཆོག་ཉན་པ་དང་དོན་ཉན་པ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་ཅན་སྒོ་ངོར་ལེན་པའམ་ཆོག་སྐྱབ་ལུགས་སམ་ཆོག་གི་ཆ་བྱེད་ནས་ཉན་པ་ལྟ་
 བྱའི་ཆོག་ཉན་པ་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་གཏན་ཆོགས་དུ་མས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བྱའི་དོན་ཉན་པ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྩོས་པ་འཛིན་པའམ་དོན་ཉན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།
 ཉན་ས་ལས། ཉན་པ་དེ་ཡང་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ་ཆོག་འབྲུ་ཉན་པ་དང་དོན་ཉན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཉན་པའི་རྩོས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་ལས། སྡེ་སྡོད་དགའི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་བྱང་། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་རྩོས་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་
 འཛིན་ཕྱིར་རིག་པའི་གནས་ལྟ་དང་། དབྱེ་བསྐྱེད་སྒོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས། སེམས་
 ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིད་པའི་གཉེན་པོའི་སྒོས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཉན་པའི་

ཐོས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་བས་གཞན་དག་ཆར་བཅད་རྗེས་སུ་གཟུང་ཕྱིར་དང་། །རང་ཉིད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙུན་བྱེད། །ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བཙལ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་རིག་པ་དང་། སྤྲིའི་རིག་པ་དང་། རྟ་གསོ་བའི་རིག་པ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་རིག་པ་ལོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རིག་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། བསྟན་བཅས་དེ་ཉིད་ལ་ཉེས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བརྗོད་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་མ་བསྐྱབ་ན་རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཆོས་འདི་དག་གང་གི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལས། སྟོང་ཕག་བརྒྱད་ཅུ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི། །ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྟོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པར་

བཤད་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རོས་བྱུང་གི་སྒོ་ཚས་ཅན། དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
 ལྟར་གྱི་རོས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་ཚོས་ཅན། དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་རོས་པ་བཞེན་
 གྱི་ཚིག་ལ་སེམས་པ་ཞིག་དང་དོན་ལ་སེམས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ལ་སེམས་པ་ཡོད་
 དེ། མིང་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འདུག་ཚུལ་དང་། དོན་གཅིག་ལའང་མིང་ངམ་ཚིག་དུ་མས་སྟོན་ཚུལ་
 སོགས་སེམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིག་པར། ཚིག་དོན་བཅས་དང་། ཞེས་དང་།
 རྣམ་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་གྱི་ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཆེ་དང་གསུང་རབ་
 དང་། །འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཚོས་ལུགས་ལའོ། །ཞེས་དང་། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ཏུ། དག་ཕྱོགས་
 ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །སྤྱགས་དང་མཐོ་རིས་དོན་དགྲུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྤྱོད་ངེས་པར་
 བཏགས། །ཞེས་གསུངས། ཚིག་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འདུག་ཚུལ་ཡང་། བདོ་སྤྱེ་རྒྱུ་ལས། རྒྱལ་
 སྐུ་རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་ནི། །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་གྲུ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། འཆི་མེད་
 བཟོད་ལས། བདེར་གཤེགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞེན་
 གཤེགས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདུད་འདུལ་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བ་པོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་
 ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། སེམས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བགྲང་བའི་སེམས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གྱི་ཚོས་རྣམས་
 ལ་ལྟ་སོགས་དབྱེ་བ་བྱས་ཤིང་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་
 བྱས་ཤིང་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷག་
 མཐོང་སྟོམ་པའི་ས་བོན་འཛོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། བགྲང་
 བའི་རྣམ་པས་ཚོས་རྣམས་ལ་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་ལྟར་བགྲང་བ་དང་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་པོས་བསྟན་པ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་།

གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གངས་དང་བགང་བའི་རྣམ་པ་སེམས་པར་ས་དེ་ལ་
 ཚད་མེད་པའི་སྒོས་འཕུག་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་ཚུལ་
 གྱིས་སེམས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སངས་རྒྱུ་མའི་བར་གཞི་ལམ་འབྲས་
 གསུམ་ལ་རིགས་པ་བཞིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་ཅིང་བསམ་ནས་འཇལ་བར་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྒོས་པའི་རིགས་
 པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཚས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
 པ་འོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་བཞིས་སྤང་པོ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གང་
 ཡང་རུང་བ་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྦྱབ་བྱེད་
 ལ་རིགས་པའི་མིང་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིག་པར་བྱེད་པས་ན་བྱེད་ལས་སམ་འབྲ་
 བའི་སྒོས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དངོས་ནི་ཚད་མ་ལ་བྱེད་རིག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 བཏུས་རྣམ་བཤད་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱང་པོ་ལས། རིག་པ་དངོས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ལ་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་
 བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མི་སྟོ། །བསམ་བློང་ཆོས་ཅན། དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་བསམ་པ་ལྟར་གྱི་
 ངེས་པ་ཉིད་པའི་རྗེས་དབག་བཞི་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། སྒོམ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་གཉིས་ཡོད། དགོས་པའི་སྒོས་བཞི། ཉེན་གྱི་སྒོས་ལྷ་སོགས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། མི་དཔྱོད་པར་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་དང་། སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ལྷག་
 མཐོང་གི་སྒོམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ན་དབྱུང་འཛོག་གི་སྒོམ་གཉིས་
 སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཞི་ལྷག་གི་སྒོམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྒོམས་
 པའི་འབྲས་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་

སོགས་ཀྱི་ཆེད་དང་། སྤྱི་ག་སོགས་སྦྱེས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དང་། སྦྱིབ་པ་སུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་
 བོ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱོམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། ལམ་སྦྱོམ་པ་གང་ཞེ་ན།
 འཛོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྦྱོམ་པ་དང་། བསྐྱེན་པའི་བསྦྱོམ་པ་དང་། བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྦྱོམ་པ་
 དང་། གཉེན་བོ་བསྦྱོམ་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། སྦྱོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་སྤར་
 བངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉེན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཆོགས་སྦྱོར་མཐོང་
 སྦྱོམ་ཀྱི་གང་ཟག་ལྗེས་སྦྱོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུལ་གྱི་སྦྱོས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་པའི་སྦྱོམ་གཉིས་དང་།
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་སྦྱོམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་ལས། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙོ་ལྟར་བཤད། །ཞེས་བ་ནས། སུམ་
 ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོམ་བྱུང་
 ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྦྱོམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་སྦྱོམ་བྱུང་རེའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐོས་
 པ་ཆོས་ཅན། ས་མཆམས་ཡོད་དེ། རྣ་བའི་ཐོས་ཅམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་ཡོད་ཀྱང་། སྤར་
 མ་ཐོས་པ་སྦྱོབ་པའི་ཐོས་པ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་གཙོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་
 འབད་རྩལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྤར་མ་ཐོས་པ་ས་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐོས་བྱུང་ཡང་
 དེ་དང་འདྲ། བསམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། བསམ་པ་ཅམ་ནི་སྦྱ་ཡངས་པར་བྱས་ནས་བརྒྱ་པའི་
 བར་དུ་འགོ་ཡང་སྤར་སྦྱོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་གཙོ་བོར་ཕྱིར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་
 བས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་གཙོ་བོ་དང་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བསམ་བྱུང་ཡང་རིགས་
 འདྲ། སྦྱོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་སྦྱོམ་ཟེན་མ་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་
 ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱོམ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་ལམ་དེའི་རིགས་འདྲ་མ་
 ཐོབ་པ་གསར་སྦྱོབ་ཀྱི་སྦྱོམ་ནི་གཙོ་བོ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་དང་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་སྤར་མ་ཐོས་པ་གསར་སྦྱོབ་དང་དེ་འདྲའི་སེམས་པ་དང་། རང་གི་

རིགས་འདྲ་མ་ཐོབ་པའི་ལམ་གཞན་ལ་གསར་སྒོབ་ཀྱི་སྒོམ་པ་རྣམས་མེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་དེ་ནས་
དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་འཛིན་བརྟེས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་
དེས་ལམ་སྒྲར་མ་བསྐྱབས་པའི་རིགས་གང་ལའང་དེ་གསར་དུ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེས་ལམ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་འཕོང་སྒོབ་མཁལ་
དེས་རིམ་བཞིན་དུ་བ་སྒྲུང་གི་ཀོ་བ་དང་། ཤིང་ལེབ་དང་། འཕེན་དང་། དབྱུག་གུ་དང་། སྐྱ་བརྒྱད་
པ། སྐྱ་བརྒྱ་དང་། སྐྱ་གཅིག་དང་། སྐྱས་མཆོན་པའི་བར་དུ་བསྐྱབས་ནས་སྐྱས་མཆོན་པར་ཐོག་
པའི་གང་ཟག་དེས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཆར་བས་ད་འཕོང་ལ་གསར་སྒོབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་ལས། སྐྱས་མཆོན་པ་ལ་ཐོག་པར་བྱེད་པར་གནས་པས་དུས་ཕྱིས་གང་
དེའང་མི་སྒོབ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒོན་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཐོག་པར་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། གློ་གྲོས་བརྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བསྐྱབས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་སྟེ། འབད་
ཙོལ་རགས་པས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱ་པར་ཐལ། དབང་བརྒྱ་
རྗེས་མ་ཐུན་བའང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལ་མི་སྒོབ་པ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་
མ་བྱ་སྟེ། སྒར་བཞད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཞད་པའི་ཕྱིར།

དགེའོ། དགེའོ། དགེའོ།

༡༡། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་མདོར་
བསྐྱས་ལྷོ་གསལ་མགིན་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་ཅུ། ཅུ་སྐྱེས་འདབ་བརྒྱད་ལེགས་པར་འཇུ་མ་པའི་དབུས། །རྫིམ་ཡིག་ལས་འཁྱུངས་
ངག་གི་དབང་ཕྱག་མཆོག། །ཕྱག་ཟུང་ཆོས་འཆད་སློགས་བམ་རལ་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད། །འཇུ་དབུངས་
རྒྱལ་བའི་ཡབ་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །སྤྱིགས་དུས་འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱབས་གཅིག་ཕྱ། །དུར་སྤྱིག་
རྒྱལ་མཆོན་འཆང་པའི་ཙོང་ཁ་པ། །སྤྱིག་ཀྱི་ཕུ་པོ་རྒྱལ་ཆབ་མཁས་བྱུ་པོགས། །སྤྱིག་སྤྱིག་དང་
བཅས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆལ། །ཕྱགས་རྩེའི་གཏེར་གྱུར་ལྷོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱེ། །བསྐྱེད་པའི་མིག་
གཅིག་འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་བྱུ་པོ། །བར་ཆད་སེལ་ཞིང་དངོས་བྱུ་པོ་མཆོག་སྤྱེར་བའི། །བསྐྱེད་སྤྱོད་
ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་གྲུས་པས་འདུད། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྤྱི་མ་མཉམ་མེད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་སྤྱོད་བཟང་
གྲགས་པ་ཞེས་སྤྱོད་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
ཀྱི་དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ཤིང་ཆེན་པོ་སྤྱོད་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཞེད་པ་བཞེན་དུ་བྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྤྱོད་
མ་བྱུང་ཞིང་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མེ་ཆེན་པོ་འཛིག་ཉིད་དུ་སྤྱང་བར་མཛད་པ་

ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མཁས་པ་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་
ཤིང་མཛད་བཟང་གི་བྱ་བ་སྤྱི་ཅེས་བར་དུ་འཕྱར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བོ། །དེ་ལྟར་དགོངས་
གཞིའི་གཏིང་མཆོག་ཏུ་ནི་ཟབ། གསུང་གི་ཆོག་འབྱུང་བ་ཏུ་ནི་བཞེང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒོའི་
སྟོབས་ནི་བྲི་བས་དོན་རིམ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མ་རྒྱས་པ་ན། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ཆེས་གསལ་བར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་འབྲང་
ཡོངས་ཀྱི་དབྱགས་སྤྱང་ཞིང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་ནས་བསྟན་བ་
དར་རྒྱས་སུ་འདུག་ནའང་རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་དང་། ཚུལ་འདི་ལ་མོས་པ་འགའ་
ཞིག་ལ་པན་པ་དང་། སྒོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་དག་གི་འདུང་བ་མཛད་པའི་གཞིར། བྲང་ངེས་ཀྱི་
འབྲེད་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་ཆེ་ཡོང་ཅམ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ།
བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་
པ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཐུག་གི་བྱ་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་
པ་དང་། ཚུལ་པར་དམ་བཅས་ཤིང་། སྟོན་ལྡན་རྣམས་ལ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཀྱི་འགྱུར་བྱག་དང་མཐུན་པའི་མཆོད་བརྗོད་དང་། བསྟན་བཅོས་ལུས་
ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ར་མོ་གུ་རུ་མཆུ་མོ་ཤུ་ཡ། ཞེས་པས་བཤད་ལ། དོན་
ནི་སྒྲ་མ་དང་འཇམ་དབྱངས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའོ། གཉིས་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་
མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་སྤྱུ་པ་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་
ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཐོགས་མེད་གཉིས་
ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཤིང་རྩའི་སྤོལ་འཛིན་རྣམས་ལ་མཆོད་བརྗོད་
མཛད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བདེ་འབྱུང་སྤྱིན་ལ་ཞོན་དང་
གསེར་གྱི་མངལ། །ལུས་མེད་བདག་པོ་ཐ་གུའི་ལྟོ་ལ་སོགས། །སྤྱི་ན་དེགས་པའི་ང་རོ་ཆེར་

བ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཆོག་གས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང་། །འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་བྱུང་གནས་དེ་ནི།
ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་བྲིན་གྱིས་ལེགས་
མཐོང་ནས། །ཤིན་ཏུ་བཅེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།

གསུམ་པ་སྟོན་ལྷན་ཉན་པར་བསྐྱལ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། །བསྐྱན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
རྣམ་དཔྱོད་གྱིས། །སྤྱོད་པ་ལྷ་མེད་འདོད་རྣམས་གྲུས་པས་ཉོན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། །བདེ་
འབྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དང་པོའི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་
གཟུགས་འཆང་བས་བདེ་འབྱུང་ཞེས་བཤད་པ་དབང་སྤྱུག་དང་ཞེས་དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་བདེ་འབྱུང་དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོ་ལ་བྱེད། །སྤྱིན་ལ་ཞོན་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །དཀའ་
འགྲེལ་ལས། །སྤྱིན་དང་འབྲུ་བའི་སྤྱང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ལ་ཞོན་པར་ཡོད་པས་སྤྱིན་ལ་ཞོན་པའི་བརྒྱ་
བྱིན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །གསེར་གྱི་མངལ་ནི་སྤྲ་ཆངས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །བན་པའི་
གཞུང་ལས་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་རབ་མཛེས་པའི། །སྟོང་ཚུལས་བྱུང་བྱུང་ཏེ། །ཞེས་ཆངས་
པ་གསེར་གྱི་སྟོང་ལས་སྦྱེས་པར་བཤད་པ་དང་། །དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། །གསེར་གྱི་མངལ་ནི་
ཆངས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །འོ་ན་ཆངས་པ་གསེར་གྱི་སྟོང་ལས་བྱུང་བས་གསེར་གྱི་
མངལ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ན། །གསེར་གྱི་སྟོང་དེ་སྟོང་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་དམ། །སྟོང་བཏགས་
པ་བ་ལ་བྱེད། །དང་པོ་ལྟར་ན། །ཆངས་པ་ཆོས་ཅན། །སྟོང་སྦྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། །གསེར་གྱི་སྟོང་
མཆོན་ཉིད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། །འདོད་ན། །མངལ་ལས་སྦྱེས་པར་ཐལ། །སྟོང་
སྦྱེས་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཞེས་པ་ལ་ཞོན་རེ། །སྟོང་ལས་སྦྱེས་པའི་བྲ་ཆོས་ཅན། །མངལ་སྦྱེས་ཡིན་
པར་ཐལ། །མངལ་ལས་སྦྱེས་པའི་བྱིར་ན་རང་ལུགས་ལ་འདིར་མ་བྱུང་སྟུང་། །རྟགས་བྱུང་སྟེ། །དེ་
ལ་གཉིས་སྦྱེས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་བྱིར། །གོང་དུ་འདོད་ན། །ཆངས་པ་ཆོས་ཅན།
སྟོང་སྦྱེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །རྩས་སྦྱེས་ཡིན་པའི་བྱིར། །དེར་ཐལ། །ལྷ་ཡིན་པའི་བྱིར། །གཉིས་པ་

གྱུར་བ། །དེ་དག་གྲགས་མེ་མངའ་བའི་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛུགས་པར་
མཛད། །ཅེས་གསུངས། །འདིའི་དོན་གོ་སྤྱོད་བར་སྦྱོར་དག་ཏུ་བྱེད་ན། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། །གྲོལ་བ་
དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉོགས་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། །དེ་མཉོགས་
ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གྲགས་མེ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་སྟོན་
པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དང་། །རིགས་པའི་སྟོན་བརྒྱ་དག་གིས་ཐབ་
མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་འཁོར་བར་དབང་མེད་ཏུ་འབྱུངས་པའི་འགྲོ་བ་དེ་དག་སྟོང་
བ་ཞི་བ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པའི་ལྟ་བ་ལ་འཛུགས་པར་མཛད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། །སེམས་ཅན་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེས་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཉོགས་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། །དེ་མི་དགོས་ཏེ། །སེམས་ཅན་པ་
དང་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཀྱང་སྦྱི་བཤད་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་དགོས་པ་མེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
འཆད་པ་ལ། །དཀའ་འབྲེལ་ལས། །སེམས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེས་
པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཉོགས་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱང་། །དོན་ལ་དེ་ལྟར་
གནས་དགོས་པ་མེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཡང་། །གྲོལ་བ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཉོགས་
པར་དཀའ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཉོགས་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། །དེ་ཉོགས་པ་ཡང་
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བླ་མ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གསལ་མཁུན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། །རྒྱལ་བའི་གསུང་
རབ་ཀྱི་བླ་མ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གསལ་མཁུན་གྱིས་འབྲེད་མི་རུས་པར་བཤད་པ་དང་། །རྒྱལ་བའི་གསུང་
རབ་ཀྱི་བླ་མ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གསལ་མཁུན་གྱིས་འབྲེད་དགོས་པར་མདོ་ལས་གསུང་
བའི་ཚུལ་དང་བཞི་ཡོད་པས། །དང་པོ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤིན་

ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གཟེགས་ནས་ཐུགས་རྟེན་ཅན་
 གི་སྟོན་པས་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་སྟོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལ་འཕྲུང་བར་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་
 ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ལ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་འཆད་པར་བཤད་པ་ལ། དེ་
 ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བླ་མ་དང་པོ་མཆོག་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་།
 ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། གསུམ་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་གཉིས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ཡང་
 འདི་ནི་བླ་མ་པོ་མཆོག་ལོ། །འདི་ནི་པོ་མཆོག་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཅན་གྱིས་ཀུས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། བཞི་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་
 གས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་བཅད་བརྟུན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་
 ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྒྲུང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འོ་ན་གསུང་རབ་
 ལས་རྟོག་པ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་པོ་མཆོག་གི་འབྱེད་ན། རྟོག་པ་བཞི་པོ་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་ཆོས་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཆོག་ལ་མི་
 རྟོག་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་། བླ་མ་པོ་མཆོག་ལ་མི་རྟོག་དེས་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་ལ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་
 ལྟ་ཆོག་པ་ལྟར་དུ་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་བདེན་གྱི། གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་
 དང་མ་ཐུན་པར་སྟོན་པས་བླ་མ་པོ་མཆོག་གི་ཆོས་སྟོན་སྟོན་ཆོག་ཤིག་གསུངས་པ་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་
 སུ་བདེན་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་ཆོས་ལ་རྟོག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ཕྱི་ནང་གི་གདུལ་བྱ་
 ལ་བྱེད། ཆོས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་
 དེ་གདུལ་བྱ་དང་། ཆོས་དེ་གསུང་རབ་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་རྟོག་ཞེས་བཤད་ན།
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་གཉིས་ཡོད་པས་གང་ལ་རྟོག་ན། རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཆོག་

ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྫོང་གྲེང་གི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོབ་
སྤྱི་ཐོབ་པ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས། བསམ་དོན་གྱི་བརྫོང་བྱ་
རྣམས་དངོས་གནས་ལ་བྱལ་བ་དེ་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དོན་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་ཡི་བརྫོང་བ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་གྱི་
རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་སོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་བརྫོང་བའི་དོན་ལ་བྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་ཡོད་
པའི་གང་ལ་རྟོན་ན་རྟོན་པ་གསུམ་པ་བྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་དགོས་ཏེ། བྲང་དོན་ཀྱང་
རྫོང་བ་སྤྱོད་ཆོག་སུ་སྤང་བ་འདི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་
བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་བྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་
ལ་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སྤ་མོ་ཟབ་མོའི་རྩལ་བསྟན་པ། །སྤང་ཅི་རོ་གཅིག་
པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་སུ་སྤང་བ་ལྟན་པ། །སྤྱོད་ཆོག་སུ་བས་སྟོང་བཞིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པས། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་རིགས་མི་འབྲ་བའི་
དབྱེ་བ་མེད་པར་དགག་བྱའི་བདག་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་རོ་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བྲང་དོན་ཏེ་ཀྱང་རྫོང་བ་བདེན་པ་དང་། ངེས་དོན་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་
ངེས་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་བཤད་ན། ལུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་དེ་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་
གྱིས་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་གང་ལ་རྟོན་ཞེ་ན། རྟོན་པ་བཞི་བ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་
རྟོན་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འདིག་རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་རྩལ་
ལྟར་དུ་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་རྩལ་ལྟར་
དུ་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དེ། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ངེས་ངོར་གཉིས་སྤང་བདེན་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་

བཅད། ལྷ་མོ་མ་བཅད། གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ངེས་པོ་མ་བཅད་ལྷ་མོ་
མོ་ཡང་དོན་གྱིས་བདེན་ལྷ་མོ་སོགས་གཉིས་ལྷ་མོ་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་བཅད་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ལྷ་མོ་འདིར་ཉོན་མི་ཉོན་གྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། བདེན་མི་བདེན་ནམ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་
བྱ་རིགས་མི་རིགས་ལ་བྱེད་པར་མཁས་པའི་གསུངས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བླ་མ་འབྱེད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱད་ལ་སྦྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས། །མེད་པར་མན་ངག་ཁང་བ་ཡི། །སྙེད་དུ་
འཛེག་པར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱད་གཞི་གཟུགས་
སོགས་ཆད་མས་ངེས་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་བཞག་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་སྟོན་པའི་
གསུང་རབ་ལ་བླ་མ་འབྱེད་དགོས། དེ་ཡང་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལུང་ཅམ་གྱིས་འབྱེད་མི་
ཀུས། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་གྱི་བསྟེན་པ་བཅད་བཟར་བའི་དཔེ་
གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡང་དག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས།
དགོ་སྤོང་དག་གམ་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བླ་མ་ཟེན་པ་དེའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བླ་མ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ལ། མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྱེད་ལ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱིས་བླ་མ་རིགས་པས་བྱེ་ཚུལ་དང་། སྟོ་སྟོས་མི་བཅད་པའི་
མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བླ་མ་རིགས་པས་བྱེ་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལ། མདོ་སྟེ་ནས་རི་ལྷར་གསུངས་པ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཐོགས་མེད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པས་རི་ལྷར་བཀལ་བའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་སྟེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་བྱི་བ། འགལ་
བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཀུས་པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དགོངས་འབྱེད་ལས། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་རྣམ་བྲངས་དུ་མར་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། སྐྱེ་བའི་མཆན་
ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྤངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ཡང་བཀའ་སྩལ་ཞེས་པ་
ནས། རོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཞུ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་
འདི་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ་གཞུང་གི་འཕྲོས་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་པ་ཅན་གྱི་གཞུང་རོན་དངོས་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་
ན་བདག་གཅིག་ཕྱ་དབེན་པ་ཞིག་ན་མཆིས་པའི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་
ལགས་ཏེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ལས་འཕྲོས། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་ན། འདིའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་གང་ལ། རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་གང་གིས། རོན་གང་གི་ཕྱིར་དུ། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞུ་དགོས་པ་རྣམས་མཛོར་བསྟན་
པ་ལ། འོ་ན་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མདོ་འདིའི་མཛུགས་གསུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་རྣམ་བྲངས་དུ་མར་ཞེས་པ་ནས། ཞུ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་བྱང་། གཉིས་པ་འཕྲོས་པ་
ཅན་གྱི་གཞུང་རོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། འཁོར་
ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱས་ཟེན་མི་མཐུན་སྟུང་པའི་དོགས་པ་རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དེ་བ་ཞུས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་འབྲའི་དོགས་པ་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དོགས་པ་དེ་སྐྱེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བྱིད་མཐོང་སྤང་སྤངས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་བྱིང་བའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དོགས་པ་དེ་སྐྱེས་ནས་
ཞུས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཁོ་རང་གིས་དོགས་པ་མ་ཆོད་ནས་དེ་བ་
མ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་དེགས་ཅན་རྣམ་པར་དེག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཇེས་སུ་བཟུང་དགོས་

བ་རྣམས་ལ་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་ཉིད་ལ་དོགས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ངེ་བ་ཞུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཅེས་གསུངས། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་ཅེས་གསུངས་པ། འདི་གཉིས་སྒྲ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་འགལ་བ་གཏན་ནས་མི་མངའ་བས། བར་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་ནས། དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དོན་གྱིས་ཞུས་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པར་ཐལ། ངེ་བ་ཞུས་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་འགྲེས་ཀྱང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཁྱད་གཞིར་གཟུང་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་འགྲེས་ཀྱང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེས་འགྲེས་ཀྱང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་འགྲེས་ཀྱང་བདུན་ཅུ་དུ་བསྟུས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་མ་ལྷོ་གསལ་མགྲིན་རྒྱུ། གཟུགས་ཕྱང་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་འགྲེས་ཀྱང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་དེ་རྣམས་འགྲེས་ཀྱང་བདུན་དུ་བསྟུས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་དོན་བདུན་ཅུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་དོན་བདུན་ཅུ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་བསྟུས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་བ་འགྲིག་གོ། །ཁ་

ཅིག་དེ་བ་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས། ཞེས་སོགས་དེ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བ་བྱས་ལུགས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དངོས་བསྟན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བླ་མ་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བླ་མ་པའི་དོན་ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདུས་བྱས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ཇེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ཇེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་སྒྲ་དོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་ཇེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེ་རང་གི་དངོས་བསྟན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ཆད་མས་མི་སྟུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་སྒྲ་དོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་གཞལ་བུ་ལིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་མདོ་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བར་སྟུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞལ་བུ་ལིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་ཆད་མས་མི་སྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདེན་བཞིའི་སྒྲ་དོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་བདེན་བཞིའི་སྒྲ་དོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་

དེ་སྐྱོར་བ་དེ་སྐྱོར་གྱི་མ་སྒྲུབ་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱང་དང་དོར་བུའི་དེ་
 ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་རྟེན་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྦྱུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལའང་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། །ཁོ་རང་དེས་དོན་ཡིན་ན། །ཁོ་རང་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །ཁོ་རང་བླ་མ་དོན་ཡིན་ན་ཁོ་རང་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་མདོ་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །གང་ཟག་གི་བདག་བླ་མ་དོན་གང་
 ཞིག་། །དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། །དེ་མེད་
 དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱུང་སྟེ། །ཡོད་ན་དེས་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཕྱི་མ་བྱུང་སྟེ། །མདོ་
 ལས། །དགེ་སློང་དག་ཁྱར་ཡོད་དོ། །ཁྱར་ཁྱར་བ་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་མདོ་དེ་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། །བྱུང་སྟེ། །མདོ་དེ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་རང་སྐྱུ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དེར་
 ཐལ། །ཁྱར་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཁྱར་དེ་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་བྱེད། །ཁྱར་ཁྱར་བ་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་
 པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཁྱར་ཁྱར་བ་པོ་དེ་གང་ཟག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །མདོ་ལས། །དེ་ལ་ཕྱང་
 པོ་ལྷ་ནི་ཁྱར་རོ། །ཁྱར་ཁྱར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། །མཆན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་
 མདོའི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། །དེ་ལྟར་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། །རྟགས་བྱུང་སྟེ། །གཞན་
 དབང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་། །ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། །མཆན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་
 མདོའི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། །གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་
 དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། །ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་

པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱི་
ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པའི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
པ་འགྲིག །ཁ་ཅིག་གིས། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྦྱལ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་
ཀྱི་རང་མཆན་དེ་སྤང་པོ་ལྔ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཆན་དེ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། སྤང་
པོ་ལྔ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་པོ་ལྔ་
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགྲེལ་རྒྱུ་
དང་པོའི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྦྱལ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྔའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་བཀའ་སྦྱལ་བའི་
རང་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། བཙུ་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྦྱལ་ཞེས་པའི་
དོན་འཆད་པའི་ཆེ། བཙུ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལན་གྲངས་མང་པོའི་བར་དུ་སྤང་པོ་ལྔ་རང་འཛིན་རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཀའ་སྦྱལ་བ་སྟེ་གསུངས་ཞེས་འཆད་རིགས་
ཟེར་ན། འོ་ན། བཙུ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་བཀའ་སྦྱལ་བར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
བཙུ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལྔ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
གསུངས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟུམ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་
གྲུབ་ཅེས་གསུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཆོག་གསུལ་
བྱ་ལ་བཀའ་སྦྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་བཙུ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལན་
གྲངས་མང་པོར་སྤང་པོ་ལྔ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་
མདོ་ཆོག་བཀའ་སྦྱལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རི་བ་ཁྱུ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རི་བ་ཁྱུ་བ་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
 རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་རི་བ་ཁྱུ་པའི་དགོས་པ་བྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
 རོགས་པ་སེལ་བའི་བྱིར་དུ་རང་ཉིད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རོགས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟར།
 འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་སྤྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཡོད་ཅེས་
 པའི་མདོ་ཆོག་ལན་གྲངས་མང་པོར་བཀའ་སྩལ་བ་དང་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བར་གཟུགས་
 རྣམ་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་
 དང་སྤྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་མེད་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་ལན་གྲངས་མང་པོར་བཀའ་སྩལ་བས་
 འདི་གཉིས་སྐྱ་སོར་བཞག་ན་གསུང་བ་པོ་ལ་འགལ་འདུ་བྱང་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། འགལ་བ་སྟོན་
 པ་ལ་མི་མངའ་བས་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་
 ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་ཁྱུ་ནས། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་ལུགས་ལ་
 ཁྱུ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བྱང་པེ་མེ་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདིས་ནི་མདོ་སྤེལ་ཅིག་
 ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ལ་ཅིག་ཏུ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་སྐྱ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་
 འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཞེས་རིས་ཏེ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྤྱོད་པའི་ལན་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་བཤད་པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྤྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་
 པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་
 དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འབྱེད་ལས། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ངས་ཆོས་རྣམས་

ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལོ། །ཞེས་བསྟན་ཏི་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐྱབས་སུ་ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་བར་བར་བྱུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཀྱན་བཀྲགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། བླ་མ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། རྟོན་འདི་ཉིད་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་ལས། བཅོམ་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱི་སུམ་ཅུ་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་གྱི་ཆོས་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་སྟོང་གང་ཞིག །རྟོན་དམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་གཞན་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་པར་མདོ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁོའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་བླ་མ་ལྷན་འབྲེན་ལས། གང་དག་ཤར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་

པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་
 བྱི་དགོངས་འབྲེལ་དང་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལ་
 སོགས་པའི་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དོན་དམ་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་མེད་པར་སེམས་ལྡན་སུ་ཞིག་གིས་སྐྱ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་
 ཀྱི་མདོར་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྒྲོས་ནས་རང་བཞིན་མེད་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་རང་གི་མིང་ནས་སྒྲོས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
 དང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། ཁྱད་པར་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནས། སེམས་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་
 སྐྱ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། མདོར་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་
 པར་ཐལ། འདིས་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན།
 གཞུང་འདིས་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་གཞི་ངེས་པ་ལ་རྒྱ་
 མཆན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་
 ཁྱད་གཞི་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ།
 འདིས་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འོ་ན། གཞུང་འདིས་སྐབས་བྱེད་ཡང་
 དག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདིས་མཆན་
 ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྐབས་བྱེད་

དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་འགྲིག་འདོད་ན། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདག་མེད་ཅེས་
པའི་དག་འདིས་གཟུགས་བདག་མེད་ཏུ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མི་རྟག་ཅེས་པའི་དག་འདིས་གཟུགས་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་གཟུགས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེལོ། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བྱི་མ་གཉིས་སྟོན་
ཚུལ་ཀྱང་འདིས་མཆོན་ཏེ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་
ཞེན་ཀྱང་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་
བདམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།
འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཆན་
ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་གཞི་དྲིས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་གཞིར་བཤད་
ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་
གཞི་གང་ཞེ་ན། ཞེས་དོགས་པ་ཁོང་སློང་གི་ཚུལ་ཏུ་དྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་གཞི་དྲིས་པའི་ལན་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་དང་
བྱང་པར་ལ་ཀྱང་བཏགས་པའི་ཀྱང་བཏགས་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་

མེད་པའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལན་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ངེ་བ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། ལན་འཆད་
 པ་ལ། གུན་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་འཆད་པ་ལ་བླ་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་ལན་གྱིས་
 གུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་རང་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཛྲོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་
 རྟོགས་ནས་མིང་བཅས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཛྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱ་མཆན་གྱི་ངེས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། རྒྱ་མཆན་གྱི་ལན་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ནི་མིང་དང་
 བཅས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། རྒྱ་མཆན་ངེས་ལན་གྱིས་བྱུང་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་
 ནི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་ཤེས་བྱེད་སྟོན་པ་ལ་བླ་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ངེས་
 པའི་ལན་དུ་དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་མིང་
 དང་བཅས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
 བྱའོ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལ་
 ཐལ། སྒྲོ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་
 ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་

བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། སྤྲ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མེད་རྒྱུའི་རང་མཆོན་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་
 མི་སྲིད་ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་མཆོན་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྲ་མའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་མེད་རྒྱུའི་རང་མཆོན་དེ་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་རང་མཆོན་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དབང་
 ཡོངས་བྱུང་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 མེད་རྒྱུའི་རང་མཆོན་དེར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ཀུན་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་
 བྱུང་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་གང་
 གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་
 སྟོབ་ཏགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏགས་བྱུང་སྟེ། མདོར་བསྟན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ངོ་པོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་བཏགས་
 གང་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ།
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡོངས་བྱུང་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་ཡིན་ན་གཞུང་འདིས་ཤུགས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་བྱུང་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་འཛོག་པའི་
 སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་བ། གཟུགས་རང་
 སྤྲ་མུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རེ་

རེ་ནས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་རེ་རེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དེ། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་སོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱི་བ་ཞུས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་སོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་གིས། མིང་བདུན་བཞག་ཅམ་ཡིན་ན། མི་བདུན་ཅམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་པས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཉམས་སྟོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྐྱེ་ཉམས་སྟོང་ཞེས་པའི་དག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཉམས་སྟོང་དུ་ངེས་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་ཉམས་པས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་རྗེས་དཔག་འདུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་ཉམས་སྟོང་ཆོས་ཅན། བདེམས་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་པར་ཐལ། བདེམས་འདོད་པས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་དོན་གྱིས་ཁས། འདོད་ན། བསྐྱབས་ཟེན། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བདེམས་འདོད་པས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་བདུན་བཞག་ཅམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མིང་བདུན་གཉིས་ཀྱི་མིང་དང་བདེམས་འདོད་པས་བཞག་ཅམ་ཞེས་པའི་བདུན་གཉིས་དོན་གཅིག །མིང་བདུན་གཉིས་ཀྱི་བདུན་བདེམས་འདོད་པས་བཞག་ཅམ་ཞེས་པའི་འདོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིང་བདུན་བཞག་ཅམ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་བདུན་དེ་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །བདེམས་འདོད་པས་བཞག་ཅམ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་བདུན་དེ་སྐྱེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་ཉམས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཉམས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པར་

བྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། བཅའ་མ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། ཁྱོད་སྤྱ་ཉག་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ་སྤྱ་ཉག་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཉག་ས་ཀྱིས་སྤྱ་ཉག་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་ཆད་མར་སོང་པའི་གཞལ་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱ་ཉག་སྟོང་དེ་དེ་འབྲའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །མིང་བཅས་འཛོག་རྒྱས་ཙམ་ཡིན་ན། མིང་བཅའ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་མེད་ལྷང་འདས་ཀྱི་ཆེ་བམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉག་ས་བྱུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། མི་ཉག་པ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀས་ཀྱན་བཏགས་མིང་བཅས་བཞག་ཙམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་མ་ཐུན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀྱན་བཏགས་མིང་བཅས་བཞག་ཙམ་དུ་མིང་མ་ཐུན་ཀྱང་དོན་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་ཙམ་སྤྱས་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་མི་གཙོད་པར་བཞེད། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་གཙོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚུལ་རྣམས་འཆད་པ་ལ་དཀའ་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱན་བཏགས་མིང་བཅས་འཛོག་པའི་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བཅས་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་མིང་མ་ཐུན་ཡང་དོན་ཆེས་མི་མ་ཐུན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱན་བཏགས་མིང་བཅས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་

ཆོས་པར་གྱུ་མ་གྱུ་དབྱེད་པའི་དབྱེད་མཐར་ཉིད་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་རང་ངོས་ནས་གྱུ་པའི་
དོན་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་བདུས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོས་པར་
གྱུ་མ་གྱུ་དབྱེད་པའི་དབྱེད་མཐར་མ་ཉིད་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མ་གྱུ་པའི་དོན་
ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྲལ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་
བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོག་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན།
ཁོད་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་སྒྲོས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དགག་ཕྱོགས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པས་
དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
བྲལ། །ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་དེ་བདག་སྐྱེ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། གཞན་དབང་ལ་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་དེ་གཞན་དབང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་
ལ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་རྒྱ་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཞན་དབང་ལ་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་དེ་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་དོན་དེ་རྒྱ་མེད་
ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བླ་མ་པུ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་། གཞན་དབང་ལ་མེད་
རྒྱུའི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་དབང་དེ་མདོར་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་པ་

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་དེ་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན་མ་ཁྲལ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དབང་དེ་དོན་དམ་པ་དང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་གཞག་པའི་ཚུལ་དང་པོ་ཞེག་ཀྱང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་
ལས། གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྟན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་དག་སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་
དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོག་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་
ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་ན་ཤེས་སྤྱི་བ་དག་པར་འབྱུང་པའི་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་དེ་
དོན་དམ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེར་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་
གིས། ཀུན་བཅུགས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་རིགས་པར་ཐལ།

གུན་བཏགས་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་བྱུང་བ་གཞན་དབང་དང་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ཙམ་
 གྱིས་དོན་དམ་པ་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་འཛིག་ན་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་ཐོ་བྱོད་བདེན་ཡང་། གཞན་དབང་
 གི་སྟེང་དུ་དགག་སྐྱུའི་ལོག་རྟོག་ཅིག་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། འོ་ན་གུན་བཏགས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་བཞག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་ན་བདེན་ཡང་ལོག་རྟོག་
 དགག་པ་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་ཐོ་
 ཉིད་མེད་པར་བཞག་གི་གུན་བཏགས་ལ་མ་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་
 དབང་གི་སྟེང་དུ་དགག་སྐྱུའི་ལོག་རྟོག་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡོད་དེ་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་
 དེ་ངོ་ཐོ་དང་བྱེད་པར་ལ་གུན་བཏགས་པའི་གུན་བཏགས་ཀྱི་ཆིག་གམ་སྟོ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་
 དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་པས་
 སྟེན་པ་དག་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས་
 གཞན་དབང་དེ་དོན་དམ་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་སྟེ། བ་མིད་ལ་གུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་
 དེ་ལྟ་བུ་རྟོག་ལྟ་ལ་སྟེ། བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཞན་
 དབང་གུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་པས་སྟེན་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་
 བས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་
 དམིགས་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་སྟེ། ལ། གུན་བཏགས་ལ་དེ་
 འདྲའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་པས་སྟེན་པ་གང་ཡང་
 དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསྟོག་
 རུས་ཀྱང་སྒྲ་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པའི་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་བསྟོམ་པས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་

466

བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཛིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིལ་ཡུལ་
 དུ་འཆར་བ་དག་གི་བྱ་བ་ཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྦྱབ་པ་རང་དབང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་འགལ་བའོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལོ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་ཐེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དང་ཐོབ་དང་སྦྱབ་པ་དང་། རྟོག་དམ་ཅན་པ་གསུམ་དུ་
 འདོད། རྟོག་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དོན་དང་དམ་
 པ་གཉིས་ཡོད་པས་དམ་པ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དོན་དེ་བདག་
 མེད་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལ་བྱེད་ཅིང་ཅན་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོངས་
 གྲུབ་གཅིག་ལྟར་བརྟུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་དབྱུས་མཐའ་ལས། ཅན་དག་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་ལོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅན་རང་འདོད་
 མི་ལྟོས་ཏེ། སྤྱོད་མཛོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་བཞུགས་པ་ལ། མཆོད་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེ་བཞུགས་པ་དང་། སྤྱོད་
 པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེ་བཞུགས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེ་བཞུགས་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་མེ་རྟོག་རྩི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མཆོད་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལྟ་བུར་བྱའོ། ཞེས་
 པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་དོན་ནི། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆོད་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་མེ་རྟོག་
 པ་ཞིན། ཀུན་བཏགས་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བླ་མ་པོ་མཆོག་གི་མཛུགས་སྐྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སྐྱོལ་ ཀུན་བཏགས་ནམ་མཁའ་མེ་རྟོག་
 དང་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅན་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱོད་པའི་དཔེ་མིན་ནོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་བྱས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྒྲུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ལྟ་བར་
བྱ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་སྒྲུ་
མ་དང་དཔེ་དོན་སྒྲུར་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་
རྟོག་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་དང་། སྒྲུ་མ་མཁའ་ཀྱིས་སྒྲགས་རྩས་
ཀྱིས་ལྟ་མོ་བའི་མིག་བསྐྱད་པ་གཉིས་མཚུངས། གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་
གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲགས་རྩས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་རྟེན་ཤིང་བྱ་རྒྱ་
སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་གཉིས་མཚུངས། གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་བྱུང་ཆད་དུ་
སྒྲུང་བ་ཡང་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲགས་རྩས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་རྟེན་ཤིང་བྱ་
རྒྱ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་མཚུངས་ཤིང་དཔེ་དོན་སྒྲུར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་སྟེ་གྱུན་ལས། རི་ལྟར་སྒྲུ་མ་རི་བཞིན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་
འདོད། །སྒྲུ་མའི་ནམ་པ་རི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འབྲུལ་བ་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་
རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཆོས་བདག་མེད་པ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་།
ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོག་དོན་ནི།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གྲུབ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་མཆོན་བྱེད་
ཀྱི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔེ་དོན་སྒྲུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་དེ་སྒྲིགས་ཐམས་
ཅད་དུ་བྱུང་བ་དང་། དགག་བྱ་ཐོགས་རིག་དང་བྲལ་ཅམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་
ཡང་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་

ནས་འཛོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བླ་མ་པོ་མཆོད་པའི་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་ དེ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་
ནས་མཁའ་གཟུགས་མེད་པ་ཙམ་ལ་འཛོམས་པ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་འཛོམས་པར་གསུངས་པའི་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གཤང་
འཛོམས་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཤེས་ན། འདི་ནི་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བླ་མ་པོ་མཆོད་པའི་
འཛོམས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དོ། དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཚུལ་
ཡོད་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་མཆོད་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགག་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
འདི་ལྟར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགག་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞོན་མ་ནས་
ཞི་བ་ཡིན། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པས་འདས་པ་
ཡིན་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཆོག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་ནས་
སྐྱེ་འགག་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
པ་མེད་པས་སྐྱེ་འགག་མེད། དེ་མེད་པས་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
སྤྲོད་པས་འདས་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་བཤད་དུས་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དེ་

པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བླ་མ་ལོ་གསལ་ལས། གུན་བཏགས་ལས་
བཞད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞད་དོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གུན་བཏགས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་
ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གུན་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་
མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་རོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདུས་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དང་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོག་དོན་ནི། གུན་བཏགས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་
འགྱུར་གྱི་གཞན་དབང་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཏེ་ཁྱོད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གུན་བཏགས་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདོགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་ལ་གུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་དང་
ཁྱད་པར་ལ་གུན་བཏགས་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བླ་མ་ལོ་གསལ་
འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་གུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཆོག་དང་པོ་གསུམ་ངོས་འཛིན་པའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་ཞེས་པ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོག་གསུམ་ལ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་གུན་བཏགས་ཚུལ་
སྟོན་ཏེ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཛེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་དབང་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གུན་
བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་
གི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོག་དོན་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
མཆན་མ་སྟེ་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲ་གི་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་གུན་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་

གྱི་གནས་ཏེ་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞུགས་ཆོས་ཅན། གྲུབ་བཏགས་འདོགས་པའི་
 གཞི་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གཞུགས་སོ་ཞེས་ངོ་མོ་དང་འདི་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱེ་བའོ་ཞེས་ཁྲད་པར་ལ་
 གྲུབ་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སམ་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཀྱན་བཏགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་
སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་དེ་བཞིན་
ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ།
ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆིག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་
བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྟོང་གཞི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
ལ་ཆོས་བདག་ཏུ་ཀྱན་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ཀྱན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་
ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་ཤིང་ཆོས་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རྣམ་དག་ལམ་
གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དེ། སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལྟར་ན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོངས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་མ་གཏོགས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་རྗེ་ཉིད་
ཀྱི་གསུང་གི་བྱར་ལས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་སྟན་ལྟར་ན་ཡོངས་
གྲུབ་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀའི་ཞེན་ལུལ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དཀའ་འགྲེལ་ལས། འོན་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་
པ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་སྟོན་སྟན་ལས་གསུངས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་
གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཆིག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་

ཁྱད་པར་ལ་ཆོས་བདག་ཏུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་
ཡིན་ཏེ། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
བ་ལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་སྟོས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
མཆིས་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་
ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྐབས་འདིར་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེར་མ་
ཟད་བླ་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཁོ་ན་ཞེས་པས་གཞན་དབང་གཅོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་
ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལྟུང་ཆུང་འཆད་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙུག་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་མ་ར་རྒྱ་མིར་བླ་པའི་སྟོང་སྒྲོ་བ་དེ་དགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་བའམ་མིར་གྱུར་བ་སུས་ཀྱང་མ་བྱུང་
པར་འཛིག་ཏེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། བླ་པའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་
གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
ལས་བརྒྱུ་ཏེ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་ཏེ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་
བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བ་དེ་ཡང་སྒྲ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། བླ་པའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་

བ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་
ཏེ། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྒྲ་
ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། ཚྱུང་བའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་
པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆིག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་བ་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བསྐྱོར་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཡོད་དེ། འདིར་
བསྟན་འཁོར་ལོ་བྱེ་མ་གཉིས་མ་བསྐྱོར་བའི་སྔ་རོལ་ཏེ་དང་པོར་བསྐྱོར་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
ལ། དང་པོར་ཞེས་བྱུང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གང་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཡུལ་
དང་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་དང་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
བསྐྱོར་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡུལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་དང་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
ཞེས་བྱུང་། བཅོམ་བྱེད་པའི་པའི་བཞེན་པ་བཞེན་པ་བཞེན་པ་བཞེན་པ་བཞེན་པ་བཞེན་པ་བཞེན་པ་བཞེན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཤས་ཆེར་མ་བཞེན་པར་རང་སྐྱེ་བའི་ཐུགས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
བྱེད་པའི་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་འདིར་བསྟན་འཁོར་
ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་མདོ་རང་ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་འཆོལ་བ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར། རོ་

མཆར་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེ་བ་དང་བླ་མ་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་སོགས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཆོས་ཅན། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གང་ལ་དགོངས་
 ནས་གསུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ངོ་ཤོད་མེད་པ་སོགས་ལྷ་ལ་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་སྟེ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དེགས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཐེན་ལ་བསྟན་ཅིང་། གནས་བྱ་ཆོད་ལྷང་པོའི་དེ་ལ་སོགས་པར་འཁོར་འདུས་པ་
 མང་པོ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་ན་མཆིས་པ།
 སྐབས་མཆིས་པ། བླ་མ་བའི་དོན། ཆོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་གོང་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པས་ན་སྒྲ་ན་མཆིས་པ་དང་། ཆོས་
 མཐུན་གྱི་ཆོལ་བ་གཞན་གྱིས་སྒྲ་ན་ཀའི་སྐབས་ཡོད་པས་ན་སྐབས་མཆིས་པ་དང་། དངོས་བསྟན་
 སྒྲ་འི་བཞེན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རྒྱུང་བས་ན་བླ་མ་བའི་དོན་དང་། མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་སོ་སོར་མ་བྱེ་བས་ན་ཆོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཤད་པ་དང་། བླ་མ་རྣམ་འབྲེད་ལས། མདོའི་དོན་ནི་དང་པོ་ནི་སྒྲ་ན་སྟེ་འདིའི་གོང་ན་དེས་དོན་
 གཞན་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིའི་དོན་འི་ལྟར་བསྟན་པ་ཁས་སྒྲུང་པ་ལ་ཆོལ་བ་གཞན་གྱིས་
 སྒྲོན་གྱི་སྐབས་མཆིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བླ་མ་དགོས་པའོ། །བཞི་པ་ནི།
 དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པས་གསལ་པོར་མ་བྱེ་བས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པར་ཆོད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་
 ཏུ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་ཞེས་འབྲུང་ལ། རྒྱ་ནག་
 འབྲེལ་ཆེན་དུ། མི་མདོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་འབྲུང་
 ལེགས་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བླ་མ་རྣམ་འབྲེད་ལས། འབྲུང་ནི་

དེ་ལེགས་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་འབྲུང་བའི་དོན་རིམ་ལྟར་
ཡིན་སྟུང་ན་ཡོད་དེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དོན་ནི་འཁོར་ལོ་བྱི་མ་གཉིས་བརྗོད་བྱའོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་སྟོན་པར་འདྲ་བ་ལ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བར་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་
མེད་སྲ་མ་ལྟར་མ་བྱེ་བས་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་གསུངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
འདྲིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཐམས་
ཅད་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གནས་ཡངས་པ་
ཅན་ལ་སོགས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་བརྩམས་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་
མདོ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ན་མ་མཆིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པས་ལྷ་ན་མ་མཆིས་
པ་དང་། བྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་དང་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་སྐབས་མ་མཆིས་
པ་དང་། ཡོད་མེད་རྫོགས་པར་བསྟན་པས་ངེས་པའི་དོན་དང་ཚད་པ་སྤྱི་བའི་གཞི་གནས་མ་ཡིན་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱང་ས་ལས། རི་ལྷོང་ཡོད་ཅེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོ་བཀག་ས་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟེན་
པ་སྤངས་པ་དང་ཡང་དག་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཀབ་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟེན་པ་སྤངས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་
སྟོ་སྐྱར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོག་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་འདི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་ལན་འདེབས་རེགས་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པར་

ལོག་པར་འཛིན་པ་སློབ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་པར་བྱུང་པ་གཞན་
 དབང་ལ་བདེན་པར་མ་བྱུང་པོ་ཞེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ལོག་པར་འཛིན་པར་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་
 མཐའ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡོངས་བྱུང་དེ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་དེ། ཞེས་
 ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱུང་པ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སློབ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སློབ་འདོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། སྐབས་འདིའི་སློབ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་ངོས་བཟུང་དུ་
 ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་དེ་སློབ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་
 ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་འཇུག་གཞིར་གཟུགས་སོགས་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་སློབ་འདོགས་ནས་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་
 སློབ་ཞིག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
 སྟེ་བའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་འཇུག་གཞིར་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་སློབ་འདོགས་ནས་དེ་ལྟར་བྱུང་པར་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། གཞི་
 བྱུང་ན། སློབ་སྐྱར་སྤངས་པས་ཁྱབ་ཐེར་ན། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སློབ་ལོག་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་བྱུང་ན། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ཀྱི་སློབ་འདོགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སློབ་སྐྱར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

སློབ་སྐྱེད་གང་ཅུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱལ་སྟེ། སྐྱེད་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། གཞན་དབང་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པར་མེད་པར་འཛིན་པའི་སློབ་སྐྱེད་འདེབས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་བྱལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས། གཞན་ཡང་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་བར་
འཛིན་པའི་སློབ་སློབ་འདོགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཡོད་མ་ཡིན་པ་ལ་སློབ་བཏགས་ནས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བླ་མ་ལྷ་མོ་འབྲེད་ལས། ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་དེའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཞེན་པ་ནི་སློབ་འདོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཞེན་པ་དེ་སྐྱེད་འདེབས་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱང་ས་ལས། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་སོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
དོ་ཞེས་སྐྱེད་པ་འདེབས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པར་ཞེན་པ་སློབ་འདོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སློབ་འདོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཉགས་བྱལ་སྟེ། བླ་
མ་ལྷ་མོ་འབྲེད་ལས། སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་
སློབ་འདོགས་སུ་གསུངས་ཀྱི། དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཆོག་གིས་གསལ་བར་མ་བསྟན་
ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཞེན་པ་སྐྱེད་འདེབས་སུ་
འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་
དོན་དམ་པར་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སློབ་འདོགས་ཀྱི་སློབ་
པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཉགས་བྱལ་སྟེ། གཞན་དབང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཡིན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱས་བརྗོད་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་
སྐྱས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་སྐྱའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པ་ཡང་སྐྱའི་ཡུལ་ཡིན། དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་སྐྱའི་ཡུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
སྐྱའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་
དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་
སྐྱམ་དབྱེད་དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་སྣོ་འདོགས་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱ་བ་པོ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་སྐབས་
འདིའི་སྣོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སྣོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱི་རོལ་
དོན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ་
བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་གྲང་། ཅ་བར་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་སྐབས་འདིར་སྐྱར་འདེབས་
འགོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་སྣོ་འདོགས་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱ་བ་པོ་ལ་རིགས་པས་འགོག་ཡུལ་
དང་ལུང་གིས་འགོག་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པས། རིགས་པས་འགོག་ཡུལ་ཡིན་ན་གཞན་སྟེ་ཡིན་པས་
ཁྲུབ། ལུང་གིས་འགོག་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་སྟེ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། བླ་མ་ལྷན་འབྲེད་ལས། འདི་
ལྟར་འདིར་འགོག་པ་ན་བྱང་ས་ལས་ལུང་གིས་གྲང་བཀག་ཅིང་གཞན་སྟེ་ལ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་
གིས་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བས་དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྟེ་ཡང་ཡོད་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་དང་
རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་བྱེད་པར་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་སྟེ་བཏོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་

གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་གིས་ཀྱང་བཀག་ཅིང་ཞེས་པའི་ཀྱང་སྒྲའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་
 ཐོས་སྡེ་པ་ལ་བྱང་སར་གཟུགས་སོགས་རང་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་གསུམ་གྱིས་བཀག་པར་མ་ཟད། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་
 ལུང་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བཀག་པ་དེའི་ཀྱང་སྒྲའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སྒོ་
 འདོགས་རིགས་པས་འཕྱོག་ཡུལ་ལ་གཞན་སྡེས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེས་ན་སྐབས་འདིར་
 སྒོ་འདོགས་རིགས་པས་འཕྱོག་ཡུལ་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། ལུང་གིས་འཕྱོག་ཡུལ་
 ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སྒོ་འདོགས་འཕྱོག་ཡུལ་གྱི་རང་སྡེ་ལ་
 ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་བྱུང་སྟེ། བྱང་པེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བ་དང་རྣམ་འབྱེད་སྦྱོད་
 པའི་བྱེད་པར་ལ་འཕྱོག་པ་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་
 སྦྱར་འདེབས་འཕྱོག་ཡུལ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བས་བྱུང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
 དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་གཞན་སྡེ་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པ་ལ། བྱང་པེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་ལ་སྦྱར་འདེབས་འཕྱོག་པའི་ཕྱོགས་སྡེ་ཁས་ལེན་
 མཁན་ནི་གཞན་སྡེ་འོང་དོན་མེད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 སྡེ་སྦྱ་ཚུལ་ནི། བྱོད་གྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡོད་ཅེས་སྦྱ་བ་ཕྱོགས་སྡེའི་སྦྱ་ཚུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་རོལ་བས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་
 བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་བསྟུ་བ་ལས།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རང་གི་ཉེ་བར་བཟུང་བས་འདི་སྐད་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། དོན་
 དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་ཅེས་ཟེར་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་ཐལ་རང་གཉིས་པོ་
 དེ་སྐབས་འདིའི་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འཕྱོག་པའི་ཕྱོགས་སྡེ་སྦྱ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་

གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུག་ ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་འདོགས་
ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག། རང་རྒྱུད་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྟོང་
འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། སྟོང་འདོགས་ལུང་གིས་འགོག་ཡུལ་ལ་གཞན་
སྟེ་མེད་པར་ཐལ། བྱང་མའི་སྐབས་འདིར་སྟོང་འདོགས་ལུང་གིས་འགོག་ཡུལ་ལ་གཞན་སྟེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུག་སྟེ། ཉགས་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིར་ལུང་གིས་འགོག་པ་ན་རང་རེའི་སྟོན་པའི་ལུང་
དངོས་སུ་བཀོད་ནས་འགོག་དགོས་པ་གང་ཞིག། གཞན་སྟེ་ལ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་དངོས་སུ་
བཀོད་ནས་བཀག་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་སྟེ་དེ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་
ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུག་སྟེ། ལུང་དངོས་སུ་བཀོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་ལུངས་ཡོད་པར་ཡིད་
ཆེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་བཀོད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཕྱིར་སྟོང་འདོགས་
ལུང་གིས་འགོག་ཡུལ་ལ་གཞན་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་གིས་སྟོང་འདོགས་འགོག་པའི་
ཆེ་ལུང་དངོས་སུ་བཀོད་དགོས་པའི་རེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་སྟེ་ལ་སྟོང་འདོགས་
འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག། རིགས་པ་དེ་ལུང་དང་བྲལ་བའི་རིགས་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། ཕྱི་རོལ་གངས་ཅན་ལ་སྤྱོད་
ཉག་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་འགོག་ཕྱིར་དུ་འཕང་བའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་
གི་ཐལ་ཆོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་བྱས་པ་ཉགས་སུ་བྱས་ན། རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྤྱིའི་སྟེང་དུ་
རང་གི་ཐལ་ཉགས་བསྐྱོག་པའི་དོན་མི་ཉག་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ཡང་དག་གང་ཞིག། དེས་ན་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཉགས་སྟོར་འདིའི་སྟོང་
ནས་སྤྱོད་ཉག་འཛིན་ཀྱི་ལོག་ཉག་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་རེའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་སྐབས་འདིར་
སྟོང་འདོགས་དགག་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་དགག་

དགོས་ཏེ། བྱང་ས་ལས། ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་གིས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྔ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་
 ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ལྟོག་པ་གཅིག་ལ་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར། སྐྱེ་ལག་མེ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར། སྒྲོབ་པའི་དུས་ན་རྩེ་མས་
 མ་དག་པའི་ཁྱད་པར། སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་རྩེ་མས་དག་པའི་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྔ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། སྐྱེ་དང་
 འཇིག་མེད་བྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །རྣམ་པར་དག་
 འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཆོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་
 ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་རྩེ་མས་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྔ་ལྔ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྤིང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་
 ཅིག་གིས། རྒྱ་མཚན་གཞན་དབང་དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། བསྐྱུ་བ་ལས།
 རྒྱ་མཚན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའམ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།
 སྤྲུལ་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 བརྗོད་པར་བྱ་བའམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེའི་དོན་ནི་རྒྱ་མཚན་གཞན་དབང་དང་རྣམ་
 རྟོག་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ལྷང་དེའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་དབང་དེ་
 འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་
དམ་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། གུན་རྫོབ་དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་གུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་
པར་ཐལ། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཉགས་
བསྐྱབས་ཟེན། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། འཛོག་
ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་འཛོག་ཚུལ་
དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གུན་རྫོབ་དང་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་གུན་རྫོབ་དང་གུན་རྫོབ་དུ་གྱུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
གཞན་དབང་གུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་གུན་རྫོབ་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། རང་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས།
དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་རྩམ་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྲལ་ཟེར་ན། གང་ཟག་དང་གུན་གཞིའི་བག་ཆགས་གཉིས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྱུབ་སྟེ། གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་
ཆོས་ཅན། རྩམ་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་
ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།
འདོད་ན། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྱུབ་སྟེ། ཤེས་པར་
གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩམ་
ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་དང་གཟུགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
ལ་སློན་ཅན་བཅད་ན་ངེས་པར་ཁྲལ་པ་ཡོད་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས། མཆོན་བྱ་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་
ཡིན་པས་ཁྲལ། མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན་རྩམ་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྲལ་ཟེར་ན། འོན་པར་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།

ལས་དང་ནམ་སྤྱིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་ཇུས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ། བྱེད་བ་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་
 ཇུས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་དེའི་ནམ་སྤྱིན་གཉིས་
 འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་ཇུས་སུ་ཡང་ཡོད། ལས་གསོག་བ་
 པོ་དང་ནམ་སྤྱིན་སྤྱོད་བ་པོ་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་
 ཇུས་སུ་མེད་པའི་བྱེད་པར་བྱོད་ལ་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཇུས་ཡོད་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བྱེད་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཆོས་ཅན།
 བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇུས་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བྱེད་པ་ཁས། ཏགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བཏགས་ཡོད་
 དེ་ལ་གསུམ་དུ་བཤད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་ལྟོས་
 རྣམས་བཞག་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། གང་ཟག་ལྟ་བུ་ནི་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་
 བཏགས་ཡོད་དང་། ཀུན་བཏགས་དེ་མིང་བདུས་བཞག་ཅམ་ལ་ལྟོས་པའི་བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། མིང་བདུས་བཞག་ཅམ་བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཇུས་ཡོད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བྱེད་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་ཇུས་ཡོད་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་བ་གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་ཁས།
 འདོད་མི་རྩུལ་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཇུས་དང་དོན་དམ་བ་གཉིས་ཀར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་
 བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་། རང་ཉིད་བཟུང་བ་ལ་ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དེ་བཏགས་ཡོད་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རང་ཉིད་ཆད་མས་བཟུང་བ་ལ་ཆོས་གཞན་ཆད་མས་བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་

པར་ཆོས་གཞན་ཆད་མས་མ་བཟུང་བར་རང་ཉིད་ཆད་མས་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ། རྩས་ཡོད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། དེ་
ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྩས་
སྐྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་
ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བཏགས་
པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་བྱ་ཡི་རྩས་སྐྱུ་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བེར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ།
མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཆ་བཞག་རིགས་གནས་སྐྱར་ནས་ལུང་དོན་འཛོག་དགོས་པ་འདྲ། གོང་དུ་
འདོད་ན། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་ཆོས་
གཞན་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་
རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། རྩས་ཡོད་ཡིན་པ་གོང་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་བེན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་ཆོས་
ཅན། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་
དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་རིག་པ་ཆད་མས་ངེས་པ་
ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རིག་པས་ཤེས་པ་མཆོན་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་
པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་མཆོན་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་
པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་གི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ཤུགས་ལ་
རིག་པས་སེམས་ཅམ་པས་དེ་སོ་སོར་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཁོའི་འདོད་
པ་འཆད་པ་ལ། དྲུང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་

ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྤྲོམ་ན་ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དེ། ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཡིན་ན་དེས་རང་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རང་རིག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་རིག་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་སོ་སོར་རང་རིག་ཏུ་སོང་བ་
 ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་རང་རིག་གིས་ཡུལ་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ཁུས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བླ་མ་ལོ་གསལ་འབྲེད་ལས། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲིན་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེ་རྒྱུན་ལྟར་
 བ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོར་འདུས་བྱས་ན་མས་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་བླ་མ་དོན་
 ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་
 ཚང་བ་གང་ཞིག་། སྦྱེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
 གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་པས་
 རི་ལྟར་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལྟ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱེ་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་གྲུ་
 རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་གིས་སྦྱེ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། སྒྲུ་གྲུ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་གནས་ཀྱང་
 བས། སྒྲུ་གྲུ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་སྤྲོད་སྒྲུ་གྲུ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྦྱེ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ། སྒྲུ་གྲུ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཇིག་རེས་ཡིན་པས་རང་དུས་སྐྱད་ཅིག་
 གཉིས་པར་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་རོ་བོར་གནས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་
 བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གྱིས་པས་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཡོད་དུ་ཞེན་པ་
 ལྟར་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེ་རྒྱུན་ལས། རང་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 དུ། མེད་ཕྱིར་རང་གི་རོ་བོ་ཡང་། མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་ཏེ། མེད་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་

འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་སྤྱོད་པའི་ཐལ་རང་གཉིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོན་ཐེང་
ཡོད་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཆོག་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པར་བཟུང་
ན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱོ་
མེད་འགག་མེད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ། དེ་ལྟར་དུ་སྦྱོ་བ་མེད་པ། དེས་ན་འགག་པ་མེད་པ་སོགས་ལྟ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྦྱབ་ཐེང་གྱི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྤྱོ་
རྒྱན་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། རྩོམ་ཉིད་ཅི་མེད་པ་ཡིན། །སྦྱོ་མེད་འགག་མེད་གཞོན་མ་
ཞེ། །རང་བཞིན་སྤྱང་ན་འདས་པ་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གཞོན་
ཐེང་གཉིས་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེད། །ཁ་ཅིག་གིས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྦྱོ་མེད་དེ།
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་སྦྱོ་མེད་འགག་མེད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྦྱོ་བ་མེད་པ་དེ། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་གང་ཟག་ཁྲག་ཁྲིག་མི་སྦྱོ་བའི་ཆོས་
ལ་བཞོན་པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་སྦྱོ་བའི་ཆོས་ལ་བཞོན་པ་ཐོབ་པའི་མི་སྦྱོ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོ་མེད་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྤྱོ་རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་
དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཁྲད་པར་ལ། །སྦྱོ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཞོན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་
འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྦྱོ་མེད་བརྒྱུད་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྦྱོ་བ་མེད་པ།
སྦྱོས་ཟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྦྱོས་ཟེན་པའི་ངོ་བོར་སྤྱོད་པ་སྦྱོ་བ་མེད་པ། འཁོར་བར་སྤྱོད་སྦྱོས་
མ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྦྱོ་བ་མེད་པ། ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོ་བ་
མེད་པ། གཞན་དབང་རང་དབང་གིས་སྦྱོ་བ་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱིས་སྦྱོ་བ་མེད་

པ། དག་བཅོམ་རྒྱུ་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། ཆོས་སྐྱེ་ལ་སྤངས་ཏོགས་བྱུང་བར་འཕེལ་བའི་སྐྱེ་
 བ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབྱས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་ཏོག་ཡོད།
 དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་
 གཞུང་འདིའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཆད་ཚུལ་ནི། ཀྱང་བ་དང་པོས་གཞན་
 དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་པས། ལ་ལ་དག་གིས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་
 བོང་ན་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག། ཀྱང་བ་གཉིས་པས་དེ་ཉིད་གཞུང་འདིན་རྩས་ཐ་
 དད་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེས་སྟོང་པར་བསྟན་པས། ཐལ་འགྱུར་བས་གཞུང་འདིན་རྩས་
 ཡོད་དུ་འདོད་པ་དགག་ཅིང་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་གཞིར་གྱུར་བའི་གཞུང་འདིན་རྩས་ཡོད་
 གི་སྟོང་བ་བསྟན། ཀྱང་བ་གསུམ་པས་གཞུང་འདིན་རྩས་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་གཞི་གཞན་
 དབང་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་བསྟན། འོན་ཀྱང་ཏོག་གཞན་དབང་གི་སྟོང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་གཤོད་མ་
 རས་མ་གྲུབ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཀྱན་ཏོག་དེས་མི་ཏོགས་སྟམ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཀྱན་ཏོག་དེ་ལ་
 ཡང་གནས་ལུགས་ཡོངས་གྲུབ་ཏོགས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་སྤང་འཁུལ་བ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པ་ལ་ཀྱང་བ་བཞི་བ་བྱུང་། མདོར་ན་འདིའི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་གཞི་དགོས་
 པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ཆང་བའི་སྟོན་སྤང་དོན་དུ་བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་
 ཀྱན་ཏོག་ཡོད། །ཅེས་པས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན།
 དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དགོས་པ་ལུགས་ལ་
 བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་གི་སྤང་བའི་བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟན་སུ་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཤེས་
 རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་
 དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆོག་གིས། །བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་
 འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཀའ་ལོ། །ལུགས་

འདིའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་གིས། རིགས་
པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། སློ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་གཉིས་རེ་རེ་
ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱ་བ་སྟེ། བླ་མ་ལྷ་མོ་འབྲེད་ལས། རིགས་པའི་དགག་
བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སློ་
འདོགས་ཆོས་ཅན། ཉགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་འདོད་ན། མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ཆོས་
ཅན། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་བསལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་
ཉགས་བྱ་བ་སྟེ། སློ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སློ་འདོགས་ཡིན་ན། སློ་འདོགས་ཀྱན་བཏགས་
ཡིན་པས་བྱ་བ་པར་ཐལ། སྐྱར་འདེབས་ཡིན་ན་སློ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་
སྟེ། ཉགས་བྱ་བ་སྟེ། གཞན་དབང་ཡོངས་བྱ་བ་བདེན་པར་མེད་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་ན་སློ་ཀྱན་
བཏགས་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་བྱ་བ་མཐས་ཀྱན་བཏགས་
པ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སློ་འདོགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་
ཡོད། གཉིས་པ་ལ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། གང་ཟག་
རང་སྐྱེ་བྱ་བ་པའི་རྩིས་ཡོད་དུ་བྱ་བ་པ་འཐད་དོ་སྟེ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་དང་པོ་དང་། བྱ་བ་མཐས་ཀྱན་
བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱ་བ་པའི་རྩིས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་དུ་བྱ་བ་
པ་འཐད་སྟེ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་དང་པོ་དང་། ལྟན་སྐྱེས་སྐྱེ་མའི་རིགས་འགྲེས་ལས་ཤེས་སོ། །རང་
རེས་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཉགས་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་

གཟུགས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཞེན་གཞིར་རྟེན་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་
 གཟུགས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཞེན་གཞིར་དུས་རྟེན་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་རང་ལུགས་
 ལ་འདིར་མ་བྱལ། རང་རེས་གཟུགས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཞེན་ལུས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་གཟུགས་ཡིན་ཞིང་།
 གཟུགས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཞེན་ལུས་ཀྱི་རང་ལྡོག་རྟེན་པ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་གཟུགས་
 རུང་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རེས་བྱང་མར་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བ་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་འགོག་པའི་ཆེ་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་ལུང་མ་བྱངས་བར་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་
 ལུང་གསུམ་གྱིས་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ལུང་གསུམ་ནི་སྤྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་
 གང་དང་གང་གིས་སྤྱ། །ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་བཟོད་པ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ནི་ཆོས་
 རྣམས་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་དང་། དོན་གྱི་སྤྱེ་ཆོན་གྱི་མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་
 དག་ན་ཀུན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད། །དེ་ཀུན་སྤྱབ་པས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། །གཟུགས་དང་གསལ་
 ལ་བཞེད་པ་མི་མཛད་ན། །དེ་ནི་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་གང་གིས་འཛིན། །ཞེས་པའི་ལུང་འདི་དང་།
 བསྐྱུ་བྱེད་ཀྱི་འཁྱུ་ལ་བཅུམས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ནི་དགོ་སྤོང་བསྐྱུ་བྱེད་ནི་ས་ལ་བརྟེན་
 ཅིང་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཅི་ཡང་མེད་
 པའི་སྤྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་དང་། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་
 པ་རོལ་དང་ཉི་མ་དང་རྩ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་གསུམ་གྱིས་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 པས་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །ཐེག་བསྐྱུས་ལས། མིང་གི་སྤྱེ་རོལ་སྒྲོ་མེད་ཕྱིར། །མང་
 པའི་ཕྱིར་དང་མ་རེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་
 པར་འགྲུབ། །ཞེས་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པ་དང་པོ་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་
 དུ་འགལ་བས་སྤྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། ལྟོ་ལྟོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་
 འཛིག་པ་དེ་བཞུགས་གཏན་ནས་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་འདུག་

གཞིར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བད་སྟོར་མཁན་པོས་ཁྱོད་ལ་བྱམ་
བའི་བད་མ་སྟོར་བའི་སྤྲོད་པ་ནས་ཁྱོད་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་བད་སྟོར་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ལ་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བྱམ་པའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་བའི་སློང་ལྟོ་མཐུན་སྟེས་བ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ལྟོ་ལྟོར་བས་བྱམ་པ་མཆོན་བ་སྐབས་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། གཡུ་བྱམ་མཆོན་གཞི། བྱམ་པ་ཡིན་པར་མཆོན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་མཆོན་སྟོར་དེ་
མཆོན་སྟོར་ནས་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བས་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱམ་
བ་ཞེས་པའི་མིང་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བྱམ་བ་ཞེས་
པའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་བྱམ་པའོ་སྟུང་པའི་སློང་ལྟོ་མཐུན་
སྟེས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་བ་དེ་འཆད་པར། མིང་གི་སྤྲོད་པ་སློང་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་
དང་། བདག་ཉིད་འགལ་བས་འབྱུང་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་བ་གཉིས་བ་
དོན་གཅིག་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགལ་བས་སྐྱབ་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་
པོ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་གྲོང་འཛོམས་དང་སྤྱིན་ལ་ཞོན་དང་མིག་སྟོང་ཅན་དང་རི་འཛོམས་དང་སྐྱམ་ཅུ་
ཅ་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་
ཐལ། ཁྱོད་མིང་དེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྒྱ་
བྱིན་གཅིག་བྱ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མིང་དུ་མ་བཞེན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་དུ་མར་གནས་པར་ཐལ། མིང་དེ་དག་
ཁྱོད་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བས་ན། བརྒྱ་བྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་དུ་
མ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་རིགས་བ་དེ་འཆད་པ་ལ། མང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བ་དང་། བདག་མང་འགལ་བས་འབྱུང་
བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་བ་གསུམ་བ་དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་འདྲེས་པར་
འགལ་བས་འབྱུང་བ་ནི། ཤར་བྱུང་གྱི་ཉིད་སྤྲོད་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ལ་ཉིད་སྤྲོད་ཞེས་

པའི་མིང་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ། ཁྱོད་གཉིས་ལ་མིང་དེ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་མིང་དེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མིང་གཅིག་པ་ལྟར་རྒྱུད་ཀྱང་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བས་ན།
 འཕར་བྱུང་གི་ཉེར་སྤྲོས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ཉེར་སྤྲོས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་
 འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། མ་ངེས་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འབྲུག་པར་
 འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་འདྲིན་དབང་ཤེས་ལ་སྤྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་འདྲིན་དབང་མདོན་ལ་གཟུགས་
 གཟུགས་སུ་སྤྲོང་བ། གཟུགས་གཟུགས་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྤྲོང་བ། གཟུགས་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་བྱུང་པར་སྤྲོང་བ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤྲོང་བ་སོགས་བཞི་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྤྲོ་ཚུལ་
 དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུགས་སུ་བྱུང། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་བྱུང། སྤྲོ་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་ན་ཐ་
 ཐ་སྙད་དུ་འང་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཀྱན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་རིགས་འབྲས་མ་སྤྲོ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྟེང་པའི་བྱས་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་འདྲིན་དབང་
 མདོན་ལ་གཟུགས་གཟུགས་སུ་སྤྲོང་བ་རེ་བྱུང་། གཟུགས་སྤྲོང་ཞིང་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བའོ། །ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མདོན་པར་བཞེད་ཅིང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 དབང་མདོན་ལ་གཟུགས་གཟུགས་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཐ་སྙད་དུ་སྤྲོང་བ་དེ་འཆད། བདག་
 ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་འདྲིན་དབང་མདོན་ལ་གཟུགས་གཟུགས་འདྲིན་རྟོག་
 པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་སྤྲོང་བ་དེ་འཆད། མེད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤྲོང་བ་དེ་འཆར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་
 བྱུང་སྟེ། གཟུགས་འདྲིན་དབང་མདོན་དེས་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཟུགས་གཟུགས་སུ་བྱན་

པའི་བྲན་ཤེས་དོན་མ་ཐུན། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་དོན་མ་ཐུན། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་
ཤེས་བཞི་སྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
གཞུགས་དེའི་དམིགས་རྒྱུན། མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་དེའི་བདག་རྒྱུན། དེའི་སྤྱོད་ལོག་དེ་མ་ཐག་
ཏུ་བྱུང་བའི་གཞུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། གཞུགས་དེ་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཀྱིས་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་དེས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཞུགས་མཐོང་
བ་ལ་གཙོ་བོར་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྤྱོད་
ལོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡིད་ཤེས་དེ་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
སྟེང་བ་གསལ་རིག་ཏུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་
ལུགས་ཆོལ་བའི་རིག་པ་བཞི་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་
བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོར་དབྱེད་པའི་རིག་པ་བཞི་དང་། བར་དུ་བཅའ་བའི་ཆོལ་བ་བཞི་དང་། མཐར་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོལ་བ་བཞི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མིང་ཆོལ་བའི་
རིག་པ་དང་། དོན་ཆོལ་བའི་རིག་པ་དང་། རོ་བོ་འདོགས་པ་ཆོལ་བའི་རིག་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་
འདོགས་པ་ཆོལ་བའི་རིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་བྱམ་
པ་ཞེས་པའི་མིང་འབྲུག་པའི་འབྲུག་གཞིར་ལྟོ་ལྟོར་བའི་མིང་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ་མིང་ཆོལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འབྲུག་པའི་འབྲུག་གཞིར་ལྟོ་ལྟོར་བའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་
གིས་མ་གྲུབ་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ་དོན་ཆོལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལྷོ་ལྷིར་བ་དེ་བྱམ་པའི་རོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ་རོ་བོར་འདོགས་པ་ཆོལ་བའི་རིག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལྷོ་ལྷིར་བ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ་བྱང་པར་དུ་འདོགས་
 པ་ཆོལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོལ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱམ་
 པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ལྷོ་ལྷིར་བ་ལ་སྒྲོ་བྱར་དུ་འཇུག་པར་ཡིད་རྟོག་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཏགས་
 ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལྷོ་ལྷིར་བའི་མིང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དང་པོ་དང་། ལྷོ་ལྷིར་བའི་མིང་དེ་ཡང་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་དོན་ཡིན་པར་
 སྒྲོ་བྱར་དུ་ཡིད་རྟོག་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བྱམ་པ་ཞེས་
 པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ་
 གཉིས་པ་དང་། ལྷོ་ལྷིར་བ་དེ་བྱམ་པའི་རོ་བོར་ཡིད་རྟོག་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་
 གྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བྱམ་པའི་རོ་བོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ་གསུམ་པ་
 དང་། ལྷོ་ལྷིར་བ་དེ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཏུ་ཡིད་རྟོག་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་གྱི་
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བྱམ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
 པའི་རིག་པ་དེ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྤྱེ་རྒྱན་ལས། མིང་དང་དངོས་བཏགས་པན་
 ཚུན་དང་། །སྒྲོ་བྱར་བཞི་ཉིད་དུ་བཅའ། །འདོགས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་འདིར། །དེ་ཅམ་ཉིད་དུ་ཆོལ་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབྱང་ཅིང་བཅའ་བ་ལས་མདོན་སུམ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་
 བཞི་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་མིང་ཤེས་པའི་རིག་པ་དང་། དོན་ཤེས་པའི་རིག་པ་དང་། རོ་བོར་འདོགས་པ་
 ཤེས་པའི་རིག་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་འདོགས་པ་ཤེས་པའི་རིག་པ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་ཞེས་
 པའི་སྐྱ་དེ་ལྷོ་ལྷིར་བའི་མིང་དུ་སྒྲོ་བྱར་དུ་ཡིད་རྟོག་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་

ལྷན་པ་ཡིན་པར་ལྷོ་ལྷོ་བའི་མིང་དུ་བྱེད་པ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རིག་པ་དེ་
མིང་ཤེས་པའི་རིག་པ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་བ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དོན་དུ་
མ་གྲུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ་དོན་ཤེས་པའི་རིག་པ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་བ་བྱམ་པའི་
རོ་བོར་བྱེད་པ་དུ་མ་གྲུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ་རོ་བོར་འདོགས་པ་ཤེས་པའི་
རིག་པ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་བ་བྱམ་པའི་སྒྲ་འགག་དུ་བྱེད་པ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
རིག་པ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཤེས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་པ་བཞི་ཆོག་གས་
སྒྲོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཆོལ་བ་ལ་བྱེད། ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས། ཐམས་ཅད་
དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྔོན་པོའི་སྤྱོད་
གི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆེ་སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་འགོག་དགོས། དེ་ཞེན་པས་སྔོན་པོ་ཞེན་གཞིར་དེར་བཟུང་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་
པ་ཞེན་པ། དེ་ཞེན་པས་སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་འབྲེལ་མེད་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་
ལྷན་དུ་བྱུབ་པ་ཞེན་པ། དེ་ཞེན་པས་སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཞེན་གཞིར་སྤང་བའི་སྔོན་པོ་
གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་ལྷན་བྱུབ་པ་ཞེན་པ། དེ་ཞེན་པས་སྔོན་པོ་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་
ལ་འབྲེལ་མེད་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་ལྷན་བྱུབ་པ་དེ་ཞེན་པ། དེ་ཞེན་པས་སྔོན་པོ་སྔོན་སྤང་དབང་
ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་བྱེད་པ་དོན་དུ་སྤང་བ་ལྷན་བྱུབ་པ་ཞེན་པ། དེ་ཞེན་པས་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་དེ་
སྔོན་པོ་བྱེད་པ་དོན་དུ་བྱུབ་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་འཁྱུལ་ཤེས་སུ་བྱུབ། དེ་བྱུབ་པས་སྔོན་པོ་སྔོན་སྤང་
དབང་ཤེས་ལ་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པའི་རྣམས་རིག་ལ་འདུག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བླ་མ་ལྷན་པའི་ཐོག་
ལས། སྔོན་མེད་དེ། འདི་ལྷན་སྔོན་པོ་བཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་
པ་རང་མཆོན་གྱིས་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཞེན་པ་སྔོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྤང་བའི་སྔོན་འཛིན་

དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་གྱུ་བ། དེ་གྱུ་བ་ན་སྔོན་པོ་རང་སྤང་གི་ཤེས་པ་ལ་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པ་
 གྱུ་བ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མི་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་
 མི་སྤང་། སྔོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་
 གཞི་ཡིན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་
 རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་མི་སྤང་ལ། སྔོན་འཛིན་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་
 པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་མི་སྤང་། སྔོན་
 འཛིན་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་རང་རིག་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་
 ཤེས་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྔོན་འཛིན་ལ་སྤང་བ་མི་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སྤང་བྱུང་
 པའི་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་ཞིང་གཉིས་སྤང་གི་སྔོན་འཛིན་ལ་སྤང་བ་མི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་སྤང་བ་ན་གཉིས་སྤང་ཡོད་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔོན་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྔོན་པོ་འདི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྤང་གི་
 རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་སྤང་བ་ན་གཉིས་
 སྤང་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་ན་ངེས་པར་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དང་དབང་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་བའི་རང་
 རིག་དེ་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་གཉིས་སྤང་དང་
 བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དབང་ཤེས་ལ་སྔོ་སོགས་སྤང་བ་

པར་བྱང་སྒོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དྲུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩྭ་ལ་དལ་འབབ་སྤྲང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
འི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་སྟག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འབྲེ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞོག །

[illegible]

༢༡ | ཀྲུན་མཁུན་གསུང་འབྲུམ་པར་སྤྲོན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་བྱུང་ཁག

མཆན།	སྒྲིང	མཆན།	སྒྲིང
བསམ་སྒོ་ཞི་བ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ནས།	༥,༠༠༠	མངའ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་དབྱིན་གཉེན་ནས།	༨,༠༠༠
མངའ་དགེ་བཤེས་སྤྱིན་པ་བསོད་ནམས་ནས།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་རྒྱ་མིའི་ཆེད།	༡༥,༠༠༠
ཆེ་འདས་བགཤིས་མགོ་དམར་གྱི་ཆེད་དུ།	༩,༠༠༠	དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་ནས།	༣༠༠
སྒྲིལ་སྒོ་བཟང་བཟང་ལྷ་གཉིས་ནས་པ་མའི་དགེ་ཅན།	༣༠,༥༥༥	ཆེ་འདས་དགེ་སྒྲིང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད།	༥༠,༠༠༠
སྤྱི་སྒོ་སྒྲིལ་རྒྱ་མཆོས་པ་མའི་དགེ་ཅན།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་ནོར་བུ་བགཤིས་ཆེད།	༡,༠༠༠
བསམ་དགེ་བཤེས་བསྐྱན་པ་དར་རྒྱས་ནས།	༡༥,༠༠༠	ཆེ་འདས་དགེ་དབང་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་བསོད་སྤྲོན་ཆེད།	༣,༥༠༠	གྲུང་དགེ་བཤེས་བྱུང་བསྐྱན་སྒྲོ་བས་རྒྱས་ནས།	༣,༣༠༠
དགེ་བཤེས་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོ་ནས།	༣,༠༠༠	དད་ལྡན་སྤྱི་དགེ་བཤེས་སྒོ་བསྐྱན།	༥,༠༠༠
ཆེ་འདས་དགེ་དབང་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ཆེད།	༡,༠༠༠
སོག་ལུལ་གནས་བཞུགས་བསམ་དགེ་བཤེས་བཟོད་པ་རྒྱ་མཆོ་ནས།	༣,༩,༩༩༩	དད་ལྡན་མ་ལྷ་མོ་ནང་མིའི་ཆེད།	༡༩,༩༩༩
རེབ་ཅ་དགེ་བཤེས་བསམ་གཉན་རྒྱ་མཆོ་ནས།	༡,༥༠༠	དད་ལྡན་རྫོང་མར་ནང་མིའི་ཆེད།	༥༠༠
ཆེ་འདས་རྫོང་མཁར་གྱི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠	དད་ལྡན་རྫོང་མཁར་རྫོང་མིའི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་དབང་ཆེན་ཆེ་རིང་གི་ཆེད།	༦,༠༠༠	ཆེ་དང་ལྡན་པ་བསྐྱན་འཛིན་ཉི་མ་ནང་མིའི་ཆེད།	༡,༠༠༠
གྲུང་དགེ་བཤེས་དགེ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས།	༥,༠༠༠	ཆེ་འདས་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་མིའི་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཉི་ཤོད་གནས་བཞུགས་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཟའ་རྒྱ་གཉིས་ནས།	༡༦,༥༠༠	ཆེ་འདས་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་བརྩོན་འགྲུས་ཆེད།	༣,༨༠༠
ཆེ་འདས་སྒོ་རྒྱའི་ཆེད།	༡,༨༥༠	ཆེ་འདས་པ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
དད་ལྡན་པོ་མེ་ནང་མི་ཡོངས་ནས།	༣༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་བགཤིས་དང་མ་པ་ཁོ་ཆེད།	༩,༥༠༠
ཆེ་འདས་མཐར་ཕྱིན་དང་གནས་མཆོ་ཆེད།	༩,༥༠༠	ཆེ་འདས་ཁྲིང་ཉིག་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་འཛམ་གླིང་ཆེད།	༡༣,༩༠༠	ཆེ་འདས་ལྷ་དབལ་རྫོང་ཆེད།	༣,༣༠༠
དད་ལྡན་ལག་སྒྲིང་སོ་མའི་སྤྲུག་ལྷ་མར་ནང་མི་ནས།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་དགེ་སྒྲིང་བྱུན་ཆོག་གས་འོད་ཟེར་ཆེད།	༩,༨༥༠

ལྷ་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ལྷན་ཚོགས་ནས།	༡,༠༠༠	གཞུང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་བཟའིས་ནས།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་མགོན་པོ་ཆེ་རིང་ཆེད།	༩,༥༠༠
༡༠༡༣ལོའི་གྲུ་ཆང་དགེ་བསྐྱོས་ལྷ་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན། ཆབ་རིས་འགག་ཤིང་བཟའིས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རེབ་ཅ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་ མཚོ་བཅས་ནས་སྐྱབས་ཀྱི་སྟོན་སྲོལ་ལས།			༥,༠༩,༡༠༠
ཆེ་འདས་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད།	༩,༠༠༠	དད་ལྷན་ཨོ་ལྷ་དང་བདུད་འདུལ་གཉིས་ནས།	༩,༠༠༠
ཆེ་འདས་རྒྱ་འབྲུམ་གྱི་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་སྟོ་བཟང་གི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་དགེ་སྟོང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་ལྷུན་གྲུམས་དང་མཁར་གྲུམས་གྱི་ཆེད།	༨༡༩
ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆེད།	༡༠༠	ཆེ་འདས་བཟའིས་དོན་འབྲུབ་ཆེད།	༡༠༠
ཀུན་སྐལ་བཟང་འཕེལ་རྒྱས་ནས།	༡༠༠	ལྷ་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་དར་ནས།	༥༠༠
ཆེ་འདས་ས་རེའི་ཆེད།	༥༠༠	ཆེ་འདས་བདེ་ལྷའི་ཆེད།	༥༥༠
ཆེ་འདས་རིན་ཆེན་ཆེ་དབང་ཆེད།	༥༠༠	དད་ལྷན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ནས།	༥༠༠
དད་ལྷན་དགེ་བཤེས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ནས།	༩༥༠	དད་ལྷན་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་བསྟན་རྒྱས་ནས།	༩༠༠
དད་ལྷན་དགེ་བཤེས་བསམ་པ་གཏན།	༥༠༠	ཆེ་འདས་ཆེ་རིང་སྤིང་ཐར་ཆེད།	༥༠༠
ཆེ་འདས་ཕྱར་བའི་ཆེད།	༤༨༥	ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་ཆེད།	༥༠༠
ཏར་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་སྟོ་བཟང་།	༩༠༠	གྲུང་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ནས།	༡,༡༤༤
བསམ་པ་དགེ་བཤེས་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བཤེས་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ནས།			༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་ཚིང་བོ་དཔོན་པོ་ཆེ་དབང་བཟའིས་དང་དཔོན་ཐུག་ལྷ་སྐྱབས་གཉིས། ར་རྒྱའི་རྒྱུ་མོ་ མོང་བོ་ལོ་རྒྱལ་དང་ཁོ་རྒྱལ་པ་བུ་ གཉིས། དད་ལྷན་ཚིང་བོ་དཔོན་སྟོར་ཁྱིམ་ཁ་ཡོངས་གྱི་ཆེད།			༡,༩༡,༤༩༠
མཉེད་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཉིན་བྱེད་ནས།			༡༥,༥༥༥

བསྟོ་སྟོན།

འཇམ་དཔལ་དཔལ་ལོ་ས་ཇི་ལྟར་མཁུན་པ་དང་། །

དེ་དག་ཀྱང་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྟོབ་ཕྱིར། །

དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

བདག་གི་དགེ་བའི་ཙ་བ་འདི་ཀྱང་ཀྱང་། །

ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །

དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྟོ། །

བསྟོ་བ་གང་ལ་མཚོག་ཏུ་བསྟགས་པ་དེས། །

བཟང་པོ་སྟོད་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བསྟེ། །

དཔར་སྒྲན་ཆུ་སྒྲིར་བ།

ཨ་རི་ཨ་མ་སེན་ཀྲོ། Ama-Sandra Esner

དཔེ་སྒྲན་བྱེད་པོ་དང་བདག་དབང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་བཀྲིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

སྤྱི་ཕྱབ་འགན་འཛིན།

སྤྱ་དགེ་བཤེས་འཛིགས་མེད་བསྟན་འཕེལ།

འགན་འཛིན་གཞིན་པ།

སྤྱ་དགེ་བཤེས་སུན་ཆོགས་དར་རྒྱས།

སྒོ་གྲ་ཁྲད་པར་ཅ་སྒྲིག་སྒྲིར་བ།

གྲུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།

སྒོ་གྲ་ཁྲད་ཡིག་འཕྲུག་པ།

ཏར་ལྗོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཏར་དགེ་ལེགས་གྲགས་པ། བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།

ཏར་དག་དབང་འཇམ་དཔལ། སྤྱ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་།

པར་ཅ་ཞིབ་སྒྲིར་བ།

ཏར་དགེ་བཤེས་རྒྱུད་བདག་ སྤྱ་དམ་ཆོས་སྒོ་གསལ། བྲ་ཉེ་བསྟན་འཛིན་ཉིན་བྱེད།

འགྲེམས་སྤེལ་བ།

བྱ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། སྤྱ་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོ། སྤྱ་མ་མགུར་བྱམས་པ།

ཀྱན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ།

སྒྲིགས་བམ་བརྒྱ་གསུམ་པ།

༡༠༡༥ ལོའི་ ༤ ཆོས་ ༡༡ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༩ བོད་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༥

ཡགོང་ས་ཡཾམྱལས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ཤུ་སྟོན་ཉིན་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཆད་ཨང་། 17.3x24 CM

མ་ནི་པལ་དཔར་ཁང་དུ་ཐེངས་དང་པོར་དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༠ དཔར་དུ་བསྒྲན།